

NOWY TESTAMENT PANA NASZEGO JEZUSA CHRYSZTUSA

W którym się zamykają te Księgi.

Ewangelia według S. Matteusza	Do Kolosensów
S. Márka	Do Tesalonicen- [sów dwa]
S. Łukasza	Do Tymoteusza dwa
S. Jana	Do Tytusa
Dzieje Apostolskie	Do Filemona
Listy S. Pawła	Do Żydów
Do Rzymianów	List S. Jakuba
Do Koryntów dwa	S. Piotra dwa
Do Gálátów	S. Jana trzy
Do Efezów	S. Judy
Do Filipensów	Objawienie S. Jana.

Summá czterech Ewangelistów.

Wszystcy czterey Ewangelistowie opisują zgodnie Historję o **Planu Chrystusie** z młodzieńcstwem: o Jego świętym Rodzicie / Poczęciu / Narodzeniu / Razdaniu / Ludach / Mścach / Śmierci / Pogrzebie / Zmartwychwstaniu / Wniebowstąpieniu / y Obietnicy zstąpienia Ducha Świętego. O czym jeden serżey / drugi krotcey pisze: jeden jedne / drugi drugie części przypomina: Łáś jednat / że się z sobą porządnie zgadzają / choć pod czas nie w słowach / ale w samey rzeczy z co nas tym bierzey utwierdza / a my temu wierzoli. A to wszystko Duch Boży gowie Ewangelia, to jest / Wesołym albo Dobrym poselstwem: Bo się tu śmyletka każdnie o Potuście / Łáscie Bożej / o Odpuszczeniu grzechow / y o Zymotd wiecznego wergymánia z co wszystko mamy w Zastudze Syná Bożego / áł spráwa Ducha Świętego.

E W A N G E L I A W E D L U G S. M A T T E U S Z A.

Wszyst Matteusz / który się stał z Celniká Apostokem / o czym w Roz. 9. Zócie **Planá Chrystusa** na świecie djeli na dwoje. I. Na czas przed záczeniem urzędu: A tu opisuje Rod / poczęcie / narodzenie / objawienie / Nadzcom / uciekanie do Egiptu / zámqad się zác wro.

wrocenie i Chryste v potuhy jeho i co zamyla w 4. Rozd. II. Na cjas supelnego wietu jego : Kedy wspomina. 1. Prace/drogi/nauke/cuda v dobrodziejstwa jego : co sie zamyla od Rozd. 5. aż do 25. 2. Wcierpienia jego/ to jest i wydanie / pojmanie/ meki/ smierc v pogrzeb : co sie zamyla w Rozd. 26. v. 27. 3. Tryumf albo zmagawstwo wstanie / Objawienie sie / Apostolow nam wstetel owide postanie / Wniebomstapienie v Duchu Swietego zstanie i do w Rozd. 28.

ROZDZIAL I.

Porzadek Przoow, z ktorych Chrysius PAN wozdug ciasta poszed, natroje rozdzielony. 18. Historia o poczaciu y narodzeniu jego z Panny Maryey Iozefowi pollu sony. 21. Imie JEZUSA Chrysiusa. 24. y postepke Iozefowe opisane.

E. na
dtkien
narodz
P. Ma-
ryey.
2 Luk.
3. 24.
b 1 Moj
21. 2.
c 1 Moj
25. 25.
d 1 Moj
29 35.
e 1 Moj
38. 27.
f 1 Moj
46. 11.
g Kuz.
4. 19.
h
1 Kron
2. 10.
i Ruz.
4. 21.
k 1 Sz.
17. 12.
l 1 Sz.
18. 29.
m
1 Kron.
11. 43.
n 1 Kron.
14. 31.
o 1 Kron.
15. 2.
p
2 Kron.
17. 1.

pisanie rodu JEZUSA Chrysiusa / Syna a Dawidowego / syna Abrahámowego. Abrahám zptodzil b Izáák / A Izáák zptodzil Jákob / A Jákob zptodzil a Judás / v bracia jego. A Judás zptodzil e Józef v Józef a Lamáry / a Józef zptodzil Hefron / a Hefron zptodzil a Arám. A Arám zptodzil h Aminábáb / a Aminábáb zptodzil Násissen / a Násissen zptodzil Salmon. A Salmon zptodzil i Bórás / a Bórás zptodzil Dbed / a Dbed zptodzil Jessego.

A Jesse zptodzil k Dawid / a Dawid zptodzil Salomon / z tey ktora byta zora Brafowg. A Salomon zptodzil m Roboám / a Roboám zptodzil n Abias / a Abias zptodzil Aze. A Aze zptodzil p Jozáfát / a Jozáfát zptodzil q Joram / a Joram zptodzil Dypaf. A Dypaf zptodzil Joátám / a Joátám zptodzil Achás / a Achás zptodzil Ezechias. A Ezechias zptodzil r Manáse / a Manáse zptodzil Amón / a Amón zptodzil Jozafás. A Jozafás zptodzil Joátím / a Joátím zptodzil t Jechonias v bracia jego i pod cjas zaprowadzenia do Babilonu.

A Po zaprowadzeniu do Babilonu / Jechonias zptodzil Ed-

1 Idiel / a Salúel zptodzil u Zoro-
2 babel. A Zorobabel zptodzil U-
3 biud / a Ubiud zptodzil Eliatím /
4 a Eliatím zptodzil Agór. A Agór
5 zptodzil Sából / a Sából zpto-
6 dzil Achím / a Achím zptodzil Eliu-
7 dá. A Eliud zptodzil Eleázár / a
8 Eleázár zptodzil Mátán / a Mátán
9 zptodzil Jákób. A Jákob
10 zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
11 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
12 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
13 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
14 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
15 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
16 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
17 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
18 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
19 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
20 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
21 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
22 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
23 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a
24 Jozef zptodzil Jozef / a Jozef zptodzil
25 Jozef / a Jozef zptodzil Jozef / a

18 **A** Narodzenie Jezusa Chrysiusa táte bylo. Gdy Marya máttá x jego posluchona byla Jozefowi / pierwey nizeli sie zehli / gnalejona jest brzemienna Duchá Swietego. Ale Jozef moze jey bodec sprawiedliwym / y nieheac jey ostawic / czciat ja potkennie y opusci. A gdy on o tym zamyslal / oto mu sie Aniol Pánki we snie ukazal / mowiac Jozefie / synu Dawidow / nie boj sie przysac Maryey jony trocnej : Abowiem co sie w niej poczeslo / z Duchá z Swietego jest. A urodzi Syná / y nazowiesz Imie a jego JEZUS : Abowiem b on wydarí lud swoj od grzechow ich. A to sie wyslyto sláto i aby sie wypefnilo co powiedzano od Pána przez Proroka mowiaczego : Oto Páná bzdzie c brzemienna / y porodzi Syná / a nazowiesz Imie jego Emmanuel : co sie wplywa : W D H y nami. Ledy Jozef oczucilby sie jenu / ukapnit Jáo mu rozkazal Aniol Pánki : y przysal jony swoje. Ale jey nie ugnat / a j porodzil onego Sp-

9
2 Kron
21. 1.
r
2 Kron.
20. 23.
s
2 Kron.
23. 24.
t
2 Kron.
24. 5.
u
Ezdr.
3. 2.
x
Luk.
1. 27.
y
5 Moj.
24. 6.
z
Luk.
1. 55.
a
Luk.
1. 31.
b
Dzisz.
4. 12.
c
Efas.
7. 14.

ná swego pierworodnego : y ná gwáta Jmis jego JEZVS.

ROZDZIAL II.

Medrcy do Chrystusa przycháli.

13. Jozef z Márya y z dziećciem do Egiptu uciek. 16. Herod dziećci Be- lehemskie polik. 19. Jozef nie z E- giptu po śmierci Herodawy nawrócił.

E. w dzien 3. Krol a Luk. 2. 4. 5.

U Gdy sie Jezus a narodzil w Betlehemie Judskim za dni Heroda Krola / oto Medrcy ze Wschodu slonca przybyli do Jeruzalem / Mowiac : Gdziez jest ten ktory sie narodzil Krol Zydwski? Bosmy widzieli gwiazde jego na Wschod slonca : y przyjachalismy / abyśmy mu sie poklonili. Co gdy Krol Herod uslyshal / zdrtwozyl sie y wyslysto Jeruzalem z nim. Przetoz zebrawszy wszystkie przedniejsze Kaptany y Nacuczyciele ludu / dowiadowal sie od nich / gdzieby sie miał Chrystus narodzic? A oni mu rzekli : z w Betlehemie Judskim : Wo tak napisano przez Prorota : Y ty Betlehemie b ziemio Judska / zadna miara nie jestes namniejsze miedzy Kragzety Judskimi : abo wiem z ciebie wpnidzie Wody / ktory z rzdajic bedzie lud moj Izrael- ski. Tedy Herod wezwawszy pod- jemnie omych Medrcow / pilnie sie wywiadował od nich o chacie / kto- rego sie gwiazda ukazala. A po- stawil je do Betlehem / rzekł : Za- chwycy / pilnie sie wywiadujcie o tym dzieciatku : a gdy znajdziecie / oznajmicie mi z abym y ja przyja- chwycy / poklonil mu sie. Dni tedy wyslychawszy Krola / pokli : A oto oná gwiazda / ktora widzieli na Wschod slonca / prowadzila je / az przyshedhy slanska nad miastem / gdzie bylo dzieciatko. A gdy ujrze- li ona gwiazde / uradowali sie ra- dością bardzo wielka. Y wshedhy w dom / znalezli dzieciatko z Márya matka jego : a upadly / poklonili mu sie : y utworzowly starby swo- je / ofiarowali mu dary / ktoto y ka- djido y myrrs. Lecz bedac upo- mniemi od Boga we snie / aby sie nie wracali do Heroda / inza droga wrocili sie do krajiny swojej. *

b Mich. 5. 2. Jan. 7. 42. c G. Paic.

13 U Gdy dni odesli / oto Anioł Pa- n- si ukazal sie we snie Jozefo- wi / mowiac : Wstawy / wezmi dzie- ciatko y matke jego / a uciek do E- giptu / a badz tam az ci powiem. A- bowie Herod bedzie szukal dzieciat- ka / aby je zdtracil. Ktory wsta- wly w nocy / wzial dzieciatko y matke jego : y uszedl do Egiptu. Y byl tam az do śmierci Herodowej : aby sie wypeknito / co powiedziano od Pana przez Prorota mowia- cego : Z Egiptum d wezwal Sy- na mego. Tedy Herod ujrzawsy / ze byl osutany od Medrcow / roz- gniewal sie bardzo / a postawil / po- bit wszystkie dziatki / ktore byly w Betlehemie y w wszystkich grani- cach jego / ode dwu lat y niżej / we- dug czasu / o ktorym sie byl pilnie wywiadzial od Medrcow. Tedy sie wypeknito co powiedziano przez Jeremiaša Prorota / mowiacego : Glos e w Kanie slyszany jest / la- ment y placz / y nardzanie wielkie : Rachel placzaca synow swoich / y nie dala sie pocieszyc / przeto / ze ich niemasz. *

19 U Gdy umarl Herod / oto Anioł Pa- n- si ukazal sie we snie Jozefowi w Egiptie / Mowiac : Wstawy / wezmi dzieciatko y matke jego / a idz do ziemie Izrael- skiej : Abowiem pomarl ci / ktory szukal dusz dziecacy. A on wsta- wly wzial do siebie dzieciatko y matke jego / y przyshedl do ziemie Iz- raelskiej. Lecz gdy uslyshal iz Ar- chelous g ktolowal w Judskiej / zemi / na miejscu Heroda ojca swo- go / bal sie tam isc : ale napomnio- ny bedac od Boga we snie / ustapil w strony Galilejskie. A przyshedhy miestal w miescie / ktore zowia Nazaret : aby sie wypeknito co powiedziano przez Prorota : Pł Nazarejczytem nazwany bedzie. *

E. w dzien Moadk A. w Niedz. po Now. Latia. d Ofes. 12. 2. e Jerem 31. 15.

f G. Vka- zuje sie. g G. Kro- luy.

ROZDZIAL III.

Kazania Jana Chrzciciela o Po- knucie. 4. Szaty y krynosc jego. 5. Chrz. cit. 8. Dopokuty napominat. 10. Ktoby tego nie czynil karaniem grozik.

a 13. *X Chrystusa PAN A w Jordanie*
ochrzcił.
 Mark 1. 4. **W** one dni / przyszedł a Jan
 Luk. 3. 3. **E**chrzcićiel / tagaz na puszcz w
 3. 3. **J**ienni Judstey / A mowić: Potu-
 b **t**ujcie s Abowiem sís przysliżpó
 Esai. 40. 3. **k**rolestwo Niebiestie. Lenci bo-
 Mark 1. 3. **w**iem jest on / o ktorym powiedziano
 Luk. 1. 3. **pr**zez Izaiášá Prorotá / mowiące-
 3. 4. **go** s Głos wotájacego ná b ru-
 Jan. 1. 23. **s**iechy : Gotujcie droze Płústa/
 c **pr**oste czońcie ścieżki jego. A ten
 Mark 1. 6. **J**an miał c obzienie z sierści wiel-
 d **ko**wdowej / y pás skrzóny okofo
 Mark 1. 5. **bi**odr swoich z potarm jego był
 e **h**aráńcza y miód leśny. Tedy wy-
 Luk. 3. 7. **ch**odziło do niego Jeruzalem / y
 f **w**szystá Judska ziemiá / y wszystkie
 Matt 23. 33. **kr**ájiná okofo Jordana. Y byli
 g **ch**rzćjeni od niego z d w Jordanie/
 Czyn- **w**yznawájac grzechy swoje.
 cie. **L**uk. 3. 7. **A** gdy ujrzal wiele z **F**aryze-
 h **u**scw y Saduceusow przypo-
 Jan. 8. 39. **ch**adzacych do chrztu swego / rzekł im s
 i **h**odaj s potas / i jebyście ucietkli przed
 Matt 7. 19. **G**. przęskym gniewem ? Pręznobóćie z
 k **g** tedy owocze godne poluty. A nie
 Jan. 15. 4. **mi**niemajcie je moćcie mowić sámi
 Mark 1. 2. **h** o sobie : Dcá mamy h **A**bráháma :
 Luk. 3. 10. **ab**owiemci powiadam wam / i z **D**og
 Jan. 7. 19. **h** y z tego kámienia wybudzić może
 Mark 1. 25. 4. **h** dzieci **A**bráhánowi. A ju z y śie-
 Luk. 1. 26. **h** tierá dokolenia drzew przęstojóna
 Mark 1. 2. **h** jest w reku jego / á wyćhścici bojewi-
 Luk. 1. 26. **h** sto swoje / y zrómadzi pšenice
 Mark 1. 5. **h** swoje do gumná ; ále plewy spali
 m **o**gniem n nięzágónym.
 Luk. 3. 20. **T**edy **J**ezus przęszedł od **G**áli-
 nZyd. 10. 27. **l**ejey onád Jordan do Janá / áby
 Mark 1. 2. **h** był ochrzćony od niego. Ale mu
 Luk. 4. 14. **J**an bárzo z ábraniat / mowiac z **J**a
 Mark 1. 2. **p**otrzebuj s ábpm był ochrzćony od
 Luk. 4. 14. **ć**iebie / á ty idziš do mnie ? **A** odpo-
 Mark 1. 2. **w**iadájac **J**ezus / rzekł do niego :
 Luk. 4. 14. **z**ániechal teraz s ábowiem ták

1 16 **pr**zpstoji ná nas / ábysmy wypełnili
 2 **w**ośeltá spráwiedliwóć : Tedy go
 3 **z**ániechal. **A** **J**ezus ochrzćony b s-
 17 **h** dác / wnet wystápił z wody. **A** oto
 4 **ś**is mu otworzyły niebiosá ; y wi-
 5 **d**ział **D**uchá p **D**ozego zstępujace-
 6 **g**o jdko gótebiec / y przęchodżacego
 7 **n**áń. **A** oto głos z niebios mowię-
 8 **c**y ; **Z**en jest on q **E**syn moji misy/
 9 **y** ktorym ná s ier upodobáło.

ROZDZIAŁ IV.

Cudowny post Chrystusow. 4. Z Szá-
 tánem pojedynk. 10. Zwoćstwo. 12.
 Początek nauczania. 18. Wzwanie
 Apostolow. 23. Vzdrawianie chorob. y
 cuda rozmaite.

1 **T**edy **J**ezus z áwiędziony jest
 2 **n**á puszczá od **D**uchá / áby był
 3 **t**uszony **d**o **D**wabta. **A** gdy poćit
 4 **c**zterdziestci dni / y cztterdziestci
 5 **n**ocy / wotym ták. **Y** przęstá-
 6 **p**iwšy do niego tuściel / rzekł ; **J**e-
 7 **ś**is jest **E**syn **D**ozy / rzęć áb s i-
 8 **e** t kámienie stáło chlebem. **A** on od-
 9 **p**owiadájac rzekł ; **N**ápisano / **N**ie
 10 **s**ámym chlebem b cztowiec żyć b s-
 11 **d**zie / ále tákým stowem pochodżá-
 12 **c**ym przę ustá **D**ozę. **T**edy go
 13 **w**ziął dyabel do miástá świstego / y
 14 **p**ostáwił go ná ganek łóćcielnym /
 15 **Y** rzekł mu ; **J**esús jest **E**syn **D**ozy /
 16 **h** spucć s i s ná dot : **A**bowiem nápi-
 17 **s**ano ; **Z** **A**njosom swojim c przę-
 18 **z**agáł o tobie / y będą ćis ná reku
 19 **n**osiłi / ábys snadz nie obrdžil o ták
 20 **m**ień nogi swojej. **R**zekł mu **J**e-
 21 **z**us ; **Z**ásis nápisano : **N**ie b s dżieš
 22 **t**uśit y **A**ná d **D**ogá twego. **W**ziął
 23 **g**o zásis dyabel ná gors bárzo wy-
 24 **s**otá / y potagat ná wszystkie krole-
 25 **ś**twa świátá y staws ish / **Y** rzekł
 26 **m**u ; **T**o wšysto dá tobie / jeśli upad
 27 **ś**ij potkniš mi s i s. **T**edy mu rzekł
 28 **J**ezus : **P**odj precj kátanie : ábo-
 29 **w**iem nápisano s **P**ánu **D**ozu twe-
 30 **m**u kátanie z s i s b s dżieš / y jemu
 31 **s**ámemu stáwć b s dżieš. **T**edy go
 32 **o**pusćit dyabel ; á oto **A**njosome
 33 **pr**zpstopili / y słuzli mu. *
 34 **A** gdy ustýšal **J**ezus / i z **J**an
 35 **h** był pódány **d**aniezienia / wro-
 36 **ć**it sázáret / przęszedł y mieškal w
 37 **K**áperndum / ktore jest nád morgé /

w granicach Zabulonowych y Neftalimowych. Aby się wypelnito co powiedziano przez Izajafá Pro-
 roka / mowiącego: Ziemiá h Zabulonowá / y ziemiá Neftalimowá / przy drodze morftkiej /á Jordanem / Galilea Pogánow: Lud ktory sie-
 dział w ciemności / widział światłość wielką / á siedzącym w trój-
 jinie y w cieniu śmierci / weftá im światłość. Od onego czasu począł Jezus kazać / y mówić z Pokutu-
 ćcie / Abowiem się przybliżyto kro-
 lestwo niebieskie.

A Gdy Jezus chodził k nádb morzem Galilejskim / ujrzał dwu bráci / Symón / ktorego zow-
 wia Piotrem / y Andrzeja brátá jego / ktory zó zapuścili sieć w morze: abowiem byli rybitwi. P-
 rzekł im / Podźcie zámna: á uczy-
 wnie was rybitwami ludzi. A oni
 góra z opuścili sieć / sili zám nim.
 A postawili y támká / ujrzał drugich dwu bráci / Zetubá syná Ze-
 bedeusowego / y Janá brátá jego
 w łodzi / z Zebedeussem wjeem ich /
 oprawidających sieć swoje / y we-
 zwał ich. A oni wnetże / opuścili
 łódź y Dscá swego / posli zám nim. *

Z Obchodził Jezus wespółsté Gá-
 lilejs / ucząc w bożnicách ich / y
 kázac Ewángelija krolestwa / á
 uzdrawiając wszelká chorobá / y
 wszelká niemoc między ludem. P-
 rzekł á sie wieść o nim po wespół-
 stey Sprzjęj. Y przywodzono do
 niego wespółsté zlo sie mające / á
 rozmaitymi chorobami y metáni-
 giete / zedeże y opstáne / y lunátyci /
 y powietrzem ruszone: y uzdrawiał
 je. A fedł zám nim ná lud wielki / Gá-
 lilejsy / y z dzieięciá miast / y z Je-
 ruzalem / y z Judskiej ziemi / y z
 Zó-Jordania.

ROZDZIAŁ V.

Ktorzy yczemu błogostawieni. 23.
 Apostołowie są sola y światłotcia twi-
 dła. 24. Miástem ná gorze. 25. I twi-
 ca. 26. Dobrymi uczynkami świecić.
 28. Zakonu Bożego prześtrzegáć. 20.
 O obfistá spráwiedliwóć niż jest fáry-

zejka sie staráć. 23. Z bliźnimi swo-
 jimi się jednáć.

J Jezus widząc lud / wstąpił ná
 gór: á gdy usiadł / przystąpił
 do niego uczniowie jego. A otwo-
 rzywszy usta swe / uczył je mówiąc:
 Błogostawieni á ubodzy w duchu:
 abowiem ich jest krolestwo niebie-
 stkie. Błogostawieni b ktory się
 smęcá: abowiem pocieszeni będą.
 Błogostawieni c cisy: abowiem
 oni odziedziczą ziemię. Błogostaw-
 wieni ktory sątná d y prágna
 spráwiedliwóci: abowiem oni ná-
 spieni będą. Błogostawieni miso-
 sierni: abowiem oni misosierdzia
 dostąpią. Błogostawieni czystego
 e serca: abowiem oni Bogá oglá-
 dájá. Błogostawieni spokojni: á
 abowiem oni sonámi Bózzpmt ná-
 gwáni będą. Błogostawieni ktory
 f cierpią prześladowanie dla sprá-
 wiedliwóci: abowiem ich jest kro-
 lestwo niebieskie. Błogostawieni b
 dziecie / gdy wam zgorzećpć będą y
 prześladowáć g was / y mówić wespół-
 stko zte przeciwko wam kłamájąc /
 dla mnie. Kádújcie się y weselcie
 sie: abowiem zapláta h wásá ob-
 stá jest w niebieskich. Ták bowiem
 prześladowáli Proroki / ktory byli
 przed wámi. *

W Jesteście sol ziemi. Jeśli
 tedy / sol zwiertzeje / czynje o-
 solona będzie? Do niczego się już
 nie zgodzi / tylko aby była precz
 wyrzucona / y ob łudzi podeptána.
 Wy jesteście światłość świata:
 Nie może się miásto utrzyć ná go-
 rze leżące. Ani zapałá k świece /
 y stawidá jej pod łozec / ále ná
 świecánie: y świeci wespółstem
 16
 25
 17
 18
 19

Ne mniemajcie abym przyszedł
 rozwiészódć Zakón / áibo Pro-
 roci: Nie przyszedłem rozwiészó-
 wáć / ále wypelnić. Záprawde bo-
 wiem powiádam wám: Aż przemi-
 niem niebo y ziemiá / jedno jóté ál-
 bo kreslá nie przeminie z Zakonu /
 ázby się wespółsté státo. Ktoby tedy

E. w
 dásen
 wespółst.
 Swies
 a
 Luk-
 6. 20.
 b
 Esaj.
 61. 3.
 c
 Psalm
 37. 11.
 d
 Esaj.
 55. 2.
 e
 Psalm.
 15. 2.
 f
 2 Tim.
 3. 12.
 g
 1 Piotr
 4. 14.
 h
 Luká.
 6. 23.
 i
 Mark
 9. 50.
 k
 Mark
 4. 21.
 Luká.
 8. 16.
 l
 1 Piotr
 2. 12.
 m
 Psalm
 119. 89
 Esaj.
 40. 8.
 Matt
 24. 35.

n rozwiązał n jedno z tych przykazani
Jakob 2. 10. *n* najmniejszych / y uczyłoby tāt ludzi /
 najmniejszym będzie nązwany w
 królestwie niebieskim: A ktobykol-
 wiek czynił y uczył / ten będzie
 wielkim nązwany w królestwie nie-
 bieśkim.

E. w *N. VI.* *po S.* *Trofej*
 Powiem powiadam wam / jeśli
 nie będzie o: siśka sprawiedli-
 wość wāśa niż Nāuczonych w pi-
 śmie y Gārygeufow / żadnym spo-
 sobem nie wnidżiecie do królestwa
 niebieskiego. Słyszeliście yż rze-
 czono o starym: Nie będziesz zā-
 bijał; a ktobykolwiek zābił / będzie
 winien sādū. Ale Ja wam powia-
 dam / yż kājdy kto sie gniewa nā
 brātā swego bez przyczyny / będzie
 winien sādū: a ktokolwiek rzecze
 brātū swemu Nāchā / będzie winien
 rādū: a ktokolwiek rzecze bżagnie-
 / będzie winien ognia piekielnego. A
 tāt jeśli bś ostarował dar twój nā
 Ostarzū / a tāmbyś wspomniat / yż
 brāt twój ma co przeciwko tobie:
 zostaw tām dar twój przed otka-
 rzem / a odejđ: pierwey sie pose-
 dnaj a bratem twójim / a potym
 przyszedŝy ostaruj dar twój. Zgodź
 się a przeciwnikiem twójim p rty-
 cko / potis jest a nim w drodze: by
 cte snadż przeciwnik nie podał Se-
 dziemu / a Sedziaby ciś podał stu-
 dze / y bñbñs wrzucony do wieżie-
 nia. Zaprawdę powiadam: Nie
 wynidżiesz a tāmtd / potibś nie
 oddat do ostatniego pieniążka. *

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono starym:
 Nie będziesz q cudzołożoś. A
 leć Ja wam powiadam: Jż kājdy
 ktory pātrzy nā niewiāstā aby jey
 pojądat / już niq cudzołożstwo po-
 pełnił w sercu swojim. Jeśli ciś
 tedy oko twoje prawer gorŝy / wy-
 sup se a zārżuc od siebie: abowiem
 pożyteczniej jest tobie aby zginat
 jeden z członkow twojich / a wŝyŝto
 ciāto twoje nie byfo wrzucone do
 ognia piekielnego. A jeśliże ciś pra-
 wa rēdā twoja gorŝy / odetni ja y
 zārżuc od siebie: abowiem poży-
 teczniej jest tobie aby zginat jeden
 z członkow twojich / a wŝyŝto ciāto
 twoje nie byfo wrzucone do ognia
 piekielnego. Zābis rzecono: Kto-

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

2 Moj. *20. 13.* *5 Moj.* *5. 17.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Ktobykolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

24. 10. *1 Kor.* *7. 10.*
 Słyszeliście iż rzecono: Kto-
 kolwiek opuścił żonę s swojā /
 niech jey da list rozwodny. Ale Ja
 wam powiadam: Ktobykolwiek
 opuścił c żonę swoję oprócz przy-
 czyno cudzołożstā / przynodzi ja w
 cudzołożstwu: a ktoby opuścżonā
 pojat / cudzołoży.

jeslibyście tyko bracia wásze poz-
drowiali/coż osobliwego czynicie?
Użaj y Celnicy ták nie czynią?
Badźcież wy tedy dośnadytmi: ja-
ko y Dziec wász. ktory jest w niebie-
siech/dośnadyt jest.

ROZDZIAŁ VI.

Przyjatkmuźnie. 5. Modlitwie. 14.
Odpuszczaniu braci. 16. Poście. 19. Y
zberaniu skarbów, jako tie zachować.
24. Bogu, nie mammonie sluzyc. 25.
Jako iis o iis starac. 33. Krolestwa
Bozego naprzod sukac.

a I. **S** Trzebiecie sie abyście a jaś-
Sprá-
modit
wości.
mużny wáseynie czynili przed
ludźmi / dla tego abyście byli wi-
dziani od nich: inaczey nie bedźcie
nieli zapłaty y Dja wászego/ kto-
ry jest w niebiesiech. Przetoz / gdy
czynisz jatkmuźne/nie trz przed so-
ba jako obłudnicy czynia w bożni-
cach y ná ulicach/aby byli chwaleni
od ludźi : Záprawde powiadam
wam/oddieraja zapłate swoje. Ale
ty gdy czynisz jatkmuźne / niechaj
nie wielewicá twojá / co czyni pra-
wicá twojá: Aby jatkmuźná twojá
była w skrytości / á Dziec twój/
ktory widzi w skrytości/tenci ja-
wnie odda b.

b **G**dy sie c modlisz/nie badź jako
Modt.
25. 34.
obłudnicy : abowiem sie oni
radzi w bożniach y ná rogach ulic
slojac modla/aby byli widziani od
c **M**att
15. 2.
ludźi: Záprawde powiadam wam/
iż oddieraja zapłate swoje. Ale ty
gdy sie modlisz / wnidz do komory
d **K**rol.
4. 33.
swojej : á zawnarhy drzwi á swoje/
modl sie Dzu twemu ktory jest w
skrytości : á Dziec twój ktory jest w
skrytości / oddac jáwnie. A
e **K**rol.
8. 28.
modlac sie / nie badźcie wielomo-
wni jako y Poganie : abowiem oni
mniemaja / że dla swojej wielomo-
wności wysluchani beda. Nie
badźcież tedy im podobni: gdyż wie
Dziec wász czego potrzebujecie/
pierwey k niybyście wygo prošli.

f **P**salm
139. 4.
W tedy ták g sie modlcie : D-
Luka.
11. 2.
eje náś / ktoryś jest w niebie-
siech. Wsiec sie imie twoje.
Przydź krolestwo twoje. Wadź wola
two játo w niebie / ták y ná ziemi.
Chleba nášego powszedniego daj

12 nam dziesia. Y odpusc nam náse
winy / jako y my odpuszczamy ná-
13 sym winowajcom. Y nie w wodz
nas ná pokuŝenie / Álle nas gdam
ode ztego. Abowiem twoje jest kro-
lestwo / y moc / y chwala ná wieki/
14 Amen. Wojesli odpuscicie ludźiom
upadli ich/odpusci y wamón Dziec
15 wász niediesi. Ale jesli nie odpu-
scicie ludźiom h upadkow ich / y
Dziec wász nie odpusci wam upad-
16 kow wáshych.

16 **G**dy poscicie / nie badźcież
Marka.
11. 25.
sinetney twarz y / jako i obtu-
17 dnicy : specz bomiem twarz swo-
je / aby byli widziani od ludźi że po-
Eraj.
18. 3.
sciza. Záprawde powiadam wam/
17 oddieraja zapłate swoje. Ale ty
gdy poscisz / ná máš gtwos twoje / y
18 umył twarz twoje : Abyś nie był
widziany od ludźi że poscisz / alle od
onego Dja twowego ktory jest
w skrytości : á Dziec twój ktory
widzi w skrytości/oddać jáwnie.

19 **N**e starbcie sobie starbow k ná
k
ziemi/gdzie mol y rdza psuje /
Luka.
12. 33.
gdzie zlodzieje podkopywaja y kra-
20 dna. Ale sobie starbcie starby w
niebie : gdzie ani mol ani rdza psu-
je / y gdzie zlodzieje nie podkopy-
21 waja ani krádna. Abowiem gdzie
jest star wás / tam jest y serce wá-
22 se. Oto twoje / jesli swieci lid-
ta twego : Jesliby tedy oko twoje
bylo sciere / wšytko ciáto twoje
23 jasne bedzie. Jesliby zaś oko twoje
zle bylo / wšytko ciáto twoje cie-
mne bedzie. Jesli tedy swiatlość /
ktora jest w tobie / ciemnościa jest
sama ciemnośc jaťaz bedze?

24 **N**iet memoze dwiema n Pánom
E. ná
N. XV
služyc : gdyž albo jednego b-
p. S.
dziej miat w nienawoŝci / á drugie-
go bedzie miłowal : albo jednego
trzymac sie bedzie / á drugim po-
Trojcy
m
gardzi. Nie mojecie Bogu služyc
Luka.
16. 13.
y Mánmonie. Dla tego powia-
dam wam : Nie troŝecie n sie o
n
zywot wász/cobyście jedli albo co-
Psaln
37. 5.
byście piliz ani o ciáto wáse/czym-
355. 23.
byście sie odjewali: Użaj żywot
nie jest zacniešy niž pokarm/y ciá-
39. 2.
to niž odzienie? Pojrzycie ná pla-
Psaln
147. 9.
ti o niebie/ie/iz nie dieja/ani jna/
ani zbieraja do gumien / á wadz

Dziec wąż niebieski żywi je. Żalili
 wy nie jesteście daleko zacmiesz,
 nąd nie. **P** tkoż z was trościwie 27
 upysłać może przysłać do wzrostu
 swo^e totiec jeden? **A** o odzienie prze- 28
 cżje się trościście? Przypatrzy-
 cie się iitiam polnym / jako ro-
 sta zn: epráciuja ani przęda? **A** Ja 29
 wam powiadam / iż ani Salomon
 we wshystkij stawie swojej nie był
 tak przędobzianny jako jedna z tych.
 Jesli tedy trawa polna / ktora dziś 30
 jest / á jutro bywa w piec wrzuco-
 na / **W**og tdk przędobziawa / áżoż nie
 daleko wiscey was / o mówieni
 Nie trościście się tedy / mówiąc /
Toj będziemy jeść? álbo co be- 31
 dziemy pić? álbo czym się będzie-
 my przędobziwać. **W**oć tego wshy-
 stkiego **P**oginie sukaj: wiec by-
 wiem Dziec wąż niebieski / że tego
 wshystkiego potrzebujecie. **U**e suk- 32
 ajecie naprzód krolestwa **D**ożęgo /
 sprawiedliwosci jego / á to wshy-
 stko będzie wam przębdano. **P**rze- 33
 toż / nie trościście się o jutrzęshy
 dzień: ábowiem jutrzęshy dzień
 kroleści się będzie o swoje potrze- 34
 by. **D**osyćci ma dzień ná smojim
 p. G. **P** utrapieniu. *
 Złym.

ROZDZIAŁ VII.

*Leikomyślnie nie sądzić. 6. Psom
 śmiętego nie dawać. 7. Vřawicznie
 się mościć. 12. Zakon y Proroki dobrze
 rozumieć. 13. Droga wąjka chodźcić.
 15. Fatshymych Pr. rakow się strzedz.
 18. Po dobrych owocách drzewo y lu-
 dzie zndć.*

a
 Luká. 6. 37.
 Rzxm
 2. 1.
 1. Kor.
 4. 2.
 b
 Mark. 4. 24.
 c
 Luká. 6. 41.

Ne sądźcie / ábysćcie a nie byli 1
 sądzeni. **A**bowiem jakim sądem 2
 sądźcie / takim sądzeni będziecie z
 y jako b miara mierzycie / taka
 wam obmierżono będzie. **A**żemuj 3
 widziš c jdzbto w oku brata tve-
 go / á bálci ktora jest w oku twojim
 nie bacysz? **A**ldo jakoż rzeczeš brá- 4
 tu twemu z **D**opusć iż wyjmę
 jdzbto z oka twęgo: á oto bálci 5
 jest w oku twojim? **O**btuńniel /
 wpmi pierwey bálts z oka twęgo:
 edy przejrzyš / ábys wycat jdzbto
 z oka brata twęgo.
Ne dawajcie świętego psom; 6
 ani nieccie peret wáshych przęd

świnie: by ich snadź nie podeptály
 nogami swymi; y obrociwszy się /
 nie rozśárpály was.

7 **P**roście / á będzie á wam danos d
 sukajcie / á znajdziecie; kofác- *Jerem*
 8 **ć**ie / á będzie wam otworżono. *29. 12.*
Róż- *Matt.*
 dy bowiem kto prosi / bierze; á kto *21. 22.*
 szuka / znajduje; á temu co kofác- *Mark*
 9 **ę** będzie otworżono. **P** tkoż z was *11. 24.*
 jest cżłowiek / ktorego probišliby *Luká.*
 syn jego o chleb / iżali mu da tá- *11. 9.*
 10 **ę** mień? **A** probišliby o rybe / iżali *Jan.*
 11 **ę** mu da węś? **J**esli wy tedy e bę- *14. 13.*
 dac ztym / umiecie dáty dobre da- *e*
 12 **wać** dzieciom wáshym; cżymże wis- *1. Moj.*
 13 **cey** Dziec wąż ktory jest w niebie- *6. 5.*
 ściech / dá rzeczy dobre tym / ktoryz
 go prośa.

12 **W**ęystko tedy cobyście k chćie- f
 13 **li** ábys wam ludjie cżynili / eśt *Luká.*
 y wy cżynicie im: tenći bowiem *6. 31.*
 jest **Z**akon y **P**rorocy.

13 **W**chodźcie przez g ćiąśną bra- g
 14 **m**: ábowiem przęstronna jest *Luká.*
 bramá y ferota droga / ktora pro- *13. 24.*
 mądzi ná gátráenie; á wiele ich
 14 **ę** jest ktoryz przez nie wchodza. **A** ćią-
 śna jest bramá y wąśta droga kto-
 15 **ra** prowádzi: do żywota: á máto ich
 jest ktoryz ja znajduja.

15 **U**strzeźcie się h fatshymych E. na
 16 **ę** **P**rorokow / ktoryz przychodza *VIII.*
 do was w odzieniu owczym; ále we *N. po*
 17 **ę** mnátrj sa wilcy drapiejni. **Z** ow- *S. Troj*
 18 **ę** com ich poznacie i je: **J**ali gbie- *h*
 19 **ę** rája z ćiernia groná winne; álbo z *5. Moj.*
 20 **ę** ostu figi? **L**áćci wśelkie drzewo *13. 3.*
 21 **ę** dobre / owoce dobre przęnosi: ále *1*
 22 **ę** złe drzewo. owoce złe przęnosi. *Luká.*
 23 **N**ie moze dobre drzewo owocow ztych *6. 39.*
 24 **ę** przęnieść; áni drzewo złe owocow *19*
 25 **ę** dobrych przęnosić. **W**śelkie drze-
 26 **ę** wo k ktore nie przęnosi owocu do- *3*
 27 **ę** brego / bywa wycięte y w ogień *20*
 28 **ę** wrzucone. **A** ták z owocow ich po- *21*
 29 **ę** znaćie je. **N**ie káždy ktory mi mo- *1*
 30 **ę** mi; y **P**anie / **P**anie / wnidjie 1 do *Luká.*
 31 **ę** krolestwa niebieskiego: ále ktory *6. 4.*
 32 **ę** cżyni wola **D**ęca mojego ktory jest *R. 7m*
 33 **ę** w niebieściech. **W**iele ich rzecze mi *2. 13.*
 34 **ę** dná onęgoš **P**anie / **P**anie / **J**za-
 35 **ę** smy w **Z**mieniu twojim nie proro-
 36 **ę** kowali / y w **Z**mieniu twojim dya-
 37 **ę** bkw nie wyganáli / y w **Z**mieniu
 38 **ę** twojim wiele cudow nie cżynili?

m
Luka. 13. 27.
n
Luka. 6. 47.
o
Mark 7. 22.
Luka. 4. 32.

U tedy im m wynam z Jem was 23 9
nigdy nie znat: Odstapcie ode mnie
ktoryz czynicie nieprawość. *

Wszelkiego tedy/ ktory n stu- 24
cha tych slow moich v czyni
je/przypodoban meżowi mądremu/
ktory zbudował dom swoj na opo- 25
ce: V spadł graktomny deszcz/ v
przysła powodź/v wiądry wiaty/v
uderzły na on dom/ale nie upadł/
bo był założony na opoce. A wšel- 26
ki ktory słuca tych slow moich á
nie czyni ich/przypodobany będzie
meżowi głupiemu/ktory zbudował
dom swoj na piasku: V spadł deszcz
gwaltomny/ v przysła powodź/ v
wiądry wiaty/ á uderzły na on
dom z v upadł/ á był wielki upa-
dek jego.

U Stało się gdy dołonił JEsus 28
z tych slow/ze się o zdumie-
wał lud ná náuka jego. Abowiem 29
je uczył jako moc mądrych/á nie ja-
ko náuczani w piśmie.

ROZDZIAŁ VIII.

*Tradnawaty oczyszczenia. 5. Wiara
Setnikowa 10. O Powołaniu Pogánow. 12.
O odrzuceniu Żydow. 13. Sluga Se-
tnikow. 14. Swięta Piotrowa. 16. I
inni uzdrowieni. 23. Morze uspokojone.
28. Dwa opetani uzdrowieni.*

E. n III
N 11
po 3.
Krol.
a
Mark 1. 40.
Luka. 5. 12.
b
3 Moj. 14. 4. 5
c
Luka. 7. 1. 2.
d
Psaln 107. 20.

U Gdy szepował a z gory/szedł 1
z nim lud wielki. A oto trza- 2
domaty przyszedly poklonit mu się/
mowiac z PAnie/ jeśli chcesz/ mo- 3
żesz mie oczyszczyć. V wyciągnawszy 3
JEsus rękę/ dotknął się go/ mo- 4
wiac: Chcesz/ bądź oczyszczenia: V 4
gazaż oczyszczenia jest erań jego. Te- 4
dy mu rzekł JEsus: Pótręz ábyś 5
nikomu nie powiadał: ále idź/wstań 5
się Kápfanowi/ v ofiaruj dar on 5
ktory przepisał z Mojżesz/ ná 5
świadectwo przeciwko nim.

U Gdy JEsus wszedł do Káper- 5
náum/ przyszedł c do niego 6
Setnik prosił go/ v mowiac: PAnie/ 6
Sluga moj leży domá powie- 6
trzem ruszony/ v ciężko się trapi. V 7
rzekł mu JEsus: Ja przyjdę/ v 7
uzdrowię go. A odpowiadając Se- 8
tnik/ rzekł: PAnie/ Nie jestem go- 8
dzien ábyś wszedł pod dach moj: á 8
le tylko rzekł á słowá będzie u-

zdrowiony sluga moj. Womci v ja-
cłkowiek pod mocą innego, mający
pod sobą żołnierze: v mowis temu:
Jdy/á idziesz á drugiemu: Przysy-
d/á przysydzisz á słudze memu: Czyni
to/á czyni. A gdy to usłyszał JE-
sus/á dzwinił się/ v rzekł tym ko-
rzy sli z nim: Zaprawda powi-
dam wam: Anim w Izraelu táf
wielkiey wiary nie znalazł. A po-
wiadam wam: Jz wiele ich od
Wschodu v od Zachodu sionca przy-
dziej/á usiedzą z stołem z Abrá-
hamem v z Izáktem v z Jakóben v
krolestwie niebieskim. Ale synowie
krolestwa będą wyrzuceni w ciem-
ności zemstrane z tam będzie
plac z v agrarytanie żebow. V rzekł
JEsus Setnikowi: Jdy/á jakoś
uwierzył niechci się stanie. V u-
zdrowiony jest sluga jego onejże
godziny. *

U Gdy JEsus przyszedł do domu 14
Piotrowego/ ujrzał Swiętę
jego leżącą ná łozu/ v mającą go-
rację. V dotknął się ręki jej/
v opuściła ją gorację: v wstał/
á postugowałá im.

U Gdy był g wieczer/przwie- 16
dli do niego wiele opetanych:
v wygnali duchy słowem z wyspo-
stie/ ktoryz się je mieli/ uzdra-
wiał: Aby się wypełniło co powie-
dziano przez Izákáfá Proroká h
mowiacego z On niemocy náše ná
się wziął/á choroby náše nobif.

U Widząc JEsus i wielki lud 18
około siebie/ kazal się przepie-
wić ná druga stronę morza. Tedy
przystawwszy k niektórym z ná-
uczonych w piśmie/ rzekł mu z Mi-
strzu/ pojdź z tobá gdziekolwiek
pojdzie. V rzekł mu JEsus: K-
tęsi mają jámy/ á ptacy niediefcy
gniazdą: ále Syn cłkowieczy nie
ma gdzieby głowe słonif. A drugi
l z uczniow jego rzekł mu z PAnie/
dopusć mi pierwej obejść/ v po-
grześć óca mego. Ale mu JEsus
rzekł: Podj zá mą z á niechaj u-
márli grzebią umárte swoje.

U Gdy on wstąpił w łódź/ wsta- 23
pili zá nim m uczniowie je. N. IV.
go. A oto się wzruszenie wielkie po 24
stało ná morzu/ táf iż się łódź wá-
Krol.

e
Mark 13. 42.
y 22. 13
y 27. 51
y 25. 30
Luka. 13. 28.
f
Mark 1. 29.
g
Mark 1. 32.
Luka. 4. 40.
h
Ezaj. 53. 4.
i
Mark 4. 35.
k
Luka. 9. 57.
1
Luka. 9. 59.
E. na
N. IV.
Krol.

m śami otrywają: a on spał. A przyp- 25
 Mark. 4. 35. go / mówiąc: PAnie / ratur / nas /
 Lukā. 8. 22. ginimy. Przetł do nich: Przech- 26
 22. jeście bojājłtmi / o młdowierni?
 n Teby wstawy / zgromił n wiłtry
 Psalm 107. 29 y morze: y stało się ućienie wiel-
 27 kie. A ludzie się djiowali / mo-
 28 wiać: Sądź to jest ten / że mu y
 29 wiatry y morze posłusne są? *
 o Gdy się on przemiozt nā dru-
 Mark 5. 2. ga strone o do krājiny Ger-
 Lukā. 8. 26. geseń / y / w / gabiezieli mu dwa o-
 29 cztłm z grobow wyphodzy / bārgo
 30 otrutni / tāt iż nie mogli nikt prze-
 31 chodźć onā drogā. A oto zdtrzy-
 32 tny / mówiąc: Coż my z toba ma-
 33 my? JEzus się Synu Boży? Przo-
 P. G. 34 fedłeś tu przed cāsem drzeżpē
 35 nas? Y byś dāleko od nich trzo-
 36 dā miłta p świni / pāsęcyh się.
 37 Teby go dyabli prosił / mówiąc:
 38 Jesli nas wygnaj / dopuść nam
 39 wnieść w trzode tych świni. Y rzetł
 40 im: Idźcie. A oni wyphed / weszli
 41 w onā trzode świni: a oto per-
 42 wawy się onā wphstā trzode
 43 świni / sprytrā wpatā w morze /
 44 y pozdychā y w wodāch. Lecj pā-
 45 sterze ućieli: a pośed / do miā-
 46 stā / opowiedzieli wphstō: y to cō-
 47 śis z onym cypstānym siātō. A oto
 48 wphstō miāsto wphstō przecinto
 49 JEzusi: a ujrāw / go / prosi-
 50 li aby z ich grānic ofsedł.

ROZDZIAŁ IX.

Pomietrzem rufony uzdrowiony. 9.
 Mattheus powołany. 10. Grzesznicy
 przyją. 20. Nien iusta plynienie krwi
 cierpiaca uzdrowiona. 23. Córka kła-
 rēca wshrzęszna. 27. Ślepi oświeceni.
 31. Dyabel z opętānego wygnany. 36.
 Lud rozproszony.

E. na XIX. N. po S. Troj a Mark 2. 3. Lukā. 5. 12. 1
 2 Eby wstawy a w toby / prze-
 3 tmiōz się / y przystł do miāstā
 4 swego. A oto przymieśli mu powie-
 5 trzem rufonego nā tożu leżācego.
 6 A widząc JEzus wiārē ich / rzetł
 7 powietrzem rufonem / w / f / synu /
 8 odpuszczone są tobie grzechy twoje.
 9 A oto niektorzy z Diāczonych w
 10 piōmie mówili śami w sobie: Ten
 11 bluźni. A widząc JEzus myśli ich /
 12 rzetł z Przechje wy myślicie że

13 rzecy w sercāch waszych? A bowiē /
 14 coż śātwiey rzec? Odpuszczone są
 15 tobie grzechy: Cjyli rzec? Wstā /
 16 a / chodj. Ale dōpścē wiedzieli / iż
 17 ma moc Syn cztłowiecy nā ziemi
 18 odpuszczać grzechy / teby rzetł po-
 19 wietrzem rufonemu z Wstāw /
 20 wejmi toże twoje / a idj do domu
 21 twego. Teby wstawy / pośedł do
 22 domu swego. Co ujrāw / lud /
 23 djiowal / się / y chwālil Bogā / kto-
 24 ry dā tātā moc ludjiny. *
 25 A Dchodząc b z tāmāb JEzus / E. w
 26 ujrāł cztłowiecā siedzącego dkiem
 27 nā cle / ktorego gwano Mattheus / y S. Mat
 28 rzetł mu: Podj gā mnā. Teby wsta- b
 29 w / sedł gā nim. Y stało się / gdy Mark
 30 JEzus siedziāł gā sfosem w domu z. 14.
 31 jego, że oto wiele celnikow y grze- Lukā.
 32 sntow przystł / w / siedli z JEzu- 5. 27.
 33 sem / y z uczniāmi jego. Co widząc
 34 Gāryzeufowie / rzetł uczniom je-
 35 go z Przechje z Celniāmi y grze-
 36 sntāmi je Nāuczyciel wāś? A JE-
 37 zus uslyšaw / y / rzetł im: Nie po-
 38 trzebujāc zdrowi leżāć: a / c /
 39 cō się jle wās. Dofem idźcie / a
 40 nāuczcie się co to jesti Wtōsier- c
 41 džia c / c / a / nie ośiārō. Dom nie
 42 przystł / w / w / d / a / sprāwiedliwych
 43 a / le grzesnych do potuty. *
 44 45 Eby przystł e do niego uczniō-
 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55
 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65
 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75
 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85
 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95
 96 97 98 99 100

E. na XXIV N. po S. Troj g Mar 5. 22.

h
Mark
5. 25.
Luka.
8. 43.

gá nim / y ucjńniowie jego. (U oto 20 38
niewiadła ktora plynienie h krmie
ode drunastu lat cierpiadła / przys-
stapirzky z tytu / dotknęła się po-
dotkła śący jego. Wo rzętkła samá 21
w sobie : Jesli się tytko dotkne śá-
ty jego / będs ugdrowiona. Ale JE- 22
sus obróciwszy się y ujrzałwysy ja /
rzętkł : Bśaj corto : widrá twojád
ciebie ugdrowiśá. Y ugdrowiona 23
bptá niewiadła od oney godziny.)
U gdy przyszedł Jezus w dom prze-
stojonego / y ujrzał piskęti y lud 24
ggiełt cęjniacy / rzętkł im : Bśta-
pćie : Abowiem dziewięćtd nie u-
mártá / ále spi. Y nádmiewáti się 25
z niego. Ale gdy wygnány był on
lud / wśedłszy ujął ja zá rękę jej : y
wślátd dziewięćtd. Prozęśtd á 26
śtd wieśt yo wśystkiey ziemi. *

A Gdy Jezus odchodzil z tdm- 27
tad / śli zá nim dwa ślepi / wo-
tájac y mówiac : Synu i Dawi-
dow / Zmisuj się nád námi : U gdy 28
on wśedł do domu / przęśli do nie-
go ślepi / y rzętkł im Jezus : Wie-
rzycieć iż to mogs uczyńić ? Rzętkł 29
mu : Dwsiem Pńie. Tedy się dot-
knął oczu ich / mówiac : Wędtug
widry wáśey niechaj się wam śtá- 30
nie. Y otworzyły się oczy ich :
y przęgroził im srodze Jezus /
mówiac : Pđtercieć áby k niel o- 31
tym nie wiedziáł. Lecz oni wy-
śedłszy / rozstáwili go po wśystkiey
oney ziemi.

A Gdy oni l wychodźli / oto przę- 32
wiedli mu cęłkowiá niemezo /
opetánego od Dpabá. U gdy był 33
wygnány en dypabel / przęmowil
niemy : y dzimowál się lud / mo-
wiac : Nigdy się táka rzętkł niepo-
tátdá w Izrdel. Ale Zápren- 34
bowie mówili : Pręz Kórázje m
Dpabestie wygania dypabty.

N Odchodzil n Jezus rchystkie 35
z miáśtd y miáśtećtd / náuczájac
w boźnicdy ich / y lúžac Ewáńge-
liá trolestwá / á ugdrowiájac wśel-
tá chorobę / y wśelktá niemoc mie- 36
dzy ludem. U widzac on o lud / ują-
łit się go / iż był ztrudzony y pro-
zofony jáko owce nie májące pá-
sterzý. Tedy rzętkł ucjńniom swojym :
Zniwoć p w prawdzie mielcie / ále 37

robotnikow máto. Proście tedy 38
Pńá zniwoi / áby wyśchngs q ro-
botnikti ná żntwo swoje.

ROZDZIAŁ X.

P An postáł dwánaście Apostofo-
kaz áł Ewáńgeliá. 1. T Cuda czynić. 9.
Náuczycich jakoby iie w tym spráwo-
wáć mieli. 10. Czego iie przytym sfo-
dtkiwáć, y jakoto ponosić. 10. Nadgro-
dá tych, ktorzy ich przýśli.

A Zwoławšy a dwunáści u- 1
cęniow swoich / dáł im moc
nád duchy nieczýśnymi / áby je wy-
ganiáli : y aby ugdrowiáli wśelktá
chorobę / y wśelktá niemoc. U dwu- 2
náści Apostofowo te są imiona :
Pierwszy Symon / ktorego zowia
Piotr / y Andrzej brát jego / Zákub 3
syn Zebedeusow / y Jan brát jego :
Filyp y Bártłomey / Thomaś / y
Mátteusz on celnik / Zákub s-
Alfeusow / y Lebbeusz názwány 4
Táddeusz : Symon Kánánejský / y
Judáš Iskárpot / ktory go też wy- 5
dáł. Tych dwunáści postáł Jezus /
rozstájac im / y mówiac : Ná- 6
droge Pogádnow nie záchodźcie / y do
miáśtd Sámárytáńcýskow nie 7
wchodźcie : Ale ráczey idźcie do b-
owiec / ktore zginęły z domu Izrd- 8
elśkiego. U idac tájcie / mówiac :
Przyblżyťo się trolestro / niebie- 9
śtie. Chore ugdrowiájcie / trędo-
wáte oczýściájcie / umáťte wśtrze- 10
śajcie / dypabty wyganiájcie : dár-
móćie wzieli / dármo á dawájcie.
Nie bierzcie z sobs złotá e áni óre- 11
brá / áni miedzi w trzosh wáśe. Ani
táśtry ná droge / áni dwu sutiem /
áni botow / áni lasti : ábowiem go- 12
dzien jest robotnik zynowości miáśtd
ábo miáśtećtd wnidziecie / wy- 13
wiadujcie się teoby w nim rezo był
godzien : y táńje miefkájcie / poli- 14
nie wynidźcie. U wśedłszy w dom /
rozdrowćie go. U jeśli by on dem- 15
tego był godny / niech náń przydźcie
pokoj wáś : á jeśli by nie był godny /
pokoj wáś niech się wroć do was.
U ktoby was nie przyjął áni ślu- 16
chał z słow wáśych / wychodzac z
domu ábo z miáśtd one / otrygáni- 17
ćie proch z nog wáśych. Záprowá-

q
2 Tess.
3. 1.
E. w
drien
Rozest
Apost.
a
Mark.
6. 7.
Luka.
9. 1.
h
Matt
15. 24.
Dziej
13. 46.
Luka.
10. 9.
d
Dziej
8. 20.
e
Mark
6. 8.
Luka.
9. 3.
f
1 Tim.
5. 18.
Mark
6. 11.
Luka.
9. 5.
Dziej
13. 51.

de wam powiadam i tęż bedzie
ziemi Sodomskiej y Gomorskiej
w dzień sądny / niżej miastu one-
mu. Oto Ja was posyłam jako owce
h miedzy wilki: Wadźcież tedy ro-
stropnymi jako weźowie / a sczypymi
Luka. 10. 3. jako gołebice. *

A Strzeżcie się ludzi: Abowiem
i was beda wydawać i do Kądy /
Matt. 24. 9. y w Zgromadzeniach swoich was
dichować beda. Także przed Sta-
rostopy przed Krole wodzeni bedzie-
cie dla mnie / na świadectwo prze-
ciwno nim y Poganom. Ale gdy was

podąbja / nietroszcie k się / jako y
k dobyście mówili: abowiem wam
Mark 13. 11. dano będzie oneyże godziny / coby-
Luka. 12. 11. ście mówili. Bo nie wy jesteście
ktoryzy mówicie / ale Duch Djeć
wafego / ktory mówi w was. Y

l wyda brat brata / na śmierć / y
Mick. 7. 6. Dzieć syna / y powstana dzieci prze-
ciwno rodzicom / y beda je gubiąc.
Y bedziecie w nienawiści u wszy-
stkich dla Zmienia mego: Ale kto

m wytrwa m do końca / ten będzie zbá-
Mark 13. 13. wion. Y gdy was prześladować be-
da w tym miesiącu / uciełajcie do
drugiego. Bo są prawde powiadam
wam / że nie obejdziecie miast Zgrá-
elskich / aż przyjdzie Syn człowie-
czy. Niesiećci uczeń a náb Mistrza /

n ani sluga náb Pána swego. Dospé
Luka. 6. 40. ucziowi / aby był jako Mistrza /
Jan. 13. 15. go / a sluga jako Pan jego: Jesli
y 15. 20. go spodobará Bęłzebubem o náb-
wodzi / czym więcej domownik jego
o nazymać beda. Przetój niebojcie

o się ich: Abowiem nie jest stry-
Matt. 9. 34. tego / coby niemiałoby być p objá-
y 12. 24. wiono / y nic tajemnego / cżegoby
p się dowiedzieć nie miano. Co wam
Mark 4. 22. na ciemności mówis / powiadajcie
Luka. 8. 17. na światle: a co w ucho słyście /
obwospytajcie ná dáchách. A nie boj-
cie się tych / ktoryzy gubiąją ciała /

lecz dusze gubić niemoga: Ale rá-
czej bojcie się tego / ktory może y
dusze pćiáto gtrácić w piekiesnym
ogniu. Yżali dmu wrobitom gá
q pienigżek q nie przędają / a wždy se-
Luka 12. 6. den z nich nie upadnie ná ziemi
y oprócz wóć Djeć wafego. Náwet y
Luka. 21. 18. wlośy wbyłkie r ná głowie wafey
policżone są. Niebojcie się tedy:

21 1

náb wiele wrobitom wy gacniej-
szymi jesteście.

32 **W**szelki tedy ktoryby mis wy-
znał przed ludźmi / wyznam go
Ja też przed Dżcem mojim / ktory
33 jest w niebiesiach. A ktoby się mnie
s gáprzał przed ludźmi / gáprze się
Mark. 9. 38. go y Ja przed Dżcem mojim / ktory
Luka. 9. 26. jest w niebiesiach.

34 **N**ęedł dawac pokojná ziemi: nie
przyszedłem dawac pokoiu / ale
miecż. Wom przyszedł abym roze-
35 wanie uczynił miedzy synem d o-
jcem jego / y miedzy cortá d máteř
Jey / tákże miedzy synowá y święteř
Jey. Y nieprzysłaćci mi beda cżto-
36 wiekowi domownicy jego. Kto mi-
tuję Djeć albo u máteř náb mie / nie
37 jest mis godzien: a kto mituje syná
albo cortę náb mis / nie jest mis go-
38 dzien. A kto nie bierze x krzyřá
swego / y nie idzie zám / nie jest
mis godzien. Ktoby zniłářł dusę y
39 swoję / gtráći ją: a ktoby gtráćil
dusę swoję dla mnie / znajdzie ją.

40 **K**to was z przysnuje / mnie przys-
nuje: a kto mnie przysnuje /
przysnuje tego ktory mis poslat.
41 Kto przysnuje Proroká w imieniu
Proroká / gáplátę Proroká weźmie:
a kto przysnuje spráwiedliwego
w imieniu spráwiedliwego / sprá-
42 wiedliwego gáplátę weźmie. Ktoby
też nápojil jednego z tych to a má-
tych tyłto kubkiem zimney wody w
imie uczniá / a gáprawde powiadam
wam / nie gtráći gáplátę swojęy.

ROZDZIAŁ XI.

Poselstwo Janá Chrćciáła do Chry-
stusa Pána. 7. P. Anřkie o nim świádo-
ctwo. 20. Miastam niektórym srodze
P. An grořil. 25. Ojca swęego chwáłil.
28. A pracujacych y utrapionych do
siebie wolał.

1 **U**stało się / gdy Jezus gáprzał
rozgáżowac dwiećdnáście uc-
czniom swoim / posedł z onád aby
uczyl / y kazał w miastách ich.

2 **A** Jan usłóstawy w wieżeniu a
o uczynkách E Hrystusowych /
3 **A**żet mu s Tyjęs jest on ktory ma
prgód / cżyli inřego cżetac d mny?

s

Mark. 9. 38.

Luka. 9. 26.

y 12. 18

2 Tim. 2. 12.

Luka. 12. 49.

u

Luka. 14. 26.

x

Matt. 16. 24.

y

Matt. 16. 25.

z

Luka. 10. 16.

a

Matt. 25. 35.

E. ná

N. III

Ad-

mentu

a Luka. 7. 28.

Udpowiadając Jezus/rzekł im 3
Ezedfj / oznajmiecie Janowi co 4
 słyście / w widziacie. Słepi b wi- 5
Esaj. 35. 5. dza / á chromi chodzą / trędownáci 22
 biorą oczpóścienie / á głuhy słyfja /
 umárli zmartwychwstáją y ubo-
Esaj. 61. 1. gim c Ewángelía opowiadána 6 23
 bywa. **A** bto goftawiony jest ktory 7
 sís nie zgorfj je mnie. **A** gdy oni
 odefli/pocjął Jezus mowić do lu-
 du o Janie z Coście wysłi ná pu-
 fctjé widziéć? *Izals* tręctnie chwie-
 jaca sís od wiátru? **A**le coście 8 24
 wysłi widziéć? *Izals* chtëwiek á w
 miéctkie sáty obleczonego? **W**to kto-
 rzy miéctkie sáty nofja / w domách
 krolewskich sá. **A**le coście wysłi 9 25
 widziéć? *Izals* Proroká? **g**ájíte
 powíddam wam/y wíscey níj Pro-
 roká. **W**óć ten jest o ktorym nápi-
 sano z **W**to ja pošylam d Anjotá 10
 mego przed obliczem twójim/ktory
 zgótuje drogę twoję przed tobą.
Mark. 1. 2. **Z**áprawde powíddam wam z Nie
 powstá z tych ktoryz síz z niewiáft
 rodzj wístfj/ná d Janá Chřćććie-
 lá: **A**le ktory jest namniefym w 12
 kroleftwie niebieftim/wístfj jest e
 níjeli on. **A**ode dni Janá Chřćć-
 ćielá f áz do tgd / kroleftwo niebie-
 fte gwałt ćierpi z á gwałtownicy
 wprówdzá je. **W**o wfyfey Prorocy 13
 y **Z**ácon / áz do Janá prorokowdli.
A jesli to chcećie przyjac z onći jest 14 30
 g **C**htáf/ktory mías przyfc. **K**to ma
 ufzy kú słućháníu/niechaj słuća. *
Ale tomuż przypodobam h ten 16
 narod? **P**odobny jest dźiatkám
 ktore siedo ná rpnách / y wóftáza 17
 ná towarzofje swoje / y mowia z
Grálísty wam ná pífćiatec / á nie
 táńcowátíććie : fpiewdłísty pie-
 óni jákobne/á nie ptátátíććie. **A**bo-
 wíem przpfeđt Jan dñi jedgac á dñi 18
 pijac / á mowia z **J**ż dyabelftwo
 ma. **P**rzpfeđt Syn chtëwicezj je-
 dgc y pijac / á mowia z **W**to cfto-
 wíet obgerea y pijánící wíuá /
 przpfiaciel **T**elnítow y grzefnitow.
W usprawiedlíwion jest mdrwofc
 od synow swojich.
Edy pocjął k przgmawíac 20 3
Emídfctow / w ktorych sís nawís-
 cey dźiatk cudow jeho/je nie potu-
 łowdłfj/mowiac z **W**íá dábá tobie **C**hó- 21 4

rágnie / biddá tobie **W**esfádo! **W**o 1
 gdyby sís był w **T**orzey w **S**yn- 2
 donie te cudá sády/ktore sís w was sá 3
 fty/damnoby był w wożey y w popie-
 le polukowafy. **W**fákte powíddam
 wam z **L**żey bedzie **T**ropi y **S**y- 4
 donomi w dñeń sádnj/níjeli wam.
A ty **K**ápernáum/ktoreś áz do nie- 5
 bá wywofhone/áz do pietlá gtraco-
 ne bedzief: **W**o gdyby sís był w 6
Sodomie te cudá dźiaty / ktore sís
 dźiaty w tobie / zóftá dby był áz 7
 do *d.ia* dźidiejfego. **N**áwet powí-
 ddam wam z **J**ż **L**żey bedzie ziemi 8
Sodomftrey w dñeń sádnj / níjeli 9
 tobie.

WOn chtëz odpowíddając **J**e- 1
 zus / rzekł z **W**ysławíam cís 2
Djeze / y **P**lanie niebá y ziemie /żeb te 3
 rzeczy m zátřyt przed mądrymi y 4
 rostropnymi / á objáwíteś je niemó- 5
 wigctóm. **Z**áprawde **D**jez / táť sís 6
 upodobáfo n tobie. **W**fysłíte rzeczy 7
 o dáne mi fca od **D**jeá mego / y níť 8
 nie zna p **S**yná / tyłto **D**ćieć: dñi 9
Djeá tto zna / tyłto **S**yn : á tomu- 10
 by chtëá **S**yn objáwíc. **P**odźćie 11
 do mnie wfyfey ktorzypóćie spráco- 12
 wání y obćigżeni / á **J**a wam sprá- 13
 wís odpoczómíenie. **W**ezmíćte já- 14
 rżmo moje ná sís / á ucźćie sís ode 15
 mnie jem **J**a chtëy y pokornego ser- 16
 cá : á znajdźćie q odpoczómíenie 17
 duřam wářfym. **A**bowíem já rżmo 18
 moje r w dźieććie jest : á brzemiś 19
 moje lekkie jest.

ROZDZIAŁ XII.

*W*ezme ktosy rma w *Sa'bat.* 10. *Vfch-*
ta raka. 12. *VV Sabbat dobre cizmć.* 1 *Jan.*
 22. *Opetány.* 25. *Kroleftwo rozdwojone.* 5. 3.
 31. *Grzech prz. cćmko Duchowí S.* 32.
Drzewo dobre y złe. 40. *Jonáš w*
Wólorybie. 41. *Niniveczcy.* 42. *Kro-*
lowa z Sáby. 47. *Porówní P Anfy.*

WOn chtëz przegzboża á ucñnio- 1
 wie jeho tátneli / y pocźeli rwác 2
 křofy y jeóć. **A** uřzgamřy to **S**áry 3
 zeufrowie / rzekli mu z **W**to ucñnio- 4
 wie twoji chtëz / chtëgo sís nie go- 5
 dźi b chtënie w **S**ábbát. **A** on jim 6
 rzekł z **J**zabóćie nie chtëłáli co ucñ- 7
 níf c **D**awíd gdy tátnół on / y cći 8
 křofy z nim byłi? **Z**áto wfęđt do 9

1 *Moj.*
 19. 19.
 E. w
 dżen
 S. Máz
 ctejé.
 A. ná
 VI. N.
 z *Krol-*
 m
 1 *Ker.*
 r. 26.
 u *G.*
 Przed
 toba.
 o
Matt.
 23. 18.
 p
Jan.
 1. 18.
 q
Serem
 6. 16.
 r
 1 *Jan.*
 5. 3.
 a
 2. 23.
Luká.
 6. 1.
 b
 5. *Moj.*
 23. 25.
 c
 1 *Sam.*
 21. 6.

domu Bożego / y chleby pokładne
 jadł / ktorzych mu się nie godziło
 jeść / ani tym ktorzy z nim byli:
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

d
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

domu Bożego / y chleby pokładne
 jadł / ktorzych mu się nie godziło
 jeść / ani tym ktorzy z nim byli:
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

domu Bożego / y chleby pokładne
 jadł / ktorzych mu się nie godziło
 jeść / ani tym ktorzy z nim byli:
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

domu Bożego / y chleby pokładne
 jadł / ktorzych mu się nie godziło
 jeść / ani tym ktorzy z nim byli:
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

domu Bożego / y chleby pokładne
 jadł / ktorzych mu się nie godziło
 jeść / ani tym ktorzy z nim byli:
 2 Moj. 23. 33. 3 Moj. 23. 31. 6 e 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

Nie tenże jest on Syn Dawidow?
 24 Ale Żartyseusowie ustyśawszy to /
 rzekli: Ten nie wygania Dyabłow /
 25 tylko przez p Beelzebubá Króla
 26 Dyabelskie. Lecz JEsus widząc
 27 myśli ich / rzekł im: Kądże kro-
 28 stwo rozdzielone sąmo przeciwko
 29 sobie / pustofeje: y każde miasto
 30 albo dom sam przeciwko sobie roz-
 31 dzieleny/nieostoi się. A jeśliż śa-
 32 tan śądán wygania / sam przeciwko
 33 sobie rozdzielony jest: jakóż się
 34 tedy ostoi krolestwo jego? A jeśliż
 35 Za przez Beelzebubá wygania
 36 dyabły / synowie waszy przez kogoż
 37 wyganiają? Przetoż oni sejdiami
 38 waszymi beda. A jeśliż Za Duchem
 39 Bożym wygania dyabły / tedy
 40 do was przysło Krolestwo Boże.
 41 Albo jakóż możę kto wniść do do-
 42 mu Mocárz / y sprzeż jego roz-
 43 chwycić? Jeśliżby pierwey nie zwi-
 44 gał Mocárz / onego: toż dopiero
 45 dom jego rozchwyci. Kto nie jest ze
 46 mna / przeciwko mnie jest: a kto nie
 47 giera ze mną / rozpraka. Dla tego
 48 powiadam wam: Wśelci grzech
 49 y bluźnierstwo ludziom odpuszczone
 50 będzie: ale bluźnierstwo r przeciwko-
 51 2 Duchowi Śwístemu nie będzie od-
 52 3 puszczone ludziom. Y ktożkolwiek
 53 4 rzekł słowo przeciwko Synowi
 54 5 cjiowiczemu / będzie mu odpuszczo-
 55 6 no: Ale ktożby mówił przeciwko
 56 7 Duchowi Śwístemu / nie będzie mu
 57 8 odpuszczone / ani w tym wieku / ani
 58 9 w przyszłym. Czójńcież albo drzewo
 59 10 dobre / y owoc jego dobry: albo
 60 11 czójńcie drzewo złe / y owoc jego
 61 12 zły. Abowie nż owoc drzewo po-
 62 13 4 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

nie tenże jest on Syn Dawidow?
 24 Ale Żartyseusowie ustyśawszy to /
 rzekli: Ten nie wygania Dyabłow /
 25 tylko przez p Beelzebubá Króla
 26 Dyabelskie. Lecz JEsus widząc
 27 myśli ich / rzekł im: Kądże kro-
 28 stwo rozdzielone sąmo przeciwko
 29 sobie / pustofeje: y każde miasto
 30 albo dom sam przeciwko sobie roz-
 31 dzieleny/nieostoi się. A jeśliż śa-
 32 tan śądán wygania / sam przeciwko
 33 sobie rozdzielony jest: jakóż się
 34 tedy ostoi krolestwo jego? A jeśliż
 35 Za przez Beelzebubá wygania
 36 dyabły / synowie waszy przez kogoż
 37 wyganiają? Przetoż oni sejdiami
 38 waszymi beda. A jeśliż Za Duchem
 39 Bożym wygania dyabły / tedy
 40 do was przysło Krolestwo Boże.
 41 Albo jakóż możę kto wniść do do-
 42 mu Mocárz / y sprzeż jego roz-
 43 chwycić? Jeśliżby pierwey nie zwi-
 44 gał Mocárz / onego: toż dopiero
 45 dom jego rozchwyci. Kto nie jest ze
 46 mna / przeciwko mnie jest: a kto nie
 47 giera ze mną / rozpraka. Dla tego
 48 powiadam wam: Wśelci grzech
 49 y bluźnierstwo ludziom odpuszczone
 50 będzie: ale bluźnierstwo r przeciwko-
 51 2 Duchowi Śwístemu nie będzie od-
 52 3 puszczone ludziom. Y ktożkolwiek
 53 4 rzekł słowo przeciwko Synowi
 54 5 cjiowiczemu / będzie mu odpuszczo-
 55 6 no: Ale ktożby mówił przeciwko
 56 7 Duchowi Śwístemu / nie będzie mu
 57 8 odpuszczone / ani w tym wieku / ani
 58 9 w przyszłym. Czójńcież albo drzewo
 59 10 dobre / y owoc jego dobry: albo
 60 11 czójńcie drzewo złe / y owoc jego
 61 12 zły. Abowie nż owoc drzewo po-
 62 13 4 3 2 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

Luká.
 11. 14.

P
 Mark.
 9. 39.
 Mark
 3. 22.
 Luká.
 11. 15.
 9
 Mark
 3. 27.
 r
 Mark
 3. 28.
 Luká.
 12. 10.
 Janá
 5. 16.
 s
 Luká.
 6. 45.
 t
 Rzym
 14. 12.
 u
 Mart.
 16. 1. 4.
 Luká.
 11. 29.
 1 Kor.
 1. 22.

ryżewo / mówiąc; Nauczycielu, chcemy od ciebie známis widzieć. **U** on odpowiadając rzekł im; Rodzaj żyty w cudzoziem / známienia suntu : ále mu nie będzie známis dane; tylko ono známis Jonáša Proroka. **A**bowiem jáko Jonáš był w brzuchu **x** Wieloryba trzy dni w trzy noce : tak będzie **Syn** człowieczy w sercu ziemi trzy dni w trzy noce. **M**ężowie Niniwitscy słysz na sądzie z tym rodzajem / w potępieniu / je pokutowali i na kazanie Jonášowe : **A** oto tu wiecey niżeli Jonáš. **K**rólowa z **Podunia** zstąpi nie na sądzie z tym rodzajem / w potępieniu : iż przyjdá od krajow ziemi / aby słuchała mądrości **Sálomonowej** : á oto tu wiecey niżeli **Sálomon**. **A** gdy nieczysty duch á od człowieka wychodzi / przegadza się w miejscach suchych / szukając odpocznienia : ále nie znajduje. **T**edy mówi; **W**roce się do domu mego / z łądem wyszedł : á przyśledszy znajduje go próżny / w umięciony / w omdożony. **T**edy idzie / w bierze z sobą siedmi innych duchow gorczych niżeli sam ; á wśledszy / mieszkają tam : w bywają ośmienie b rzeczy człowiętá onego gorke / niżeli pierwsze : tak się stánie w temu rodzajowi ztemu.

A Gdy on jeszcze c mówił do studentów / oto mátká y bráćia jego stali przed domem / chcąc z nim mówić. **Y** rzekł mu niektorzy; **O**to mátká twojá y bráćia twoji stoją przed domem / chcąc z tobą mówić. **U** on odpowiadając / rzekł temu co mu to powiedział; **K**toż jest mátká moja? y ktorzy są bráćia moi? **A** wyciągnąwszy ręk swoję na uczniów swoje / rzekł; **O**to mátká moja / y bráćia moi. **A**bowiem kto bykolwiek czynił wola **D**żá mojego / ktorzy jest w niebiesiach / ten jest d bráćiem mojim / y oístrą / y mátką.

ROZDZIAŁ XIII.

O czworakim nasieniu. 27. Czemu w podobieństwach mówił. 24. Podobieństwo o psenicy y kakolu. 31. O ziarnie gorczycznym. 33. O Kwáisie. 44. O Skarbie zakopány. 45. O Perle. 47.

O Niewodzie. 53. Prorok w ojczyźnie swojej nie jest przyjemny.

A Dnia onego wyszedłszy z domu / usiadł nad morzem. **Y** zebrał się do niego a wielki lud ; tak / iż wstąpił w łódź / siedział / á wstąpił lud stał nad brzegu. **Y** mówił do nich wiele w podobieństwach y rzekł; **O**to b wyszedł rozsiewać aby rozsiewał. **A** gdy on rozsiewał / niektóre pádło podle drogi ; y przyłecieli ptacy / á pogobáli je. **D**rugie zaś pádło na miejscu opoczęste / gdzie nie miało wiele ziemi ; y wnet weso / iż nie miało głębokości ziemi. **A**le gdy skończone weso / wygorzało : á iż nie miało korzenia / uśchło. **A** drugie pádło między cierniey wgrofio ciernie / á gáduśio je. **A** drugie pádło na ziemi dobre ; y wydało pożytek / jedno setny / drugie sześćdziesiątny / á drugie trzydziesiąt. **K**to ma uszy tu słuchaniu / niechaj słucha.

Rzekłli mu; **D**la czegoż im w podobieństwach mówisz? **U** on odpowiadając / rzekł im; **W**am dano wieśćć tajemnice królestwa niebieskiego / ále onym nie dano. **A**bowiem / **k**to ma / będzie c mu dano / y obfotować będzie : ále kto nie ma / y to co ma / będzie od niego odjęto.

Dla tegoż im w podobieństwach mówię : iż widzą / nie widzą ; y słyszą / nie słyszą / áni rozumieją. **Y** pełni się w nich proroctwo **I**zajáhowe / ktore mówi; **S**łuchem słuchac á będziecie / ále nie zrozumiecie : y widzą widzieć będziecie / ále nie uszyćcie. **A**bowiem zátyto serce ludu tego / á uszyma ciężko / słysze / y oczy swe zamrużyli : żeby kiedy oczymá nie widzieli / y uszramá nie słysze / á sercem nie zrozumieli / y nie náwrócili się / á uźdroż wibym je. **A**le oczy wáśe btożostawione e je widzą ; y uszy wáśe / je słyszą. **D**o gáprawde powiadam wam / iż wiele prorokow y spráwiedliwych / gádali widzieć to co my widzieli / ále nie widzieli ; y słysze to co słyszyć / ále nie słysze.

Wtedy słuchajcie podobieństwa **f** onego rozsiewce. **G**dy

x
Jonas
2. 1.
y
Jonas
3. 5.
z
1 Krol.
10. 1.
2 Krol.
9. 1.
a
Luka
11. 24.
b
2 Piotr
2. 20.
Zyd.
6. 6.
y 10. 26
c
Mark.
3. 31.
Luka.
8. 20.
d
Jan.
15. 14.

Mark
9. 2.
Luka.
8. 9.
b
Luka.
8. 5.
c
Mark.
15. 29.
d
Ezaj.
5. 9.
Mark.
4. 12.
Luka.
8. 10.
Jan.
12. 40.
Dziej
28. 26.
Rzym
11. 2.
Luka.
10. 23.
f
Mark.
4. 15.
Luka.
8. 11.

g G. K z kto słucha słowa o tym królestwie a nie rozumie/przychodzi on do /y porzyna to co wiano i serce jego. Tenci jest on /ktory podle drogi posiany jest. A na opoczytych mi /jskach posiany /ten jest ktory słucha słowa / y żarzą je z radością przyjmują: Ale nie ma torzenia w sobie /lecz doczesny jest: A gdy przychodzi ućist albo prześladowanie dla słowa /wnet się gorszy. A miedzy ciernie posiany ten jest /ktory słucha słowa / ale pieczętowanie świadka tego /y omamienie bogactw gducha słowa / y sława się bez pożytku. A na dobrej ziemi posiany jest ten /ktory słucha słowa /y rozumie: tenci pożytek przyności /a przyności jeden setny /drugi sześćdziesiątny / a drugi trzydziestny. |

E. n.d.
N. V.
po 3
Krol.

Drukje podobieństwo przetożyt im / mowić: Podobne jest królestwo niebieskie cztowiekowi rozsiewającemu dobre nasienie na roli swojej. A gdy ludzie zagnęli / przyszedł nieprzyjaciel jego / y nabił żakolu miedzy pszenicą / y odseki. A gdy urosła trawa / y pożyteł przyniosła / tedy się pokazał żakol. Tedy przysłał sudy gospodarscy / rzekli mu: Pánie, /żalis dobrego nasienia nie nabił na roli twojej? Z tądże tedy ma żakol? A on im rzekł: Nieprzyjaciel cztowiek to uczynił. W rzekł /sudy do niego: A chcešje wzdziemy a zbierzmy go? A on rzekł: Nie: byćcie snabż zbierając żakol, nie wylorzenili żarą z nim /y pszenice. Dopuście obojz sposobem rość aż do żniwa: A czaśu żniwa rzekł żencom: Zbierzcie pierwey żakol / a zwiążcie go w snopki tu spaleniu: ale pszenicę zgrumadzcie do gumná mojego. *

h
Mark
4. 31
Luka.
13. 19.

Jisze podobieństwo przetożyt im / mowić: Podobne jest królestwo niebieskie /żiarnu gorczycznemu / ktore wjąwszy cztowiek wóiat na roli swojej. Ktore namniejszej jest ze wszystkich nasion / ale tedy urodzić / namieszke jest ze wszystkich żarą: y sława się drzewem / tąd iż psacy niebiescy przył-

ujac /gniazda sobie czynią na gólkach jego.

33 **J**isze podobieństwo powiedział: Jin: Podobne jest królestwo i niebieskie /kwafowi / ktory wjąwszy niewiada / zakrył w trzy miary męgi / a gdy wyszła żwadniąda. 20 **Z**o wyszło mowit Jezus k w podobieństwach do ludu: a bez podobieństwa nie mowit do nich. Aby się wypełnifo co powiedziano przez Proroka mowiącego: Stworzę w podobieństwach ustá moje / wypowiem sreyte rzeczy od zątożenia świata. 21 **E**dzy rozpuścimy on lud / przyszedł Jezus do domu. y przysłapili do niego uczniowie jego / mowić: Wyślij nam podobieństwo o żakolu oney roli. A on odpowiadając / rzekł im: Ten ktory rozsiewa dobre nasienie / jest Syn cztowieczy. A rola jest świat: A dobre nasienie / są synowie królestwa: ale żakol / są synowie onego žsęgo. Nieprzyjaciel zaś / ktory go rozsiał / jest diabel: a żniwo / jest dołondnie świata: a ženey / są Anjosi. 22 **J**áto tedy zbierają żakol / a pala go ogniem: tąd bedzie przydołondniu świata tego. Pośle Syn cztowieczy Anjoty swoje / a oni zbiorą z królestwa jego wszystkie zgorzenia / y te którzy nieprawość czynią: y wrzucą je w piec ognisty: tąd bedzie płacz / y zgrzytanie zboru. Tedy sprawiedliwi śnić się o beda játo stońce w królestwie Djeđ swęgo. Kto ma uhytu / słuchaniu / niechaj słucha. 23 **N**asie podobne jest królestwo niebieskie /skarbowi /skrytemu / w roley: ktory znalazłszy cztowiem /skryty / y od radości / ktora miał /z niego / odchodzi / y wyszło co ma przedawa /y kupuje one roś. Zásie podobne jest królestwo niebieskie cztowiekowi kupcowi / szukającemu pistnych perel. Ktory znalazłszy jedne perel bardo droga / odseki /y poprzedał /y wyszło co miał / y kupił ja. Zásie podobne jest królestwo niebieskie niewodowi /żapufęzżonemu w morze / y ryb /wśelkiego rodáju zągarniającemu. Ktory gdy był pelen / wy-

Luka.
13. 35.

Mark
4. 33.

I
Psaln
78. 2.

m
Joel.
3. 13.

Objaw
14. 15.

n
Matt
3. 12.

o
Dani.
12. 3.

Madr
3. 7.

p
Filip.
3. 7.

ciagneli rybami na brzeg: a duśiad-
szy wybierali dobre ryby w naczy-
nia / a złe przecj wyrzucali. Táci
bedzie przy dotonaniu świdat: wy-
nida Aniołowie / y wystąca z nich
podrzodku sprawiedliwych. Y
wrzuca je w piec ognisty: tam be-
dzie płacć y zgrzydanie zębów.

Rzekł im Jezus: Wyrozumie-
cie to wszystko? Rzekli mu:
Tak panie. A on im rzekł: Prze-
czaj każdy Nauczony w piśmie wy-
świeczony w troskiewie niebieskim/
podobny jest człowiekowi gospo-
darzowi / który wynosi z skłambu
swego nowe y stare rzęchy.

Ucztao się gdy Jezus dokoń-
czył tych podobieństw / puścił
się z tamtąd. A przyszedłszy do q
Dzi-
cżyny swojej / nauczał je w boż-
nicy ich: ták / iż się bázro zdumie-
wali / y mówili: Z kądże temu tá
magdrosć / y tá moc? Z kądże tedy temu
jest on r syn ciebie? Z kądże máti
jego zowią Mária: a bráćia
jego Jakób / y Józef / y Symon / y
Judás? A siostry jego i gali wsoł-
kie u nasnie są? Z kądże tedy temu
to wszystko? Y gorczyli się z niego.
Ale Jezus rzekł im: Nie jest Pro-
rok s bezę czci / tylko w Dżczyźnie
swojej y w domu swoim. Y nie u-
czynił tam wiele cudów / dla niedo-
wiárstwa ich.

ROZDZIAŁ XIV.

*Mniemania Herodowa o Chrystusie .
3. Herod cudzożennik, Janá Chrzęciela
zabít. 13. Jezus przed Herodem usta-
pił. 18. Piątka chlebow pieć tysięcy na-
karmil. 23. Modlit us. 25. Po morzu
chodź. 28. Póstr za nim. 35. Moc
Boška w udrówieniu wielu pokazał.*

W Dn cżás usłyszał a Herod Te-
trarchá wieść o Jezusie. Y
rzekł slugom swoim: Zenci jest
Jan Chrzęciel: on to zmartwych
wstał / y dla tego się cudá przezeń
dziesá. Abowiem Herod b pojima-
wszy Janá / związał go był / y wsá-
dzył do więzienia dla Herodaby
żony Zilipá bráta swego. Wo mu
Jan mówił: Nie godzić się c jey
mieć. Ale gdy go on cżiał zabić /

bat się ludu: abowiem go zd d
Prorotá mieli.

G Dn tedy obchodzono dzień e
Narodzenia Herodowego / táń-
comatá corká Herodaby w póstrgo-
dku zenci: Y podobatá się Herodo-
wi. Z tad pod przysięgá obiecal
jey dáć czejybykolwiek zádátá. A
oná przed tym będąc nápráwiona
od máti swojej / rzeká: Daj mi tu
ná miśie głowé Janá Chrzęciela.
Y zámucit się Krol: ále dla przy-
sięgi / y dla spóśiedzących / kazal
jey dáć. A postawšy kaza, zciat
Janá w więzieniu. Y przyniesiono
głowę jego ná miśie / a oddano
dzieweczce: y odniosłá ja mátcę
swoję. A przyszedłszy ucźniowie je-
go / wzięli ciátó / y pogrzebli je: a
śedłszy / powiedzieli Jezusowi.

Z Dusłyszawszy Jezus / ustápił s
z tamtąd w łodzi ná miejsce pu-
ste ofobono: a usłyszawszy lud / sli-
gá nim z miast pieśo. Wyśedłszy
tedy Jezus ujrzał wielki lud / y
użalil się ich / a zadrwiał chore
ich.

A Gdy náchodził wieczor / przy-
stápił do niego ucźniowie je-
mowiąc: Puste jest to miejsce / a
cżás już przeminął: rozpuść ten
lud / aby odśedłszy do miasteczek / tu-
pił sobie żywnosć. A Jezus im
rzekł: Nie potrzebá im odchodź /
dajcie wy im co jeść. Ale mu oni
rzekli: Nie mamy tu tylko pieć
chlebow / y dwie rybie. A on rzekł:
Przyniećcie mi je tu. Y rozkazaw-
szy ludowi usieść ná trawie / wziął
onych pieć chlebow / y dwie rybie: a
wejrząwszy w niebo / błogosławił:
a kámiąc / dawal ucźniom chleby / a
ucźniowie ludowi. Y jedli wysłcy /
a náspeni byli: y zebrałi co gdy-
wáto ufomłow dwánaście kosłow
pełnych. A tych którzy jedli / było
około piáć tysięcy mężow / oprotz
niewiad y dźiatet.

A Wnetze przymusił Jezus u-
cznie swoje / aby wstápiłi w łodzi
y uprzędziłi go ná druga stronę / a
by rozpuścił lud. A rozpuściłszy
lud / wstápił ná gors h / ofobná / aby
się modlił. A gdy był wieczor / sam
edł. A łodzi już w póstrgodku |

q
Mark.
6. 2.
Luká.
4. 18.
r
Janá.
6. 42.

s
Mark.
6. 4.
Luká.
4. 24.
Janá.
4. 44.

a
Mark.
6. 14.
Luká.
9. 7.
b
Mark.
6. 17.
Luká.
3. 19.
c
Moj.
14. 16.

d
Mark.
21. 26.
e
Moj.
40. 10.

f
Mark.
6. 35.
Luká.
9. 10.
Janá.
6. 2.

g
Mark.
6. 35.
Luká.
9. 12.
Janá.
6. 5.

h
Mark.
6. 45.
Janá.
6. 15.

morzą bedac/miotana była od wro-
tow : abowiem był wiater przęciw-
ny. Lecj o czwartey strazy nocney,
sedł do nich JEzus / chodząc po
morszu. A uszłszy go uczniowie
po morszu chodzącego / jąterwojski
sobą / mówiac : Obluda to jest i pod
bojżni krzyński. Lecj wnet rzekł
do nich JEzus / mówiac : Bójcie /
Samci to jest i Nie bójcie się. A od-
powiadając mu Piotr / rzekł i Pa-
nie / jeśliż ty jest / kaj mi przęść do
siebie po wodzie. A on rzekł / podj.
A Piotr wystąpiwszy i todzi / sedł
po wodzie / aby przęsedł do JEzu-
sa. Ale widząc wiater zwakłony /
głęł się. A gdy pocjął tonąc / za-
krzyknął / mówiac i Panie rātuj
mie / A JEzus jaraż wyciągnął
ręce / uchwycił go / y rzekł mu i O
Nłatomierny : przęjżę wpatł?
A gdy oni wstąpiłi w todzi / uciżył
się wiater. A ci ktorzy byli w todzi /
przystąpiwszy pokłonili mu się mo-
wiac i Prądżiwieś jest Synem
Bożym.

Y Przęprawiwszy się / przęśli do
ziemie i Cenezaret. A poznaj-
szy go mżowie miesca onego / po-
słali do wysłtcieny oney bōliczney
krąjiny : y przęnieśli do niego
wysłtci / ktorzy się jle wstę. Y
prosiłi go / aby się tpsło wstę /
karty jego dotykł / a ktorzy się
kolwiek dotknęli / udrowieni są.

RÓZDZIAŁ XV.

Bożchli przykazan, czy ustaw lu-
dzkich bardziej przęstrzegac? 12. Fa-
ryzeusowie i e tym zgorzyl. 13. Pa-
nieb gromi. 12. Niemiastke Chananej-
ska rātuje. 29. Inne uzdranin. 32.
Siedmiorgię chleba, 4000 ludzi karm.

Tedy przęstąpiłi a do JEzusa
Jeruzalemu Nauceżni w pi-
ómie / y Saryzeusowie / mówiac i
Cżemu uczniowie twoji przęstępu-
ją ustawe starych? Abowiem nie
umprawją raku swych / gdy mają
jeść chleb. A on odpowiadając /
rzekł im i Cżemuż wy przęstępu-
jecie przękazanie Boże dla ustawa
wászey? Abowiem Bog przękazał /
mówiac i Cżci b Dżca twego y
młstę : y tżoby zgorzercj c Dżcu

albo młstę / smiercią niechaj um-
rze. Ale wy pomańdacie i Ktoży
rzekł Dżcu albo młstę : Dar d stę
rykolwieł jest odemnie / tobie poży-
teczny bedzie : a nie ucżęćby ojca
swego albo młstę swojey / bez winy
bedzie. Y wgrużyłicie przękaza-
nia Boże dla ustawa wászey. Ołus-
dnicy / dobrze o was przęretował /
żajaj / mówiac i Lud ten przębliża
e się do mnie usł swymi / y wstę-
gami cżci mie : ale serce ich dale-
to jest ode mnie. Lecj przęno mię
cżęza nauceżając naut ktore są przę-
kazania ludżkie.

A Zawoławszy do siebie ludu /
rzekł im i Słuchajcie / a rozu-
miejcie. Nie to co wchodzi w usta
f potala cżłowieka / ale co wchod-
dzi i ust / to potala cżłowieka. Tedy
przystąpiwszy uczniowie jego / rze-
kli mu i Wież iż Saryzeusowie u-
słyszawszy te mowe / zgorzyli się?
A on odpowiadając / rzekł i Błęci
scjęp z ktorego nie scjępiti Dćiec
moj niebistę / wytworzeniony bedzie.
Zniechajcie ich : ślepi h są wo-
dżowie ślepych : a ślepy jeśliż śle-
pego prowadżiti / obadwa w dot
wypadna.

A Odpowiadając Piotr / rzekł
mu i Wytoż nam to podobień-
stwo. Y rzekł JEzus i Jeszczę y
wy i bezrozumni jesteście? Jes-
cżę nie rozumiecie / iż wstęsto co
wchodzi w usta / w brzuch idzie / y do
ułt poch. Dżiż serca wchoditi / a
toć potala cżłowieka. Abowiem
i serca wychodzą zte k myśli / ms-
jōbojstwa / cudzołostwa / wstęcej-
stwa / złodziejstwa / fałszywe świad-
dectwa / bluźnierstwa. Toć jest / co
potala cżłowieka : ale jeść nieu-
mysłni rekoma / toć nie potala
cżłowieka.

A Wyshędy i JEzus i tament /
ustąpił w strony Tyru y Sp-
donu. A oto niewiasta Chananej-
ska / onych gđanic wshędy / wola-
ła / mówiac do niego i Zmituj się
nadmame Panie / Synu Dawidow /
Corka moja ciężko bywa od dpa-
btā dreczona. A on jey nie odpo-
wiedział y słowā : Tedy przęstā-

i
Mark
6. 52.

a
Mark
7. 1.

b

2 Moj.

20. 12.

5 Moj.

5. 14.

c

2 Moj.

21. 17.

3 Moj.

20. 9.

d I.

Tom

ofiaro-

wał w

dar

czy-

mem-

is po-

zoc

miat.

c

Esfaj.

19. 13.

Mark.

7. 18.

f

h

Lukt.

6. 39.

g

Iana.

15. 2.

h

Lukt.

6. 39.

i

Mark.

7. 18.

k

1 Moj.

6. 5.

2 Moj.

28. 22.

1

Mark

7. 24.

E. 24

N. 11.

Post

1

Mark

7. 24.

piwšy učniowie jego/prošili go/
 mowiac z Odpraw ja/boť wofa gá
 námi. A on odpowíddajac/rzekt: 24
 Nie jestem poštány tpešo do owiec
 m ktore zginsá y domu Izráelstie-
 go. Lečy ónd przystápiwšy/pošto- 25
 níd mu šis mowiac z yAnie/rd-
 tuj mie! A on odpowíddajac/rzekt: 26
 Nie dobra jest bráde chleb dziecin-
 ny/ á miotáde šeženistom. A ónd 27
 rzektá z Adť jest yAnie z A wšáťje
 y šeženistá jedga odrobiny/ ktore
 ydája z stolu yAnów ich. Tedy ob- 28
 powíddajac yEšus/rzekt jey z D
 niewiásto: wielka jest wiára twój-
 ja z niechajci šie stánie játo chesť.
 Y ugdrowiona jest cortá jey ob-
 onejše godžiny. *

Y EŠUS pošeďšy z támtod/
 przyšedł náď morze Gálileje-
 šie: á wšápiwšy ná gore/ šie-
 džiał táď. Y przyšedł do niego 29
 wielki lud/ májac z soba chrome/
 štepe, nieme/ufomne/y inšych wíe-
 le: y tšádlije u nog yEšusowych/
 y ugdrowiał je: Adť iž šie on lud 30
 džiwowáł/widžac n je niemi mo-
 wia/ufomni ugdrowieni ša/ chromi
 chodja/ á štepi widžac: y wielbili
 Bogá Izráelstiego.

E ŠEJ yEšus wofawšy učniow 31
 šwojich/rzekt: Žal mi o tego lu-
 du: Abowiem juž etžy dni przý-
 innie trwája/á nie májo coby je-
 dli: á nie chs ich rozpušćić to- 32
 dnych / by snadž nie pomdlesi ná
 drodže. Tedy mu rzekli učniowie 33
 jeho: Ž kadžebšmy wzięli táť wíe-
 le chlebá ná tey pušćy / abyšny
 eát wielki lud nášćici? Y rzekt 34
 im yEšus: Wielež macie chle-
 bow? A oni rzekli: Šiedm/y tro- 35
 che rybet. Tedy rozkazał ludowi/á-
 by šiedli ná žiemi. A wšáwšy one 36
 šiedm chlebow/y one ryby/učniow-
 wšy p džiety/samał/y dáť učniow
 šwojim: á učniowie ludowi. Y 37
 jedli wšyšcy/y nášćeni ša: y se-
 brdli co gbyto ufomšow/ šiedm to-
 šow petnych. A byto tčh etoržy 38
 jedli/čtyery yšćiacemežow/opročj
 niewiášt y džiátek. Tedy rozpu- 39
 šćiwšy lud/ wšápił w łodž: y
 przyšedł ná gránice Mágdálá-
 šie.

m
 Matt
 20. 6.
 n
 Matt
 21. 5.
 Luka
 7. 22.
 Mark
 2. 2.
 P
 Iand.
 6. 11
 Dziej
 27. 35.
 Tim.
 4. 3.

ROZDZIAŁ XVI.

PAN cudu prágnacych zgrońit.
 5. Kwáśu Faryzejskiego strzedz šie
 rozkazát. 13. Coby o nim ludžie roz-
 umieli, pytał. 17. Wyznanie učniow
 pochwałt. 21. O imierci powieďział.
 23. Piotrá zgrońit. 24. Y jakimi ná-
 iládomnicy jeho májo być, pokazát.

A Przystápiwšy Faryzeušowie 1
 y Saduceušowie/ tušac/ pro-
 šili go aby im á gńámis z niebá u-
 kažat. A on odpowíddajac / rzekt 2
 im: Šdy bywa wiečor/mowicie z
 pogoda bedžie, bo šie niebo čer-
 wieni. A ráno: Džib bedžie nie- 3
 pogoda/ Abowiem šie niebo po-
 čmurne čerwieni. Obłudnicy!
 Poštáwa b niebá rozšáďić umie- 4
 ćie/á gńámion tčh čášow nie mo-
 źecie. Kodžaj šty y cudžotožny/
 gńámienia šuka/ ále mu gńámie nie
 bedžie/ dano tyłto ono gńámie Jo-
 nanaš c Proroka. Y opušćiwšy je/
 odsedł.

A Šdy šie přečrawił učnio- 5
 wie jeho á ná druga stronę
 moržá. gápámiešdli wjáć chlebá.
 Y rzekt im yEšus z yPátržicie/ á 6
 stržećie šis kwáśu Faryzeušow
 y Saduceušow. A oni rognamáwili 7
 mi: Šobaj/mowiac: Nie wjéšli-
 smy chlebá. Co obacžywšy yEšus/
 rzekt im: D čymžie rognawiaćie 8
 miedžy soba/á mášo wierni! Že-
 šćie chlebá nie wzięli? Žešćež nie 9
 rozumiećie f áni pámiešacie onych
 piáći chlebow/ á onych piáći tyšie-
 cy ludži: y játošćie wiele tošow 10
 zebrałi? Aui onych šiedmi g chle-
 bow / y čtyerež tyšicy ludži: á
 játošćie wiele tošow nážberdli? 11
 Játož nierozumiećie/žem wam nie
 o chlebie powieďžiał/mowiac: Aby-
 šćie šis stržegli kwáśu Faryzeu-
 šow y Saduceušow? Tedy zro-
 gumieli/ že nie mowit aby šie strže-
 gli kwáśu chlebá/ ále náuti Fary-
 zeušow y Saduceušow.

A Šdy przyšedł yEšus w stro- 12
 ny h Cezáržy Filippowey /
 pytał učniow šwojich / mowiac z
 Kuzje mie powieďdžo być ludžie 13
 Syná čłowiečžego? A oni rzekli z 14

Matt.
 12. 38.
 Mark.
 2. 11.
 b G.
 Obli-
 czo.
 c
 Ioná.
 2. 1.
 Matt.
 12. 39.
 d
 Mark
 8. 14.
 e
 Luká.
 12. 1.
 f
 Iand.
 6. 9.
 g
 Matt.
 15. 34.
 E. w
 džen
 S. Piot
 Pawlá
 h Luk
 9. 18.

1 Jezowi i Janem Chryścicielem ; a
 14. 1. *Matt.* brudzy Eliafem ; inſy tej Jeres
 iafem / albo jednym z Prorokow.
 2 rzezt im ; A wy kim nis bęc po
 15 wiadaćie ? A odpowiddając Syn
 16 *k* mon Piotr / rzezt ; Toż jeſt k Chr
 17 *Jan.* ſtus on Syn Bożą żywego. Tedy
 6. 69. odpow: adując JEzus / rzezt mu ;
 Błogostawionys Synoniel Synu
 Jonafow : ho tego ciasto pkrw nie
 objawia tobie / ale Dziec moj kto
 18 ry jeſt w niebieſich. A Jac też po
 wiadam / żeś ty jeſt Piotr : a na ten
 19 opoce l zbuduje Kościol moj / a
 bramy piekielne nie przemoga go.
 20 *Jan.* Y tobie dam w elucje kroleſtwa
 1. 42. niebieſkiego: a cokolwiec zwiążeſ
 21 na ziemi / bedzie związane y w nie
 22 *Matt.* bieſiech / a cokolwiec rozwiążeſ na
 12. 12. ziemi / bedzie rozwiązane y w nie
 23 *Jan.* bieſiech. *
 24 *E*dy przyſtał do uczniom ſwojim /
 25 *F*aby nikomu nie powiadał je on
 jeſt JEzus Chryſtus. Y od tad po
 26 czał JEzus potągować uczniom
 ſwojim / iż muſi odeſć do Jeruſa
 27 lem / y wiele cierpieć od ſtarſzych y
 28 od przedniejſzych Kąptanow / y D
 29 *n* cjonow w piśmie ; a bęc zdbitym
 30 y trzeciego dnia zmartwychwſtác.
 31 *Mark* A wgiąwſy go Piotr n na ſtronę,
 8. 33. poczał go ſtrofować. mowiąc ; Zm
 32 *Luk.* iuj ſie ſam nád ſobą PAnie ; nie
 9. 22. przyſzbje to ná cie. A on obroci
 33 *Mark* wſy ſie / rzezt Piotrowi ; Jb ode
 8. 34. mnie Szatanie / jeſteſ mi zgorhe
 niem : abowiem nie pojmujęſ tego
 35 *P* co jeſt Bożego / ale co jeſt ludzkiego.
 36 *Matt* *E*dy rzezt JEzus do uczniom
 10 39. ſwojich ; Jeſli kto chce iſć za
 37 *Mark* mną / niechajſe ſámego ſiebie za
 11. 35. przy / a weźmie o krzyż ſwoj / y ná
 38 *Q* ſłóduje nię. Wo kto by chciał duſe
 39 *Mark* y ſwoje zachować / ſtráci ja : a kto
 8. 36. by ſtrácił duſe ſwoje dla mnie /
 40 *r* znajdzie ja. Abowiem / ccz pomoże
 41 *Matt* człowiekowi / choćby wſyſtel ſwiát
 25. 31. popyſtał / a ná duſy ſwojey ſkodo
 42 *Pſalm* wat ? albo co ją zamiana da q cżto
 62. 13. wiet ją duſe ſwoje. Abowiem Syn
 43 *t* cżkowiec przydaje r w chwale
 44 *Mark* Djeć ſwego ; Anjoły ſwojimi : a
 9. 1. tedy odda s każdemu według u
 45 *Luk.* cąpnow jego. Zapravde t powiá
 9. 27. dam wam / ſo nieltorzy z tych co tu

ſtoja / ktorzy nie uſufa emierci /
 46 aby ujekei Syná cżkowieczego
 47 idącego w Kroleſtwie ſwojim.

ROZDZIAŁ XVII.

Chryſtus PAN ſie przemienił. 1.
 Tego Dziec ſluchaczow kazał. 12. O E
 48 liachu mowil. 17. Vcznie o niedowiar
 49 ſtwo z gromil. 18. Lunatyka uzdrowil.
 50 Wſi re. 21. Modlitwe. Poſt zalecił.
 51 Smierć ſwoje przepowiedział. 24.
 52 Cło zá hey zá Piotra zaptácił.

1 *A* Po ſeſci a dniach / wgiął JE
 2 *E. w* Zus Piotrá / y Zákubá / y Janá
 3 *dzien* bratá jego ; y wprorádbil je ná
 4 *Przem* gorę wyſſetá oſobno. Y przemie
 5 *PAnſk* niony jeſt przed nimi : a rozjáduiło
 6 *a* ſie oblicje h jego / jako ſłońce ; a
 7 *Mark.* ſtáty jego ſtáty ſie diaſe / jako
 8 *9. 20.* ſwiddtoſć. A to utaráli ſie im
 9 *Luk.* Wozek y Eliaf / z nim rozmarwid
 10 *2 Piotr* jacy. A odpowiddając Piotr / rzezt
 11 *1. 170* do JEzusa ; PAnie / dobrze nam
 12 *b* tu bpdj : Jeſli chceſ uczynny tu
 13 *Objaw* krzy namicty ; y tobie jeden / y Mo
 14 *1. 140* jeſowi jeden y Eliafowi jeden. A
 15 *1. 12* gdy on jeſc je mowil / oto obſol ja
 16 *c* ſup gácienił je : A oto gfoſ z obſolu
 17 *Mark* mowiacy ; Ten jeſt c Syn mo
 18 *9. 7.* jiy / w ktorom mi ſie upodobálo
 19 *Luk.* tego d ſluchálicie. To uſlyſhawſy
 20 *9. 35.* uczniowie / upádl ná twarz ſwoje /
 21 *2 Piotr* y bali ſie dárzo. Tedy przyſtápi
 22 *1. 17.* wſy JEzus / doznał ſie ich / y
 23 *1. 140* rzezt ; Wſtáńcie / a nie bojcie ſie.
 24 *5 Moj.* A oni podnieſſy ocyż ſwoje / nitogo
 25 *18. 150* nie widzieli / tylko Jeſusa ſámego.
 26 *9* A gdy ſie pomáli z gorę / przyſtał
 27 *10* jim JEzus / mowiac ; Nikomu nie
 28 *11* powiádajcie tego widzenia / áż Syn
 29 *12* cżkowiecchy zmartwychwſtanie. *

10 *N* Pytáli go uczniowie jego / mo
 11 *13* wias : Coż tedy náuczeni w
 12 *14* piśmie powiádajá / je ma Eliaf
 13 *15* pierwey przyſć ? A JEzus o
 14 *16* wiádając / rzezt jim ; Eliafci pter
 15 *17* wey e przyſbje / y nápráwi wſyſtć :
 16 *18* Ale wam powiádám : Jb Eliaf ſuſ
 17 *19* f przyſeb / wſáde nie poználi go /
 18 *20* dſe uczynáli mu cokolwiec chćieli :
 19 *21* táci y Syn cżkowiecchy ma ućier
 20 *22* pieć od nich. Tedy zgromieli uc
 21 *23* czniowie / je o Janie Chryścicielu
 22 *24* mowil do nich.

E. w
 dzien
 Przem
 PAnſk
 a
 Mark.
 9. 20.
 Luk.
 9. 28.
 2 Piotr
 1. 170
 b
 Objaw
 1. 140
 1. 12
 c
 Mark
 9. 7.
 Luk.
 9. 35.
 2 Piotr
 1. 17.
 1. 140
 5 Moj.
 18. 150
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52

A Gdy przyszli do ludu, przysta-
pili do niego cżłowiek / y upadł
przed nim na kolana / y rzekł :
Panie / Zmiłuj się nad spnem mo-
jim / abowiem lunaczym jest / y
często się trawi : cżestotroć bowiem
wpada w ogień / y cżestotroć w
wode. y przyprowadłem go do ucziow
twoich / ale go nie mogli uzdrowić.
A odpowiadając Jezus / rzekł :
Drobdaję niewierny y przewrotny !
Do : adje bede z wami ? Dotadje
was bede cierpiat ? Przyprowadźcie
mi go sám y zgromiś onego dy-
abła Jezus : y wyszedł od niego : y
uzdrowiony jest on mśdodziennec od
onejże godziny. Tedy przystawiony
uczniowie do Jezusa osobno / rze-
kli mu : Czemuż się go my g w-
gnąc nie mogli ? lecz Jezus rzekł
do nich : Dla niedowiarstwa was-
zego. Zaprawdę bowiem powia-
dam wam : Jesli byście / mając
wiarę jako jidarno gorczyćne / rze-
kli ten gorze : Przenieś się h z tad
na ono miejsce : z tedy się przemie-
ście : a nic niemożnego wam nie be-
dzie. Aleć ten rodząj nie wychodzi
tylko przez modlitwę y przez post.

A Gdy przebywali w Galilej /
rzekł do nich Jezus : Syn cżło-
wieczy będzie wydan y rece i su-
dycie. y zabija go : ale trzeciego
dnia zmartwychwstanie : y zasmu-
čili się bardo. A gdy przyszli do
Kapernaum / przystąpili do Piotra
ci który podał wyterali / y rze-
kli : Zgaliś dać żyćiel wś nie da-
wa podátku ? y rzekł : Dawa. A
gdy wchodził w dom / uprzędził go
Jezus / mowiąc : Coż ci się da
Synonie ? Krolowie ziemscy od
tegoż biorą cło albo cżynę ? od sy-
now swoich / cżyli od obcych ? Rzekł
mu Piotr : Od obcych. y rzekł mu
Jezus : Toć tedy synowie są wolni.
Wszakże abysmy ich nie zgorczyli /
sedh y do morgy / ztęrc wode / a te
rybs ktora napierwey utwiznie /
wezmi : a otworzywszy gębe jej
znajdziesz Seater : który wżiewszy /
daj im zą mis y zą śis.

ROZDZIAŁ XVIII.

Kto w Krolestwie Bozym nawietzym.

5. Aluzkie przy mować. 6. Zgorze-
nia iś strzedz, y cżemu. 12. Bog nie nie
kocha w zgimieniu namniejszego. 15. Iako
sobę z grzeszacych postępować. 21. Po-
kutyżnym odpuszczac. 23. Piękny
tego przykład.

S Rey godziny / przystąpili uc-
czniowie do Jezusa / mowiąc :
Ktoż wżdy a namietkny jest w kro-
lestwie niebieskim ? A zchwotawszy
Jezus dziećciś / posławił je w po-
drodktu ich / y rzekł : Zaprawdę
powiadam wam / Jesli się b nie na-
wrocicie / y nie staniecie się jako
dzieci / żadnym sposobem nie woi-
dziecie do krolestwa niebieskiego.
Kto się tedy uniży jako to dziećciś /
ten ci jest namietkny w krolestwie
niebieskim. A ktoby przysiał jedno
dziećciś takie w Zmieniu mojim /
mnie przyjmuję. Ktoby zaś zgorczył
c jednego z tych małych którzy w
mie wierzą / pojztecniży by mu
było / aby zawiesony był kłmieni
mśpniś na syje jego / a utopiony
był w głębofości inostry. Biada
światu dla zgorzenia / abowiem
nuśa zgorzenia przyc : wśakże
biada cżłowiekowi onemu / przez
ktorego przychodzi zgorzenie. Przec-
soj jeśli reką d twoją / albo nogą
twoją gorczy ciz / odetni ja y zardzić
od siebie : lepiey jest tobie wnićć
do żywota cchromym albo utom-
nym / niżeli dwie ruce albo dwie no-
dze mając / wrzuconym być do o-
gniā wiecżnego. A jeśli ciz oko
twoje gorczy / wykup je / y zardzić od
siebie : lepiey jest tobie jednooim
wnićć do żywota / niżeli obie oczę
mając / być wrzuconym do ogniā
piekielnego. Patrząc się abyscie
nie gąrdzili żadnym z tych mał-
cżtich. Abowiem wam powiadam :
Zj Anjołowie e ich w niebiesiech
zawse patrzą na oblicze / y dca mo-
jego / który jest w niebiesiech. Przy-
sedł bowiem Syn cżłowieczy / aby
zawit to co było zginęto. *

A D śis wam zda ? Gdyby g k-
ry cżłowiek miał sto owiec / a
obłądłaby się jedni z nich / a zą
nie zostawia onych dziewięćdzie-
śięć y dziewięćci / a poszedł na gory
me szuka obłądanej ? A jeśli mu się

E. w

d. 12.

Mich.

a

Mark

9. 34.

Luka.

9. 44.

y 22. 24

b

Matt.

19. 14.

1 Kor.

14. 20.

c

Mark

9. 42.

Luka.

17. 1.

d

Matt

5. 30.

Mark

9. 43.

e

Psalm

34. 8.

f

Luka.

19. 10.

g

Luka.

15. 4.

gdąby znalazł ja / zaprawde po-
wiadam wam / że sie z niego bąrzęcy
rąduje niż z onych dziewiciądzie-
siat dziewiciądziesiąt obłąkanych. Tą
nie jest wola Dżca wáfego który
jest w niebieśiech / aby zginął jeden
z tych małuczkich.

h
3 Moj.
19. 17.
Luka.
17. 3.
Jakob
5. 19.
i
5 Moj.
19. 15.
Jana.
8. 17.
k
1 Kor.
13. 1.
Zyd.
10. 28.
k
Matt.
16. 19.

A Jesliby zgrzeszył h przećiwolo
tobie brát twój : idź / strofuj go
miedzy toba y onym samym : jeśli
cie usłucha / pozyszates brata
twego. Ale jeśli cie nie usłucha /
prybiez do siebie jeszcze jednego
albo dwu / aby w usłuchę dwu albo
trzech świadków / stąnsto i kądze
słowo. A jeśli by ich nie usłuchał /
powiedz Zborowizą jeśli by Zboru
nie usłuchał / niechaj k będzie jako
pogánin y celuit. Zaprawde po-
wiadam wam z Cobyściekolwiek
związali na ziemi / będzie związano
y ná niebie z : a cobyście rozwiązali
ná ziemi / będzie rozwiązano y ná
niebie. Zábie powiadam wam : Z
gdoby sie z was dwa zgodzili ná
ziemi o wfelką rzecz o ktorąby pro-
bili / stąnie sie im od Dżca mego
który jest w niebieśiech. Abowiem
gdzie sa dwa albo trzech zgroma-
dzeni w Imię moje / támeń jest w
pośrodku ich. Tedy przystawishy
do niego Piotr / rzekł : Pńanie wiele
kroć zgrzeszy przećiwolo mnie brát
moj / a odpuszczę mu ? czy aż do
siedmi kroć ? I rzekł mu JEsus :
Niemowisz aż do siedmi kroć : ale
aż do siednidziesiąt siedmi kroć.

l
Luka.
17. 4.
E. ná
XXXI
N. p.
S. Troj.

Słowo niebieskie cąstowietowi
ktolowi / który sie chciał ráchować
z slugami swymi. A gdy sie pocął
ráchować / stąwiono mu jednego /
który był winien dziesięć tyśięcy
talentow. A gdy niemiał z kąd od-
dać / kazal go Pan jego záprzedać /
y żone jego / y dzieci / y wfystko co
miał z y dług oddać. Wpadly tedy
sluga on / potlonil mu sie / mowiac
Pńanie / mierzcielność náde mna /
a wfystko oddam. A uzalishy sie
Pan onego slugi / umolnil go : y
dług mu odpusćit. A wyszedly on
sluga / znalazł jednego z spot-
slug
swójich / który mu był winien sto
groşy : a porwałshy go / duşil go

29 mowiac z Oddaj mi coś winien.
Przypadly tedy on spot-
sluga jego do nog jego / prośit go / mowiac :
Mierzcielność náde mna / a od-
damci wfystko. Lecz on nie chciał :
30 Ale sedshy wrzucił go do więzienia
a gdy oddał co był winien. Bjrza-
31 wshy tedy spot-
slugy jego co sie
stąto / zásmucili sie bąrzo : a sedshy
ognajmili Pńanu swemu / wfystko co
32 sie stąto. Tedy zawoławshy go Pan
jego / rzekł mu : Stugo ży / wfystek
on dług odpusćitemi żes mie pro-
33 śit : A żąes sie y ty nie miał zmi-
tować ná spot-
sluga twójim / za-
tom sie y ja zmiłowal náde toba ?
34 A rozgniewawshy sie Pan jego / po-
stął go tácom / a gdy oddał to wfys-
35 stko co mu był winien. Tą y Dżiec
m moj niebieski uczyń wam / jeśli
nie odpusćicie ráddy brátu swemu
z serc wáfych / upadłom ich. *

ROZDZIAŁ XIX.

Cybryllus P An wielu udrowil. 7. Z
Faryzeuszami o Matzeńskie mówil.
11. Prawdziwe mbodźcenie opisal.
12. Działeczki które mu przyniosono
przymowal. 16. Rozmowa z mbod-
dzencem bogatym miał. 27. Nadgrado
obsta tym którzy dla niego wiele opu-
sciz a. przybrecal.

Mstąto sie gdy dołoneżył JE-
sus a tych mów / odszedł z Galile-
sejy / a przyszedł ná granice Jud-
skie ná Jordan. Y sedł z nim
wielki lud / y uzdrawial je tá-
m. Tedy przysly do niego Faryzeu-
wie kufac go / y mowiac mu : Co
dzili sie cąstowietowi opusćit żone
3 swoje dla kądzey przegępnny ? A on
4 odpowiadshy / rzekł im : Nie cę-
tąliście / i żen który stworzył ná
5 pocjątku / czyż nie powiedział
6 wáfste uczyńil je ? I rzekł : Dla
tego opusćit cąstowiec Dżca y Mi-
7 łe / a przystący sie do żony swojey :
8 y będą dwoje cę jednym ciałem. A
tą już nie sa dwoje / ale jedno ciał-
to : Co tedy Bóg záczyl / cąstowiec
niechaj nie rozłącza. A żekli mu :
Przecę tedy Mojżesz rozkazal dá-
dać list rozwodny / y opusćić ja ?
Rzekł im : Mojżesz dla zátdar-
dzenia e serc wáfego dopusćit

Matt.
9. 15.
Mark
11. 20.
Jakob
2. 13.
Mark
10. 1.
b
1. 27.
1. 27.
c
1 Moj.
2. 24.
1 Kor.
5. 10.
Efer.
5. 31.
d
1 Moj.
24. 1.
c
Mark
10. 5.

wam opuścić jony wafse: lecz i po-
 cęteku nie było tak. Ale Ja powi-
 dam wam: Iż ktokolwiek opu-
 ścił i żonę swoję (oprócz dla
 wstępczeństwa) a inbary pojaz/
 cudzożyj: a żeby opuścić ją po-
 jaz/cudzożyj.

Xżelmu ucźniowie jego: Je-
 10 26
 11 12 27
 12 28
 13 29
 14 30
 15 31
 16 32
 17 33
 18 34
 19 35
 20 36
 21 37
 22 38
 23 39
 24 40
 25 41
 26 42
 27 43
 28 44
 29 45
 30 46
 31 47
 32 48
 33 49
 34 50
 35 51
 36 52
 37 53
 38 54
 39 55
 40 56
 41 57
 42 58
 43 59
 44 60
 45 61
 46 62
 47 63
 48 64
 49 65
 50 66
 51 67
 52 68
 53 69
 54 70
 55 71
 56 72
 57 73
 58 74
 59 75
 60 76
 61 77
 62 78
 63 79
 64 80
 65 81
 66 82
 67 83
 68 84
 69 85
 70 86
 71 87
 72 88
 73 89
 74 90
 75 91
 76 92
 77 93
 78 94
 79 95
 80 96
 81 97
 82 98
 83 99
 84 100

Edy mu przynosono g dżiatki:
 13
 14 29
 15 30
 16 31
 17 32
 18 33
 19 34
 20 35
 21 36
 22 37
 23 38
 24 39
 25 40
 26 41
 27 42
 28 43
 29 44
 30 45
 31 46
 32 47
 33 48
 34 49
 35 50
 36 51
 37 52
 38 53
 39 54
 40 55
 41 56
 42 57
 43 58
 44 59
 45 60
 46 61
 47 62
 48 63
 49 64
 50 65
 51 66
 52 67
 53 68
 54 69
 55 70
 56 71
 57 72
 58 73
 59 74
 60 75
 61 76
 62 77
 63 78
 64 79
 65 80
 66 81
 67 82
 68 83
 69 84
 70 85
 71 86
 72 87
 73 88
 74 89
 75 90
 76 91
 77 92
 78 93
 79 94
 80 95
 81 96
 82 97
 83 98
 84 99
 85 100

Wto jeden przystawiony / rzekł
 16 30
 17 31
 18 32
 19 33
 20 34
 21 35
 22 36
 23 37
 24 38
 25 39
 26 40
 27 41
 28 42
 29 43
 30 44
 31 45
 32 46
 33 47
 34 48
 35 49
 36 50
 37 51
 38 52
 39 53
 40 54
 41 55
 42 56
 43 57
 44 58
 45 59
 46 60
 47 61
 48 62
 49 63
 50 64
 51 65
 52 66
 53 67
 54 68
 55 69
 56 70
 57 71
 58 72
 59 73
 60 74
 61 75
 62 76
 63 77
 64 78
 65 79
 66 80
 67 81
 68 82
 69 83
 70 84
 71 85
 72 86
 73 87
 74 88
 75 89
 76 90
 77 91
 78 92
 79 93
 80 94
 81 95
 82 96
 83 97
 84 98
 85 99
 86 100

wam / je m i trudnością bogaty
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Edy o odpowiadając Piotr/
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ROZDZIAŁ XX.

Chrystus podobieństwem winnicy,
 Kaciót [woj] wyrażił. 17. O imierci
 swejey moris. 20. Mátka z synami
 jej o rzeczy nieprzyjstojne / raskaca,
 usz. kojil. 29. I dwi ślępych uz. drowit.

Wowiem podobne jest krolestwo
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

f
 Matt. 5. 32.
 Mark 10. 11.
 Luk. 16. 18.
 1. Ker. 7. 10.
 g
 Mark 10. 13.
 Luk. 18. 15.
 h
 Mark 10. 17.
 Luk. 18. 18.
 i
 1. Moj. 20. 13.
 k
 Matt 22. 39.
 l
 1. Tim. 6. 19.

m
 Mark 10. 23.
 n
 Luk. 1. 37.
 E. w
 dksen
 narvica
 cen. S.
 Pawła
 Mark 10. 22.
 Luka. 12. 22.
 P
 Luk. 22. 30.
 q
 Mat. 20. 14.
 Mark 10. 31.
 Luk. 13. 30.

nas nikt nie nęskaj: Y rzekł im: Idźcie y wy do winnice: a co będzie sprawniejszego/wezmiecie. A gdy był wieczor/rzekł Pan winnicę sprawcy swym: Zapłać robotnikom/a oddaj im zapłać pochwafy od ostatnich / aż do pierwszych. A

gdy przyszli oni którzy o jedenaście godzin: byli na celi, wzięta sążdy z nich po groszu. Przychodzą też y pierwszych/mniemali że więcej wezmą: ale wzięli y oni sążdy z nich po groszu. A wzięwszy/kierując przecimto aopodajowi/Mowiac:

Przećmiło nas gołdowi/robili/d uczyńcieś je nam równomi/ktoryzsyny znosiłiście jar dnia/y upalenie. A on odpowiadając/rzekł jednemu z nich: Przyjacielu/ nie czynięś krzywdy: Alas! sie nie z grośsz gniczmi je móg? Weźmi co twójego jest. a idź: chce bowiem temu ostatniemu dać jako y tobie. Alas! mi sie nie godzi czynić z moim co chce? Czuj o to twoje głoszenie jest ijem ja jest dobry? Leciś beda a

ostatni pierwszomi / d pierwszych ostatnichimi. A wowie/wiele jest wezwaznych/dle ma to w branych.*

A Wskazując Jezus do Jeruzalemu/wziął z sobą dwadzieście uczniow na osłone m. i. s. w. drodze/y rzekł im: Oto wstępujemy b do Jeruzalem / a Syn człowieczy będzie wydan / y oddany w ręce p. i. d. uczyńcom w piśmie / y osadzony na śmierć. Y wyobdżony go c poganiom na pobawianie / y na ubiczowanie / y na krzyżowanie: ale trzeciego dnia umarłych wstanie.

Edy przyspławił do niego d. i. m. a. k. d. synom Jedenaście wpył / y spłami swojimi klaniając mu się / y prośąc nieco od niego. A on jeden z rzekł: Czegoż chcesz? A rzekł mu: Ktęć aby siedzieli ci dwa synowie moji/seden po prawicy twojej / a drugi po lewicy w trześciwie twojomi. Ale Jezus odpowiadając / rzekł: Nie wiecie o co proście. Mojećcież wieć kiejch ktoryz będą pił? y chrzestem / ktorym sie zabierze być ochrzczeni? A rzekł mu: Możemy. Ledy im rzekł: Kiejch ci

moj pił będziecie / y chrzestem / ktorym sie zabierze być ochrzczeni? A rzekł mu: Możemy. Ledy im rzekł: Kiejch ci

moj pił będziecie / y chrzestem / ktorym sie zabierze być ochrzczeni? A rzekł mu: Możemy. Ledy im rzekł: Kiejch ci

moj pił będziecie / y chrzestem / ktorym sie zabierze być ochrzczeni? A rzekł mu: Możemy. Ledy im rzekł: Kiejch ci

moj pił będziecie / y chrzestem / ktorym sie zabierze być ochrzczeni? A rzekł mu: Możemy. Ledy im rzekł: Kiejch ci

A Wyślawy to oni dziediec / rozniewali sie na onych dwou braci. Ale Jezus wstawy ich / rzekł: Wiecie g iż Król jest narobom panujsz nad nimi / a ktoryz wiecey sa, mocy dostajusz nad nimi. Lecz nie tak będzie między wami: ale kto byłbykolwiek między wami chciał być wielkim / niech będzie sługą wśmym. A kto byłbykolwiek między wami chciał być pierwszym / niech będzie sługą wśmym. Jako y Syn człowieczy i nie przyszedł aby mu służono / ale aby k służił / y aby dał dusz swa / na okup za wielu.

A Gdy oni m. w. p. o. d. j. i. l. z. J. e. r. u. s. a. / sedł za nim wielki lud. A oto dwa ślepi siedzący przy drodze / ustosy wpył Jezus przechodzą / zawołali / mowiac: Zmiłuj sie nad nami p. i. a. n. i. e. S. y. n. u. D. a. w. i. d. o. w. ! Kie on lub growił ich / aby milczeli. Lecz oni tym wiecey wolałi / mowiac: Zmiłuj sie nad nami p. i. a. n. i. e. S. y. n. u. D. a. w. i. d. o. w. ! A p. a. s. t. a. n. o. w. i. p. y. s. i. e. J. e. z. u. s. / zawołal ich / y rzekł: Coż chcecie: aby wam uczynił? A rzekł im: p. i. a. n. i. e. / aby byty otworzone oczu nasze. A użaliwszy sie Jezus / dotknął sie oczu ich: a zaraz przejrzący pechy ich. Y sli są nim.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

Luka. 12. 50. Mark 10. 4. Luka. 22. 25. h Mark 23. 11. i Filip. 2. 7. k Luka. 22. 27. I Tim. 2. 6. m Mark 10. 25. E. na N. I. Adw. A. na Niedk Kwiet. aLuk. 19. 29.

ROZDZIAŁ XXI.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

A Oni do Jeruzalem wjechal. W Koliele Batym / w. a. d. w. e. z. y. n. i. e. 19. F. i. g. u. r. e. d. r. e. m. u. s. u. f. u. d. 23. W. k. o. i. c. i. e. l. e. z. B. i. s. k. o. p. y. n. o. z. m. o. w. e. m. i. a. t. 22. A. p. r. o. z. p. o. b. i. d. i. e. n. s. t. w. a. r. a. z. m. a. t. e. z. o. n. y. m. d. n. a. w. i. a. d. o. m. u. j. e. g. o. m. i. a. d. u. g. o. k.

7 jesiho wam co kto rzekł / powie-
 8 dzie / iż P. A. N. ich potrzebuje : a ja-
 9 kajem puści je. A to ále wespół
 10 státo / aby sie wyprzeńto co powie-
 11 dano przez Proroka mówiącego :
 b Powieďte / b Force Swońskiey :
 Esaj. 61. 18. Oto Krol twój idzie tobie cichy / a
 12 ścieb / a cych na ósłey / y na ósłeciu s-
 13 nu ósłey pod jórąnem będgocy
 14 9. 9. Szedko tedy uczniowie / a uczyń-
 15 wśy ták idźcie im byś rozstáć JE-
 16 10. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 17 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 18 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 19 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 20 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 21 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 22 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 23 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 24 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 25 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 26 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 27 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 28 29. 30. 31. 32. 33.
 29 30. 31. 32. 33.
 30 31. 32. 33.
 31 32. 33.
 32 33.
 33

20 sem ono figowe drzewo. A ujrza-
 21 wśy to ucźniowie / djiwómáli sie /
 22 mówiąc : Jákóć przeto uszły to
 23 figowe drzewo. Tedy odpowiadá-
 24 jąc JEsus / rzekł im : Zaprawde
 25 powiádá wam / Jeslibyście i mieli
 26 wiarę / a nie wópislibyście : nie
 27 toľto to co sie stało a szgówny drze-
 28 wem ucźniowie / ale gdybyście y tey
 29 gorze rzekli : Podnieś sie / a rzuc
 30 sie w morze : stánie sie. Y wśyśto
 31 o cobyście toľto wiet k prośili w mo-
 32 dlitwie wierząc / weźmiecie.
 33 A Gdy on przyszedł do Kościóła /
 34 przystąpił do niego gdy uczył /
 35 przednieśy Kápfani y Stárchy
 36 ludu / mówiąc : Ktorą mocą i to-
 37 cą czyniś / a któć dał te moc ? A odpo-
 38 wiádájąc JEsus / rzekł im : spytam
 39 y Ja was o jednę rzec / która jest
 40 mi powiecie / y Ja wam powiem /
 41 która moc to czyniś. Chrześť Ja-
 42 now z tad był ? zniebá / czyli z lu-
 43 dji ? A oni myślili sámi w sobie /
 44 mówiąc : Jesli powiemy : zniebá :
 45 rzecze nam : Czemuśbyście mu tedy
 46 nie uwierzyli ? Jesli zád powiemyś
 47 z ludji : bojimy sie ludu : bo Janá
 48 wśyścy miśa m áá Proroká. A od-
 49 powiádájąc JEsusowi / rzekliś : Nie
 50 wiemy. Rzekł im y on : Y Ja wam
 51 nie powiem która moc to czyniś.
 52 Ale coż sie wam zda ? Cżlowiek
 53 niektory miał dwu synow : a przy-
 54 stąpił do pierwszego / rzekłś
 55 Synu / idź / rob dzie na winnicy
 56 mojej. Ale on odpowiadając / rzekłś :
 57 Nie chceś / a potym jobacząc wśyś sie /
 58 poszedł. A przystąpił do drugie-
 59 go / rzekł tákże : A on odpowiadá-
 60 jąc / rzekłś : Ja idę Panie : ále nie
 61 sędź. Któryś z tych dwu uczyńś wo-
 62 ła Djcowska ? Rzekł muś : Dn
 63 pierwszy. Rzekł im JEsus : Za-
 64 prawde powiádám wam / Ze was
 65 Celnicy y wfetecznicy uprzebáją
 66 do królestwa Bożego. A wowie-
 67 m przyszedł do was Jan a drogą spra-
 68 wiedliwości / a nie uwierzyliście
 69 muś : ále Celnicy y wfetecznicy u-
 70 wierzyli mu : a wy widzác to / prze-
 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83
 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83
 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83
 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83
 75 76 77 78 79 80 81 82 83
 76 77 78 79 80 81 82 83
 77 78 79 80 81 82 83
 78 79 80 81 82 83
 79 80 81 82 83
 80 81 82 83
 81 82 83
 82 83
 83

i
 Matt
 17. 20.
 k
 Matt
 7. 7.
 l
 Mark.
 11. 27.
 Luká.
 20. 1.
 m
 Matt
 14. 5.
 n
 Matt
 3. 1.

Esaj.
 61. 18.
 Zach.
 9. 9.
 Lania.
 12. 15.
 Psalm
 118. 20.
 Mark.
 11. 15.
 Esaj.
 56. 7.
 Jerem
 7. 21.
 Psalm
 8. 3.
 Mark.
 11. 12.

był gospodarem / który nadszedł /
 o winnice / y ptołem o ja ogroził / y
 Psalm wtopał w niey prąsły / y budował /
 20. 9. wieże / y nadsł ja winiarzom / y od-
 Esaj. jąchał precz. A gdy się przybliżył
 5. 1. 5. czaś odłirania pozpłtom / postat
 Jerem. flugi swoje do onych winiarzow / a
 2. 21. by odebrali pozpłtci jej. Ale winia-
 rze pojimawšy flugi jego / jednego
 Mark. p ubili / a drugiego zabili / a dru-
 22. 1. giego q ułdmonowali. Zdaśe po-
 20. 9. stał inšych flug / wiecey nig pierw-
 P szych : Y ckiej im uczynili. Ale n-
 Jerem. ośtatet postat do nich Syn d swego /
 37. 15. mowiac ; Będa śis wšydyćie Sp-
 q na mego. Lecz winiarze uřzawšy
 2 Krol. onego Syn d / rzekli miedzy sobz ;
 24. 21. Tenći jest dźiedzic : podjćie / zabi-
 r my r go / a otrzymamy dźiedzictwo
 Matt. jego. Tedy porwawšy go / wyrzu-
 26. 3. 4. cili go precz / y winnice / y zabili.
 y 27. 1. Gdy tedy Pan winnice przydźie /
 Jan. 11. 53. coj uczeni onym winiarzom ? Rze-
 11. 53. kli mu ; Zte / zle potracić / a winnice
 s najmie inšom winiarzom / ktorzy
 Psalm oddawac beda pozpłtci czaśow
 78. 22. swoich. Rzekt im JEŃUS ; Nie-
 Esaj. czaćcałdćieś nigdy w piśmiec ?
 22. 16. Kmień s który odrzucili budują-
 Rz. 7. 9. cy / ten die stał głowa wregietna : od-
 7. 7. Płnac śis to staś / y dźwimie jest w
 7. 7. oczach nšych. Przetoz powiadam
 7. 7. wam ; Jj od was odjste bedzie kro-
 7. 7. leśtmo Boze / y bedzie dane narodo-
 7. 7. wi cżyniacemu pozpłtci jego. A pro-
 7. 7. by padł na ten t kłmien / roztraci
 Esaj. śis : a na tozoby os u upadł / zet / zę
 7. 14. go. A usłyszawšy przednteszy Rd-
 u ysani y Faryzeuszowie podobień-
 Dani. stwa tego / dompsłeli śie iż o nich
 2. 32. mowit. A cżcze go pojmac / bali
 x śie ludu ; ponieważ x go mieli za
 Luk. 7. 12. proroka.
 6. 14. **ROZDZIAŁ XXII.**

ChryŃtus podobieństwem wesela ta-
 1. lke Boza nam zaleca. 9. O powołaniu
 Pogánow mowi. 16. Powinności Bogu
 y Cesarzowi oddawac rozkaz. 23.
 24. S Saduceuszani o zmartwychstaniu.
 34. A z Faryzeuszami o najwiśszym
 przykazaniu Zakonnym. 41. Y o Ma-
 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

E. 24. **F**edy odpowiadając JEŃUS / g-
 XX. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.

2 mowiac ; Podobne jest krolestwo
 N. po niebieśkie cżłowiekowi Krolowi /
 S. Trój który sprawił a wesela swemu
 a swemu. Y postat flugi swe dby we-
 3 swadłi zaproszonych na wesela : ale
 4 nie chcieli przyśc. Znomu postat
 4 inŃe flugi / mowiac ; Powieźcie
 4 zaproszonych / y dołom obiad moj na-
 4 gotowat / woty moje y co byto kar-
 5 mnego pobite / y wšytko gotowo :
 5 Podjćie b na wesela. Ale oni z-
 5 niedbawšy / odešli / jeden do roli
 6 swojej / a drugi do kupiectwa swe-
 6 go. A drugi pojimawšy c flugi
 7 jego / zeszpli y pobili je. Co gdy
 7 Krol usłyszal / rozgniewal śie ; a
 8 postawšy wojsła / a swoje wytra-
 8 cił one morderze / y miasto ich za-
 8 palil. Tedy rzekt flugom swoim ;
 8 Wesele w prandzie jest gotowe :
 9 lecz zaproszeni nie byli godni. Prze-
 9 got dźcie na rozkłania drog : a to-
 10 gotowiet najdźcie / wezwiccie na
 10 wesela. Tedy wyszedł oni studzy
 10 na drogi / y gromadźili wšytkie
 11 ktorekolwiet najdźli / zte dobre :
 11 y nšepłnione jest wesela gośmi. A
 11 wšedłszy Krol aby ogladał goście ;
 12 obaczol tam cżłowieka / a niedziane-
 12 go śata weselną / y rzekt mu ;
 12 Przyjacielu / jakos tu wšedł / nie
 13 mając śaty weselnę ? A on za-
 13 milnol. Tedy rzekt Krol flugom ;
 13 Związawšy nogi y rece jego / we-
 13 zmićcie go / a wyrzucie do ciemności
 14 e zepnietrznych : tam bedzie płac
 14 y zęczytanie zębów. A wtem wie-
 14 le t jest wzwánych / ale máto wy-
 15 bránych.
 15 **F**edy obędłszy g Faryzeuszowie /
 15 uczynili rade / jakoby go usi-
 16 dźli w mowie. Y postali do niego u-
 16 cżmie swoje ; Herodysz / mowiac ;
 16 Ndarćchćielu / Wiemy żeś jest
 16 prawdzimy / y drogi Bozej w pran-
 17 dzie uczyłś / a nie dbaś na nitogo /
 17 a dymem nie wtrącaś na cśbś
 17 ludzka. Przetoz / powiedz nam coć
 18 die gda ? Godziś śie dać cżonś
 18 Cesarzowi / cżyli nie ? Ale JEŃUS
 18 poznawšy słobć ich / rzekt ; Cze-
 19 muś mi kusćcie obłudnicę ? Po-
 19 takćere mi moneć cżynšowz : A oni
 20 mu podali groś. Y rzekt im ; Cży-
 21 ze to obraz y napis ? Rzekli mu ;

N. po
 S. Trój
 a
 Luka.
 14. 16.
 Objaw
 19. 70.
 25.
 b
 Esaj.
 25. 6.
 c
 Matt
 21. 35.
 d
 Ierem.
 25. 9.
 e
 Matt.
 8. 12.
 Luka.
 12. 28.
 f
 Matt.
 20. 16.
 E. na
 2. 3.
 N. po
 S. Trój
 g
 Mark
 12. 13.
 Luka.
 20. 12.

h
Rzym
23. 7.
i
Mark
12. 18.
Luk.
20. 27.
Dziej
23. 8.
k
5 Moj
25. 5.
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42

Cesárski. Tedy im rzekł: Odda-
woścież tedy co jest Cesárskiego b
Cesárzowi: a co jest Bożego/Bo-
ga. To usłyszawszy/gódziwili się: 22
a opuścili go/odešli.*
Któż onego przysłał i do niego 23
go Saduceusowie/ ktorzy
mowią iż niemają zmartwychwsta-
nia: y pytali go/ Mowiac: Nau- 24
czyteliu/ Mojżesz powiedział: Ze-
słabę two umarł k nie mając dzie-
ci/aby brat jego prawem powinow-
dactwa pozostawiał żonę jego/ y wgo- 25
dził nasienie bratu swemu. Było
tedy u nas siedm bractwi: a pierwszy
pozostawił żonę/umarł: a nie mając
nasienia/ zostawił żonę swoje bratu 26
swemu. Także też wstano y trze-
ci: aż do siódmego. A na ostatku po-
wstępił umarł y ona niewi- 27
sta. Przetóż przysłał zmartwychwsta-
niu/ktoregoż z tych siedmi będzie 28
żona: gdyż ja wszystkich mieli? A od-
powiadając Jezus/rzekł im; Bła- 29
dzicie/ nie będąc powiadomi pi-
smá/ ani mocy Bożey. Abowiem 30
przysłał zmartwychwstaniu/ani się je-
nit ani gá mają chodzie beda: ale
beda jako Aniołowie Boży w nie- 31
bie. A o powstaniu umarłych/ nie
czędaśście co wam powiedziało 32
od Boga mówiącego? Jam jest
Bog i Abrahámow/ y Bog Izáá- 33
kow/ y Bog Jácobow; Bog/ nie jest-
ci Bogiem umarłych/ ale żywych.
A usłyszawszy to lud/ zdumiał się 34
m nad nauką jego.
Któż gdy usłyszeli u Faryzeu- 35
sów/ że gámarł usła Saduceu-
sów/ jeśli się wespot. Y spytał go 36
jeden z nich Zatonnik/ kubać go y
mowiąc: Nauczycielu/ Ktore jest 37
nawisze przypoznanie w Zalonie?
A Jezus mu rzekł: Według mi- 38
słowat o Pánu Bogu twego/ ze-
wshpłstiego serca twego/ y ze wshp- 39
łstiey duše twojey/ y ze wshpłstiey
mysli twojey. To jest pierwsze y 40
nawisze przypoznanie. A wtore po-
dobne jest temuž: Według mis- 41
łowat p bóstwiego twego/ jako same-
go siebie. Na tych dwu przypozna- 42
niach wshpłst Zaton y Prorocy gá-
mowali. A gdy się Faryzeusowie
zbradli/ spytał ich Jezus/ Mo-

43
44
45
46

więc: Co sie wam gáda o Chry-
stusie? Czyj jest Synem? Rze-
kli mu; Dawidowym. Y rzekł im;
Jákoż tedy Dawid w Duchu nágno-
wa go Pánem? mówiac: Rzekł
pán Pánu x memu/ siadł po-
prawicy mojej/dłż pozostę nieprzy-
jacioly twoje podobnoziem nog two-
jich. Ponieważ go tedy Dawid ná-
gnywa Pánem/ jákoż jest Synem
sego? A jáden mu nie mógł odpo-
wiedzieć y słowá: y nie śmiał go
nikt wiecey od onego dnuď pytać.*

ROZDZIAŁ XXIII.

Chrystus opisuje nauzone w piśmie
y Faryzeuse y zle posłepki ich. a. Prze-
strzega uczenie od niekórych rzeczy. 9.
Nárzeka na grzechy Faryzeusów. 35.
I pomsta im grazi. 37. Dobroćniejszwa
swoje leruzalemsowi dane y niewdzi-
cznoie ich pokazawszy. 38. Karanie
frogie opowiada.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Tedy Jezus rzekł do ludu y do
uczniów swoich/ Mowiac: Ná-
stolicy Mojżesowey usiebli Náu-
czeni w piśmie y Faryzeusowie.
Przetóż wshpłstiego/ czegoż wam
kotwiel rozkazáli przestregac/
przestregajacie y czynicie: ale we-
dług uczyntowich nie czynicie. Abo-
wieni oni mówią/ ale nie czynią. 1
Do wiąza brzemiona a ciężke y
niegnośne/ y tkáda je na ramiona
ludzkie: lecz yátcem swojim nie-
chcąc ich ruszyć. A wshpłstie uczynti
swoje czynią/ aby byli widziáni od
ludzi/ y rozszergáją brámy b swojey/
y rozpuszczáją podobli płaścizow c
swojich. Nád to misłują pierwsze d
niejsz na wiecejrzędz/ y pierwsze d
stolci w bojnících: Y pozdrawiá-
nia ná rpných: y aby je názywáli
ludzkie s Mistrzu/ Mistrzu. Ale wy
nie názywajcie e się Mistrzami:
abowiem jeden jest Mistrz wshpł/
Chrystus; ale wyócie wshpłcy brá-
cia. Y nitogo nie zowiecie Djeem
wshpłm ná žem: abowiem jeden
jest Djeek wshpłtorey jest w niebie.
sich. A niechaj was nie gánowá Mi-
strzami: gdyż jedē jest Mistrz wshpł/
Chrystus. Ale kto gáwas g nawi-
sly jest/ będzie sluga wshpłm. A kto-
by się wywyższal/ będzie ponizony:

q
Mark
12. 35.
Luka.
20. 42.
r
Psaln
110. 2.
a
Luk.
11. 46.
Dziej
15. 10.
b
5 Moj.
6. 2.
c
4M. j.
15. 27.
d
Mark
12. 38.
Luka.
12. 42.
e
Jakob
3. 2.
f
Malac
2. 20.
g
Mat
20. 26.

h á ktoby sie h ponizal / bedzie wy-
wzyskonj.

Luka. 14. 11. **P**Ecj biada i wam Nauczeni w
i spionie z Fryzeufowie obudni-
Luka. 11. 52. **i**z gampacie kroskstwo niebieskie
przed ludzmi : Abowiem tam sami
nie wchodzicie / ani tym ktorzyby
wniosc chcieli / wchodzic nie dopu-
sczajcie

k **B**zada wam Nauczeni w piśmie
Mark 12. 40. **y** Fryzeufowie k obudni : iz
12. 40. **po**zeracie domy wdow / a to pod
Luka. 20. 47. **po**tkrowa dlugich modlitew. Dla
tego ciszyj sad odniesiecie.

Bzada wam Nauczeni w piśmie
y Fryzeufowie obudni ! iz
obchodzicie morze y ziemie / abyście
uczynili jednego nowego zpada : a
gdby sie sknie / czynicie go sonem
zatracenia / dwa kroć wiscey niżej-
licie sami.

Bzada wam wozdowie slepi !
ktoryz powiadaacie : Ktoby
przysiągł na Kosciot / nic nie jest :
ale ktoby przysiągł na zto ko-
ścielne / minien jest. Głupi y slepi !

17 **A**bowiem coj jest wiskego / zto
czy Kosciot / ktoryz powiada zto ?
A ktoryz przysiągł na Dstary / nie
nie jest : lezj ktoby przysiągł na
bar ktory jest na nim / minien jest.

19 **G**łupi y slepi ! Abowiem coj wis-
kego jest / dar czyjst Dstary / ktoryz
powiada dar ? Kto tedy przysię-
ga na Dstary / przysięga nań / y na
to wksple co na nim jest. A kto

21 **pr**zysięga na Kosciot / przysięga
nań / y na tego l ktoryz w nim mie-
sta. Y kto przysięga m na niebo /
22 **pr**zysięga na stolice Bozja / y na
tego ktoryz siedzi na niey.

23 **B**zada wam Nauczeni n w pi-
smie / Fryzeufowie obudni !
iz dawacie dziebiecine z mistki / y
z anjzu / y z kminu / a opuszczacie po-
wazniejsze rzeczy w Zakonie ; sad y
Oseo. 6. 6. **mi**eloscie czynic / a onych nie opu-
sczajc. Wozdowie slepi ! ktoryz
Luka. 11. 39. **pr**egedzajcie komora / a wielkoda
pokrycie.

q **B**zada wam Nauczeni p w pi-
smie / y Fryzeufowie obu-
dni ! iz oczyszcacie kubek y wierzchu
y mise : a wewnetrzj pełne q sa

26 **dr**apiestwa y zbytku. Fryzeufu
slepy / oczysc pierwe to co jest
wewnetrzj w kubku y w misie / aby
y to co jest y wierzchu czystym bylo.

27 **B**zada wam Nauczeni w pi-
smie / Fryzeufowie obudni !
Nebście podobni grobom pobiel-
nym / ktore sie zdabga y wierzchu
bne cudne : ale wewnetrzj pełne sa
kosci umartwych y wselatcyz nieczy-
stosci. Takze y wy z wierzchu zda-
cie sie byc ludzmi sprawiedliwym :
ale wewnetrzj pełniacie obfudy y
nieprawosci.

29 **B**zada wam Nauczeni w piśmie
y Fryzeufowie obudni ! iz
budujecie groby Prorotow / y zpo-
biacie nagrobki sprawiedliwych : y
mowicie : Wsiny byli są dni D-
cow nasych / nie byli bysmy ucze-
nikami ich we trwi Prorotow. A

31 **t**ak świadczyte sami przeciwo r
sobie / zebście synowie tych / ktoryz
Dziej 7. 52. **Pr**oroki pogabyli. Y wy tez do-
s pełniajcie miary Dycow nasych.

33 **W**ezdowie : rodzaju s jafszorczy : y
Matt 3. 7. **j**akoj bedzicie mogli ujsc przed
sadem ognia piekielnego.

34 **P**rotoz / Dto sa posytam do was
E. w **Pr**orotow / Medcey y Naucz-
dziej 5. **ne** w piśmie : a z nich niektore t za-
Szczep- **bi**jecie y ukrywujecie / a niektore z
pana. **n**ich ukrywujecie w dojniach wd-
t **sch**ow / y bedzicie je przesladowac
Dziej 7. 59. **od** miasta do miasta : Aby przysla-
u **ni** was wyszsta krew sprawiedli-
wa wplana na ziemie / ode trwie

22 **Ab**li u sprawiedliwego / a z do
1 **tr**wie Zacharyas x syna Bara-
Zyd. 4. 6. **ch**lasiowego : ktoregozoscie gabyli

23 **mi**odow Kosciotem y Dstarem.
11. 6. **Z**aprawde powiadam wam : Przy-
x **oz**ie to wyszsta na ten Narod. Je-
2 **cz**uzalem : y Zeruzalem : ktore za-
24. 21. **bi**yszy y Prorotow / y ktore tamionow
y **je**szc ktoryz do ciebie byli posy-
Luka. 13. 34. **la**ni : Nie traf chciatem zgro-
dzic dzieci twoje / tak jako zgro-
madza kolos turczeka swoje pod

24 **st**rozdla / a nie chcioscie ? Dto
38 **w**am dom wasz pust y zostanie. Abo-
39 **w**iem powiadam wam / ze mie nie
uizycie od tego czasu / a zregzejcie :
Wtogoslawiony ktoryz idzie w
Jenieniu p Antkim.

d
Luka.
11. 52.
Matt
3. 7.
E. w
dziej 5.
Szczep-
pana.
t
Dziej
7. 59.
u
1 Moj.
4. 6.
Zyd.
11. 6.
x
Kron
24. 21.
y
Luka.
13. 34.

ROZDZIAŁ XXIV.

P. An mowi a zburzeniu Kościoła /
Te uzalawil jego. 3. O znakach upro-
dzajacych to zburzenie / w przyście
P. Ankie. y dokonywa imsta. 35. Na-
pamina do pilnego sie na dzien sadny
gotowan.

A Wybedz a Jezus z Kościoła /
sedf : y przystapil uczniowie
jego / aby mu uczali budowania
kościoła. Przekł im Jezus : J-
zak nie widzicie tego wszystkiego?
Zaprawdę powiadam wam / nie go-
stanie tu b kamień na kamieniu /
ktoryby nie był rozmąłony.

A Gdy siedział na gorze Oli-
wney / przystapili do niego uc-
znikowie osobno / mowiąc : Powie-
dam kiedy się to stanie? Pro za-
gnit przysćcia twego y dokonania
świada. Y odpowiadając Jezus /
rzekł im : Paterście aby was c to
me gwiodł. Abowiem wiele ich przy-
dzie pod Zmieniem mojim / mowiąc
Gom jest Chrystus : y wiele ich
gwioda. Y usłyszycie wojny y wie-
ści o wojnach : paterścież abyście
sobą nie trwożyliś abowiem musi
to wszystko być : ale leśsze nie tu jest
toniec. Abowiem powstanie naród
przeciwno narodowi / y krolestwo
przeciwno krolestwu : y będą głody
y mory / przysćcia ziemi mie-
sćdani. Ale to wszystko jest począ-
tek wudreczenia / y będą was gbi-
jąc : y bedziecie w nienawisćci
współskich narodow dla Zmienia
meo. A tedy wiele się ich zgoryśy :

1. c
Efs. 5. 6.
Kolob. 2. 12.
2 Tess 2. 3.

1. a
2. b
3. c

1. d
2. e
3. f

4. g
5. h
6. i
7. j
8. k
9. l
10. m
11. n
12. o
13. p
14. q
15. r
16. s
17. t
18. u
19. v
20. w
21. x
22. y
23. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

16. niechaj uwaga.) Tedyć co będą w
ziemi Judzkiej / niech ucietają
na gory. A kto na dachu / nie-
chaj nie gstepuje / aby co wzięł z
domu swego. A kto na roli / niech
nie na gad nie wraca / aby wzięł
światy swe. A biada brzemieniu y
piersiomi karniczemu w one dni.

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34.

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

1. a
2. b
3. c
4. d
5. e
6. f
7. g
8. h
9. i
10. j
11. k
12. l
13. m
14. n
15. o
16. p
17. q
18. r
19. s
20. t
21. u
22. v
23. w
24. x
25. y
26. z

o
 Esaj.
 40. 2.
 Matt.
 5. 12.
 p
 Mark
 13. 32.
 q
 1. Mj.
 6. 5. 7.
 r
 Luk.
 17. 36.
 s
 Matt.
 25. 15.
 t
 1. Tessa.
 5. 2.
 n
 Objaw
 16. 15.
 x
 Luk.
 21. 42.
 y
 Matt.
 8. 12.

przemienie ten wrek / dżby sie to
 wysztko stało. Niebo y ziemiá o
 przemina / ále słowá moje nie przemina.
A Onym dniu y godzinnie p niek
 nie wie / ani Anjelości niebie-
 scy: tylko sam Ociec moj. Ale jako
 byszo gd dnieg Dwoego / tak bsdzje y
 przypócie Syná cjsłowiecjegó. Abo-
 wiem jako gd dni onych przed potopem / jedli / y pili / y ojenidli sie / y
 gd moj wydawali / iż do onego dnia
 ktorego wszedł Noe do Korabid: y
 nie postrzegli sie / dż przyszedł potop / y
 zabrał wysztkie: Tak bsdzje y
 przypócie Syná cjsłowiecjegó.
 Tedy beda dwa r ná rosi: jeden bsdz-
 dzje wjietny / á drugi zóstawiony.
 Dwie beda mleć we mlynie: jedna
 bsdzje wjietá / á druga zóstawiona.
 Cżulcież tedy / poniewaj nie wiecie
 s ktorey godziny PAN wász przyp-
 dzje. A to wiedzcie / że gdoby r wie-
 dżiał gospodarz / o ktorey straży
 zóbdzje y ma przypóć / w dżdoby cżul-
 t y nie dałby podkopáć domu swiego.
 Przetóž y wy bsdzcie gotowi: bo u
 ktorey sie godziny nie spodzjejecie /
 Syn cjsłowiecży przypdzje.
S Loryż tedy jest x slugá wierny /
 y roztropny / ktorego postánowił
 Pan jego náć cżeládzia swojáz / áby
 im dawał pokarm ná cżdo stufny.
 Słogozóstawiony on slugá / ktorego-
 by / przyszedł Pan jego / znázłazł
 kát cżyniacego. Zapravde powiá-
 dam wam / że go náć wysztkiemu do-
 brámi swymi postánowi. Ale jeśli-
 by rzekł on gży slugá w feru swo-
 jim: Odwłacza Pan moj z przyp-
 óciem swoim: y porzázłby bić spol-
 stuzi / á jeć y pić z piśnidczni:
 Przypdzje Pan slugi onego / dnid
 ktorego sie nie spodzje / y godziny
 ktorey nie wzmie: y obiacz y go:
 á cżsóć jego potóž y obudniámi:
 Tdm bsdzje y ptáć y agrzytanie
 gębów.

ROZDZIAŁ XXV.

Podobienstwo o dżiesiáć Pánnách.
 13. Doczúkoćci nápmnienie. 24. Tal-
 enty slugom rozdáne. 24. Jeden z nich
 zgrumony. 31. Sad Boży ofstaezny
 y porzadek jego.

Edy podobne bsdzje krolestwo B. w
 niebieście dżiesiáć pánnám: *dkieS.*
 ktore wjietny lámpy swoje / wysztki *Kata-*
 przekiwó obłubienicowi. A byszo *przyn.*
 nich piść mądrych / á piść głupich.
 Dne głupie wjietny lámpy swoje /
 nie wjiety oleju z sobg. Lecż mądre
 wjiety oleju w nacżynia swoje z
 lámpámi swymi. A gdy obłubieniec
 odwłaczáł z przyciem / zdrzemáły
 sie wysztkie / y potrafy. A o potno-
 cy stat sie trzyl z Oto obłubieniec
 idzie: Wypnidzcie przekiwó nie-
 mu: Tedy wstáły one wysztkie
 pánnny / y ochedzżly lámpy swoje.
 Ale głupie rzekły do mądrych: Daj-
 cie nam z Oleju wászego / boć lámpy
 náše gáśna. Y odpowiedzjáły one
 mądre / mowiac: Nie damy: By-
 śnadż nam y wam nie dostało / idżcie
 ráczje do przedawájcych / á kupcie
 sobie. A gdy obedył upowáć / przys-
 zedł obłubieniec: á te ktore byty
 gotowe / weszly z nim ná wesele: y
 zámñione są drugi. Lecż petym
 przyszly y one drugie pánnny / mo-
 wiac: Pánie / Pánie / otwórz a
 nam. A on odpowiddájac / rzekł: *Matt.*
 Zapravde powiádam wam / nie *7. 23.*
 znam was. Cżnjcież tedy: bo nie *b*
 wiecie b dnid ani godziny / ktorey *Kor.*
 Syn cjsłowiecży przypdzje. * *15. 13.*
N Dowień jako cżtowniel przecżc *Efes.*
 y odjedzjájac / zwołał slug swo- *6. 28.*
 ny / y oddał im dobrá swoje: y dał *Kolos.*
 jednemu piść talentow / á drugiemu *4. 2.*
 dwa / á drugiemu jeden: káżdemu *1. Tessa.*
 wedlug przemożenia jego: y zdraż *5. 6.*
 przecż objázł. A poszedł on ktory *1. Piotr*
 wjiet piść talentow / robil nimi: y *4. 7.*
 zyszał drugá piść talentow. Także *y 5. 8.*
 y on ktory wjiet dwa / zyszał y ten *Objaw*
 drugie dwa: Ale ten ktory wjiet *3. 2.*
 jeden / odśedł wytopat dot w zie- *c*
 mi / y stryl pieniádzje pána swego. *Mark*
 A po dlugin cżásie / przyszedł pan *13. 36.*
 onych slug / ráchował sie z nimi.
 Tedy przystopilny on ktory był
 wjiet piść talentow / przyniośł druz-
 go piść talentow / mowiac z Pánie /
 oddaśó mi piść talentow / otom
 druzg piść talentow zyszał nimi.
 Y rzekł mu Pan jego: To dobrze
 slugo dobry y wierny: náć málem
 bptez wiernym / náć wielem cż po-

stanowie; wnidz do radości pana
 twego. A przystąpiwszy y on ktory
 był dwa talenty wziął / rzeżł; Pá-
 nie / oddałeś mi dwa talenty / otom
 drugie dwa talenty zostal nimi.
 Rzeżł mu Pan jego: To dobrze stu-
 go dobry y wierny: gdyż był
 wierny nad inżiem / nad wielem cie
 posłanowie: Wnidz do radości pá-
 ná twego. A przystąpiwszy y ten
 ktory był wziął jeden talent / rzeżł; Pá-
 nie / wiedziałem żeś człowiek
 srogi / ktory żnieś gdięś nierozsio-
 wał / y zbierałś gdięś nie rozsypo-
 wał. Bojąc się tedy / sebekem y strp-
 tem talent twój y ziemis: oto masz
 co twego jest. A odpowiadając pan
 jego / rzeżł mu: Sługo stry y gnu-
 śny. Wiedziałeś iż zna gdiem nie
 rozsiewał / y zbierał gdiem nie
 rozsypował: Przetoż miał pie-
 niądze moje dać tym / co pieniężmi
 handluja / a ja przyszedłszy wziął-
 bym był co jest mojego y lichwa.
 Przetoż weźmiecie od niego ten ta-
 lent / a dajcie temu ktory ma dzie-
 śić talentow: (Abowiem rzęde-
 mu d ktory ma / będzie dano / y ob-
 fitować będzie: a od tego ktory nie
 ma / y to co ma / będzie od niego od-
 jęto. A niepożytecznego służy
 wrzucicie do onych ciemności se-
 wustrznych. Tam będzie płacę e
 y zgrzytanie zębom.

U Gdy przysjdzie Syn człowieczy
 w chwale swojej / y wszyscy
 świeci Aniołowie z nim / tedy usi-
 dą na stolicy chwaty swojej. Y
 beda s zgronadzone przeden wsh-
 stkie narody / y odacą y je jedne od
 drugich / jako psłierz odacą owce
 od kozłow: A postawi / owce gdijsie
 po prawicy swojej / a kozły po lewi-
 cy. Tedy rzecze Krol tym ktoryy
 bógostawieni Dca mego s / odję-
 dżiącie królestwo mam zgotowane
 od zstojenia swiata. Abowiem g
 satnalem / a dalsicie mi jeć; pra-
 gnałem / a dalsicie mi pić; byłem
 gościem / a przyszłście h mi: By-
 łem nągim / a przopodziałście mnie
 byłem chorym / a nawiedziliście
 mnie; byłem y w więzieniu / a przo-
 podziłście do mnie. Tedy mu od-

powiedza sprawiedliwi / mówią: Pá-
 nie / Kiedysmyś cie widzieli
 satnacym / a nąkamiłismy cie? Al-
 bo przagnacym / a nąposiłismy cie?
 Y kiedysmyś cie widzieli gościem /
 a przyszłismy cie? Albo nągim / a
 przopodziałismyś cie? Albo kiedy-
 smyś cie widzieli chorym / albo w
 więzieniu / a przopodziłismy de-
 ciebie? A odpowiadając Krol / rze-
 cze im: S Zapraws powiadam k
 wam / cokolwieście uczynili je-
 dnemu z tych braci moich namnie-
 szych / mnieście uczynili. Potym rze-
 cze y tym ktoryy beda po lewicy: S
 Zdżcie l ode mnie / przelście w o-
 gnię m wieczny / ktory zgotowany
 jest dyabł y aniołom jego. Abo
 wiem satnalem / a nie dalsicie mi
 jeć; z przagnalem / a nie dalsicie mi
 pić: Byłem gościem / a nie przo-
 szłście mi z nągim / a nie przo-
 pdziałście mi z chorym y w wię-
 zieniu / a nie nawiedziliście mie.
 Tedy mu odpowiedza y oni / mo-
 wig: Pánie / Kiedysmyś cie wi-
 dzieli satnacym / albo przagnacym /
 albo gościem / albo nągim / albo cho-
 rym / albo w więzieniu / a nie służy-
 lismy tobie? Tedy im odpowie-
 mówią: S Zapraws powiadam
 wam / Czegościekolwiek nie uczy-
 nili jednemu z tych namniejszych / y
 mnieście nie uczynili. Y pojda ci
 ná meci n wiecne: ale sprawie-
 dliwi do żywota wiecznego. *

ROZDZIAŁ XXVI.

PA N mówił o śmierci swojej. 3.
 Która przacinko niemu rządzili. 6.
 Niemiała go maćcia namazać. 14.
 Judaś Pana przedał. 26. P. An Sta-
 ro-Zakonna wieczarzo znuwłszy, nowo
 p. stanowią. 38. VV Ogrojcu ise fr. alic.
 47. Tamże go judaś zdrađcił. 50. Y
 pojman. 67. Na mierci osadz. 69.
 A Piotr ise go zaprzat.

U Stało się / gdy dochońcył a
 Jezus tych wshstkich mów /
 rzeżł do uczniow swoich: Wiecie iż
 po dwu dniach będzie Wielkanoc /
 a Syn człowieczy będzie wpdany
 aby był ukrzyjowany.
 Y gdy się zebrałi Prędniejszy b
 Kaptani / y Nauczni w piśmie /

d
 Matt. 23. 12.
 4. 35.
 Luka. 8. 28.
 y 19. 26
 e
 Matt. 8. 12.
 E. na XXVI.
 N. po S. Troj f
 Matt. 26. 27.
 g
 Esaj. 58. 7.
 Ezecb. 18. 7.
 h
 Zyd. 13. 2.
 1
 1 Tim. 1. 16.
 Jakub 1. 27.

k
 Matt. 10. 40.
 l
 Psalm 6. 9.
 Matt. 7. 23.
 Luka. 13. 27.
 m
 Esaj. 30. 33.
 Objaw 14. 19.
 n
 Dani. 12. 2.
 Iani. 5. 29.
 a
 Mark. 14. 2.
 Luka. 22. 1.
 b
 Iani. 8. 47.

o Etarfy ludu do dworu Narys-
kego Káplana, ktorego zwano Ká-
sáf. P naradzaji sie / jakoby JE-
zus / zdrada pojimali / y zabili
lecj mowili s Nie w Smieto : aby
nie byl rozrucz miedzy ludem.

A Gdy Jezus byl w Betanicy w
domu c Symona trzedowatego.
Przystapila do niego niewiasta /
mijaca stozek alabastrowy maseci
barzo kostowney : y wplata ja na
glowe jego / gdy siedzial u stfu.
Co widzac uczniowie jego / roz-
gniewali sie / mowiac : P na coz ta
utrata ? Abowiem mogla byc ta
masc drogo przebana / y moglo sie
to dac ubogim. Co gdy poznal JE-
zus / rzekl im : Przecj sie przytvc-
cie tej niewiescie? Doktryj zapraw-
ds uczynel uczynila przeचितo

c
Mark.
14. 3.

d
5 Moj.

15. 11.

Mark
14. 7.

umie. Abowiem ubogie jawse d
macie s seba / dle mnie nie jawse
miecchdziecie. Wo onawplawfy ta
masc na ciadlose / uczynila to /
gotujac mie tu po grzebowi. Za-
prawds powiadam wam : Gdzie-
kolwiek bedzie kazana ta Ewange-
lia po wshyftim swiecie / y to bedzie
powidano / co ona uczynila / na pa-
migtk s jej.

e
Mark.
14. 10.

Luka.
12. 3. 4

E Gdy odszedly jeden c ze dwuna-
stci / ktorego zwano Judasem
Istaryotem / do przedniejszych Ká-
płanow / Rzekl im s Co mi chcecie
dac / a ja go wam wydam ? A oni
mu odwazyli trzydziesci srebrni-
kow. A od tąd szukal czásu sposo-
bneho / aby go wydal.

f
2 Moj.
12. 15.

Mark
14. 12.

A Pierwszego f dnia Przdánitow /
Przystapili uczniowie do Jezu-
sa / mowiac mu s Gdziez chcez jec
nagoenjemy / aby s jadt Waránta?
A on rzekl s Idzcie do midsta / do
niorterego czlowieka / arzeccie mus
Kazatei Nauczyciel powiedzcie s
Czas moj blisko jest / u ciebie jesc
bede Waránta / uczniom mojim.
Y uczynili uczniowie jako im roz-
kazal Jezus s y nagoowali Wa-
ránta. A gdy byl wieczor / usiadi g

g G.
Vklad
12.

h
Mark.
14. 17.

za stolem ze dwiemastacie. A gdy
jedli / rzekl : Zaprawds h powia-
dam wam / iz jeden z was wyda mie.
Y zasmechwly sie barzo / pocjeli
mowic do niego kazdy z nich : A ja-

21
zem ja jest Pline ? A on odpowida-
24
4 24
5
6
7
8
9
10
26
27
28
11
12
13
30
31

dzajac / rzekl s Ktory macja ze mná
reke w moie / ten mie wyda. Syn-
czlowiecy idzie / jako napisano o
nim : dle biada czlowiekowi temu /
przez ktorego Syn czlowiecy wy-
dany byra : dobre mu bylo / by sie
byl nie narodzil ten czlowiek. A
odpowiadajac Judas / ktory go wy-
dawal / rzekl s Jaalim ja jest Mi-
strzu? Mowi mu s Tys powiedzias.

A Gdy oni jedli / wziawszy i JE-
sus chleb / a poblogoslawil /
tamal / y dal uczniom / y rzekl s Bierz-
cie / jedzcie / to jest ciadlose. A Luka.
wziawszy tielich / y podzieltowa
wshy / dal im mowiac s Pjcie z tego
mshyscy : Abowiem to jest krew mo-
ja Nowego Testamentu / teora sie
da wielu wyskwa na odpusczenie
grzechow. Ale powiadam wam / iz
nie bede pit od tąd z tego rodzaju
winney macice / az do dnia onego /
gdy go bede pit z wami nowy w
królestwie Dja mego.

Náspiwawshy k piedn / wysli
na gore Olwang. Tedy im rzekl
Jezus : Wy wshyscy zgorzycie sie
ze mnie tej nocy. Abowiem napi-
sano s Dberze l pastera / y beda
rosprohone owce trzody. Lecj gdy
ja m gmartwch wladne / y poprzed-
jac Piotre / rzekl mu s Chceby sie
wshyscy n zgorzyl / a ciebie / ja sie
nigdy nie zgorze. Rzekl mu JE-
zus s Zaprawds powiadam ty iz tej
nocy / pierwej o niz kur zapieje /
trzy troc sie mnie zaprzy. Rzekl
mu Piotre s Chcebym z toba miat
ynmrzec / nie zapre sie ciebie. Lat-
jez wshyscy uczniowie momili.

E Gdy przyszedl p Jezus z nimi
na miejsce ktore zwano Getse-
mane / y rzekl uczniom s Siedzcie z
tu / az odszedly / bede sie tam mo-
blit. A wstawshy s soba Piotra / y
dwu sponow Zebedeuszowch / pocjal
sie smecit y restnic. Tedy im rzekl
Jezus s Smotna jest q dusza moja
az do smierci s gotanciez tu / a cju-
cie ze mná. A postawshy troche /
padl na oblicze swoje / modlac sie /
y mowiacs Djeje mój / Jeste možna /
niech mie ten tielich muie : a wšad.

i
Mark
14. 22.

Luka.
12. 19.

Kor.
11. 22.

K
Mark.
14. 26.

Luka.
22. 39.

1

Zach.
13. 7.

lana.
16. 32.

m
Mark
14. 28.

n
Luka.
22. 33.

o

laná.
12. 28.

p
Mark.
14. 23.

q

laná.
12. 27.

r
Luka.
12. 41.

40 56 je/nie/jako ja chce/ale jako ty. Tedy
 41 57 przyszedł do uczniow/ y znalazł je
 42 58 spiacie/ y rzekł Piotrowi; Zdzie-
 43 59 ście nie mogli przecz jednę godzinę
 44 60 czuć że mrozi? Czujcież á modłcie
 45 61 ście/ ábyscie nie weszli w potuśenie:
 46 62 Duchci s jest ochoty/ ále ciáśto
 47 63 mdsle. Zásie powtore odśedł/ mo-
 48 64 dlił ście/ mowiac; Diczcie moi/ Jesli
 49 65 mie nie moze ten cielich minac/ tyl-
 50 66 ko ábym go pił/ niech ście stánie
 51 67 wola r twojá. A przyszedł/ znalazł
 52 68 je zásie spiacie : ábomiem oczym ich
 53 69 bpsp obciáżone. A zámiechawsy ich/
 54 70 gnowu odśedł; y modlił ście potrze-
 55 71 cie/ tejsłowá mowiac. Tedy przy-
 56 72 szedł do uczniow swoich/ y rzekł
 57 73 im; Spiciteż juz/ y odpoczynajcie:
 58 74 oto ście przybliżyta godziná/d Syn-
 59 75 cáfowie; by będzie wydaný w ręce
 60 76 grześnikom. Wstańcie/ y podjmy:
 61 77 oto ście przybliżył ten/ ktorý mie
 62 78 wydawa.
 63 79 **U** Gdy on sefeze u mowit/oto Ju-
 64 80 das jeden ze dwunásci przyszedł
 65 81 á z nim wielkázgrájá / z mieczámi/
 66 82 y z kijmi od Przedniejszych kápta-
 67 83 now / y Stárfych ludu : Ale ten
 68 84 ktorý go wydanás/ dáł im był znát/
 69 85 mowiac : Ktoregośkolwiek vocálu-
 70 86 je/ tenśi jest; jtmánciej go. A wnet
 71 87 przystápiwszy do JEzus / rzekł; Z
 72 88 Wódz pozdrówiony Mistrzu : y vo-
 73 89 cáfował go. Ale mu rzekł JEzus :
 74 90 Przypocieluná coś przyszedł; Tedy
 75 91 przystápiwszy / rzucił rúce ná JE-
 76 92 zusa / y pojímáli go.
 77 93 **U** Oto jeden z tych ktorzy byli z
 78 94 JEzusem / wyciágnáł rúce / y
 79 95 dobył mieczá swego / á uderzwszy
 80 96 slugę Káptaná Namyżśego / uciáł
 81 97 mu ucho. Tedy mu rzekł JEzus;
 82 98 Dbroć mieczá twój ná miejsce jego;
 83 99 ábomiem wśhly ktorzy mieczá x
 84 100 biorá / od mieczá poginá. A záz
 85 101 untemás / zedym nie mogł teraz
 86 102 prośic Dścá mego / á stáwiśby mi
 87 103 wiecey niż dwunásćie wojśł Anjo-
 88 104 łow. Ale jákożby ście wypelnisy y
 89 105 piśmá / ktore mowá; iż ście táł muśi z
 90 106 stáć. Dnejsze godziny mowit JE-
 91 107 zus do á oney zgráje : Wśhliście
 92 108 jáko ná zbojce/ z mieczá mi p s kijmi
 93 109 pojímáć mie. Ná káżdý dzień śia-
 94 110 datem u was ucjac w łóściele / á

nie pojímáliście mie. Aleć śis to
 wśhlyśto b státo / ábyscie wypelnisy
 piśmá Prorokie. Tedy uczniowie
 jego wśhlyśen c opubćwisy go; cteśli.
U Oni pojímámsy JEzusa / wie-
 dli á go do Kátfáśá Namyżśe-
 gó Káptaná : ágdzie śie tyśi zebrałi
 Náczeni w piśmie/ y Stárfy. Ale
 Piotr sedł záz nim z dáścá dż do
 dworu Namyżśego Káptaná : á
 wśedłszy tam / siedziáł z slugámi/
 ábys uśrżat koniec.
U Przedniejszych Káptani/ y Stá-
 rfy / y wśhlyśtá Rádbá / szukáli
 fałśhwego świádecťwá przećiwko
 JEzusowi / ábys go ná śmierć wy-
 dáli. Ale nie znalezi. A choć wiele
 fałśhmyśh świádekow przychodzil/
 przećie nie znalezi. A z náśtátek
 wystápiwszy dwá fałśhwi świá-
 kowie/ Rzetli : Ten mowit/ Moge
 rozwálic Kościotł Boży/ á záz trá-
 dni ábudowác go. A wstápiwszy
 wyśhy Káptan / rzekł mu : Nic nie
 odpowiadás ? Coż to jest co ći prze-
 ćiwko tobie świádecja ? Lecż JE-
 zus miledás. A odpowiadájac Na-
 myżśy Káptan / rzekł mu : Popr-
 zysgam ćie przez Wogá zywego/
 ábys nam powiedziáł; jeślis ty jest
 Chryśtus / on Syn Boży ? Rzetł
 mu JEzus : Lys g powiedziáł.
 Wśháteż powiádam wam : Dó gzd
 uśrżacie Syná cżłowieczego siedza-
 cego ná práwicy mocy Bożey/ y przy-
 chodzącego ná obłokách niebieskich.
 Tedy Namyżśy Káptan rozdáł
 śáty swoie/ mowiac : Wśhniś! Coż
 jeśćje potrzebujemy świádekow ?
 Dtoście teraz ślyśeli bśuznierśtvo
 jego. Coż śis wám gda ? A oni od-
 powiadájac / rzekli : Winién jest
 śmierć. Tedy ptwáli ná obście-
 jego / y pociśćiłowáli go : á drudzy
 łáśtámi h go bili / Mowiac : Pro-
 rokuj námi Chryśtusis/ kto jest ten
 co ćie uderzł.
U Te Piotr siedziáł i przed do-
 mem ná podwórzu. Tedy przy-
 stápił do niego jednádzienć / mo-
 wiac : P tyś był z tym JEzusem
 Gáńlejsim ? A on śie zázpáł;
 przed wśhlyśtámi / mowiac : Nie
 wiem co powiádas. A gdy on wy-
 chodzil do przysiontá/ uśrżáł go

s
 Mark
 14. 38.
 t
 Luká.
 22. 42.
 u
 Mark
 14. 43.
 Luká.
 22. 47.
 Janá.
 18. 3.
 x
 1 Moj.
 2. 6.
 4 Moj.
 15. 10.
 Objaw
 13. 10.
 Y
 Esáj.
 53. 2.
 z
 Luká.
 24. 26.
 a
 Mark.
 14. 42.

b
 ? Jalm
 22. 8.
 c
 Mark.
 14. 5.
 d
 Mark
 14. 13.
 e
 Mark
 14. 55.
 f
 Janá.
 2. 19.
 g
 Mast.
 25. 31.
 Rzym
 14. 10.
 h
 2 Tess.
 2. 14.
 h
 Esáj.
 50. 6.
 Janá.
 19. 3.
 i
 Mark
 14. 66.
 Luká.
 22. 55.
 Janá.
 18. 15.

infa *dziewka*, y rzekł do tych co tam byli: y ten ci był z tym JEzussem Nazareńskim. Tedy powtore gápzał sie z przysięgą / *mowiac*: Nie znam tego człowieka. U przysięgawszy po młdey chwice / ci co tam stali / rzekli Piotrowi: Prawdgiwie y tyś jest z nich: bo y mowa twoja ciebie wydana. Tedy *śis* po cjął przetlinąc y przysięgąc / *mowiac*: Nie znam tego człowieka. U górdzheim tur gápiał. Y wspomniat Piotr ná k słowa JEzusaowego / ktory mu był powiedzjial z Pierwej niż tur gápjeje / *tray* króć *śis* mnie gápzyś. U wyszedł precz / gorzko płakaf.

k
Mark.
14. 7.

ROZDZIAŁ XXVII.

Chrystusa PANa pod sad Pitatow oddano. 5. Judaś ho obieśit. 19. Pitata żoná prz. ofrzega. 20. Zydowie o Barabbasa prosia. 24. Pitat umyśly rzeć. skazał PANa ná śmierć. 29. Ktorego ukoronowano. 34. Vkrzyżowano. 36. PAN w mokách dokonał. 51. Cudá pó śmierci. 57. Pogrzeb PANski. 62. Y grobu obwarowanie.

a
Mark.
15. 2.

b
Pfaln
1. 2.

c
Dziej
3. 13.

d
Dziej
1. 12.

e
G.
Kor.
bony.

f
I.
Przeł.
Pro.
roká.

U gdy byto przedniejšy Káptani / y Stárfy ludu przeciwno JEzusaowi / aby go c gápili. Y zwiázawszy go / wiedli y podali go Poniekiemu Pifatowi Stárostie.

U Tedy Judaś / ktory go był wydat / widzac iż był ofadzony / átujac tego. wrocit trzypjiesćci órebrnitow Przedniejšym Káptanom / y Stárfym ludu. Mowiac z Zgrzeszytem wydamy krewo niewinna! U oni rzekli: Coż nam do tego / ty uszryś. U porzucimy one órebrniki w Kóńciele / odsedł: á odsedł / obieśit á *śis*. Ale przedniejšy Káptani / wziawszy one órebrniki / mowili: Nie godzi *śis* ich kśáć do e Kárbu / gdy gápłatá jest krwie. Y nárádżimy *śis* / kupili ná nie rola gárcarzowe ná pogrzeb gośtiom. Dla tego oná rola názwána jest rola krwie / áj do dnia dżiośiejszego. Tedy *śis* wypęnił / co powiedzjiano przeg f Jeremiaśá Proroká / mowiac go: Y wjiesli trzypjiesćci órebrnitow gápłatś ofadzowanego / ktory był

ofadzowany od synow Izráelskich: Y ddi je ná rola gárcarzowe / jáko mi postanowit PAN.

U JEzus staf przed Stárostá. Y ppat go Stárostá / mowiac: Tyjes jest on Krol z Zydowstí? U JEzus mu rzekł: Ty pemiádasz. U gdy náń stárgyli Przedniejšy Káptani h y Stárfy / nie nie odpowiedzjial. Tedy mu rzekł Pifat: Nieszyszyjes jáko wiele przeciwno tobie ówiadcza? Lecz mu nie odpowiedzjial y ná jedno słowo: táf / i j *śis* Stárostá bargo dżimowaf.

U Ale ná Swisto zwółł był Stárostá i wpuszcjac ludowi jednego wieźniá / ktoregoby chćieli. Y mieli ná ten cjas wieźniá gndżnego / ktorego zwano Bárabbasá. U gdy *śis* zebrałi / rzekł do nich Pifat: Ktoregoby chćecie / ábym wam wypusćit? Bárabbasá / cjioli JEzusa / ktorego zowia Chrytussem? Woowiedzjial / i j go z nienawiści wydáłi.

U Gdy on sie dżial ná sádowny Stołicy / postáł do niego joná goś / mowiac: Nie miez żadney spráwy z tym spráwiedliwym: bom wiele ućierpiáć dżio we śnie dla niego. U Ale Przedniejšy Káptani y Stárfy / ná mowili k lud / aby prośili o Bárabbasá / á JEzusa aby strćili. U odpowiadajac Stárostá / rzekł im: Ktorego chćecie ábym wam z tych dwu wypusćit? U oni odpowiedzjeli: Bárabbasá. Rzekł im Pifat: Coż tedy uczynie z JEzusem / ktorego zowia Chrytussem? Rzekłi mu wšpocy: Niech bedzie utrzymowany. U Stárostá rzekł: Coż wjdpy z tego uczynit? Ale oni tym bádziej wołáli / mowiac: Niech bedzie utrzymowany!

U Widzac Pifat i j to nic nie pomagálo / dle *owsem* *śis* wjetłhy rozruch wšpynal / wziawszy wodś / unyś rzeć przed ludem / mowiac: Nie jestem ja winien krwie tego spráwiedliwego: wy uszryćcie. U odpowiadajac wšpłel lud / rzekł: Krew jego ná nas y ná dżiatki náśe. Tedy im l wypusćit Bárabbasá: dle JEzusa ubiczowawszy / wydat go aby był utrzymowany.

g
Mark.
15. 2.

Luka.
23. 5.

h
Ezaj.
53. 7.

i
Mark.
15. 6.

k
Mark.
15. 11.

Luka.
23. 18.

lana.
12. 40.

Dziej
3. 14.

l
Mark.
15. 15.

M **E**dy żołnierze Etdroćini m 27 46
 Mark. 15. 15. przyniosli do niego wosłte rots. A gen 28
 19. 1. wlełszy go/ przypodjiali go pfaćciem 29
 sarkatowym. Y uploty torons 47
 liernia / wlozyli na głowe jego 3 y 47
 dali trzćne w práwo reke jego : d 48
 upadając przed nim na kolána / ná 48
 ómiewáli sie z niego / mówiac : 49
 Wadź pozdrowiony Krolu Zydow- 50
 si. A plusac nań / wjeśli one trzć- 49
 ne / y bili go w głows jego. 50
A Gdy sie z niego nádmiali / ge- 31
 wleli go z onego pfaćcia / y o- 31
 bletli go w sate jego 3 y wiedli go 31
 aby był utrępowány. A wychodząc 32
 gnáteżli cztowieka Cyrenejczyka / 32
 imieniem Symona : tego przymu- 33
 sili / aby nosił krzyż jego. A przy- 33
 sedy na miejsce rzeczone Golgo- 33
 ta / które gowig imięm krupich 34
 głow : Dali mu pić ocet n y z kćcia 34
 gniesłany : d Róftowawfy / nie 34
 chtiał pić. 34
A Utrępowawfy go / rozdzielili 35
 o sáty jego / y miódtli los : aby 35
 sie wpełnito co powieđziano przez 35
 Proroka z Rozdzielili p sobie s- 36
 ty moje : d o odjénie moje los mio- 36
 dli. A sieďzac / strzeżli go sám. Y 36
 przypbili náď głows jego z wins je- 37
 go nápisána : Ten jest Jezus Krol 37
 Zydowski. Byli też utrępowáni 38
 z nim dwa r abojcy : jeden y prá- 38
 wicy / d drugi y lewicę. 38
A Ci którzy mimo s chodjili / 39
 Efas. 53. 12. blugnili go / chwiesac głowami 39
 swojimi / Y mówiac : Ty co rozwa- 40
 s 40
 laś Kóściol / a w trzech dniach bu- 40
 dujesz go. rákus sánego siebie : Je- 41
 sliś jest Syn Boży / slyś z krzyżá. 41
 Ładje y Prędniejšy Káptani z 41
 Náuchonými w piśmie y d Etdarfy- 42
 mi / nádmiewajac sie mówili : In- 42
 shy rátowal z / d sáwego siebie 42
 rátowác nie może. Jesliś jest Krol 43
 Izráelski / niech teraz slypi z krzy- 43
 żá / a uwierzymy mu. Dufaw Bo- 43
 gu / niechje go u teraz wybávi / se- 44
 si sie w nim kópa : Woć powie- 44
 djiali Jeslem Synem Bożym. Ład- 44
 je też y abojcy / którzy byli z nim u- 44
 trępowáni / urągali mu. 44
A Od hóstey godjiny / stála x sie 45
 45
 ciemność po wosłtey ziemi / 45

dź do djiwiatey godjiny. A stoko 27
 djiwiatey godjiny / zawofał JE- 28
 sus głosem wielkim / mówiac : Eli- 28
 Eli / Lámd Sabáchebani : to jest / 29
 Boże y moj ! Boże moj : cjemus y
 mie opuścił ? Tedy nieforty z tych Psalms
 co tam stali uslyšamy to / mówili : 22. 1.
 Eliáš ten wota. A járdżem z bie- 2
 żamy jeden z nich / wkiat gebs / y Psalms
 nápełnił ja octem : d wlożywfy ná 69. 22.
 trzćne / dal mu pić. A drudy 50
 mówili z Jániechaj / pátrajmy jestli 50
 przydje Eliáš / aby go wybáwił. 50
 Ale Jezus zawofawfy powtore 51
 głosem a wielkim / oddał Duchá. a
A Oto zasná kóścielna rozer- Luka.
 wótd b sie ná dwos / ob 23. 46.
 wierzchu dź do dosu : y trzćśá sie b
 ziemia : d stáły sie pádáty. Y gro- 2 Kron
 by sie otwárały : d wiele ciat 3. 14.
 świetych / którzy byli zasnali / pow-
 stádo. I wšedfy z grobow po-
 zmarłych wstánu jego / wstli do
 miáślá światego : y pokázali sie
 wielom.
A Gdy Setnił y ci eo z nim JE-
 zus / strzeżli / widząc trędbienie
 ziemi / y to co sie djiáto / gletli sie
 bázgo / mówiac : Práwdźiwieć ten
 był Synem Bożym. A było tam
 wiele niewiast z dáletá sie przy-
 pátrujacych : które byty przysly zá
 Jezusem od Gálile / ey / poslugujac
 mu. Miedzy ktorými była Mária
 Mágdáléná / y Mária mátdá J-
 kubowá y Josefowá / y mátdá I-
 new Zebedeufowych.
A Gdy był wieczor / przysedł c c
 cztowiek bogáty z Arpmátrey / Mark
 15. 43.
 imieniem Josef / który też był u-
 cziem Jezusowym. Ten przysedł-
 sy do Pisatá / prósit o ciáśo Jezu-
 slowe. Tedy Pisat rozkazá / aby mu
 bylo ono ciáśo oddáne. A Josef
 wjiamyf ono ciáśo / uwingat je w
 chtëp prasćcierádo. Y pokój je
 w nowym grobie swojim / który był
 w ypoce wyłowat : d przymáwly
 do drzwy grobowych kámieni wielki /
 odsedł. A była tam Mária Mág-
 dáléná / y druga Mária / które óir-
 dżády przecimfo grobowi.
A Drugie dná / który był pier-
 w y po Pręgotowánym zgrómá
 C djiłi

Mark 15. 33.

d
 Matt. 16. 21.
 69
 64
 65
 66

dził się przedniejszy Kaptani y
 Zarządzanie do Piskar / Mo-
 wiąc: Panie w wspomnieliśmy / iż on
 zgodzicieś powieśziasz gdy jeszcze
 żywo był: y po trzech dniach zmar-
 enychwstań. Rozkaz tedy obwodzo-
 wać groby / iż do dnia trzeciego: by-
 wnaśz przyśpedyś uczeniowie tego w
 nocny / nie ukradłs go / y nie powie-
 dzieliś sadom: Iż powstał od umar-
 tnych / y będzieś pośledni będz
 gorzki niż pierwsy. Njeś im wi-
 stat: Matie straż / Sbdzcież / obwa-
 rujcie jąto umiecie. A oni posedo-
 sły / osbdziliś grob straż / zapięcza-
 towawsy kamien.

ROZDZIAŁ XXVIII.

Niektore Panie chcec P. Aná po-
 maz. a. c. do grobu przysły. 2. Ktorem
 Anjot o zmartwychwstaniu powie-
 dzał. 8. P. AN nie im pokazał. 11.
 Straż. o tym data znać: co Kłiza
 zartumieć chciał. 18. A P. AN A-
 postofy ná wšlystak: inia rozestat.

a
 Mark 16. 1.
 Luká 24. 1.
 Janá. 20. 1.
 b G. Sab-
 batu.
 c
 Mark 16. 6.
 d
 Mart 27. 60.

U Gdy się tońcypł a Sabbat / y
 już switáto ná pierwsy dzień
 onego b regodni / przysła Márya
 Mgábdalend / y druga Márya / aby
 grob ogłobdły. A oto státo się
 wielkie trziesięnienie: Ubowiem
 Anjot P. Anstá astapimşy z nre-
 przystąpił y obwałit kamien ode-
 drzwi / y usiadł ná nim. A boso wej-
 rzenie jego játo bhořlawać / á b-
 tá jeho biała / játo śnieg. A či ko-
 rzy / irzegli / grobu / drżeli / bojác s-
 go / y stáli się játo umark / Ale An-
 tof c odpowiadając / rzekł do nie-
 wiaś: Nie bojcie się my / Boć
 wiem iż JEfusa ukrzyjowanego
 sitacnie. Nlemafci go tu: abowiem
 powstał játo powieśziasz. Chodźcie
 ogladaćcie q mieřce gdzie leżał
 P. AN. A prętko idac / powieśzcie
 ucziom jego / że zmartwychwstał:

á oto uprzedza was do Galileje /
 tam go uszycie. Wtom wam po-
 wieśziasz:
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20

Tedy wyśpedyś prętko e dd gro-
 ba / y bojąms y z radością Mark
 wieśz / klejdyś aby ed opowiedzia- 15. 8.
 ty ucziom jego. A gdy słyś aby to Luká.
 opowiedziły ucziom jego / oto 14. 9.
 JEfus potał się z nimi / morwic:
 Bądźcie pozdrowione: A one przy-
 stapimşy / usłownicyś się nog jego / y
 potkonilyś mu się. Tedy im rzekł
 JEfus: Nie bojcie się: y idźcie / o-
 powieśzcie bráci mojej / aby posli
 do Galileje / á tam me: uszyc.
 A Gdy one posły / oto nielforzy
 a straż przyśpedyś do miásta /
 oznajmił / przedniejszym kaptanom
 wšlysteo co się státo. Ktorzy agro-
 madyimşy się z Szarłymi / y nárd-
 dziwşy się / wáli nlemafci pienięşy
 żołniergom / Mowiac: Powiada-
 cie / iż uczeniowie jego w nocny przy-
 śpedyś / ukradli go / gdymşy my spili.
 A jeśli by się to Szarłom doniořlo /
 my go nádmowimy / á was kępi-
 cymy ucziomem. A ont wżigwşy
 pieniędze / ucziomiliś jąto ich náweřo-
 no. Y rozniosta się tá powieśc
 między Sbdy / aż do dnia dziesiątego.
 E. d
 dzień
 Rozo-
 stan.
 f
 Mark
 14. 28.
 g
 Mast.
 11. 27.
 Janá.
 3. 35.
 h
 Mark
 15. 25

U Co jednacnie ucziom wyśp-
 do Galileje ná gors / gdzie tyń
 był / nágnądźć JEfus. Wusłha-
 mşy ga / potkonilyś mu się: sećń
 tegoş walpiti. Ale JEfus przy-
 stapimşy / nowit do nich / á rzekł:
 Dana mi jest wšelka moc ná nie-
 bie / y ná ziemi. Idac tedy náucę-
 cie wšlystie b narody / chręşcąc je
 w imie Djeđ / y Syná / y Duchá
 Światego. Bęđcie je przestępcy /
 wšlystiego com wam przystáł. A
 oto jam jest z wami po wšlystie
 dni / aż do Končenia swiáta:
 63. 2. 64. Amen.

EWANGELIA WEDŁV G SWIETEGO MARKA

G Dby zacił był S. Marek / y kiedy Ewangelio swoje nápiś / rognie / o tym rozumieja.
 Jedni / że był / i sęby onch 70 Bężniow pát. Drugy / że był / z obywatelom Jerusa-
 lemřtych. Inşy rozumieja / że się przy Pietrze S. bawil / á że / i sę był jego nápiśal Ewange-

lia swoje : á to á god mája / je go nazywał synem svojim x. Piotr. 8. 13. Inni twierdzą / że dopiero po śmierci Piotra w Pámlá napisal Ewángelia. lecz to mniejsza á gdy tylko wiemy / że porządnie na ten Brząd był porządkiem / á co to miał pisal / że to miał á Duchá Świętego. Inni mówią / że tylko á Máteusza E. sumnowanie Ewángelia swoje jebraf. To być nie może : bo by tylko ten á nie ceteri byli Ewángeliści. Do tego inzego porządku ná wielu miejscach / má S. Máteusz gázywá / w niektórych rzeczy / które ma S. Máteusz / on niema : niektóre pilniey opisuje / á niektóre ma / które S. Máteusz nie ma. Ewángelia piśce / miánuje naprzód / co Chr. Pan czynil w Galilejey / á co zámpla w dżiet wigóci pierwbych Rozd. Potym opisuje co Pan czynil w Judzkiej ziemi / á miánowicie w Seruzaleu / w co sie tam á nim dżiáto : á to zámpla w siedmi ostatnich Rozdżiałach.

ROZDZIAŁ I.

Jana Chrzciciela urz. 6. Szaty, zymoić. 7. I pakorá. 9. Chrystus P. An ochrzczony. 12. Od Dyabła kusony. 14. Ewángelia opowiada. 16. Kilká ućinow powoat. 21. W woźnicy náuczal. 25. Opótanego. 29. Snieká Piotrowa. 32. Wiele niemocnych. 40. I tróswátęgo uzdránil.

En jest początek Ewángeliey JEZUSA CHRYS-
TUSA SINA BOJEGO.
Játo nápisano w Pro-
roczach : Oto Ja posy-
lam a posła mego przed obliczem
tvojm / który zgótuje drogę twoję
przed tobá. Głos wołájącego ná
puszczy. Gótyście drogę b púłstá /
proste cýpnicie áciekty jego. Jan
chrzcitc ná puszczy / p lágal chrjest
yofpny ná obpuszczenie grzechow. Y
wypchodzilá do niego w bystlá kázi-
ná Judzá / w Seruzaleu wyzye : á
w bystly byli ad niego chrjesteni w
rzecce Jordanie / wynawáżáce góty-
chá swoje. Ale Jan przepdżidá /
byf sierócia á wielbitádowná / á pds
forzány byf okoto biádo jego : á
jádá káranáca á miód leóny. Y
lágal / mówiac : Idzie á ná má e
możniechy nigel jay / tóczemámi nie
jest godzien zchytwyho sie rozwiá-
gáć rzempsá w obuwia jego. Jamci
I was chrjest woda : ále on was be-
dije chrjest / Duchem Świętym.
Y cédto áie w one dni /e prap
ybedi JEZUS á Názáretu Gáli-
lejskiego / á chrzcáony jest od Janá
w Jordanie. A zárdgem wystápi-
wsh y woda / Y lágal roztępuszác
bis niebieská / Duchá játo gósedice
ná / y stępuszého. Y stá die glos

Malá
3. 1.
b
Esf.
4. 3.
e
Matt.
3. 1.
f
Matt.
3. 4.
e
Matt.
3. 11.
f
Janá.
1. 26.
Dżie.
1. 5.
y. 10.
y. 9. 4.
g
Jol.
2. 28.
h
Matt.
3. 17.

á niebá : To jest on Syn moji i
inisy / w ktorym mi sie wyobráto. *Psalm*
12 A zárdg Duch wypdżil k go ná 2. 7.
13 puszczy. Y byl tam ná puszczy przeży 42. 7.
cztérdziececi dni / bedac kusony od 42. 7.
sátána : á byl á zwierzezy : A An- k
josowie sluzpli mu. *Matt*
14 **E**cż potym gdy Jan byf podány 4. 1.
do wiezienia / przpshedl JEZUS I do 1
Galilejey tájac Ewángelia krol- *Matt*
stvá Bojzego / A mówiac : Wypet- 4. 12.
nit bis cás / y przpblizyto bis krol-
stwo Boże : Potujcie / á wier-
cie Ewángeliey.
16 **P**rzepchodáca m bis nád morzem m
Galilejskim / ujrát Sýmoná y *Matt*
Andrzejá brátá jego zápuštájące 4. 18.
sieć w morze : (bo byli rybiewi)
17 Y rzekl im JEZUS : Podzicie gá 5. 2.
mna / á uczynite was n rybiewámi n
18 ludzi. A oni zárdgem opuścivshy 0
19 sieć swoję / posli áá nim. Y á tam 4. 19.
20 tąd krolfctę odkeshy / ujrát Já- 0
21 túbá syná Zebedeuwego / y Janá *Matt*
brátá jego : á oni w todzi oprawiáfi 4. 22.
22 sieć. Y zárdg ich powoat. A oni 6
23 gósláwivshy Dzá swego Zebedejá 6
w todzi y á czteládzio / posli áá nim.
24 Y tym wéshl p do Kapernáum / P
25 A zárdg w Ebbát wshedshy JE- *Matt*
26 zú do bojnice / náuczal. Y zdumie- 4. 23.
wáli bis ná q náuka jego : ábo- 9
27 wiem on ich uczył / játo mlágoy *Matt*
28 moc / á nie játo náuczeni w piómie. 7. 28.
29 **Y** byl w bojnicy tó r cztłowiel 2
30 májacy ducha nieczyštyego / tóczy *Luká*
31 zówat / Mówiac : Ad cóż myz 4. 35.
32 togb mány JEZUSIE Názáretski ?
33 Przpshedtes átoq was wpráćif ?
34 Znam cie klos jest : zef qy swisty
35 Boży. Y zgrómit go JEZUS / mo-
36 wiac : Umilmi / á wynty á niego.
37 Aby rozdrásh go duch nieczyšty / y

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

Podj já mna. A on wstawy / sedf
já nim. P státo sie gdy JEgus sie- 15
džiat já stolem w domu jeho / je wie-
le celnitow y grzešnitow wespot
siedžiató z JEgusem / y z uczniámi
jeho : bo ich wiele byso / y chodzili já 16
nim. A Ndučení w piémie y Já-
ryzeufowie widžac go / je jadł z
celnitámi y z grzešnitámi / mowili
do učniow jeho : Coj jest iž z celo-
nitámi y z grzešnitámi je y pije.
A uslyšawšy to JEgus / rzekł im : 17
Niepotrzebujsz zdrowi lekárž / ale
ci co sie je májž : Nie przyszedłem
wzywác s sprawiedliwych / ale grze-
šnych do pokuty.

f

Matt.

9. 13.

g

Matt.

9. 14.

U učniowie g Janowi y Járy- 18
zeufcy pošli / á przysedšy mo-
wili do niego : Czemuž učniowie
Janowi y Járyzeufcy pošliž / á
twoji učniowie nie pošliž. P rzekł 19
im JEgus : Jžali moga synowie
tójnice małženstwy pošlić pokl g
nimi jest obľubienie? Pokl z soba
obľubieńcá májž / nie moga pošlić.
Ale przyđž dni / gdy od nich odjedy 20
bedžie obľubienie / á tedy beda po-
šlić w one dni. A žaden nie wypra- 21
wuje káty sukna nowego w káte
wiotčž / ináčžey oná jeho káta no-
wa ujmuje maco od wiotčžey stary. y
stawa sie gorke rogdárćie. Y žaden 22
nie leje winá młedežego w stare stá-
tki : bo młedežey wino młode rogsadžž
státki / y wpićietawino / á státki sie
přysužž : ale wino nowe ma býć wle-
wane w státki nowe.

h

Matt.

12. 1.

Státo sie / je sedf JEgus h 23
Sabbát przez žbožž : y pošli
učniowie jeho idac rwać kłosy.
Ale Járyzeufowie mowili do nie- 24
go : Dto czemu čie čejmž w Sab-
bát / čžego sie nie godžji čžynić. A on 25
im rzekł : Nigdyšnie niečžydli co
učynit i Dawid / gdy niedostłet
čierpiat / á kátnal sam y čti ktoržy 26
g nim byli? Játo wšedł do domu
Božžego já Abidžárž kápláná na-
wyššego / y jadł chleby pokladne
(ktoržy sie nie godžito ješć tylko 27
k Káplánem) á dat pým ktoržy
g nim byli. Do tego rzekł im : 27
Sabbát / dla čžłowieká učynion /
já nie čžtowiel dla Sabbátu. Dla 28

i

1 Sam.

21. 6.

k

2 Moj.

29. 33.

3 Moj.

3. 31.

y 24. 9.

tego Syn čžłowiečžy jest Płnem
y Sabbátu.

ROZDZIAŁ III.

Chrystus P An ushta reke má-
jacego uzdrowit. 6. O co go Faryzeuf-
owie z Herodyány zabić čžcieli. 14.
Dwánaście Apostołow zabrať. 17. Z
Faryzeufámí broniac sámego siebie
rozmaríat.

Wšedł já sie do a božnice / á 1
był tam čžtowiek ktorý miał re- 2
ke ushta. P podstrzegáł go ješliby 3
go w Sabbát uzdrowit / aby go o-
stáržpli. P rzekł onemu čžtowieko- 4
wi ktorý miał reke ushta : Wštap 5
wpošřžodeť. P rzekł do nich : Go- 6
džili sie w Sabbát dobre čžynić /
čžpli žte? čžtowiek á zachowác / čžpli 7
žabić? A oni milčželi. Tedy poř- 8
řžawšy po nich z gniewem / y žá-
smučiwšy sie nád žátwardženiem
serca ich / rzekł onemu čžtowiekowi :
Wyčžigni reke twoje : y wyčžig-
nóž : P przymrocona jest reka je-
go do zdrowia játo z druga.

Tedy wysedšy Faryzeufowie /
učynili b wnet ráde z Hero- 9
dyány přečžiwto memu / játo by go 10
stráćili. Ale JEgus z učniámi
swymi usłřžpř náđ morge / á wielkie
mnostwo c što já nim z Galilejey 11
y z žemie Judžiey : y z Jeružá-
lem y z Bumejey / y z Já-Jordania /
y z tych ktoržy mieskali okolo Tyru 12
y Sidonu wielkie mnostwo / sřřřac
jál wielkie rzecžy čžynil / přysłłi
do niego. P rožžagať učniom swo- 13
jim aby todle mieli žáwše pozoto-
winu dla ludu / aby go nie čžisneli. A 14
bowiem ich wiele ugdrowiał / čžť iž
naň padáli / aby sie go dotřžkali
ktoržy što wielk choroby mieli. A du- 15
chowite niečžyšći gdy go uřželi / u-
padáli przed nim / y wšáli mowiac :
Týž jest Syn Božžy. Ale je on sro- 16
dže gromit / žebý go nie objawiáli.

Wštapil ná gors / á wezwał á 17
do siebie tych ktoržy sá čžćiel :
y přysłłi do niego. P postánowit
ich dwánaście aby g nim byli / á iž by
je wysłłat kazác. Ewangeliz. Y žebý
mieli moc ugdrowiác choroby / y
wygnáć dyabły. Spomná ktore-
mu imž dat piotr : Y Já tubá Syna

Matt.

12. 9.

b

Matt.

12. 14.

c

Matt.

4. 25.

d

Matt.

10. 1.

Mark.

6. 7.

Luká.

6. 11.

y 9. 1.

Zechodź z niego / a Pan bratę Bła-
 sybomega / a starszy dał imie / Bo-
 norges / a jest / Honorowię / a grona / a
 Andrzej / a Sylw / a Bartłomiej / a
 a Mat / a Łazarz / a Józef
 Syna Alfejuszowego / a Kłobuc / a
 Symon / a Andrzeja / a
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36

e
 Matt
 9. 34.
 32. 24.
 Luk.
 11. 25.
 f
 Matt
 12. 31.
 Luk.
 12. 10.
 a Jan.
 5. 16.
 g
 Matt.
 22. 46.
 h
 Matt.
 12. 50.
 Luk.
 8. 21.

ROZDZIAŁ IV.

P. An podobienstwo / a roz / a w / a y-
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

a
 Mark
 3. 1.
 Luk.
 7. 4.
 b
 Matt
 13. 100.
 c
 Esaj.
 6. 2.
 Matt.
 13. 14.
 Luk.
 8. 10.
 Jan.
 12. 40.
 Dziej
 12. 26.
 Rzym
 11. 8.
 d
 Matt
 13. 18.
 e
 G.
 Galic.

1 **l**toro gdy ustyfeli słowo sącaż je
 2 radowia przylmusa. Wszakże
 3 nie mają torzenia w sobie / ale sa
 4 dożesnymi. Potym gdy przycobdżi
 5 ucisł słoń przesładowanie dla slo-
 6 wad / monet się gorza. A toroż mie-
 7 dy cieniem są postani / ci są toroż
 8 słuchają słowa. Ale piecogotowanie
 9 świadka f tego / y omamienie bo-
 10 gactw / y pojedliwosci innych rze-
 11 cży / wśedny gadująca słowo / y sta-
 12 wa się bez postętu. A toroż na do-
 13 bra ziemis przyleli nasienie / ci sa
 14 co słuchają słow / y przylmusa 16
 15 y przynosią pojżet / s jedno trzo-
 16 dżiesiętyn / a drugie sesędżiesię-
 17 tny / a drugie setny.
 18 **M**ud to mowit im: Jzali prz-
 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32
 33 34 35 36 37 38 39 40 41
 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200
 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400
 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500
 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700
 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800
 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

33 gniazda ptacy niebiescy. **P**rzeg
 34 wielk tatek podobieństw mowit n n
 35 do nich słowo / tate jako słuchac mo- **Matt**
 36 gli. A bez podobieistwa nie mowit **13. 24.**
 37 do nich: Wszakże uczniom swoyn
 38 wpytko a osobna wytkadaf.
 39 **M**ozet do nich w tenże dżieh **o**
 40 gdy już był wiecjoz **Prze- Matt.**
 41 pramy się na druga stron. **A 8. 22.**
 42 rozpuszczony lud / wjiesi go a soba / **Luka.**
 43 tate jako był w tożji: ale y inne / **28. 22.**
 44 li były przy nim. **T**edy powstał
 45 wielka nawałność wiatr / a wży
 46 były na tożji: tate je się już adpel-
 47 niada. **A** on na gdzije tożji spaf na
 48 megłowku / y otudżili go / y mowi-
 49 li mu: **N**auczycielu / nie dżaf je
 50 giniemy? **A** tate ocnwży się
 51 ogromit wiatr / y rżetł morzu / **B-**
 52 milni / a udmierz się. **P**rzekłaf
 53 wiatr / a stalo się wielkie uciesenie.
 54 **Z**atym rżetł im: **P**rzeciżście tate
 55 bojajłimi? **J**akoz nie macie wdrzy?
 56 **P** bali się bojajnia wielka / y mo-
 57 wili jedni do drugich: **K**toż wdrzy
 58 ten jest? **J**e mu y wdrze y morze sa
 59 postufne.

ROZDZIAŁ V.

Operany udrwiony. **11. S**winid od
Dzabto w morzu potopiono **22.** **N**ie-
widaf plynienie krwi cizpiaca udr-
wona. **35.** **C**orka Jajzifowa wzb-
udzona.

1 **T**edy się przeprawili a ja mo- **a**
 2 rze do krajino Gadarenczykow. **Matt.**
 3 **A** gdy on wyszedł z tożji / **z**dragniu
 4 gdziejął z grobow cżkoriel mżjacy
 5 ducha nieczystego: **K**toż miał
 6 nieczkanie w grobiech / a nie mogł
 7 go nite y lancuchami zwiagac.
 8 **P**rzetw je on cżstwo bżac petani y
 9 lancuchami zwiagany / **l**ancuchy
 10 porwał / y peta potruszył / a nie
 11 mógł go nite otrocic. **A** zawdy we
 12 hniep w noży na gorach w grobiech
 13 był / **w**otajac y kamieniem się tlu-
 14 ego: **B**ierzayby tedy **J**ezusa a d-
 15 keta / **b**iejął y potkonił mu się: **A**
 16 wotajac: **z**tosem wielkim rżetł. **K**toż
 17 mam z toba **J**ezusie **C**ynu **B**oga
 18 **N**awdżiego? **P**oprzybijgam cie
 19 przez **B**oga / **a**byś mi nie trafil.
 20 **(A**bowiem mu mowit: **W**ynidź du-
 21 chu nieczysty z tego cżłowiet.) **T**e-

dy go pytał: Co masz za imię? A on
odpowiadał: rzekł: Imię moje
jest: Wojtko: a bwoiem nas jest
wiele. Y prosił go bargo aby ich
nie wyganiał z onę krajiny. A by-
ła tam przy gorach b wielka trzo-
da świni ktora sie paskała. Y prosił
si go oni wyspicy djabli/mowiac:
Pubć nas w te śwynie/abyśmy w
nie wešli. Y pozwolil im żarag
Jezus. A wyszedł oni duchowie
niechysci/ wešli w one śwynie: y
porwałaś sis ona trzoda z przetrá
w morze/ (á bylo ich okolo dwu
tyśacy) y potonęły w morzu. A o-
ni ktoryz śwynie paskli/ucielli/ y
ognęymili zo w miescie / y we
wsiách: y wešli aby ogladali to co
sie stało. Y przysli do Jezusa/ y
ujrzeli onę ktoryz był opętaný / i
siedział obleczoney/ będac przy do-
bryn haczeniu: onęz mowiac w kło-
rym było wojsko dyablowy wali sie.
A ci ktoryz to widzieli/ opowiedzie-
li im co sie dzialo z onym opęta-
nym/ y o swiniách. Tedy go poczył
c prosić/ aby odszedł z granic ich.
A gdy wstąpił w łódz/ prosił go on
co był opętaným/ aby był przy nim.
Leż mu Jezus nie dopuścił/ ale
mu rzekł: Idź do domu swego/ do
swojich/ á ogńaj mi im jakoć wielkie
rzeczy. A on uczynił á jako sie nád
koba zmitował. Tedy odszedł/ y po-
czął opowiadać w Dziedziaci miá-
stách/ jako mu wielkie rzeczy czyni-
ł Jezus: y dziwowali sie wyspicy.
A gdy sie żabie Jezus przepred-
awil w łódziná drugá stronę/ ze-
brał sie do niego wielki lud / á on
był nád morzem. A oto przyszedł
jeden z Przejazonych á bożnice
imieniem Jajirus: á ujrzałszy go/
przypadł do noz jego. Y prosił go
wielce / mowiac: Ponieważ Core-
czka moja tona/ podjęj wtój ná nie
rece / aby była uzdrowiona: y be-
dnie żyła. Y poszedł z nim.
A szedł z nim lud wielki / y ci-
śneli go. (Tedy niestora nie-
wiadła ktora cierpiáka pokynienie e-
kowie ode drunastu lat: Y wiele
ucierpiáka od wiela lekarzow / y
wynđożyła wyszko co miáła/ á
nie jep nie pomogło/ owsem die jey

27 tym wiecy pogarsáło: Wstosarszy
o Jezusie / przysła z tytu miedzy
ludem/ y dotkná sis ręki jego. Wo-
mowitá: Jesli sis tytko dotkne
28 ręki jego / będę uzdrowiona. A za-
czem wyszko żródło krmie jey / y
29 poczytań ná cieie / że uzdrowiona
była od choroby swojey. A wnet
30 poznawszy Jezus sam w sobie / że
z niego moc wysła / obrocił sie do
ludu / y rzekł: Kto sie dotknął ręki
31 mojej? Y rzekli mu uczniowie jego:
Widziš je cie ten lud cionie/ á mo-
32 wiš / Kto sis mnie dotknął? Y po-
rzekł w tofo/ aby ujrzal te ktora to
33 uczyniła. Ale niewiásta ona z bo-
żáznia y ze drzeniem / wiedzac co
34 sie przy niej stało / przystąpiła y
upadła przed nim / á powiedziáła
mu wyszko prawde. Z tym jey on
rzekł: Certo/ wiára f twojá ciebie
uzdrowiła: idźże w potojá / á bądź
zdrowá od choroby twojey.)
35 A gdy on jeszcze mowil / przysli
studzy od Przejazzonego bożnice
mowiac: Certá twojá umarta /
36 cjeniuć jeszcze trudziš Nadczynie-
lá? Ale Jezus sporo uszyszał to co
oni mowili / rzekł do Przejazzonego
bożnice: Nie boj sie / tytko wierz.
37 Y nie dopuścił nikomu idć z soba/
tytko Piotrowi/ y Zdeubowi/ y Za-
38 nowi brátu Jakubowemu. A przy-
szedł g do domu Przejazzonego bo-
żnice/ y ujrzał tam zgielł y płaczą-
39 ce / y bargo narzekájace. Wszedł
tedy rzekł im: Przecż zgielł cypni-
40 cie y płaczejcie? Nie umartać dzie-
weczka / ále h spt. Y náómiewáli
41 sie z niego. Ale on wygnawszy wys-
szko / wzial z soba ojca y mátkę
dzieweczki / y te ktoryz przy nim
42 byli / y wszedł tam gdziej dzieweczka
leżała. A ujrzałszy z rękę onę dzie-
weczki/ rzekł do niej: Talita kumi.
43 Co sie wykladá: Dzieweczko (to-
bie mowię) wstań. A zaczął dzie-
weczka wstać / y chodziła: A bo-
wium była we dwunási lecie. Y
44 zdumeli sis zdumieniem wielkim.
Tedy im przystał wielce aby tego
nie wiedzieli: y rozkazal aby
jep dano jeść.

b
Marr.
8. 30.

c
Luka.
8. 37.

d
Marr.
9. 18.
Luka.
8. 41.

e
2 Moj.
25. 15.
Marr.
9. 20.
Luka.
8. 41.

f
Luka.
8. 48.

g
Marr.
9. 25.

h
Luka.
11. 25.

Prorok w wyryznie jest wzgardzony.
 6. PAN miasteczka okoliczne uczył.
 7. Apostoły przed sobą rozciął. a Herod o nim roznie rozumie. 18.
 Janá Chrzęciela pojmać y ziać rozkazal. 29. Jan od uczynow pochowany.
 30. Apost. łowie tis do PANa wrócił.
 35. P. An pięć tyściey chlebem nakarmił. 47. Po morzu chodził. 54. Trozmajite choroby uzdrawiał.

a Wyszedł z tamąd/przyszedł I do Dziejow swwojey/y sli za nim.
 Matt. 23. 54. uczeniowie jego. A gdy przyszedł b
 Luká. 4. 16. Sabbát/począł uczyć w bożnicy/
 a wiele ich słuchając /gdumieráli:
 b **śis** y mówili: Z kądże temu to wysł-
 Iand. 6. 42. ste? a co to ja mądrosć ktora mu
 jest dána? je śis y takie mocy dje-
 ja przez rece jego? Izali ten nie
 jest cieśd/syn Márey/y brát Zá-
 tubá/y Jósefa/y Judáša/y Symo-
 ná? Ażaj tu niemáš y biostr jezo-
 u nas? Y gorzpli śis y niego. Ale
 JEsus rzekł do nich: Nie jesteśi
 Prorok c beże cjęci/chyba w Dje-
 c **żnie** swwojey/a między pokrewnymi/
 Iand. 4. 44. y w domu swwoim. Y nie mogł tam
 d uczyćnié żadnego a cudu z oprecz iż
 Matt. 13. 58. niektore chore / wstawając ná nie
 rece uydrowił. A djmował śis nie-
 e domiarstw ich: y obchodził e oko-
 licznie miasteczka naucząc.

f E gdy zwoławšy do siebie k onych
 Matt. 20. 1. dwunastci/począł je po dwu roz-
 Luká. 9. 1. słać / y dal im moc ná duchami
 nieczystymi. Prokazał im aby nic
 nie bráli ná drogę/ jedno tylko sa-
 sta z áni káistry/áni chleba / áni w-
 trzos wienisdy. Ale żeby śis obuli
 w trzewiki/ a nie obocępli dwu su-
 cien. Zátym mówił do nich: Gdzie-
 10 **kolwiek** wijdziecie w dom/ tam go-
 stańcie / postawcie z tamąd nie
 wysli. A ktorzyby was kolwiel g-
 11 nie przyszli / áni was słuchali / wy-
 sedhly z tamąd otrząśnicie h proch
 y nog wáshych ná świadectwo im:
 Zaprawdę powiadam wam z lhey
 12 **bdzie** Sodomie y Homorze w
 13 **dzien** sadny / niż miástu onemu.
 y 18. 10. Zedy wysedhly kazáli aby lúzie po-
 14 **lutowáli**. Y wyganiáli wiele dy-
 15 **stawow**: y wiele chorých i oleściem ma-
 16 **gali** / y uzdrawiali je.

g Luká. 9. 5. h
 Dziej 13. 13. y 18. 10. i
 Jakub 1. 14.

14 **W**stąpił do tym krol k Herod/bo
 k **śis** (imie jego ślato rozstawi-
 Matt. 14. 1. ne) y rzekł: Jan Chrzęciel zmar-
 15 **twych** ślato z dla tego śis cudá
 Luká. 9. 7. dzieja przejeń. A drudzy zám mówili z
 Eliáš to jest: Drudzy zám mówili z
 16 **Prorok** to jest / álbo jáso jeden z
 onych Prorokow. Co uslyszawšy
 Herod / rzekł: Ten jest Jan / ktore-
 17 **gom** ja zięcił / on zmarł twych ślato.
 E. w
 18 **W**owiem l tenże Herod postaw-
 dkiem
 19 **ł** wšny pojmał Janá / y wśadził im
 20 **go** do więzienia dla Herodyady żony
 21 **Filipá** brata swego / iż ja był pojął
 22 **śa** żone. Wo Jan mówił Herodowi:
 23 **Nie** godzić śis mieć żony n brata
 14. 3. twego. A Herodyas cępháta náń z
 24 **y** phciáta go zabić / ale nie mogła,
 25 **m** G. Abowiem Herod obawiał śis Za-
 26 **na** / wiedząc iż był mężem sprawie-
 27 **liwym** y świsłym / y ogladał śis
 28 **nań** / y słuchając go / wiele cępnil / y
 29 **rad** go słuchał. A gdy przyszedł dzien
 30 **śp**osobny / ktorego Herod obchodząc
 31 **p**amiętał narodzenia swego / wie-
 32 **ci** ergo spráwił ná Kóizjęta swoje-
 33 **y** ná Herodán / y ná przedniejsze z
 34 **G**álilejey. A gdy weślá corká oney
 35 **Herodyady** y káncowáta / y podobá-
 36 **ła** śis Herodowi y spot-śiedzącym /
 37 **rzekł** Krol do dzieweczki: Pro-
 38 **ś**mie o co chcesz / a damci. Y przy-
 39 **ś**ięgł jej: O cokolwiekbyś miś
 40 **proś**itá damci / áż do połowice kro-
 41 **leś**twá mego. Oná tedy wysedhly /
 42 **rzekła** matce swwojey: O co mam
 43 **proś**ić? A oná rzekła z D głows
 44 **Janá** Chrzęciela. A táł oná zaráz
 45 **w**sedhly przeto do Krolá / prośitá
 46 **m**owiac: Chceś abyś mi teraz dal
 47 **na** miśie głows Janá Chrzęciela.
 48 **Y** zasmucit śis Krol bázgo wślá-
 49 **je** dla przysięgi / y dla spot-śiedzą-
 50 **cych** nie phciál jej odinowić. A zá-
 51 **rá**żem postawšy Krol kátá / rozka-
 52 **zał** przynieść głows jego. A on po-
 53 **sedhly** zięcił go w więzieniu / y przy-
 54 **ni**ost głows jego ná miśie / a dal je
 55 **dz**ieweczce z ádzieweczka dáta ja
 56 **ma**łce swwojey. Co gdy uslyšeli u-
 57 **c**hniowie jego / przyszli y wjési-
 58 **ci**áli jego / y položyli je w grobie.*
 59 **A** Apostosowie zsedhly o śis do
 60 **Je**zusa / y opowiedzieli mu wšny
 61 **ś**to / y co cępnili / y cężego ucępli. Y
 62 **o** Luká. 9. 20.

rzekł im : Podźcie wy sami osobno
na miejsce puste / a odpoczęcie
troche : Bo ich wielu było / co przy-
chodzili y odchodzili / aśt iż niemiele-
wolnego czasu żeby jedli.

p
Matt. 14. 13. Luba. 9. 10. q
Matt. 9. 36. r
Ezech. 34. 5. s
Luka. 9. 14. t
Matt. 14. 15. u
Matt. 14. 17. Luba. 9. 13. Jana. 6. 9. x
Matt. 14. 13.

chali w todzi p na miejsce pustego
sobno. A widziet je lud ze objezdzają-
li / poznato go wiele ich / y szli
sie tam pieko ze wysztych miast / y
poprzezdzi je / y zgomadzili sie do-
niego. A wyszedzy Jezus q ujrzał
wielki lud / y usłyszł sie ich / iż byli
jako owce nie mające r pasterz / y
począł ich nauczać s wiele rzeczy.

U gdy suj czas r mijal / przysto-
pimszy do niego uczeniowie jego /
rzekli : To miejsce jest puste / a już
czas mijsa. Rozpuść je / aby poszedzy
do otolicznych wsi y miasteczek /
nákupili sobie chleba : bo nie mają-
coby jedli. A on odpowiadając /
rzekł im : Dajcie im ięć. Y
rzekli mu. Szedzy kupimś a dwie
ście groszy chleba / a damy im ięć ?
A on im rzekł : Wlecz a chleba ma-
cie ? Zdyć / a dowiedzcie sie. A
oni dowiedzawszy się / powiedzili :
Pięcioro / y dwie rybie. Tedy im
kazal wysztye gromadzimś posta-
wić / na zieloney trawie. Y u siebie
rzekł podle rzadu / tu po ka / tu zaś
po pigłidzie sięgł. A wsławszy ono
pięcioro chleba / y one dwie rybie r
wejrzałszy w niebo / błogosławił.
Y pokłamał one chleby / y dawał
uczniom swoim / aby stali przed
nie / y one dwie rybie rozdzielł
miedzy wysztye. Y jedli wyszcy / y
nasyćeni byli. Y zebrałi utomeń
dwanaście kosów pełnych / y go-
nych rob. A było tych stworzy jedli
chleby / ołoto piąci tyśicy mejow.

x
Matt. 14. 13.

Wnet przymusił ucznię x swo-
go / aby wstąpiłi w todz / y uprze-
dzili go na drugą stronę tu Wetsy-
dzie / aby on rozpuścił lud. A ob-
sługiwłszy je / obśedt na gort / aby
sie modlił. A gdy był moczor / byśa
todz w pobrzod morza / a on sam był
na ziemi. Y widział je sie spraco-
wali wiośdani robicę : (bo widr
miele przeciwny) a tak oto czwar-
tey straży nocney przyszedł do nich
chodząc po morzu / y chciał je wy-
winać. Ale oni ujrzałszy go cho-

50
51
52
53
54
55
56
57
58

dycego po morzu / mniemali żeby
byśa obłuda / y tryptnisi. (Bo go
wysocy widzieli / y myśliłi sie)
Ale gáraz przemowil do nich / y
rzekł im : Wszakże Jam jest : nie
boicie się. Wstąpił y do nich / y
szedł / y ućiszył sie wiatr : a oni sie
sami w sobie náder zdumiewali y
bzimowali. Bo nie przogumiełi kro-
ny chlebow : gdyż ferce ich byśo
jednatwiśo.

Y przeszawwszy z sie / przysli do
ziemie Genesaret / y przysli sie
do brzegu. A gdy wysli a jedli / zá-
raz ci co go poznali / szli kámszy
wysztye one okoliczney krajiny / po-
częli nosić na łódzich / y tworzy sie
gle uieli / gdyż otwierł usłuchał
nie / że tam jest. A gdyż otwierł on
wśedt do miasteczek / albo do miast /
albo do wsi / stáłł mienowce po-
ulicach / y prosił go / aby sie tyko
dotknąłi podobna káty jego : a ile
sie go ich dotknali / byli uzdrowieni.

ROZDZIAŁ VII.

*Faryzewsowie i synowie uczniom Pana
skłama jedli a.
Pana Faryzewsowie gromadziłi Capna-
czystym członkiem czynimś palca / i
A potym Corke uosłáłłi Chánanję
I wy. 32. I czkomeka góuchego az draz
nia.*

1
2
3
4
5
6

U gdy sie zgomadzili do niego a
Faryzewsowie y y meturgy y
Synajonych w pismo stworzy byli
przysli z Jeruzalem. A ućszawszy
nietore z ucziom jego / że pospoli-
stym rełom / (to jest nie umyćmi)
jedli chleba / gámiłi je / wowień z a-
Faryzewsowie wysztych / zdyć nro jed-
psa / jestby pism : eto nie umyłi
rzymając : aśdab : aśdab. Y y
rzymu przysłáłłi / jestby sie nro
umyłi / aśdab jedga : Pámpy rzećcy
wiele jest / aśdab przysliłi : aśdab
mánsa / aśdab umyćmi rubeń /
sonewel / y miśdnit / y stówt. Po-
tom go przysliłi Faryzewsowie y
Nauczani w pismot / przysliłi
czimowie twósi nre chodzą wędlnij
podania starszych / ale niemyćmi
rełoma chle jedga : Zócyń obpo-
wiadając / rzekł im : Dobrze Zdy-
jako was obłudnich prorokow /

b
 Esaj. 29. 13. jato napisano: lud ten czei h mis wdrzami / ale serce ich daleko jest ode mnie. Lecz przyno wie czeja / nudzajac nait / y ustaw ludzkich. Abowiem wyopusciwio przylazania Boze / trzymacie ustamy ludzkie / umpiwanie konowek y kubowz y wiecie innych talich / tom podobnych rzeczy / cjonicie. Mowit im tez: Wy cjonicie gnoscicie przylazanie Boze / abowicie ustamy wasze gchpowat. Wo Mojzesz rzekt: Czci c Djea ewego y Matks trojs: A kto g rzezczy oju albo matce / niech d omiercia umrze. Ale wy montcie: Jestly cztowiek rzezt oju albo matce / Karban / (co jest Dat /) ktorpolsmiel bsdzie ode mnie / tobie pojytocjny bsdzie z bez winy bedcie. P nie dopuscicie mu nic wiscey czynic oju swemu albo matce swotey: Wniwecz obraca sc jslowo Boze ustawa wasza ktor goscie ustawil: y wiecie innych rzeczy tom podobnych cjonicie.

c
 3 Moj. 20. 12. 5 Moj. 5. 16. Matt. 15. 4. Esaj. 29. 2. d
 3 Moj. 21. 17. 3 Moj. 20. 9. 5 Moj. 27. 18. Przyp 20. 20. e
 Matt. 15. 10. f
 Matt. 15. 15. g
 Przyp 21. 2. h
 Matt. 15. 21.

jakto napisano: lud ten czei h mis wdrzami / ale serce ich daleko jest ode mnie. Lecz przyno wie czeja / nudzajac nait / y ustaw ludzkich. Abowiem wyopusciwio przylazania Boze / trzymacie ustamy ludzkie / umpiwanie konowek y kubowz y wiecie innych talich / tom podobnych rzeczy / cjonicie. Mowit im tez: Wy cjonicie gnoscicie przylazanie Boze / abowicie ustamy wasze gchpowat. Wo Mojzesz rzekt: Czci c Djea ewego y Matks trojs: A kto g rzezczy oju albo matce / niech d omiercia umrze. Ale wy montcie: Jestly cztowiek rzezt oju albo matce / Karban / (co jest Dat /) ktorpolsmiel bsdzie ode mnie / tobie pojytocjny bsdzie z bez winy bedcie. P nie dopuscicie mu nic wiscey czynic oju swemu albo matce swotey: Wniwecz obraca sc jslowo Boze ustawa wasza ktor goscie ustawil: y wiecie innych rzeczy tom podobnych cjonicie.

A Zwolawly wyslyskiego e ludu / mowit im: Sluchajcie mis wysly / a gromniecie. Niemasz nic z rzeczy sewnetrnych ktore wchodzi w cztowieka / coby go moglo potalac: ale to co pochodzi z niego / to jest co potala cztowieka. Jesli kto ma usy tu suchaniu / niechaj slucha. A gdy wpedz w dom wd f, onego ludu / pytal go ucjnowie jezucia: na padobiasstwo. Tedy im rzekt: Latze y wy bezrzumni jestescia? Koz nie rozumiecie: ig wysly co zabnazy wchodzi w cztowieka / nie moze go potalac? Abowiem nie wchodzi w serce jezucia / ale wbrzuch / do wychodu wysly / c zyposcie wyslyste potasmy. P y pomiedzias / ze cy pochodzi z cztowieka / to potala cztowieka. Woz wnetrznosci serca / gndzkiego pochodya ze nigosi / cudzokostwa / wferce / jezuitwa / mejobojstwa: Kradziestwa / fatonstwa / goscici / zdrada / niewstyd / olo sie / bluznierstwo / wyph / glupstwo. Wbystkie te ze rzeczy pochodya z wnetrznosci / y potalaja cztowieka.

A Z tamtego h wstawy / posedz na granice Ipru y Sydonu:

10 25 8 26 9 27 10 28 11 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

4 wpedz w dom / niechciai aby kto wiedzias: Lecz bis utajle nie mogt. Abowiem uslyshawy o nim niewidka / ktorey coreczka mlada duchd nieczystego / przysla y przypabla do nagiego / (A ta niewidka byla i Grecka / robemz y Syrofeniczej) y prosila go / aby dpabla wygnat z corti jej. Ale jey Jezus rzekt: Niech bis pierwey djeci nasyca: boe nie jest dobra brac chleb dzieciom / y miotac sejenistom. A ona odpowiedzias / y rzekt mu: Lat jest y Panie! Wstaje y sejeneta jadaja pod stolem y odrobin dziecinnych. Przek doniey: Dla tey mowy idz / wpedz dpabel z corti ewojey. A gdy ona odesta do domu swego / znalazta yz dpabel wpedz / a corti lezala na tozu.

A Wpedz y zas z granic Tyrsich y Sydonskich / przysedl nad morze Galilejskie / pobrgodkiem granic Dziejosci miast. Y przyszedle mu gluchego y ciszstocia mowicego / a prosila go aby nait rts wlozyl. A wziozly go y P N od ludu osobno / wlozyl palec swoje w usy jego: a plynawly / dotnal bis jezuka jego. A wejrzawly w niebo / weselnal y rzekt do niego: Czata / to jest / otworz bis. Y wnet bis ctworzysz usy jego / y rozwigata sie zwiastla jezuka jego / y wyznawial dobrze. Tedy im gatazab aby zgnomiu nie powiadasi. Ale cym on im barziej zikazowal / tym oni to barziej rozgatali. Y nader bis barzo zdumiewali mowice: Dobrze wyslyt ucjny: bo cjni yz gluby slucha / y niewi mowia.

ROZDZIAL VIII.

Chrystus P A N siedmiorgiem chleba cietery tyzace nakarmil. y. Zydowie znaimon sukaja. 15. P A N je strazdz kwasi Faryzajskiego ucjnowi rozkazal. 22. Slepzy uzdrowil. 27. Wznow coby o nim ludzie roz mawici. 29. Y oni sami rozumiel. 32. Piotr z xgromil. 34. Sluga swojich niektore powinnoici opisal.

A W onej a dni gdy nader wielki lud byl / a nie mieli coby je

i. 7. Po- ganka

E. na XII. N. po S. Troj

E. na VII. N. po S. Troj

a dli/zwoławşy Jezus ucźniow swo-
Matt. jich/rzekł im: Żal mi tego ludu ż
 15. 32. bo już trzy dni trwają pragnienie/ d
 nie mają co by jeść. A jeśli je ro-
 puścicie głodnie do domow ich/pom-
 dleją na drodze: abowiem nieto-
 rzy ż nich ż daleką przysli. Tedy
 mu odpowiedzili ucźniowie jego:
 Ż także te kto będzie mogli nasyćić
 chlebem tu na pusczyż? Y zpytał
 ich: Wieleż macie chlebow? A oni
 rzekli: Siedm. Y rozkazał ludowi
 żeby usiadł na ziemi: A wziawşy
 ons siedm chlebow/podzieltowawşy
 kamał/y dawał ucźniom swoim
 aby przed lud kładli: y kładli przed
 lud. Mieli też trochę rybek/ktore
 pobłogosławivşy / kazał y one
 przed lud kładć. Jedli tedy y nasy-
 ceni są: y zebrałi co zbyło ufom-
 kow siedm kofow. A było tych co
 jeđli/ofoto czterech tysięcy: y ro-
 spućić se. *

b Wnet b wstapivşy w łódź ż
Matt. ucźniadmi swojimi/ przyszedł w
 15. 39. stronę Dalmanuskie. Y wysli c
 c Faryzeusowie/á poczeli ż nim spor-
Matt. wredć/ szukając od niego známienia
 16. 1. ż niebá/á tużąc go. Tedy wstępn-
 wşy serdecznie w duchu swym/rzekł:
 d Przeczyje á ten rodzaj známienia
Matt. szuka? Żd prawdę powiadam wam/
 13. 38. że nie będzie dane známie temu ro-
 dójowi. Y opuścivşy je / wstąpił
 gáśis w łódź / y przeprawił się na
 drugą stronę.

e Żápomnieli e byli ucźniowie
Matt. wżiac ż soba chleba/y nie mieli
 16. 5. ż soba nie wiescy / tylko jeden chleb
 w łódzi. Tedy im przokazał / mo-
 wiac: Baczyćcież / á strzeżćcie się
 twásu Faryzeow w twásu Hero-
 dowego. Prozmawiali między so-
 ba/y rzekli: O tym suadź mowi że nie
 mamy chleba. Co poznawşy Jezus/
 rzekł im: Decymże rozmawia-
 ćie / iż nie macie chleba? Jeszczeż
 nie baczyćie y nie rozumiewacie?
 f Jeszczeż macie serce k swoje gdr-
 twiadć? Decy mając nie widzicie?
Łucz. y uszy mając nie słyszćie / y nie po-
 2. 4. mietaćie? Gdym onych pięć chle-
 dow kamał między g pięć tysięcy
 ludzi/Wieleżście pętnych kofow
 ufomkow zebrałi? Rzekłi mu:

20 Dwadnaście. A gdym onych siedm
 chlebow kamał k między cztercy ty-
 ściace ludzi / wieleście kofow pę-
 21 nych ufomkow zebrałi? A oni rze-
 25. 37. kli: Siedm. A on im rzekł: Żákoż
 tedy nie rozumiecie?
 22 **P**o tym przyszedł do Betsáidy: y
 przyniesli do niego ślepego/
 23 prośąc go aby się go dotknął. A
 5 ujawşy onego ślepego á rzece/wy-
 6 wiódł go precz á miasteczko: y
 6 plunawşy na oczy jego/współ nań
 24 rzece/y pytał go jeśliśby co widział?
 A on pojrzwawşy wzgorę / rzekł:
 25 Widzę ludzje ż bo widzę że chodzą
 7 játo drzewá. Potym gáśis włożył
 7 rzece na oczy jego / y rozkazał mu
 8 wzgorę pojrzeć: y i uzdrowiony jest
 8 na wzroku. káł/ że y á daleką wşy-
 26 stkie jáśnie widział. Y odeszł go
 9 do domu jego / mówiac: Y do tego
 miasteczka nie wchodź / y nikomu ż
 miasteczka nie powiadaż.

Fedy wyszedł Jezus k y ucźnio-
 10 27. wie jego do miasteczek należa-
 11 cych Cezarthey Filipowey / á w dro-
 dze pytał ucźniow swoich, mówiac
 im: Ktuzie mis powiadaż być lu-
 12 28. dzie? A oni mu odpowiedzili: Je-
 29 dnu Janem Chrzcicićielem / á drugo
 Eliaszem/á drugoż jedynin ż Proro-
 29 tow. Ale on im rzekł: A wy kim mie-
 byćce powiadacie? A odromiájąc
 13 rzekł mu: Tyś jest on Chrystus.
 30 Y przogrogził im / aby o nim
 31 nikomu nie powiadáli. Y poczázł
 14 je m nuczćć / że Syn człowieczy
 15 musi wiele ućierpieć / y odrzuco-
 16 nym być od starşych ludu/y od prze-
 17 dnieşkich kástanow/y Náuczonych
 18 w rómie: ż być zábity/ á po trzech
 19 dniach zmartwychwstáć. A to mo-
 20 wiał jáwnie. Tedy go Piotr wżia-
 21 wşy ná stronę/poczázł go stopowáć.
 22 Ale on obróciwşy się/á wejrzwawşy
 23 náucznie swoje / zgromił Piotrá
 24 mówiac: Żdś od mnie káćanie:
 25 abowiem nie pojmuješ tego co jest
 26 Bożego/ ále co jest ludzkiego.

Zwoławşy ludu ż ucźniadmi
 27 swojimi/rzekł im: Ktośkolwiek
 28 chce gá mna y ióć/niech sámę się:
 29 nie gápraż / á weźmie krzyż swoj / y
 30 nastáduje mnie. A owiem kto by o-
 31 chćiał gáchować dusze swa / stráci

h *Matt.* 25. 37.
i *G.* *Przy-*
pro-
cony.
k *Matt.* 16. 13.
l *Janá.* 6. 69.
m *Matt.* 16. 21.
n *Matt.* 10. 38.
Lucá. 9. 23.
Lucá. 9. 24.
o *Matt.* 10. 39.
Lucá. 9. 24.
Janá. 12. 25.

ja: a kto by stracił dusze swoję dla
 unie y dla Ewangelii / ten ja zd-
 chowa. Wo co j pomoze cztowietowi
 36 chooby wshstet p smiat pozyslat /
 a ktobowalby na duszy swojey ?
 p Psalm
 49. 9. Albo co ja zamiane da cztowiek
 37 dusze swoje ? Abowiem ktoby sie
 38 a wstpdjst ja mie y ja slowa moje /
 13 miedzy tym rodzajem cudzotwornym
 y grzesznym / y Syn cztowieczy
 10. 32. wstpdjst sie zań bzdzie / gdy przy-
 26. Luka. dzie w chwale Djea swego y Anioły
 9. 26. swietymi.

ROZDZIAL IX.

P An iso przemienil. 4. Ktoemu
 iso Mojzesz y Eliasz pokazat. 7. A
 Otisc go sluchac rozkazat. 11. P An
 o Eliasz monst. 14. Opetanego uzdro-
 wst. 31. O imierci swojey y z martwych-
 wstaniu, kazat. 34. Apostoly pokory.
 41. Y wstrzegac sie zgotsonia, uczyl.

Mowil im: Zaurande powid-
 dam a wam / iż sa nieltorzg
 16. 28. tych co tu stoja / ktorzy nie ufaja
 27. Luk. 2. smierci / dby ujrzeli / że Krolestwo
 27. b. Boze przysho w mocy.

A Po hesci dnich / wjst z soba b
 17. 1. Jezus Piotr y Jaturab / y Ja-
 28. Luk. 9. 28. na / y wwiol je na gors wysoka
 same osobno / y przemienil sie
 przed nimi. A haly jego staly sie
 4. sfinace y bdrzo biale jako snieg /
 5. 22. jaticz bledarz na ziemi nie moze
 6. wybielic. Y ujrzeli Eliasz y Mo-
 7. 24. jzesem / ktorzy rozmawiali z JE-
 8. 25. zusem. A odpowiadajac Piotr / rzekl
 9. Jezusowi: Mistrzu / dobrze nam
 10. tu byc z przetoj uczyrnymy tu trzy
 11. namioty / tobie jeden / Mojzeszowi
 12. jeden / y Eliaszowi jeden. Abowiem
 13. nie wiedzial coby mowil: bo prze-
 14. 15. straseni byli. Y stat sie obwol ktory
 16. 17. jez dcient / d przyszedl glos / obtołu
 18. 19. mowiacy: Ten jest Syn c moj
 20. 21. mily / tegoz d sluchajcie. A wnet
 22. 23. obejrzawshy sie / niotego wiscey nie
 24. 25. widzieli / tylko Jezusa samego z
 26. 27. soba. A gdy oni gstepondlie z goj /
 28. 29. przyszat im aby tego nitomu nie
 30. 31. powiadali co widzieli / dz tiedyby
 32. 33. Syn cztowieczy gwartwchwalat.

A tal oni gatrzymali ts rzecz u
 17. 9. siebie / psdzajac sie miedzy soba co
 by to byso gwartwchwalac?

Wpytali go / mowiac: Coz tedy
 11. Nduzeni w pisnie pewidada-
 12. ja / je Eliasz pierwey przysc ma? A
 13. on odpowiadajac / rzekl im: Eliasz
 14. f. ci przyszedl pierwey s nadprwi
 15. Malac wshstet / a jako napisano o Synu o
 16. 4. 5. cztowieczym / że ma sie wiele cierpiec
 17. g. a ja nie porczytanym bydz. Alec
 18. Efaj. wam powidam / że y Eliasz przy-
 19. 53. 4. szedl / y uczynili mu co stolwiec chie-
 20. 1. Isalm li / jako o nim napisano.
 21. 22. 7. **A** przyszedl do uczniow / ujrzał
 22. Dani. lud wielki otolo nich / y Nduzo-
 23. 9. 25. ne w pionie spor majace z nimi. A
 24. wnetze lud wshstet ujrzanshy go /
 25. polakali sie: y zbiezawshy sie /
 26. 16. przyswtali go. Y pytal Nduzo-
 27. 17. nych w pisnie: Dcoz spor macie
 28. 18. miedzy soba? A odpowiadajac h
 29. h. jeden z onego ludu / rzekl: Nduczy-
 30. 17. 24. cielu / przyswtadmo do ciebie syna
 31. 18. mego / ktory ma ducha niemego. Ten
 32. 19. gbdzie gotolwiec popadnie / rozdzieta
 33. 20. go / a on sie slini / y ggrzawszedami
 34. swymi / y schnie: y mowitc uczniom
 35. 19. twojim aby go wygnali: a te nie
 36. mogli. Lecz on odpowiadajac mu /
 37. 20. rzekl: Y rodzaju niewiernu! Do-
 38. 21. kdzje z wami bede? y dokdzje was
 39. 20. cierpiec bede? Przyswiedzcie go do
 40. unie. Y przyswiedz go do niego. A
 41. 21. storo go ujrzał / szaraz go duch roz-
 42. 22. dakt: a on upadshy na ziemi / prze-
 43. 21. wracal sie sliniac sie. Z tym py-
 44. 4. tal Jezus Djea jego: Jatoz mu
 45. 5. 22. sie to dawno przydalo? A on po-
 46. 23. wiedzial: Z dziecinstwa. Y czesto
 47. 24. go miotal w ogieni i y w wode / zeb
 48. 25. go stracic: Ale mozesli co / rdtuj
 49. 26. 27. nas ujalimshy sie nad nami. Ale
 50. 28. 29. mu Jezus rzekl: Jesli mozesz temu
 51. 30. wierzyc / wshstet jest mojno k wie-
 52. 31. 32. rzacemu. A szaragem zamczawshy
 53. 33. 34. ocie onego niotobienca / ze szami
 54. 35. 36. rzekl: Wierze Panie z ty ratuj
 55. 37. 38. 25. niedowiarstwa mego! A widzac
 56. 39. 40. Jezus iż sie lud zbiegal / gromil
 57. 41. 42. onego ducha nieczystego / mowiac
 58. 43. 44. 9. mu: Duchu niemy y głuchy / za to-
 59. 45. 46. 26. bie rozszajsz / wpyndz y mego / a nie
 60. 47. 48. wchodz wiecey wen. Tedy go bdrzo
 61. 49. 50. 26. rozdarshy wyshed: y stat sie on czo-
 62. 51. 52. 10. wiet jako umarły / tal je ich wiele
 63. 27. mowilo iż umarl. Ale Jezus u-
 64. jawshy go ja raka / y podniosł go z y

1 wstaf. A gdy l wshedt w dom / pvtal
 Matt. 17. 19. li go ofobno ucjnio wie jego : Cze-
 mu jeste my go my wygnac nie mo-
 gli ? A on im rzekl : Ten todzaj
 Dyabek inaczej wyndt nie moze /
 tosto przez modlitwy y przez post.
 2 A z tamtgd wshedzy / sli z soba
 30 przez Galilea / a lewie chcial a-
 by eto wiedzial. A bowiem uczył
 ucjnie swojej / y mowil im : Syn chto
 m wieczy m bedzie wybdny w rece
 Lukt. 9. 44. ludzkiej / y zabija go : ale gdy bedzie
 32 zabity / dnia trzeci ego zmartwych-
 wstanie. Lecz oni tego rzeczy nie ro-
 zumieli. wszakze bal sie go zpytat.
 33 A tym przyszedł do Kapernaum :
 34 A bedze w domu / pvtal ich : D-
 czym jeste w drodze wiebdy soba
 n rozmawiali. Lecz oni milezeli : A
 Matt 12. 1. bowiem rozmawiali n wiebdy soba
 2 w drodze / etoby y nich byl wisthy.
 3 A usiadhy / zawolat dwunast / y
 Lukt. 9. 46. mowil im : Jesli eto chce byc pierwo-
 37 spun / niech bedzie za wstlych o-
 38 stawnim / y sluga wstlych. A wjga-
 39 wsfy dniecietto / postawil je w po-
 40 srodku nich / a wjgryh je na
 Matt. 18. 5. tockie / rzekl im : Ktoby jedno z ta-
 41 kich o dciastecel przyjal w Zmie-
 niu mojim / wie przysuje : a eto-
 42 by mnie przysjal / nie mnie przysmu-
 je / ale onego ktory mia postal.
 P 43 Edy mu y odpowiadjal Jan /
 Lukt. 9. 49. Zmowiaz. Nauczyciela / Wi-
 44 dzielisny niestorego w Zmieniu
 45 twojim dyabły wygnadzorego /
 46 etory nie chodza z nami / y zabra-
 47 niadlisny mu / przeto je nie chodza
 48 z nami. Ale Jezus rzekl : Nie za-
 49 braniajcie q mu : abowiem wist
 50 nie jest coby czynit cudu w Zmie-
 51 niu mojim / aby mogł sudnie mo-
 52 wiec zle o mnie. Do eto nie jest prze-
 53 cimo nam / za nami jest. A bowiem
 54 etoby was r ndpojit ludkiem wady
 55 w Zmieniu mojim / a la tego izedcie
 56 Ehyssusowi / y zapyrade powida-
 57 dam wam / nie straci gaptaty swo-
 58 jej. A etoby s zgrzyh jednego z
 59 tych malych ktorzy w mie wierza /
 60 daletoby mu lepiey bylo / aby byl
 61 zawiessony zaimien wpiłst / u spiej
 62 jego / y w warge byl wrzucony. A je-
 63 slyb cis gorhyla / a raka twoja o-
 64 detni ja : bo lepiey jest tobie utro-

65 nym wnie do jzwota / nizeli
 66 dwie rece majac / iac do piekła w
 67 on ogieni nieugahony? Gdzie ro-
 68 dak ich wie umiera / a ogien nie ga-
 69 bnie. A jesliby cis noga twoja gor-
 70 hyla / odetni ja : bo lepiey tobie
 71 chromym wnie do jzwota / nizeli
 72 dwie nodze majac / byc wrzuconym
 73 do piekła w ogien nieugahony :
 74 Gdzie robak ich nie umiera / a o-
 75 gien nie gahnie. A jesliby cis u-
 76 to twoje gorhilo / wysuj je : bo le-
 77 piey tobie jednokim wnie do kro-
 78 selwa Bzowego / nizeli dwie oczy
 79 majac / wrzuconym byc do ognia
 80 pietelnego? Gdzie robak x ich nie
 81 umiera / a ogien nre gahnie. A bo-
 82 wiem kazdy cztmik oantem osolo-
 83 ny bedzie / y kazda ofiara sola y o-
 84 solona bedzie. Dobrac z jest sol :
 85 ale jesli sie sol nie stiona stanie /
 86 czym je ja osolicie? Wieciez sol
 87 sam w sobie / a wieciez podob
 88 dny soba.

ROZDZIAL X.

PAN zony opuścić a bratki.
 1 Dłatkai przysmowat. 17. Młodzień-
 2 cowi bogatemu nauka dat. 12. Tym
 3 ktorz jly dla niego co opucio / nader-
 4 do obcead. 35. Prokbe znow Zabode-
 5 wmyt z gdni. 40. Bartymeuszowi
 6 wzrok przywrzidł.
 1 7 Wstawhy z tamtad / przyszedł
 2 do granic Judskich przez tra-
 3 jine za Jordanem lezaca : y szedł
 4 sie zado do niego lud / y uczyl je za-
 5 jako miat wychoj. Tedy przysly-
 6 wihy Farzeusowie / pvtali go-
 7 Gdzin / bis mesjowi jons opucie?
 8 A te cionidł usze go. Aste on wdyo-
 9 wadł hse / rzekl im : Coz wam
 10 przyslal Mojzesz? A oni rzekli :
 11 Mojzesz / y powolil b napisic list
 12 wazpodany / y opublik je. A wdyo-
 13 wadł hse Jezus / rzekl im : Dł-
 14 zatwardzenia serca waszego navi-
 15 sak wam to przysladzite. Ale coby
 16 perzaltu stworzenia / miedzynit
 17 ntemialst / y poznit je Bog. Dla te-
 18 go apucit / cztowret Dład swego
 19 Matka / a przyslal je do jony
 20 swajey. Y dade to dwuje jednym d-
 21 citem / a tak juz nie sa dwuje / ale
 22 jedno ciato. En tedy Bug sta / y
 23

m
 Lukt.
 9. 44.
 n
 Matt
 12. 1.
 Lukt.
 9. 46.
 o
 Matt.
 18. 5.
 p
 Lukt.
 9. 49.
 q
 1 Kor.
 12. 2.
 r
 Matt.
 10. 42.
 s
 Matt.
 12. 6.
 Lukt.
 17. 1.
 t
 Matt.
 5. 30.
 y. 2.

u
 5 Moj.
 13. 2.
 x
 Esaj.
 66. 24.
 y
 3 Moj.
 2. 13.
 z
 Matt.
 5. 13.
 a
 Matt.
 19. 1.
 b
 5 Moj.
 24. 1.
 c
 1 Moj.
 1. 29.
 d
 32. 24.
 e
 Matt.
 19. 4.
 f
 5 Moj.
 1. 24.
 g
 1 Kor.
 6. 16.
 h
 Esaj.
 5. 30.

cizowiel niechaj nie rozkłada. A w
 domu zaś uczniowie jego o toż go
 pytali. **Przekł im:** Ktobyśkolwiek
 opuścił żonę swą / a pojałby inną /
 cudzołozny przęciwko niey. A jeśli by
 5. 32. niewiasta opuściła męża swego / a
 stała by za drugiego / cudzołozny.
¶ **E**dy przęgnosono do niego
 1. 13. **¶** **D**ziatki / abych się ich dotykał :
 ale uczniowie grunili te / ktorzy je
 przęgnęli. Co przęgnęły **¶** **J**ezus /
 rozgniwał się / a rzekł im : Do-
 puście dziatkom przęchodżić do
 mnie / a nie zabraniajcie im : abo-
 wiem takich jest królestwo Boże.
 Záprawda powiadam wam / Kto-
 byśkolwiek nie przęjął królestwa Bo-
 żęgo jako dieciek / to nie wnidzie do
 g niego. **¶** **P** biorąc je na łoticę g swo-
 je / a kládąc ná nie ruce / błogosła-
 19. 15. wił im.
¶ **A** gdy on wychodził w droge /
 przębieżal jeden : y upadłszy
 przed nim ná kolána / pytał go :
 Nauczyciela dobry / což czynió
 mam h abym objedziczył żywot
 2. **¶** **M**arc. 19. 16. wieczny ? **A**le mu **¶** **J**ezus rzekł :
 Pręcz miś żowieś dobrym ? **N**ikt
 nie jest dobry / tylko jeden / to jest
 i **¶** **B**og. **P**rzyśpásania umieś : **N**ie i
 2. **¶** **M**arc. 10. 13. bedżiesz cudzołozny : **N**ie bedżiesz
 5. **¶** **M**arc. 5. 17. gábryś : **N**ie bedżiesz trád : **N**ie
 Rz. 7. 9. bedżiesz mówil ówiádecstwo falszy-
 we : **N**ie bedżiesz osławáwáć nikogo :
Eżci **¶** **P**isca twego y **¶** **M**árta swygo.
¶ **A** on odpowiadając / rzekł mu :
 Nauczyciela / tegom wszystkichiego
 2. 21. 34. przęstręgal od ufódosi miójey. **A**
¶ **J**ezus pojrzawszy náń / rozmito-
 wał się go / a rzekł mu : **B**ednegoć
 k niechastawo : **B**óh przedaj co masz /
¶ **M**arc. 19. 21. ározda y ubogim : a bedżiesz miał
 1. **¶** **S**łab w niebie : a przęgnáśiś ży-
¶ **M**arc. 11. 24. wotny i wziawszy rękę / **A** on záfú-
 1. **¶** **S**owawszy się dla tego słowá / odsebt
 smutny / abowiem miał wielo mą-
 1. **¶** **J**estności.
¶ **A** **¶** **P**ojrzawszy **¶** **J**ezus w toś / **¶**
 19. 23. rzekł **¶** **N**auczaniwo swójich : **¶** **B**o-
 1. **¶** **S**łóž trudno / y ktorzy w nich **¶** **B**ogá
 1. **¶** **E**sta wnidz do królestwa **¶** **B**ożęgo :
 1. **¶** **L**edy uczniowie zdumili się ná
 1. **¶** tymi słowy jego. **L**ecz **¶** **J**ezus zaś
 11. 22. **¶** odpowiadając rzekł im : **D**ziatki /
 1. **¶** jdtóž jest królowa **¶** toym co ufúja w

bogóstwach wniść do królestwa
 25. **¶** **B**ożęgo ! **E**śnadniey jest wielo-
 1. **¶** dowi przęść przez ucho igielne / niż
 12 26. bogóstwami wniść do królestwa **¶** **B**o-
 27. żęgo. **A** oni się tym wiecy zdumie-
 13. **¶** wali / mozig mieby soba : **¶** **Y** ktož
 14 28. może być gdwiony ? **¶** **A** **¶** **J**ezus poj-
 29. rzawszy náń / rzekł : **B**udżiś ro-
 1. **¶** niemožno / ale nie u **¶** **B**ogá : abowiz
 14 28. u **¶** **B**ogá o wszystko jest možno. o
¶ **¶** **P**oczał **¶** **P**iotr mówić do niego : Job.
¶ **D**rośny my p opuściłi wskłú- 42. 2.
 29. to / a posłismy za tobą. **¶** **A** **¶** **J**ezus p
 odpowiadając rzekł : **Z**áprawda Matt.
 15. **¶** powiadam wam : **N**ikt nie jest / to- 19. 27.
 15. by opuścił dom / albo bráćia / albo Luka.
 16 30. sióstrzy / albo ośca / albo mátkę / 18. 28.
 16 30. albo żonę / albo dzieci / albo role / dla
 16 30. mnie y dla **¶** **E**wángeliey : **¶** **Z**eby nie
 miał wyjść **¶** **N**okrotnie teraz w tym
 16 30. czáście domow / y bráćiey / y sióstr/
 16 30. y mátey / y dzieci / y rol z przębládo-
 16 30. wánim : a w przępsym wiele / ży-
 16 30. wótá wieczného. **A**lec wiele pier-
 16 30. wóśch będą **¶** **o** ostatními / a ostatnich q
 16 30. pierwszymi. Matt.
 16 30. 19. 30.
¶ **¶** **Y** **¶** **P**oli r w drodzy wstępując do 720. 16
 16 30. **¶** **¶** **Z**eruzalem : a **¶** **J**ezus sedł przed r
 16 30. nimi / y zdumiewáł się / a idąc za Matt.
 16 30. nim / **¶** **D**ala się. **A** on wsiawşyżáśię 20. 17.
 16 30. s soba ouych **¶** **D**irnáćie / poczał im Luka.
 16 30. powiáddć co náń przęść máto / 18. 31.
 16 30. **¶** **M**owiac : **D**o s wstępujemy do **¶** **Z**e- s
 16 30. **¶** **E**ruzalem / a **¶** **E**yn **¶** **E**stowięcy bedżie Matt.
 16 30. **¶** wzdány **¶** **P**řednieśşym **¶** **K**áplánim y 16. 21.
 16 30. **¶** **N**áuczonym **¶** wpiśániem / y osądżę gá
 ná **¶** **S**wierć / y **¶** **W**pdáda go **¶** **P**ogá-
 2. **¶** **N**owu. **A** oni się g niego náśmierdá
 2. **¶** **B**ęda / y ubiężuşa go / y **¶** **B**ęda náń
 2. **¶** **P**lwáć / y **¶** **Z**ábijú go : **A**le **¶** **D**nid **¶** **E**trę-
 2. **¶** **C**iego **¶** **Z**mártwých **¶** **W**stánie.
¶ **E**dy przęstápił do niego / **¶** **J**án
¶ **R**eub t y **¶** **J**án / **¶** **S**ynowit **¶** **Z**ebeden / t
 1. **¶** **W**oiwiaz : **N**áuczyciela / **¶** **E**czemy Matt.
 1. **¶** **A**bş u nam neźnił o co **¶** **E**ś próśić 20. 20.
 1. **¶** **B**edżiemy. **A** on im rzekł : **C**óž **¶** **E**cz-
 1. **¶** **E**ie abym wam uczyńił **¶** **A** **¶** **N**u n
 1. **¶** **R**eukli : **D**aj nám abşmy **¶** **J**ek cñ ná Luka.
 1. **¶** **P**rawicy twojey / ná **¶** **D**rugi ná **¶** **L**ewicy 9. 46.
 1. **¶** **E**wośey **¶** **S**iedzieli w **¶** **E**śwáśe **¶** **T**róśey
 18. **¶** **L**ecz im **¶** **J**ezus rzekł : **N**ie **¶** **W**iećie
 18. **¶** o co **¶** **P**rośicie : **¶** **W**ożecie **¶** **H**ęć **¶** **T**ielk
 18. **¶** **E**tdry **¶** **S**a pijs **¶** **E**y **¶** **K**řtěm : **¶** **K**řtěm **¶** **S**ic
 19. **¶** **J**o **¶** **K**řęśe **¶** **H**ęđ **¶** **O**bręřćim ? **A** oni
 19. **¶** **M**u **¶** **R**ekli : **¶** **W**ożem **¶** **A** **¶** **J**ezus in

rzekł : Kiełkoci którzy Ja wije / pic-
bedzicie / w chrysem ktorym sie Ja
chracze / ochraczeni bedzicie : Ale
siedzcie po prawicy mojej albo po
lewicy mojej / nie moją rzeczą jest
dąć : ale bedcie dano tym / ktorym
zgotowano.

A Wstydawcy to oná dziedzic /
41 poczesi sie gniewać ná Jaku-
bá y ná Janá. Ale Jezus zwoła-
42 wwszy ich / rzekł im : Wiecie iż ci kto-
rym sie gda że wstady mają nad
narodny / pánuja nad nimi : á ktorzy
nich wielcy są / nioce przewodzą
nad nimi. Lecz nie tak bedzie mie-
43 dy wami : Ale ktobykolwiek chciał
być wielki między wami / bedzie
sluga waszym. A ktobykolwiek z
44 was chciał być pierwszym / bedzie
sluga wszystkim. Wo y Syn cicho-
45 wieczy nie przyszedł aby mu sluzo-
no / ale aby sluził / y aby dał dusze
swa x ná okup gá wiele ludzi.

X
Psalms
111. 9.
y 130. 7.
Esa.
59. 20.
Matt.
20. 22.
Rzym
3. 24.
1 Kor.
1. 30.
y 6. 20.
y 7. 23.
Efes.
2. 7.
Kolez.
1. 14.
1 Tim.
2. 6.
Tym
2. 14.
Zyd.
9. 12.
1 Petr.
1. 12.
Objaw
5. 9.

Edy przyszedł do Jerychó : A gdy
46 on wychodził z Jerychó / y u-
czniowie jego / y lud wielki / syn
Lymeusow Bartymeus ślepy sie-
dział podle drogi jebząc. A usły-
47 sawszy iż jest Jezus on Nász cen-
si / poczał wołać / mówiąc : Jezus-
sie Synu Dawidow zmiłuj sie ná-
48 de mna ! Y gromito go wiele ich
aby milczał. Ale on tym wiecej
wołał : Synu Dawidow / zmiłuj
49 sie náde mna ! Ledy jászkawo wpy-
sł sie Jezus / kazał go zawołać. Y
zawołano ślepego / mówiąc mu :
2. 6. Wstań / wołać cie. A on porzu-
ciwszy płaszcz swój / wstał / y przy-
50 szedł do Jezusa. Odpowiadając
Jezus / rzekł mu : Coż chcesz aby-
51 ci uczynił ? A ślepy mu rzekł : Mi-
strzu / abym przejrzał. A Jezus
mu rzekł : Idź / wiara twoja ciebie
52 ugdrowiła. A gładzem przejrzał :
y szedł droga z Jezusem.

ROZDZIAŁ XI.

P An wjechał do Jeruzalem. 13. Figowe drzewo przekład. 15. Z Kościółkiá nierząd wyrzószał. 23. Moc wiatry. 24. Imodlitwa z wiatra zalcit. 25. Braci odpuszczal kazal. 27. Z Kłosez o powadze urz. adu swego. 30. To Chrześc lanonym rozmowa miał.

A Gdy sie przybliżyli do a Jeru-
salem / y do Betśage y do Betá-
niey tu gorze oliwney / postat dwu
2 z uczniow swoich. Y rzekł im : Idź-
cie do miasteczka. Ktore jest prze-
ciwto wam : á wśedźy do niego /
zdray znajdźcie osle uwiazane /
ná ktorym nieg z ludzi nie siedział :
3 odwiazcież je / a przywiedzcie. A te-
sliby wam ktorzeft : Coż to czyni-
cie? Powiedzcie / iż go P An potrze-
4 buje : á wnet je tu posle. Gali tedy
y znaleźli osle uwiazane u drzwi
ná dworze ná roztániu drog : y
5 odwiazáli je. Ledy niektorzy z
onych co tam stali / mówili : Coż
6 czynicie / że odwiazujecie osle ?
A oni im rzekli jato im był rozkazat
7 Jezus. Y puścił je. Przywiedli
tedy osle do Jezusa / y wśedził b
ná nie śaty swoje : y wśiadł ná nie.
8 A wiele ich stali śaty swoje ná dro-
dze : drudy gá sie obćindli gá gázi
9 z drzew / y stali ná drodze. A ktorzy
wyrzod sli / y ktorzy pozad sli / wo-
táli mówiąc : Hofanna ! Włogostá-
wiony ktory idzie w Zmieniu c
10 P Anstina. Włogostáwione krole-
stwo Dycá nášego Dawidá / ktore
przysło w Zmieniu P Anstina / ho-
11 sanna ná wyśtósóciách ! Y wjechał
do Jezus do Jeruzalem / y prz. yśiadł
d Kościółki : á obejrza wśy wśy-
12 sto gdy już była wieczorna godzi-
ná / wyszedł do Betániey z dwiema
nabóci.

A Drugiego e dnia / gdy wycho-
12 dził z Betániey / śátno. Y u-
13 rzawszy z dáieta k figowe drzewo
máscelócie / przyszedł jeślibyśnadż
51 co ná nim znászł. A gdy do niego
przyszedł / nie nie znászł tyśto li-
52 śócie : bo nie był cjas figam. A od-
powiadając Jezus / rzekł mu : Nie-
chajże wiecey ná wielki niet z cie-
bie omocu nie je. A śyśfeli z ucniow-
ie jego.

P Przyšli z do Jeruzalem : A
wśedźy Jezus do Kościółki /
poczał wyganidć przedawájące y
kupujące w Kościółce / y poprzeracał
stoty tych / co pieniedzi mi háń-
dlowáli / y stóti tych / co przedawá-
li gotebie. A nie dopuśóci je / y kto
16 miał nieść naczyne przez Kościół.

a
Matt.
21. 1.
Luka.
19. 29.
b
Janá.
12. 14.
c
Psalms
118. 26.
Janá.
12. 13.
Matt.
21. 10.
Luka.
19. 45.
e
Matt.
21. 12.
Luka.
13. 6.
f
Matt.
21. 12.

h
Krol.
8. 33
Saj.
16. 7.
Jerem
7. 11.
Y ndurzał mowic im: Kąj nie
nåpifano ? je h Dom moj. dom mo-
dliwý bedjie nązwany od wpy-
stkich narobow/å wpcie go uczy-
nili jåstnia zbojcow. A stykeli to
Nåuczeni w piśmie/ y Przedniejfy
Kåptani/ y futåli jåkoby go strå-
cili. Åbowiem sie go bali z przeto/
w j wyspet lud zdumiewå sie nåd
nåukå jego. A gdy przysedł wie-
czor/ wyspedł z miåslå.

20
21
22
23
24
25
26
k
Matt
7. 7.
21. 22
Luka.
11. 9.
l
Matt
6. 14.
m
Matt
21. 23.
Y Kåno tågac mimo figome drze-
wo/ usrzeli iż z torzenia uszcho:
Tedy wspomniawşy Piotr/ rzekł
mu: Mistrzu/ o to figome drzewo
ktoreś przeklął/ uszcho. A JEus
odpowiadåjac rzekł im: Wiejcie
miårs i w Bogå. Wo zdprawde
powiadam wam/ Jż ktobykolwiek
rzekł ten gorze/ Podnieś ås å rzekł
ås w morze/ å nie wotpişy w fer-
cu swoim/ leczyby wierzył je ås
stånie co mowi: stånie ås mu co-
kolwiek rzecze. Przetoz powidam
wam: O cokolwiekbyście modlåg
k ås proşili/ wierzcie je wezmie-
cie/ å stånie ås wam. A gdy stojicie
l modlåg ås z odpuscåciem/ jeśli co
przeçiw komu macie/ åby y Dziec
wåş/ ktory jest w niebiesiech/ odpu-
scil wam upadli wåse. Wo jeśli wy
nie odpuscåcie/ y Dziec wåş/ ktory
jest w niebiesiech/ nie odpuscå wam
upadkow wåşych.

27
28
29
30
31
32
33
n
Matt.
24. 5.
Y Przysli m z nowu do Jeruzo-
lem. A gdy ås on przechodzil po
Kobåcie / przyståpili do niego
Przedniejfy Kåptani/ y Nåuczeni
w piśmie/ y Stårşy/ y Pmowili do
niego: Ktoråj to moc czyni? å
ktoc dał es moc åbyś to czyni? Le-
dy JEus odpowiadåjac rzekł im:
Zpytam was y Ja o jedne rzeczy/ od-
powiedzciej mi z å powiem wam
ktorå mocå to czyni. Chryst Jå-
now z niebåj był/ czyli z ludzi?
Odpowiedcie mi. Y rogiårdali to
såmt miedzy sobå/ mowic: Jeśli
powiemy/ z niebåz rzecze: Przej-
jeście mu tedy nie wierzyl? A je-
śli powiemy/ z ludzi z bojemy ås
ludu: åbowiem wyspşy Janå mie-
li n åå prawdjiwego Prorokå.
Tedy odpowiadåjac rzekli JEus:
sowi: Niemiemy. JEus tej ob-

powiadåjac rzekł im: Y Ja wam
nie powiem/ ktorå mocå to czyni.

ROZDZIAŁ XII.

Chryşus o winnicy wynajstey mo-
wil. 10. Sam jest kåmieniem megid-
nym. 13. Czynył Cesarzoni dåc każåł.
14. Såduceuszom zmartwychwsta do-
nowił. 28. Nawistşe przykazanie.
33. Mitwił Bogå y bliżnich esiar å bydł
naprzedniejşka. 25 I jakoby on był
Synem Dawidowym, pżkazał. 42. Dar
ubozuchny wdowy zalecił.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
I Tedy poçåł do nich mowic w
Epodobieñstwach: Eşlowiel je-
den å nåsådžil winnicę/ y ogrodzil
je ptorem/ y wlopatpråse/ y pżbudo-
wał wieżę/ y nąjåł je winiårzom/
y objåçåł precz. Y poståł gdy tego
był cżås sżuge do winiårzow/ åby
od winiårzow odebrał poşpşlioney
winnice. Lecz oni pojimawşy go/
ubili z y odeslåli proznego. Y ååbie
poståł do nich sżuge drugiego/ kto-
rego tej oni ulåmionowawşy/ gfo-
we mu grånili/ y odeslåli obeszne-
go. Y ååbie poståł inşego sżuge:
åle y tego ååbili/ y wiele innych z
ktorych jedne ubili/ å drugie pozå-
bijåli. A måjåc teşcze jednego
sżego misęgo sżnå/ poståł nå ostå-
teł do nich y tego/ mowic: Wjådpę-
åie beba wşpşdżili sżnå mego. Åle
oni winiårze rzekli miedzy sobå:
Tenç jest dżiedzic z Podzcie ååbij-
my b go/ å bådjie nåşe dżiedzic-
ctwo. Y wjåwşy go ååbili/ å wy-
rzucili precz z winnice. Coż tedy
uczyni PÅN oney winnice? Przy-
dåje å petråci one winiårze/ y da
winnice innym. Jżåliście nie czy-
tåli tego pismå? Kåmien ktory c
odrzucili budujący/ ten ås stål
glowå wegiefno. Dd Wånç ås
to stål/ y jest dżiwone w oczåch nå-
şych. Ståråli ås tedy jåkoby go
posjånå/ åle ås ludn bali: bo po-
gnåli/ y przeciwo nim ono podo-
bieñstwo powiedział. Y åånie-
chawşy go/ odesli.

33
34
D
Y W tym poståł do niego niektore
På Sårpuzeszow d yż Herodpå-
now z åby go usidliłi w mowie. Å
eåł oni przyspedşy/ rzekli mu: Nåd-
czyńcie.

Esaj.
3. 14.
35. 4.
Jerom
2. 20.
Matt.
21. 38.
Luka.
20. 9.

b
Mate
21. 38.

c
Pşalm
118. 22

Esaj.
3. 14.

32. 16.
Matt.
21. 42.

Luka.
20. 17.

Dşiej
4. 11.

Rzym
9. 33.

1 Kor.
3. 12.

1 Piotr
2. 7.
d
Matt.
22. 15.

cjycielu/wiemy żeś jest prawdziwy/ 1
 á nie dbasz ná nitogo : ádowiem 2
 nie pátrasz ná osobę ludzkę / ále w 3
 prawdyje drogi Wożey uczysz / Gó 4
 djisz się dáć czynić Cesarzowi / cypłi 5
 nie ? Namowj go dáć / cypłi nie dáć ? 6
 A on poznawszy obfudę ich / rzekł 7
 im : Czemuj mś kusićie ? Przys- 8
 nieście mi grof / ádym go gólsdat. 9
 Tedy mu oni przynieśli s á on im 10
 rzekł : Cypjże to jest obraz napis ? 11
 A oni mu powiedzieli : Cesarzki. P 12
 odpowiadając JEzus / rzekł im : 13
 Oddawajcież tedy e co jest Cesar- 14
 zkiego / Cesarzowi s á co jest Woje- 15
 go / Wogu. P 16
 Przystąpił do niego f Sáduceu- 17
 rowie / ktorzy mówią / wj nie- 18
 máš zmartwychwstánia s y pytáli 19
 go mówiąc : Náuczycielu / Mojżesz 20
 nam napisał / iż jeśli by z cypj brát 21
 umárt / y zostáwít żonę / á djiatek by 22
 nie zostáwít s áby brát jego pojał 23
 żonę jego / á wzbudził nasienie brá- 24
 tu swemu. Wjto tedy siedm bráći : 25
 á pierwszy pojawszy żonę / umárt / y 26
 nie zostáwít nasienia. A drugi po- 27
 jawszy ja / umárt s leczył ten / nie 28
 zostáwít nasienia. Tárż e y trzeci. A 29
 téd ja pojeso onych siedm bráći s á 30
 nie zostáwít nasienia. Náostátel 31
 po wjstych umártá y oná niewiá- 32
 stá. Przetoj / przý zmartwychwstá- 33
 niu gdy powstáng / ktoregoz / y nich 34
 będzie żonę ? Wo siedm ich nielsi 35
 ja zá żonę. Ná to JEzus odpo- 36
 wiádając rzekł im : Záj nie dla te- 37
 go bśadżicie / yžeście nie powiádo- 38
 mi písmá / áni mocy Wożey ? Abo 39
 wiem gdy zmartwychwstáng áni 40
 sie jeniá / áni zá máž wydawáją : 41
 ále sa játo h Anjofowie w niebie- 42
 śiech. A o umártych iż będą wzbud- 43
 żeni / nieczpłáćieścież w kśiegách 44
 Mojżesowych / játo Wog do niego 45
 że krzá mowit / y rzekł : Jam jest i 46
 Wog Abráhámow / Wog Jádłow / y 47
 Wog Jákobow. Wog nie jestci Wo- 48
 giem umártych / ále Wogiem ży- 49
 wych : przetoj my bário bśadżicie. 50
 Przystąpimj k jeben s Náuc- 51
 zonych w písmie / słychac że s 52
 sobá gadáli / á widząc że im dobrze 53
 odpowédziat / spytat go : Ktore 54
 jest napierwsze ze wjstych Przy-

e
 Rzym 13. 7.
 f
 Matt. 22. 23.
 g
 5 Moj. 25. 5.
 h
 1 Iana 3. 2.
 i
 2 Moj. 3. 6.
 Matt. 22. 32.
 k
 Matt. 22. 35.

29 tagánie ? A JEzus mu odpowie- 1
 djat : Napierwsze ze wjstych 2
 przýkazánie jest s Stuchaj l J- 3
 gráclu / y N Wog náš / y N J- 4
 30 den jest. Przetoj będzieš misowat 5
 y N Wogá twego / ze wjstychgo 6
 serca twego / y ze wjstkiey duše 7
 twojey / y ze wjstkiey myśli two- 8
 jey / y ze wjstkiey síty twojey : Lóć 9
 31 jest pierwsze przýkazánie. A wtore 10
 temu podobne : to jest / Będziesz mi- 11
 towat m bliźniego twego játo sá- 12
 mego śiecie. Wjstkiego przýkazá- 13
 32 nia innego nád to n emáš. Tedy mu 14
 rzekł on Náuczony w písmie Náuc- 15
 zycielu / sá prawds dobrzes powie- 16
 33 djat / iż jeden jest Wog / á niemáš 17
 innego oprócz niego. Y misowác go 18
 ze wjstkiego serca / y ze wjstkiey 19
 myśli / y ze wjstkiey duše / y ze 20
 wjstkiey síty : á mítowác bliźne- 21
 34 go játo sámeho siebie / miscey jest 22
 nád wjstkie cálopalenia y ofiary. 23
 A widząc JEzus / że on mądre ob- 24
 powiedziat / rzekł mu : Nie dáteos 25
 jest od krolestwa Wożego. Y nie 26
 śniat go nit dátey pytać. 27
 35 Przetoj JEzus n odpowiadając 28
 rzekł / gdy uczył w Kóściele : 29
 Játoj mowig Náuczem w písmie / 30
 iż Chrypius jest Syn Dawidow ? 31
 36 Wo sam Dawid przý Duchá s wis- 32
 tego powtedziat : Rzekł PAN o 33
 PAN W memu / śigdy po práwicy 34
 mojej / áj poloże nieprzýjácioty 35
 37 twoje podnožittem nog twojich. Po- 36
 niemaz go sam Dawid názywá W- 37
 nem s Játoj tedy y jest synem je- 38
 go ? A wieli lud rad go słuchaf. 39
 38 Mowit do nich w náuce swo- 40
 jey : Strzeżcie się Náuczonych 41
 w písmie / ktorzy fca w długiach há- 42
 tách chodżić / á byđj pogdramiáni 43
 39 ná ryntách : Y ná pierwszych stó- 44
 lách śiadác w boźnicách / y pierwsze 45
 40 miejsća míc ná wieczersách : Kto- 46
 rzy pozeráją q domy wdow / á to 47
 pod pokrýwká długi modlitew. 48
 Cić odniosá cięższy sáđ. 49
 41 A JEzus r siedząc przećiwó 50
 stárbnicy / przýpátowaf się 51
 játo lud rzucaf prienidže do stár- 52
 42 bnice s y jako wiele bogactw / wie- 53
 le rzucádo. Y przýsedłj jedná wdow- 54
 á uboga / wrzuciá dwá drobne

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42

pieniędzy/co czyni kwartnik. Tedy
zwolawszy uczniowi swojemu / rzekł
im: Zaprawdę wam powiadam/że
tę uboga rodowdą wiecej wrzuciła
niżeli ci wspany stworzy rzuciła do
stárbnice. Abowiem ci wspany z te-
go co im zbywato rzuciła: ale ta s
z ubostwá swego/wspany co miáda
wrzuciła/wspany zbywato swojs.

ROZDZIAŁ XIII.

P. An o zburzeniu miásta Ieruzal-
emskiego, o przyściu swoim ná sad, y
o znakach to oboje uprzedzających,
prz. epowiedział, 26. Ze ná sad przy-
dzie, upewniá. 32. O tym przyściu nke
nie wie. 33. Tedyśmy sá pilnie ná
nie gotowali, upomniá.

S. G.
Z nie-
dostá-
tku.

a
Matt.
24. 1.
Luká.
21. 5.

b
Matt.
24. 2.

c
Efes.
5. 6.
2. Thof.
2. 3.

d
Ma. 2.
10. 17.

e
Matt.
24. 14.

f
Matt.
10. 19.
Luká.
21. 15.

43
44
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
10
11
12

trochęcież sie przed cáslem/coby-
ście mowci mieli/ áni o tym mpsle-
cie: Ale co wam bedzie dano onejse
godziny / to mowcie: Abowiem nie
wy jesteście stworzy mowicie / ale
Duch Swisty. P wyda g brát brá-
tá ná smiercz á Dciec syná : y po-
stwáng djeći przećiwto rodziom/
y beda je zabijác. A bedziecie w
nienawisći u wspany dla Zmie-
nia mego : Ale kto h wytrwá áž do
końcá / ten bedzie zbawion.

GDy tedy ujrzyće i on obrzy-
dliwość spustoszenia / opowie-
dżiána od Daniála k Proroká / sto-
jaca gdzie stać nie miáda ; (kto
chycá niechaj uwaza) tedy ci sto-
rzy beda l w Judskiej ziemi / niech
ucieką ná gory. A kto bedzie ná
dácu / niech niegstepuje do domu/
áni wchodzi aby co wziá / domu
swego. A kto bedzie ná roli / niech
sie nie wraca ná zad / aby wziá
sáte swoje. Lecz biáda brzemie-
nym y pierśiami karmiacym w one
dni. Przetóž modcie sie / aby ucie-
kanie wáse nie byso zimie. Abo-
wiem beda te dni edkim ucónie-
niem / játiego nie byso od poczátu
stworzenia ktore stworzył Bog dż
do tad / áni bedzie. A jesliby p An
nie strocił dni onych / nie byfoby
žadne ciáto zbawione: Lecz dla wy-
bránych / ktore wybrał / strocił dni
onych.

A Tedy jesliby m wam kto rzekł :
Oto tu jest Chrystus / albo oto
tam s niewierżcie. Woć powstána
falszwy Chrystusowie / y falszwy
Prorocy / y beda czynić známiána
y cudá ku zwiedzeniu / by možná y
wybránych. Wytedy strzeżcie sie :
otom wá wspany przedpowiedzjá.
Ale w one dni po ucónieniu n o-
nym / zácni sie stońce / y zóizyc
nie wyda swiatłości swojej : y
gwiazdy niebiestie beda pádły / á
mocy ktore są ná niebie poruśá
sie. A tedy ujrza Spná o chto-
wiczego przychodzącego w oblo-
cá / z mocą y z chwátá wielką. A
tedy posle p Anjoty swoje / y agro-
mázi wspany wybráne swoje od
czterech wiatrow / od końcym zie-
mie dż do końcym niebá. A od sigo-

g
Mich.
7. 6.

h
Matt.
10. 22.

i
Matt.
24. 15.

k
Dani.
9. 27.

l
Luká.
21. 21.

m
Matt.
24. 23.

n
Esfaj.
13. 10.

o
Ezech.
32. 7.

p
1. 31.
2. 31.
3. 15.

o
Dani.
7. 13.
p
Matt.
24. 31.

q wego q drzewa nauczcie sie tego
 Matt. podobienstwa : Gdy sie juz gataj
 24. 31. jego odmiedzga wypuszcza liście / po-
 gnawacie iż blisfo jest lato. Także
 y wy gdy wjrzyćcie iż sie to dzieć
 będzie / poznawajcie że blisfo jest / y
 we drzewiach. Zaprawde powiadam
 wam / jeć nie przeminie ten rodzą /
 ażdy sie to wszystko stalo. Niebo
 y ziemia r przeminą / ale słowa moje
 nie przeminą.

Psalm
 102. 26
 119.
 29.
 s
 Matt. Dziec. Patrzajcie / czujcie a modlicie
 24. 36. t sie / bo nie wiecie kiedy ten czas
 będzie. *Abontem Syn czytawiczy jest*
 jako cęstowiek / który precz objeżdża-
 t 2
 Matt. jąc / gostawit dom swoj / y rozdat
 24. 42. urzędby slugom swojim / y każdemu
 robote jego / y wrotnemu przykazaf
 aby cęst. Czujcież tedy : (Bo nie-
 wiecie kiedy P A R domu onego
 przyjdzie / z wieczorali / czyli o po-
 nocy / czyli gdy turzy pieją / czyli
 rano.) Wy snadz niepodobajcie
 przyśpedzby / nie znalazł was spi-
 cymi. A co wam mówis / wszystkim-
 ci mówis : Czujcie.

ROZDZIAŁ XIV.

Rada przeciwko PAnu. 3. PAnu
 Betanicy. 11. Przygotowanie Baranki
 W. eltonocnego. 22. Przy Nowozakony
 wiczerzy obftra kazano. 32. PAn
 iże do Ogrojca stawiszy, tam sie modli.
 43. Pocałować sie lud. słow. 46. A
 zgra i Żydowiszy po imać, dopusi. za.
 54. Przed Nawyższmi kaptany na sad-
 stawa, y tam wyle cępi. 66. Tamże
 sie go Piotr zaprzat.

a
 Matt. Po dwu dniach byłś Wielkanoc
 26. 1. a snisto Prządniłow : y sutali
 Luk. Przedniejszy Kąptani y Nauczeni
 22. 1. w plonie / jātoby go zdradę woi-
 manšy / gabili. Lecz mówili : Nie w
 Jan. Cwisło / aby snadz nie był rozruch
 11. 55. miedzy ludem.

b
 Matt. U Gdy on był w Betanicy b w
 26. 6. domu Symona trsdowatego /
 Luk. gdy siedział u stolu / przyśłā nie-
 7. 37. miastā mając stojeć dlabdłstrowy
 Jan. māsći Cypitārdomey plynacey /
 22. 3. bārgo kęstrowney z ā gęstufy stojeć
 dlabdłstrowy / wplata ją na głowę

4 jego. Y gniewali sie niektorzy śā-
 mi w sobie / ā mówili : Na coż sie
 5 stala utrata tej māsći ? Abowiem
 29 sie to mogfo przedać drożym niż za
 trzy stā grošy / y rozdat ubogim z y
 6 semrali przeciwo niey. Ale Jezus
 30 rzekł : Zaniechajcie jey / przecjje sie
 31 jey przytrępcie ? Dobryc uczyneł u-
 7 czyniśā przeciwo mnie. Zawszy
 bowiem ubogie c maćie z sobā / y
 8 tiedy to wiek chcecie / możecie im do-
 32 brze cęynić / ale mnie nie zawdy
 8 mieć będziecie. Onā co mogła to u-
 33 czyniśā : poprzedyła / aby cialo
 9 moje pomazala tu pogrzebowi. Za-
 34 prawde powiadam wam : Gdzie-
 kolwiel kazana będzie tā Ewānge-
 lia po wszystkim świecie / y to co
 ona uczyniśā / powiādano będzie na
 pamiatke jey.

10 E By Judas Iskariot jeden ā ze
 d
 35 Ednuaści / odsedł do przedniej.
 11 fych Kāptanow / aby im go wydat.
 11 Co oni uszyfawšy / urādowali sie /
 y obietali mu dāć pieniādze. Y si-
 36 łat sposobnego cęśsu jātoby go
 wydat.

12 P Zerwšego tedy dnia Prządni-
 13 łow / gdy Barankā e Wieltono-
 cnego zābijano / rzekli mu ucźnio-
 wie jego : Gdzie chceś abyšmy sed-
 14 śy nāgotowali / żebyś jadł Baran-
 kę. Y poslat dwu ā ucźniow swoch /
 y rzekł im : Zjdzie do miastā / ā po-
 14 cta sie z wami cęstowiek dęban wo-
 dy niošcy z idzieć jā nim. A do-
 15 kąd to wiel wnidzie / rzecjcie gospo-
 darzowi : Rduczyciel mowis / Gdzież
 15 jest gospodar / tedy bym jadł Baran-
 kę z ucźnidmi mojimi ? A on wam
 ukaze sale wielkā ušlāng / y goto-
 16 wa : tamże nam nāgotujcie. Y ode-
 śli ucźniowie jego / y przyšli do
 16 miastā : y znalazli tal jātoby im był
 17 powiedział / y nāgotowali Baran-
 kę. A gdy był wieczor / przyśedł ze
 18 dwiemānāście. A gdy zā stołem
 17 siedzieli y jedli / rzekł Jezus : Za-
 18 prawde wam powiadam / iż jeden z
 3 was g wyda mie / ktory je ze mna.

19 Tedy oni poczeli sie śinąć / y do-
 19 niego mowić każdy z ofobni : A ja-
 20 zem ja jest ? A drugi / A ja ? Lecz
 20 on odpowiadajac rzekł im z Jedem
 ze dwunāści ktory je mna macja w

c
 15. 11.

d
 Matt. 26. 14.

e
 2 Moj. 12. 14.
 Matt. 26. 17.

f
 Luk. 22. 14.

g
 Psalm 11. 100.

mišie. Syni cįstowieczę idzie / ja-
to o nim napisano : Ale biada cįs-
towielowi temu / przez ktorego Syn
cįstowieczę bedzie wydany ! dobre
mu bylo / by sie byl ten cįstowiec
nie narodził.

h Ubdy ont jedli / wziął JEszus
Luk. 22. 19.
22. 19.
Kor. 11. 24.
chleb / a poblogosławiwszy / ta-
mał y dał im / mowiąc : Bierście /
jedźcie / to jest ciało moje. A wzią-
wszy kielich / y podziestowawszy / dał
im : y pili z niego wshfocy. Y rzekł
im : To jest krew moja Nowego
Zestamentu / ktora sie za wielu wy-
lewa. Zaprawdę powiadam wam ;
Ży nie bede wiecey pił z rodzaju
winney macice / aż do dnia onego /
gdy go pić bede nowy w królestwie
Bożym.

u Zaspiewawszy pieśń / wysli na
gors Osimę. Potym im rzekł
i JEszus ; Wshfocy wy i zgorzycie
Luk. 16. 32.
16. 32.
k Zacz. 13. 7.
13. 7.
Mark 16. 7.
16. 7.
m Luk. 22. 34.
22. 34.
n Jan. 13. 37.
13. 37.
o Matt. 26. 36.
26. 36.
p Jan. 12. 27.
12. 27.
q Luk. 22. 41.
22. 41.
r Jan. 6. 38.
6. 38.
s Matt. 25. 13.
25. 13.
Galas 5. 17.
5. 17.
sie z mnie tep nocp : bo napisano
Dberze k pasterca / y beda rospro-
szone owce. Lecz gdy z martwych-
wstane / poprzędze i was do Galile-
jey. Ale mu Piotr powiedział ;
Chocby sie wshfocy zgorzyl / ale
ja nie. Y rzekł mu JEszus ; Za-
prawds powiadam tobie / Ży dżis
tey nocp / pierwey m niż dwa kroć
kur gąpieje / trzy kroć sie mnie za-
przży. Ale on tym wiscey mowil ;
Wym z toba miał y umrzeć / nie za-
prze n sie ciebie. Toż też y wshfocy
mowili.

u Przychli na miejsce ktore gwa-
no o Getsemane / tedy rzekł do
uczniow swych ; Siedzcie tu aż sie
pomodle. Y wziąwwszy z soba Pio-
tra y Jakuba y Jana / począł sie
lećć / y bardo testnić. Y rzekł im ;
Bardo jest smetna dusza p moja / aż
do śmierci. Zostawcie tu / a czujcie
A postawiwszy q troche / padł na
ziemie ; y modlit sie / aby jesti mo-
żna / odesła od niego tą godziną. Y
rzekł ; Abba Dżje ! wshfiko tobie
jest možno / przemień ode mnie ten
kielich / wshfajże nie co Ja rchca / ale
co ty. Tedy przyszedł / y znalazł je-
spiacę : y rzekł Piotrowi ; Symo-
nie / spisz ? niemogłeś czuć jedney go-
dziny ? Czujcie a modlicie s sie /
abyście nie weszli w pokuszenie :

dušci jest ochotny / ale ciało mdle.
39 Y odshfocy znowu / modlit sie też
40 słowá mowiac. A wrocivwszy sie /
znalazł je gąsie spiacę / (bo oczy
ich byly obciężone) a nie wiedzieli
coby mu odpowiedzieć mieli. Y
41 przyszedł potrzyecie / a rzekł im ; Spi-
cież już y odpocąwajcie. Dosyćci !
przysłać tá godzina : oto wydany
bowa Syn cįstowieczę w rscę grze-
šnikow. Wstańcie / podjiny : oto
42 ktory mie wydawa blisko jest.

u Wnetze gdy on r jeshce mowil /
y przyszedł Judas ktory byl jeden
ze dwunastci / a z nim wielka zgrzą
z mieczmi y sztjmi / od Przedniej
43 szych káptanow y od Nauczonych w
44 piśmie / y od Stárszych. A ten ktory
go wydawał / dał im być znát / mo-
wiąc ; Ktorego to wiec pocátujš
tenci jest ; imajcieš go / a wieđcie
45 ostrożnie. A przyszedł y hárdem
46 przysłał do niego / y rzekł ; Mi-
strgu / Mistrgu / pocátował go. Le-
dy sie oni nań rskomá rucili / y po-
47 jímli go. A jeden z tych co tam
stali / dobynšy miecz / uderzył stu-
ga Nawyšzego Káptana / y ucił
48 mu ucho. A JEszus odpowiadając
rzekł im ; Játo ná zhojcz wysli-
šcie u z mieczmi y sztjmi / abyście
49 mie pojímali. Ná tády dżen by-
wałem u was w Kóściele uczać / a
50 aby sie x wypetnił y pisma. A ták
Psalms opuszciliš y go / wshfocy ucieliš.

u A jeden jądš mřodzieniec fedł ją
nim przypođjiny przestierádem
ná nágie ciatu / y uchmyšli go mřo-
dżieney. Ale on opuszcivšy prze-
šćierádo / nágo ucielił od nich.
51 52 53

u Edy przowiedli JEszusa z do
Nawyšzego Káptana : a gęšli
54 sie do niego wshfocy Przedniešy
Káptani / y Stárszy y Nauczony w
piśmie. A Piotr fedł z nim / da-
lećć aż do dworu Nawyšzego Ká-
55 ptana ; y siedział z slugami grze-
šac sie u ognia. Ale a Przedniešy
Káptani / y wshfłá Rádá / futáli
przećimko JEszufowi świádecwá /
56 aby go ná śmierć wydáli ; wshfaj-
nie znalešli. Abowiem ich wiele
57 sáfymie świádczoli / przećimko nie-
mu : ale świádecwá ich nie byly !

Luk. 22. 47.
Jan. 18. 3.

Luk. 22. 52.
Psalms 22. 13.
Esz. 53. 10.
Psalms 82. 9.
Luk. 22. 54.

Marr. 24. 59.

17 36 tufá; y zwołáli wchysticy rotu, y
 18 oblekli go w hártat/ y wplotky p
 Janá. korone z ciernia/ wtozpli nań. y
 19. 2. poczéli go pozdrawić / mówiac: y
 20 Bądź pozdrawiony Krolu żydom-
 21 si! y bili głowe jego trzcina/ y
 22 ylnáli nań; á upadając ná tola-
 23 ná/ kłaniali mu się.
 24 **U** Gdy się z niego nádmiali /
 25 zewlekli go z hártatu/ y oblekli
 26 go w háty jego własne: y wiedli go
 27 aby go utrzymowali. Tedy przymu-
 28 sili mimo idacego h niektorze go
 29 Symoná Carenieczyńská / (który
 30 sedł z pold) Dział Alex. indrowego y
 31 Rufowego/ dny niost krzój jego.
 32 **Y** Przymiedli go ná i mieisce
 33 Luká. 23. 33. Golgotá / co się wytkada z
 34 Janá. 19. 27. mieisce trupich głow. y dawáli
 35 k mu pić wino z mirra. ále go on nie
 36 przyjął. **U** gdy go utrzymowali/ roz-
 37 dzieliłi háty k jego / miecac o nie-
 38 los/ coby kto wzięć miał. **A** bytá
 39 22. 19. kręćcia godzina gdy go utrzymowa-
 40 li. Był też napis winy jego napi-
 41 sany z Krol Zydowski. Wkrzyś-
 42 27. 35. wáli też z nim dwu zójcow. jedne-
 43 Luká. 23. 34. go po práwicy/ á drugiego po lewi-
 44 Janá. 19. 23. cy jego. y wypelnito się pismo kły-
 45 1 re mowi z z głocypńcami / jest po-
 46 53. 12. liczony. **A** ci ktorzy mimo chodzili /
 47 22. 8. sm blugniłi go / chwiesac głowami
 48 Psalm 27. 39. swymi/ á mówiac z Chey ktorzy roz-
 49 23. 35. walał n Kóściol / á we trzech
 50 27. 39. dniach budujesz go! **R**átuj samého
 51 23. 35. siebie / á shtaj z krzój! **L**átże
 52 23. 35. też y Przędniejszy Káptani nádmie-
 53 23. 35. wójac się/ jedni do drugich z Ná-
 54 23. 35. czonymi w pisnie mówili: Znuych
 55 23. 35. ráutowal / á samého siebie ráutować
 56 23. 35. nie może. **N**iechże teraz E hroklus
 57 23. 35. Janá. 19. 2. á Krol Izraeliski zstaj z krzój /
 58 23. 35. ábysmy ujrzeli y uwierzyli. **E**i też
 59 23. 35. co z nim byli utrzymowani / ur-
 60 23. 35. gáli mu.
 61 **U** Gdy byto á godzinie ó foftey
 62 27. 45. státa się ciemność po wchyst-
 63 27. 45. ticy ziemi / áż do godziny dziewią-
 64 27. 45. tej. **A** ó godzinie dziewiątej z-
 65 27. 45. wolał Jezus głosem wielkim / mó-
 66 27. 45. wiac z Eloi! Eloi! Lámuś sábdá-
 67 27. 45. táni: co się wotkadas Boże p moj?
 68 27. 45. Boże moj: czemuś mié opuścił? **A**
 69 27. 45. niektorzy z tych co tam stali usly-
 70 27. 45. szawszy/ mówili: Nto Eliáf á wola.

17 36 **Z**átym bieżawszy jeden/ nápełnił q
 18 36 69. 22. geble octem z á wtozpnisly się ná
 37 36 27. 48. trzćine / dawał mu pić / mówiac z
 38 36 27. 48. Zámiechajcie / pátrzymy jeśli przy-
 39 36 27. 48. dzie Eliáf zdejmuwát go. **A** JE-
 40 36 27. 48. zus zámowawszy głosem wielkim/
 41 36 27. 48. oddał ducha.
 42 36 27. 48. **Y** Rogerwátá się zassóná kóściel-
 43 36 27. 48. na r ná dvoje / od wierzchu
 44 36 27. 48. áż do dołu. Tedy widząc Setnik s
 45 36 27. 48. ktorzy stali przeciwko niemu / iž táł
 46 36 27. 48. wotájac oddał ducha / rzekł: Praw-
 47 36 27. 48. dziwie cżowiel ten był Synem
 48 36 27. 48. Bogom.
 49 36 27. 48. **Y** Pły też y niewiasty z á dáletá/
 50 36 27. 48. się przypátrujac / miedzy kto-
 51 36 27. 48. rymi bytá y Mária Mágdalená y
 52 36 27. 48. Mária / Zítubá mátego y Jozesá
 53 36 27. 48. mátká / y Sálome: Ktore gdy je-
 54 36 27. 48. sce były w Gálilejey / chodzily u
 55 36 27. 48. z á nim/ á postugowały mu: y wiele
 56 36 27. 48. innych ktore z nim były wstąpiły do
 57 36 27. 48. Jeruzalem.
 58 36 27. 48. **U** Gdy już był wieczór x (ponie-
 59 36 27. 48. waż był dzień przygotowania)
 60 36 27. 48. ktorzy jest przed Sábdátem: Pray-
 61 36 27. 48. sedł Jozef z Arymátzey / pocze-
 62 36 27. 48. sliń Kádny Pan/ ktorzy też sam ocze-
 63 36 27. 48. kawał trolestwą Bożego / ámiele
 64 36 27. 48. wstąpił do Pilatá / y prośił ó ciáto
 65 36 27. 48. Jezusowe. **A** Pilat się dziwował
 66 36 27. 48. jestly już umárt: y zámowawszy
 67 36 27. 48. Setniká / pytał go dawnośli umárt?
 68 36 27. 48. **A** dowiedziawszy się ob Setniká/
 69 36 27. 48. dárował ciáto Jozefowi. **A** on ku-
 70 36 27. 48. pirisly przećcierádo / y zbjawisly
 71 36 27. 48. go / obwinął y w przećcierádo z y
 72 36 27. 48. pofozyl go w grobie ktorzy był wy-
 73 36 27. 48. kowiny z opoki / y przywáltł tá-
 74 36 27. 48. mien do drzwi grobowych. **A**le
 75 36 27. 48. Mária Mágdalená / y Mária
 76 36 27. 48. marka Jozesowá / pátrzáły tedy go
 77 36 27. 48. pofozono.

ROZDZIAŁ XVI.

Anjel Paniom ktore do grobu przy-
 sły, kazał ó z martwych wstąpić. **A** An-
 tikim. 9. Z ktorych potym jednej. 11.
 VVn. 8. dwómá użem. 14. **A** z y jed-
 nácté ukazal się P. An. 15. **N**á wstá-
 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

U Gdy minat á Sábdát/ Mária
 Mágdalená / y Mária marka
 Zátudowá / y Sálome / nátywšo

5. ná
 Niedk
 Wiel-
 kono-
 cna.

a wonnych rzeczy / aby przyśpedhy ná-
laná. májdy go. A bázgo ráno pierwše-
 10. 2. go dnia po Sábbaćie / przysły do
 grobu gdy wešlo słońce. Y mówity
 b do siebie: Ktoż nam odwałí ká-
Matt. mién ode drzwi grobowych? (A
 28. 1. pozryamshy / ujrządy iž był kámién
laná. odwalony) Wo był bázgo wielki. Y
 30. 22. wśedshy w grob / ujrządy h mśodzien-
 c cá śiedzącego ná práwicy / objia-
Matt. nego káta biatá: y uśkły śis. Ale
 38. 5. im on rzekł: Nie lekájcie c śis z
 d Jezusá kúctácie onego Rázáren-
Matt. śkiego / ktory był utrążyowány:
 36. 32. wśítal: *martwych*, niemáś go tu: oto
Mark mtejsce gđjie go byto potożono Ale
 16. 38. idźcie / á powiedzćie ucźniom jego
 c y Piotrom / że was uprzędza do Gá-
laná. silejey: tám go ogłódacie / játo
 20. 12. wam d powiedźiał. *
 f **Y** Wśedshy presto / ućieśly od
Luká. grodu: ábowiam zjeśo je drze-
 2. 2. nie y zdumienie / á nikomu nic nie
 g powiádády: bo śis báto.
Luká. **Y** Jezus gdy e zmartwychwśtał
 24. 13. rániuczo pierwšego dnia po
 h Sábbaćie / utázał śis naprzód
Luká. Márcey Mágdálénie / ktorey był
 24. 35. wygnán f śiedmi dyabłow. A oná
laná. śedshy / opowiedźiáta tym co z nim
 20. 19. bywáli / ktorey śis smúćili y pláta.

11 si. A oni uśtyśhawshy iž żyje / á iž jest i
 12 widzián y od niego / nie wierzyli. Po- *Matt.*
 13 tym śis teź dwiemá z nich idącym *28. 19.*
 3 g utázał w innym rśtáćie / gdy śli *k*
 13 przęż pole. A śi śedshy opowiedźieli *laná*
 4 drugim: seć y tym nie uwierzyli. *3. 18.*
 14 **N**óstátel śis teź onym jedena- *E. 24*
 5 **ś**ći wśepof h śiedzącym utázał / *śien*
 y wyrzucal im ná ocyń niedowiar- *Wnie-*
 6 stwo ich / y zátwárdzenie sercá: iž *bow-*
 7 tym / ktorey go widźieli wzdudo- *śpáć.*
 15 nego / nie wierzyli. Y rzekł im: Zdac *1*
 ná i wśyśtel świát / káćcie Ewán- *Dziej*
 16 gelia / wśyśłkiemu śtworzeniu. Kto *18. 18.*
 uwierzy á ochręci śis / zbáwion be- *m*
 17 dźjie: ále k'to nie uwierzy / bedzie *Dziej*
 17 potępion. A zánimonia tyś co u- *2. 4.*
 wierza / te náśládomáć beda: w *310. 46*
 18 mieniu mojim l dyabły wygnáć *n*
 beda: y nowymi językami m mówić *Dziej*
 18 beda: y Wśże bráć beda: á choćby *28. 8*
 co śmierć: nego pili / nie zástodji *o*
 19 im: ná n niemocne rzece k'śáć beda *Dziej*
 19 á dobre śis mieć beda. A eśt *1. 9.*
 9 przesławshy z nimi o mówić / wzieły *p*
 20 jest w zgorz do niedá / y uśiádi ná *Efes.*
 20 práwicy y Wójez. A oni wśedshy / *1. 20.*
 káćáli wśedy: á y *Wn* y im poma- *q*
 gat / y słow ich potwierdzał przęż *Dziej*
 cudá / ktore cżyniśi. * *24. 30.*

•S(O)•

EWANGELIA WEDLVG SWIETEGO LUKASZA.

SWisty Lukáš był rodem z Antyochey Syryjskiej / á bawil śis náucá lektárśta: przetoż
 go teź Páwel Ś. lektárzem nazywa. Kolos. 4. 14. Ten rzećto po w Niebowśtápieniu
 y *Wn* śkim / Chrzęśćian / nem zosťal: á bawil śis náwicew przę Páwle Ś. y cházal z nim.
 2. Kor. 8. 18. 19. Náwet we sty cżás jeqo / gdy był w Rzymie Ś. Páwel / sam tyśto przę
 nim był. 2. Tymó. 4. 11. Potym śpisał Ewángelia Ś. ktora może byđ rozdzielona ná
 dwie cżáści. 1. Ná cżás ktory przęśedł pierwey / niźeli Chryśtus *Wn* átrac urzędu sweqo
 wyśkonwáć počął. A tu opisuie: Zaná Chrzęćciela y sámeqo *Wn* á Chryśtusá počęćie /
 národzenie / wyśchowánie / w Róśćiele Jeruzáleńśkim we dwunáśtym roku przęśtomóść. Co
 wśyśśto gádnáat we dwu pierwśych rozd. 11. Ná cżás prac *Wn* śkich: káćánia / cudow
 cżynienia / wielgrzýmowánia / umścjenia / śmierć / zmartwychwśtánia / y wniebowśtápienia.
 Co śis záśis dźieli ná troje. 1. Ná to co *Wn* cżynil w Gálsiejey: Játo śis z puścże wro-
 ćit / káćal / cudá cżynil / Apóstolśy sobie zebrał: one wycwiczyl / przed sobá postal tám / ktoreśdy
 iść miał ná śmierć / y mocy im do cudow cżynienia udźielił. Co śis zámýka w rozd. od wtore-
 go áž do dźiewiątego. 2. Ná to co *Wn* w drodze cżynil / y co śis z nim w drodze dźiáto / gdy
 juž ná śmierć do Jeruzáleń dobrowolnie śedł. Co śis zámýka w rozd. od dźiewiątego áž
 do ósmnáśtego. 3. Ná to co *Wn* cżynil w Judśkiej ziemi / y co śis tam z nim dźiáto / á
 miádnowicie w Jeruzaleńie. Co wyraża w Rozd. od dźiewiętnáśtego / áž do końca.

ROZDZIAŁ I.

Przedmowa Ewangelisty. s. Rodki-
cy Jana Chrz. ciela. 20. Niemota
Zacharyasza dla niedowiarski. 25.
Anjel i ser p. selskwo Panny Maryey.
o poczęciu y narodzeniu Syna B. 39.
Panna Elżbieta narodziła. 46. Pieśń
jej. 57. Jana S. narodzenie. 59.
Ochrz. zenie. 76. Vrzad.

W dniemaj wiele sie ich
podjeszo spozgadajc hi-
stora o tych sprawach
o ktorych my pewna
wiadomosc mamy :

Tak jako nam podali ci ktorzy od
poczatku smini widzieli / y slugami
tego slowa byli. Zdato sie tej y
mnie / ktorym tego wshy-
stkiego o po-
czatku pilnie doszed / tobie to poroga-
dnie wypisac / zacny Leofie. Wypis
poznal pewnosc tych rzeczy / kto-
rych cie naucejono.

Wskad dni Heroda Krola
Judzkiego Kaptan nielko-
w / imieniem Zacharyas z
przemiany Abiasowej : a
zona jego byla z Coret Arono-
wych / ktorey imie bylo Elzbieta. A
byli oboje sprawiedliwymi przed
obliczem Bogom / chodzyc we wshy-
stkich przykazaniach / y usprawie-
dlawieniach PAnstich bez nagany.
Y nie mieli potomstwa / przeto nie
Elzbieta byla nieplodna z a byli
oboje podekscymi w leciech swoich.
Stalo sie tedy / gdy odprawowal
urgad kaptanski w porzadku prze-
mianny swojey przed Bogiem : Ze
według zwyczajn ugedu kaptan-
skiego przypadl naui los / aby tadjil
wshedy do Kosciola a PAnstiego.
A wshytko mnostwo ludu bylo na
dworze modlyc sie w godzine ta-
dzenia.

Edymu sie pokazal Anjot PAn-
ski / stojacy po prawey stronie
Altarza / na ktorym tadjono. W za-
trwozyl sie Zacharyas / ujrzawshy
go : a bojazni przypadl naui. Vrzekl
do niego Anjel : Nie boj sie Za-
charyasu / boe jest wysluchana mo-
dliewa twoja : a Elzbieta zond
twoja urodzi spna / y nazowiek
imie jego Jan. Z ktorego bedziek

15 miał radość y wesele / y wiele ich
radowac sie beda z narodzenia
jego. A woiem bedzie wiecikun
przed obliczem PAnstym : wind y
napoju mocnego nie bedzie pil / a
Duchem Swietym bedzie nape-
niony sctag z ywota matki swojey.

16 A wielu z synow Izraelstich obroci
17 b tu y Anu Bogu ich. Wo on poj-
dgie w przgod przed c obliczem jego
w duchu y w mocy Eliafowey : aby
obrocił serca ojcow tu dżietiom / a
odporne tu rostropności sprawie-
dliwych / aby spozgadził y Anu lud

18 gotowy. Vrzekl Zacharyas do
19 Anjota : Po czymże to poznam ? bo
ja jest stary / a zond moja podeksta w
leciech swych. A odpowiadajac An-
jot / rzekl mu : Jam jest Gabriel /
ktory stoji przed obliczem Bogom :
a postanym jest abym moril do cie-
bie / a izbymci to wesele posesstwo
odniefi. Aoto oniemiejef / a nie de-
dżief mogł mowic / aż do onego dnia

20 ktorego sie to stanie : dla tego żeś
nie uwierzył słowom moim / ktore
21 sie wypelnia cżaju swego. A lud
oczetawal Zacharyasa : y dżiwo-
mali sie / ze sie tak dlugo bawil w

22 Kosciela. A wshedy / nie mogli do
nich mowic : y poznali ze widzenie
widzial w Kosciela : bo im przez
gnili utadzowal / y zostal niemym.

23 Y stalo sie / gdy sie wypelnily dni
postugowania jego / obfied do domu
24 swego. A po ony dniach / poczel
25 Elzbieta zond jego / y kyla sie
przez pisec miedziocy / mowiac : Z-
ni tak PAn uczenil we dni w ktore
na mie wejrzal / aby odjal hancz
moje miedzy ludzmi.

26 **A**w miedziacy hostym / post. Iny
27 jest Anjot Gabriei od Boga
do miast Galileistiego / ktore zwa-
no Nazaret : Do Panny d postu-
bionej meżowi / ktoremu imie bylo
Jozef / z domu Davidowego : a
28 imie Panny / Marya. A wshedy
Anjot do niej / rzekl : Wadz pozdro-
wiona takza udurowana : y An jest
z toba z błogosławioną ty miedzy
29 niewiastami. Ale ona ujrzawshy go
zatrwozyla sie na slowa jego / y
mopolita jstiecy to bylo postrowie-
nie. Vrzekl jej Anjot : Nie boj sie

b
Malic
4. 6.
c
Malic
4. 5.
Mart.
11. 14.

E. na
dkiem
zwia-
stawa-
nia P.
Ma-
ryey.
d
Mart
1. 18.

a
2 Moj.
30. 7.
3 Moj.
16. 17.

Mária; a bawiem znałogłós tásle
 u Bógá. A oto poczniesz w żywo-
 cie; y porodziš e Syná; y nazowieš
 imię jego Jezus. Ten będzie wiel-
 ki; a Synem Nawyjszego będzie
 nazwany: Y da mu y An Bog sto-
 licę Dawidá Dcá jego. Y będzie
 krolowat nád domem Izrobom y
 g ná wiet; a kroleštwu jego nie bę-
 dzie końca. Zátym Mária rzekła
 do Anjotá: Jákž to będzie; a gdyž
 ja meži nie znam? A odpowíada-
 jac Anjot; rzekł jej: Duch Swistý
 zstápi ná cie; a moc Nawyjszego
 zácieni cie: przetož y to / co šie z
 ciebie šwiste národži / nazwane bę-
 dzie Synem Božym A oto Elžbie-
 tá potrewna twojá / y oná pocžeta
 syná w štárošci swojey; a ten mie-
 šiac jest šesty oney ktora nazywa-
 no nieplodná. Wo nie będzie memo-
 žne u h Boga žadne slovo. Y rzekla
 Mária; a Dto služebnica Pánšta
 Niechje mi šie šlániewedług słowá
 twego. Y odpedł od niey Anjot.*
 Edy wítawšy Mária w onych
 kóniách; pošla w gorná krajina z
 kwápieniem do miášta Judštego.
 A wšedšy w dom Zacháryasow;
 pozorowitá Elžbietę. Y štáto šie /
 štoto uslyšitá Elžbietá pozdro-
 wienie Mária; / štožyto niemo-
 wažto w żywoćie jej: y nápešnio-
 na jest Elžbietá Duchem Swistým.
 Y zátowitá glosen wielkim; y rze-
 kta; a Błogostáwioná ty miedzy
 niewiáškami: y błogostáwiony o-
 wo žywotá twego. A ž kadže mi to /
 iž przyšlá mátká y Aná mego do
 mnie? A bawiem oto játo došedł
 glos pozdrowienia twežo do ush
 mojih / štožyto od rádošci niemo-
 wažto w żywoćie mojim. A bfo-
 gostáwiona ktora umierzjá; gdyž
 šie wylondž te rzečy; ktore jej sa
 opowiedžiane od Páná. Tedy rze-
 kta Mária; a Wielbi dušá mojá
 Páná. Y rozrádowal šie duch mo-
 y Boga; Zbáwicielu mojim. Iž wej-
 rzał ná uniženie služebnice swojey;
 A bawiem oto od rád błogostáwio-
 ná mie žwác będo wšyškie naro-
 dy. Wo mi uczynił wielkie rzečy ten
 ktory mocny jest / y šwiste imię
 jego. Y ktorego mišos;erdžie gošta-

wa od narodu do narodu nád tymi
 co šie go božy. Dotáżat i mocy rá-
 mieniem swojim; y rozprošof py-
 sine w myšlách serc ich. Žeiožnat
 mocárže y štolic ich / a w wyššy k
 unizjone. Zátngce nápešnit dobrým
 l rzečjami; a bogárže rozpušćit
 prožne. Prážíž Izrdéla služę swe-
 go; pámiétájąc m ná mišos;erdžie
 swoje. Játo mowit do Dycow ná-
 šyč; do Abrahámá n y nabienia je-
 go ná wiet. Y goštáta z nia Má-
 rya jákoby trzy miešiacę: potym
 šie wrocitá do domu swego.*
 Elžbietę mypešnit šie čas
 aby porodžitá; y porodžitá sy-
 ná. A uslyšawšy sašedzi y potře-
 wui jej; iž y Anž nio učynił wiel-
 kie mišos;erdžie swoje / rádowáši
 šie pospuž nia. Y štáto šie; že
 ofnemo dná prážli dby obrzežáti
 dzieciatko; y nazwáši je imieniem
 Dcá jeho Zacháryasem. Ale odpo-
 wítádjac mátká jeho; rzekla: Nie-
 táč; lečž nazwany będzie Janem.
 Y rzekli do niey; Žadnego niemáš
 w rodžie twojim / coby go žwano
 tym imieniem. Y štweli ná Dcá
 jeho jákoby go čeráť nazwác. A on
 kazawšy sobie podác tablicžte; ná-
 pisał; mowiac; a Jan jest imię jeho.
 Y dži wotwáši šie wšyšcy. A žárá-
 žem otworžyš šie ušá jeho y ježyž
 jeho: y mowit / wielbiće Boga. Y
 prážyšedł strách ná wšyškie sašedzi
 ich; y po wšyškiey gorney krájinie
 Judškiey rozgłosfene sa wšyškie te
 slová. Tedy wšyšcy ktorzy o tym
 šlyšeli / štádti to do sercá swego /
 mowiac; a Což to wždy žá dziećie
 będzie? Y byšá z nim rektá Pán-
 šta. A Zacháryas; Dciete jeho nápeš-
 mony bsdac Duchem Swistým /
 prorokowat / mowiac; Błogostá-
 wiony niech będzie y An Bog Izrdá-
 elški; iž náwiedžit y šredwił odu.
 pienie ludowi swojemu. Y wšlá-
 wił nam rog gbáwienia w domu
 Dawidá služę swego. Táč játo mo-
 wił przez ušá šwistých p Proro-
 kow swojih; a ktorzy byšl od wietu.
 žim mišl dáć wgdáwienie od nie-
 prážajáciw nášyč; y ž rekt wšyštá
 kých ktorzy nas nienawidželi. Aby
 učynit mišos;erdžie z Dicy nášyč

e
 Esaj.
 7. 14.
 7. 18.
 2 Sam.
 7. v.
 12. 16.
 g
 Psal.
 45. 7.
 38. 30.
 lerem.
 23. 5.
 Dani.
 2. 44.
 7. 14.
 Mich.
 4. 7.
 Zyd.
 1. 8.
 h
 lerem.
 32. 17.
 E. ná
 džen
 Ná-
 wida.
 P. ná-
 ryej.
 i
 Esaj.
 51. 9.
 Psal.
 33. 10.
 k
 Psal.
 113. 7.
 l
 1. Sam.
 2. 5.

Pfal.
 34. 11.
 m
 Esaj.
 30. 18.
 y 41. 9.
 y 51. 4.
 y 54. 5.
 lerem.
 31. 20.
 n
 1 Moj.
 17. 19.
 E. ná
 džen
 5. Ja-
 ná
 Chrz.
 6. 14.
 o
 Psal.
 132. 17.
 p
 Esaj.
 9. 2.
 y 11. 1.
 y 40. 11.
 y 62. 1.
 lerem.
 23. 6.
 y 37. 10.
 y 33. 6.

mi / y wspomniat ná przymierze
swoje święte. Y ná przybiegę ktora
prawybiagi q Abrahámowi Dycu
náskemu / że nam to dáć miał. 123-
12. 14. *fny* mu bez bojąnt / rzezi nieprzy-
laciót náspych bezac wbowáwieni/
sluzpli z W swietobliwosci y w
sprawiedliwosci r przed obliczem
jego / po wyslytę dni żywota náse-
go. A ty djeciactko prorokiem Na-
wyższego názwáne bedziesz : bo poj-
dziesz w przed przed obliczem s
Pánstwu / dopyś goiowat drogi jego.
A izbyś dáł gnájomosci zbáwiená
ludowi je° przez odpuszczenie grze-
chow ich. Przez wnetrznosci mito-
sierdzia Boga násego / w ktorých
náwiedzil nas r Wschod / wyszedly
z wysokosci. Aby sie ukazal sie
dggcpm u w ciemnosci y w cienu
śmierci / ku wyprostowaníu nog ná-
szych ná droge pokoju. *

U Dno djeciactko rosto / y uma-
cniado sie w Duchu : y bylo ná
pustyniach aż do onego dnia / ktore-
go sie okazato przed Jzraelem.

ROZDZIAL II.

Pod czas popisu swiata Za Augusta.

7. Chrystus P An w Betlehemie sie uro-
dzil. 8. O tym Pasterczom przez An-
joży znać дано. 21. Chrystusa P Ana
obrazano. 22. Do Kościoła go. 28.
gdzie Symeon. 29. y Anna byli, przy-
nie: siono. 40. znowu w dwunasci letc. cb.
w kościele sie stamk. 44. Od rodzicow
zgubiony y szukany. 45. Z Doktorami
disputujacy znalezony.

U Stalo sie w one dni że wyszedł
dekret od Cesarza Augusta aby
popisano wyslyet swiata. A ten po-
pis pierwy / stat sie / gdy Cyreneus
był starosta Erypskim. Y sli wky-
syt aby popisani byli / eżdy do miá-
sta swego. Wskupil też y Josef z
Gdtilsej y miásta Nazaretu do
ziemie Judskiej / do miásta Dawi-
dowego / ktore a zowia Betlehem :
(przeto / yż on był domu y z fámii-
siej Dawidowej) Aby był popi-
sany y Marya poslubiona sobie
y matka / ktora była brzemienna.
Y stalo sie gdy tam byli / wypelni-
ly sie dni aby porodzilá. Y poro-
dzila Syna h swego pierworo-

dnego / a uwineta go w pielu-
ski / y pozolyta go w żłobie z prze-
to / iz mieszca nie mieli w gospo-
dzie. A był Pastercze w oney
krajinie w polu nocujacy / y straż
nocną trzymajacy ná stadem swo-
jim. A oto Anjot Pánstwu stánsf
podle nich / a chwata Pánstwu ze-
wshad osmiecila je : y bali sie bo-
jázniá wielka. Y rzekł do nich An-
jot : Nie bojcie sie : bo oto zwiá-
stuje wam radość wielka / ktora be-
dzie wyslytemu ludowi. Jż sie
wam dzis narodzil Zbáwiciel / kto-
ry jest Chrystus P An / w miescie
Davidowym. A to wam bedzie ja
znat : Znajdziecie niemowiatko u-
winione w pieluski / lezace w żło-
bie. A zaraz z onym Anjotem przy-
blył unofsw wojsf niebieskich
chwalcacyh Boga / y mowiacych :
Chwata ná wysokosciach Boga : á
ná ziemi pokoj / w ludziach dobre
upodobania. Y stalo sie / gdy odesli
Anjotowie od nich do miast / że oni
pastercze rzekli jedni do drugich :
Podjmyz aż do Betlehem / a oglá-
dajmy te rzecze ktora sie stánsf kto-
ra nam P An oznajmil. A ták spie-
sac sie / przysly y znalegli Marya /
y Josefa / y ono niemowiatko lezace
w żłobie. Y ujrawszy / roztawiali
to co im bylo powiedziano / o tym
djeciactku. A wyszy ktorzy sly-
seli / dziwowali sie temu co im Pa-
sterce powiadáli. Lecz Marya ja-
chowywala w kyslyte te slowa / u-
ważajac je w sercu swoim. Y wro-
cila sie Pastercze wielbiac y chwa-
lac Boga / ze wyslystiego co slyseli
y widzieli : tak jako im bylo po-
wiedziano. *

U Gdy sie wypelnilo c ósm dni /
aby obrzezano ono djeciactko /
tedy Imie jego názwáne jest JE-
ZUS : ktorým bylo d názwáne
od Anjota / pierwy niż sie w ży-
woie pocjelo. *

G Dy sie też wypelnily dni e o
czystienia jey / wedlug Zakonu
Mojszowego / przypnieśli go do Je-
ruzalem aby go stáwili P Anu.
(Táł jako napisano w zakonie
Pánstwu : że wselki mezczyzna z
otwierajacy żywot / swietym P An.

c
1 Moj.
17. 20.
3 Moj.
12. 3.
Iana.
7. 22.
d
Matt.
1. 21.
e
3 Moj.
12. 6.
E. ná
dzien
Nowo-
go Lá-
ra.
E. ná
dzien
Oczyśc
P. Má-
ryej.
f
2 Moj.
13. 2.

3 Moj. 12. 8.
 b
 Psalm 89. 2.
 Efej. 50. 10.
 1
 Efej. 42. 6.
 E. na Niedk
 po N. i. radz.
 PAn.
 k
 Efej. 8. 14.
 Rzym 9. 32.
 1 Piotr 2. 8.

nu nógwany będzie.) A żeby odda-
 li ofiarę według tego, co powiedział ja-
 no w gatonic Pništim / park g si-
 nogartlic / albo dwoje gośbiał. A
 kto był człowiek w Jeruzalem / kto-
 remu imię było Symeon: a ten czło-
 wiek był sprawiedliwy i bogoboj-
 ny / oczekawający pociechy Izrael-
 skiej / a Duch Świsty był nad nim.
 Y obwieściłony był od Boga przez
 Duchá Świstego / że nie miał o-
 glądać śmierci / ażby pierwej o-
 glądać Chrystusa Pnišniego. Ten
 przyszedł z natchnienia Duchá Świe-
 tego do Kościoła: A gdy rodzicy
 wnosili dzieciatko Jezusa / aby u-
 czynili według przepisy gatonne-
 go przynim: Ledy on wzjawy go
 sta rzece swoje / chwalił Boga / y mo-
 wiał: Teraz puszczaj sługe twego
 PAnie / według słowa twego w po-
 toju. Gdyż oczy moje h ogladały
 Zbawienie twoje: Ktoreś zgotow-
 wał przed obliczem wszystkich lu-
 dzi. Świadłość tu i objawieniu
 Pogánom / a chwala ludu twego
 Izraelskiego. *

A Dziec y mátká jego dziwowáli
 się temu co powiádano o nim.
 Y bógostáwili im Symeon / y rzekł
 do Márye mátki jego: Oto ten k-
 potożony jest ná upadek y ná pow-
 stánie wielu ich w Izraelu / y ná
 znáć przeciw ktoremu mowić beda.
 (Y twoje własne dusze wiele prze-
 nieknie) aby wyšli z wiela serc obja-
 wione byty. A była Anna Proro-
 kini / korta Jánuelová z pokolenia
 Aser / ktora była bázgo pobeřta w
 leciech / y jótá siedm lat z mejem
 ob pániestwa swego. A tá była
 wdowa okolo osmidziesiat y czterech
 lat z ktora nie wychodziła z
 Kościoła / w poświęch y w modli-
 wách służąc Bogu w noc y w dnie.
 Tá też onejze godžiny nářbedy /
 wygnawáta PAnA / y mowita o
 nim / wšpštkim ktorzy oczekawáli
 odkupienia w Jeruzalemie. A táť
 wykonawšy wšpšto według Zako-
 nu Pnišniego / wrocili się do Gá-
 lilejey do miásta swego Nazáretu.
 A dzieciatko ono rořto / y umacniáto
 się w Duchu / welne będąc mądro-
 ścisá kářta Boga byta nad nim. *

24
 41
 42
 25
 43
 26
 44
 27
 45
 46
 28
 47
 29
 30
 48
 31
 32
 49
 33
 34
 50
 51
 35
 52
 36
 37
 38
 39
 40
 3

Zedy Rodžicy jego chadzili i ná
 Egdžy rok do Jeruzalem / ná
 święto Wielkonocne. A gdy już był
 we dwunáści letiech / a oni wštepo-
 wáli do Jeruzalem według zwyc-
 czáju monego swiáta: Y gdy stó-
 czpli one dni / a już się wrocáli ná-
 gád z gořtáto dziecie Jezus w Je-
 rugalem: a tego nie wiedziáť Jozef
 y mátká jego. Lecž mniemájac że
 jest w towarštwie podrožnym /
 usłi dzień drogi z y szukáli go mie-
 dzy krewnymi y miedzy znájomymi.
 A gdy go nie ználeřli / wrocili się
 do Jeruzalem / szukájac go. Y státo
 się po trzech dniách / że go ználeřli
 siedzącego w Kořciele w pořzod-
 ku Doktorow / słuchájącego ich / y
 pytájącego się ich. Y zdumiewáli
 się wšpšcy n ktorzy go szukáli /
 náđ rozumem y náđ odpowiedžiami
 jego. A uřzawšy go rodžicy / zdumie-
 li się. Y rzekł do niego mátká
 jego z Synu / przeczješ nam to u-
 czyniř? Oto Dziec twój y ja z bole-
 ścisá szukálysmy się. Y rzekł do nich
 Což jest żeście mié szukáli? Zaje-
 ście nie wiedzieli / iż w tych rze-
 cách ktore są Djeć mego / Ja być
 musk. Lecž oni nie rozumieli o te-
 m / go słowá ktore im mowil. Y zřta-
 wšy z nimi / y przyszedł do Nazáretu /
 a był im poddány. A mátká jego
 záchowywáta wšpštkie te słowá w
 sercu swojim. A Jezus pominájac
 się w mądrości y we wrořcie / y
 w kářce u Boga y u ludži. *

E. ná
 Nie-
 dtiale
 1. po
 3. Krol
 I
 5 Moj.
 16. 16.
 m
 2 Moj.
 23. 15.
 34. 23
 5 Moj.
 16. 1.
 n
 Mark.
 1. 22.
 9. 2.
 o
 Luká.
 9. 45.
 1
 2
 a
 Dziej
 4. 6.

ROZDZIAŁ III.

Jan Chrzciciel do pokuty wzywa y
 chrzci. 10. Vežy. 15 O PAnu miáda-
 Ewo wydawa. 29. Do wietzenia wrz u-
 cony. 21. Chrzeřt PAn. 1. 24. Y rodu
 jego opisáne.

A Roku pisenastego pánowánia
 Icyberpuřá Cezářá z gdy
 Pontřki Pitak był Stárořta Jud-
 řtim / a herod Tetrářcha Gá lilej-
 řtim / a Filip brát jego Tetrářcha
 řteureřtim / y krážiny Tetrářoni-
 řtey / a Iigániař Tetrářcha Abi-
 řeńřtim z Ján Nawyřžych káplánow
 Annařá a y Kářřářá: státo się řto-
 2 wo Bože do Janá / Záharyášowe-
 3 go řpná / ná puceřy. Y przyszedł do

b wspanisty bierzmy leżący około
 Matt. Jordanu / każąc chrzest pokuty na
 3. 1. odpuszczenie grzechów Jąto napi-
 Mark. sano w księgach Proroctw Jąsja-
 1. 4. śac Proroká / mowiącego: Głos
 4. 4. wotającego na puszczy / Gotujcie
 Esaj. drogié Płánska / proste cąpnicie ści-
 4. 3. eki jego. Káždý pádof bedzie wp-
 Matt. pełniony / á każda góra y págorek
 3. 3. bedzie zniżony: y miejsca krąpne
 3. 3. wyprostują się / á ostre drogi będą
 1. 5. gładkimi. P ogląda wśhelkie ciáto
 1. 23. d Zbáwienie Boże.
 1. 23. **M**ówił tedy ludowi ktory wy-
 Psalm. szedził aby był ochrzczony od
 98. 2. niego: Rodzajú się ochrzczony
 Esaj. wam pokazaj zebycie uciekali
 52. 10. przed przybyłym gniewem. Przy-
 e. nobcież tedy owocem dobre pokuty / á
 Matt. nie poczynajcie mowić śdmi w so-
 3. 7. bie: Djeá mamy k Abrahámá: A
 23. 33. bowiem powiadam wam / Ze Bog
 Matt. może y z tego kámienia wzbudzić
 3. 9. f dzieci Abrahánowi. A już y sie-
 g. tierá d torzenia drzew przytóżo-
 Matt. na g jest: Przetóż każde drzewo /
 3. 10. g ktore nie przynosi owocu dobrego /
 3. 10. h bywa wycięte y w ogień wrzucone.
Pytal go lud / mowiąc: Coż
 h. tedy czynić bedziemy? A on od-
 Jakob. powiedział: rzekł im: Kto ma dwie
 2. 15. h suknie / niechaj udzieli temu co
 1. 17. wie ma: á kto ma potárm / niech
 3. 11. edaje uczyń. Przyšli też y Cetni-
 1. 2. cy aby byli ochrzczeni / y rzekli do
 3. 17. niego: Náuczycie!u / á my coż cży-
 13. nic bedziemy? A on rzekł do nich:
 14. 30. Nic wiecey nie wyciągajcie nád
 31. to / co wam postanowiono. Pytáli
 15. 32. go też y żołnierze mowię: A my
 33. co czynić bedziemy? Y rzekł do
 34. nich: Nikomu gwątku nie cżynicie /
 35. y nikogo nie potwarzajcie: á prze-
 36. stawajcie ná żołdziejch wáśnych.
A Gdy lud uczyławsz / y myślili
 1. 26. wspanisty w sercach swych o Ja-
 1. 27. nie: jessliby snadź on nie był Chry-
 1. 5. stusem: Odpowiedział Jan wspan-
 1. 5. stkim / mowiąc: Jáć i was chrzczę
 Joel. woda: z leż idzie mocniejszy nád
 2. 28. mie / ktoremu nie jest godzien
 1. ten was chrzcić bedzie Duchem k
 3. 12. swistym y ogniem. Ktorego to-
 3. 12. páta jest w ruku l jego / á wycięści

4 18. bojewisto swoje / y zgromádzi pfe-
 19. nics do gumná swego: á sie plemy
 20. spali ogniem nieugásonym. A táé
 21. wiele y innych rzeczę / nápomina-
 22. jąc / opowiadat ludowi.
A herod Tetrárcha będąc stro-
 23. m. mowany m od niego dla Hero-
 24. 17. dyady żony Filipá brátá jego / y dla
 25. wspanistich ztych spraw ktore cżynił
 26. iij wśdžil Jan do wiszenia.
Ustało się / gdy był chrzczony
 27. n wspanistek lud / y gdy Jezus był
 28. 2. opiężony y modlił się / że się niebo
 29. 2. otworzyło: Y zstąpił nań Duch
 30. 2. swisty w kształcie cielesnym jako
 31. 2. gołębica / y stał się głos / niebá /
 32. 2. mowię: Z ps jest on Syn moj
 33. 2. o mity / w tobie mi się upodobáto.
A we trzydziestu lat / będąc (jako
 34. 2. 7. p mniemano) Synem Jozefá syná
 35. 2. 7. helego. Syná Mátátowego / syná
 36. 2. 7. łewiego / syná Melchiego / syná Jána
 37. 2. 7. nego / syná Jozefowego: Syná Mátá-
 38. 2. 7. tápašowego / syná Amosowego / syná
 39. 2. 7. Naumowego / syná Eslego / syná
 40. 2. 7. Nággiego. Syná Mátátowego / syná
 41. 2. 7. Mátátapašowego / syná Semejowe-
 42. 2. 7. go / syná Jozefowego / syná Judowe-
 43. 2. 7. go: Syná Joánnowego / syná Keso-
 44. 2. 7. wego / syná Zorobabelowego / syná
 45. 2. 7. Salátielowego / syná Neriego:
 46. 2. 7. Syná Melchiego / syná Abdiego:
 47. 2. 7. Syná Kofámowego / syná Elmobá-
 48. 2. 7. mowego / syná Irowego: Syná Jozé-
 49. 2. 7. go / syná Eliezerowego / syná Jozé-
 50. 2. 7. mowego / syná Mátátatego / syná Leo-
 51. 2. 7. wiego: Syná Symeonowego / syná
 52. 2. 7. Judowego / syná Jozefowego / syná
 53. 2. 7. Jonánowego / syná Eliátimowego:
 54. 2. 7. Syná Meleowego / syná Mánáno-
 55. 2. 7. wego / syná Mátátánowego / syná
 56. 2. 7. Nátánowego / syná Dawidowego:
 57. 2. 7. Syná Jessego / syná Dbedowego / syná
 58. 2. 7. Boczowego / syná Salmonowego /
 59. 2. 7. syná Rásonowego: Syná Aminábá-
 60. 2. 7. bowego / syná Arámowego / syná E-
 61. 2. 7. sromowego / syná Jáfesowego / syná
 62. 2. 7. Judowego: Syná Jákobowego / syná
 63. 2. 7. Jáátowego / syná Abrahámowego /
 64. 2. 7. syná q Táfego / syná Náhporowego:
 65. 2. 7. Syná Sáruchorowego / syná Nágámo-
 66. 2. 7. wego / syná Jáfetowego / syná Hebe-
 67. 2. 7. rowego / syná Sálego: Syná Káimá-

nowego / syna Arsfádowego / syna
Semowego / syna Noego / syna Ad-
mehowego : Syna Mátusálemo-
wego / syna Enochowego / syna Jár-
kainanowego / syna Máldeleelowego / syna
Káinanowego : Syna Enofowego /
syna Setowego / syna r Udánowego /
syna Bójzego.

ROZDZIAŁ IV.

Chrystus P An z w, ciefstwo nád sá-
tánám otrzymał. 14. VV Gábtey, á
mi inowicie w Nádá:cie kazat. 30. Tž
go tam wdzieczni nie byli. 31. Do Ká-
pernaum pośedł: kedy kazat, 33. T cudá
rozmažite czynil.

r
1 Moj.
5. 3.

a
Mark.
1. 22.

b
1 Moj.
24. 18.

c
5 Moj.
8. 3.
1. 3.
4. 4.

d
5 Moj.
6. 13.
31. 20.

e
Pśalm.
91. 11.

f
5 Moj.
6. 16.

A Jezus pelen bedac Duchá a
Śwíetego / wrocit' s'is od Jor-
danu / y p'edgony jest w Duchu ná-
puszcza. Y byl przez cžterdziešci
dni kusony od dyabła. A nie jadł
nic przez b one dni s ále gdy s'ie te-
stowczył / potym tádnął. Przekł
mu Dyabel: Jesli s'ie Syn Bój /
rzejc támenowi temu / aby s'ie
stát chlebem. Ale Jezus odpowie-
djal mu / mowiac s Nápisano / iż
nie sámym c chlebem j'óc bedzie
człowiek / ále káždym słowem Bó-
žym. Y wwiódł go dyabel ná gore
wysoká / y postáał mu wšpštie
trólestwá s'wiátá / we mgnieniu
oká. Przekł mu dyabel: Damci tž
wšpštkę moc y slawę ich / bo mi jest
dána: á komu chce / dawam ja. A
tát jestli s'ie ukłoniš przedemná / bę-
dzie wšpštko twoje. A odpowiadá-
jac Jezus / rzekł mu : Podž precž
ode mnie s'átánie : ábowiem nápi-
sano : P'Anu Bógu d k'wemu k'la-
niác s'ie będzies / y jemu s'ámemu
stuzyc będzies. Potym wiádł go do
Jemsalem / y postáawil go ná ganku
košcielnym / y rzekł mu : Jesli s'ie
Syn Bój / ypuš s'ie z tad ná dol.
Ábowiem nápisano : Ze Anjosom
swojim e przykázal o tobie / aby cię
strzežli. A že cię ná r'stu nošic bę-
da / byš snadz nie obráził o kámien-
nogi twoje. A odpowiadájac JE-
zus / rzekł mu : Powiedziano / Nie
będzies kušit' P'Aná Bógá twego.
A gdy dookłóczył wšpštich pokus
dyabel / odstápnil od niego / do cždsu.

Wrocit' s'is Jezus w moc y g
onego Duchá do Gábtey : y
rozeštá s'is o nim wiešc po wšpšt-
trey oney ofoicžney trójnité. A on
náuczał w božnicách ich / y byl sta-
wiony od wšpštich.
Przyšpedł do Názáretu g dzie
był wychowaný : y wšedł we-
dlug zwyczáju swego w dzień Sáb-
bátu do božnice / y wstáł aby cžy-
tat. Y pobano mu Káiegi Názáretá
Proroká : A otworzywszy Káiegi /
gnálazł miejsce g dzie bylo nápi-
sano : Duch P'Anšti náde mná / y rze-
to i mié pomázá : ábym opowia-
dat Ewángelias ubogim / y postáł Ešaj-
mis ábym uzdrawiał skruszone ná-
sercu / ábym gwíastował pojúná-
nym wyzwolenie / y ślepym przeje-
rzenie / y ábym wypušcił ucišnio-
ne ná wolnošc. Ábym opowiadáł
róž P'Anšti przyjemny. A gáwáršy
Káiegi / y oddawszy ja sluzbę / u-
stádl s á oczý wšpštich w božnicy
ylnie náš p'trząžy. Y pocžł do
nich mowic s Džit' s'ie wypełnifo
to písmo w uschách wšpšch. Y wšp-
šcy mu dawáli s'wiádecwo / y dži-
wowlá s'ie wdžiecznošci onych
słow / etore pochodžity z ust jego / y
mowili : Žtož ten nie jest syn Jozef-
ow ? Y rzekł do nich s Pewnie mi
rzejc'ecie ons przyppowiesc s' leká-
rzu / ulecz s'ámego diebie : Cosny k
s'pšeli žes cžynil w Kápernáum /
ucžnil y tu w ošcžymie swojej. Y
rzekł do nich s Žyprawde wam po-
wiadám / Żaden Prorok nie jest
przyjemnym w Džcžymie swojej.
Aleć wam w prawdžie powiádám :
že wiele wdow m byšo gá dni Elia-
sowych w ludu Izráelštim / gdy
byšo žámnione niebo przez trzy
létá y šest' miešiecy / tát iž był
wielki głod po wšpštich žemi.
Wšátže do žadney z nich nie byl
pošlány Elias / tylko do Sábrety
miáštá Sydonškiego / do jedney
wdowy. Y wiele bylo t'redomátych
gá Elizeuša n Proroká w ludu Iz-
ráelštim s wšátže žaden z nich nie
był oczýšciony / tylko Náámán Sy-
ryjszcy. Tedy wšpšcy w božnicy
gdý to s'pšeli / nápetinieni byli gniewem.
Y wstáwšy / wypchneli go

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Mark.
1. 14.
Janá.
4. 43.
Mast.
13. 54.
5. 1.
i
61. 1.
k
Mast
4. 13.
1
Janá.
4. 44.
m
Krol.
27. 9.
Jakub
5. 27.
n
Krol.
5. 24.

precz i miastá z y wymiedli go ná wierzch gory / ná ktorey miastó ich zbudowane bylo / aby go z niey ná dot grzyńcili. Ale on przefedby przez poórgodel ich / usedl.

Wstapit do Kápernaúm miastá Gálilejskiego: á tam je náuczat w Sabbáty. Y zdmiewáli sié ná ó náuta jego: z bo bylá mocna

o
Matt
7. 29.
P
Mark
1. 23.

30
31
32
33

34
35
36
37

38
39
40
41

42
43
44

45
46
47
48

49
50
51
52

53
54
55
56

57
58
59
60

61
62
63
64

65
66
67
68

69
70
71
72

73
74
75
76

77
78
79
80

81
82
83
84

85
86
87
88

89
90
91
92

Chrystus PAN kazanie miast. 6.
Po kazaniu ryby tonić kazat 10. A-
postoby powolat. 12. Tredonawo. 18. y
powietrzem ruszonego, uzdrowit. 27.
Matteusza powolat. 29. Grzeszniki
przymowat y bronit ich. 34. O u-
czenie swoje przed Zakonnikami isz
zastawit.

Wstáto sié gdy nań lud a náste-
gat / aby sluchat stowá Bojzego /
ze on stat podle jejiord Benedáret-
stiego. Pujrat dwie łodzi łojace

pry jezterze: ále rybitwí wyszedhy
z nich / ptóráti sieci. A wstapwshy
w jedné z tch łodzi / ktora bylá
Symonowá / prosit go aby málu-
cjo objáchat od brzegu: á usiad-
hy / uczyt on lud z oney łodzi. A gdy
przeslat mowit / rzekt do Symoná:

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92

E. ná
Niedz
V. po
S. Troj
a
Matt.
4. 12.
Mark
1. 16.

B
Mark.
10. 22.
c
Matt.
2. 2.
Mark
1. 40.

powiadał : ale rzekł, Idź / a ukaj
 d **ś**ie Kápslanowi z y ofiárnyjá oczy-
 3 Moj. **ś**ćienie twoje / ták jako rozkazat d
 14. 4. **ś**Mojszeš ná świádecstwo przećiwto
 nim y rozchodziłá śie tym wiecey
 powieśóć o nim : y zgodziły śie
 umnośtwa wielkie aby go ślucháły / y
 ugdrom : eni byli ob niego / od nie-
 mocy swojich. Ale on odchadzał ná
 pustyniá / y modlił śie.

śEtáto śie dniá niełtorego / że
 on náuczát : a biedzieli tej tádm
 y Żárzyenśowie y náuczyciele Ża-
 łonu / ktorzy śie byli jeśli je w śpół-
 śti ch miásteceć Gálilejskich y Żu-
 d-
 18 **ś**ich y y Jeruzalem : a moc y náśta
 przyromna była tu ugdrawianiu ich.
 A to meżowie nieśli ná tożu cżto-
 wielá porietrzen e ruśonego : y
 sukáli jakoby go wnieśli y postáwić
 20 **ś**przed nim. A gdy nie znaleźli eto-
 21 **ś**redy by go wnieśli dla cizdy / wśta-
 22 **ś**piwśly ná dách / przez posowe spu-
 śćili go z tożem y pośrjodeł przed
 23 **ś**Żeśusá. Ktory ujrzał wśly wáre
 24 **ś**ich / rzekł mu : Cżłowiecze / odpu-
 śćzone śa tobie grzechy twoje. Teby
 25 **ś**poćjęśli mpyślic náuczeni w piśmie
 y Żárzyenśowie / mowiąc : Ktoż to
 26 **ś**jeśt co mowi bluznierśtwa? Ktoż
 27 **ś**może odpuśćić grzechy / tylto śam
 28 **ś**ś Bog? Ale Żeśus poźnawśly mpy-
 śli ich / odpowiadájac rzekł do nich :

śCoż mpyślicie w śercách wáśpśch.
 29 **ś**Coż jeśt tátwieśjegó rzec? Dpu-
 śćzone śa tobie grzechy twoje?
 30 **ś**Cżyli rzec? Wśtań / a chodź. Ale
 31 **ś**izbysćcie wiedzieli / że Śyng cżto-
 32 **ś**wiećjy ma moc ná ziemi odpuśćić
 33 **ś**grzechy / (rzekł porietrzen ruśo-
 34 **ś**nemu) Tobie mowis wśtań / a
 35 **ś**wjáz wśly ná śie toże swoje / idź do
 36 **ś**domu twego. A on zárdżem wśta-
 37 **ś**wśly przed nimi / wjáz wśly ná śie to
 38 **ś**ná cżym leżał / sedł do domu swego
 39 **ś**wielhigé Wogá. Y gdumeli śie
 40 **ś**wśofocy / y chwaliśli Wogá : y náwet-
 41 **ś**niemi byli bojąćniá / mowiąc : Wi-
 42 **ś**dzielimśy dgiś djiwne rzeczy.

śY potym wyśedł / y ujrzał h Cel-
 43 **ś**niká imieniem łewiego / śiedzą-
 44 **ś**cego ná cley / rzekł mu : Pobjź gá-
 45 **ś**wná. Y opuśćić wśpślyśto : a wśta-
 46 **ś**wśly / sedł gá nim.

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 47 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 48 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 49 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 50 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 51 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 52 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 53 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 54 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 55 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 56 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 57 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 58 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 59 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 60 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 61 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 62 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 63 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 64 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 65 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 66 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 67 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 68 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 69 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 70 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 71 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 72 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 73 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 74 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 75 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 76 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 77 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 78 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 79 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 80 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 81 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 82 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 83 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 84 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 85 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 86 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 87 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 88 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 89 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 90 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 91 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 92 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 93 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 94 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 95 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 96 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 97 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 98 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 99 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 100 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 101 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 102 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 103 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 104 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 105 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 106 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 107 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 108 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 109 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 110 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 111 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 112 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 113 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 114 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 115 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 116 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 117 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 118 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 119 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 120 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 121 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 122 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 123 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 124 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 125 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

ROZDZIAŁ VI.

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 126 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 127 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 128 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 129 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 130 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 131 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 132 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 133 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 134 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 135 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

śPrószę cię o wybaczenie / bo nie wiem co
 136 **ś**robić. Bośś się przestąpił / aśś się
 137 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 138 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 139 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 140 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 141 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 142 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 143 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 144 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się
 145 **ś**przeżył. Aśś się przeżył. Aśś się

3 Moj. 14. 4. 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28
 Mast. 9. 2. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28.
 Mark. 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28.
 Efaj. 43. 25. 44. 22.
 5 Moj. 23. 25. Mast. 12. 1. Mark. 2. 23. 2 Moj. 20. 10. 1 Sam. 21. 4.

i Mast. 9. 13. Tim. 1. 15. k Mast. 9. 14. Mark. 2. 18. l Esaj. 51. 5. m Mast. 9. 17. a 5 Moj. 23. 25. Mast. 12. 1. Mark. 2. 23. b 2 Moj. 20. 10. 1 Sam. 21. 4.

Uzasńcie tego nie czyniście co uczynił Dawid/gdy śafnął sam/y ci ktorzy z nim byli? Jąto wszedł do domu Bożego/d wziął chleby postładnie/y jadł: a dał y tym/ktorzy z nim byli z ktorych się nie godziło jeść tylko c samym Káptanom. P rzekł im: Syn człowieczy jestci p u-nem y Sabbátu.

Słato się także y w insy Sabbát / je Jezus wszedł d do bożnice/y naucejał. Y był tam cztowiek / ktorego rsta práwa była uszła. Y podtrzeżał go Nauceja w rsióme y Faryzeusowie/jesliby w Sabbát uzdrawiał: aby znátejli o coby nań stárypli. Ale on miedziat myśli ich: P rzekł cztowiekowi / ktory miał rste uszła z Wskaz/a stań w postrzodku. A on wskazy/stánał. Rzekł tedy do nich Jezus: Spytam was o jedno rzecz; Godziłi się w Sabbátu dobrze czynić/czpli głe czynić? Cztowiek á zachowdł/czpli zátrácić? A porzawsh y toto po wysłstich/rzekł onemu cztowielowi: Wyciągni rste twoje. A on ták uczynił. Y przywrocona jest do zdrowia rsta jego játo y druga. Ale oni ndupelnieni bedgc fobasłwem/rozgawdiati miedzy soba coby uczynić mieli Jezusowi.

Nstáto się w onej dni/odszedł e ná gore aby się modlił: y był tam przez noc ná modlitwie Bożej. A gdy był djieli /zwołał uczniow swych/y wybrał z nich dwánaście; ktore też názwał Apóstolmi. (Symon / ktorego też názwał Piotrem/y Andrzeja brata jego/ Já kubá/y Janá/Filipá/y Bártolmiejá. Mattheusá/y Tomaszá/Jákubá sbrá Alfeusowego/y Symoná ktorego zowia Zelotes. Judásá brá Já kubowego/y Judásá Iskariotes / ktory potym był zdráca.) A zstapivsh y nimi/stánał ná miejscu polá romnego z y gromádá ludu f ge wysłsticy Juchsticy ziemie; y z Jeruzalem/y z trájdu pomorskiego/leżącego przy Eprze y Sydonie/ ktorzy byli przysli/dby go słucháli; y byli uzdrowieni od chorob swo-

18 jich: Y ci ktorzy byli trapieni od duchow nieczystych/byli uzdrowieni. A wysłstek lud szukał Jákobu się go dotknąć: abowiem moc wycho-dziła z niego/y uzdrawiáta wysłstie.

Non podniozshy oczy swoje ná ucinnie/mowil z Bogostáwieni g jesseć: a wy ubodzy: bo wáše jest troskstwo Boje. Bogostáwieni jesteście ktorzy h teraz stániecie: bo bedziecie náspceni. Bogostáwieni jesteście ktorzy teraz i pfaczecie: bo się śniac bedziecie. Bogostáwieni bedziecie gdy was łubje nie-nawidzieć k beda/y gdy was wy-słacza/y beda was fromocić/y imie wáše wyrzucá játo głe/dla Syná cztowieczego. Adujcie l się dnid tego/y weślcie się: abowiem oto zapláta wáša jest obfita w niebie-siech. Wóć ták wśnáne Prorotom czynili Djowie ich. Ale biáda m wam bogaczom: bo już macie po-cieche wáše. Biáda wam ktorzy jeste náspceny: abowiem stánać bedziecie. Biáda wam ktorzy się teraz śmiejecie: bo się śmieć y pfacć n bedziecie. Biáda wam gdyby dobrze o was mowili wysłscy łubje: bo ták czynili falkywym Prorotom Djowie ich.

Ale wam powiadam ktorzy ślu-chacie z Mitujcie nieprzyja-ciochy o wáše/czynicie dobrze tym ktorzy was mąją w nieawieści. Bogostáwicie tym ktorzy was przektádjá y modlicie się já tymi ktorzy wam głosć wyrzadzájá. Temu ktorzyby p się uderzyl w poli-czel / nábslaw mu y drugiego: á temu ktorzyby brał pfaczć/y suknie nie zbraniaj. Y káždemu ktorzyby się prosił / dáj z á temu co twoje bierz/nie upominaj się. Y cobyście chcieli aby y wam łubje czynili/ ták y wy im czynicie. Abowiem jesti mitujecie te ktorzy r was mituja/jákáż káste macie? abowiem y grzechnicy toj wśnáne czynią. A jeśli dobrze czynicie tym ktorzy wam dobrze czynią/jákáż káste ma-cie? abowiem toj y grzechnicy czynią. A jeśli pojęćacie tym od kto-

c
2 Moj.
29. 33.
3 Moj.
8. 31.
32. 9.
d
Mark.
3. 1.

e
Matt.
10. 1.
Mark.
3. 13.
7. 6.
Luka.
9. 1.

f
Mark.
3. 7.

B
Matt.
5. 3.
h
Esa.
65. 13.
i
Esa.
61. 2. 3
66. 10
k
Matt.
5. 11.
l
Dziej
5. 41.
m
Amos
6. 1.
n
Jakub
4. 9.
o
Matt.
5. 44.
p
Matt.
5. 39.
r
Kor.
5. 7.
q
Matt.
7. 12.
Tob.
4. 16.
r
Matt.
5. 45.
rych

rych ós spodziemacie odebrać / ja-
 5 Moj 15. 8. t
 Matt. 5. 45. E. na N. IV po S. Trojcy.
 u
 Matt. 7. 2. x
 Matt. 15. 14. y
 Matt. 10. 28. laná.
 13. 16. z
 15. 20. z
 Matt. 7. 3. a
 Matt. 7. 17. b
 Matt. 7. 16. c
 Matt. 12. 35. d
 Matt. 1. 6. e
 Matt. 7. 22. Rz3m
 2. 23. jakub
 1. 22. e
 Matt. 7. 24.

rych ós spodziemacie odebrać / ja-
 5 Moj 15. 8. t
 Matt. 5. 45. E. na N. IV po S. Trojcy.
 u
 Matt. 7. 2. x
 Matt. 15. 14. y
 Matt. 10. 28. laná.
 13. 16. z
 15. 20. z
 Matt. 7. 3. a
 Matt. 7. 17. b
 Matt. 7. 16. c
 Matt. 12. 35. d
 Matt. 1. 6. e
 Matt. 7. 22. Rz3m
 2. 23. jakub
 1. 22. e
 Matt. 7. 24.

48 jest podobnym. podobny jest cztowielowi dom budujacemu s ktory
 35 kopal / y wykopal gzeboko / a gztolo-
 49 jst gruntu na opoce: a gdy przysta pomod /
 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200
 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400
 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500
 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700
 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800
 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

ROZDZIAL VII.

Chrystus na prozbe Starzych Zy-
 dowskich. 6. Setniká wierzacego. 10.
 Sluga, u zdrowit. 11. A syná wdowy w
 Nejim wzbudził. 12. Do P. Ana lan
 Chrzciciel ucznie swe odestat. 14.
 P. An mu wielkie zalecenia dal. 30. Fa-
 ryzeusowie rada Roza pogardzili. 36.
 Jeden z nich P. Ana na uctwie prosił.
 37. A P. An grzesznice pokutnyaca do
 tasi sk jey przyjal.

48 jest podobnym. podobny jest cztowielowi dom budujacemu s ktory
 35 kopal / y wykopal gzeboko / a gztolo-
 49 jst gruntu na opoce: a gdy przysta pomod /
 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200
 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400
 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500
 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700
 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800
 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Mat. 2. 5.

dam wam / jem dni w Zyrdeku tak wielkiej wiary nie znalazł. A wrociwszy się do domu ci którzy byli postani / znaleźli stuga który się jle miał / zdrowego.

E. na Niedz XVI. po S. Trojcy

Męstościs nadszuty / że siedł do miastá teore zowia Nazim ; a sto z nim uczniow jego wiele / y lud wielki. A gdy się przybliżył do bramy mieśkiej / tedy oto wynosono umártego / spná jedynego mátki swojey ; á tá była wdowa ; á z nią siedł wielki lub miastá onego. Która ujrzawszy **P** A N / użalil się jey / y rzekł jey ; Nie płacz. Y przysłał przyby dotknął ście trun / á ti co niesli / stánli / y rzekł ; Młodzien- cze / tobie mówię / wstań. Y usiadł on który był umárł / y począł mo- wić ; y oddał go mátkę jego. Tedy wyszłte strách zjst / á wielbili Boga / mówiąc ; Prorok wielki powstał między námi / á Bog ná- wiedził lud swój. Y rozestá sie o nim tá wieść po wyszłtey Judzkiej ziemi / y po wyszłtey okoliczney krajinie. *

b Mart. 11. 2.

Dzandmili b Janowi uczniowie jego o tym wyszłtim. A wezwawszy dwu niektorých z uczniów swojch / Postal do Jezusa / mówiąc ; Tyjes jest ten który ma prapót? czyli infego czełáć mamy? A gdy przysli do niego meżowie oni / rzekli ; Jan Chryściel postal nas do ciebie / mówiąc ; Tyjes jest ten który ma prapót? czyli infego czełáć mamy? A onejże godziny wiele ich ugdrowil od chorob / od niemocy / y od duchow zlych / y wiele sleppych wrotiom dárowal. A odpowiadając Jezus / rzekł im ; Cze- dzy oznajmicie Janowi coście wi- dzieli y słyseli : iż c slepi widza / choromi chodza / cesdownáci bioga / oczyszczenie / głuszy słysza / umarli zmartwychwstája / á ubogim opo- wiadána bywa d Ewángelia : A bógostáwiony jest ktoby się nie bgorzył zemnie.

c Efej. 9. 18. 23. 5. Mart. 15. 30.

Gdy odesli postowie Janowi / y począł mówić do ludu o Janie : Coście wysli ná puścizę widzieć? Izah trzćina chwiesáca się od wiá- trzu? Ale coście wysli widzieć?

d Efej. 41. 1. Mart. 11. 5.

Izah cizowieka w mietke jaty o- bleczonego? Oto ci ktorzy w fi- edch kostownych y w rozkofy zjya / sa w domách krolenskich. Ale coście wysli widzieć? Izah Prorok? Já- ite powiadam wam / y wiecyp niż Proroká. Ten ci bowiem jest o kto- rym nápisano ; Oto Ja pospam e Anjotá mego przed obliczem two- jim / który zgotuje drogę twoję przed tobą. Abowiem powiadam wam : Wiestkego Proroká z tych / ktorzy się z niemást rodza / niemáś náđ Janá Chryściela jadnego. Lecż kto mniejszy jest w krolestwie Bógom / wiekszy jest niżeli on. Tedy wyszłel lud słysząc to y Celnicę / wielbili Boga / będąc ochrzczeni chrztem Janowym. Ale Faryze- usowie y Zakonnicy pogárdzili tá- da Boga sámi przecimko sobie / nie będąc ochrzczeni od niego.

Rzekł **P** A N ; Komuż tedy przypodobam ludzie rodzaju tego? A komu sa podobni? Podo- bni sa dzieciom / ktore siedza ná rynku / á jedne ná drugie wolája mówiąc ; Chrálsimy wam ná pisi- czałách / á nie táńcowaláście. Spie- wálsimy jacobne pieśni / á nie plá- edliscie. Abowiem przyszedł g Jan Chryściel / y chleba nie jedga / y wi- ná nie pije / á mówicie : Dyabel- stwo ma. Przyszedł Syn cizowieczy jedga y pijacá / mówicie ; Oto cizow- ietel obżecá y pijánicá winá / spro- jaciel Celnitow y grzesnitow. Ale uspráwiedliwiona jest mądrość od wyszłtey synow swojich.

Probit go niektorzy z Faryze- usow / áby z nim jact ; á táł wshedł w dó Faryzeusow / usiadł. A oto niewiásta ktora była w mie- ście grzesna / dowiedziawszy się iż siedzi w domu Faryzeusowym / przyniosła dlabástromy stojet má- ści. A stápnawszy z tyłu u nog jego / pláćąc poczełá száwí polewáć nogi jego / á wlosámi głowy swojey ucieráć / y cáfowáć nogi jego / y máścigá mázátá. A widząc to h Fá- ryzeus który go był wezwal / rzekł sam w sobie / mówiąc ; Wyc ten był Prorokiem / wiedziatby ktora y ja- ka jest tá niewiásta / co sie go do-

e Ma. 12. 3. 1. Mark. 1. 2.

f Mart. 11. 16.

g Mart. 3. 4. Mark. 2. 6.

E. na d. 11. Mar. 11. 2. Ma- gdaleny.

h Luka. 15. 2.

tyta : bo jest grzeŝnica. A odpo- 40
 wiadaŝac Jezus / rzekł do niego :
 Symonie / mam cię teraz powiadzieć :
 A on rzekł : Powiedz Nacuczycielu.
 Miał niektorzy lichwiarz dmu dlu- 41
 żnitow : jeden dlużen był piść set
 greŝy / a drugi pięćdziesiąt. A gdy 42
 oni nie mieli czym zapłacić / od-
 puścił obiemá. Powiedz tedy / kto-
 rzá z nich bądziey go miłowac bę- 43
 dzie ? A odpowiadając Symon
 rzekł : Niewiemam iż ten ktoremu
 wiscey odpuścił. A on mu rzekł :
 Dobrześ rozsądził. Y obrociwszy 44
 się do niewiaŝty / rzekł Symonowi :
 Widziŝ to niewiaŝte ? Wŝobtem
 do domu twego / niedaŝes wody ná
 nogi moje : ale tá ŝami posada nogi 45
 moje / y wŝofami głowy swey otá-
 ŝa. Nie podkwasz mi : ale tá 45
 játo weŝła / niepręŝała cádomac
 nog moŝich. Nie pomazasz oliwy 46
 głowy moŝey : ale tá mádca po-
 mazáta nogi moje. Dla czego mo- 47
 wisz tobie / odpuŝcono jey wiele
 grzeŝow : gdyż wiele umiłowáta :
 a tomu máto odpuŝcono / máto 48
 miŝuje. A on jey rzekł : Odpuŝco-
 no ŝa tobie grzeŝy. Y poczeli 49
 ŝpoł-siedzący mówić między ŝobá :
 Ktoż jest ten ktorzy y grzeŝy od- 50
 puŝcza ? Y rzekł do niewiaŝty :
 Wiada twojá ciebie gáwita. Idź-
 je w pokoju. *

ROZDZIAŁ VIII.

Pánie niektóre usług wáty P. Anu.
 5. P. An o nariadeniu kazal. 16. I o podob-
 ienŝtwie imicy 19. Ktorzy by byli przy-
 jaciela P. Anŝy. 22. Wŝiary y nawá-
 noŝti uŝpokoŝi. 24. Opetánego od Dya-
 bla uwolnił. 37. Od Gadarenczykow
 naprzájeru. 43. Niewiaŝta kwie plyn-
 ienie ćierpáca. 49. Córka jajiru-
 ŝawa.

N Státo się piątym / że on chodził 1
 po miáŝtach y po miáŝteczáczach /
 tażac y opowiadając kroleŝtwo Bo- 2
 że. A oni dwánaście byli z nim. Y
 niektóre niewiaŝty ktore byŝy uzdro-
 wił od duchow zŝych y od niemocy 3
 ich : jako Mária ktora gmano Má-
 gdalena / y ktorey było siedm dya-
 bŝow a wyŝto : Y Joánná / żoná 3
 Mark 9. Chuzego / Władnitá herodowego :

y Joánná : y infyży wiele / ktore 4
 mu ŝluchły y májŝnoŝci ŝwoŝich.
A Gdy się zchodził wielki lud / y 5
 z roznych miáŝt gáneli się do
 niego / rzekł przę b podobieńŝtwo :
 Wyŝebł rozręwca / aby rozręwiał 6
 nasienie ŝwoie. A gdy on rozrę-
 wał / tedy jedno pádło podle drogi /
 y podeptáne jest / a ptacy niebieŝcy 7
 pogobáli je. A drugie pádło ná opo-
 łę : a gdy weŝto / uŝŝo : przeto iż 8
 nie máto wilgetnoŝci. A drugie
 pádło między ćiernie : ale ćiernie 9
 weŝpoł z nim wzroŝto / y gáduŝito
 je. A drugie pádło ná ziemiá dobra :
 a gdy weŝto / przynioŝto pożytek 10
 ŝtokrotno. To mówiac woŝal : Kto
 ma uŝy tu ŝuchániu / niecháj ŝucha- 11
 9 Y pytáli go c ucźniowie jego / mo-
 wig : Coby to było gá podobień-
 ŝtwo ? A on im rzekł : Wam dano 12
 wiedzieć tájemnice kroleŝtwá Bo-
 żego / ale innym w podobieńŝtwách :
 aby widząc a nie widzieli / a ŝly- 13
 ŝąc nie rozumieli. A to podobień-
 ŝtwo tákie jest : Nasionie jest ŝtwo 14
 Boże. A ktorzy podle drogi / ci ŝa
 ktorzy ŝucháją : gátem przęchodzi 15
 dyatel / y wybiera ŝtwo z ŝercá ich /
 aby umierzyŝy / nie byli gáwieni.
 A ktorzy ná opołe / ci ŝa ktorzy gdy 16
 ŝucháją / y rádoŝciá ŝtwo przý-
 mują : ale ci kŝezenia nie máją : ci
 do cęáŝu wierzą / a cęáŝu poluŝy od- 17
 ŝtepują. A ktore pádło między ćier-
 nie / ci ŝa ktorzy ŝucháją ŝłowá :
 ale odfelŝy / od preczótowania / y 18
 bogactw / y roŝtoŝy jywota bywáją
 gáduŝeni / y nie przýnoŝá pożytku.
 Ale ktore pádło ná ziemiá dobra / ci 19
 ŝa ktorzy w ŝercu uŝręplimym y
 dobrym ŝlyŝáne ŝtwo uŝchowują /
 y pomoc przýnoŝá w ćierpliwóŝci. *

A Zaden gápaluŝy ŝwiec / nie 20
 nákrępa e jey náćhyniem / ani
 jey kádzie pod ŝoże / ale ja ŝlania
 ná ŝwiecznikuŝ aby ci ktorzy wcho- 21
 dza widzieli ŝwiáto. Wo niemáŝ
 nic tájemnego / Kobynie mádo być 22
 objáwiono : y niemáŝ nic ŝrętego /
 cęgebowy ŝis nie dowiedziáno / y coby 23
 ná jáwia nie wyŝto. Prętoż pá- 24
 tręćcie jáko ŝuchácie : Abowiem ká-
 ma / temu g będzie dano : a kto nie 25

E. w
 Ni: dt
 Mie-
 ŝopuŝ-
 b
 Matt.
 13. 3.
 Mark
 4. 2.
 c
 Mark
 4. 10.
 d
 Eŝaj.
 6. 9.
 Ezech
 12. 2.
 Matt.
 13. 14.
 Mark
 4. 12.
 Iana.
 12. 40.
 Dziej.
 28. 26.
 Rz. 7.
 21. 80.
 e
 Matt.
 5. 15.
 Mark
 4. 21.
 Luka.
 11. 33.
 f
 Job.
 12. 22.
 Matt.
 10. 26.
 Mark
 4. 22.
 g
 Matt.
 13. 12.
 y 25. 29
 Mark
 4. 25.
 Luka.
 19. 26.

ma/ y to co mniema je ma/ bédzie objeto od niego.

h 19 33 E Gdy przysli h do niego mátká y
 Mark. 8. 32. brácia tego: ále do niego przystápić nie mogli dla ludu. Y dano mu znác/ mówiac: Mátká twojá y brácia twoji stoja przed domem/ czekac cie widziéć. A on odpowiadajac rzekł do nich; *Wielkí i moji* y brácia moji są ci/ *ktory słowá* Bożego słuchája/ y czynia je.

i 22 E Státo sie dnia jednego/ je on
 Land. 15. 14. wstápił k w łódź y uczyniowie jego/ y rzekł do nich; Przeprawiny sie ná drugá stronę jeziorá. Y puszczili sie. A gdy plyneli/ usnáf. Y przepábiá náwátność wiátru ná jezioro/ y *toż té nápełniá/ táf/ je* byli w niedopieczęstwie. A przystawiszy / obudzili go/ mówiac; *Wóstrzu/ mistrzu/ gnieny!* A on ostrzegwszy sie/ zgromił wiátr y wáfity wodne/ y usmierzyło sie: y státo sie ucieszenie. Tedy im rzekł; *Ódziej jest wiátr wáfá?* A bojac sie / *dytá* mówáli sie / mówiac jedni do drugich; *Ktoż wždy jest ten/ je y* wiátróm rozkázuje y wodám/ á są mu posłusne. Y przemiejłt sie do krajiny m *Gádaréńcystów/ ktora* jest przeciw *Gálilejey ná drugi*

I 26 Job. 26. 18. Psalm 107. 29 m *stronia.*
 -Mark. 5. 1. E Gdy wstápił ná ziemiá/ *gá-* biegał mu maj niektórzy z onego miásta/ co miał dyabły od niego *czego* czásu; á nie obfoczył sie w *śáty*/ y nie mieszkał w domu/ táf. to w grobach. Ten ujrzawszy *Je-* zusa/ *záf* rzywnat y upadł przed nim/ á glosém wielkim rzekł; *Coż ja mam z tobá* *Je-*zusie Synu Bogá *Nawyższego?* Proszé cie nie dreczmit. A bowiem rozkázuwał onemu duchowi nieczySTEMu/ aby wyszedł z onego *człowiek*. *Wo/ od wiela* czásu porwał go; á *chócia* go wiażano *láncuchámi* y w *psách* strzeżono/ *jednáf* on porwałwszy *otowp*/ bywał od dyabła ná *puściny* pędzony. Y pytał go *Je-*zus/ mówiac: *Co máš* *gá* imis? A on rzekł; *Woj-*sto z ábowiem wiele dyabłów wstąpiło byto weń. Tedy go prosili/ aby im nie rozkázuwał z *rámtád* odejść w *przepáć*. A była *tám* *trządá*

27 41 28 42 43 29 44 45 30 31 32 46

wielá swini/ ktora sie pástá ná gorze/ y prosili go/ aby im dopuszcz wstápić w nie. Y dopuszcz im. A wyszedłszy dyabli z onego *człowiek*; weszli w swinie: y porwáli sie ná *trządá* *pedem* y *prápká* do jeziorá/ y *utonáf*. A widzac *pástę* rze co sie státo/ uciekli: á *pośedł*szy oznájmiłi to w *mieścíe* y w *wósiách*. Y wysli / aby ogládáli to co sie státo: á *prápkę* do *Je-*zusa / *znáf*li *człowiek*á onego z *ktorego* wysli dyabli/ *obleczonego* / *prá* do *dobrem* *hácienu* *śiedzącego* u *nog* *Je-*susowych; y *báli* sie. *D-*powiedzieli im tedy *ci* *ktory* *widzieli* *játo* *uzdrowiono* *tego* *ktory* *był* *spytány*. Y *proś*to go *w-*szto *mnoś*to *oney* *ofolicejny* *trá-* *jiny* *Gádaréńcystów/ aby* *odśedł* od nich: á *bowiem* *ich* *był* *wielki* *strách* *ogárnáf*. A on wstąpiwszy w łódź/ *wrócił* *sie*. Y *proś*it go on *má* z *ktorego* u *wysli* *dyabli/ aby* *był* *prá* nim: ále go *Je-*sus *od-* *prá*wit/ mówiac; *Wroc* *śie* *do* *do-* *mu* *twoje* / á *opowiadá* *játo* *wiel-* *kie* *rzeczy* *Bog* *uczyń*it. Y *odśedł* *po* *wšpł* *kim* *mieścíe* *opowiadá* *jąc* *játo* *mu* *wielkie* *rzeczy* *Je-* *zus* *uc-* *czyń*it.

40 E Státo sie gdy sie wrócił *Je-* *zus/ je* go *prá*yszał *lud*: á *bowiem* *ná* *wšpł* *oczekiwáli*. A *oto* *prá-* *śedł* *má* z *imieniem* *Jáirus*; á *ten* *był* *prá*tożonym *boż* *nicie*: á *prá* *padł* *do* *nog* *Je-* *susowych/* *proś*it go *aby* *wśedł* *w* *dom* *jego*. *A-* *bowiem* *miał* *coś* *jedyny* *ofolo* *dwunáści* *lat* / *ktora* *już* *konitá*. *(* *A* *gdy* *on* *śedł* *ćisnáf* *go* *śud*. *)*

43 A *Wiewiá* *stá* p *ktora* *plynienie* *kwie* *cierypiá* *od* *lat* *dwuná-* *ści/ y* *wpnátó* *był* *á* *był* *ná* *letáf* *ze* *wšpł* *to* *śá* *po* *zywienie* / á *nie* *mo-* *gli* *być* *od* *nifogo* *uleczone*: *Prá* *stá* *pił* *śy* z *tyśu* *dotknáf* *śie* *po-* *dotk* *á* *śáty* *jego*: á *zárzáf* *śie* *záf* *śá* *nó* *wito* *plynienie* *kwie* *je* *y*. Y *rzekł* *Je-* *zus*; *Ktoż* *jest* *co* *śie* *mnie* *dotknáf*? *A* *gdy* *śie* *wšpł* *czy* *zá* *pie-* *ráli/ rzekł* *pycér* *y* *ci* *ktory* *z* *nim* *byli*; *Wóstrzu/ lud* *cie* *ćisno* *y* *tko-* *czy* *ś* á *ty* *mówi*ś *ć* *ćio* *śie* *mnie* *dotknáf*? *Y* *rzekł* *Je-* *zus* *Dotknáf*

Mark 5. 12.

Mark 9. 18.

Mark 5. 22.

Mark 9. 20.

Mark 5. 25.

śis mnie ktoś; dom poznal je moc
ode mnie wysła. A widząc ona nie-
wiadząca je śis nie ukąsiła/że drze-
niem przystąpiła/ y upadła przed
nim; y dla czego śis go dotknęła/
powiedziła mu przed wszystkim
ludem/ y jako żaraz uzdrowiona by-
ła. A on jej rzekł; Daj coko/
wiadra twoja ciebie uzdrowiła:
Idźże w pokoju.

9
Mark.
5. 35.

r
Dani.
12. 2.
Mat.
25. 5.
Jan.
11. 11.
Dziej.
7. 61.
y 13. 36.
1 Tess.
4. 15.
Pietr.
3. 4.

A Gdy on to jeszcze mówił/ przys-
zedł niektóry c od Przejoso-
nego bożnice/ powiádając mu; Ję
umarta córka twoja/ nie trudź
Nauczyciela. Ale Jezus usły-
sawszy to, odpowiedział mu/ mo-
wiąc: Nie boj śis/ tylko wier; a
bedzie uzdrowiona. A wszedłszy w
dom/ nie dopuścił; y sobę wniść ni-
komu/ tylko Piotrowi/ y Jakubo-
wi/ y Janowi/ y Dcu/ y matce oney
dziewreczki. A pytali wszyscy/ y
należali nad nią. Ale on rzekł:
Nie płacźcie; nie umarta/ ale r-
ży. Pnámierwali śis z niego/ wie-
dząc iż była umarta. A on my-
gnawszy przecj wszystkim/ y ująwszy
ją za rękę/ gáwósał mówiąc; Dzie-
weczko/ wstań. Y wrocil śis duch
jej; y wstała żaraz. Y rozkazał/
aby jej jeść dano. Y zdumieli śis
rodzicy jej. A on im żakazał/ aby
nikomu nie powiádali tego, co śis
było stało.

ROZDZIAŁ IX.

PAN Apostety rozestał. 7. Her-
rod o tym dziwnie rozumiał. 12. Lud
nakarmiony. 18. Ludzkie y Apostol-
skie o PANu rozumienie. 28. PAN-
skie przemienienie. 38. Mściszcznik
uzdrowiony. 46. Posławek Apostol-
ski pokojony 57. Jako PANa naitadowác.

a
Matt.
10. 1. 3
Mark.
3. 13.
y 6. 7.
b
Matt.
10. 7.
c
Matt.
10. 9.
d
Mark.
6. 20.

A Zwolawszy a Jezus dwunásćci
uczniom swojich/ dat im moc y
władzę nad wszystkim dyabły/ y á-
by udrawali choroby. Y rozestał
je żeby kazali h krolestwo Boże/ y
uzdrawiali niemocne. Tedy rzekł
do nich; Nie dierzcie c nie ná dro-
gę/ ani lasy/ ani tájstry/ ani chlebá/
ani pieniedzy/ ani po drzewie sukien
miejsze. A do korego kolwiek d do-
mu wnidźciecie/ tamże zostańcie/ y
żádmęgd wynidźcie. A ktorzyby-

kolwiek e was nie przyjsli/ wycho-
dząc z miastá onego/ y proch z nog
wáshych otrząśnicie/ ná swiáde-
ctwo przeciwo nim. Wshedłszy te-
dy obchodzili wszystkie miasta/ eta/
opowiadając Ewángelia/ á wsh-
dłże chore uzdrawiając.

Wshyszał herod Tetrárchá o
wszystkim k co śis działo od
niego: y był wáptłimym/ dla tego
je niektóry powiádali/ Ję Jan
martwochwstał. A ni ktorzy p-
dósi; Ję śis Elias ukazał: á drudzy/ ię
Prorok jeden z onych stárych z mar-
twychwstał. Tedy rzekł herod; Ja-
námci ja ścióg: Ktoż wády ten jest
o ktorym ja takie rzeczy słyszę? y
prágnał go widzieć.

A Wrocilwszy śis Apostofowie/
powiádali mu cokolwiek cypni-
li. A on z wzjawszy je z sobá/ usły-
pił osobno ná miejsce pustie przy-
mieście/ ktore zwia Betsájdá. Cze-
go gdy śis lud dowiedziat/ sedł g-
nim: á przjawszy je/ mówił im o
krolestwie Bożym; á te ktorzy
uzdromienia potrzebawali/ uzdra-
wiał.

A Gdy śis dzień porzął staniąc
ku wieczorowi/ przystąpiwszy oni
dwunásćci/ rzekli mu; Rozpusć
ten lud/ aby oshedłszy do miasteczek/
okolicejnych/ y do wsi/ y do gospod-
zndzieli żywność: bośmy h tu ná
miejscu pustym. Ale on rzekł do
nich; Dajcież wy im jeść. A oni po-
wiedzeli; Nie mamy wiecey i tyś-
to pięć chlebow y dwie rybie: o-
procz żebyśmy sli/ á kupili ná ten
wszystek lud żywności. Abowiem
było meżow okolo pięci tysięcy. Y
rzekł do uczniom swojich; Rozkáz-
cie im usieść w káżdym rzędzie po
pięćdziesięt. Y uczynili tak. Y
usiedli wszyscy. A on wzjawszy o-
nych pięć chlebow y one dwie rybie/
wezwawszy w siebie/ błogosławił
im/ y kamał/ y dawał uczniom aby
etádli przed on lud. Y jedli/ y ná-
syceni są wszyscy: y zebrano co im
zbyto ułomkow/ dwunásćcie kosow.

Wstało śis gdy śis on sam oso-
bno modlił/ że z nim byli uc-
czniowie; y pytał k ich mówiąc:
Kam je mie być powiádają ludzie?

e
Dziej
13. 51.
y 18. 6.

f
Matt.
14. 1.
Mark.
6. 14.

g
Matt.
14. 13.
Mark.
6. 31.

h
Matt.
14. 15.
Mark.
6. 35.
i
Jan.
6. 9.

k
Matt.
16. 13.
Mark.
8. 27.

1 | U oni odpowiadajac rzekli ; Janem 19
 1 | Chrzcicielem ; a drudzy Elia-
 Matt. | sem ; a drudzy *nowia* i z Prorok
 14. 2. | ni некоторы gonych starych *z martwych*
 w stat. Y rzekl im : U wy tim mie-
 20 | byc powiadacie ? A odpowiadajac
 m | Piotr / rzekl ; Chrystusiem onym
 Matt. | Bozym. Ale on przysproszyl im,
 15. 16. | rozkazal aby tego nikomu nie po-
 wiadali : Nowicz je Syn chto- 22
 n | wieczy n musi wiele cierpiec / a
 Matt. | byc odrzuconym od Starzych lu-
 16. 21. | du. y od Przedniejszych kapitanow / y
 Mark | od Naucejonnych w piśmie / y byc za-
 8. 31. | bitym / a trzeciego dnia zmar-
 twychwstac.
 N | Mowil do wszystkich : Kto chce 23
 o | za mną iść / niech zaprzy sa-
 Matt. | mego siebie / a niech bierze krzyz
 10. 38. | swojej na edzby dzień / y nasladowa-
 11. 24. | mie. Abowiem kto bykolwiek chcial 24
 Mark | zachowac y dusze swojej / stracit ja s
 8. 34. | a kto bykolwiek stracit dusze swo-
 Luk. | dla mnie / ten ja zachowa. Abowiem
 17. 33. | q coz pomoze cztowiecowi / cho-
 p | by wstet swiat pozostal / gdyby sa-
 Matt. | mego siebie stracit albo sobie usko-
 10. 39. | dicit. Abowiem teoby sie tolwiek
 Jana | wstydil i za nie y za slowa mo-
 12. 25. | je / za tego sie Syn cztowieczy
 q | wstydicit bedzie / gdy przyjdzie w
 Luk. | chwale swej / y w Dymostep / y
 9. 25. | swietych Anjotow. Alec wam po-
 r | wiadam prawdywie : So niekto-
 M. 11. | rzy y tpy s co tu stoja / ktorzy nie
 10. 33. | ufusq smierci / a z ogladaja trose-
 Mark | stwo Boze.
 8. 38. | N Stalo sie t po tpych mowach /
 Luk. | jakoby po osmi dniach / ze wja-
 12. 9. | wshy z soba Piotra / y Jani y Ja-
 1 Tim. | tuba / wstapil na gora aby sie mo-
 2. 12. | dlit. A gdy sie modlit / stal sie inat-
 s | ky kstat oblicza jego s y saty je-
 Matt. | go *staly* sie biate y swietne. A oto
 16. 28. | dwa mezowie rozmawiali z nim / a
 Mark | ci byli Mojzesz y Eliaf. Ktorzy po-
 9. 1. | kazawshy sie w slawie / powiadali o
 t | jego smierci / ktora mial podstapic
 Matt. | w Jeruzalemie. A Piotr / y ci kto-
 17. 1. | rzy byli z nim / obcizzeni byli snem :
 u | a ocuciwshy sie / usrzeli u chwale
 1. 16. | jego / y onych dwu mezow ktorzy z
 1. 16. | nim stali. Y stalo sie / gdy oni ode-
 sli od niego / rzekl Piotr do JE-
 su- | sa ; Mistrzu / dobrze nam tu byc :

Prze- 34 | koj uczytmy trzy namioty s
 35 | tobie jeden / y Mojzesowi jeden / y
 Eliafowi jeden : nie wiadac co
 36 | mowil. A gdy on to mowil / stal sie
 37 | obtot / y zaciemil je : y bali sie gdy
 38 | oni wchodzili w obtot. Y stal sie
 39 | glos z obtotu mowicy ; Ten jest
 40 | Syn moj misy / tego x sluchajcie. U
 41 | gdy sie staton glos / znaleziomy jest
 42 | sam JEzus. A oni milczeli / y nie-
 43 | powiadali w one dni nikomu nie-
 44 | z tego co widzieli.
 45 | N Stalo sie y nazajutra / gdy
 46 | oni wstapili z gory / ze mu lud-
 47 | wielki zabiejal. A oto maza z onego
 48 | lubu zamowlal mowiac : Rduchy-
 49 | cielu / prosze cis wejrz na syna me-
 50 | go ; boe jedynego mam. A oto duch
 51 | z ty popada go / a jaraz trzacy / a
 52 | on rozdiera go slinicego sie : a
 53 | za ledwie odchodzi od niego skrwy-
 54 | wshy go. Y prostem uczniom two-
 55 | jich aby go wygnali s slaniemogli.
 56 | Tedy JEzus odpowiadajac / rzekl :
 57 | Drodzaju niemierny y przemrotny !
 58 | Drodzaje z nami bede ? Y dokadze
 59 | was cierpiec bede ? Przywiedz tu
 60 | syna twego. A w tym gdy on przy-
 61 | chodzil / rozdart go dyadel y roztar-
 62 | gal. Ale JEzus zycmit ducha nie-
 63 | chystego / y uzdrowil mlodziencq / y
 64 | oddal go ojcu jego. Y zdumiel si
 65 | wshysey nad wielmoznoacia Boza.
 66 | U Gdy sie wshyscy dziwowali
 67 | wshytek rzeczam ktore czynil
 68 | JEzus / rzekl do uczniow swoich :
 69 | Stladajcie wy do uszu waszych slo-
 70 | wa te : Abowiem Syn cztowieczy
 71 | z ma byc wydany w rece ludzkie.
 72 | lecz oni nie zrozumieli slowa tego /
 73 | y byso zstrpte od nich / ze go pojac
 74 | nie mogli ; y nie smieli go pptac o
 75 | to slowo.
 76 | N Wshczeta a sie gadka niedy
 77 | nimis : Ktory z nich byl nawiet-
 78 | som. A JEzus widzac mysl serca
 79 | ich / wjawshy djecis / postawil je
 80 | podle siebie. Y rzekl im : Kto by-
 81 | tolwiek b przyjal to djeciegeto w
 82 | Zmieniu mojim / mnie przyjmuje ;
 83 | a kto bykolwiek c mnie przyjal /
 84 | przyjmuje onego ktory mie post. a.
 85 | Abowiem kto jest najmniejszy mie-
 86 | dy d wshytkimi wami / ten ci bedzie
 87 | wielkim.

x
 Mof.
 18. 15.
 Dziej
 3. 22.
 Y
 Matt
 17. 14.
 Mark.
 9. 14.
 z
 Matt.
 17. 22.
 Mark
 9. 31.
 a
 Matt
 18. 1.
 b
 Mark
 9. 37.
 c
 Matt
 10. 40.
 d
 Matt
 20. 26.

A Jan odpowiadając rzekł: Mi- 49
 strzu / widziałismy niektorego
 w Imieniu e twojim dyabły wy-
 ganidzającego / y zabraniałismy mu i
 przeto / że z tobą y z nami nie chodzi.
 Przekł do niego JEzus: Nie za-
 braniście mu: bo to nie jest prze-
 ciwno nam / z nami jest.

U Stało się / gdy się wypełniły 51
 dni / aby był wzięty w górę / że
 się on na to udał / aby przed do Je-
 ruzalem. Tedy powstał posty przed
 sobą: Który idąc weszł do miasteczka
 Samarytańskiego / aby mu
 nągotowali *gosp. de.* Lecj oni go
 nie przyjęli / przeto że oblicze jego
 było obrocone do Jeruzalem. A
 widząc to uczniowie jego Jakub y
 Jan / rzekli: PAnie / chceże iż rze-
 czemy aby gdzieś zstąpił i niebá / y
 spalił je: jako y Eliasz uczynił? A
 JEzus obróciwszy się zwrócił je /
 y rzekł: Nie wiecie wy jakiegoście
 ducha. Abowiem Syn człowieczy
 nie przyszedł / y zabierać dusz ludz-
 kich / ale zachować. Y sli do innego
 miasteczka.

U Stało się / gdy oni sli / że w dro- 57
 dze rzekł niektóry h do niego:
 Poszła z tobą gdziekolwiek poj-
 dziesz PAnie. A JEzus mu rzekł:
 Lżei mają ja my / y płać w wie nie-
 biescy gniazda: ale Syn człowie-
 czy nie ma gdzieby głowę skonił.

A rzekł i do drugiego: Podj z 59
 mną. Ale on rzekł: PAnie / do-
 puść mi pierwep odejść y pogrześć
 Djeła mego. Ale mu JEzus rzekł:
 Niechaj umarli grzebią umarłe
 swoje: a ty poszedz / y opowiadaj
 królestwo Boże.

Rzekł też y drugi: Poszła z to- 61
 bą PAnie: ale mi pierwep do-
 puść pożegnać się z tymi którzy są
 w domu mojim. Rzekł do niego
 JEzus: Zaden któryby przyjął
 reki swoje do pluga / a oglądał
 się na zad / nie jest sposobny do kro-
 lestwa Bożego.

ROZDZIAŁ X.

*PAn rozszedł siedmdziesiąt u-
 czniów. 10. Nęmdziesięć miast me-
 ktorych. 17. Wszel z czego się radować
 21. Ojca swego chwalił. 23. Oczy bla-*

*gostawione. 29. Ktoby był na tym bla-
 znym, nauczył. 39. Marta gromiła. 42.
 Marta y puchwałał.*

A Potym nądziesiąt PAn y dru- 1
 gich siedmdziesiąt: y rozszedł
 je ro dwu przed obliczem swoim do
 każdego miastá y miejscá / do ktore-
 go sam przysł miał. Y mówił im:
 Zimoc wyprawdzcie a wielkie: ale
 robotnikow mało: Proścież tedy h
 PAná zimá / aby wyprchnął robo-
 tniká ná ja wo swoje. Zdjęcież: Oto
 Ja was c posyłam jako bántani w
 posród wistow. Nie noścież mieś-
 ká / ani d kástry / ani obuwia: y ni-
 tego w drodze nie pozdrawiajcie.
 A do ktoregokolwiek domu f wni-
 dziecie / naprzód mówcie: Pokoj
 temu domowi. A jeśli by tam był
 który syn pokoju / odpoćnie nád nim
 pokoj was: a jeśliż nie / wróci się
 do was. A w tymże domu zostańcie
 g jedząc y pijąc to co máś. A bo-
 wiewu go dzien h jest robotniká gáplá-
 ty swojej. Nie przechodźcie się z
 domu do domu / a do ktorego byście
 to imwé miastá weszli / a przysli by
 was / jedźcie co przed was pokoja.
 Y uzdrawiajcie niemocne: którzy by
 w nim byli / a mówcie im: Przybył
 było się do was królestwo Boże. A
 do ktorego byściekolwiek miastá
 weszli / a nie przyistoby was / wy-
 sedzj ná ulice je / mówcie: Y przy-
 stęcy przygná i do nas z miastá
 wáśnego / otrząśnij ná was: Wská-
 że to wiedzieć / że się do was przy-
 bliżyło królestwo Boże. A mówie
 wam: Jj Eodonie w on dzień lżej
 będzie niż onemu miastu. *

Z Jada k tobie Chorążynie / bid- 13
 dá tobie Betsádo: bo go by
 się był w Tyrze y w Sydonie te
 cuda stáły / ktore się stáły w was /
 dárno by był w was / y w popiele
 siedząc potutowáły. Dla tego Ty-
 rowi y Sydonowi lżej będzie ná
 sádzie niżeli wam. A ty Kápernaúm
 ktoreś aż do niebá wywyżšone / aż
 do piekła stracone będzieś. Kto
 was słucha / mnie słucha: a kto má
 gardzi / mną m gardzi: a kto má
 gardzi / gardzi onym / który mię po-
 stał.

E. w
 dzien
 S. Luk
 a
 Matt
 9. 37.
 h
 Efes.
 6. 19.
 2 Tess.
 3. 1.
 Matt.
 10. 14.
 d
 Mark
 6. 8.
 e
 2 Krol.
 4. 29.
 f
 Matt.
 10. 12.
 g
 2 Kor.
 10. 25.
 h
 3 Moj.
 19. 13.
 5 Moj.
 23. 14.
 i Kor.
 9. 14.
 1 Tim.
 5. 24.
 i
 Matt.
 10. 14.
 Luka.
 9. 5.
 Dziej
 13. 51.
 y 18. 6.
 k
 Matt.
 11. 20.
 l Matt
 10. 40.
 Janá.
 13. 20.
 m
 2 Tess
 4. 8.

Użat wrośli się oni siedm-
dziesiąt i weselem / mówiąc:
Panie / w dyablicie się nam podda-
wają w Zmieniu twoim. Tedy im
rzekł: Widziałem n światą jako
bystawicę i niebą spadającego.
Oto wam dawam o moc / abyście
depkali po wężach / w po niedźwiad-
kach / w po wszystkich mocy nieprzy-
jacielskiej / a nie was nie uškodzi.
Wszakże nie radujcie się z tego / iż
się wam duchowie poddawają: ale
różniej radujcie się / że imiona wa-
sze napisane są w niebieszech.

Dieżże godźiny rozgłaszał q
się Jezus w duchu / w rzekł:
Wystawiam cię Dzię / Panie nie-
bą w ziemi / żeś te rzeczy zdrzył
przed r mądrymi / w rostopnymi / a
objawilesz je niemowiaćkom. Za-
prawde Dzię / że się tak upodobalo
tobie. Wszystkie s rzeczy dane mi
są od Ojca mego: a nikt r nie zna
kto jest Syn / tylko Ojciec: w kto jest
Ojciec / tylko Syn: a tomuż chćiał
Syn objawić.

Tedy obrócił się do u ucj-
niom / rzekł im z osobną: Wto-
gostanie ucjy / ktore widza co wy
widzicie. Bo powiadam wam / iż
wiele Prorokow w Krolow żadał
widzieć co wy widzicie / ale nie wi-
dzeli: w słyszeć co wy słyszycie / ale
nie słyseli. A oto niektory x Zaton-
nik powstał kufac go w mówić:
Kaużycielu / co czyniac odziedzi-
cisz żywot wieczny? A on rzekł do
niego: W Zatonie co napisano?
Jako cęptaś? A on odpowiadając
rzekł: Bedziesz miłował w Pana
Boga twego / że wszystkich serca
twoje / w że wszystkich dusz twojej /
w że wszystkich sity twojej / w że
wszystkiej myśli twojej: a bliżnie-
go twego / jako z samego siebie. W
rzekł mu: Dobrześ odpowiedział:
to cępn / a bedziesz żył. A on chcąc
samego siebie usprawiedliwić /
rzekł do Jezusa: W ktoż jest moj
bliżni? Ale Jezus odpowiadając
rzekł: Cęzowiec niektory sstępowal
z Jeruzalem do Jerozamy / w wpadł
miedzy zbojce: ktorzy skupili go /
w rany mu zabawili / odekli ną polę
umarłego zostawili. W przydało

sis / że Kaptan niektory hełt ca-
drogo: a ujrzał go / pominął.
Taktę w Lewitą dostawili się na
ono miejsce a przybedli w ujrzał-
go. pominął. Ale Samarytan
niektory jadał / przyjął do nie-
go: a ujrzał go / ujął się go. A
przygapił / zawiązał rany jego /
a nalał oliwy w wino / w wtoży-
ł go na bydła swoje / wiodł go
do gospody / w miał staranie o nim.
A nąjął utrę objędnąjąc / wyjął
dwa grosza / w dał gospodarzowi /
mówiąc mu: Wnie o nim stará-
niez a cofolwiel nád to wynadzi-
sz / ja gdy się wroce / oddam ci. Ktorzy
tedy z tych trzech zda się tobie bli-
żnim być onemu / co był wpadł mie-
dzy zbojce? A on rzekł: Ten ktorzy
uczynił miłosierdzie nád nim.
Rzekł mu tedy Jezus i Zdzję / ty
uczyn także. *

Ustáto się gdy oni sli / że on
w sęd do niektorego miasta-
częta: a niewiasta niektora imie-
niem Martą przyjęła go do domu
swego. A tá młá siostra ktora
zwano Mária / ktora też usiadła
w nog Jezusowych / słuchala słow
jego. Ale Martá postárgniona
była okolo roznajitej postugi: kto-
ra przystąpiła rzekła: Panie / w
niebdaś że siostra moja mnie si-
me gostáwita / a dym posługowala?
Rzeczję jej aby mi pomogła. A
odpowiadając Jezus / rzekł jej:
Marto / Marto! Zroszęś się w
ktoyoces się okolo wielu rzeczy:
Ale jednego potrzebá. le: Mária
dobrá częstke obráta / ktora od niej
objeta niebedzie.

ROZDZIAŁ XI.

Pan uczył modlic się. 12. Dya-
belstwo nicie wygnal. 27. Niewiasty
wyznania poprawt. 29. O Jonaszu. 32.
Nim. żykach. 33. Swiacy. 37. Oku,
mówit. 38. Nę obtude Faryzejska
narzekat / w karaniem gróit.

Ustáto się / gdy on był ná nie-
ktorym miejscu modlic się / że
gdy przestál / rzekł do niego jeden z
ucjniom jego: Panie / náucz nas
modlic się / tak jako w Jan náuczyl
ucjnie swoje. W rzekł im: Gdy się

a a modlitcie / nowcie: Djeje nafs / kto-
 Matt. 6. 9. rny jest w niebiesich. Swiecie sif
 Zmis twoje. Przydz krolestwo
 twoje. Bdz wola twoja / jako w
 niebie tak y na ziemi. Chleba na-
 ftego powfednego daj nam na dz-
 dy dzien. Y odpusc nam grzechy
 nafs: bo tez y my odpuszczamy ksz-
 demu winowajcy nafemu. A nie
 w wodz nas na potufenie: Ale nas
 zbaw odztego.

Ulym rzekł do nich: Ktoz z was
 Zmieć bedzie przyjacielu / y poj-
 dzie do niego o pofnocy / y rzecze
 mu: Przyjacielu / pozocz mi trzech
 chlebow. Albowtem przyjaciel moj
 przyfede z drozi do mnie / a nie
 mam co przedeń pozocz. A on be-
 dac w domu / odpowiedzialy mo-
 wig: Nie uproztraj mi sif: juz
 sa dzwizgannicene / a dziatki moje
 sa ze mną w pokoju: nie moze wstac
 aby mci dał. Powiadam wam, Cho-
 ciazby mu nie dał wstawy / yzeto
 je jest przyjaciel jego: wstaje dla
 niewstydlwego nalazania jego /
 wstawy da mu ile potrzebuje. Y

B Jac wam powiadam: Proście / a
 Jerem 29. 12. bedzie b wam dano: szukajcie / a
 Matt. 7. 7. znajdziecie: tokacie / a bedzie wam
 321. 22 otworzono. Kszdy bowiem kto pro-
 si / bierze: a kto szuka / znajduje: a
 Mark 11. 24. temu co szuka / bedzie otworzono
 Jan. 14. 13. A ktoryz jest zwasc Dciec / ktorego
 345. 7. gdpby prosit syn o chleb / izali mu
 316. 23 da tamien? Albo prosiliby o rybe:
 Jakub 1. 6. izali mu miasto ryby da wzęd? Albo
 prosiliby o jaje: izali mu da nie-
 dzwiadka? Poniewaz tedy my be-
 dac z tymi / umiecie dary dobre da-
 wac dzieciom waszym: jakoz daleko
 wiecey Dciec wasz niebieski da Du-
 cha Swietego tym / ktoryz go osi
 prosza?

Edy wygnania a dyabla ktory
 N. III byt niemy. Pstalo sie gdp wy-
 w Post. fedł on dyabel / przemowil niemy: y
 d dziwowal sif lud. Ale niektoryz h
 Matt. 9. 32. uch mowili: Przez Beelzebuba c
 312. 22 dsiazje dyabelskie wygnania dyabły.
 e Drugzy zdzie fuszac go / zadali zna-
 Mark 3. 22. menia od f niego z nieoa. W on
 widzac myšli ich / rzekł im: Kszde
 krolestwo g rozdzielone samo prze-
 ciwto sobie / pustofeje / a dom na

18 dom upada. A jesliżec y satan roz-
 dzielony jest przeciwto sobie / jakoz
 Matt. 16. 2. sie ostoji krolestwo jego? Albowiem
 8 powiadać / iż Ja przez Beelzebu-
 12. 25. ba wygnam dyabły. A jesli Ja
 przez Beelzebuba wygnam dy-
 abły / synowie waszy przegog wy-
 ganią? Przetoz oni beda sedzia-
 20 mi waszymi. Ale jesli Ja palicem
 Wozym wygnam dyabły / dzisitet
 przyfsto do was krolestwo Boze.

5 21 Gdy mocarz ubrojony strzeze pa-
 racu swego / w pokoju sa majetnosci
 22 jego. Ale gdy mocniejszy nadeń nado-
 sedfby zwpietczy go / odejmuje h
 6 wofysto orzeze jego w ktorym ufal / a
 23 supy jego rozdawa. Kto nie jest ze
 7 mna / przeciwto mnie jest: a kto nie
 24 zbiera ze mna / rosprasa. Gdp duch
 nieczysty wychodzi i od czlowieka /
 8 przechadza sie po miejscach suchych
 szukajac odpoczynienia: a nie zna-
 25 lazfy / mowi: Wroce sie do domu
 mego z kadem wofedł. A przyfede-
 26 fy / znajduje umieciony y ochdo-
 9 jony. Tedy idzie y bierze z soba
 siedm innych duchow gorszych nizeli
 sam / a wofedfy miesztaja tam: y
 27 bywaja rzeczy ostadnie czlowieka
 onego k gorfe nizeli pierwfe. Y
 10 stalo sie gdy on to mowil / ze wy-
 stozfhy rzes nottora niemiala z
 11 ludu / gletka mu: Wto gsfamiony
 18 zywot ktory cie nosil / y pierci kto-
 12 reo osal! Ale on rzekł: Dwfem bfo-
 29 gsfamieni sa, ktoryz szukaja slo-
 wa Bozego / y strzeza go.

U Gdp sie lud gromadzil / poczaj
 13 mowic: Kudzaj ten zpl jest:
 10 29 znamienia szuka ale mu znamie nie
 bedzie dane / tylko ono znamie Jo-
 30 nafs m Proroka. Albowiem jako
 14 31 Jonaf byt za znamie Niniveczy-
 tom: tak bedzie y Syn czlowieczy-
 15 32 temu rozdajowi. Krolowa z Pofu-
 dnia n stanie na sadzie z mejami
 16 33 rodaju tego / y potspi je: bo przy-
 jedhala od rońcynn ziemie / aby stu-
 chala magdrości Salomonowej: a
 17 34 oto tu wiecey nizeli Salomon.
 35 35 Mezemie Niniwitfey o stana na
 sadzie z tym rodajem / y potspia
 go: przeto / je pokutowali na ksz-
 36 36 nie p Jonafowe: a oto tu wiecey
 nizeli Jonaf. A nite q swiece z is-
 37 37

f
 Matt. 16. 2. g
 Matt. 12. 25. h
 Kolos. 2. 15. i
 Matt. 12. 43. k
 Zyd. 6. 4. l
 2 Pi. tr 2. 20. m
 Matt. 12. 38. n
 lona. 2. 1. o
 1 Krol. 10. 1. p
 2 Kron 9. 1. q
 Matt. 12. 41. r
 lona. 3. 5. s
 Mark 4. 21. t
 1.uka. 8. 16. u

palimby/nie stawia jej w strytości/
dni pod forzec: a/e ná swiecnit:
aby ci ktorzy wchodzą / światko
widzieli. Swieca / ciada jest oko.
Matt. 23. 22. Jesliby tedy oto twoje byto sczere/
p ciado twoje wshystko bedzie ja-
sne: a jesliby zte byso/ p ciado two-
je ciemne bedzie. Patrzejcie tedy/
aby swiadeko ktore jest w tobie/ nie
byto ciemnoscia. Jesli tedy wshy-
sto ciado twoje jasne bedzie / nie
mając jacych czastki gacrony: /
bedziec wshysto tak jasne/ ze cis ja-
do swieca blaskiem oswieci.

A Gdy to mowit / prosit go nie-
ktory Faryzeusz aby jadł obiad
u niego: Wshedy tedy / usiadł za
stolem. A widzac to Faryzeusz / dji-
wował s sie / ze sie nie umot przed
obiadem. P rzekl PAn do niego:
Matt. 23. 2. Teraz wy Faryzeuszowie/ to co jest
zewnatrz / czubka / w mshy / ochada-
zacie: ale to co jest wewnatrz w
was/ pelne jest drapiestwa / y glosci.
Matt. 23. 25. Szaleni / iszaj ten ktorzy uczynit to
co jest zewnatrz/ nie uczynit tezt
co jest wewnatrz? Wshajze / y tego

co jest u wewnatrz dawajcie ja-
snujns: a oto wshystkie rzeczy beda
wam czyste. Ale biada wam Fary-
zeuszowie/ ze dawacie dzieiedzins /
y miarki / y p rusp / y / kszdego ziela:

sczj opuszczajcie sad / y miosc /
Boza: teć rzecjy trzebá byto czynic / a o-
nych nie opuszczac. Biada wam Fa-
ryzeuszowie/ ze miujecie pierwsze /
y miejscá w boznicach / y pozdrawia-
nia ná ryntach. Biada wam Nau-
czeni w piśmie z / y Faryzeuszowie
obudni/ boscie jako groby ktorych
nie widac / a ludzje ktorzy chodza
po nich/ nie wiedza o nich.

A Odpowiadajac niektory z Za-
konnikow/ rzekl mu /
Nauuczycielu/ to mowiac / y nas hanbisi. U
on rzekl: /
Matt. 23. 27. Y wam a Zakonnikom/
biada: abowiem obciagajcie ludzje
brzemiony niegnosnymi / a sami sie
y jednym palcem swoim tych brze-
mion nie dotykacie. Biada wam /
ze budujecie groby /
Matt. 23. 29. Prorolow / a os-
cowie wshy pozabijali je. Zajiste/
swiadekpcie iz sie kochacie w uc-
czynkach ojcow waszych: abowiem
oni je pozabijali / a wy budujecie

49 groby ich. Dla tegoz tez Madrosc
Boza rzeklá /
Matt. 23. 34. Pospie do nich / Pro-
rokt y d Apostoty / a / z nich makrore
zabijaj / y przeslabowac beda: /
Abysukano od tego rodzaju /
Matt. 23. 35. krmie wshy-
stkich Prorolow / ktora wyladna jest
ob zlozenia swiata: /
Matt. 23. 36. Od krmie e
Abld / a / z do krmie /
Matt. 23. 37. Zacharyasza /
ktory zginá /
Matt. 23. 38. miedzy oftarzem /
y /
Matt. 23. 39. sciolem. Zajiste powiadam wam/
beda /
Matt. 23. 40. jey sukac /
Matt. 23. 41. od rodzaju tego.

52 Biada wam Zakonnikom / boscie
wzieli slucz / y umiejtnosci: /
Matt. 23. 42. sami
scie nie wshy / a tym ktorzy wntob-
scie /
Matt. 23. 43. zabraniali scie.

A Gdy im to mowit /
Matt. 23. 44. poczelis na /
Matt. 23. 45. Nauzczeni w piśmie /
Matt. 23. 46. y Fary-
zeuszowie /
Matt. 23. 47. dargo nacierac /
Matt. 23. 48. y przy-
czynne mu dawac do mowienia o
wielu rzeczach: /
Matt. 23. 49. Czpyhajac na /
Matt. 23. 50. y /
Matt. 23. 51. sukajac /
Matt. 23. 52. aby co uczynili /
Matt. 23. 53. y ust jego /
Matt. 23. 54. jedy go oskarzysi.

ROZDZIAL XII.

*Szrodz. ise kwasu Faryzejskiego.
5. Kogo sie bac. 16. Bogatego postepki.
31. Krolestwa Bozego sukac. 39. O przy-
stie PAnjim niespodzianym. 42. O
studzce wiernym y madyr. 45. O stu-
dze z tym. 49. O niepokoju przy E-
wangelicy.*

Medy tym gdy sie zgroda-
wajto wiele tysiecy ludu /
Matt. 23. 55. tal
iz jedni po drugich deptali /
Matt. 23. 56. poczel
mowic do uczniow swoich /
Matt. 23. 57. Nia-
przed strzejcie a sie obkwasi /
Matt. 23. 58. Fary-
zejskie /
Matt. 23. 59. ktorzy
jest obtuda. /
Matt. 23. 60. Woc
nie jest nic srytego /
Matt. 23. 61. coby b
obja-
wiono byc nie miato: /
Matt. 23. 62. dni
tajemne-
go /
Matt. 23. 63. e /
Matt. 23. 64. zebog
sie dowiedziec nie ma-
no. /
Matt. 23. 65. Przetoz /
Matt. 23. 66. co
sie mowit w cie-
mnosci /
Matt. 23. 67. na
swietle /
Matt. 23. 68. slyszano
bedzie: /
Matt. 23. 69. a
co scie w ucho
septali /
Matt. 23. 70. w
komo-
rach /
Matt. 23. 71. obwo-
sano /
Matt. 23. 72. bedzie
na dachach.

A mowis wam /
Matt. 23. 73. przylaciotom /
Matt. 23. 74. mo-
jim: /
Matt. 23. 75. Nie
bojcie c /
Matt. 23. 76. sie /
Matt. 23. 77. tych /
Matt. 23. 78. ktorzy
ciado zabijaja /
Matt. 23. 79. a
potym nie maja
coby wiecep
uczynisi. /
Matt. 23. 80. Alle
wam o-
taze /
Matt. 23. 81. tego
sie bac /
Matt. 23. 82. macie: /
Matt. 23. 83. Wojcie
sie /
Matt. 23. 84. tego /
Matt. 23. 85. ktorzy
gdy /
Matt. 23. 86. zabije /
Matt. 23. 87. ma
moc /
Matt. 23. 88. wrzucic
do /
Matt. 23. 89. piek-
elnego /
Matt. 23. 90. ognia. /
Matt. 23. 91. Zajt-
ste /
Matt. 23. 92. powiadam
wam /
Matt. 23. 93. tego /
Matt. 23. 94. sie /
Matt. 23. 95. bojcie.

Zgalsi /
Matt. 23. 96. pigci /
Matt. 23. 97. wroblstw /
Matt. 23. 98. nie /
Matt. 23. 99. przeda-
ja /
Matt. 23. 100. d /
Matt. 23. 101. za
dwa /
Matt. 23. 102. pieniazki?
Matt. 23. 103. Wshajze
jeden /
Matt. 23. 104. z nich /
Matt. 23. 105. nie
jest /
Matt. 23. 106. w
zspamiataniu

44
45
46
47
48
49

c
Matt.
23. 34.
d
Matt.
23. 35.
e
Matt.
23. 36.
f
Moj.
4. 8.
g
Kron.
2. 12.
Matt.
23. 35.
h
Matt.
23. 13.
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z
aa
ab
ac
ad
ae
af
ag
ah
ai
aj
ak
al
am
an
ao
ap
aq
ar
as
at
au
av
aw
ax
ay
az
ba
bb
bc
bd
be
bf
bg
bh
bi
bj
bk
bl
bm
bn
bo
bp
bq
br
bs
bt
bu
bv
bw
bx
by
bz
ca
cb
cc
cd
ce
cf
cg
ch
ci
cj
ck
cl
cm
cn
co
cp
cq
cr
cs
ct
cu
cv
cw
cx
cy
cz
da
db
dc
dd
de
df
dg
dh
di
dj
dk
dl
dm
dn
do
dp
dq
dr
ds
dt
du
dv
dw
dx
dy
dz
ea
eb
ec
ed
ee
ef
eg
eh
ei
ej
ek
el
em
en
eo
ep
eq
er
es
et
eu
ev
ew
ex
ey
ez
fa
fb
fc
fd
fe
ff
fg
fh
fi
fj
fk
fl
fm
fn
fo
fp
fq
fr
fs
ft
fu
fv
fw
fx
fy
fz
ga
gb
gc
gd
ge
gf
gg
gh
gi
gj
gk
gl
gm
gn
go
gp
gq
gr
gs
gt
gu
gv
gw
gx
gy
gz
ha
hb
hc
hd
he
hf
hg
hh
hi
hj
hk
hl
hm
hn
ho
hp
hq
hr
hs
ht
hu
hv
hw
hx
hy
hz
ia
ib
ic
id
ie
if
ig
ih
ii
ij
ik
il
im
in
io
ip
iq
ir
is
it
iu
iv
iw
ix
iy
iz
ja
jb
jc
jd
je
jf
jg
jh
ji
jj
jk
jl
jm
jn
jo
jp
jq
jr
js
jt
ju
jv
jw
jx
jy
jz
ka
kb
kc
kd
ke
kf
kg
kh
ki
kj
kk
kl
km
kn
ko
kp
kq
kr
ks
kt
ku
kv
kw
kx
ky
kz
la
lb
lc
ld
le
lf
lg
lh
li
lj
lk
ll
lm
ln
lo
lp
lq
lr
ls
lt
lu
lv
lw
lx
ly
lz
ma
mb
mc
md
me
mf
mg
mh
mi
mj
mk
ml
mm
mn
mo
mp
mq
mr
ms
mt
mu
mv
mw
mx
my
mz
na
nb
nc
nd
ne
nf
ng
nh
ni
nj
nk
nl
nm
nn
no
np
nq
nr
ns
nt
nu
nv
nw
nx
ny
nz
oa
ob
oc
od
oe
of
og
oh
oi
oj
ok
ol
om
on
oo
op
oq
or
os
ot
ou
ov
ow
ox
oy
oz
pa
pb
pc
pd
pe
pf
pg
ph
pi
pj
pk
pl
pm
pn
po
pp
pq
pr
ps
pt
pu
pv
pw
px
py
pz
qa
qb
qc
qd
qe
qf
qg
qh
qi
qj
qk
ql
qm
qn
qo
qp
qq
qr
qs
qt
qu
qv
qw
qx
qy
qz
ra
rb
rc
rd
re
rf
rg
rh
ri
rj
rk
rl
rm
rn
ro
rp
rq
rr
rs
rt
ru
rv
rw
rx
ry
rz
sa
sb
sc
sd
se
sf
sg
sh
si
sj
sk
sl
sm
sn
so
sp
sq
sr
ss
st
su
sv
sw
sx
sy
sz
ta
tb
tc
td
te
tf
tg
th
ti
tj
tk
tl
tm
tn
to
tp
tq
tr
ts
tt
tu
tv
tw
tx
ty
tz
ua
ub
uc
ud
ue
uf
ug
uh
ui
uj
uk
ul
um
un
uo
up
uq
ur
us
ut
uu
uv
uw
ux
uy
uz
va
vb
vc
vd
ve
vf
vg
vh
vi
vj
vk
vl
vm
vn
vo
vp
vq
vr
vs
vt
vu
vv
vw
vx
vy
vz
wa
wb
wc
wd
we
wf
wg
wh
wi
wj
wk
wl
wm
wn
wo
wp
wq
wr
ws
wt
wu
wv
ww
wx
wy
wz
xa
xb
xc
xd
xe
xf
xg
xh
xi
xj
xk
xl
xm
xn
xo
xp
xq
xr
xs
xt
xu
xv
xw
xx
xy
xz
ya
yb
yc
yd
ye
yf
yg
yh
yi
yj
yk
yl
ym
yn
yo
yp
yq
yr
ys
yt
yu
yv
yw
yx
yy
yz
za
zb
zc
zd
ze
zf
zg
zh
zi
zj
zk
zl
zm
zn
zo
zp
zq
zr
zs
zt
zu
zv
zw
zx
zy
zz

e
Luka.
 21. 18.
f
Matt.
 10. 32.
g
Mark.
 8. 38.
Tim.
 2. 12.
h
Matt.
 22. 32.
Mark.
 8. 28.
i
Lana.
 5. 14.
k
Matt.
 10. 19.
Mark.
 13. 11.
l
Esaj.
 22. 13.
Madr.
 2. 6.
1 Kor.
 15. 34.
m
Psaln.
 39. 7.
Psaln.
 55. 23.
Matt.
 6. 25.
1 Piotr.
 5. 7.

przed obliczem Bozym. Drzescin y
 wlosy e glowy wifey wfofstie sa
 policjone. Przetoy sie nie bojcie:
 nad wiele wrobitow wpsie ja-
 cniejshy. A mowis wam: Wsketi
 ktorzby mie wyznal f przed lu-
 dymi / y Syn cztowieczy wyzna go
 przed Anjoty Bozymi. Ale ktoby
 sie mnie zaprzal g przed ludzimi/
 zaprz sie go przed Anjoty Bozy-
 mi. P kadjemu ktoby mowif slowo
 przeciwto h Synowi cztowiecze-
 mu, bedzie mu odpuszczone: ale te-
 mu ktoby i przeciwto Duchowi
 Swietemu bluznit / nie bedzie od-
 puszczone. A gdy was beda k wo-
 dicit do boznicy / y do Przetozonych / y
 do Zwierzchnosci i ne trofzecie
 sie jako y cobyście tu odronie od-
 powiedziec / albo cobyście mowif
 mieli. Abowiem Duch Swiety
 naucezy was onezye godziny / coby-
 scie mowif mieli.
Rzekł mu niectomy g ludu:
 Nauczyćcielu / rzecy bratu me-
 mu / aby sie ze mną podzielit dje-
 dycstwem. Ale mu on rzekł: Czt-
 wiecze / ktoz mie poslanow sedzia
 albo dziela g miedzy wami? Przekł
 do nich: Patrzejcie / a strzejcie sie
 satomstwa: gdyz nie w tym / ze kto
 ma obfite majstnosci / żywot jego
 galey.
Powiedzial im podobienstwo /
 mowiac: Niektorego cztowie-
 ka bogatego pole / obfity uradzaj
 przynostko: y rozmyslal sam w
 sobie / mowiac: Coz uczynie? Gdzy
 nie mam gdziejym zgromadit
 urodzaje moje? Przekł: Lo uczynie:
 Bogwale gumna moje / a wistche po-
 budujsz / y zgromadisz tam wfsytkie
 urodzaje moje y dobra moje: y rze-
 ke do duszy mojej: Duszo / masz
 wiele dobre ztozonych na wiele lat:
 odpocznijsz / jedz / pij / badz dobrej
 mpsci. Ale mu rzekł Bog: Dzlup!
 key noch upomnia sie dusze twojej
 n do ciebie: a to cos nagotowal /
 czojcz m bedzie? Takli jest ktory
 sobie starbi / a nie jest w Bogu
 bogaty.
Rzekł do uczniow swoich: Dla
 tego powiada wam, nietrofz-
 cie sie n o żywot was / cobyście je-

7
 23
 24
 8
 9
 15
 26
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 17
 14
 18
 36
 19
 37
 20
 21
 22
 19

dzi: dni o ciasto / czymyście sie
 przypodziejwli. Zacieiszy jest zy-
 wot / niz pokarm: a ciasto / niz odj-
 nie. Przypatrzejcie sie o frutom / i
 nie siejsz ani jng / y nie majsz s-
 zdni / ani gumna: a wzdzy je Bog
 jowi: Czymzjedcie wy zacieiszy
 niz ptacy? y ktoz z was trofswie
 mpslac / moze przypdac do wrcstu
 swego kociet jeden. Poniewoz tedo
 y nanniejshy rzeczy nie przemoz-
 cie / cjemuz sie o inne trofzecie.
 Przypatrzejcie sie liliam jakto ro-
 sta: ne pracujsz / ani przeda. A po-
 wiadam wam / ze ani Salomon we
 wfsytkiej slawie swojej / nie byl
 tak przypodziejany jako jedna / ktych.
 A jeslije trawa / ktora djis jest na
 polu / a jutro bedzie w piec wrzu-
 cona / Bog tak przypodziejwa / jakoz
 dafeto wiecey was / o mawowierni!
 Wy tedo nie pytajcie sie cobyście
 jedc albo cobyście pic mieli z ani
 wysoko latajcie myslami waszymi:
 Abowiem tego wfsytkiego narodo-
 wie tego swiata szukajsz. Alec O-
 ciec wasz wie / ze tego potrzedujecie.
 Drzescin szukajcie krolestwa Boze-
 go / a to wfsytko bedzie wam przygo-
 dano. Nie boj sie / o mawuczkie stad-
 to: abowiem sie upodobalo Dze-
 wafszemu dac wam krolestwo. Prze-
 dawajcie p majstnosci wasze / a da-
 wajcie jatumjns. Gofujcie sobie
 nieski / ktore nie wiekjesz / starb-
 ktorezo nie ubywa w niebiesiach:
 gdzie szudziej przystepu niema / ani
 molysuje. Bogdzie jest starb wasz /
 tam bedzie y serce wasze.
Nzech beda przepasane biodra q
 wasze / y swiece zapalone. A wy
 badzcie podobni ludziom ocjeta-
 wajacym Pania swego / azyy sie
 wrocisz wesela / sieb / gdzyby przy-
 szel a jakofszal / wnet mu otworzy-
 li. Wfogoslawieni oni szudzy / kto-
 re gdzy przodje Pan / cjujace znaj-
 dzie. Zaprawde powiadam wam / iz
 sie przepasze / a posadzj je za stol / a
 sie przehadzajac sie bedzie im szudyt.
 A jesli by przyszedl o ktorey strazj
 y o trzejciey strazj przyszedlszy / a
 edy je gnalasz / wfogoslawieni sz-
 oni szudzy. A to wiebdzie / iz gdzyby
 r wiebdzial gospodarz / o ktorey go =

0
Job.
 12. 7.
Psaln.
 147. 9.
P
Luka.
 16. 9.
Turn.
 6. 17.
E. w
1 Piotr.
 5. 9.
Mar-
cini
y Mi-
kolajsz
q
Esca.
 5. 14.
1 Piotr.
 1. 13.
r
Matt.
 24. 43.
Thef-
 5. 2.

s
 Mark
 7. 33.

bżynie złodziej ma przysiąc, wżdyby
 ciał, a nie dopuścićby podkopać do-
 mu swego. Przetoż s y wy bądźcie
 gotowi: bo o tey godzinie / o ktorey
 się nie spodźiewacie / Syn człowie-
 cży przyjdzie. *

t
 Matt.
 24. 45.

Rzekł mu Piotr: Panie / do-
 nas-że mówisz to podobieństwo
 czyni do wszystkich? A Pan rzekł:
 Któryz tedy jest wierny ślusarz y
 roztropny / ktorego Pan postanowi
 nad czeładźcia swoja / aby im ná-
 cześ wydawał obrok náznaczoney.

43

Błogosławiony jest on slugá / kto-
 rego gdyby przyśfeł Pan jego /
 znajdzie że tak czyni. Zaprawde
 wam powiadam / że go nad wszyst-
 kimi dobrami swojimi postanowi.
 Ale jeśliby rzekł on slugá w sercu
 swojim: Oduczaja Pan moj z
 przysięciem swojim: y począłby bić
 slugi y służebnice / a jeść / pić / y opi-
 jąc się: Przyjdzie Pan slugi onego /
 dnia ktorego się nie spodźieje s y
 godziny / ktorey nie wywie / y obdłaczą
 go s a cześć jego potójz y niewier-
 ny. Ten zaście u slugá ktoryby

u
 Jakub
 4. 17.

znał wola Pána swego / a nie był
 gotowym / ani czynił według woli
 jego / wiele będzie karany. Ale kto-
 ry nie znał / a czynił rzeczy godne
 karania / mniej plag odnieście: A
 od káźdego tomu wiele dano / wiele
 ós od niego upominać będą s a k-
 temu się wiele powierżono / wiecey
 będą cześć od niego.

x I.
 I. 1. ko
 by
 zapa-
 lony.
 y
 Matt.
 10. 34.

Przyśfełdem abym ogień puścić
 ná ziemię / y cześć chce / jeśli
 już gore x? Aleć mam być chrztem
 ochrzczony: a játem jest ścisnio-
 ny / potł się to nie wykona? Wnie-
 macie abym przyśfeł y potójz da-
 wać ná ziemię? Wymamniey / po-
 wiadam wam s ale rozegwianie. A-
 bowiem od tego cześu będzie ich
 pić w domu jednym rozegwanych s
 trzej przeciwko dwiemá / a dwa
 przeciwko trzemá. Powstanie oćie
 przeciwko z synowi / a syn przeciw-
 ko ojcu: máćć przeciwko córce / a
 córka przeciwko máćce: świekra
 przeciwko synowej swojey / a syno-
 wa przeciwko świekrze swojey.

a
 Matt.
 15. 2.

Wdwił też y do sudu: Gdy wi-
 dździecie a obrok wśpodyajcy od

Zachodu / záraz mówicie s Przypcho-
 dźi gwałtowny deszcz: y tak bywa.
 A gdy widźcie więcej ob południá /
 mówicie s Goraco będzie: y bywa
 tak. Obtubnicy! postawę niebá y
 ziemię rozegwnać umiećcie / a tego
 cześu jáćć nie poznawacie? Przec-
 że y sami przez się nie sądzicie co
 jest spráwiedliwego? Gdy tedy
 idzie s przeciwniem twojim b
 przed Trybá / starajże się w dro-
 dze / abys był wolen: by cieś snadź
 nie potłgnął przed Sedzięgo / a
 Sedziaby cieś potł celarzowi / a
 celarzaby cieś wrzucił do więzienia.
 Powiadamci s Nie wyndzieś y
 kámtąd / potłbys nie oddał do o-
 ślátniego pienióżćá.

ROZDZIAŁ XIII.

Piłat Galilejski pomordował. 1.
 Wwieża Syloe aśnastu zabitá. 6. Figo-
 we drzewo. 11. Niemásta, przez ómna-
 ćcie lat chorujaca, w Sabbat uzdro-
 wiona. 14. Kłáże bożnice PAnu o to
 przymowa. 18. Królestwo Boże podo-
 bne kármu gorczyźnemu. 21. Y kwá-
 sowi. 23. Y wiele ich ma bydź zháwo-
 nych. 31. Herod lu. 34. Jeruzalem
 mordierzem Prorekw.

1

Wprawie ná ten cześ był przy-
 tomni niektórych / ognájmujać
 mu o Galilejskich / ktorých kre-
 2

wiał pomieśkać s óstádmá ich. A
 Jezus odpowiadajac / rzekł im s
 Wniemacie że ci Galilejscy ná-
 3

wśytkie inne Galilejscy byli grze-
 śniejszymi byli / iż takowe rzeczy u-
 4

ćierpieli? Wymamniey / mówis-
 wam. Y owśem / jeśli nie będziecie
 potłotwáć / wśyscy także poginie-
 5

ćie. Albo ósmnacćie onych ná k-
 6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

6

Powiedział im to podobień-
 stwo: Cześoniek niektóry miał
 figowe drzewo wśádzone ná win-
 nicy swojey s a przyśfeł / szukał
 ná nim owocu / ale nie znalazł. Te-
 dy rzekł do winiarzá: Oto po trzo

b
 Matt.
 5. 25.

lata przychodzą sukcesji owoc na tym drzewie szczytynie/ale nie gnij-
dnij. Wpłynię je z bo przeżyje te
ziemię prozno gąstępuje? Ale on
odpowiadając / rzekł mu : Panie/
gąntechaj go jęfcze y ná ten rok / áż
je okopis y obloże gnojem. Dwa
smadż przyniesie owoc : á jęfli nie/
potym je wptniefs.

N Nauczaj w jedney bojnicy w
Sabbát. A oto była tam nie-
wiadsta / ktora miała duchá niemocy
osmnaście lat : á była skurczona/
cát / iż się żadna miarę nie mogła
rozprostować. Le gdy ujrzał Je-
zus / gąwofał ję do siebie / y rzekł
jey : Niewiadsta / uwolnionaś od
niemocy twojey. Y włożył ná nie
rece. A gądrąjem rozprostowała się / y
chwaliła Boga. Ledy odpowiadá-
jąc przetożony ná bóznica / ktory
się bąrzo gniewał je Jezus w
Sabbát użdrawiał / rzekł do ludu :
Ejśeć dni jest w ktore á rzekł ró-
bić : w teceby dni przychodzą lec-
żcie się / á nie w dzień Sabbátu.
Ale mu odpowiedział Pan / y rzekł :
Obłudniku ! áżáż káżdy z was b w
Sabbát nie odwiezuje wofu swego/
álbo ofsa swego od żłobu / á nie wie-
dzieję jędy go nápojil. A tá córka
Abrahámowa / ktora byf gwiązał
śátan oto już osmnaście lat / gąż
nie miała będj rozwiązana od tej
gwiązki w dzień Sabbátu? A gdy
on to mowil / gąwstydził się wpy-
scy przeciwniczy jego. Ale wbyłtet
lud rádował się ze wbyłstey onych
chwalebnych spraw / ktore się dżiały
od niego.

N Tym rzekł Jezus : Czemuż po-
dobne c jest królestwo Boże? A
do czegoż je przypodobam? Podo-
bne jest hiarnu gorczycznemu / ktore
wgiąwby cztowiek / wrzucił do o-
groda swego / y rośto : y státo się
drzewem mielkim / á psąskowie nie-
dżescy cżymili sobie gniązdá ná gą-
sziąch jego. Y rzekł znomu : Do
czegoż przypodobam á królestwo
Boże? Podobne jest twdsfomi / ktory
wgiąwby niewiásta / gądróła go we
terzy miary maki / áżby wbyłsto
gąwdaniásto. Y chodzil e po mid-

stách y miásteczkách / náuczájąc / á
idąc w drogę do Jeruzalem.
N Rzekł mu niektory : Panie/
czýli máto tych jest / ktory má-
ją być gąwinieni? A on rzekł do nich :
Wbítujcie ábyście węfli przez ciá-
sna fbrams : Abówiem powiádam
wam : Wiele ich będa cżcieli wnióć
ále nie będa mogli. Gdy wstánie
gospodary y zámienie drzewi / á po-
cżnicie stáć przęde drzewiámi y to-
stáć w drzewi / mowic : Páne/
Páne ! otwórz g nam : Ledy on
odpowiádjąc rzecze wam : Nie
znam was z kadeście. Ledy pocżnie-
cie mowić : Zádálišny przęde toba /
y pijáti / y uczyłes ná ulicách ná-
sych. A on rzecze : Powiádam wam/
nie znam was z kadeście. Wstápie
ode mnie h wbyłscy / ktory cżynicie
niepráwosć. Támi będzie ptáć i y
gąrytánie zebow / gdy k ujrzyćie
Abraháma / Izáká / y Jáková / y
wbyłstie Proroti w królestwie Bo-
żym : á sámych siebie precz wyrzu-
conych. Y przygá drubdy od Wschó-
du y od Zachodu / y od Północy / y
od Półudnia / á usiedz á stólem
w królestwie Bożym. A oto sa o-
státni / ktory l będa piérwşymi : á
sa piérwşy / ktory będa ostátnimi.
W Dnje dzień przystąpili nie-
ktory z Gárysefom / mo-
wic mu z Wynidz / á idż z kadebo-
cie Herod chce gąbić. Y rzekł im z
Zbżcie / á powiedzcie temu listowi :
Deo myganiam dyabty / y użdra-
wiam dżis y jutro / á trzećiego dnia
dokonńczenie wezms. Wstáże mu-
fsz dżis y jutro y po jutrze odpra-
wować drogę : ábówiem niemoże
bydż áby miał Prorot ggingát / o-
procz w Jeruzalem. Jeruzalem /
Jeruzalem / ktore gąbijasz m Pro-
rota / á kámionujesz te ktory do-
cziebie bywają postáni ! ile tróć
cżęciatem gągromádjć dzieci twoje/
cát jásto kótof zgromádzá kureczstá
swoje pod strzydá / á nie cżieli-
ście. Dtoż ostánie wam n dom wáf-
pusty. A gąprawdęć wam powiá-
dam / że mis nie ujrzyćie / áż przy-
dziejćeas / gdy rzeciecie z Wstogostá-
wiony ktory o idzie w Imieniu
Pánstím.

a
2 Moj.
20. 9.
3 Moj.
5. 13.
b
Luka.
14. 5.
c
Matt.
13. 31.
Mark.
4. 31.
d
Matt.
13. 33.
e
Matt.
9. 35.
Mark.
6. 6.

f
Matt.
7. 17.
g
Matt.
7. 23.
h
Psaln.
6. 9.
i
Matt.
8. 12.
k
Matt.
2. 11.
l
Matt.
19. 30.
m
Mark.
10. 31.
n
Ezaj.
1. 7.
o
Lerom.
7. 14.
p
Mich.
3. 12.
q
Psaln.
112. 16.

ROZDZIAŁ XIV.

Pa An opuchlego w Sabbat uzdrowit.

7. Do pokory napominat. 12. W bogem dobrze czynic kaz. 16. Podobienstwo o wieczery wielkiej. 26. Dla niego wstykko opuścić. 28. O budowaniu wież. 31. Ofstuczeniu bramy. 34. To sili.

E. na Niedzi XV II po S. Trojcy

N Stało się / gdy wstąpi Jezus w dom nieceteroego Przedniejszego Faruzeusa w Sabbat aby jadał chleb / że go oni podstrzegali. A oto człowiek niektóry opuchły był przed nim. A odpowiadając Jezus rzekł do Zatonnitow y do Faruzeusow / mówiąc / Gdzież się w Sabbat uzdrowić / A oni milczeli. Ledy on ująwszy go / uzdrowił / y odprawił. A odpowiadając rzekł do nich / Ktoregoż z was obrzeć albo wół wypadnie w studnię / a nie wnet go wyciągnie w dzień Sabbatu? Y nie mogli mu na to odpowiedzieć. Powiedział też y wezwany podobienstwo (bacząc jako przedniejsze miejsca obierali) mówiąc do nich / Gdybyś był od tego wezwany na weselę / nie siadajże na przedniejszym miejscu / byś snadź gacniejszy nad cie nie był wezwany od niego. A przyśledszy ten który ciebie y onego wezwał / rzekłby tobie / Daj temu miejsce / a tedybyś go wstydem poczył siedzieć na posłednim miejscu. Ale a gdybyś był wezwany / siedź y usiądź na posłednim miejscu / a gdyby przyśledł ten który cie wezwał / rzekłby tobie / Przyjacielu / posiądź się wyżej. Ledy będziesz miał cześć przed spot-siedzającymi z sobą. Wo wstąpił to się b wywyższa / poniżony będzie / a kto się poużga / wywyżsiony będzie. *

a Przejp 25. 7.

b Job. 22. 29. Przejp 29. 23. Matt. 23. 12. Luk. 12. 14.

N Dwis też y onemu który go był wezwał / Gdy sprawujesz obiad albo wieczery / nie wywyższaj przyjaciół twoich / ani braci twoich / ani krewnych twoich / ani sąsiadów bogatych / żebyś nie snadź y oni gładnie nie wezwali / a stałabyś nie nadgrobą. Ale gdy sprawujesz ucztę / wezwij ubogich / utomnych / cłomnych / y ślepych / A będziesz błogosławionym / boć nie mają

czym nadgrodzie / aleć będzie nadgrodzono przy smartwychwstaniu sprawiedliwych.

15 **A** Wstąpiwszy to niektóry z spot-siedzających / rzekł mu / Błogosławiony który je chleb w troskliwości Dajym.

16 **A** On mu rzekł / Człowiek niektóry sprawni c wieczery wiel

17 ta / y zaprosił wielu. Y posłał sługę swego w godziny wieczery / żeby rzekł zaproszonym / Podźcie / bo już

18 wstykko gotowo. Y poczęli się wstyk jednostajnie wymawiać.

Pierwszy mu rzekł / Kupiłem wieś / y muszę iść a oglądać ją / prośże cie

19 mnie nie za wymowionego. A drugi rzekł / Kupiłem pięć jarzmy wół / y ide abym ich doświadczył /

prośże cie mnie nie za wymowionego. A drugi rzekł / Zonam pojął / a

20 dla tego przysć nie mogę. A wrociwszy się on sługa / ognajmit to

21 paniu swemu. Ledy się gospodarz rozgniewawszy / rzekł słudze swemu /

Wymidź presto na ulicę / y na drogi mejsze / a ubogie / y utomne / y chore / y ślepe / y prowadź

22 tu. Y rzekł sługa / Panie stało się

23 jako rozkazał / a jescze miejsce jest. Y rzekł Pan do slugi / Wymidź na drogi / y między optoki / a

24 przymus a wnieś / aby był napeliony dom moj. A uboim powiedziałam wam / że żaden z onych meżow

10 ktorych byli zaproszeni / nie utrudzi

25 wieczery mojej. *

26 **A** Szedł z nim wielki lud / a ubrociwszy się rzekł do nich / Jesli kto idzie do e mnie / a nie ma w

11 żony / y dzieci / y braci / y siostr / nadwet y dusze swojey / nie może być uczniem moim. A ktośkolwiek nie

27 niebie trzyma swego / a idzie za mną / nie może być uczniem moim.

28 **W**o ktoż z was jest chcąc zbudować

29 by jey dookończyl. Aby snadź gdyby założyl fundament / a dookończyl nie

13 mogł / wstyk y ktorych to widzieli / nie poczęli się nadsniwać z niego /

14 **M**ówiąc / Ten człowiek poczył budować / a nie mogł dookończyć. Albo

31

E. na N. II.

po S. Trojcy.

c

Esaj. 25. 4.

Matt. 22. 10.

Oljam 19. 7.

d 2 Tim. 4. 2.

e Matt. 10. 37.

316. 24

Mark. 8. 34.

Luk. 9. 23.

ktory Krol jadać na wojne potulać
 się z drugim Krolew/ pierwey u-
 siadłszy nieradzi się / mogłoby się
 w dziebiaci tyśiecy potulać z onym
 ktory we dwudziestu tyśiecy jedzie
 przećimto niemu. A jeśli nies Gdy
 on jeść je jest daleko od niego / posty
 wyprawomłszy do niego, prosi o to co
 należy do pokoyu. Tądże w każdy d
 was / ktoby się nie wyrzekł wśpi-
 stekch majątności swojich / nie może
 być uczniem mojim. Dobrac jest
 f
 sol. Lecj jest f sol zwietrzeje /
 cymje ja naprdwieg ? Nie przygo-
 dzi się ani do ziemie ani do gnoju /
 aie ja precz wyrzucąja. Kto ma uszy
 ku słuchaniu/niechaj słucha.

Mat.
5. 23.
Mark
9. 50.

ROZDZIAŁ XV.

PAn pokutujące przyjmował. 4.
 Siebie y onych polobienstwem dwoja-
 kim. 11. I przykładem marnotratnego
 syna, y miłośarnego ojca, bronit.

E. na
N.III
po S.
Trojcy
a
Mat.
9. 13.
Mark.
a. 17.
Luka.
5. 38.
b
Mat.
18. 12.

Przybliżył się do niego wśpi-
 1
 go słuchali. P semradzi Gdzysufo-
 2
 wie y Nauczzeni w piśmie/mowiac.
 Ten grzeszniki przyjmuje / y je z
 3
 nimi. Ppowiedział im to podobień-
 4
 stwo / mowiac : Ktorzy z was cęto-
 5
 wiet / gdyby miał b sto owiec / a
 6
 straciłby jednę z nich : igali nie go-
 7
 stawia onych dziewicidziebiat y
 8
 dziewiczi na puśczy / a nieidzie ja
 9
 ona ktora zgineła ażby ja znalazł?
 A znalazłszy / tładzie ja na ramiona
 10
 swoje radujac się. A przyśedłszy do
 11
 domu / zwołowa przyjaciel y są-
 12
 siad / mowiac im : Radujcie się ze
 13
 mną : bom znalazł owce moje / kto-
 14
 ra była zginstá. Powiadam wam /
 15
 że taka bsdzie radość w niebie nad
 16
 jednym grzesznikiem potulajacym /
 17
 wiecey niż nad dziewięciadziebiat
 18
 y dziewiczią sprawniedłwocy / kto-
 19
 20
 rzy nie potrzebuj c pokuty. Albo
 21
 ktora niewiasta mając dziesięć
 22
 groszy / jeśliby straciła grosz jeden :
 23
 igali nie gápala świece / y nie umiá-
 24
 ta domu / a nie szuka z pilnością /
 25
 ażby znalazła ? A znalazłszy / zwo-
 26
 łowa przyjacielot y sąsiadot / mo-
 27
 wiac : Radujcie się ze mną : abo-
 28
 niem znalazłam grosz ktorym była
 straciła. Tąd / powiadam wam / be-

dzie radość przed Anjoły Bogými
 nad jednym grzesznikiem potulu-
 jącym. *
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28

Ad to rzekł : Ciszowiec niektory
 miał dwu synow. Y rzekł usob-
 szy z nich ojcu : Djeże / daj mi dział
 majątności ná mie przypadającaey.
 Y rozdzielił im majątność. A po
 niewielu dni / zebrałszy wśyłto on
 młodszy syn / objął w diletá krá-
 jinę / y rozproszł tam majątność
 swoję wycząc rozpustime. A gdy wśy-
 stko potracił / siat się głod wielt w
 oney krájinie ; a on poczł niedo-
 státek cierpieć. A tál sedłszy / przy-
 stál do jednego mieszczánina oney
 krájinj ; ktory go postál do sółwár-
 ku swego / aby pásł świnie. Y ja-
 dáł nápełnić brząch swoj młotem
 ktore jadály świnie : ále mu ich
 niét nie dawał. Potym przyśedłszy
 e sobie / rzekł : D játo w.ele najemni-
 tów ojca mego mája dosyć chleba :
 a ja od głodu ginę. Wstawszy tedy
 pojds do ojca mego y rzekł mu :
 Djeże / agrzeszylem przećimto nieou
 y przed toba : Y nie godziem
 wiecey byđj názywány synem two-
 jim / uczyłm się játo jednego z najem-
 nitow twojich. Tedy wstawłszy /
 sedł do ojca swego. A gdy on je-
 ścże á był opobal / wjrzał go ociec
 jego z pużalim się go, przybie-
 21
 żał / a pódłszy ná wycję jego / pocafo-
 wał go. Y rzekł mu syn : Djeże /
 agrzeszylem przećimto niebu y przed
 22
 toba ; y jużem nie jest godzien á-
 bym był názywány synem twojim.
 23
 Rzekł tedy ociec do syn swojich ;
 24
 Pragnieście ons przednia háta / á
 25
 oblećcie go / y dajcie pierścien ná
 26
 rste jego / y obuwie ná nogi jego. A
 27
 przywołłszy ono tłuste ciela / gábił-
 28
 cie ; á jedzac badłim wesełi. Abo-
 niem ten syn moj umárł był / á gá-
 sis ożł ; á ginął był / y znalaziony
 jest : y poczęli się weselic. Ale stár-
 szy syn jego był ná polu. A gdy
 przyśedłszy przybliżył się ku do-
 mowi / uslyśał muzyk y tańce. A
 zwołotawszy jednego z slug / pytał co-
 by to było ? A on mu powiedział :
 Bráć twój przyśedł / y gábił ociec
 twojono tłuste ciela / i ig go zdrowe-
 go dośtał. Y pogniwał się á nie

d
Efe.
2. 13.

chciał wnieść. Ale oćcie jego wyszed-
szy / prosił go. **A** on odpowiadając
rzekł ojcu : **D**to przegdał wiele lat
służę tobie / a nigdy nie przesto-
pił przyznania twego / w sądzie
mi nigdy nie dał kosztów / abym się
g przyjaćioły moiimi weselił. **A**le
gdym ten syn twój / który pozór m-
jetność twoję g wśelęćnicami /
przypędł / g dźbięś mu ono tłuśte
ćiele. **A** on mu rzekł : **E**ynu / tyś
gawoźdy że mnaś / a wśyśkie dobr-
moje / twoje są. **L**ecz teręba było
weselić się w radować / że ten brat
twój umarł był / a g dzie się w
żginał był / a g dzie się jest.

ROZDZIAŁ XVI.

Szafarz niewierny. 3. I postępkę ja-
go. 12. Dwicmi Panem służyć niemo-
żna. 14. Lakomi Farzeufusowy zgrom-
dzeni 16. Zakon Boży y Prorocy do-
kład trwać mieli. 18. Zony nie opuścić.
19. Bogacz y Łazarz.

E. na
N. IX
po S.
Trojcy

Ucznił też y do uczniow swo-
zych : **C**ztowiek niectomy był
bogaty / który miał sąfaryg / a ten
był odniesiony do nie / a żeby ro-
praśał dobr- jego. **A** gawośamśy
go / rzekł mu : **C**oż to słysz o tobie ?
Oddoj się g sąfarygw- twoję :
abowiem już wiscey nie bedzięś
mogł sąfowd-ć. **P** rzekł on sąfaryg
sam w sobie : **C**oż uczynię ? **G**dy
Pan moję oddiera ode mnie sąfary-
stwo ? **R**op-ć nie mogę / żebr-ć się
wstydę. **W**iem co uczynię / że gdy
bede żtożony g sąfarygw- / przyma-
mie do domow swojich. **Z**awota-
wszy tedy do siebie k-żdego g dłu-
żnikow P-nd swego / rzekł pierwe-
mu : **W**ieleś winien P-ndu memu ?
A on rzekł : **E**to b-ćet Dłtwy. **P**
rzekł mu : **W**ejmi g-apis twój / a
śiadśy przeko / n-ćpiś pierdziej-ć.
Po tym drugiemu rzekł : **A** tyś wie-
le winien ? **A** on mu rzekł : **E**to
torcy pszenice. **P** rzekł mu : **W**ejmi
g-apis twój / a n-ćpiś ośmdziej-ć.
Pochwalil Pan sąfaryg- niewprawie-
dliwego / iż roztropnie uczynil. **D**o
synowie tego świ-ćat- roztropnieśy
s-ć nad syny świ-ćtości w rod-ćaju
swojim. **P** **J**ac-ć wam powiadam :
3. **C**zynięć sobie a przyjaćioły g m-ćm-

Mat
6. 20.
7. 9. 22.
Luka
12. 42.
I. 7. 3.
6. 28.

meny niewprawiedliw-ćis-ćby / gdy
ust-ćnieć / przysli was do wie-
ćnych przybytkow. *
Lo wierny jest / a kto w m-ćle
niewprawiedliwy / y w wielu wa-
ście tedy w m-ćmmonie niewpra-
wiedliwy wiernymi nie byli : **P**raw-
dziwego ktoś się wam powierzy ?
A jeśli ście w cudzym wiernymi nie
byli / ktoś wam da co w-ćnego jest ?
Zaden s-ćg-ć nie mo-će b-ć dwi-ćm-
p-ćnom s-ćg-ć / gdyś albo jednego
bedzie miał w nienawiści / a dru-
giego bedzie miłowat / albo się je-
dnego trzym-ć bedzie / a drugim
pog-ćrdzi. **N**ie mo-ćcie Bogu s-ć-
g-ć y m-ćmmonie.
Uczni-ćsi tego wśyśkiego y
Farzeufusowy który byli s-ć-
komu y n-ćmni-ćli się z niego. **P**
rzekł im : **W**y jeśli ście któryś s-ćmi-
ściebie usprawiedliwi-ćie przed lu-
dźmi / ale Bog zna c-ć serc-ć w-ćśe.
Do co jest u ludzi wyniosłego / o-
brzydliwości-ć jest przed Bogiem.
Zakon y Prorocy-ć d-ć do Jan-ć : a
od tego ć-ć-ć-ć tr-ćciśtwo Bo-će o-
wi-ćdane bywa / a k-ćdzy ście do nie-
go gwałtem ć-ćśnie. **P** **K**atwiep jest
nieb-ć e y ziemi przęm-ćć / ni-ć-ći
jedney kreśce g-ćtonu up-ćś. **W**śe-
li który opuśca s-ć żonę swoję / a in-
n-ć-ć pojmuje / cudzo-ć-ćy : a kto od
me-ć-ć opuścion-ć-ć pojmuje / cudzo-
ć-ćy.
U **B**yl niectomy ć-ć-ć-ć-ć bog-ćty /
który się obśco-ćył w s-ćrtat y
w biśior : y u-ćp-ćł n-ć k-ćdzy d-ć-ć-
h-ć-ćnie. **B**yl też niectomy żebr-ć / i-
mieniem Łazarz / który se-ćat u
wrot jego owrębdzi-ćy : **P**rd-ćn-ć-
być n-ćścyton y dobrocin / t-ćore p-ćd-ć-
ty g s-ćtu bog-ć-ć-ć-ć-ć / a-ćle y p-ći-
przypod-ć-ć / s-ć-ć-ć-ć-ć w-ć-ć-ć-ć-ć-
s-ć-ćto się je um-ćł on żebr-ć / y od-
nieśiony był od An-ćotow n-ć s-ćno
Abrah-ćmowe. **U**marł też y bo-
g-ć-ć y p-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć jest. **A** b-ć-ć-ć-
p-ć-ć-ć / p-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-
był w m-ć-ć-ć / y-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-
d-ć-ć-ć-ć / y Łazarz-ć n-ć s-ćnie jego.
Ledy bog-ć-ć-ć g-ć-ć-ć-ć-ć-ć-ć-
F **D**zije

b
Matt
6. 24.
c
Sam.
5. 7.
Kron
29. 17.
Psaln
7. 10.
Ierem
51. 20.
y 17. 10
y 20. 10
Prz.
17. 3.
Matt.
23. 12.
Dzije
1. 24.
Prz.
8. 27.
Objaw
2. 28.
d
Matt
11. 12.
e
Ezaj.
40. 2.
f
Mate.
5. 32.
y 19. 9.
1 Kor.
7. 10.
E. na
N. I.
po S.
Trojcy

E Dycze Abrahámie / zmiłuj się nade
mna / a wełli Łągárgá / áby omoczył
toniec pálcá swego w wodzie / á
ochłodził jęzýk mój : bo mełi ćier-
pis w tym z płomieniu. Przekł A-
bráhám ; Synu / wspomni żeś ty o-
debrał dobre rzeczy twoje já żywo-
tá twego / á Łągárgá tájże gte : á te-
raz on ma póciech / á ty mełi ćier-
pis. A nád to wšytko / między ná-
mi y wámi otfánsá wielká jest u-
twirdzona / áby ci etorazy fca z tąd
przejsé do was. nie mogli ; áni owi
z támtąd przejsé do nas. A on
rzekł ; Proszé ćis tedy Dycze / ábyś go
posłał do domu ojca mego : Abo-
wiem mam piéć bráć / áby im
świádecstwo wydał / żeby też y oni
nie przýšli ná to miejsce mełi. Y
rzekł mu Abrahám ; Wájąć Moj-
żesá y h Proroki / niechże ich słu-
chájá. A on rzekł ; Nie / Dycze A-
bráhámie : ále gdyby eto z umár-
tych sedł do nich / heba potutowác.
Y rzekł mu ; Ponieważ Mojżesá
y Prorokow nie słuchájá / tedy chó-
by też eto smártwóchwał / i nie u-
wiergá.*

ROZDZIAŁ XVII.

Zgorzenia być muszá. 3. Vviny od-
puszczać. 6. Mocniary. 7. Negodnosc
ludzka. 11. Dzieńsieć trędowatych. 21.
O przyściu królestwa Bożego. 23. O fał-
szywych Prorokach. 24. Sposób przy-
ścia Pańskiego ná sad. 26. Co się przed
tym dzieć ma.

A rzekł do uczniow : Niemożna
z áby / zgorzenia przýśniemiá-
ty : Ale biadá temu / przez kogo
prýchodzą łepiechy mu byto / áby
młynáki kámién z áwieszony był ná
spýje jego / y wrzucony był w mo-
rze / niżej jednego z tych młynch
zgorzyć miał. Wiećcież się ná
piechy.

A Jesliby zgrzeszył b przećiwto
tobie brát twój / sřrofuñ go : á
jesliby się upámietáł / odpusć c mu.
A choćby siedm króc ná dñieñ á
zgrzeszył przećiwto tobie / y siedm
króc przęz dñieñ się do ćiebie ná-
wroćił / mówiąć ; Zál mi tego : ob-
pusć mu.

A rzekli Apóstokowie pán B-
Przymnoj nam wiáry. A pán
rzekł : Jeslibyście mieli e wiáre
játo járno goręćpóćne / á rzekliby-
ście temu drzewu leśney figi :
Wyrni się z łorzenia / á wsádj się
w morzu z uśłucháfobý was.

A rzekł z was jest coby miał sřuge
Łorągcego / dlibo pářącego / ktory
gdýby się wroćił / zdráby mu
rzekł : Podj / á uśiádj já sřof. Y
owšem / záli mu nie rzecze ? Nágo-
tuj cobyw wiećzerzál / á przępsáwo-
fy się / sřuj mi áż się nájem y ná-
pis : A pótym y ty jedz y pij.
Záli dñieśtu je sřudze onemu / iż u-
czynił to co mu byto rozkazano ?
Nie zda mi się. Tájże y wy gdy
uczynicie wšytko co wám rozkaza-
no / mówćie : Sřudzy nie użýtećni
jesřeñp / bo cósny bylś powinni u-
czynić / ucýpnisłm.

A táto się gdy sedł do Jeruga-
lem / że sedł póřgodniem Śá-
márhjey y Gáñlejey. A gdy wcho-
džil do niektorego miástećtá / z-
bieżáto mu dñiesieć mójow trędo-
wátych / ktoryz stánli z dálećá. A
ci podniósły głos swoj / rzekli ; JE-
susie Náućyćielu / zmiłuj się ná
námi. Ktore on usřawšy / rzekł im ;
Szębhý otáćieć k się káptanom. Y
státo się gdy sřli / że ocýpóćieni sa-
Ale jeden z nich usřawšy że jest
zdrowiony / wroćił się / wielkim
glosem chwálc Bogá. Y pádł ná
oblicze swoje u nog jego dñieśtujac
mu ; á ten był Sámárytan. A JE-
sus odpowídájac rzekł ; Záj nie
dñiesieć jest ocýpóćionych ? á dñie-
wieć tedy ? Nie znáćisł się áby
się wroćili y dáli chwálc Bogu /
jedno ten cudzojemieć. Y rzekł mu ;
Wstáñ / idj / wiárá twojá ćiebie
zdrowisá.*

A Wedac pytány od Faryzeu-
row / kiedy przýjdzie królestwo
Boże ? odpowídjal im / y rzekł ;
Nie przýjdzieć królestwo Boże z po-
sřeženiem. Ani rzeká z Oto tu
stábo oto táj jest : ábowiem oto kró-
lestwo Boże jest / miedzy wámi. Y
rzekł do uczniow z Prýgda dñi / że
bedźcieie zádáć ábýćie widzieli
jeden dñen że dñi Sýná ćýstowie.

Matt.

18. 7.

Mark

9. 43.

b

3 Moj.

19. 17.

Matt.

12. 15.

c

Mark

11. 25.

d

Matt.

12. 23.

5

6

25

26

27

28

29

30

31

1

14

15

16

17

18

19

3

20

4

22

Matt.
17. 20.E. ná
Niedk

XIV.

po S.

Trojcy

3 Moj.

14. 5.

g
 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

2 2 stawac / Mowiac ; Był niertory
 23 2 stawac / Mowiac ; Był niertory
 24 3 Sedzia w jednym mieście / ktory
 24 3 sie Bogą nie bał / w cztowieka sie
 25 4 nie wstydził. Był też wdowa w
 25 4 tymże mieście / ktora przychodząc
 26 5 do niego / mowiac z Pomocć sie
 26 5 krzywdy mojej nad przeciwnictwem
 27 6 mojim. Lecj on dlugo nie chciał.
 27 6 Ale potym rzekł sam w sobie; Ażci
 28 7 sie Bogą nie boję / w cztowieka sie
 28 7 nie wstydzę : Wszakże iż mi sie
 29 8 uprzytrza ta wdowa / pomoczę sie
 29 8 krzywdy jej / aby nadstated przychod-
 30 9 szej / nie była mi ciężka. Rzekł tedy
 30 9 P A N : Słuchajcież co mowi nie-
 31 10 sprawiedliwy sedzia. A Bog iżali
 31 10 b sie nie pomoci krzywdy wybra-
 32 11 nych swoich / wstawiacz do siebie
 32 11 we dnie w w nocy / chociaż im dlugo
 33 12 cierpi ? Powiadam wam / iż sie
 33 12 pomoci krzywdy ich w rychle. Ale
 34 13 gdy przyjdzie Syn cztowieczy / iżali
 34 13 znajdzie wiara na ziemi ?
 35 14 Rzekł też y do niertory ktory
 35 14 Nufali sđmi w sobie / je byli sprę-
 36 15 wiedliwymi / a inychż nie niemie-
 36 15 si / to podobienstwo. Dwoje ludzi
 37 16 wstapilo do Roscioła aby sie mo-
 37 16 dlsili : jeden Faryzeusz / a drugi Cel-
 38 17 nit. Faryzeusz stanawszy / tak sie
 38 17 sam u siebie mowil : Działuje to-
 39 18 bie Boże / jem nie jest jako inni lu-
 39 18 dzie / drapiejni / niesprawiedliwi /
 40 19 cudzołojnicy / albo jako ten Cel-
 40 19 nit. Pochęł dwa kroć w tydzien :
 41 20 dawam dziebiaćnie ze wshystiego
 41 20 co mam. A Celnit stojac z daleka /
 42 21 nie chciał podnieść y oczu swych w
 42 21 niebo / ale sie bit w pierśi swoje
 43 22 mowiac : Boże bądź miłosćiu
 43 22 mnie grzesznemu. Powiadam wam /
 44 23 że ten odśedł usprawiedliwionym
 44 23 do domu swego / wiecej niżeli on.
 45 24 Abowiem kto c sie wywyższ / będzie
 45 24 ponizony / a kto sie ponija / będzie
 46 25 wywyższony. *
 46 25 P Nymowiatka / aby sie ich doty-
 47 26 kał : Co gdy widzieli uczniowie /
 47 26 gromili je. Ale JEsus zwofawszy
 48 27 ich / rzekł : Dopusćcie działkom
 48 27 przychodzić do mnie / a nie zabra-
 49 28 niajcie im : abowiem takowych jest
 49 28 e krolestwo Boże. Zaprawde po-
 50 29 wiadam wam : Kto bykolwiel nie

b
 Objaw
 6. 10.
 E. na
 Niedk
 XI.
 po S.
 Trojcy

c
 Job.
 22. 29.
 Przyp
 29. 23.
 Matt.
 23. 23.
 Luk.
 14. 11.
 Jakub
 4. 6.
 1 Piotr
 5. 5.
 d
 Mark
 10. 13.
 e
 Matt.
 18. 3.

ROZDZIAŁ XVIII.

Sadzia niesprawiedliwy. 10. Omo-
 10. Omo-
 11. Działkom krolestwo Boze nalezę.
 12. Zklozaciem o otrzymaniu Zywota
 13. wscznego, rozmawia. 22. Wczynom nad-
 14. goda za ich utrata obiciana. 35.
 15. Slepemu wzrok przywrocena.
 16. Powiedział im jescze podobienst-
 17. swo do tego zmerzajace, iż sie
 18. sąwjdę potrzeba a modlic / a nie u-

pragniał troskliwość Bojzego Jąto
 dżeciąsłło/nie wnidżie do niego.
 f Pytáto go f niektore Kóigjś/
 Matt. 19. 16. **Q** mowiac: Náuczyćcielu dobry/
 10. 17. co cżyniac odżedżycię żywot wie-
 g cżny? Przekł mu JĚsus: Przekł
 2 Moj. 20. 17. mieś przpytańia? Nie g cudżotk:
 20 Nie zábijaj: Nie krádni: Nie
 Rzym. 13. 9. łwiadčj sáskhywie: Cżci Dżcá h
 h Legom wśpółstęgie przestżegat od
 Syrac. 3. 1. mśodobčci mojej. Co usłychawśy JĚ-
 4. 2. sus/rzekł mu: Jednegó jescze nie
 dostawa: Wśpółto co masz przedaj/
 á rođdaj ubogim / á będzies miał
 starb w niebie: á przpśedśy náblá-
 duj mis. A on usłychawśy to / bázgo
 23 śis zámucit: bo był náder bogáty.
 A gdy go JĚsus użęat bázgo zám-
 24 smuconego / rzekł: Játój trudno i
 i ći co mája pieniáđje wnidá do tro-
 Matt. 19. 23. lestwá Bojzego! Abowiem tátwiej
 jest wielbádomi przęść przez ucho
 igielne/nij bogátemu wnidć do tro-
 lestwá Bojzego.
 Z Edy rzekli ći ktoryz to slyfeli:
 26 Y teoz moze bęć zbáwiony? Ale
 27 on rzekł: Co jest nie možnak u lu-
 k Job. 42. 2. dji / možna jest u Bogá. Przekł
 Jerem. 32. 17. Piotr: Dtosiny my opuścili wśp-
 Matt. 19. 26. ółto / á posłisiny zá tobá. Zedy im
 on rzekł: Zapráds powiádam
 wam/iż niemáś i nikogo / coby opu-
 5 Moj. 33. 9. śćit dom / álbo rođdżie: álbo bráćia /
 álbo žone / álbo dżeci / dla trole-
 stwá Bojzego: Aby nie wjáz dá-
 30 leto wícecy w tym cżásie / á w prap-
 31 slym wielu żywotá wiecznego.
 A Wjáz wśy z sobá m onych
 32 dwunáście / rzekł im: Dto wśte-
 33 pujemy do Jeruzalem: á wpełni
 34 śis wśpółto co nápisano przez Pro-
 35 feta: n o Synu cżłowiecznym. Bo
 36 będzie wyđáný pogónom / y będzie
 37 násmiewáný / y zęłżony / y upłwáný:
 38 A ubiężowawśy zábija go: ále
 39 dńia trzeciego zmartwchwóśtanie.
 40 łecz oni z tego nic nie zrozumieli:
 41 y było to słowo zátřpce przed nimi /
 42 y nie wiedzili co mowiono. Y stá-
 43 to śis gdy śis on o przpblizá do
 Mark. 10. 46. Jerychá / ślepy niektory siedział
 47 podle drogi / žebżęc. A usłychawśy

37 lud przęchodżęcy / pytał coby to
 38 było? Y powiedziano mu/iż JĚsus
 39 Náđárenśki tedy idjie. Y zámolat
 40 mowiac: JĚsusie Synu Dawi-
 41 dow zmisuj śis náde mng! Łecz ći
 42 co sli w przęd/gromili go aby mis-
 43 cęłat. Ale on tym wícecy wofat:
 Synu Dawidow zmisuj śis náde
 mng! Zástánowiwśy śis tedy JĚ-
 sus / łęat go przpwięć do siebie.
 A gdy śis przpblizýł / pytał go/
 41 Mowiac: Co cześ abým ći uczy-
 42 nit? A on rzekł: WAnie / ábým
 43 przęjrzat. A JĚsus mu rzekł. Przę-
 44 rzy / wiárá twojá ćiebie uđrowitá.
 45 Y zárádem przęjrzat / y sędł zá nim
 wielbiac Bogá. Co wśpółst lud
 widżęc / dat chwate Bogu.*

ROZDZIAŁ XIX.

Zácheuś PANá widżec pragnie. 10.
 Y ktoręgo PAN bedac, grześniká cęśty.
 12. Przykád cżłowieká który daleko
 odjachał. 29. Y wjaz d PANski do Je-
 ruzalem. 41. Płáč nád miastem. 45.
 Nierzadu z kóćicá wyzuczenia.

1 JĚsus wśędśy / sędł przez Jery-
 2icho. A oto mgj ktorego zwa-
 3no imieniem Zácheuś / który był
 4Przełożony náđ Celintámi: á ten
 5był bogáty. Y žádat widżec JĚ-
 6susá / coby zácž był. Łecz nie mgł
 7przed ludem: bo był mátego wzro-
 8stú. A bieżawśy naprzod / wśłápit
 9ná drzewo leśney figi / áby go u-
 10rzęat: bo táđ tedy śis miał. A gdy
 11przpśedł ná ono miejsce / pojrżawśy
 12JĚsus wzgorę / użęat go / y rzekł do
 13niego: Zácheufu / zstápy przeto ná
 14dot: abowiem dżis musz gośtác w
 15domu twójim. Y zstápit przeto: y
 16pragnj go z rádościa. A widżac
 17to wśpółcy / fęmrđli mowiac: B-
 18cżłowieká grześnego gosřpda stá-
 19ng. A stánawśy Zácheuś / rzekł do
 20WAná: Dto potowicis májsťnosć
 21mojsť dawam ubogim / WAnie: á
 22jestem tego w cżym podśedł / od-
 23dawam w cżwor nasob. Przekł mu
 24JĚsus: Dżis śis stáło zbáwienie
 25domowi temu / dla tego / žę y on jest
 26synem Abrahámovym. Do przp-
 27śedł z Syn cżłowieczny / áby sęłat
 28y záchowat co było žgineśo.

a
 Matt. 18. 11.
 Dziej 13. 46.

Ego gdy oni słuchali / mówiąc
Dalšie / powieǳiał im podobieś-
 stwo z dla tego je był błisłto ob Je-
 rugalem / a iż oni mniemali / że się
 wnet krolestwo Boze objawić mi-
 do. Rzekt tedy : Nietkoro człowiek
 b h roku sacnego / jachał w daleka
 krajina / aby sobie wziął krolestwo /
 y zabił się wrocił. A zawoławszy
dziesięć slug swoich / dał im dzie-
 ście grzywnien / y rzekt do nich : Hą-
 dlujcie aż przyjǳe. lecz nieście
 nie jego mieli go w nienawiści / y
 wyprawili ją nim poselstwo / mo-
 wiac : Nie chcemy aby ten krole-
 wał nad nami.
Nstało się gdy się wrocił /
 wziąwszy krolestwo / je rozka-
 zał do siebie zawołać slug onych /
 ktorom był dał pieniądze : aby się
 dowieǳiał co tory handlujać wy-
 stał ? Tedy przyśedł pierwszy / mo-
 wiac : Pánie / grzywna twoja dzie-
 ście grzywnien urobila. Y rzekt mu :
 Dobrze slugo dobry / iż się nad
 mątem wiernym / miejsze wstaba
 nad dziesięćcia miast. Przyśedł y
 drugi / mówiac z Pánie / grzywna
 twoja pięć grzywnien urobila.
 Rzekt y temu : Y ty badz nad pię-
 ćcia miast. A inzy przyśedł / mo-
 wiac z Pánie / oto grzywna twoja
 ktoram miał zchowana w kusce.
 Wom się ciebie bał / żeś jest czo-
 wiek frogi : bierzesz / cjęgós nie po-
 łożyt : a źnieś / cjęgós nie śiał. Tedy
 mu rzekt : Zúst twojich c sadze
 cę / zły slugo : Wiedziales że ja
 jest człowiek frogi : tory biors cję-
 góm nie położył / a źnieś cjęgóm nie
 śiał ? Przecześ tedy nie dał sre-
 brá mego do lichwiarzow ? A ja
 przyśedł / wziąłbym je był y z li-
 chwó. Y rzekt tym ktorzy tuż sta-
 li : Weźmiecie od niego te grzywny /
 a dajcie temu tory ma dziesięć
 grzywnien. Y rzekli mu : Pánie / mać
 dziesięć grzywnien. Zaprawde po-
 wiadam wam / iż wśelstiemu d tto-
 ry ma / bęǳie dano : a od tego kto-
 ry nie ma / y to co ma bęǳie od nie-
 go objeto. Ale y nieprzyjaćiofy
 moję ktorzy nie chcieli aby im krole-
 wał nad nimi przywiedźcie tu / a
 pobijcie przede mną. A to powie-

b
 Matt.
 25. 14.
 Mark.
 13. 34.

c
 Matt.
 22. 37.

d
 Matt.
 23. 12.
 25. 29.
 Mark.
 4. 25.
 Luká.
 2. 12.

dziamy / sedł w przod / wstępując
 do Jeruzalem.
Nstało się e gdy się przybli-
 żył do Betfage y Betanije y
 górze ktorą zowią Oliwną / postat
 dwu uczniow swoich / mówiac :
 Idźcie do miasteczka ktore jest
 przeciwko wam / do ktorego wśed-
 fy / znajǳiecie osła uwiązane / ná
 ktorym sáben człowiek nigdy nie
 sieǳiał : odwiązawszy je / przy-
 wiedźcie. A jeśli by was kto spy-
 tał : Przecż je odwiązujecie ? Lá-
 mu powiecie : Przeto / że go Pán
 potrzebuje. Odfedłszy tedy ci ktorzy
 byli postáni / znaleźli játo im był
 powieǳiał. A gdy oni odwiązowali
 ono osła / rzekli ránowie jego do
 nich : Przecż odwiązujecie osła ? A
 oni powieǳieli : Pán je potrze-
 buje. Y przywieǳł je do t JEsu-
 sa. a włożymy sáty swoje ná ono
 osła / wśǳijli JEsus / a nie. A gdy
 on jachał / stáli sáty swoje ná dro-
 dze. A gdy się już przybliżał tam
 gdzie się spuszcza y gory Oli-
 wney / poczęło wślysko mnostwo uc-
 zniow rǳujac się chwalić Bogá
 głosem wielkim / je wślyklich cud-
 dow ktore wǳieli / Mowiac : Wśo-
 gostawiony g Krol / ktorzy idzie w
 Imieniu Pánim : potój ná nie-
 bie / a chwala ná wysokościach !
 Ale nietkory z Żartyneufow z one-
 go ludu rzekli do niego : Rǳyżo-
 cielu / zgrom ucźnie swoje. A on od-
 powieǳajac rzekt im : Powieǳam
 wam / jeśli by ci miszeli / wnet tá-
 mienie wśaá bęǳie.
A gdy się przybliżył / ujrzawszy
 miasto / plakał nad nim / Mo-
 wiac : O gdy byś poznáto y ty / a
 zwaścaż w ten to dzień twoj co
 jest tu potójowi twemu ! lecz to te-
 raz zákrepo od oczu twojich. Abo-
 wiem przyǳa ná cis dni / gdy cis
 obtoczą nieprzyjaćiele twoji wa-
 sem. y oblega cis / y znisza cis se-
 wśad. Y zrownáją cis z ziemia i
 y dzieci twoje w tobierá nie zosta-
 wia w tobie kámienia ná kámie-
 ninu : dla tego jeś nie poznáto cja-
 su náwieǳenia twego. A wśedłszy
 do Kościola / poczał k wyganiać
 te ktorzy w nim przedawali y ku-

e
 Matt.
 21. 1.
 Mark.
 11. 1.

f
 Laná.
 12. 16.

g
 Psalm.
 113. 16

h
 Luká.
 2. 14.
 Efes.
 2. 14.

i
 E. ná
 N. X.
 po S.
 Trojcy.

k
 9. 7.
 Mich.
 3. 12.

k
 Matt.
 21. 12.
 Mark.
 11. 15.

l
 Janá.
 2. 14.

I
Efsaj.
56. 7.
m
Jerem
7. 22.

powadli/ Nowige im : Napisano/ 46
Dom moj/ dom l modlitwy jest / a
wpsćie go uczytnili m Jáslnia gboj
cow. Y uczył ná kájdý dzień w Ro- 47
óćie. Lecż Przedniejšy Káptani
pNáuczeni w piómie y przedniejšy
g ludu/ szukáli go strácić : Ale nie 48
ználejši coby mu uczytnili. Ubo.
wtem wysłšel lud zawięsał się ná
nim/ słuchájac go. *

ROZDZIAŁ XX.

Faryz. usłowie pytali P. Aná, jakoby
moca czynił. 3. A Chrystus P. An
sch o chrześć Janow. 9. O wynajeciu
winnice. 20. Czynnś Cesarzowi, a Bogu
co Bożego oddawać należy. 27. Zmar-
twych/ ścianie pewno będzie. 41. R. An
czynamy był Synem. 45. Kwáju Fá-
ryzejskiego iśo strzedz.

Netko ós : g onych dni dnia je-
dnezo/ gdy uczył lud w Roóćie
le y kazał Ewángelia / y nádešli
Przedniejšy káptani / y Náuczeni
w piómie / g Stárfymí. Przetli
do niego / mówiac : Powiedz nam a
ktorą mocą to czynisz? Albo kto jest
dając rzekł do nich : A on odpowia-
da : á potym/ ády go podáli Zwierz-
chności / y w moc Stáróćinś. Y
przetáli go / mówiac : Náuczycielu/
wiemy że dobrze mówisz y uczyś/
dni przyjmujesz osob : ále drogi
Bożey w prawdzie uczyś. Godził
się nam dáć czynś Cesarzowi/ czy-
li nie? Ale on obaczywszy chytrośóć
ich / rzekł do nich : Czemuż mie ku-
sicie? Dajcie mi grosz : czyj ma
obraz y napis? A odpowiadając
rzekli / Cesarzom. Zátm on im
rzekłś Oddawajcież tedy co jest Ce-
sarstwego g Cesarzowi/ á co jest Bo-
żego Bózu. Y nie mogli go pod-
chwycić w mowie jego przed lu-
dem : á zdziwimysz się odpowie-
dgi jego/ umiśneli.

a
Matt.
21. 23.
Mark.
11. 29.

b
Psaln
80. 9.
Efsaj.
5. 2.
Jerem
2. 21.
Matt
21. 33.
Mark
12. 1.

N poczał do ludu mówić to po-
bierśstwo : Cztowiec niektorzy
b náśdżiłś winnice / y násał ja wi-
niárdom : y odidchał precz ná cżás
wieniaty. A cżásu swego posłał slugę
do onych winiárdow / áby mu dáli g
pożytku oney winnice. Ale oni wi-
niárdze ubimysz go / odesáli progne-
go. Y posłał góśie drugiego slugę.
Ale oni y tego ubimysz y zekzomysz/
odesáli prognego. Y posłał góśie
trzeciego. Ale oni y tego zranimysz/
wyrzucili precz. A táł rzekł P. An
oney winnice : Cżj uczytnie : póśle

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
syná mego mitego : śnadż gdy tego
ujręga/ zámstwydás ós. Ale winiárdze
ujręgawşy go / rzekli miedzy soba/
mówiac : Tenś jest dżiedzić : podj-
ćie / gábijmy go/ áby náśe byto c
dżiedzictwo. Y wypchnawşy go
precz g winnice/ gábili. Coż im tedy
uczyni P. An oney winnice? Prę-
dżie/ á potrdzi one winiárdze/ á win-
nice odda innym. Co oni usłyszawşy
rzekli : Nie daj tego Bóże! Lecż on
pojręgawşy ná nie rzekł : Coż tedy
jest ono co napisano? Kámiens
ktorzy odrzuciliś budujacy / ten śis-
stał głowa wśzielná. Wśheli tto-
ry upadnie e- ná ten kámiens/ roztra-
ci ós : á ná kogoby on upadł / ze-
tręgo.
N Stárdli śis Przedniejšy ká-
ptani y Náuczeni w piómie/ á
toby náś rzecę wrzucili onejże go-
dżiny z ále śis ludu bali : ábowiem
poználi iż przeciwo nim wyrzekł
to podobieńśtwo. A táł podstrze-
gájąc f go/ posłał świegi / ktorzy
gmpóśáli jakoby byli sprawiedli-
wymi/ ády go podchwycili w mowie
je^o : á potym/ ády go podáli Zwierz-
chności / y w moc Stáróćinś. Y
przetáli go / mówiac : Náuczycielu/
wiemy że dobrze mówisz y uczyś/
dni przyjmujesz osob : ále drogi
Bożey w prawdzie uczyś. Godził
się nam dáć czynś Cesarzowi/ czy-
li nie? Ale on obaczywszy chytrośóć
ich / rzekł do nich : Czemuż mie ku-
sicie? Dajcie mi grosz : czyj ma
obraz y napis? A odpowiadając
rzekli / Cesarzom. Zátm on im
rzekłś Oddawajcież tedy co jest Ce-
sarstwego g Cesarzowi/ á co jest Bo-
żego Bózu. Y nie mogli go pod-
chwycić w mowie jego przed lu-
dem : á zdziwimysz się odpowie-
dgi jego/ umiśneli.
A Prępsedşy niektorzy h g Śá-
duceufow (ktorzy przecżo y
mowia/ iż nie máś zmartwychwśd-
nia) pytáli go/ Mówiac : Náuczyci-
elu/ Móżeś i/ nam náypisat : Ze-
śliby komu brát umárł/ májac żonę/
á umárłby bez dżiateł / áby brát
jego posłał one żonę/ á wzbudził ná-
śienie brátu swemu. Było tedy
śiebem bráci : 3 ktorych pierwszy

c
Matt.
26. 4.
y 27. 2.
laná.
11. 53.
Psaln
118. 22
Efsaj.
28. 16.
Matt.
21. 42.
Mark
12. 10.
Dżez
9. 22.
Rzym
9. 33.
1 Pi-27
2. 4.
Efsaj.
8. 14.
Zach.
12. 3.
Mark
12. 13.
g
Mark
12. 17.
Rzym
12. 7.
h
Matt.
22. 23.
Mark
12. 18.
i
5 Moj
25. 5.

yojawsh jons / umarl bezdjatek.
 Y pojaf wtory ons jons : a umarl
 y ten bez djatek. Potym ja pojaf
 y trzejis takje y oni wshscy siedm :
 a nie zostawshy djatek/pomarl.
 Po wshstkich tej umarla y ona nie-
 widsta. Przetoz przy z martwych
 wstaniu ktorego z nich ona bedzie
 jona ? Poniewaz siedm ich mieli
 ja zd jons. Tedy odpowiadajac
 rzekl im Jezus : Synowie tego
 wielu jentg bis / y ja mag dawaja.
 Ale ci ktoryy godni sa aby dosta-
 pili onego wielu / y powstania od
 umartych/ani bis jeni/ ani ja mag
 dawac beda. Abowiem umierac
 wiszey nie beda mogli : bo beda
 rowni Anjom / bedac Synami k
 2 Jan. 3. 2.
 1
 2 Moj. 3. 6.
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

ROZDZIAŁ XXI.

P. An wdowy szczerobliwosc zale-
 ca. 5. O Zburzeniu Kościoła. 9. Y Ie-

ruzalemu, y o dniu Sadnym mowi. 25.
 Pewne znaki to poprzedzajace mi-
 nuje. 34. Do jálnego ise gotowania na
 sad Bozy upomina.

1 **A** Pojrzawshy / ujrzał a bogacie
 2 rzucające dary swoje do stá-
 3 bnice. Wjrzał też y niektóra wdo-
 4 wa ubojuchna / wrzucająca tamje
 5 dwa drobne pieniązki / Y rzekl :
 6 Prawdziwiec b wam powiadam /
 7 jeć ta uboga wdowa / wiszey niż ci
 8 wshscy/wrzuciła. Ci bowiem wshy-
 9 scy z tego co im zbýváto wrzucili
 10 do dárow Bozzych : ale ta z niedo-
 11 státku swego/wshstke z jywnośc kto-
 12 ra miála/wrzuciła.
 13 **A** Gdy niektórzcy mówili o Ko-
 14 ściel / iż był piaknym c tá-
 15 mieniem y upominkami ozdobiomy/
 16 rzekl : Z tego co widziacie/przypda d
 17 niu w ktore nie bedzie zostawiony
 18 kámién na kámieniu / ktoryby nie
 19 był rozgátony. Y pzedli go mo-
 20 wiac z Náuczycielu / tiedyż to bz-
 21 dzie ? a co ja znát gdy sie to bedzie
 22 miáto djac ? A on rzekl z Patrzejcie
 23 abyście nie byli c zwiedzieni. Boć
 24 wiele ich przyjdzie k w Zmieniu mo-
 25 jim / mowiac Jam jest Chrystus :
 26 a cjas sie przybliży : nie udawaj-
 27 cieś sie tedy z nimi. A gdy usly-
 28 syćcie o wojnach y rozguchach / nie
 29 letajcie sie. Abowiem musi to być
 30 pierwey / dleć jescze nie tu jest ko-
 31 niec. Tedy im mowit : Powstanie
 32 narod przeciwko narodowi / y kro-
 33 lestwo przeciwko krolestwu : Y beda
 34 miejscami wielkie trzebieenia
 35 ziemie/y gody / y mory/takje strá-
 36 chy / y gndki wielkie z niebá beda.
 37 Ale przed tym wshstkim/wrzucg ná-
 38 was g rsee swoje / y beda was prze-
 39 ślábować / podawajac do wojnic y
 40 do więzienia / wodzac przed Krole
 41 y przed Stárosty dla Zmienia me-
 42 go. A to was polta ná sviádectwo
 43 Przetoz stojcie to do h serc wáshych
 44 áwocje przed cjasem nie myśliś /
 45 jádobycie odpowiadac mieli. A
 46 bowiem Ja wam i dam usł y mg-
 47 drośc / ktorey nie beda mogli ode-
 48 rzec / ani sie sprzeciwie wshscy
 49 przejemnicy wáshy. A bedziecie k
 50 tej wydáni od rodzicom y od braci /
 51 y od krewnych / y od przysiaciów z y

1 I **g**dbija niektore z was. Y bedzicie w nienawisci i u wszystkich dla imienia mego. *Mark 13. 13.*
 2 **W**aszej nie spalinie. W cierpliwosci waszej posiadajcie dusze wasze.
 3 **A** gdy ujrzyte w Jeruzalem obwojsk obtoczone / tedy wiedzcie ze ci sie przybliżyło sprostowanie jego. *Mark 11. 30.*
 4 **T**edy ci co sa w Judziej ziemi, niech ucielaja na gory; a ci co sa w podyzku jez / niech wychodzą a ci co sa po polach / niechaj nie wchodzą do niego. *Mark 14. 15.*
 5 **A**bowiem ledni sa pomysl / aby sie wypełnito wszystko co napisano. *Mark 11. 31.*
 6 **A**le bida brzemiennym y pierwiadami karmiacy m w one dni. *Mark 13. 17.*
 7 **A**bowiem bedzie ucisci wielki w ten dzien / y gniew Bozy nad tym ludem.
 8 **Y** pologa od ostrza mieczaj / y jako ydzien beda w niewola miedzy wszystkie narody; y bedzie Jeruzalem deplane od Pogonow / a z sie wypełnia cjasny Pogonow.
 9 **E**dgy beda oznaci na słońcu / y na Księżycu / y na gwiazdach; a na ziemi uciśnienie narodow / rozpacza / gdy sąsumi morze y wody: *Esaj. 13. 10.*
 10 **T**ak / i z ludzie drzewie beda przed strachem y ocjetawaniem twych rzezyj / ktore przyda na wszystkie swiaty; *Esaj. 32. 7.*
 11 **A**bowiem mocny w niebieskie porusza sie. *Isa. 1. 21.*
 12 **A** gdy sie to pocjnie djac / pogladajciej a podnoscie głowy wasze / przeto / i z sie r przybliży odkupienie wasze. *Mark 13. 10.*
 13 **Y** powiedzial im podobienstwo; *Mark 13. 10.*
 14 **P**ożrecie s na si gowe drzewo / y na wszystkie drzewa. *Mark 13. 10.*
 15 **G**dy sie juz puldaja / widzac to sami to ugnawacie / je juz blisko jest lato. *Mark 13. 10.*
 16 **T**akże y wy gdy ujrzyte i z sie to dzieje / wie dzacie ze blisko jest krolestwo Boze. *Mark 13. 28.*
 17 **Z**aprawdę powiadam wam / ze nie przeminie ten wiek / azby sie to wszystko stalo. *Mark 13. 28.*
 18 **N**iebo y ziemia przemina / ale stawa mojej nie przeminie.*
 19 **S**trzeżcie sie aby snadz u nie byty obciazone ferca wasze obdarstwem y opilstwem y piecjołowaniem / o ten żywot / a nagleby na was przyszedł ten dzien. *Mark 13. 33.*
 20 **A**bowiem jakto x bidro przypadnie na wszystkie

21 kie ktorych miekaja na obliczu wszystkich ziemie. *Mark 13. 33.*
 22 **Y** przeto / i z wyucicie modlac y sie na kazdy cjas / aby sie byli godni ujsc tego wszystkiego co sie dziać ma / y stanac przed Synem cztowieczynin.
 23 **A**le w nocy wychodzac / przehymal na gorze ktora zwiaz Dwignaw.
 24 **A** wszystkie lud rano sie zjedzil do niego / aby go sluchal Kosciele.

ROZDZIAL XXII.

Kejzar radekib o wydaniu PAN skom. 4. ludasie z nim z mawa. 7. PAN skonczywszy starozakonna wieczerni. Nowozakonna postanowił. 24. Poswarok miedzy Apostolami. 30. Szatan sie onse lada. 40. PAN sie w ogrojecu miodli. 44. Krwiaz sie polci. 47. Pojmány. 54. Do Biskupa zaprowadzony. 55. Piotr sie z zaprzal. 63. PAN zelony y ubity.

1 **A** **P**rzybliżył sie a Swisto przysniekom / ktore zowiaz wielkanoc. *Mark 11. 31.*
 2 **Y** szukali b przedniejszy Kaptani y Nauczeni w piemie / jakoby go zabili: ale sie dali ludu.
 3 **Y** wystapil Szatan w Judasaj c ktorego zwano Iskariyotem / ktory byl stęży dwunasci. *Mark 14. 1.*
 4 **T**en tedy obfedy / y mowit sie z przedniejszymi Kaptanami / y z Przetozonni Kosciele jakoby go im d wydal. *Mark 14. 10.*
 5 **Y** umowili sie z nim / ze mu chca dac pieniazke. *Mark 14. 10.*
 6 **Y** obiecat. *Mark 14. 10.*
 7 **Y** szukal sposobnego cjasu aby im go wydal bez rograchu. *Mark 14. 10.*
 8 **E**dgy przyszedł dzien e Przysniekom / ktorego miat Baranek być zabito. *Mark 14. 12.*
 9 **Y** postal Pietra y Janamomiaci Posedzy / nagotujcie nam watanc / aby smy jedli. *Mark 14. 13.*
 10 **A**le oni mu rzekli: **E**dziej chces aby smy go nagotowali? *Mark 14. 13.*
 11 **A** on rzekł do nich: **D**to gdy do miasta wchodzie bedzicie / potka sie z wami cztowiek noszacy dyban wodysidziczej ga nim do domu / do ktorego wnidzie. *Mark 14. 13.*
 12 **A** rzezcicie gospodarzowi domu onego: **K**azajcie powiedziec Nauczyciel; **E**dziej jest gospoda / tedy bym jadł Baranek z uczniami mojimi? *Mark 14. 13.*
 13 **A** on wam utaje sals wielka uslanę: tamze nagotujcie. *Mark 14. 13.*
 14 **T**edy od-

Mark 14. 13. *Mark 14. 13.* *Mark 14. 13.* *Mark 14. 13.* *Mark 14. 13.*

fiedszy/ználezli játo im byl powie-
 dzał: y nágotowáli Baránka. **U** 14 32
 gdy przysła godzina/usiadł já stoł
 f y dwanáście Apostosow z nim. **P** 15
rzekł do nich: Zadając jadafem te-
 go Baránka jesć z wami/pierwey
 niżym ciępiat. **W**oć wam powi-
 dam/ że go wiscey jesć nie bede. **á**ż
 ós wypelni w krolestwie Bozym.
U 17
wziawszy tielich / y podjisto-
 wawszy/rzekł: **W**ejście to/á po-
 dzielcie między ós. **A**bowiem g
 powiadam wam/ że nie bede wif
 z rodzişu winney máciće/áż przyjdzie
 krolestwo Boze. **U** 17
U **W**ziawszy h chleb/y podjisto-
 wawszy / samaf y dał im mo-
 wigac: **T**o jest ciáto moje/ktore ós
 já was dawa: to cępnicie ná pá-
 miátke mojs. **L**áże y tielich gdy
 bylo po wieczery/ mowiac: **T**en
 tielich jest nowy Zákáment we krwi
 mojsy/ktora ós já was wylewa. **U** 19
Ale oto i rská tego/co mis wyda-
 wa/je nina jest já stotem. **S**ynći
 gájsište cęłowieczy idzie / ták játo
 jest k postanowiono z ále biádá
 cęłowiekowi temu/ktorygo wyda-
 wa. **T**edy ós oni pocęli między
 soba pytáć o tym / ktoby wády z
 nich byl/coby to ucępnic miał. **U** 20
U **W**spętał ós teğ spor między
 nimito tym/ktoby ós z nich y dał
 być wistşy? **A**le on im rzekł: **R**o-
 lowie l narodow pánuja nád nimi/
 á ktory nád nimi moc mája/dobro-
 dziejemi názywáni bywájs. **L**ecż
 wy nie táł. **D**wřem m kto náwist-
 şy jest między wami/ niech będjie
 játo namniejsşá/á tto jest wodzem/
 będzie játo ten co służy. **W**o ktory
 wistşy jest? **T**en co siedzi / cępli
 ten co służy? **I**żali nie ten co sie-
 dżi? **A**lem Ja jest n w pobrgodku
 was játo ten co służy. **U** wy jeste-
 ócie / ktorypóćie wytrwáli przy-
 mnie w pokuśách mojsich. **U** **J**ac
 wam sporádam / játo o mi spo-
 rądjít Dćiec mojs / Krolestwo. **A**
 ópóćie jedli y pili já stotem mojim
 w krolestwie mojim / y siedzieli p
 ná stolicách / sadząc dvojenáśćie
 potolenie Izraelstie. * **U** 30
U **R**zekł **P**A: **S**ymonie **S**p-
 monie / oto hátan wyprośit

was/ áby was odmiewał játo pfe-
 nics. **A**lem Ja prośit já toba/ áby
 nie usłitá widrá twojsá. **U** ty nie-
 tiebdy náwroćiwşy ós / utwierdżaj
 bráćis twojs. **U** on mu rzekł: **P**A-
 nie / q **G**otowem z toba isć y do
 wstęgenta / y ná śmierć. **U** on rzekł:
Powiadámci **P**: etręe / **N**ie gápteje
 dżis tur/áż ós pierwey trzy kroć
 gápręş / je mie nie znaş. **U** 31
U **R**zekł im: **G**dy w was posy-
 taf r bez misşlá / y bez tájstwy
 y bez botow / iżali wam cęgo nie-
 dostawitó? **U** oni rzekli: **N**icęgo.
Tedy im rzekł: **A**le teraz tto ma
 misşet/niech go weźmie/tát je y táj-
 şre: á tto nie ma miećjá / niech
 przeda sulkis swojs/á kupi go. **A**-
 bowiem powiadam wam/ **P**á ós je-
 šćie musi to co nápisano wypelnić
 ná mne / miánowicie: **P** z stó-
 cępnákami s polćehony jest **W**oć te
 ręczy ktore **i**nádcza o mnie/toniec
 bióra. **A**le oni rzekli: **y** **P**A: **o**to
 tu dwá miećje **U** on im rzekł: **D**o-
 sęć jest. **U** 32
U **W**ysędşy / sędł wędşug z wy-
 cęjsu r ná gors **O**limus/á sli
 gá nim y ucęniowie jego. **U** gdy
 przysędł ná miećje / rzekł im:
Woć ós / á y póćie u nie węšli
 w pokuśenie. **U** sam oddáł x ós
 od nich / játo by ná cęńnienie kánie-
 niem: á kętnawşy ná tolánd/
 modlit ós / **M**owiacz **D**je: je, ješli
 cęęş przęntęć ten tielich ode mnie:
Wşáże nie mojsá wola/lecż two-
 já nteş ós stánie. **U** utázaf mu
 ós **A**nşot / mebdá póbájsácy go. **U**
 le będac w boju / gorliwiey ós
 modlit. **U** byl pot jego játo kropie
 krawie / gćiet. **I**żac ná ziemie.
U wstawşy od modlit wy/pręşędł do
 ucęniow / y gánsłaz je spicac od
 smetku. **P** rzekł im: **C**oż spicie?
Wstáńcie á modćie ós/byćie nie
 węšli w pokuśenie. **U** 33
U **G**dy on y jećje mowit / olo
 gżrájá / y ten ktorego zmano
 Zudafem jeden ze dwunáśći sędł
 przęd nimi/y przęblişł ós do **J**E-
 zusa áby go pocłtował. **U** **J**Ezus
 mu rzekł: **Z**udafu/ pocłtówániem
 wydawáş **S**yná cęłowiećęgo? **U**
 widząc éi ktoryy przę nim byli / co

9
 Mass
 26. 35.
 Mark
 14. 31.
 Janá.
 3. 37.
 r
 Mass
 10. 9.
 s
 Esáj.
 53. 12.
 e
 Mass.
 26. 36.
 Mark
 14. 32.
 Janá.
 18. 1.
 u
 Mass.
 26. 42.
 x
 Mass.
 16. 39.
 y
 Mass
 26. 47.
 Mark
 14. 43.
 Janá.
 18. 3.

šie dżiac miáto, rzekli mu s PAnie/
 mamyli bić mieczem ? P uderzył 50
 jeden z nich slugę z Nawyższego ká-
 ptańa / y uciął mu ucho prawe. Ale 51

z
 Matt
 26 51.
 Mark
 14. 47.

Y Jezus odpowiadając / rzekł : Za-
 niechajcie áż potę. A dotknawszy
 52
 70
 71
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Y byli przępsli przećiwto niemu /
 do Przedniejszych káptanow / y do
 Pręfetożonych Kóściół / y do Stár-
 szych s Wyblićcie játo ná zbojes z
 mieczemi y z kijami. Gdy m ná káży
 dżień bywał z wámi w Kóściele /
 nie śćiągnęliście ręk ná mié : Ale
 eć jest oná godzina wásá / y moc
 ćiemności.
 P Dżinawszy go tedy / prowadżili 54
 a go / y przęprowadżili go w
 dom Nawyższego Káptana. A Piotr
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

a
 Matt
 26. 57.
 Mark
 14. 53.
 Jan.
 18. 12.
 b
 Jan.
 18. 25.
 c
 Matt
 26. 37.
 Mark
 14. 72.
 Jan.
 13. 38.
 Mark.
 14 65.
 e
 Matt.
 27. 1.
 Mark
 15. 1.
 Jan.
 18. 28

więc s Jestliś to jest Chrystus / po-
 wiedź nam ? P rzekł im : Choćbym
 wam powiedział / nie umierzęćie.
 A jestliśm tejś co pytał / nie odpo-
 wiećie mi s áni mié wypuśćiećie. Od
 tego káżsu będzie Syn ćźfowiećy
 śiedział k ná prawicy mocy Wożęy.
 P rzekli wshcy : Tyś tedy jest on
 Syn Wożęy ? A on rzekł do nich :
 Wy powiadacie jem Ja jest. A oni
 rzekli : Coż jestećie potęrebujemy
 świádecćwá ? Wśátesm sámi śty-
 feli s usł jego.

f
 Pśalm
 110. 1.
 Matt
 22. 44.

ROZDZIAŁ XXIII.

P An oddány Pílatowi y przed nim
 eskáżony. 7. Do Heroda odesłány. 11.
 Nájęrawány. 24. Ná śmiereć skáżány.
 26. Z miáśki wyprowadżony. 33. Ná
 mieśce trupich śłow przęprowadżony.
 Y Wkrężowány. 39. Y dwa łotrónia z
 nim. 48. VV makách umárt. 52. Po-
 grzebiány.

Y Eby powślawshy wshyto mno-
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

a
 Matt
 27. 4. 2.
 Mark.
 15. 1.
 b
 Matt.
 22. 21.
 Mark
 12. 47.
 c
 Jan.
 18. 33.
 d
 G.
 Zmo-
 57.
 e
 Luk.
 9. 7.

Alle wgdardżiwshy nim Herod s jót-

nierstwem swym / y nadsiamiw sy sie z niego / oblet go w sate biata / y odeslat go zas do Pifat. Y stali sie sobie przysiaciomi Pifat z Herodem onegoz to dnia: bo sobie byli przed tym nieprysiaciomi.

A Pifat zwolaw sy Przebniejszych Kapitanow / y Przetozonych / y lubu / Azet do nich: Oddali mi tego szcziowiet / jakoby lud odwracal: a oto ja przed wami pytajac go, zadney winy nie znalazem w tym szcziowietu / z tego o co nam starzycie. Ale ani Herod: Bom was odeslat do niego. A o to nic mu sie godnego smierci nie stalo. Przetoz staraw sy wypuscic go. A musial im Pifat wypuscac jednego z nad swieto. Tedy zawolalo spoleg m wshyto mnostwo / mowiac: Estrac tego! a wypusc nam h Barabbasa: Ktory byl dla niejatiego rozrutu w miescie uczyzionego / y dla mezobojstwa wsadzony do wieszienia. Tedy Pifat znoum mowil: Chcac wypuscic Jezusa. Ale oni przecie wolali mowiac: Wypusj / utrapj go! A on potrzecie rzekl do nich: Pcoz wady ten ztego uczyzionik? Zadney winy smierci nie znalazem w nim: przetoz staraw sy wypuscic go. A oni przecie nalegali glosy wielkimi / zadajac aby byl utrapjowany. Y znaciacy sie glosy ich y Przebniejszych Kapitanow. A tak Pifat przysadzil / aby sie doshc slalo zabosci ich. Y wypuscil im onego, ktory byl dla rozrutu y mezobojstwa wsadzony do wieszienia / o ktorego prosili: ale Jezusa podal na wola ich.

A Dy go i tedy wiedli / uchwycony Symona niektorego Cyrenejczyka / idacego z pola / wofzylil nań trzyp / aby go niost ja Jezusem.

A Szto za nim wielkie mnostwo lubu y niemial / ktore go plataly y narzekaly. Ale Jezus obroncy swy sie do nich rzekl: Corli Zerugalem sie / nie placicie nade mna / ale raczec same nad soba placicie / y nad dziatkami waszymi. Abo wiemci oto ida dni / ktorych beda mowic: Slogostawione niepodne / y zymoty ktore nierobdily / y piercsi

ktore nie farmity. Tedy pocina mowic k goram: Padnicie na nas! A pdgorcom: Przyptrycie nas! A bowiem poniewaj sie to nad zielenym drzewie dnieje / a coz bedzie nad suchym? Wiedzieni tej byli y inni dwal szcziowiet / aby wespot z nim straceni byli.

A Gdy przysli na miejsce ktore zowia Trupich gow / tam go utrapjowali: y onych szcziowcom / jednego po prawicy / a drugiego po lewicy. Tedy Jezus rzekl: Dcje odpusc im: boe nie wiedza co czynia! A rozdzielimy sacy m jegolos o nis miotali. Y stal lud przyptrujac sie. A nadsiewali sie z niego y Przetozeni z nimi / mowiac: Innych ratowal / niechje ratuje samego siebie / jeslije on jest Chrusus on wybrany Wojy. Nadsiewali sie tej z niego y zofnierze przystepujac / a ocet mu podawajac / y mowiac: Jesli ty jest Krol Zydowski / ratujje samego siebie. A byl tej y napis n napisany nad nim literami Greckimi / y lacinskimi / y Zydowskimi: Tenci jest on Krol Zydowski.

A Jeden z onych szcziowcom ktory z nim wideli / urgal mu / mowiac: Jeslije ty jest Chrusus / ratujje siebie y nas. A odpowiadajac drugi / gromic go mowiac: P ty sie Bog a ne bojis / chwytajes jest w tymje szaganu. A myc adji ste sprawiedliwie: (bo godna szpate ja uczyoni nase bierzemy.)

A Ze ten nie szego nie uczyoni. Y rzekl do Jezusa: P Anie / pomni na mnie / gdy przydjies do krolestwa twego! A Jezus mu rzekl: Zaprawde powiadam tobie / Djis ce mna bedzies w Raju.

A Byto ofo szesty o godjiny / y stala sie ciemnos po wshytiey ziemi aj do godjiny dziewiatey. Y zacmiso p sie slonce / a zastona loscielna rozermala sie w poky. A Jezus zwolaw sy glossem wielkim / rzekl: Dcje / w rce twoje polecam q ducha mojego. A to r rzekl / y stonak.

A Widjac Setnik co sie s dzialo. szwalil Bog a / mowiac: Za-

k
Esfj.
2. 19.
Ofc.
10. 2.
Objaw
6. 16.
y 9. 6.
1
Esfj.
53. 12.
Matt.
27. 38.
Mark
15. 27.
Jan.
19. 12.
m
Psalm
22. 19.
n
Matt.
27. 37.
Mark
15. 26.
Iana.
19. 19.
o
Matt.
27. 45.
p
Matt.
27. 52.
q
Psalm
31. 6.
Dziej
7. 59.
r
Mark
15. 37.
s
Matt.
27. 54.
Mark
15. 39.

prawde ciałowiet to był sprawie-
dliwy. Także w wysłtek lud który
ścis był zjedł n. i. to d. j. mowisko wi-
dząc co ścis d. j. a. / b. j. a. / c. j. a. / d. j. a. /
ścis swoje / wracał s. i. A z. j. a. j. o. m. i.
jego w. j. s. c. e. n. z. d. a. t. e. s. t. a. l. i. / v. n. i. e. w. i. a. d. a. /
s. t. y. k. t. o. r. e. j. a. n. i. m. b. y. t. y. p. r. z. y. s. t. y. g. a. l. i. l. e. j. e. y. /
p. r. z. y. p. a. t. u. j. a. c. ścis temu.

A Oto z. j. a. j. o. m. i. e. n. i. e. m. J. o. z. e. f. k. t. o. /
r. y. b. y. t. S. e. n. a. t. o. r. e. m. / m. a. j. d. o. b. r. e. /
v. s. p. r. a. w. i. e. d. l. i. w. : K. t. o. r. y. b. y. t. n. i. e. z. e. /
z. w. o. l. i. t. n. a. r. a. d. e. v. n. a. u. c. y. n. e. l. i. c. h. / g.
A. r. y. m. a. n. e. y. m. i. a. t. a. J. u. d. e. j. e. g. o. / k. t. o. r. y. /
t. e. j. o. z. e. k. a. w. a. t. k. r. o. l. e. s. t. w. a. B. o. j. e. g. o. /
Z. e. n. p. r. z. y. s. e. d. Ź. y. d. o. P. i. t. a. t. a. / p. r. o. s. i. t. o. /
o. c. i. a. t. o. J. e. z. u. s. o. w. e. / v. j. a. w. i. s. t. o. j. e. /
o. b. w. i. n. a. t. j. e. p. r. e. s. c. i. e. r. a. d. k. e. m. / a. p. o. /
s. t. o. j. y. t. j. e. w. g. r. o. b. i. e. w. o. p. o. c. e. u. w. y. k. o. w. a. n. y. m. /
w. k. t. o. r. y. m. j. e. s. c. i. e. n. i. e. n. i. k. t. n. i. g. d. y. /
n. i. e. b. y. t. p. o. z. o. j. o. n. y. / A. b. y. t. d. j. e. i. n. p. r. z. y. /
g. o. t. o. w. a. n. i. a. / v. S. a. b. b. a. t. n. a. s. t. a. w. a. t. /
P. o. s. e. d. Ź. y. t. e. j. x. j. a. n. i. m. v. n. i. e. w. i. a. d. Ź. y. /
k. t. o. r. e. b. y. t. y. g. n. i. m. p. r. z. y. s. t. y. g. G. a. l. i. l. e. j. e. y. /
o. g. l. a. d. a. t. y. g. r. o. b. / v. j. a. k. o. b. y. t. o. p. o. /
z. o. j. o. n. e. c. i. a. t. o. j. e. g. o. / A. w. r. o. c. i. w. i. s. t. y. ścis. /
n. a. g. o. t. o. w. a. t. y. w. o. n. n. y. c. h. r. z. e. c. h. y. v. m. a. /
d. Ź. c. i. : a. l. e. w. S. a. b. b. a. t. o. d. p. o. p. o. c. h. y. n. e. s. t. y. /
w. e. d. l. u. g. p. r. z. y. p. t. a. z. a. n. i. a.

ROZDZIAŁ XXIV.

*Paniam u grobu. 5. Anjot karat
o zmartwychwstaniu PAN kim. 13.
PAN iis sam pokazat naprz. od dwie-
ma. 35. Zakim wysłtkim Apostolom.
49. A obicawsy im post. c. Ducha
Świtego. 51. Na Niebo widzialnie
wstapil.*

A Pierwszego dnia po a. S. a. b. b. a. t. o. /
c. i. e. b. a. r. z. o. r. a. d. n. o. / p. r. z. y. s. t. y. d. o. g. r. o. b. u. /
n. i. o. s. o. c. z. r. z. e. c. h. y. w. o. n. n. e. / k. t. o. r. e. b. y. t. y. /
n. a. g. o. t. o. w. a. t. y. ; v. n. i. e. k. t. o. r. e. w. i. n. n. e. /
i. n. n. e. / v. n. a. d. Ź. y. t. y. t. a. m. i. e. n. o. d. w. a. l. o. n. y. /
o. d. g. r. o. b. u. / A. w. s. e. d. Ź. y. t. w. g. r. o. b. i. e. z. i. e. g. n. a. d. /
l. a. d. Ź. y. t. i. a. t. a. P. a. n. d. J. e. z. u. s. o. w. e. g. o. /
P. s. t. a. t. o. ścis / g. d. y. ścis b. d. l. a. t. e. g. o. z. a. /
t. r. w. o. j. y. s. t. y. / j. e. o. t. o. d. w. a. m. a. z. j. o. w. i. e. s. t. a. /
n. e. l. i. p. r. z. y. n. i. c. h. w. s. i. d. a. c. h. ś. w. i. e. t. n. y. c. h. /
A. g. d. y. ścis o. n. e. b. a. t. y. / v. z. a. c. h. y. l. i. s. t. y. t. w. a. r. z. /
s. w. o. j. e. k. u. j. e. m. i. / r. z. e. t. l. i. d. o. n. i. c. h. : C. o. j. /
s. u. k. a. t. i. e. j. y. w. i. a. c. e. g. o. n. i. e. d. z. y. u. m. a. r. /
t. y. m. i. ? N. i. e. m. a. Ź. c. i. g. o. t. u. / a. l. e. w. s. t. a. t. : /
w. s. p. o. m. n. i. c. i. e. j. a. k. o. w. a. m. p. o. m. i. a. d. a. t. c. /
g. d. y. j. e. s. c. i. e. b. y. t. w. G. a. l. i. l. e. j. e. y. / M. o. /
w. i. c. e. s. J. Ź. S. y. n. c. i. Ź. l. o. w. i. e. c. y. j. e. n. u. s. i. /
b. y. d. j. w. y. b. a. n. y. w. r. e. c. e. l. u. d. j. i. g. r. e. c.

s. n. e. c. h. / v. b. y. d. j. u. t. r. z. y. s. t. o. w. a. n. y. / a. t. r. z. e. /
c. i. e. g. o. d. n. i. a. z. m. a. r. t. w. y. c. h. w. s. t. a. c. / v. /
w. s. p. o. m. n. i. a. t. y. n. a. s. t. o. w. a. j. e. g. o. /

A W. r. o. c. i. w. i. s. t. y. ścis o. d. g. r. o. b. u. / o. /
z. n. a. j. m. i. s. t. y. t. o. w. y. s. t. k. o. o. n. y. m. j. e. /
d. e. n. a. Ź. c. i. / v. i. n. n. y. m. w. y. s. t. k. i. m. / A. b. y. t. a. /
M. a. r. y. a. M. a. g. d. a. l. e. n. a. / v. J. o. d. n. a. / v. /
M. a. r. y. a. / m. a. r. k. a. J. a. s. u. b. o. w. a. / v. i. n. n. e. z. /
n. i. m. i. / k. t. o. r. e. t. o. p. o. w. i. a. d. a. t. y. A. p. o. s. t. o. /
t. o. m. / A. l. e. ścis i. m. z. d. a. t. y. j. a. k. o. p. l. o. t. t. i. /
s. t. o. w. a. i. c. h. ; v. n. i. e. w. i. e. r. z. y. l. i. i. m. / T. e. d. y. /
P. i. e. t. r. d. w. s. t. a. w. i. s. t. y. / b. i. e. z. a. t. d. o. g. r. o. b. u. /
a. n. a. c. h. y. l. i. w. i. s. t. y. ścis / u. j. r. z. a. t. s. a. m. e. t. y. k. o. /
p. r. z. e. s. c. i. e. r. a. d. a. t. s. e. j. a. c. e. : v. o. b. s. e. d. Ź. y. /
d. j. e. u. s. w. i. a. c. ścis s. a. m. u. ś. c. i. e. b. i. t. e. m. u. c. o. ścis /
s. t. a. t. o. /

A Oto dwa z nich tegoż e. d. n. i. a. /
s. t. i. d. o. m. i. a. s. t. e. c. j. a. k. t. o. r. e. b. y. t. o. /
n. a. s. e. s. c. i. d. j. e. b. i. e. z. a. t. o. z. J. e. r. u. s. a. l. e. m. /
z. a. l. e. m. / k. t. o. r. e. z. w. a. n. o. E. m. a. u. s. / A. c. i. /
r. o. z. m. a. w. i. a. l. i. z. s. o. b. a. o. t. y. m. w. y. s. t. k. i. m. /
c. o. ścis b. y. t. o. s. t. a. t. o. / v. s. t. a. t. o. ścis g. d. y. /
o. n. i. r. o. z. m. a. w. i. a. l. i. v. w. e. s. p. o. t. ścis p. y. t. a. l. i. /
j. e. y. f. J. e. z. u. s. p. r. z. y. b. l. i. z. y. w. i. s. t. y. ścis /
s. e. d. Ź. y. n. i. m. i. / A. l. e. o. c. y. j. i. c. h. b. y. t. y. j. a. /
t. r. z. y. p. m. a. n. e. / a. b. y. g. o. n. i. e. p. o. z. n. a. l. i. /
v. r. z. e. t. l. d. o. n. i. c. h. : C. o. j. t. o. z. a. r. o. z. m. o. w. y. /
k. t. o. r. e. m. a. c. i. e. n. i. e. d. z. y. s. o. b. a. i. d. a. c. / a. j. e. s. t. /
s. t. e. c. i. e. s. m. e. t. n. i. / A. o. d. p. o. w. i. a. d. Ź. a. j. a. c. /
m. u. j. e. d. e. n. k. t. o. r. e. m. u. b. y. t. o. i. m. i. s. K. l. e. o. f. a. s. /
r. z. e. t. l. m. u. ; T. y. s. s. a. m. p. r. z. y. c. h. o. d. n. i. e. m. /
w. J. e. r. u. s. a. l. e. m. / a. n. i. e. w. i. e. c. c. o. ścis w. /
n. i. m. w. t. e. c. h. d. n. i. a. c. h. s. t. a. t. o. ? v. r. z. e. t. l. /
i. m. : C. o. j. ? A. o. n. i. m. u. r. z. e. t. l. i. ; v. J. e. /
z. u. s. i. e. N. i. z. a. r. e. n. i. s. t. i. m. / k. t. o. r. y. b. y. t. g. /
m. a. j. P. r. e. r. o. k. / m. o. c. n. y. w. u. c. y. n. t. u. v. w. y. s. t. k. i. m. /
w. m. o. w. i. e. p. r. z. e. d. B. o. g. i. e. m. v. u. c. y. n. t. i. m. /
l. u. d. e. m. : A. j. a. k. o. g. o. w. y. d. a. l. i. P. r. z. e. /
d. n. i. e. j. s. t. y. K. a. p. t. a. n. i. v. p. r. z. e. t. o. z. e. n. i. n. a. /
s. y. / a. b. y. b. y. t. s. t. a. z. a. n. y. n. a. ś. m. i. e. r. t. ; v. /
u. t. r. z. y. g. o. w. a. l. i. g. o. / A. m. y. s. t. y. ścis s. i. o. /
d. j. e. w. a. l. i. s. i. j. o. n. i. a. t. o. d. n. y. c. i. v. z. r. a. d. e. /
l. a. : a. l. e. t. e. r. a. z. t. e. m. u. w. y. s. t. k. i. e. m. u. d. j. e. b. /
j. e. s. t. t. r. z. e. c. i. d. j. e. i. n. j. a. k. o. ścis t. o. s. t. a. t. o. /

22 L. e. c. h. v. n. i. e. w. i. a. d. Ź. y. n. i. e. k. t. o. r. e. z. /
n. a. Ź. y. c. h. y. p. r. z. e. s. t. r. a. f. y. t. y. n. a. s. / k. t. o. r. e. r. a. n. i. u. c. j. k. o. /
b. y. t. y. u. g. r. o. b. u. / A. n. i. e. z. n. a. d. a. Ź. y. t. i. a. /
t. a. j. e. g. o. / p. r. z. y. s. t. y. p. o. m. i. a. d. a. j. a. c. / i. z. /
w. i. d. z. e. n. i. e. A. n. j. e. l. s. t. i. e. w. i. d. z. i. a. t. y. / k. t. o. r. y. y. /
p. o. w. i. a. d. a. j. a. i. z. o. n. j. y. w. i. e. / v. z. o. b. Ź. i. l. i. /
n. i. e. t. o. r. z. y. z. / n. a. Ź. y. c. h. y. d. o. g. r. o. b. u. / v. t. a. l. /
z. n. a. l. e. j. s. t. i. j. a. k. o. v. n. i. e. w. i. a. d. Ź. y. p. o. w. i. a. d. a. /
t. y. ; a. l. e. s. a. m. e. g. o. n. i. e. w. i. d. z. i. e. s. t. i. / T. e. d. y. /
o. n. r. z. e. t. l. d. o. n. i. c. h. ; v. z. g. u. p. i. : a. l. e. n. i. /
w. e. g. o. s. e. r. c. a. t. u. w. i. e. r. z. e. n. i. u. t. e. m. u. w. y. s. t.

d
Jan. 20. 3.E. na
Ponice
dział.VII.
Viol.
konoc.
cMark
15. 22.
fMatt.
12. 20.g
Luka.
7. 16.

h
Ejaj. 50. 6. 753 3. 2. 9. Zyd. 12. 2. 1. Piotr. 1. 21. i 2. Moj. 3. 25. y22. 18. y29. 10. k
Ejaj. 7. 14. 10. 10. Jerem. 23. 5. y33. 15. Ezach. 34. 23. y37. 24. Dani. 9. 24. Mich. 7. 20. E. me. Wtor. Wiel. konoc. 1. Mark. 16. 14. Janá. 80. 19.

stkiemu co powiedzieli Prorocy !
Ktoż nie musiał h Chrystus tego
cierpieć y ponieść do chwastu swojej?
A pojąwszy od i Mojżesá y od
wysłanych k Prorokow / wykładaf
im wshytie one pismá / ktore o nim
napisano byly. Przegłoszili síe tu
miasteczku do ktorego sli s á on po-
kázowaf jakoby miał dálej iść.
Ale go oni przymusili / mowiac z
Zostañ z námi / boć síe ma tu wie-
ciorowi / y już síe dzień náchylit. Y
wshedt aby zostaf z nimi. Y státo
síe gdy on siedział z nimi. *za solum*
wziawszy chleb / bfgostáwít / d tá-
miac podawaf im. Y otworzyty síe
oczu ich / y poználi go : ále on zni-
knaf z oczu ich. Y mowiti miedzy
sobá : Ziali serce náse nie pakáto
w nas gdy z námi w drodze mowit /
y gdy nam pismá otwierał ? A wsta-
wshy onejze godziny / wrocili síe do
Jeruzaléy y znalezi ggromadzoných
onych jedenáście / y tych ktorey z
nimi byl. Powiadájszcyh : Zj wstaf
Dani. PAn prawdziwie / y ukázaf síe Sy-
monowi. A oni teź powiedzieli co
síe státo w drodze / y jako go poználi
w tamaniu chlebá. *

A Gdy oni 1 to mowili / stánaf
sam Jezus w poórgodku nich /
y rzekł im : Pokoj wam. A oni
przelstáwshy síe y przestrácheni
bedąc / mniemáli iż duchá widzieli.
Y rzekł im : Czemu síe gá-
trwozili ? y czemu myśli wstępuj-
do serc wáshych ? Ogladajcie ruce
moje y nogi moje / zemić Ja jest on s
dotykajcie síe mnie d obaczcie : bo

26 40 41 27 42 43 44 29 30 45 46 31 32 47 33 48 49 34 35 50 36 37 52 38 53 39

duch nie ma ciała ani tości / jako
widziacie że Ja mam. A to rzekłszy
pokázaf im ruce y nogi. Lecż gdy oni
jeszcze nie wierzyli od radości / ále
síe dziwowáli / rzekł im : Macie tu
co m jeść ? A oni mu podáli kustu
m
ryby pieczoney / y plaster miodu. A
Janá.
on wziawshy / jadł przed nimi. Y
21. 5.
rzekł do nich : Zec sa stómá ktorem
mowit do was bedąc jeszcze z wámi /
iż síe musi wypełnić wshyto / co
napisano w gatonic Mojżesowym /
y w Prorocach / y w Psalmiach / o
45 mnie. Ledy im otworzył gny / zbedy
46 rozumieli pismá. Y rzekł im : Zde-
ci napisano / y ták musiat n Chrystus
n
cierpieć / y trzeciego dnia
15. 1m
zmartwychwstáć : Y aby bytá ka-
22. 7.
żána w Zmienu jego pokutá y od-
Dziej
puszczenie grzechow miedzy wshyto-
17. 3.
stimi narody / pojąwshy od Jeru-
zalem. *

A Wy jesteście świadkami tego.
A oto Ja póis ná was o obie-
o
tnicá Dcá mego / á wy zostańcie w
Janá.
mieście Jeruzalemie / do kad nie be-
14. 16.
dziecie y przyobleczeni mocą z wy-
35 36. 7.
sokości.

Y Wymiodł je precż aż do Betá-
p
Niew s á podniozshy ruce swoje /
Dziej
51 bfgostáwít im. Y státo síe / gdy im
1. 6.
q bfgostáwít / rozstaf síe z nimi / y
q
52 byt niesiony wgore do niebá. A
Mark
oni pokloniwshy mu síe / wrocili síe
16. 19.
do Jeruzalem g radością wielką. Y
Dziej
53 byli gáwshy w Kościele chwálac
1. 9.
y bfgostáwiac B D G A.
A M E N.
☩☩☩

EWANGELIA WEDLVG SWIETEGO JANA.

Jan E. Ewángelista / syn Zebedeuszow / byl jednym z Apostolow Pánstkich. A byl nád insze
w wielkiej káse u Pána. Tenż gá Domitianá Cesárzá ná wyspe Pátmos byl wygná-
ny / tedy pisał Objáwienie swoje. Po smierci Domitianowey / wrocit síe do Efezu / á tam / że
miał umrzeć / świadczy Eusebius. Ewángelija swoje po wshytich trzech Ewángelistách ná-
pisał / przejrzáwshy ich Ewángelie / y miał je gá prawdziwe. A widząc że jeszcze niektorych
bárzo potrzebnych rzeczy niedostawało / tym byl pobudzony / że teź spisał Ewángelija swoje.
Wiedz y przeżba Biskupow Azyjskich / ktorey go probili / aby zostwá Chrystusa Pána do-
wiodł / przećwto Cerentowi / y Ebionowi. W ktorey E. Ewángeliety pisze. I. D osobie
Chrystusa Pána / á w niej o dwojédim przypodzeniu / Wostim y ludzkim s cżego potágnu-

domodami potwierdza. I I. O Wzrzedzie y pracy jego / ktora dluzej niz przez trzy lata podejmowal / y o smierci a smartwopchwstaniu jego. A te prace Pustkie dzieli na czas czterech Wielkynocy / ktore od chrztu az do smierci jego przeminely. Abowiem co kazal y czynil pierwszego roku po chrzcie swoim / a tak przed pierwsza Wielkynoca / to zamknal we trzech Rozd. A co drugiego roku przed druga Wielkynoca / to ma w 4. y w 5. Rozd. Co sie tej dzialo trzeciego roku Wzrzedu jego / od drugiej az do trzeciej Wielkynocy / to wyrazil w Rozd. od 6. az do 11. Nawet co czwartego Roku po chrzcie swoim a przed czwarta Wielkynoca czynil / y co sie z nim dzialo / opisujes miadnowicie: Kazania / Cuda / Wskazanie / smierci y smartwopchwstanie jego / co zamknal od Rozd. 10. az do konca. To jednat nabinsze przydad S. Jan w Ewangeliczy swojej. I. Rozmowa Pustka z Nitodemem o nowym rodzie w rozd. 3. II. Z Samarytana o jymey wodzie w rozd. 4. III. Z Zydzy o uzdrowieniu cizlowieca a przez trzydziesci y osm lat chorujacego / w rozd. 5. IV. Z ludem o Chlebie zywota w rozd. 6. V. Znowu z Zydzy w Koscielcu o slegocie y zlosci ich w rozd. 8. VI. O dobrym Pasterzu y o owieczkach w rozd. 10. VII. Z Marta o wskrzeszeniu Lazara w rozd. 11. VIII. Z Bcniadami przy wieczerzy y o wieczerzy ostatniej / a miadnowicie o Duchu swietym w rozd. 14. 15. 16. IX. Modlitwa do Dca niebieskiego za Bcniadami y za Koscielcem swoim / w rozd. 17. X. Rozmowa z Tomaszem o wierze / w rozd. 20. XI. Z Piotrem Swietym o miłości w rozd. 21. A przypm te Cuda. I. Z wody wino uczynienie w 2. II. Czyna Kroskifowego w 4. y cizlowieca przez 38 lat chorujacego uzdrowienie w 5. III. Cizlowiecowi od Wrodzenia slegemu wzroku przywrócenie w 9. IV. Lazara wybudzenie w 11. V. Wnoszwa ryb potowienie w 21. Rozdziale.

ROZDZIAŁ I.

Swiadektwo hwiatego Jana Ewangelisty. 15. Y Iana Chrzesciela, o Chrystusie Panu: gdtja, y o Legatoyj Kisezy Ieruzalemskich do Iana 8. 37. Y o powolaniu niektorych osob na Wzrad Apostolski wzmianka ist dzieje.

E. na dzien S. Jan. a Jan. 1. 1. b Ian. 27. 5. c Mojs. 1. 2. Psalm 33. 6. d Iana. 1. 26. e Ian. 8. 12. f Mar. 3. 1. g Ian. 9. 5. h Zyd. 1. 2.

A poczatku byto a Stowo / a ono Stowo bylo u Bogu / a Bogiem bylo ono Stowo. To h bylo na poczatku u Boga. Wshstie rzeczy a przez nie ste staly: a bez niego nic sie nie stalo co sie stalo. W nim d byl zywot / a zywot e byl on g swiatloscia ludzka. A ta swiatlosc w ciemnosciachowieci / ale jey ciemnosci nie ogarnely. Byt cizlowiec postany f od Boga / ktoremu imie bylo Jan. Ten przyshed na swiadektwo / aby swiadekyl o tey swiatlosci / aby przejen wyspoy uwierzyl. Nie bylci on ta swiatloscia: a nie przysied / aby swiadekyl o tey swiatlosci: f Mar. 3. 1. Tenci byl ta prawdziwa g swiatloscia / ktora oswieca kazde o cizlowieca przychodzacego na swiat. 9. 5. Na swiecie byl / a swiat przejen h uczyniony jest: ale go swiat nie poznal. Do swey wlasnosci przyshed /

12. ale go wlasni jego nieprzyjalsi. Lecj i ktory go to wlasni przyjalsi / dat im Rzym te moc / aby sie i stali synami Boga. 2. 16. jym i to jest. tym / ktory wiera w k 13. Imie tego. Ktorey nie je krwie / ani Matt. z woli ciata / ani z woli mezja / ale z 1. 16. 14. Boga narodzeni sa. Y to Stowo I ciatem sie k stalo / y mieskalo mie- 2. Piotr dzy nami: y widzie / i smy l chwata 1. 17. m jego / chwata jako jednorodzonego od Dca / pefne kasty m y prawdy. * Kolos. 2. 15. 15. Jan u swiadczyf onim / y wofal: 1. 19. 16. Zmowige: z Lenji jest / o ktorym mem powidzal: z Ktory y onnie przyshed / y przedzil mie: bo pier- 0. Kol. wey byl ni j. A z pefnosci ie o my- 2. 10. smy wyspoy o wsteli / y stali za ta- p 17. 17. ste. Abowiem zakon y przez Moj- 10. 3. gesa jest dany / a stala y prawda przez Jezusa Chrystusa stala sie. q 18. Boga nie q nigdy nie widzial: on jednorodzony syn / ktory jest w tonie Dcowskim / ten nam r powiedzial. 19. Y Toz jest s swiadektwo Jano- E. na we / gdy postalsi Zydzi z Jeru- N. IV. galem Kaplany y Lewity / aby go Adv. pptali: Ty ktos jest? Y wyznal: d 1. Mar nie zaprzal: a wyznal / jem ja nie r 11. 27. jest Chrystus. Y pptali go: Coz e- s. Ian. tedy? Eliasz ty? A on rzekl: Nie s. 23. jestem. A oni s Prorociemeb ty? y c 21. odpowiedzial: Nie jestem. Rzekli Dziej 22. mu tedy: Ktoz e jest / jedy smy od- 13. 25.

powiedź dali tym / ktorzy nas po-
stali? Coż wzdzy powiadaś o sobie?
U Rzekł: Jam jest głos u wodzającego
21 u
Esfaj. 40. 3.
Matt. 3. 3.
Mark. 1. 3.
x
Matt. 3. 11.
3. 11.
Mark. 1. 7.
Luka. 3. 16.
Dziej. 1. 5.
11. 16.
y
Esfaj. 52. 7.
z
Matt. 3. 16.
a
Matt. 3. 11.
b
Dziej. 8. 32.

na puścizy / Proślucie drogę Pán-
sta / jako powiedział Izajáš Pro-
rof. A ci ktorzy byli postány / byli
Zaryzeufow. Ppytáti go / y rzekli
mu: Czemuż tedy chrzciš / jeśliż
ty nie jest Chrystus / ani Eliáš / ani
on Prorok. Odpowiedział im Jan
mowiac: Zac chraće x woda: ale
w pobrzdoku was stoji / ktorego wy
nie gnacie. Teni jest ktory po mnie
przyszedł / uprzedził miš / ktore-
mum ja nie jest godzien / zebym roz-
wigał rzemot obuwia jego. To sie
stało w Betábarze zá Jordanem /
gdzie Jan chraćil. *

A Násájuťz ujrzał Jan JE-
zusa idącego do siebie / y rzekł:
Dto y Báránel Boży / ktory gládzi
grzech ówiáta. Teni jest / o kto-
remu powiadał: Ze idzie gd móg
mag / ktory miš uprzedził: bo pier-
wep był niź ja. A jam go nie znał
ale aby był objawiony Izraelowi
dla tego ja przyszedł chraćac
woda. Y ówiádecił Jan mowiac:
Widziałem Duchá z stępujacego /
jako gośebice y niebá / y zostal ná
nim. A jam go nie znał: ale ktory
miš postat chraćić woda / ten mi
rzekł: Ná togo bps ujrzał Duchá
zstępujacego / y postawájacego ná
nim / teni jest / ktory chraćci a Du-
chem Swięcym. A jam widział y
ówiádecił / ze ten jest Syn Boży.

A Násájuťz zášie stat Jan / y
Dwá z uczniow jego. Aujrza-
wšy JEzusa chodjacego rzekł: Dto
Báránel b Boży. Y styfeli go ont
Dwá uczniowie mowiacego / y sli zá
JEzusem. Ubroćimšy się JE-
gus / y ujrzáwšy je zá sobá idące
rzekł do nich: Czego szukacie? A
oni mu rzekli: Rábbi / (co sie wy-
stada / Mistrzu) gdzie miekšas?
Rzekł im: Y podójcie / á ogládajcie.
Y sli y widzieli gdzie miekšal / á go-
stáli przy nim onego dnia: bo bylo
okolo dziesiętocy godziny. A był
Andrzej brat Symóna Piótrá / je-
den z onych dwu / ktorzy so styfeli
od Janá / y sli byli zá nim. Ten na-
pierwep ználáł Symóna bráta

swego własnego / y rzekł mu: Zná-
ležíšmý Mieszpašij / Co sie wytkada /
Chrystus. Y przywiódł go do JE-
gusá. A wejrzáwšy nań JEzus /
rzekł: Tyś c jest Symón / syn Jo-
náfow: ty bédziejé názwany Je-
fás / co sie wytkada / Piótr.
Násájuťz chcał JEzus wynieś
43 44 45 46 47 48
Duchá swego / y náglády Filipá /
y rzekł mu: Podj á o glády. A Filip
był z Betsájdby / z miásta Andrzejo-
wego y Piótrowego. Filip nágláł
Nátánaéla / y rzekł mu: Ználežíš-
smý onego / o ktorym pisal d Mo-
jšeš w zalonie / y e Prorocy / JEzusá
Syná Josefowego z Názáretu. Y
rzekł mu Natánaél: Móžeš z Ná-
záretu býć co dobrego? Rzekł mu
Filip: Podj á o glády. Y jrzáw-
šy tedy JEzus Natánaéla idące-
go do siebie / rzekł o nim: Dto
prawdginie Izraelców / w ktorym
niemáš zdrády. Rzekł mu Natá-
naél: Z kabže miš znaš? Odpowie-
djal JEzus / y rzekł mu: Pierwe-
niź iś Filip záwołal / á gdy był pod
figowm drzewem / widziałem iś.
Odpowiedział Natánaél y rzekł
mu: Mistrzu / tyś jest on Syn Bo-
ży: tyś jest on Krol Izraelšti. Oo-
powiedzial JEzus / y rzekł mu: J-
šemci powiedzial: Widziatem.
Y pod figowm drzewem / wierzšy:
wieszte rzeczy nád te ujrzáł. Y rzekł
mu: Záprawde zápráwds powid-
dam wam: Od tego chásu ujráćie
niebo otworzone / y Anjoly Bože
wstępujace y zstępujace ná Syná
cjtowicejogo.

ROZDZIAŁ II.

JEzus ná wesele w Kánie Galilaj-
skiej. 11. V Vode w nino przemieniošy.
12. Do Kapernaum zstápił. 13. A z
támtad ná V Wielkanec do Ieruzalem.
14. Kedy kupcoš z kóciwá wygnat. 15.
Przeponiedział o kóciwá, so jesi. o cía-
da swego, obáloniu. 23. A wiele ich
wázac cudá jego, uwiérzyli weš.

A Dnia trzeciego bylo wesele w
Kánie Galilejskiej: y byłá
tam máttá JEzusowa. Wezwány
tež był y JEzus y uczniowie jego /
ná ono wesele. A gdy nie stáło wi-
ná / rzekł máttá JEzusowa do nie-
go: Winá nie májš. Rzekł jej

c
Matt. 16. 17.
d
1 Moj. 3. 15.
2a. 18
y. 10
349. 4
5 Moj. 12. 18.
e
Esfaj. 40. 2.
y 7. 14.
y 9. 6.
y 40. 11
y 45. 2.
y 53. 1. 2
Ierem. 23. 5.
y 33. 18
E...
y. 24.
Mich. 5. 2.
Zach. 9. 9.
E. ná
N. 18.
po 3.
Krol.

Jezus: Co Ja mam z tobą nie-
 wiadło? Jesteś nie przychodzący
 na moją. Rzektł mam rzece / u-
 czycie. Y było tam seć sław-
 kamiennych / postawionych według
 oczyszczenia Żydowskięgo / biorę-
 cych w się każda dwie albo trzy
 wiadra. Rzektł im Jezus: Nape-
 nicie te sławie wody. Yndepnili
 je aż do wierzechu. Zedy im rzektł
 Czerpajcież teraz / a doniescie
 Przelozonemu wesela. Y doniesli.
 A gdy stojłotwał Przelozony wese-
 la oney wody / ktora sie stała win-
 nem / (a nie wiedział z kądby by-
 to: lećz słudzy wiedzieli ktoryz wo-
 de czerpali) zawolat on Przelozo-
 ny wesela / oblubienca: Y rzektł mu
 Kądzy cztowiel pierwey dawa wi-
 no dobre; a gdy sobie podpija / tedy
 poblesie: a tyś dobre wino zacho-
 wał aż do tego czasu. Tenći pocja-
 tet cudow uczyntł Jezus w Kanie
 Galilejskiej / a objawił swate
 swoje; i y uwierzgli weń uczniowie
 jego. *

Po tym ystąpił a do Kaperનાum /
 Mat. 4. 13. Mark 1. 21. Y on / y matka jego / y bracia jego /
 y uczniowie jego / y zniešli tam
 nie wiele dni. Abowiem była bli-
 sło Wieltanoc Żydowska / y wstąpił
 Jezus do Jeruzalem. Y znalazł
 b w Kościele siedzące te co prze-
 dawali woły / y owce / y gołebie / y te
 co pieniadzy handlowali. A uczy-
 nimyśy bicz / y pomrogow / wespół
 wypnatł z Kościoła / y owce / y woły:
 a tych co pieniadzy handlowali /
 Luki 19. 45. pieniadze rozszpal / y stoły poprę-
 wracał. A tym co gołebie przeda-
 wali / rzektł; Wnieście to z tad /
 c Psal 69. 10. nie czynicie domu Ojca mego / do-
 mem kupiectim. Y wspomnieli so-
 bie uczniowie jego / iż napisano ś
 Mat. 23. 38. Gorliwość c domu twęgo zżarła
 nis. Zedy odpowiedzieli Żydowie /
 y rzektł mu: Cwż nam ja d gnd
 y 16. 1. połajesz / iż to czynisz? Odpwie-
 Mat. 26. 61. dział Jezus / y rzektł im: Rozwalcie
 y 27. 40. ten c Kościół / a we trzech dniach
 Mark 14. 58. wystawis go. Rzektł tedy Ży-
 y 15. 29. dowie: Csterdzieci y seć lat bu-
 dowano ten Kościół / a ty go we
 trzech dniach wystawisz? Ale on

22 mowil o kościele ciada swe. Prze-
 toż gdy zmartwychwstał wspom-
 nieli uczniowie jego / iż im to był
 powieđział: y uwierzgli pisnu / y
 6 stowu / ktore wyprzeł Jezus.

23 **A** Gdy był w Jeruzalem na
 Wieltanoc w Świsto / wiele
 7 24 ich uwierzgło w Imię jego / widząc
 8 25 cudą jego / ktore czynil. Ale Jezus
 29. 17. nie zwięzał im samego siebie / Kto
 7. 10. przeto iż on znał wespół: A iż nie
 11. 20. potrzebował / aby mu kto świade-
 27. 10. ctwo wydawał o cztowieku: abo
 20. 12. wiem on wieđział co k było w cztow-
 20. 12. iekiu.

ROZDZIAŁ III.

O Nikodemie ktorego w nocy Chry-
 stus PAu uczył. 14. O Wzniu z awiesio-
 nym na puszty. 23. O Chrzcie S. Jana
 27. Ktorey wydawał imi idelno uczniom
 swoim o PAnu Chryście.

1 **Y** Był niektorzy cztowiel z Fd. E. na
 2 ryzusow / imieniem Nikodem / Świs-
 2 26. 12. tójgę Żydowskię. Ten przyszedł a
 do Jezusa w nocy / y rzektł mu: Mi-
 19. 39. strzu / wieim żeś przyszedł od Boga
 nauczyćcie: bo nikt tych cudow czy-
 nić nie może / ktore ty czynisz / jeśli
 3 27. 12. by Bog z nim nie był. Odpowiedział
 Jezus / y rzektł mu: Zaprawds ja-
 4 28. 12. prawds powiadamćis: Jeśli sie kto
 nie narodzi znomu / nie może widzieć
 5 29. 12. krolestwa Bżęgo. Rzektł do niego
 Nikodem; Jaktż sie może cztow-
 6 30. 12. iek narodzić będąc stary? iżali
 7 31. 12. powtore może wnieć w żywot mat-
 8 32. 12. ki swojej / y narodzić sie? Odpo-
 9 33. 12. wieđział Jezus: Zaprawds ja-
 10 34. 12. prawds powiadamćis: Jeśli sie kto
 nie narodził b z wody y z Duchá /
 11 35. 12. nie może wnieć do krolestwa Bżę-
 12 36. 12. go. Co sis narodziło c z ciada / cia-
 13 37. 12. to jest; a co sis narodziło z Duchá /
 14 38. 12. Duch jest. Nie dżmus sie / jęmcí
 15 39. 12. powieđział; Musicie sie znemu
 16 40. 12. narodzić. Wiadę gđjie: tce wieje-
 17 41. 12. y glos jego słyysz / ale nie wieś z
 18 42. 12. tad przychodzi / y dotad idzie: tak-
 19 43. 12. żeć jest kądzy / ktorey sis narodził z
 20 44. 12. Duchá. Odpowiedział Nikodem / y
 21 45. 12. rzektł mu; Jaktż to być może? Od-
 22 46. 12. powiedział Jezus / y rzektł mu; Tyś
 23 47. 12. jest nauczycielem w Izraelu / a tego
 24 48. 12. nie wieś? Zaprawds ja-
 25 49. 12. prawds ja-

Mat. 4. 13.
 Mark 1. 21.
 Mat. 21. 21.
 Mark 22. 15.
 Luki 19. 45.
 Psal 69. 10.
 Mat. 23. 38.
 y 16. 1.
 Mat. 26. 61.
 y 27. 40.
 Mark 14. 58.
 y 15. 29.

1 Sam
 10. 7.
 1 Kr 7.
 29. 17.
 Psal 7. 10.
 11. 20.
 27. 10.
 20. 12.

E. na
 Świs-
 Troje
 a
 Iana.
 19. 39.

b
 Ty.
 2. 5.
 c
 Rzym
 8. 5.

d wiadamci / i z co d wiemy / mowimy /
 Jan. d cosmy widzieli swiadczyiny : ale
 8. 12. swiadcetwa nasego nie prajmuje.
 e Jan. cie. Jesli z gdm wam ziemskie rze-
 6. 68. czy powiadat / d nie wierzycie : ja-
 Efa. koj / bsdeli wam powiadat niebie-
 4. 9. ste / uwierzycie ? A nie nie wstapil
 f e do nieda / tylko ten ktory wstapil
 4 Moj. z nieba / Syn czlowieczny / ktory jest
 1. 9. w niebie. A jako f Mojese wszad na
 2 Krol. pukecy wywysy / tak musi byc
 20. 4. wywysy syn czlowieczny. Aby
 Iona. kazdy kto wen wierzy / nie zginat /
 3. 18. ale miał zywot wieczny.*
 E. na **N**owiem Lat Bog umiowat g-
 Swia- swiad / je Syna swego jednorod-
 deczyni onego dat : aby kazdy kto h wen
 Po- wierzy / nie zginat / ale miał zywot
 niedk. wieczny. Wol nie postat i WCH
 g Syna swego na swiat / aby sadzil
 1 Jan. swiat : ale aby swiat byl zbawio-
 4. 9. ny przezeń. Kto k wierzy wen / nie
 h bedzie osadzony / ale kto nie wierzy /
 Mark. juz jest i osadzony / i z nie uwierzyt
 16. 16. w Jinis jednorodzonego Syna
 1 Jan. Bozego. A teni jest sad / je swia-
 5. 10. tlosc m przysla na swiat / lecz lu-
 i Jan. dzie bdrziew umiowali ciemnosc
 12. 47. niz swiatlosc : bo byly zle uczyntsi
 k ich. Kazdy bowiem kto zle czyni /
 Iona. nienawidzi swiatlosci / y nie idzie
 5. 24. na swiatlosc : aby nie byly zga-
 78. 40. nione uczyntsi jego. Lecz kto czyni
 72. 31. prawde / przychodzi do swiatlosci /
 l aby byly jawne uczyntsi jego / i z w
 Mark. Bogu sa uczyntsi.*
 16. 16. **P**o tym przysedl Jezus / y u-
 m Pelnowie jego do Judzkiej zie-
 Iona. mie / y tam przemiatowal z nimi n-
 1. 9. y chrcit. Chrcit tez y Jan o w
 Enon blisko Salim zbo tam bylo
 Iona. wiele wod : a ludzko przychodzili / y
 4. 2. chrcili sie. Wo jezuse Jan y nie
 o byl podany do wiezienia. Wszc-
 3. 8. sa sie tedy gabela miedzy uczniami o
 p Janowmi / y miedzy Jpdami o
 Matt. oczyntsiu. Y przysli do Jana / y
 24. 3. rzekli mus Misreju / ten ktory byl
 q z toba q gd Jordanem / etoremus
 Matt. ty r dat swiadcetwo / ten oso chrci-
 3. 21. d w hofcy idg do niego. Odpowie-
 r dzial Jan rzekl : Nie moze nic
 Iona. wzjac czlowiek / jesli y mu nie bylo
 1. 25. dano z nieba. Wy sami jesteecie mi
 28 swiadkami / jem powiedzial : Nie

jestem ja s Chrytus / ale jem po-
 29 stany przed nim. Kto ma oblubie-
 nics / ten jest oblubienic : a przaj-
 12 ciaciel oblubiencow / ktory stoji a
 13 30 slycha go / weseli sie wezelem dla
 14 31 glosu oblubienicowego. Przetoj /
 15 32 weseli moje wyptnions jest. On
 32 musi rosc / a mnie musi ubymac.
 Kto z gory przysedl / nade wysokie
 31 jest : Kto z ziemie jest / ziemski jest /
 y ziemskie rzezy mowi : ten ktory z
 32 nieba przysedl / nade wysokie jest.
 32 A co widzial y u stopal / to swiad-
 33 czy : ale swiadcetwa jego jaden
 34 Bog jest x prawdziny. Ubowiem
 ten ktorego Bog postat / slowo Bo-
 35 ze mowi : bof mu nie pod miara da-
 36 wa y Bog Duch. Dcie misuje
 Syna / w hofcy dat z w rece jego.
 Kto wierzy w Syna / ma zywot
 wieczny : ale kto nie wierzy Syno-
 wi / nie ogloda zywoata / lecz gniew
 Bozy postawa nad nim.

ROZDZIAL IV.

Rozmowa PAnska z Samarytan-
 ko. 21. Pokazanie ktora jest prawdzi-
 wachwata Boza. 27. O Messyasu. 32.
 O pokarmie jego. 39. Jako w Chrystu-
 sa PAna umierzyli Samarytanowie.
 46. Ktorego syna / krolawskiego dworzani-
 ninu / uzdrawit.

1 **A** Gdy poznat PAN / i z ustpheli
 2 Zarypewfowie / je Jezus wie-
 3 cey uciniow czynil a y chrcit ni-
 4 jeli Jan : (Chociaj sam Jezus
 5 nie chrcit / ale uciniowie jego) Do-
 6 pudcit Judzki ziemis / y odphd g-
 7 sis do Galileje. A musiat ide
 8 przez Samaryje.
 1 **P**rzysedl do miasta Samary-
 2 jer / ktore b gowia Synhar z
 3 blisko folwarku / ktory byl dat Ja-
 4 cob Josefowi synowi swemu. Y by-
 5 ka tam studnia Jakobowa. Prze-
 6 toj bedac Jezus na drodze spr-
 7 cawany / siedzial tde na studni z d
 8 bylo okolo fosley godziny. Y przy-
 9 stl niewiadst z Samaryje ch-
 10 pac wode. Ktozey rzekl Jezus :
 11 Daj mi pic. (Wo uciniowie jego
 12 odesli byli do miasta / aby nakupili
 13 G jpwno-

żywności) Kżetá mu tedy oná
 niewiadá Sámarýtaná; Jákoj
 ty bedac żydem; žádasz ode mnie
 napoju; od niewiadstý Sámarýtana-
 ni? (gdy żydowie nie obcuja z
 Sámarýtaný) Odpowiedział Ję-
 zus y rzekł; jey; Gdýbys wiedzia-
 tá ten dar Boży; y kto jest ten coś
 mówi; Dasz mi pić: tybys go pro-
 siłá; á dalcibys c wode żywo. Y
 rzetá mu niewiadá; y Anie/ nie
 masz y ezym náczepác; á studnia
 jest głeboka; z y tądje tedy masz es
 woda żywo? Yżajesz ty jest wiesty
 niżeli; Dziec nász Jáko; ktorý nam
 dał te studnia; y sam z niey pit; y
 spowowie jęgo; y dobytł jęgo? Od-
 powiedział Jęzus; y rzekł; jey;
 Kádyz to pije es woda; zásis be-
 djie prágná; lecz; ktoby pit oná
 d wode; ktora; Ja mu dam; nie be-
 djie prágná ná wieli: ále; tá wo-
 dá; ktora; Ja mu e dam; stánie się
 w nim; studnia; wody; wystá; y; jęcy
 ku; żywotowi; wiecznemu. Kżetá
 do niego niewiadá; y Anie; dasz mi
 ten wody; abym nie prágnął; áni
 tu; czepác; thodjítá. Kżetł; jey; Ję-
 zus; y; Jdy; záwotaj; mezá; swęgo; á
 przýdj; tu. Odpowiedziá; niewia-
 dá; y rzetá; Nie mam; mezá. Kżetł;
 jey; Jęzus; Dobrzes; rzetá; Nie
 mam; mezá. Abowiemes; piaci; me-
 żow; miá; á; teraz; ten; ktorego
 masz; nie jest; meżem; twolim. Lós
 prawds; powiedziá; Kżetá; mu
 niewiadá; y Anie; widze; żeś; ty; jest
 Prorok. Dycowie; nász; ná; ten;
 gorze; chwálili; Bogá; á; wy; spowia-
 dacie; że; w; Jeruzalem; jest; miejsce;
 kedy; przýwojita; chwalić. Kżetł;
 jey; Jęzus; Niewiadá; wierz; mi;
 iż; idzie; godjina; gdy; áni; ná; ten; go-
 rze; áni; w; Jeruzalem; nie; będjecie
 chwálili; Djeá. Wy; chwálili; g; co
 nie; wiecie; á; my; chwálimy; co; wie-
 my; abowiem; sbáwienie; h; jest; z
 żydom. Alec; idzie; godjina; y; teraz;
 jest; gdy; prawdjivi; chwalep; bedz;
 chwálili; Djeá; w; Duchu; y; w; praw-
 djie. Wo; y; Dziec; tátowych; szuka;
 ktorzy; by; go; chwálili. Bog; jest; i
 Duch; á; ci; ktorzy; go; chwala; po-
 winni; go; chwalić; w; Duchu; y; w;
 prawdjie. Kżetá; mu; niewiadá; y

9
 26
 10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

Wtem; żeś; przýdjie; Messýas; kę-
 rego; zowia; Chrystus; em; ten; gdy;
 przýdjie; / ogná; mi; nam; wshýsto.
 Kżetł; jey; Jęzus; y; Jam; jest; ten;
 ktory; z; tobá; mowis.

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

W; tym; przýšli; ucjiniowie; je-
 go; y; dżiwowali; się; / iż; z; nie-
 wiadstá; mowil; Wshýtje; żaden; nie;
 rzetł; Dec; sis; pytał; / álbo; co; z; ni-
 rozmawia;?

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

Z; zostá; wá; oná; niewiadá; wia-
 dro; swoje; / á; stá; do; miá; / y
 rzetá; onym; ludziom; : Podjćie;
 ogládajcie; cżłowieká; / ktory; mi;
 powiedziá; wshýsto; comkolwiek;
 cżynitá; : nie; tenli; jest; Chrystus;?

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

A; przeto;ż; wysli; z; miá; / y; przýšli;
 do; niego. A; tym; cássem; prósil; go;
 ucjiniowie; mowiac; : Místę; jedz.
 A; en; im; rzetł; : Mámci; Já; potarm;
 tu; jedgentu; / o; ktorym; wy; nie; wiecie.
 Mowili; tedy; ucjiniowie; miedzy;
 soba; : Aboc; mu; kto; przýniost; jeá;?

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

Kżetł; im; Jęzus; : Mojć; jest; po-
 tarm; / abym; cżynil; wólę; rego; ktory;
 mi; postá; / á; dokoná; spráwy; jęgo.
 Z; á; wy; nie; mowicie; : że; k; jęgo; je;

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

k
 cżtery; miedzi; / á; jnimo; przýdjie;? *Matt.*
 Dto;ż; powiádam; wam; / Podnieście; *9. 37.*
 oczy; wasze; / á; przýpá; rćcie; się; krá; *Luka.*
 jnam; / że; już; biá; te; tu; jnimo. A; *10. 2.*
 kto; żnie; / bierze; gáplá; / y; zbiera;
 owoc; do; żywotá; wiecznego; aby; y;
 ten; ktory; á; je; rábowá; á; wespól;
 y; ten; ktory; żnie. Abowiem; w; tym;
 prawdjive; jest; ono; przýsowie; : że;
 inshý; jest; ktory; á; je; / á; inshý; ktory;
 żnie. Jam; was; postá; á; to; / o; kto-
 cżego; á; je; wy; nie; prácowáli; : inshý;
 prácowáli; / á; wshý; wešli; w; prac;
 ich.

10
 27
 11
 28
 29
 12
 13
 30
 31
 14
 32
 33
 34
 15
 35
 16
 17
 36
 18
 37
 19
 20
 38
 21
 39
 40
 41
 42

E; dny; z; miá; / onęgo; wiele; Sá-
 marýtanow; uwierzyto; weni; / dla;
 powiędzi; onę; niewiadstý; / ktora;
 świadczyłá; : Ze; mi; wshýsto; powie-
 dziá; comkolwiek; cżynitá. Gdý;
 tedy; przýšł; do; niego; Sámarýta-
 ni; / prósil; go; aby; u; nich; góstał; : y;
 góstał; tam; przez; dwa; dni. Y; dále-
 to; mowil; ich; uwierzyto; / dla; słowá;
 jęgo. A; onę; niewiędzi; mowili; : Jdy;
 już; nie; dla; twojey; powiędzi; wte-
 rą; : abowiem; my; sámi; slyšeli;
 y; wiemy; / że; ten; jest; prawdjivi;
 sbáwiciel; miá; / Chrystus.

A Po dwu dniach / wyszedł z tam- 43
 44 4
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

1
 Mat 23. 57.
 Mark. 6. 4.
 Luka. 4. 27.
 1 m
 Jana. 2. 1. 11.
 E. na Niedz. XXI. po S. Trojcy
 n
 Mat. 12. 32.
 13. 16. 1.
 Mark. 2. 12.
 Luka. 11. 29.
 12. 22.
 2
 3 Moj. 3. 2.
 5 Moj. 10. 1.

Wiem sam JEsus świadectwo wy-
 dat / wż 1 Prorok w Dziejachnie swo-
 jey nie jest we cści. A gdy przyszedł
 do Galilejey / przyszedł do Galilej-
 czycy / widząc wespół co czynił w
 Jeruzalem w Świsto: bo p oni by-
 li przyszli na Świsto. Tedy sábie
 przyszedł JEsus m do Kány Gá-
 lilejskiej / gdzie był uczynił z wo-
 dy wino.
A Był niektory dworzánin tro-
 lewski w Kápernáum / ktorego
 syn chorował. Ten uśpiawszy iż
 JEsus przyszedł z Judzkiej ziemi
 do Galilejey / siedł do niego / y pro-
 sił go aby zstąpił a uzdrowił syná
 jego: bo poczynął umierać. Przekł.
 do niego JEsus z Jesli nie użyczy-
 cie zániamion n y cudow / nie uwie-
 rzyćcie. Rzekł mu on troslewski dw-
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ROZDZIAŁ V.

Chrystus leżacego u sadzawki w
 Sabbat uzdrowił. 20. Faryzeusze kła-
 rzy go potwarzali. 17. powaga Ojca
 swego przakanat. 19. Błkła moc swoje
 dowodami gruntownymi. 45. y Mojsa-
 sowym świadectwom, wywiódł.

B Pfo a potym Świsto Żydow-
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

3 Moj. 23. 2.
 5 Moj. 10. 1.

chromych / wyszłszy / ktorey czełáti
 poruszenia wody. Abowiem Anioł
 cjasu perwego zstapował w sa-
 dawkę / y poruszał wodę. A téd kto
 pierwszy wstąpił po wrzuceniu wo-
 dy / zstawał się zdrowym / á tak by-
 toł wiet choroba / zstępy był.

A Był tam niektory cżłowiek
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

b
 Mat. 9. 6.
 Mark. 2. 10.
 c
 1. 14.
 d
 2. 10.
 2. 8.
 5. 12.
 Jerem. 17. 21.
 Ezech. 10. 12.
 e
 1. 21.
 2. 10.
 4. 4.
 2. 21.
 f
 1. 10.
 g
 17. 43.
 1. 23.
 10. 33.
 h
 1. 23.
 2. 38.

Po tym JEsus znalazł w Ro-
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

1. 21.
 2. 10.
 4. 4.
 2. 21.
 f
 1. 10.
 g
 17. 43.
 1. 23.
 10. 33.
 h
 1. 23.
 2. 38.

Dpowiedział tedy JEsus / y
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

1. 23.
 2. 38.

co widzi je Dciec cypni: Abowiem
 cokolwiek on cypni / to taktze Syn
 cypni. Boe Dciec misute Syna /
 utajuje mu w slysko co sam cypni /
 y wtetke mu nad te sprawy pokaze /
 abyście sie wy djiwowali. Abowiem
 jako Dciec wybudza umrdte y oży-
 wia / tak y Syn ktore chce ożywia.
 Bo Dciec niktogo nie sadzi / lecz
 w slystet sad dat Synowi. Aby w sly-
 sco cziłi Syna tak jako czeje D-
 cca. Kto nie cził Syna / nie cził y
 Dcica ktory go poslat. Zaprawde
 zaprawde pomidam wam / Kto sło-
 wa mego i slycha / y wierzy bremu-
 ktorym mis poslat / ma ja / wot wie-
 cny: y nie przydzie na sad / ale
 przejdzie z smierci do żywota. Za-
 prawde zaprawde pomidam wam /
 ze idzie godzina / y teraz jest / gdy
 umarli uslysa głos Syna Bozego:
 a ktoryz uslysa / żyć bnda. Abo-
 wiem jako Dciec ma żywot sam w
 sobie / tak dat y Synowi / aby miał
 żywot w samym sobie: Y dat mu k-
 moc y sad cypnić / bo jest Syn nem-
 cztwoterczym. Nie dżwujcież sie
 temu / boe przydzie godzina / w kto-
 ra w slysey co sa w grobach uslysa
 głos jego. Y pojda ci ktoryz do-
 brze cypnił / na powstanie żywota:
 ale ci ktoryz nie cypnił / na powsta-
 nie sadu. Nie mogeć Ja sam od-
 siebie nie cypnić. Jako slystet tak
 sadze: a sad moj jest sprawiedli-
 wy: bo nie hulam i woli mojej / ale
 woli tego ktory mis poslat / D-
 cca. Jestliżec Ja sam o sobie m-
 świadcze / świadcetwo moje nie jest
 prawdziwe. Inny jest co o mnie
 świadczy / y wtem je prawdziwe jest
 świadcetwo / ktore wydadz o mnie.
 Abyście stali o do Jand / a on dat
 świadcetwo prawdziwe. Ale Ja nie
 od człowieka świadcetwo biorę / ale
 to mowia / abyście wy byli zba-
 wieni. Oni był świeca gorząca
 y świeca: A wście sie chcieli
 do cżasu poradować w światłości
 jego. Ale Ja mam świadcetwo
 wiśte nie j Janowe. Abowiem sprá-
 wy ktore mi dat y Dciec / abyj je
 wykonał: te same spráwy ktore Ja
 cypnił / świadczy o mnie / iż mis D-
 ciec poslat. A Dciec ktory mis po-

I
 Iand.
 2. 51.
 k
 Dani.
 12. 2.
 Matt.
 25. 34.
 1 The.
 4. 16.
 I
 Iand.
 6. 38.
 m
 Iand.
 2. 14.
 n
 Esaj.
 42. 1.
 Matt.
 3. 17.
 o
 Iand.
 1. 19.
 p
 Iana.
 10. 25.

stat / on je świadczył o y mnie: k-
 regoście wy głosu nigdy nie slyse-
 li / aniście osoby jego i widzieli. Y
 słowa jego nie macie w sobie mie-
 stajacego: abowiem ktorego on
 poslat / temu nie wierzyte. Wada-
 ciej s sie pism z boc sie wam zda-
 je w nich żywot wieczny macie / a
 one sa ktore świadcetwo wydadz:
 ja t o mnie / a wydy do mnie przyde-
 nie chciecie / abyście je przyw mli.
 Chwaly od ludzi nie przyjmuj. A-
 tem was poznal / je miłości Bozej
 mis macie w sobie. Sam przyśedł w
 imieniu Dcica mego / a nie przy-
 mujecie mis: jestliżby przyśedł inny
 w imieniu swoim / one go przyjmie-
 cie. Jdźte wy możecie wierzyć /
 chwate u jedni od drugich przy-
 mujac pomewaj chwaly ktora jest
 od samego Boga nie hukacie? Nie
 mniemajcie / abym Ja was miał os-
 starzác przed Dcicem: jestli ktory
 starzy na was / Mojżesz s w kto-
 rym wy nadziejsz macie. Bo gdy-
 byście wierzyli Mojżeszowi / wie-
 rzylibyście y mnie: s gdyż on o x-
 mnie pisal. Ale poniewaz Pismom
 jego nie wierzyte / y jadoz słowom
 mojm uwieryte?

20 38
 21 39
 22
 23 40
 41
 24 41
 43
 25 44
 45
 26
 27 46
 28
 47
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37

4
 Mass.
 3. 17.
 17. 5.
 r
 1 Moj.
 33. 20.
 2 Moj.
 4. 22.
 1 Tom.
 6. 10.
 5.
 1 Esaj.
 34. 16.
 1 Luka.
 16. 30.
 1 Dziej.
 19. 11.
 t
 1 Iana.
 1. 46.
 u
 1 Iana.
 12. 43.
 x
 1 Moj.
 3. 15.
 y 12. 3.
 y 18. 18
 y 49. 10
 5 Moj.
 18. 15.

ROZDZIAŁ VI.

An pacierziem chleba y dwiema
 rybkami, nakarmił 5000 ludzi. 15.
 Vchodzil przed krolestwem. 17 Da-
 czne w jadaćcych po morzu. 19. p: wo-
 dach prz: sedł. 26. O prawdziwym y
 niey ino. 35. chlebie żywota, mo-
 wyl. 32. O co Żydowie szemrali. 60 Wy-
 loz. 42. 46. odstał od P. Ana. 69.
 Le. z Apostołowye wyznali go być Synem
 Boga żywiacego.

1 P
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 Dłym odśedł JEzus ja morze
 Haliestrie / ktore jest Lybery-
 adstiel. Y sedł z nim lud w ielci / iż
 widzieli / cudá jego ktore cypnił nad
 chormi. Y wśedł JEzus na gora /
 y siedział tam z uczniami swojimi.
 A bydł blisko Wielkanoc / Swieto
 a Żydowskie. I edy podnioższy b-
 JEzus oczu / y uszamył iż wielki
 lud idzie do niego / rzekł do Si: y i-
 zład kupiemy chleba aby ci sedł?
 (Ale so mowil kusac go s bo on
 wiedział co miał cypnić.) Dbo-

E. na
 Strz. o-
 dopost.
 Niedzł
 a
 1 Moj.
 22. 18.
 3 Moj.
 13. 5.
 4 Moj.
 18. 16.
 b
 1 Ma. 2.
 24. 16.

wiedział mu Filip; że dwie ście-
 grechy chleba nie doszły im wędzic.
 Ktośby kładł z nich niasto co wzięt.
 Rzeczł mu jeden z uczniow jego: An-
 drzej brat Symona Piotra; i Jęsi-
 tu jedno wachole; co ma pięćoro
 chleba jęczmiennego; w dwie ryoce;
 ale coż to jest na tak cmielu? Tedy
 rzekł JEgus: Kajtcie ludowi us-
 dieć; a było trawy doszć na o-
 nomże miejscu. Pustädto meżow
 w liczbie około pięći tysięcy.
 Wziął tedy JEgus one chleby; a
 d podzielowawszy; rozdał uczniom;
 a uczniowie siebzgarni; także w g-
 onych rybek; ile jedno chcieli. A gdy
 byli nasyćeni; rzekł uczniom swo-
 jim; Zierżcie te ufomki; ktore zbry-
 wają; żeby nie niegąście. P ze-
 brali; y napełnili dwadźsić kosów
 ufomkow; z onego pięćtoro g chleba
 jęczmiennego; ktore zbrowali tym
 co jedli. A oni ludzie; ujrżawszy cud
 ktory uczynił JEgus; i mówili;
 Tenż jest zaprawde on Prorok;
 ktory e miał przysć na świat. Tedy
 JEgus poznamy; iż mieli przysć
 y pować go; aby go uczynili Kro-
 stem; / uszedł z góris sam tylko na
 górę.

A Gdy był wieczor; zstąpił g-
 uczniowie tego do morza. A
 wstąpiwszy w łódz; jachali za morze
 do Kapernaum; a już było ciemno;
 a JEgus nieprzychedł był do nich.
 A morze; gdy powstał wielki wiatr;
 burżnć się poczynáto. Gdy tedy
 odpytnęli; jakoż nadwudziestu y
 pięći; albo trzydziestu stał; y ujrżeli
 JEgusa chodjace; po morzu; przygo-
 bliwszy do niego; sie tu todzi; y uleśli
 się. A on im rzekł; Jancić jest; nie
 bojcie się. P wzięli go o chotnie do
 łódzi; a zarazem łódz przypochnęła
 do ziemie; do ktorey jachali.

Najjuzetż lub ktory był za mo-
 rzem; widząc że tam nie było
 drugiey łódzi; tylko one jedná; w
 ktora byli wstąpili uczniowie tego;
 d iż JEgus nie wshedł był w łódz;
 uczniami swojimi; ale sami ucźnio-
 wie tego ujęchali; (Przychyż też
 były drugie łódzie; z Epbery; aby
 blisko do onego miejsca; gdzie jedli
 chleb; gdy był p An dżiści uczynił.)

Krol
 4. 43.
 d
 1 Sam.
 9. 13.
 2 Tim.
 4. 4.
 e
 Luk.
 7. 16.
 Jana.
 12. 35.
 g
 Matt.
 14. 22.
 Mark.
 6. 47.

24. Za gdy obaczyl lub iż tam nie było
 JEgusa / ani uczniow tego; wsto-
 pili y oni w łódzie; y przeprawili
 się do Kapernaum; szukając JE-
 gusa. A znalazłszy go za morzem;
 rzekli mu; Mistrzu; gdzieś tu przo-
 był? Odwowiedział im JEgus; y
 rzekł; Zaprawde; zaprawde; powiá-
 dam wam; Szukacie mnie nie prze-
 to; iżebćie widzieli; cud; ale iżebćie
 jedli chleb; y byliście nasyćeni.
 27. Sprawnijcież nie pokarm ktory g-
 nie; / ale pokarm ktory trwa ku g-
 wotom; i wiecznemu; ktory wam da
 Son cżłowieczny. Abowiem tego h
 zapieczętował Bog Dziec.
 28. **R**zekli tedy do niego; Coż be-
 dziemy czynili; abyśmy spra-
 wowali sprawę Bożę? Odpowie-
 dział JEgus; y rzekł im; Łoć jest
 sprawa; i Boża; abyście wierzyli w
 tego. ktorego on postal. Rzekli mu
 tedy; Coż wydyk ty gagnać czyni-
 abyśmy widzieli y wierzyli tobie?
 31. Coż czyniś? Dycowie; náślo i jedli
 manne ná puszczy; jako jest nawi-
 sano; z Chleb; y nieba; dal im tu je-
 dzieniu. Rzekł im tedy JEgus; Za-
 prawde; zaprawde; powiadam wam;
 32. Nie Mojżeszći wam dal chleb; y nie-
 ba; / ale Dziec; mojdaje wam chleb
 on prawdjmy; y nieba. Abowiem
 33. chleb; Boży; ten jest; ktory żywi; y
 34. nieba; / żywot; dawa; światu. Tedy
 imu rzekli; P Anie; daj nam g wzd-
 35. tego chleba. P rzekł im JEgus;
 Jancić; jest on chleb; żywota; / to do
 mnie; y przychodź; takż; nie b-
 36. dzje; a kto wierzy w mnie; y nigdy
 przagnąć; n nie b-
 37. dzje. Wtem wam
 powiedział; Dajem; widzieliście;
 38. mis; / a nie wierzyćcie. Wsysto; co
 mi dawa; Dziec; do mnie; przydzje;
 39. a tego; co do mnie; przydzje; / nie wy-
 rzuc; precz. Wom; zstąpił; y nieba;
 40. nie; i bym; czynił; wola; moje; / ale o
 wola; onego; ktory; mnie; postal. A tć
 jest; wola; onego; ktory; mis; p postal.
 Dziec; / abom; z tego; wosłstiego; co
 mi; dal; nie; nie; żrć;ć; / ale; abym; to
 wybudził; / on; ostateczny; dzien. A
 tć; jest; wola; onego; ktory; mis; p
 40. postal; / aby; kładł; kto; widzi; Syn; / a
 wierzy; weni; / miał; q; żywot; wieczny;

h
 Matt.
 3. 17.
 y 17. 30.
 Jan.
 1. 32.
 i
 1. Jana
 3. 23.
 k
 15. 1.
 16. 2.
 1. Moj.
 14. 14.
 4. Moj.
 11. 7.
 Psalm.
 72. 24.
 1. Madr.
 15. 20.
 m
 1. Jana.
 4. 14.
 1. Jana.
 7. 38.
 o
 Luk.
 22. 42.
 p
 1. Jana.
 10. 28.
 q
 1. Jana.
 3. 34.

á Ja go wzbudzę w on ostateczny dzień.

M szemrałi Żydowie o nim / iż

rzekł: Jam jest on chleb / ktorzy

niebá gskapil. P mowili: Iżaj ten

nie jest / Jezus / syn Jozefow / kto

rego im Dział w mátkie znamy? Já

koż tedy ten powiada: Żem g niebá

gskapil? Tedy odpowiadział JE

gus / y rzekł im: Nie szemraćcie me

dy soba. Żaden do mnie przycić

nie moje / jeśli go Dzieć moj ktorzy

mis postal / nie pociągnie: á Ja go

wzbudzę w ostateczny dzień. Ná

pisano w Prorozech: Y beda s

wspocy wyuczeni od Boga. Prze

też káždy kto slyšal od Dział / á náu

czył się / przychodzi do mnie. Nie

igby kto widział / Dział / y procz te

go / ktorzy jest od Boga: ten widział

Dział. Záprawde záprawde powi

dam wam: Kto w mis wierzy / ma

żywot u wieczny. Jam jest on chleb

żywota. Dscowie wáhy jedli s mánn

ne ná pusté / á pomarli. Ten jest on

chleb / ktorzy z niebá gskapuje: jeśli

by go kto jadł / nie umrze. Jamci jest

chleb on żywy / ktorzy y z niebá

gskapil: jeśliśy kto jadł z tego chle

bá / żyć będzie ná wieki. A chleb /

ktorzy Ja dam / jest ciáto moje: kto

re Ja dam gá żywot ówiátd.

W adzili się tedy Żydowie mie

dy soba / mowiac: Kákoż ten

moje nam dáć ciáto swoje tu jedze

niu? Y rzekł im Jezus: Záprawde

záprawde powiadam wam / Jeśli

nie będziecie jedli ciáta Syná chto

wiecznego / y pili krew jego / nie ma

ćie żywota w sobie. Kto je ciáto

moje / á pije krew moje / ma żywot

wieczny: á Ja go wzbudzę w on

60 **W** Zele ich tedy uczniow jego

slyszac to / mowili: Zwardac

61 to jest mowa / ktoż jej slyšac moje?

62 Ale wiedzac Jezus sam w sobie / iż

63 on tym szemrałi ucźniowie jego / rzekł

im: Kóż was obraża? Kóż g dpy

64 śćie / ujrzeli Syná cztowiecznego

65 wstępujacego / g dyle byt z pierwey?

66 Duchci jest / ktorzy obápwia / ciáto

67 nic nie pomaga: Stowá ktore Ja

68 wam mowie / Duch so / y żywot sa.

69 Ale sa niektorzy z was / co nie wie

70 rzo. Abowie widział od pocątku

71 Jezus / ktorzy byli co niewierzyli

72 y kto jest a co go miał wydáć. Y mo

73 Dziej

74 wit: Dla tego mci wam powieđzial /

75 iż żaden nie może przycić do mnie /

76 jeśliśy mu nie byto dano od Dział

77 mojego.

78 **D** tego cżásu wiele ucźniow

79 jego odesio ná żad / á miacey

80 nim nie chodzili. Tedy rzekł Jezus

81 do nich dwunáści: Iżali y wy

82 chcecie odejść? Y powieđzial mu

83 Symon Piotr: I Pánie / do kogoż

84 pojedziemy? Y masz stowá żywota

85 wiecznego. A myśmy nwieryli y

86 pognáli / żeś ty jest Chrystus / on

87 b Syn Boga żywego. Dpowie

88 dzał im Jezus: Iżalim Ja nie

89 dwunáści was obrat / á jeden z was

90 jest Dżabel. A to mowit o Judaszu /

91 synu Symón / Iżdąpocie: bo go

92 ten c wydáć miał będąc jednym

93 onych dwunáści.

ROZDZIAŁ VII.

Chrystus za powinny mi ná Swiáto Kuczek. 10. Póta, ómnio sedł. 14. Vozý w koićielu. 25. On nim rozne zdania ludzkie. 30. Kłieża go zimá karali. 41. Rozruch iio stał dla niego miedzy pofstłwami. 47. Miedzy Farýzeuszami, y slugami ich. 50. Nikodem iio ujął o krąymde jego.

U Potym chodzil Jezus po Gá

56 lilejey: bo się nie chciał dáwić

57 w piemi Judskiej z przeto / że Żdo

58 wie fuleł / ády go gábil. Y byto

59 blisło swiáto Żydowskie a Kuczek.

60 Tedy rzekł do niego bráćia jego z

61 Ddejdż g tad / á idż do Judskiej zie

62 mie: żeby uczniowie twoji widzieli

63 spráwy twoje / ktore czyniś. Abó

64 wiem żaden nic w slyšćóci nie cąp.

r
Matt.
13. 55.

s
Ezaj.
53. 53.
Jerem.
51. 34.

u
Matt.
11. 27.

u
Janá.
3. 14.

x
Moj.
10. 15.

y
Janá.
8. 13.

z

Mark
10. 19.

Luká.
24. 51.

Janá.
3. 13.

Dziej
1. 9.

Efes.
4. 10.

a
Janá.
10. 11.

b
Matt.
10. 10.

Janá.
11. 27.

c
Luká.
20. 49.

a
Moj.
21. 34.

ni, kto chce bydź widziący. Przekoż
 ed jeśli takie rzeczy czyniś / objaw
 b 6ie światu. Wo y bráctia jego nie
 Mark 3. 21. wierzgłsi b weń. Przekł im JE-
 3. 21. sus : Cjás mój jescze nie przyszedł :
 c ale cjas wász gáwidy jest pogoto-
 Janá. wriu. Nie mozeł was c świat nie-
 15. 19. nawidzieć / ale mnie nienawidzi : bo
 15. 19. Ja świadcze o nim / iż spráwy jego
 Janá. d d gte są. Zdójcie wy ná to świato :
 9. 19. Jác jescze nie posde ná to świato :
 e bo moj cjas jescze bis e nie wytel-
 Janá. nił. A to im powiedziawsz / góstał
 9. 20. w Gálilejey.
 9. 20. **A** Gdy posłł bráctia jego / tedy y
 f on sedł ná świato : nie jawnie /
 Janá. ale jákoby potásemnie. A Zydowie
 21. 50. fúdtli k go w świato / y mówili :
 g Gdziej on jest? Y byśo o nim wiel-
 Janá. kie fienránie g miedzy ludem. Wo
 9. 10. jedni mówili : Ze jest dobry : á dru-
 h dzy mówili : Nie / ale gwodzi lud.
 Janá. Wśádtje o nim żaden jawnie h nie
 12. 42. mówit / dla bojájni Zydowstkep.
 12. 42. **A** Gdy już byśo w pol światá /
 i wstąpił JEsus do Kościotá / y
 Janá. uczył. Y dziwowáli śie Zydowie /
 12. 49. mówiac : Jákóž ten umie piśmo /
 12. 49. gdvj śie nie uczył? Odpowiedziáł
 i im JEsus / y rzekł : Náwta mójś /
 Janá. nie jestci i mójś / ale tego ktory mis
 12. 49. posłał. Jestlby kto chceł cżonić
 12. 49. wóła jego / ten bedzie umiáł roze-
 12. 49. gndé / jeśli tá náwta jest / Bogá /
 k cżył. Ja sam od siebie mówie. Ktoś
 20. 1. g sámejo siebie mówi / chwaly wła-
 20. 1. sney fúta : ale kto fúta chwaly te-
 20. 1. go ktory go posłał / ten jest prawdzi-
 20. 1. wóg / á niemáś w nim nic spráwieli-
 20. 1. wósóti. Jzali wam k Mojżes nie
 24. 9. dáł Zakonu / á jedeng was nie prze-
 l strzegego Zakonu? Przekjje fútaćie
 Marz. dbyście mis i gábiś? Odpowiedziáł
 12. 14. lud y rzekł : Dvabelstwo máś / Ktoż
 Janá. ćis fúta m gábić? Odpowiedziáł
 5. 18. JEsus / y rzekł im : Jedenem uczy-
 m ne' uczyński / á wšysep śis temu dzi-
 Janá. wujecie! Wśádt Mojżes wodał
 8. 48. wam obrzegełś / (nie ižby był / n g
 10. 20. Mojżesá / ale g Dycow) á w Gáb-
 n báb obrzezujećie cżow / teá. Po-
 1. Moj. niewáż cżowiel przjnuje obrze-
 17. 10. gełś w Gábádt dby nie był gzná-
 3. Moj. conó Zakon Mojżesow / przeca bis
 12. 3. ná mis gniawacie / jem cátego cżlo-

24 wielá udrowim w Gábádt? Nie
 sádjcie o wehřug widzenia : ale
 3. Moj. spráwieliśmy sáđ sádjcie. o
 19. 15.
 25 **M**ówili tedy nieltory g Jeru-
 3. Moj. szalemćyřlow : Jzali to nie
 26 jest ten / ktorego fúdtá gábić? A
 1. 17. oto jawnie mówi / á nie mu nie mo-
 Przp 24. 13.
 27 wio. Jzali prawdziwie poznáty
 8 Kóigjetá / iž ten jest prawdziwie
 8 Eřřystus? Ale o tym wiemy g
 27 řad jest. Nie gdy Eřřystus przj-
 28 dje / nie nle bedje wiedzát g řad-
 28 by był. Wóstał tedy JEsus w Ko-
 28 śćiele ucjac á mówiac : Y mnie
 10 gnaćie / y řadem jest wiećie : á nie
 11 przjśedtem y sam od siebie / ale jest
 11 prawdziwy / ktory mis g posłał / kto-
 29 rego wy nie gnaćie. Lecj go r Za-
 29 gnam : bom od niego jest / á on nie
 10 posłał. Y fúdtli s jákoby go poi-
 10 máł : ale żaden nie ściágnáł náń
 13. 31. řeti : bo jescze nie przjślá był
 13. 31. gđjinađ jego. A wiele iř g ludu u-
 14 wiergłsi e weń / y mówili : Eřřy-
 14 stus gdy przjndie / iř gż miscey cu-
 15 32. dow uczyńi náđ te / ktore ten uczy-
 15 32. nił? A stęřeli Żárjeufowic / y řá-
 16 to lud o nim fienráł : y posłáli Żá-
 16 rjeufowic y Pręedniřy Káptáni
 16 řługi / aby go vojimáli. Rzekł im
 17 tedy JEsus : Jescze ná máto cjas
 17 u jsem g wdmí / potom odejde do
 17 tego ktory mis posłał. Gzúdtć mis
 18 x bedziećie / ale nie gznájdziećie : á
 18 gđjje Ja bade / wy przjśóc nie mo-
 35 jećie. Mówili tedy Zydowie miedzy
 35 sobá : Do řádje ten pojdzie / je my
 35 go nie gznájdziem? cżyli do rořpro-
 36 řonyř Pogánow pojdzie / y bedje
 36 uczył Pogány? Což to gđ mómá
 36 ktora wy rzekł : Gzúdtć mis bedzie-
 36 ćie / ale nie gznájdziećie : v řjje Ja
 20 37 bede / wy przjśóc nie mozeće? A w
 20 37 on ořtátećny dzieł wielki Światá
 21 y onego / ślánt JEsus / y wóstał
 21 mówiac : Jestli z kto prágnie / niech
 38 do mnie przjdzie / á pije! Kto wie-
 38 rzy w mis / jákto mówi piśmo / rzekł
 22 móvj řywey popłyna g řjřwódt jego.
 19 (A to mówit o Duchu ktorego á
 23 wjác mieli wiergácy weń : ábo
 23 wrem jescze nie był dány Duch
 Świety / przeco je jescze JEsus
 23 nie był uwielbiony.)

o
 3. Moj.
 19. 15.
 3. Moj.
 1. 17.
 Przp
 24. 13.
 Jakub
 2. 4.
 p
 Janá.
 5. 42.
 12. 42.
 q
 Janá.
 2. 26.
 Rzym
 3. 9.
 r
 Janá.
 10. 15.
 s
 Luká.
 20. 19.
 t
 Janá.
 8. 30.
 u
 Janá.
 16. 16.
 x
 Janá.
 8. 22.
 y
 12. 33.
 Y
 3. Moj.
 13. 36.
 z
 Janá.
 5. 35.
 a
 Eřřj.
 44. 3.
 Joel.
 2. 28.
 Dżizj
 2. 17

Wieleż tedy z niego ludu sły-
 ścać te słowa / mówili : Lenci
 jest b prawdziwie on Prorok. **A**
 drudzy mówili : Ten jest Chry-
 stus. Ale niektórzy mówili : Kżaj
 s Głilejey prawdzie Chrystus ?
 Kżaj nie mówi Pismo / Ż z nasie-
 nia Dawidowego / y z Betlehem c
 miądleć się / gdzie był Dawid / prap-
 dzie Chrystus ? **A** tak stało się ro-
 zermianie dla niego między ludem.
Y Chcieli go d niektórzy z nich
 pojmać / ale żaden nie ściagnął
 nań rat swojch. Przepis tedy sładzo
 oo Przedniejszych Kaptanow / y do
 Faryzeufow : Ktorzy im rzekli :
 Przechćcie go nie przowiedli ?
 Odpowiedzieli oni sładzo : Nigdy
 tak nie mówil cżłowiek / jkto ten
 cżłowiek. **P**owiedzieli im Fary-
 zeufowie : Alboście y wy zwie-
 dzieni ? **I**żali to umiergł e wien
 s Książat / albo z Faryzeufow ?
 Kżto ten gmin / ktorzy nie zna ja-
 tonu : przelćci sę.
Rzekł do nich f Ritodem / ktorzy
 był przyszedł w nocy do niego /
 bedac seden z nich : **I**żali g ja-
 ton nisz sładzi cżłowiek / jestliby pierwep
 nie słyśal od niego / y nie poznalby
 co cżyni ? **A** oni mu odpowiedzieli :
 Kżali y rzekli : **I**żali to umiergł e ?
Dadajże się a obacz / jeć Prorok z
 Głilejey nie powstał. **P**ośedł
 eżdy do domu swego.

ROZDZIAŁ VIII.

O Niewiadzie na cudzołóstwie za-
 śnanej. 11. Oodpuszczeniu grzechow. 12.
 Chrystus cżymby był. 22. Z ktorym
 Zydowie zprzeczając się, bluźnili go.
 59. I ukamionować go chcieli, lecz on u-
 kłapst.

Jezus pośedł na gors oliwna.
Poptym gdzie rannuczo przo-
 śedł do Kocćożę : a lud wbyśtel
 zśedł się do niego / y śiadky uczył
 je. **P**rzypowiedł do niego Naucze-
 ni w piśmie. **F**aryzeufowie nie-
 wiadłs na cudzołóstwie gąślano / a
 postawilby ja w postęgędu / **K**że-
 li mu s Nauczycielu / te niewiadłs
 gąślano na sđymu uczytku cudzo-
 łostwa. **A** w Zakonie nam **M**ojżes
 a przępisał takte ksimonować : a

ty co mówis ? **A** to mówili kufac
 go / aby go mogli oskarżyc. **A** **J**e-
 zus zchylilby się na dos / pisal pal-
 cem na ziemi. **A** gdy się go nie
 przęstawali pytać / podniozłby się
 rzekł do nich : **K**to z was jest bez
 grzechu / niech nań nie b pierwep ka-
 mieniem rzuci. **A** gdzie zchylilby
 się na dos / pisal na ziemi. **C**o gdy
 oni uslyśeli / bedac od sumnienia
 przętonani / jeden za drugim wy-
 chodzil / poczołby od skarżych dż
 do oskarżęnych s iż tyłko sam **J**e-
 zus zostal / a ona niewiadłs w po-
 śgędu stojaca. **A** podniozłby się
Jezus / y żadnego nie widzac tyłko
 ona niewiadłs / rzekł jej. **N**iewiadłs
 gdzieś sę oni co na łis skarżyli ?
Zaden cis nie potępił ? **A** ona rze-
 kła : **Z**aden **P**anie. **A** **J**ezus jej
 rzekł : **A**ni **J**a ciebie potępiam.
Idzje / a już wiecy c nie grześ.
Należ im rzekł **J**ezus / mówię z
Jam jest światłość d światła.
Kto mnie nąśladuje / nie bedzie
 chodzil w ciemności / ale bedzie
 miał światłość cżywota. **R**zekli mu
 tedy **F**aryzeufowie : **T**y sam o so-
 bie świadczyś / a świadectwo twoje
 nie jest prawdziwe. **O**dpowiedzial
Jezus / y rzekł im : **C**hoćjaż **J**a
 świadcze sam o sobie / jednak e
 prawdziwe jest świadectwo moje :
 bo wiem k z tadem przęśedł / y do-
 tąd idę. **L**ecz wy nie wiecie k tadem
 przęśedł / y dotąd idę. **W**o wedlug
 ciałę sładzić s ależja nikogo nie
 sładze. **A** choćbym y **Z**asładził / s
 sam jest prawdziwy s **K**on nie jest
 sam / ale **J**a / y ktorzy mis postal / **D**o-
 cieć. **A** w Zakonie gwałpny nąpi-
 sano jest : **I**ż dwojgą ludzi świado-
 ctwo prawdziwe jest. **J**am jest kto-
 ry sam o sobie świadcze s świadczy
 o mnie e ten h ktorzy mis postal / **D**o-
 cieć. **T**edy mu rzekli : **O** gdzie jest
 ten twój **D**iec ? **O**dpowiedzial **J**e-
 zus : **A**ni mnie gnaćie / ani **D**jeć
 mego : **W**oście i mnie gualł / y **D**je-
 cądy bōis mego znali. **E** słowa mo-
 wil **J**ezus / y skarbutcy uczye w
 Kocćetele : a żaden go nie pojmał :
 bo jesteje byśa nie przęśia k godzi-
 na jego.

b
Mass
 11. 16
c
Mich.
 5. 2.
Mass.
 1. 5.
d
Mass.
 21. 46.
e
Kor.
 1. 26.
f
Iana.
 3. 2.
g
Moj.
 23. 2.
 23. 3.
 29. 15.
Moj.
 5. 10.
 32. 15

b
 5. **Moj.**
 17. 7.
c
Iana.
 5. 14.
d
Iana.
 1. 9.
 9. 5.
 12. 10
e
Iana.
 5. 31.
f
Iana.
 7. 28.
g
 4. **Moj.**
 35. 30.
 5. **Moj.**
 17. 6.
 19. 15.
Mass.
 18. 14.
Kor.
 2. 13.
Zyd.
 10. 28.
h
Mass.
 3. 17.
i
Iana.
 16. 3.
k
Iana.
 7. 8.

I **R**zekł im tedy **J**abie **J**ezus: Ja
 1 **I**de / wy bedziecie mi / sukade / a w
 7. 36. grzechu waszym pomrzecie. **G**dzie
 Ja ide / wy przysc nie moziecie.
 Nowili tedy **J**ydowie: **A**lboz bis
 sam **J**abije / **J**emowis **G**dzie **J**a ide /
 m wy przysc nie moziecie. **P**rzekł do
 nich: **W**yscie z niskości / a **J**am m
 3. 10. z wysokości: wyscie z tego swiata /
 a **J**am **J**as nie jest z tego swiata.
Przetomci nam powiedzias: **Z**y
 pomrzecie w grzechach waszych. **W**o
 24 jestli nie uwierzyte / **J**em **J**a jest /
 pomrzecie w grzechach waszych. **T**e-
 25 dy mu rzekli: **K**toz jest ty jest? **P**
 rzekł im **J**ezus: **T**o co wam yz
 poczatk u powiadam. **W**ielec mam
 26 o was mowic / y sadzic / ale ten kto-
 43 rzy mis postal n jest prawdziwy: a
 n **J**a com od niego slyszal / to mowis
 7. 28. na swiecie. **A**le nie rozumieli / je-
 im o **D**ycu mowil. **P**rzetoj im rzekł
 o **J**ezus: **G**dy wymyjszycie o **S**yná
 1. 14. **C**hlowieczego / tedy poznacie **J**em
Ja jest / a sam od siebie nic nie cyp-
 7. 16. nis: ale jako mis pnduchyl **D**ieci
 10. 32. moj / tal mowis. **A** ten ktory mis
 q postal / **J**e mna q jest / nie gloslawil
 1. 14. mis samego **D**ieci: bo co mu bis
 10. 32. podobalo / to **J**a **J**awzdy cypnis. **T**o
 r gdy on mowil / wiele r ich wen n
 1. 14. wierzylo.
 7. 31. **E**dy mowil **J**ezus do tych **J**y-
 dow / co mu uwierzyli: **J**estli wy
 gloslaniecie w slowie mojim / praw-
 32 dajmie uczniadn uwojnich bedziecie.
 s **P**oznacie prawde: / a prawda s
 6. 17. was wyswobodzi. **O**dpowiedzieli
 mu: **W**ysany nasienie **A**bráhamo-
 34 we / a nigdy smy nie slyzpli nielomu /
 jak ty ty mowis / **Z**ymolapni bedzie-
 35 cie. **O**dpowiedzieli im **J**ezus: **Z**á-
 36 praws **J**áprawde powiadam wam /
Já wsesli kto z **C**hlowi grzech / sluga
 37 jest grzechu. **A** slugá nie mieszka w
 6. 20. domu ná wiezi / ale sly mieszka ná
 2. 19. wiezi. **A** przetoj / jestli w was **S**yn
 u wyswobodzi / prawdziwie wolnymi
 3. 2. bedziecie **W**iemzecie nasienie **A**
Abráhamowe: **S**ecz sukacie abyście
 mis **J**abili / **I**z mowa mojanie ma u
 was mieszca. **J**a com widzial u
 38 **D**ycá mego / powiadam: a wy tej to
 39 coście widzieli u **D**ycá waszego /
 cypnicie. **O**dpowiedzieli mu prze-

31 eli: **D**ieci ná jest **A**bráham. **R**zekł
 im **J**ezus: **W**yscie byli z synámi
Abráhamowymi / cypntli byście u
 40 cypnti **A**bráhamowe. **A**le teraz su-
 2. 28. kacie abyście mis **J**abili / **C**hlowie-
 3. 6. cá tego / ktoram wam y prawde
 23 mowil / ktoram slyszal od **B**oga.
 41 **T**ego **A**bráham nie cypnil. **W**y
 cypnicie ucynki **D**ycá waszego.
Rzekli mu tedy: **W**y z nierádu
 42 nie jeste smy **Z**ptobzeni / jednegoj
Dycá mamy / **B**oga. **T**edy im rzekł
Jezus: **W**yc bpi **B**og **D**ycem was-
 25 hym / tedy byście mis milowali:
 gdojem **J**a od **B**oga wyszed / y przy-
 26 sedtem: **A**ni sam z od siebie przy-
 43 sedl / ale mis on postal. **P**rzeczyte
 44 powiesci mojej nie pojmuiecie?
Przeto iz nie moziecie slyszac mowy
 27 mojej. **W**yscie / **D**ycá **D**yabla / y
 28 pozadliwości **D**ycá waszego cypnicie
 45 chciecie: **O**nci byl mego bozstá od po-
 czatku / y w prawdziu a nie stat / bo
 1. 14. w nim prawdy nielaf: **G**dy mowi
 46 klamstwo / z swego wasnego mowi /
 3. 4. **I**z jest klamec y ojcem klamstwa. **A**
 3. 8. **J**a ze prawde mowis / nie wierzy-
 46 cie mi.
 30 **K**toz mis z was obwini z grze-
 chu? **J**estli prawde mowis /
 47 przeczyte wy mi nie wierzyte? **K**toz
 z **B**oga jest / slow b **B**ozoch slycha:
 48 dla tego wy nie slyszacie. **J**e z **B**oga
 nie jeste cie. **O**dpowiedzieli tedy
Jydowie y rzekli mu: **J**zali my ná
 49 dobre mowimy / **J**es ty jest **S**ámá-
 32 rytan / y **D**yabelstwo c masz? **O**dp-
 33 wiedzial **J**ezus: **J**ac **D**yabelstwa
 50 nie mam / ale cize **D**ycá mego: a
 51 wyscie mis nie uczyci. **J**ac nie su-
 lam **C**hwaly mojej: **J**est ten ktory
 34 sukla y sadzi. **Z**áprawde **J**áprawde
 35 powiadam wam: **J**estli kto d slowá
 36 me **Z**áchwypnie bedzie / smierci nie
 37 oglada ná wieki. **T**edy mu rzekli
 38 **J**ydowie: **T**eraz smy poznali ze
 53 **D**yabelstwo masz. **A**bráham umarl /
 y **P**rorecy: **A** ty powiadas: **J**estli
 39 kto slowá moje **Z**áchwypnie bedzie /
 54 smierci nie postuje ná wieki. **Z**as
 ty jest wiesz y ná **D**ycá nászego
Abráhamá: y **E**toro umarl / y **P**ro-
 55 tocy pomarl: **K**imze sie ty wády
 cypnis? **O**dpowiedzial **J**ezus: **S**e-
 3. 4. **N**li sie **J**a sam e chwale / chwala

Rzym
 2. 28.
 3. 6.
 17. 17.
 z
 1. 14.
 3. 43.
 37. 29.
 a
 1. 14.
 3. 4.
 3. 8.
 E. ná
 Niedk
 1. 14.
 b
 1. 14.
 4. 6.
 c
 1. 14.
 7. 20.
 10. 20.
 d
 1. 14.
 11. 25.
 e
 1. 14.
 3. 4.

moja nie jest. Jesteś Dziec mojs/
 ktorym mis chwalc : o ktorym wy po-
 wiadać / że jest Bogiem wafym-
 lecż nie go znacie / a ja go znam i y
 jeslibym rzekł / że go nie znam / by-
 bym podobnym wam tkamco : ale
 go znam / y słowa jego zachowy-
 wam. Abrahám Dziec wafj g rado-
 ści g jadał / aby ogladał dzień mojs/
 y ogladał y radował się. Tedy rze-
 kłi Żydowie do niego : Piasłbyście
 śiat lat jeszcze nie maś / a Abrahá-
 mab widział ? Rzekł im JEsus :
 Zaprawde zaprawde powiadam
 wam ; Pierwszy niy f Abrahám był/
 jam jest. Porwał tedy g kamienie/
 aby nacić śiat. Lecż JEsus ochro-
 nił h się / y wyszedł / Kobićola prze-
 chodząc przez póróg odet ich i y tál
 uszedł.

ROZDZIAŁ IX.

*Chrystus lepo narodziłonego w Sáb-
 bacie uzdrowił. 13. Ktory po skutkach z
 Faryzeuszami dysputował. 22. 25.
 Wygnany był z bożnice. 30. Lecż go
 Chrystus wzięcia światła śięcia opatrzył.*

A Mimo idąc / ujrzał cįstowielá
 ślepego od narodzenia. Ppy-
 talsi go ucinowicie jego / mowiac :
 Mistrzu / ktoż ggrzeħsł / ten / czyli
 rodzic jego ? iż się ślepyim naro-
 dził. Odpowiedział JEsus ; Ani
 ten ggrzeħsł / ani rodzic jego : ale
 jeb y die a ofajáto spráw Bożená
 nim. Jac musz b spráwować sprá-
 wy onego ktory mis posłał / połab-
 dyć jest : przpohdzi noc / gdy ja-
 den nie bedzie mogli nic spráwować.
 Potim jest ná swiecie / jestem c
 światłostí świata. To rzekł y
 plunął ná ziemię : a uczynił btośo
 g śliny / y pomázal onym btośem
 oczę ślepego. P rzekł mu : Jbż / u-
 myj się w sadzawce d Sploe / co się
 wytkada / Pośláp. Pośedi tedy y
 umplł się / y przpohdził widząc.

A łe śasiedzy ktory go przed
 tym widalsi ślepego / mowili ;
 Jzalsi nie ten jest / ktory śiadał / y
 jebrał ? Drudzy mowili : Jż ten
 jest. A drudzy / Jż jest temu podo-
 bny. Lecż on mowil / że ja jest. Tedy
 mu rzekli : Jákój śa otworzone o-
 cę twoje ? A on odpowiedział y

rzekł : Cįstowiec ktorego zowia
 JEsum / uczynił btośo y pomázal
 oczę moje / a rzekł mi : Jbż do sa-
 dzawki Sploe / a umyj się. Kede ob-
 sedł y y umył y się / przejrzakem.
 Tedy mu rzekli : Gdżiej on jest ?
 Rzekł ; Nie wiem. Tedy przpowiedłi
 onego ktory przed tym był ślepy do
 Faryzeusom. A był Sabbáe gdy
 e JEsus uczynił btośo / y otworzył
 oczę jego.

Tedy go znowu pytali y Fary-
 zeusowie / jákó przejrzak ? A on
 im rzekł : Wtoż mi btoś ná o-
 cę i y umyłem się / y widzę. Tedy
 niektory z Faryzeusow rzekł : Cįst-
 wiec ten nie jest z Bogá ; bo nie
 strzeże Sabbátu. Drudzy zaśis
 mowili ; Jákój moje f cįstowiec
 grzeħny tátowe cubá czynić ? P
 byśo rozzerwanie g między nimi.
 Rzekłi tedy ślepemu powtore ; Ty
 co mowisz o nim / ponieważ otwo-
 rzył oczę twoje ? A on rzekł ; Pro-
 toś h jest.

A Nie wierzyli Żydowie o nim
 jeb y był ślepyim / a je przejrzak :
 aj jáwofalsi rodzicow onego / ktory
 przejrzak. Ppytdli ich mowiac ;
 Tenże jest syn wafj / o ktorym wy
 powiadać / iż się ślepo narodził :
 jákó mdy teraz widzi ? Odpowie-
 dzieli im rodzic jego y rzekł ;
 Wiemy że to jest syn náś / y że się
 ślepo narodził. Lecż jákó teraz wi-
 dzi / nie wiemy ; albo kto otworzył
 oczę jego / my nie wiemy : Mac śa-
 łá / pytałściej go ; on sam o sodie po-
 wie. Tak mowili rodzic jego / że
 się bał Żydow : ábowiem ję i byli
 Żydowie wostánowili / aby / ktoby go
 toświel Chrystusem wygnal / był z
 bożnice wyśacjony. Przetoż rzekli
 rodzic jego : Mac śáta / pytaj-
 ćiej go.

Tedy jáwofalsi powtore cįstowie-
 cta onego ktory był ślepy / y rze-
 kli mu : Daj chwalc Bogu : myś
 wiemy / iż ten cįstowiec jest grzeħny.
 A on odpowiedział / y rzekł : Jesli
 grzeħny jest / nie wiem : to tośto
 wien / iż bedąc ślepyim teraz widzę.
 P rzekli mu znowu : Cożci uczę-
 nił ? Jákój otworzył oczę twoje ?
 Odpowiedział im : Juzeméi wam

Mass
 12. 1.
 Mark
 2. 23.
 Luka.
 6. 1.
 Iana.
 5. 9.
 f
 Iana.
 3. 2.
 g
 Iana.
 7. 22.
 h
 Luka.
 7. 16.
 y 2. 19
 Iana.
 4. 29.
 y 6. 14.
 i
 Iana.
 7. 23.
 y 22. 42

f
 a Moj.
 3. 16.
 g
 Iana.
 20. 31.
 h
 Luka.
 4. 30.
 a
 Iana.
 11. 4.
 b
 Iana.
 5. 27.
 c
 Esaj.
 42. 4.
 y 49. 4.
 Luka.
 4. 32.
 Iana.
 1. 9.
 y 8. 12.
 y 12. 40
 Dziej
 12. 47.
 d
 Nehé.
 3. 15.
 Esaj.
 6. 2.

powiedział / a nie słyfeliście ?
 przeciąże jesteście słyfiec chcecie ?
 J- goli w wy chcecie być uczniami je ?
 Eby mu sztorzeczyli / y rzekli :
 Ty bądź uczniem jego : alesiny
 my uczniami Mojżesowymi. My
 wiemy że Bog do Mojżesa k mo-
 wił : lecą ten z kadby był nie wiemy.
 Odpowiedział on cżłowiek / y rzekł
 im : Coś zaprawds rzecz dżiwna :
 że wy nte wiecie z kad jest / a otwo-
 rzył oczy moje. A wiemy iż Bog l
 grzesznikom nie wysłuchawa : ale
 jeśliby kto chwalcia Bógym był / y
 woła jego cżynił / tego wysłuchawa.
 Wd wieku nie słyfchano / dby kto o-
 tworył oczy ślepo narodzonego.
 Być ten nie był od Boga / nte mogł-
 cibly nic mu cżynić. Odpowiedzieli
 y rzekli mu : Tyś się wysłet w
 grzechach narodził / a ty nas uczysz ?
 Y wygnali go precz.
 W słyfawsh JEgus iż go precz
 wygnali / y gnali szby go / rzekli
 mu : Wierzyjże ty w Syna Boże-
 go ? A on odpowiedział y rzekł : A
 ktoż jest PAnie / abym wśli wierzył ?
 Y rzekł mu JEgus : Y widziałeś
 go / y ktory n mowi z toba / onć jest.
 A on rzekł : Wierz PAnie : y po-
 tfonit mu śie.
 Rzekł mu JEgus : Nā sadem-
 Ź ci Zaprzęchbł onā ten świat /
 dby cietorzy nie widzą / widzieli : a
 cietorzy widzą / dby ślepyi p byli.
 Y ustpheli to nieltorzy z Fartyje-
 usow / ktoryz byli z nim / y rzekli
 mu : Iżali y my ślepyi jesteśmy ?
 Rzekł im JEgus : Wyście byli q
 ślepyi / nie mielibyście grzechu.
 Lecż teraz mowicie : Iż widziemy :
 przetoż grzech wasz gōfawa.

ROZDZIAŁ X.

Chrystus Faryzeusz z tymi Pasterz-
 mi. 8. A iselie wiela dowodow. 11.
 14. dobrym być pokazal. 19. Z kana
 urostu rozzerwanie. 31. Do karmienia iio
 Faryzeuszow rzucili. 39. A gdy go
 chcieli pojmać, on z raki ich uszedł.

Zaprawds zaprawds powiadam
 wam : kto nie wchodji drzwid-
 mi do owczarni / ale wchodji ins-
 dy / ten jest szkodziey y zbojca. Lecż
 kto wchodji drzwiami / pastergem

jest owiec. Temu odwierny otwie-
 ra / y owce słyfają glosu jego : a
 on swojich wśafawch owiec z imie-
 nia woła / y wprowadzi je. A gdy wy-
 puści owce swoje / idzie przed nimi /
 a owce ida zā nim : bo gnają glos
 jego. Ale zā cudzym nie ida / lecż
 ucielają od niego : bo nie gnają
 glosu obcych. Is im przypowieść
 JEgus powiedział : lecż oni nie gro-
 zumieli tego coim mowil. Rzekł
 im tedy zāsis JEgus : Zaprawds
 zaprawds powiadam wam : Njem
 Ja jest a drzwiami owiec. Wsh-
 sep iel ich przede inna przysto / gło-
 dżiele sa y zbojcy : ale ich nie sły-
 fają owce. Jamci jest drzwiami :
 jeśli kto przez mis wnidzie / z dānio-
 ny bzdzie : a wnidzie y wynidzie /
 y pāstwisto gnādzie. Szkodziey nie-
 przystodji jedno zebj kradł / a zā-
 biał y trācił : Jam przystedł aby
 jzwol miāsh / y obście miāsh. *

Am jest h on dobry Pasterz.
 Dobry Pasterz dusz swoje kła-
 dżie zā owce. Lecż najemnik / y ten
 ktory nie jest Pasterzem / ktorego
 nie sa owce wśafne / widzaj wilkā
 przystodżacego / opuścija owce y u-
 cielka : a wilk porwya y rozprāsa
 owce. A najemnik c ucielaj iż jest
 najemnik / y nie ma pieczy o owcāch.
 Jam jest on pasterz dobry / y gnam
 d moje / a moje mis tej gnājā. Zā-
 to mis gna e Dćiec / y Ja gnam D-
 cā / y dusz moje kładz zā owce. A
 mamł y drugie owce / ktore nie sa
 tej owczarni / y teł musz przyp-
 wieść : y glosu mego słyfād beda /
 a bzdzie g jednā owczarnia / y je-
 den pasterz. *

Ola tego mis misuje Dćiec / iż
 Ja kładz dusz h moja / abym
 ja zāsis wżiōt. Zaden jep nie bie-
 rze odemnie / ale Ja kładz ja sam
 od siebie : mam i moc poszōjpc ja /
 y mam moc zāsis wżiōt ja. Coć
 rozłazānt wżiōtem od Dćca mego.
 Iżbyś sie staito gnomu rozzerwānie
 niedzy k zpdāni dla tych słow. Y
 mowiso ich wiele z nich : Dżabel-
 stwo l ma / y gāleje z cżemuż go sły-
 fācie ? Drudzy mowili z e słowā
 nie sa Dżabelstwo mājacego. Iżali

Ianā. 14. 6.

E. nā Nędz 11. ps Wiel- kiej- nocy. b

Esfaj 40. 11. c

Zach. 11. 16. d

2 Tim. 2. 19. e

Matt 11. 27. f

Esfaj 56. 8. g

Ezech 27. 22. h

Esfaj 53. 10. i

Ian. 2. 19. k

Ian. 9. 16. l

Ian. 7. 20. m

E. nā
 Wsta-
 rak
 Swia-
 teczny

Onabet moje ślepych oczy otwó-
rzają?

U Było w Jeruzalem poświęca-
nie Kościoła i i jama była. **P**
przechadzał się Jezus w Kościele
w oryżysionku w Sólomonowym.

Ledy go obkapili Żydowie / rzekli
mu : Dotądże dusz nadsie na rżoczy
terzym : **J**ezus ty jest Chrystus
powiedź nam jawnie ? **O**dpow-

wiebiał im Jezus : Powiedzia-
łem wam / a nie wierzyliście : **S**pra-
wy które Ja czynię w Zmienu n

Dzicia mego / te o mnie świadcza.
Nie wy nie wierzyliście : bo nie jeste-

ście z owiec moich / jałom wam o
powiedział. **O**wce moje głosu mego

słuchają / a Ja je znam / i idą za
mną. **A** ja żywot wieczny dawam

im : y nie gżyna q na mieli / ani ich
żaden wydrze z rżeti mojej. **D**ziece

moj / który mi i dał / wieśy jest
nab wyśyście : a żaden nie może ich

wydrzeć z rżeti Dzica mego. **J**a y **D**-
ziece jedna r jest smy.

Prwali tedy znouw łamienie
Żydowie / aby go utłamionowali

Odpowiedział im Jezus : **W**iele
dobrych uczynków ukazałem w wam

im / ob Dzia mego / dla którego : z tych
uczynków łamionujecie mnie ? **O**dp-

opowiedzieli mu Żydowie mówiąc :
Dla dobrego uczynku nie łamionu-

jemy cie / ale dla c dluzniestwa : to
jest / że ty będąc cżowiem / czynisz

śie sam Bogiem. **O**dpowiedział im
Jezus : **J**żeli nie jest napisano w

w Zakonie : mówim ? **J**am rzekł i
Bogowie jesteście. **J**ezus i one

nadawał Bogami do których śie
stało słowo Boże / a nie może być pi-

smo stajone : **A**mnio / którego **D**-
ziece powieścił x y postal na świad-
wy mówicie i **B**luzniś / jem rzekł :
Jestem Synem Bogym ? **J**esli nie
czynię spraw y Dzica mego / nie
wierzyliście mi. **A** jesli czynię / cho-
ciabysście mnie nie wierzyli / wierzy-
cież uczynkom : abyście poznali y
wierzyli / że c Dzice jest z me mnie /
a Ja w nim. **L**edy gżois futli /
jakoby go pojmadć : ale uśedł z rżetu
ich. **P** odsedł gżois za Jordan / na
ono miejsce / gżois przed tym a Jan
chrcił i y łamje mieśkał. **A** wiele

ich do niego przychodzilo / y mo-
wili : **J**an i w prawdzie żadnego
cudu nie uczynił i wśa i je wśytko
cołowim Jan o tym b powiedział /
prawdy nie było. **P** wiele ich tam
uwierzyło weni.

ROZDZIAŁ XI.

*Chrystus pokazujac że jest. 25. ży-
wosem y zmartwychwstaniem. 14. Ła-
zarza umarłego. 17. 34. y pogr- obio-
nego. 43. zmartwych wskrzęcił. 47. A
gdys naradzali Biskupi. 49. a Kři-
stus prorokował, że jeden z a wiele ich
miał być z a nity. 56. 57. dekret wy-
dano, aby P-A-N był pojmany.*

U Był niektory chorzy Łazarz y
Betanicy / z miśtećjed Mł-

rczy y Marto siostry jej. **A** to
była ona Marta / która a pouli-
ła **M**arta madoć / y ucierekał nogi

jego włosami swojimi / które y brde
Łazarz chorował / **P**ostaly tedy

siostry do niego / mówiąc i **M**nie
oto ten / którego miszyc choruje.

A uslyśawszy to Jezus / rzekł i **L**a-
zarz nie jest na śmierć / ale dla
chwały Bożej / aby był uwielbiony

Son b Boży przeż nie. **A** Jezus
młował Marto y siostry jej / y

Łazarz. **A** gdy uslyśał i choruje /
tedy postal przeż dwa dni na onym-
je miejscu / gżois był. **L**ecz potym

rzekł do uczniow swoich i **J**dzim
gżois do Judzkiej ziemie. **R**zekli

mu uczniowie i **M**istrzu / teraz su-
keli c Żydowie / jałom cie utłamio-

nowali / a gżois tam idziesz ? **O**dpow-
wiedział Jezus i **A** ja nie dwána-

ście jest godziny dni? **J**esli kto cho-
dzi we dnie / nie obrazi śie i bo wi-
dzi światłość tego światła. **A** jesli

kto chodzi w noc / obrazi śie i bo w
nim światła niemał. **L**o powie-
dziamy / potym rzekł do nich i **Ł**a-
zarz przyjaciel nasz d spi / ale ide a

bym go jesnu obudzil. **L**edy rzekli
uczniowie jego i **M**nie / jesli je spi /
bzdije idrow : **A**le Jezus mówil o
śmierci jego : **L**ecz oni nmiemali i
o gżoiennu snem mówil. **L**edy im
rzekł Jezus jawnie i **Ł**azarz u-
miał. **P** raduje śie dla was (aby-
ście wierzyli) jem tam nie był :

ale podany do niego. **R**zekł gżois

m
Krol.
6. 34
n
Iana.
5. 34
o
Iana.
8. 19
p
Iana.
4. 47
q
Iana.
6. 10
y 17. 12
r
Iana.
14. 10
s
Iana.
2. 59
t
Iana.
5. 12
u
Psaln
82. 6
x
Iana.
6. 27
y
Iana.
15. 24
z
Iana.
14. 11
a
Iana.
1. 28

b
Iana.
5. 33
a
Matt.
26. 70
b
Iana.
9. 3
c
Iana.
10. 31
d
Luka.
8. 53

22
23
42
24
25
26
27
1
28
2
29
3
30
31
4
32
5
33
6
7
34
8
9
35
10
11
36
12
37
13
38
14
39
15
40
16
41

Tomasi / ktorego zwano Dydymus /
spot-uczniom: Podjmy y my / aby-
sm y z nim pomarli.

Przyjedz tedy Jezus / andlazi
go juz cztery dni w grobie tezo-
cego. (A byla Betania blisko Je-
rusalem / jakoby na pistnacie sid-
jan.) A przyšlo bylo wiele zydow

do Marty y Marcey aby je cieksyli
po bracie ich. Marta tedy / gdy u-

stypiala je Jezus idzie / bieziala
przechtwo niemu: ale Marya do-

ma siedziala. Przetla Marta do
Jezusa: PAnie / bys tu byl / nie u-

marzby byc brat moj. Ale y teraz
wiem / ze o cotowielbys prosił / Bo-

gdadac do Bog. Rzetk jey Jezus:
Wzaniec brat twoj. Rzetka mu

Marta: Wiem i je wzaniec przy-
marawych wstaniu / w on osteczny

dziej. Przetk jey Jezus: Jam
jest k gmarawych wstanie / y jwot:

Kto w mie wierzy / choiby tej g u-

marł / jwot bedzie. A wseli ktory
h jwot / a wierzy w mie / nie umrze

na wieci. Wierzy jte temu? Rze-
tká mu: Y omien PAnie. Jam u-

wierzyla jes to jest i Chrystus Syn
Bog y ktory miał przyjsc na swiat.

A to rzekly sła / y potajemnie ja-
wolala Marty siostry swojey /

nowiac: Jest tu Nauczyciel / y
wota cie. Dna storo ustypiala / wnet

wstala / y sła do nego. (A Jezus
jeszcze byl nie przyjedł do miaste-

cka / ale byl na tymże miejscu / gdzie
Marta byla wysła przechtwo nie-

mu) Zydowie tedy ktory g nia
bply w domu / a cieksyli ja / uszawshy

Marya / i j procto wstala / y wysła /
sli ja nia / nowiac: Bdzie do gro-

bu / aby tam pialata.

Ale Marya gdy tam przyšla
gdzie byl Jezus / uszawshy go /

przypadla do nog jego / rzetka mu:
PAnie / bys tu byl / nie umarłby byl

brat moj. Jezus tedy gdy ja uszawł
pialajaca / y zyd y ktory byli z nia

przyšli pialajace z rozgwmnił sie
w Duchu / y jafrawal sis. Y

rzetk: Gdzie cie go poslozpli?
Rzetki mu: PAnie / podj a ogla-

da j. I japialal k Jezus. Tedy
rzetki zydowie: Wej / jakoc go

mitowal? A niektorzy g nich mo-

wili: Nie mogly ten / ktory otko-
rzyl ocz y slepego / uczynic / jeb y: *Iana.*

ten byl nie umarł? Ale Jezus roz-
czewniwshy sie sam w sobie / przy-
sedł do grobu. A byla iastinia: a

tamie byl poslozom na ten. Rzetk
Jezus: Odebracie ten kamien.

Rzetka mu Marta siostra onego
umarlego: PAnie juzci cuchnie: z

bo juz jest cztery dni w grocie. Po-
wiedzjal jey Jezus: Buzemci me

rzetk: Jz jest uwieryshy / ogladaj
chwata Boja. Odjeli tedy kamien /

gdzie byl umarł y poslozom. A Je-
sus podnioshy ocz y / w gwora:

rzetk: Dicz / gdzie jstis tobie jes mie
wysluchal. A Jamci wiedzjal / je

mie gawidy wysluchawal: z alem
to rzetk dla ludu / w okolo stoj-

cego / aby wierzili jes ty mnie po-
staf. A to rzekly / jadowstaf glosem

wielkim: z edgarzy / wynidz jam! Y
wyszedł ten ktory byl umarł / majac

gwiazdane rece y nogi chustami / a
ewarz jego byta chusta obwiazdana.

Rzetk im Jezus: Rozwiazcie go /
a niechaj odejdie. Wiele tedy z yd-

ow / ktory byli przyšli do M-
rcey / a widzieli to co uczynil Je-

zus / uwieryto weni. Nietktorzy tej
z nich odesli do Gazyenikom / y po-

wiedzjali im / co uczynil Jezus.

Tedy sis zebrałi Przedniehy
Kaptani y Gazyenikow / u

radz / y niowili: Coj czynimy? A
bowiem ten czlowiek o wiele cudow

czyni? A jestli go edt janiechamy /
wshly weni uwiery / y przyda

Rzymianie / a wezmy za to miejcie
nads / y lud. A jeden z nich Kaisaf /

bedac nawyshom Kaptanem onego
rotu / rzetk im: Wy nie niewiecie:

Ami myslicie / i j nam jest y pojete-
tjno / jeb y jeden czlowiek umarł ja-

lud: a jeb y wyszedł ten narod nie-
ginal. A tegoz nie mowis sam od

siebie / ale bedac Nawyshom Ka-
ptanem rotu onego / prorokowal: Jz

Jezus miał umrzec ja on narod.
A nie tylko ja on narod / ale jeb y

tey Syny Boze rosprowne w jedno
jgromadzil. Od onego tedy y dnias

edjili sis spotem / aby go jabili. A
Jezus juz nie chodzil jawnie mie-

dy z ydami / ale z tamta odsedł

e

Job.

29. 25.

Esa.

24. 19.

Exech

27. 4.

Dani.

12. 2.

Dziej

23. 6.

24. 15.

Kor.

15. 52.

Filip.

3. 21.

Koloz.

3. 4.

Tess.

14. 6.

Obzan

2. 22.

f

Iana.

1. 9.

y. 5. 29.

g

Iana.

3. 16.

h

Iana.

4. 54.

i

Marr.

16. 16.

k

Luka.

19. 41.

m

Iana.

12. 30.

d

n

Psalm

2. 12.

o

Iana.

11. 19.

p

Iana.

12. 14.

q

Iana.

12. 39.

do trąjiny, ktora jest blisko pusczy /
do miasta ktore zowia Efrajim: y
tamże mieszkał z uczniami swojimi.
A była blisko Wielkanoć Jydow.
A: A wiele ich szło do Jeruzalem
z oney trąjiny przed Wielkanoć /
aby sie oczyszcili. Y szukali r Jezusa:
y mówili jedni do drugich w
Kobiecie stojąc: Co sis wam gda
je nie przyszedł na Świeto? A Przes
dniejszy Kąptani y Żaryzeusowie
wzdali byli rozkazanie: Jesliby
sie to domieghiał gdzie by był / je-
by oznajmit / aby go pojimali.

ROZDZIAŁ XII.

P Anu Marya nogi umyta. 5. Kto-
rey przeciwko Judasowi P An brosił
10. Eskupo Łazarz a zabiechiał. 12.
P An wyjechał do Jeruzalem. 18. Kto-
regolud czcił. 20. Grakonia go przagneli
widzieć. 22. Y w niego niektore Klia-
żeta wierzyły, ale go myznanć nie-
miały.

Fedy Jezus hostego dnia przed
Wielkanoć przyszedł do Betá-
nien / tedy był Łazarz a ten / ktory
był umarł / ktorego wzbudził od u-
marłych. Tamże mu sprawili wie-
cierze / a Marta postugowała: a
Łazarz był jednym z onych / ktorych
z nim spotem u stołu siedzieli. A
Marta wziawszy b funt mądzi
Spitánardowey bargo drogiey /
namązgała nogi Jezusowe y udrła
włoskami swojimi nogi jego: y ná-
pełniony był on dom wonnościá
oney mądzi. Tedy rzekł jeden z
Dcjniow jego / Judas / syn Spmond
Istárpot / ktory go miał wdąć:
Przećhże tey mądzi nie przedano za
tey stá grosz / a nie dano ubogim?
A to mówil / nie iżby miał pieczę o
ubogich / ale iż był c złodziejem / y
mieszek miał: a coto wziel włożono /
nosil. Tedy rzekł Jezus: Zanie-
chaj jey z ná dziek pogrzebu mego
to chowald. Abowiem ubogie zaw-
jdy z soba d macie / ale mnie nie
zawjdy mieć będziecie. Dowiedziat
sis tedy lud wielki / iż tam był: y
przyspili nie tylko dla Jezusa / ale
też aby Łazarz widzieli / ktorego e
był wzbudził od umarłych. Y ra-
dżili sis Przedniejszy Kąptani jedy

11 y Łazarz a zabili. Bo wiele z Jy-
dow dla niego odstępowali / y wie-
rzęli w Jezusa.
12 **M**ądzi rżł wielki lud ktory był
przyszedł na Świeto / uspycha-
wszy iż Jezus idzie do Jeruzalem:
13 Nábiali gągżet pásmowych / y wy-
šli ná przeciwko niemu / y wołali:
Hosanna / błogostawiony ktory i-
dzie g. w Imieniu Pánstím Krol
14 Izrdelski. A dostawszy Jezus
wolecia / wsiadł ná nie / jako nápi-
sano jest: Nieboj sis coko h Spóni-
sta: Oto Krol twój idzie / siedzący
15 ná oslicim. Y tego z przodtu nie
rozumiełi uczniowie jego: Ale gdy
był Jezus uwielbiony / tedy wspo-
umiełi / iż to było o nim napisano: a
16 że umro ucjpnili. Świadczę tedy
lud ktoryz nim był / iż Łazarz a gá-
wolat z grobu / y wzbudził go od u-
marłych. Dla tegoż tej wyszedł
17 przeciwko niemu lud / że słyszał / iż
on ten cud ucjpnil. Tedy mówili
18 Żaryzeusowie i między soba: A
widziacie że nic nie sprawicie: oto
19 świat gá nim poszedł.
20 **A** byli niektórzy Grelowie k
z
21 tych ktorych przagnęli do Je-
ruzalem / jedy sis modlili w Świe-
to. Ci tedy przyspili do Filipa / ktory
22 był i z Betśajdy Galilejskiej / y pro-
sili go / mówiac: P Anie / chcemy Je-
23 zusa widzieć. Szedł Filip / y powie-
dżiat Andrzejowi: A Andrzej gá sis
y Filip powiedzieli Jezusowi. A
24 Jezus odpowiedział im / mówiac:
Przyspła godzina / aby m był uwiel-
biony Syn ciatwiecny.
25 **A** prawde z prawde powiadam
Zwam: Jesliby ziárno n pšení-
czne wpadły do ziemie / nie obu-
26 marło / ono samo gostawa: lecz je-
sliby obumarło / wielej pojytek
27 przypnośi. Kto misuje o dusze swo-
je / utraci ja: a kto nienawidzi du-
28 sze swojey ná tym świecie / tu wie-
cnie mu żywotowi strzeże jey. Jesli
29 mnie kto słuszy / niechże mis násla-
duje: a gđziem p Ja jest / tam y
30 sluga moj będzie. A jeśli mnie q
eto słuszyć będzie / ucjci go Dítec
31 moj.
32 **P**raszęci duszą moją y zátwo-
rzoną jest / coż rzekł? Djeże gá

r
Iana.
7. 11.
a
Iana.
11. 14.
b
Matt.
26. 7.
Mark.
14. 3.
Iana.
11. 2.
c
Iana.
13. 29.
d
5 Moj.
15. 11.
Matt.
26. 11.
e
Iana.
11. 47.

f
Matt.
21. 8.
Mark.
11. 8.
Luka.
19. 35.
g
Psaln.
118. 26.
h
Ejaj.
62. 11.
Zach.
9. 9.
i
Iana.
11. 47.
k
Dkiej
3. 25.
l
Iana.
11. 41.
m
Iana.
13. 31.
n
E. 12.
o
dkt S.
p
Waw-
rzym-
ca.
q
1 Kor.
15. 37.
r
o Mad.
10. 39.
s
116. 25
t
p Iana.
14. 3.
u
q Dn.
2. 30.
r
Matt.
26. 28.

chował mię od tej godziny. Ale mci dla tego przyśledł na te godziny. Dcie uwielbi Jnis twoje. Przyśledł tedy głos z niebą z y uwielbitem; y jeszcze uwielbis. A lud ten ktory stał y stałby i mowit: Zagrzmiało. A drugi mowili: Anjot do niego mowit. Odpowiedział JEsus; y rzekł: Nie dla mnie s bis ten głos stał; ale dla was. Teraz jest i sęd światła tego; teraz Krójże światła tego precz y wyrzucone będjcie. A Ja jeśli będs x podwyżsomy od ziemi; pociągnę w sęplekich do siebie. (A mowit to ognajmujac jaks śmierci miał umrzeć.) Odpowiedział mu on lud: Myśny sępleli y z Jatonu; i z Chrystus trwa na wieki: A jakój ty mowisz; Ze musi bydy podwyżsomy Syn cztłowieczy? Y ktoryż to jest Syn cztłowieczy? Tedy im rzekł JEsus: Sęście do mátego cztasu; jest z wdm; mi światłość. Chodźcie; tedy potli światłość z macie; żeby was ciemności nie ogarnęły: bo kto w ciemności chodzy; nie wie tedy idzie. Potli światłość macie; wierzcie w światłość; abyscie byli spnami światłości. To powiedział JEsus: A odszedł; y zchronił się od nich.

A Choć tāt wiele cudow uczynił przed nimi; przecie nie uwierzyli weń: Aby się mypełniło słowo Jzajasza a Proroka; ktore powiedział: PAnie; y ktory uwierzył kaganu nąsemu; a rāmis PAnstie komuż jest objawione? Dla tego wierzyć nie mogli; iż jeszcze powiedział Jzajasz: Zásłępiłb oczy ich; y zātwardził serce ich; aby oczymā nie widzieli; y sercem nie zrozumieli; y nie nawrócili się; abym je uzdrowił. To powiedział Jzajasz; gdy widział chwale jego; y mowit o nim. Wśātże jednā y z Kōisjoe wiele c ich weń uwierzyło: ale dla Jzaryzeufow nie wyznawali; aby z bożnice nie byli d wyśacjeni. Wo umiłowāli chwale s judzka; wiscy nį chwale Bożj.

Y Wotāł JEsus d mowit: Kto wierzy w mię; nie w mię wierzy; ale w onego ktory mię postāł.

45 Y kto s mię widzi; widzi onego
46 ktory mię postāł. Ja światłość
28 przyśledł; g nā świat; d aby ja-
den kto wierzy w mię; w ciemno-
29 47 ściach niegostāł. A jeśli by to stu-
chał słow mojsich; a nie uwierzył;
by; Jāc go nie sōdżę: Wom nie y
30 przyśledł; żeby m sādżit h świat; ale
48 le bym zbāwit świat. Kto mng
gārdży d nieprzyjmuje i słow mo-
31 jich; ma ktoby go sōdżit. Słowā
ktorem Ja mowit; one go osādżę
32 49 w on ostāteczny dñie. Wom Ja z
siebie sāmego k nie mowit; ale ten
ktory mię postāł Dciec; on mi roz-
33 kagānie dāf; coby m mowit; y coby m
powiādāć miał. Y wiem że rozka-
34 50 gānie jego jest jwot wieczny. Prze-
toż to co Ja wam mowię; jaks mi
powiedział Dciec; tāt mowię.

ROZDZIAŁ XIII.

PAN wstawił od wieszczcy. 15. A zalecając pokorę. Apostołom nogi umył. 21. Zdrajca Judasza. 26. Pewnym znakiem pokazał. 34. Mjście zalecił. 36. Piotrowi że się go miał zaprzeci, przepowiedział.

A Przed Świstem a Wielkonocnym; wiedząc JEsus; iż przyśledł godzinā jego; aby przyśledł; tedy te go świadk do Dica; umiłowawszy swoje ktory; bylinā świecie; āż do końca umiłowal je. A gdy byśā wieczerna; (a Dwāset już był wrzucił w serce Judasza; sına Syna monowego; Jstārpoty; aby go wyśad.) Wiedząc b JEsus; iż wstęo Dciec; podāł do rāł jego; a iż od c Wogā wyszed; y do Wogā idzie: **W**śāt od wieczery; y sōjot sātę; d wjgawşy prześcierādfo; y przepāsał się. Potym nāśal wody do mien dnice; y pociōł nogi umywać ucjnion; y uciērāć prześcierādtem; ktorom był przepāsādnę. Tedy przyśledł do Symonā Piotra. A on mu rzekł; PAnie; y tyż mię masz nogi umywać? Odpowiedział JEsus; y rzekł mu; Co Ja czynię; ty nie wiesz; teraz; ale się potym dowiesz. Rzekł mu Piotr; Nie będjiesz ty nog mojsich umywał na wieki. Odpowiedział mu JEsus; Jeśli się nie umyję; nie będjiesz miał cāstki

E. nā
Vielki
Czwara
tek.
a
Matt.
16. 2.
Mark.
14. 2.
Luka.
22. 2.
b
Matt.
11. 27.
c
Lana.
16. 28.

ze mng. Tedy mu rzekł Symon 9
 Piotr: PAnie/nie tyśto nogi moje/
 ale prce/p głows. Rzekł mu JE. 10
 gus: Ktoć jest umył / nie potrze-
 buje jedno aby nogi umył: do czy-
 sty jest wysyket: y wy jesteście d
 15. 3. c
 Iana. c
 15. 3. d
 wiedział ktory go wydać e miar/
 dia tegoż rzekł: Nie wysycieście
 Iana. 12
 6. 27. e
 capstymi Gdy tedy umył nogi ich/
 y wjął śaty swoje / usiadłszy gósis
 f 2. 6. f
 2. 6. g
 2. 6. h
 2. 6. i
 2. 6. j
 2. 6. k
 2. 6. l
 2. 6. m
 2. 6. n
 2. 6. o
 2. 6. p
 2. 6. q
 2. 6. r
 2. 6. s
 2. 6. t
 2. 6. u
 2. 6. v
 2. 6. w
 2. 6. x
 2. 6. y
 2. 6. z

dat Judasowi / sznowi Symon / J.
 27. f
 28. g
 29. h
 30. i
 31. j
 32. k
 33. l
 34. m
 35. n
 36. o
 37. p
 38. q
 39. r
 40. s
 41. t
 42. u
 43. v
 44. w
 45. x
 46. y
 47. z

ROZDZIAŁ XIV.

PAńc iehyż roz ma jicte uczenie swoje.

2. 7. A Bóstwo swoje y pozylek imierci
 pokażawšy. 16. Poć szciel. 17. Du-
 cha prawdy um obiecał. 23. Potym na-
 pomniawšy, aby go y steno jego ludzie
 melowali. 25. 3. urz. ad Duchu Świetego
 opisałszy. p. koj swoj im darował.

1. Nzechaj sie nie trwoż serce
 2. Wafie. Wiergucie w Bogu / y w
 mie wiergicie. W domu Dja mego

p
Luka.
22. 3.q
Jana.
12. 6.r
Iana.
12. 22.s
17. 1.t
Iana.
7. 34.u
3. 18.v
19. 18.w
22. 39.x
Iana.
21. 19.y
Piotr
1. 14.z
Matt.
26. 35.aa
Mark.
14. 32.ab
Luka.
22. 39.ac
E. naad
S. Fil-
pa y Ia
kn ba

wiele jest mieszania : A jeste nie/
 rozdbynci wam powiedzias. Jds
 abym wam zgotowal miejsce. A
 gdy odejds ygotujes wam miejsce/
 przeds zacie y wezms was do sie-
 bie : zepycie y gdziem Ja jest y a
 wy byli. A dotad Ja ids wiecie y
 droge wiecie. Kzest mu Tomasz :
 PAnie/nie wiemy dokad idziesz : a
 jakoz mojemy droge wiedziec ?
 Kzest mu JEus : Zamci jest b ed
 drogaa y c prawda y d ywot. Za-
 den nie przpochy e do Dca/ tylto
 przeg mis. Gbypycie mis zndli/ y
 Dycabypcie tej mego znali : y juz
 go teraz znacie/ y widzieloscie go.
 Kzest mu Filip y PAnie ukaz nam
 Dca/ a dospc nam na tym. Kzest
 mu JEus : Przeg tae dzugi czas
 jestem z wami/ a nie poznales mis :
 Filipie/ kto k mnie widzi/ widzi y
 Dca mego. Jakoz ty mowisz/ Wkaz
 nam Dca? Nie wierysz/ ijem Ja
 g w Dcu/ a Dciec we mnie? Sto-
 wa ktore Ja h do was mowis/ nie
 ob samego siebie mowis : lecz Dciec
 ktory we mnie mieszka/ on i cjni
 sprawy. Wiercie mi zem Ja w D-
 cu/ a Dciec we mnie : wdy przyna-
 mnies dla samych spraw wiercie
 mi. Zaprawds zaprawds powia-
 dam wam : Kto k wierzy w mis/
 sprawy ktore Ja cjniu/ y on cjni-
 nic bedzie/ y wieksze nad te cjni-
 bedzie : Wo Ja odchodze do Dca
 mego. A o cokolwiek I prosic
 dziecie w Zmieniu moim/ to uczy-
 nis : aby byl uwielbiony Dciec w
 Synu. Jesli o co bedziecie prosic
 w Zmieniu moim/ Ja uczynis.*
 Jesli mis miltujeie m przpaga-
 nia moje zachowajcie. A Ja pro-
 sic bede Dca/ a innego Potiechy-
 ciela da wam / aby z wami mieszka-
 na wieli : Dnego Ducha praxdy/
 ktorego swiat przysie nie mozes bo
 go nie widzi/ dni go zna : lecz wy
 go znacie / gdy u was mieszka/ y
 w was bedzie. Nie zostawis u was
 sierotami : Przeds do was. Ze-
 scije maluchto / a swiat mis juz
 wiscey nie oglada z secy wy mnie o-
 gładacie : bo Ja zgnis / wy zyc
 bedziecie. W on dzen wy poznacie/
 zem Ja jest w Dcu moim / a wy

21 we mnie y Ja w was. Kto ma przy-
 lagania moje y zachowywa je / ten
 jest ktory mis miltuje. A kto mnie
 miltuje / bedzie go tej miltowal D-
 ciec moj : y Ja go miltowac bede y
 objawis mu siebie samego. Powie-
 dzial mu Judas / nie on Jstaryoz
 PAnie / coz jest / ze bis nam obja-
 wie mas/ a nie swidu ?
 Dypowiedzial JEus y rzest
 mu : Jesli mis kto miltuje/ stowa
 moje zachowywa bedzie : y Dciec
 moj umiltuje go / y doniego przp-
 dziemy / a mieszanie u niego uczy-
 nimy. Kto mis nie miltuje / stowa
 moich nie zachowywa : a slowo
 ktore sfypycie/ nie jest o moje/ ale o
 nego/ ktory mis poslat/ Dca. Toma-
 sz mi powiedzias u was mie-
 stajac. Lecy Potiechyciel on / Duch
 Swisty/ ktorego p posle Dciec w
 Zmieniu moim/ onciwas nauczy
 wshystkiego : y przypomni wam
 wshysto comoltwiel wam powie-
 dzias. Potoj q zostawis wam/ po-
 loj on moji dawam wam : Nie jako
 dawg swide/ Ja wam dawam/
 Niechcie bis nie trwozyc serce was/
 ani bis tela. Stypeliscie zem Ja
 wam powiedzias : Odchodze y zab
 przeds do was. Gbypycie mis milt-
 owali/ wdybypcie sie radowali/
 zem rzest : Jds do Dca z bo Dciec
 moj wieksy jest niz Ja. Y terazem
 wam powiedzias / przed tym niz
 sie stanie. zepycie / gdy bis
 nie / uwierzpli. Juz dalszy z wami
 wiele mowic nie bede. Ubowiemi
 dzije Kdizge s swidat tego / a we
 mnie nic nie ma. Ale igby poznat
 swiat / ze miltuje Dca/ a jako mi
 rozkazal Dciec / tae t cjniis.
 Wstanieci/ podjmy y ead.*

ROZDZIAL XV.

PAN jest winna macico. s. W
 ktora wierni jego badac wshczepieni.
 maja owoc przynosit. 10. Tenze miloic
 zobopalna z alocit. 10. A do cserpi-
 woici w uciskach. 20. swojimi przy-
 ktadom upomniat.

1 Jan jest ona winna a macica
 2 Prawdziwa : a Dciec moj jest i
 wniargem. Kdizda latorozi / ktora

a
 Jan. 12. 26.
 17. 24
 b
 Zyd. 9. 2.
 c
 1 Petr. 2. 22.
 d
 Jan. 1. 4.
 e
 Jan. 1. 44.
 f
 1. 45.
 g
 1. 20.
 h
 1. 26.
 i
 1. 27.
 k
 Mat. 21. 22.
 l
 1. 27.
 m
 1. 7.
 n
 22. 24.
 o
 22. 9.
 p
 1. 7.
 q
 1. 5.
 r
 1. 22.
 s
 35. 24.
 t
 1. 10.
 u
 1. 20.
 v
 22. 20.

R. 26
 Swia-
 beckno
 Niedk.
 0
 1. 16.
 2. 18.
 y 12. 49
 y 16. 13
 p
 lana.
 15. 26.
 y 16. 7.
 Dziej
 2. 2.
 q
 Filip.
 4. 7.
 r
 1.
 lana.
 22. 15.
 y 13. 19
 y 10. 4.
 s
 Jan.
 12. 31.
 t
 Jana.
 20. 18.
 Zyd.
 20. 5. 6.
 2
 a
 Mat. 15. 13.

we mnie owocowi nieprzynosi / odci-
 na: a każda ktora przynosi owoc /
 oczyszcza / aby obfitej owoc przynosi-
 ła. Już wy jesteście b cżynymi /
 dla słow ktorem do was mowil.
 13. 10. Niezostajciej we mnie / a Ja w was.
 Jako látorośl nie może przynosić
 owocu sama z siebie / jeśli nie b-
 dżie trwata w winnej macicy: tate-
 je ani wy / jeśli we mnie niekac nie
 b-
 dżecie. Jam jest winna macicy /
 a wyscie látorośle. Kto niekta we
 mnie / a Ja w nim / ten przynosi
 wiele owocu: Wo bezemnie nie uc-
 czynie nie moziecie. Jeśli by kto nie
 niekta we mnie / przeciż wyrzucony
 b-
 dżie jako látorośl z y c uschnie /
 y abiora je y na ogień d wrzucy /
 y zgoraja. Jeśli we mnie niekac
 b-
 dżecie / y słowa moje w was
 niekac beda / czegohyscie otowiet
 e
 cielei / prosicie / a staniebiam.
 W tym b-
 dżie umieblony Dziec
 moj / kiedy obfity owoc przynie-
 cie / a b-
 dżecie moimi uczniami.
 14. 13. Jako mis umiłowal Dziec / tak y
 17. 19. Ja umiłowalem was. Arwaszciej y
 18. 23. w miłosci mojej. Jeśli Przekazania
 19. 2. moje zachowacie / trwac b-
 dżecie w miłosci mojej: Jakom y Ja za-
 chowal Przekazania Dca mego / y
 trwam w miłosci jego. Tomi wam
 f
 powiedzjal / aby wesle moje w
 13. 34. was trwato / a wesle wasze bylo
 14. 1. dupetne. Toć jest przykazanie mo-
 15. 2. je / abyście f sie spotecznie mi-
 16. 9. wali / jakom y Ja was umiłowal.
 17. 1. Wisthej miłosci nad te jeden nie
 18. 4. 9. ma z jedno gdoby kto dusz swoje g
 19. 1. potozyl za przyjacioty swoje. Wy
 20. 2. jesteście h przyjaciele moji / jeśli
 21. 1. czynie b-
 dżecie cokolwiel Ja wam
 22. 11. przykazuje. Już was daliej nie b-
 23. 21. de zwat slugami: bo sluga nie wie /
 co czyni Pan jego. Lecem was na-
 24. 1. zwat przyjacioty: bo wysyto com-
 25. 1. otowiet slyhal od Dca mego / omd-
 26. 1. nifem wam. Nie wyscie mnie o-
 27. 1. brali / alem Ja was i obrat: y po-
 28. 1. stnowifem abyście k wysli / y
 29. 1. przynieśli owoc / a owoc y wasz aby
 30. 1. trwat: y o cokolwiebyscie prosili
 31. 1. Dca w Ymieniu mojim / zeb w a dal
 32. 1. Dc wam przykazuje / abyście sie
 33. 1. 19. spotecznie miłowali. Jeśli was

b
 Jan. 13. 10.
 c
 Matt. 3. 10. 37. 19.
 d
 Ezéch 15. 4.
 e
 Jan. 14. 13. 17. 19. 18. 23. 19. 2. 5. 2.
 f
 Jan. 13. 34. 14. 1. 15. 2. 16. 9. 17. 1. 18. 4. 9. 19. 1. 20. 2. 21. 1. 22. 11. 23. 21.
 g
 Rym 5. 2.
 h
 Matt. 22. 50. i Efs. 2. 4.
 k
 Matt. 32. 19.

świade 1 nienawidzi / wiezbicie jeć 1
 19. mnie prerwey niżej was miał w 2 Jan. 3. 13.
 20. nienawidzi. Wybicie m byli z swiada /
 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33.
 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ROZDZIAŁ XVI.
 PAN prześławiana przedpo-
 wiada. 7. Poćeściela obicuje. 8. 9.
 12. Vrzad jed jego opisuje. 20. Vtrapienia
 wiernych do rozkazey przyzownawa.
 23. Do modlitwy napomina.
 1 Dmci wam powiedzjal / abyście
 2 sie nie gozbyli. Wytażcie was
 3 beda z bożnic: owsem przydżie go-
 4 dżina / że wselki ktory was zdbije /
 5 b-
 dżie mniemat / że Bogu postuge
 6 czyni. A toć wam uczynia / i nie po-
 7 gnali Dca ani mnie. Alenci a
 8 wam to powiedzjal / abyście / gdy
 9 przydżie ta godżina / wspomnieli na
 10 to / jem Ja wam opowiedzjal / a te-
 11 gom wam z pocażtku b niepowid-
 12 dal / bom był z wami. *

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18

Jan. 3. 13. m 17. 14. n Matt. 10. 24. Euk. 6. 40. o Jan. 16. 3. p Jan. 10. 37. q Psa. 119. 19. 79. 5. E. na N. po m Nie- bom sta P. n. s. r Luk 24. 49. s Dziej 1. 8. y 2. 33. a Jan. 15. 27. q Matt. 9. 15.

E. ná
N. IV.
po Wiel-
kiej noc

Słuchaj teraz idź do onego / ktory
 1 mis poształ: á jeden z was nie
 2 pytamis: Dostad idziesz? Ale jem-
 3 wam to powiedzial / smutek nápek-
 4 nit serce wasze. Lecj za wam praw-
 5 de mowis: Wamci to pozblecyno /
 6 ábym ja odejść. Wo jeśli nie odej-
 7 de / Pocięszyciel on nie przyjdzie do
 8 was. Ale jeśli odejde / posła go do
 9 was. A on przyjde / bedzie karat
 10 śmiat z grzechu / y á spráwiedli-
 11 wości / y z sádu. Z grzechu mowis / i
 12 nie uwierzyli w mie. Z spráwiedli-
 13 wości / i z sádu / i z Djeć mego idź
 14 á juź mis wisecy nie uszyćcie. A z
 15 sádu / i z Kórájz tego światá z juź
 16 jest osadzony. Wamci wam jeficje
 17 wiele mowić / ále teraz znieśc nie
 18 mojecie. Lecj gdy przyjdzie on Duch
 19 prawdy / wprowadzi was we wfel-
 20 ę á prawde: bo nie sámi od biete
 21 mowić bedzie / ále cokolwiek uszy-
 22 fy / mowić bedzie / y przyjde rzeczy
 23 wam opowie. On mis uwielbi / bo
 24 mego wejmie / á opowie wam.
 25 **W**szystko co ma e Dćiec / moje jest:
 26 dla tegom rzekłs Ze z mego wejmie /
 27 á wam opowie. *

Młuczo / á nie uszyćcie mis:
 28 y zásis máluczo / á uszyćcie
 29 mis: bo ja idź do Djeć. Mowili
 30 tedy niektórzy z ucńniow jego mie-
 31 dzy sobá: Coj to jest co mam mo-
 32 wi: Máluczo / á nie uszyćcie mis:
 33 y zásis máluczo / á uszyćcie mis / á
 34 i z ja idź do Djeć? Przetój mowi-
 35 ło: Coj to jest co mowi: Máluczo
 36? Nie wiemy co mowi: Tedy
 37 JEgus poznal / że go pytał chćieli /
 38 y rzekł im: D tym óis pytacie mie-
 39 dzy sobá / jem rzekł: Máluczo / á
 40 nie uszyćcie mis: y zásis máluczo /
 41 á uszyćcie mis. Záprawde zápraw-
 42 de powiadam wam: Ze wy bedzie-
 43 cie ptáká / y nárgelá / á świat óis
 44 bedzie weselit: wy smutni bedzie-
 45 cie / ále smetel wáf obrocí óis wam
 46 we wesele. Niewiadstá gdy rodzi /
 47 smetel ma / bo przyšłá godjina / jey:
 48 lecj gdy porodzi / dzieć / áto / juź
 49 nie pámsztá ucńnienia dla národziny /
 50 i z óis cżłowiek ná świat národził.
 51 **Y** wy teraz smutek macie: ále
 52 zásis uszyć was / á bedzie óis rá-
 53 dowáć f serce wasze / á rádosć / wá-

c
Janá.
12. 31.
y 14. 30
Kolos.
2. 15.
d
Janá.
14. 26.
e
Janá.
17. 10.
E. ná
N. III
po
Wiel-
kiej no-
cy.
f
Janá.
20. 30.

5
23
6
7
24
25
8
9
10
26
11
12
27
13
28
29
14
30
15
26
31
32
17
18
19
20
1
2
3
22
4

sey nikt nie odejmuie od was. *

Adnia onego / nie bedziecie mis
 2 ónic pytać. Záprawde zá-
 3 prawde powiadam wam: D cokol-
 4 wiekbyście g prosili Djeć w Je-
 5 mieniu mojim / da wam. Do tad ó
 6 nicście nie prosili w Zmieniu mo-
 7 jim. Proścież á wejmiecie / áby ra-
 8 dosć wáfá byśá dostónáta. Tomci
 9 wam przez przypowieści mowil:
 10 ále idzie godjina / gdy juź dálej
 11 nie przez przypowieści mowić wam
 12 bede: lecj jawnie o Djeć mojim
 13 oznajmis wam. W on dżiek w Je-
 14 mieniu mojim prosic bedziecie: á
 15 nie mowie wam: Zj Já bede Djeć
 16 prosit / á wdmi: Ábowiem sam D-
 17 ęcic misuje was / zéóie wy mnie u-
 18 misowást: y uwierzyliście jem ja
 19 h od Boga wysedł. Wysedł em od
 20 Djeć / á przyšedł em ná świat: y
 21 zásis i opuścám świat / á idź do
 22 Djeć. Rzetli mu ucńniowie jego:
 23 Oto teraz jawnie mowis / á godny
 24 przypowieści nie powiadaš. Teraz
 25 wiemy wszystko k wieš / á nie po-
 26 trzebujes / áby óis kto pytał: przez
 27 to wierzymy / żeš od Boga wysedł. *

Odpowiedzial im JEgus: z
 28 tráz wierzyćcie: Oto przyjdzie
 29 godjina / owšem juź / przyšł / je-
 30 ść / óis rozproszyćcie / ábyście
 31 ńnie sámeo zostánićcie: lecj m nie
 32 jestem sam / bo Dćiec jest ze mna.
 33 Tomci wam powiedzial / ábyście
 34 we mnie n pókoj mieli. Ná świecie
 35 ućisl mieć bedziecie: ále uszyćcie /
 36 Jam zwoćie / yśt świat.

ROZDZIAŁ XVII.
 PAnie modlo e spłno swoje y Oj-
 cowski uwielbienie. e. Za Apostofy. 20.
 1 **T**á wšyśtek potomny Kóćiat swoj.
 2 **O**dpowiedziawszy JEgus / pod-
 3 niost oczj swoje w niebo / y
 4 rzekł: Dje / przyšł á godjina / u-
 5 wielbi óyna twego / áby te j y Syn
 6 twoj uwielbil ciebie. Játos mu dáł
 7 moc b náđ wfeltem ciátlem / áby
 8 tym wšyśtem stworě mu dáł / dáł
 9 żywot wieczny. A toć jest c żywot
 10 wieczny / áby ciebie poznáć / sámeo
 11 prawdziwego Boga / y stworěgo po-
 12 skat JEgusá e Hrsłusa. Sam óis
 13 uwielbil ná ziemi / y dołóniżyl em.

E. ná
N. V. po
Wiel-
kiej noc
E
Maty
7. 7.
y 22. 29
Mark
11. 24.
Luká.
11. 9.
Janá.
14. 13.
Jakub
1. 5. 6.
h Jan.
17. 8.
i Jan.
13. 2.
k
Janá.
22. 17
l
Masz
20. 31.
Mark.
14. 27.
m
Iana.
2. 29.
y 24. 10
n Ešaf
9. 4.
Rzym
5. 2.
Ešes.
2. 14.
Kolor.
2. 29

a
Iana.
12. 29.
b
Masz.
22. 18.
Iana.
5. 27.
c
Jerem
2. 23.

d
Iana. 2. 2.
e
Iana. 16. 27.
f
Iana. 16. 25.
g
Iana. 6. 39.
h
Efej. 3. 12.
i
Iana. 12. 9.
k
Psaln. 109. 8.
l
Iana. 2. 32.
m
Iana. 20. 21.
n
Galas. 3. 28.
Efis. 4. 3.
O Iana. 10. 28.
P Iana. 10. 50.

sprawy / ktoraś mi daś abym ja
cynił. A teraz uwielbi mię ty Dje-
cje u ciebie samego ty chwala / kro-
ram miat u ciebie / pierwej nizeli d
światę byś.
Wblawilem Imię twoje lu-
djom / ktoraś mi daś i swiata:
Twoje byli / y daśes mi je / y zachow-
wali słowa twoje. A teraz poznali /
iż wshysto coś mi daś / od ciebie jest.
Abowiem słowa ktoraś mi daś / da-
łem im : a oni je przyjali / y poznali
prawdy / iżem e od ciebie wy-
szedł : a uwierzyli / żeś ty mnie po-
stał. Żać ja mimi prośe : Nie ja
światem prośe : ale ja tymi / kto-
reś mi daś : bo moi ja. Y wshysto
moje jest twoje : a i twoje / moje : y
uwielbionym jest w nich. A nie je-
stem wiscep na świecie / ale oni sa
na świecie : a Ja do ciebie idę. Dje-
cje swisty / zachowaj je w Imieniu
twojim / ktoraś mi daś : aby byli
jedni / jako y my. Gdyż ja nini by-
ł na świecie / Jam je zachowywał
w Imieniu twojim. Ktoraś mi h
daś / strzegłem ich : y żaden i z nich
nie zgmat / tylko on syn zstarcenia:
żeby ów k pisno wypelnito. Nie
teraz do ciebie idę : y mówię to na
świecie / aby mieli radość moje do-
stania w sobie. Jam im daś słowo
twoje / a swiatę je miat w nienawi-
ści : bo nie są z swiata / jako y Ja
nie jestem z swiata. Nie prośe
abyś je wziął z swiata : ale abyś
je zachował ode złego. Nie są z
swiata / jako y Ja nie jeś z swia-
ta. Poświeć je w prawdzie two-
jej. Stowo twoje i jest prawda.
Jakoś ty mnie postat na świata /
tak y Ja postatem je na swiat. A
Ja poświecam samego siebie ja-
nie / aby y oni poświeceni byli w
prawdzie.
Nie tylko ja tyżi prośe / lecz
y ja innymi / ktoraś przez słowo
ich uwierzę w mię. Aby wshysty n
byli jedni / jako ty o Dje cje we mnie
a Ja w tobie : aby y oni w nas je-
dno byli : aby swiat uwierzył / żeś
ty mnie postat. A Ja te chwala /
ktoraś mi daś / dałem im : aby byli
jedni / jako my jedno jesteśmy. Ja
w nich / a ty we mnie / aby byli do-

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Postąpił w jedno : a iżby poznat
światę / żeś ty mnie postat : a żeś je
umitował / jakoś y mnie umitował.
Dje cje ktoraś mi daś / chęś aby q
gdziem Ja jest / y oni byli je mniś :
aby oglądali chwale mojs / ktoraś
im daś : abowiemieś mię umitował
przed jażeniem swiata. Dje cje
sprawiedliwy / y swiat r cie nie po-
znał : alem Ja ciebie poznat / a y ci
pognał / żeś ty mnieś postat. Y u-
czynilem im znajome Imię twoje /
y gnałome uczynie : aby miśość /
ktoraś mnie umitował / w nich by-
ła / a Ja w nich.

ROZDZIAŁ XVIII.

Prano od Judasza zdradźony, moca
swoja żołnierza prazili, że na ziemie
pate mielsi, a dobrowolnie isa dawisy
pojmac, przed Annasem y Kafasem
stanal. 22. Ieden go z slug udarzył 27.
Piotr isa go zaprzal. 28. Petasowi
oddany, y co ise sam z nim dziato.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

W powiedziat y Jezus / wy-
szedł z uczniami swojimi przez
potok Cedron / gdzie był ogród : do
ktorego on wszedł y uczniowie jego.
A wiedziat y Judas / ktory go wy-
dawał / ono miejsce : bo sie tam
czesto schadzał Jezus z uczniami
swojimi. Przetoz Judas b wstawa-
ł y rósł y sngi od Przednieśwych
Kriptanow y Żyrpuzenow. przyszedł
tam z laternami y z pochodniami / y
z broniami.
Edy Jezus wiedząc wshysto
co nań przysć miat / wyszedł
rzekł im : Rogo szukaćie ? Odpo-
wiedzili mu : Jezusa Nazareń-
skiego. Rzekł im Jezus : Jam
jest. A stat z nimi y Judas / ktory
go wydawał. A storo im rzekł :
Jam jest : postarli na gad / y pa-
dli na ziemie : Tedy ich gnałe spy-
tał : Rogo szukaćie ? A oni rzekliś
Jezusa Nazareńskiego. Odpowie-
dziat Jezus : Powiedziam wam /
żem Ja jest. Jesli tedy mnie szuka-
cie / dopuscćcież tym odejść. Aby się
wypelnity słowa / ktore byś powie-
dziat : Nie stracilem żadnego z
tych / ktoraś c mi daś.
Edy Symon Piotr d mając
Imię / dobył go : y uderzył stu-

Iana. 12. 20.
y 14. 23.
Iana. 15. 21.
y 16. 33.
Iana. 18. 27.
Mark. 26. 36.
Luka. 24. 32.
Luka. 22. 39.
Mark. 26. 47.
Mark. 14. 43.
Luka. 22. 47.
Iana. 17. 22.
Mark. 26. 51.
Luka. 22. 50.

ge Káptana Nawyjszego / y uciat imis byto Mátchus. Przetł Jezus Piotrowi : Wtoż miecz twój w pochwy. Izali nie mań pić kielichá tego / ktory midał Dóice ?

Nadá tedy y Kóemistr / y słudzy Żydowszy pojrnáli Jezusa / y zwiázali go. A wiekli go na przod do Annasá : Wo był Świecier Káisafow / ktory był Nawyjszym Káptanem roku onego. A Káisaf ten był / ktory e Żydom rádzil ; je pojęteczno jest / aby jeden cýłowiet umárl gá lud.

Przetł gá Jezusem Symon f Piotr / y drugi uczeń. A ten uczeń był gnájomy Nawyjszemu Káptanowi / y wshedł z Jezusem do dworu Nawyjszego Káptana. Ale Piotr stáł g u drzwi ná dworze. Wshedł tedy on drugi uczeń / ktory był gnájomy Nawyjszemu Káptanowi / y mowil ; odzwierca / y wprowadził tam Piotrá. Tedy rzetł Piotrowi dżiewá odzwierca ; Izaliś ty ty nie jest uczińiw tego cýłowietá ? On odpowiedziáł : Nie jestem. Stáli tedy słudzy y cýładż uczińiwshy ogień / do zimno byfo ; y grzali sie ; Był też z nimi Piotr sioiac y grzejac sie.

A Lát Nawyjszy Káptan pytał Jezusa o jego uczińie / y o náute jego. Odpowiedziáł mu Jezus : Jam jámnie mowil h świádu ; y im jáwshé ucziń w bożnicy y w Kóściele / rzadzié sie zeshad Żydowie / chadzają : a potájemnie ntecm nie mowil. Coj mis pytał ? Pytał też ktory słucháli / com im mowil ; cýłowiet wiedz g om Ja mowil. A gdy on to mowil / jeden z slug ktory tam stáł / uderzył Jezusa laska / mowiac ; y tédże odpowiadá Nawyjszemu Káptanowi ? Odpowiedziáł mu Jezus ; Jestim jse rzetł / daj świádecstwo o zstni : á jest do brze / przeczże mis bisz ? y odestá go Umás zwiázánego / i do Káisafá Nawyjszego káptana.

A Symon Piotr stáł k y grzał sie. Przetł do niego ; Anázé / y ty nie jest uczińiw jezó ? A on ós zprzetá / mowiac ; Nie jestem.

26 Rzetł mu niektory z slug Káptana Nawyjszego / powinowáty onego / ktoremu był Piotr uciat ucho : Zgajem Ja ciebie nie widziáł w o grodzié z nim ? Zprzetá ós dżóie Piotr : á zaráżem tur l zpiat.

27 **P**rozabádzi tedy m Jezusa / Káisafá ná ratuf : á byfo ráno. Y nie wshli sami ná ratuf / aby óte nie zmiázáli ; á te izby požymáli o Bírántá Wieltonocnego. Tedy wyszedł do nich Pítáł / y rzetł ; Izaliś Stárgs przymóócie przecińto cýłowietowi temu ? Odpowiedzieli mu / y rzetli : Był ten nie był sto cýłowiet / tedy byshymy go nie podáli.

28 **P**rzetł Pítáł ; Wejmićiej go wy / á wedlug Zátonu w jego ofadżcie go. Rzetł mu Żydowie ; Nam kśie nie godzi zdińiac nikogo. Aby óte wypekniły słowá Jezusowe p kłóre rzetł ; ognásmujac jáka miał śmiertcia umrzec.

29 **T**edy zás wshedł Pítáł ná ratuf / y zázowoláł Jezusa / y rzetł mu ; Tyjes jest q Krol Żydowski ? Odpowiedziáł mu Jezus ; A sam je to ód siebie mowis / cýlyś inshy powiedzieli o mnie ? Odpowiedziáł Pítáł ; Anázé ja Żyd ? Narod twój y Przednielshy Káptani podáli mi óis ; Cożé wády uczińil ?

30 **O**dpowiedziáł Jezus ; Krolstwo moje nie jest z tego świátd ; Gdyby krolstwo moje z tego świátdá byfo / wjdnyby mis słudzy moji bronili / abym nie był wdány Żydom ; lecz teraz krolstwo moje nie jest z tąd.

31 **T**edy mu rzetł Pítáł ; Toś ty przeciń jest Krol ; Odpowiedziáł mu Jezus ; Ty powiadáś jem Ja jest Krolem. Jam ós ná to národzil / y ná tom przyszedł ná świátd / abym świádecstwo wydal prawdzié. Wsheli ktory jest z prawdy / słucha gósfu mego. Rzetł mu Pítáł ; Coż jest prawdá ? A to rzetshy / wyszedł z ós do Żydom / y rzetł im ; Ja w nim jádney winy nie gnáduje. A też u was jest z ten zwoycój / abym wam jednego wppuócił ná Wieltonoc ; Checińé tedy abym wam wppuócił tego Krolá Żydowskiego ? Tedy dżóie wshyshy zázowoláły mowiac ; Nie tego / ále e Bírábba.

e
Lana.
11. 50.
f
Matt.
11. 58.
Mark
14. 54.
Luka.
22. 54.
g
Matt.
26. 69.

h
Lana.
7. 26.

i
Matt.
26. 57.
Mark
14. 53.
k
Matt.
26. 69.
Mark.
14. 66.

1
Lana.
13. 38.
m
Matt.
27. 2.
Mark
15. 2.
n
Dziej
10. 22.
o G.
Páfshy
p
Matt.
16. 21.
17. 22
180. 19
q
Matt.
27. 11.
Mark
15. 2.
Luka.
23. 2.
r
Lana.
6. 16.
s
Matt.
27. 15.
Mark
15. 6
Luka.
23. 7.
t
Dziej
3. 14.

śa! A ten Bądabbas był sbojed.

ROZDZIAŁ XIX.

Pilat Chrystusa uświęconego. 3. cierniem ukoronowanego. 4. chce wyzwoleć. 5. W potem Zydow zmyślony będad. 10. na ukrzyżowanie z kazał. 26. Jezus miał uczeniowiec. 30. Ołtu z kofstowamfy, umart. 34. Bok P. Anski wloczima przebito. 38. z krzyżą go zjeto. 40. y pochowano.

1. Mast. 27. 26. Mark 15. 15.

Edy Pilat wjiał a Jezusa / y Subiehował go. A żołnierze upłotfy korons z ciernia / włożyli ną głows jego / y płaszcem sarkatowym przyodziali go. A mówili; Wadź pozdrowiony Krolu Zydowski! y bili go kłami. Y jasie wyszedł Pilat na dwor / y rzekł im; Dto go wam wywiode na dwor / abyście wiedzieli / iż w nim żadney winy nie gnądjusze.

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Edy Jezus wyszedł na dwor / y niosąc ons cierniowg korons / y on płascz sarkatowy / y rzekł im; Dto chto wie! A gdy go ujęzeli Przedniejšy Kąptani y studzy ich, gawołąli mówiac; Wtrzyjnuj / utrzyjnuj go! Rzekł im Pilat; Weźmićteż go wy / a utrzyjnućte; boć ja w nim żadney winy nie gnądjusze. Odpowiedzieli mu Zydowie; Alję Zaton mamy / y według Zatonu nąsego b ma umrzec; bo się c cępnit Synem Wozym. A gdy Pilat usłykał te słowa / bądziej się usłekt. Y wyszedł gą się do Katusz / y rzekł do Jezusa; Bądziej ty jest? Lecź mu Jezus nie dał odpowiedzi. Leby mu rzekł Pilat; Nie mówisz że mng? Nie wiesz iż mam moc utrzyjnować ćis / y mam moc wypuścić ćis? Odpowiedział Jezus; Nie miałbyś żadney mocy nądemna / być nie byś a dąna g gory; Przetoż kto mie tobie wydał / wietshy grzech ma. Od tad Pilat stąrał się o to / jakoby go wypuścić. Lecź Zydowie wotáli / mówiac; Jesli go wypuścisz / nie jesteś przyjacielem Cesarstwu. Kądy bowiem co się c Krolew cępni / sprzeciwia się Cesarzowi. A przetoż Pilat usłykawszy te słowa / wywiódł Jezusa na dwor / y siadł ną stolicy / ną miejsce

14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. **t**oreg omig litostrotos / a po Zydowstwu Gąbbite. A bylo to w dzień Przygotowania przed Wielkanocą ototo hostey godziny / y rzekł Pilat Zydow; Dto Krol wás! A oni gawołąli; Strac! Strac! Wtrzyjnuj go. Rzekł im Pilat; Krol g wászego utrzyjnuje? Odpowiedzieli Przedniejšy Kąptani; Nie mamy Krola / tylko c Cesarza. Leby im go wydał / jeby był utrzyjnowany. **W**zieli h Jezusa / y wymiešli. A on niosąc krzyż swój / wyszedł ną ono miejsce / ktore zwano / Trupich i głow / a po Zydowstwu gawigje. Golgota; Gdziej go utrzyjnowáli. A g nim drugich dwoj / obu stron; a w pośrodku Jezusa. Nąpisal też Pilat / y napis / y postawił ną d krzyżem. A bylo nąpisano; I Jezus Názareński, Krol Zydowski. A ten napis cęptało wiele Zydow; bo blisko miastá bylo ono miejsce / gdziej był utrzyjnowany Jezus. A bylo nąpisano po Zydowstwu / po Grecku / y po łacinnie. Leby rzekli Pifatowi Przedniejšy Kąptani Zydowscy; Nie pisz Krol Zydowski; ale iż on rewidał / y Nęstem Krolew Zydowski. Odpowiedział Pilat; Com nąpisal / rom nąpisal. **A** Edy żołnierze k Jezusa utrzyjnowáli / wzięli śáty jego / (y uczynili cętery cęści / kądjemu żołnierzowi cęść) / y futnia. A była tá futnia nie była; ale od wierzchu wshstá dziana. Leby rzekli jedni do drugich; Nie trajnuj sey; ale o nie rzucnuj losy; jeżd ma być. Aby się pisino wpełnito, ktore mówi; Podzielił i między się śáty moje / a o odzienie moje los miotáli. To tedy uczynili żołnierze. **A** Staly podie krzyż m Jezusowego / máttá jego / y siostrá mátti jego; Mária zóná Kleofášowa / y Mária Mągdalena. Leby Jezus ujęawszy máttę / y uczniá ktorego n milował / tuż stojącego / rzekł máttę swoję; Niewiastó / o to syn twój. Potym rzekł uczniowi; Dto máttá twójá. A od oney godziny wjiał ja on uczeń do siebie. **P**otym wiedząc Jezus iż się pjuż wshstó wplonáto / aby się

1. Moj. 49. 10. 2. Mast. 27. 26. 3. Mark. 15. 15. 4. Luká. 23. 26. 5. Zyd. 13. 18. 6. k 7. Mast 27. 25. 8. Mark. 15. 20. 9. Luká. 23. 24. 10. I 11. I 12. I 13. I 14. I 15. I 16. I 17. I 18. I 19. I 20. I 21. I 22. I 23. I 24. I 25. I 26. I 27. I 28. I 29. I 30. I 31. I 32. I 33. I 34. I 35. I 36. I 37. I 38. I 39. I 40. I 41. I 42. I 43. I 44. I 45. I 46. I 47. I 48. I 49. I 50. I 51. I 52. I 53. I 54. I 55. I 56. I 57. I 58. I 59. I 60. I 61. I 62. I 63. I 64. I 65. I 66. I 67. I 68. I 69. I 70. I 71. I 72. I 73. I 74. I 75. I 76. I 77. I 78. I 79. I 80. I 81. I 82. I 83. I 84. I 85. I 86. I 87. I 88. I 89. I 90. I 91. I 92. I 93. I 94. I 95. I 96. I 97. I 98. I 99. I 100.

o wypełnito pismo/rzełł ; Prągns.
 A było tam nacjonie postawione
 29 octu pełne. Tedy oni p nąpełniwshy
 P gębte octem / a obłożywshy hiso-
 30 pem/podałi do nst jego. A gdy JE-
 27.48. sus spokeował octu/rzełł ; Wyto-
 9 nąfo q sie. A nąchpyłwshy gtowę/
 Iana. oddał r Duchą.
 17. 4. Tedy Żydowie / aby ciąłā nā
 r Erzżu nā Sábbat nie zostāły/
 31 poniewoż był dzien Przygotowā-
 23.46. nia ; (a : owiem był wielki on dzien
 Sábbatu) prosili Pitatā / aby im
 32 goleni postamano / p jżeto ja. Przy-
 33 sli tedy żołnierze : a pierwshemu
 34 wprawdzie stamali goleni / y dru-
 35 giemu ktory z nim był ukrążowā-
 36 ny : Ale do JEzusa przyśhedshy / gdy
 37 ujrzeli że już umārł / nie stamali go-
 38 leni jego. Lecj jeden z żołnierzow
 39 wlochniā otworzył bok jego ; a gā-
 40 rążem wyszłā krew y wodā. A ten
 41 co to widział / świadczył o tym. y
 42 prawdziwe jest świadcstwo jego :
 a on wie / iż prawds powiada / aby-
 43 scie wy wierzpli. A bowiem sie to
 44 stāło / aby sie wypełnito pismo s
 45 Rożł jego s nie bedzie zlamāna.
 46 P jżsis drugie pismo morłi ; Wjż-
 47 togo r przebodli.
 48 A Potym prosit Pitatā u Jozef
 49 y Arymatsey / (ktory był uc-
 50 cjniem JEzusowym / ale x tāsę-
 51 nym / dla hołāżni Żydowskię)
 52 aby zdjął ciāto JEzusowe. Y po-
 53 zwolit Pitat. Zgedł tedy y zdjął
 54 ciāto JEzusowe. Przyśhedł y tej y
 55 Nikodem (ktory był przyeł tym
 56 przyśhedł w nocy do JEzusa) no-
 57 sac zamieszāney Nocy y Ałoś / o-
 58 koto stā funtow. Wzieli tedy ciā-
 59 to JEzusowe / y uwineli je w prze-
 60 ścierādłā s onymi rzeżczāmi won-
 61 nyymi / jāto jest gwożaj Żydom u-
 62 mārto chowāć. A był nā onym miej-
 63 scu / gdjie był ukrążowāny / ogrod :
 64 a w ogrodzie grob nowy / w ktorym
 65 jeszcze nikt nie był położony. Przye-
 66 toż tam dla dnia przygotowānia
 67 Żydowskię / iż on grob był bliś /
 68 położyli JEzusa.

ROZDZIAŁ XX.

Marya o zamartwychwstaniu P. An-
 skim uczniom dātā 2 nūc. 3. Piotr

Jan posła do grobu. 15. P. An sie po-
 kazał Marycy. 19. Y dziełaci u-
 czynim. 26. Znowu za tydzień kwoli
 Tomaszowi. 30. VV piśmie iwiełym ma-
 my tyle ile nam do z bawienia potrzebā.
 1 Pierwszego dnia po a Sábbā- 2
 3 cie / Mārpa Māgdalēnā przy-
 4 sła rāno do grobu / gdy jeszcze było
 5 ciemno / y ujrzātā kāmien odwā-
 6 ny od grobu. Y bieżātā a przyśhā-
 7 do Symonā Piotra / y do onęgo dru-
 8 giego ucznia ktorego misował h
 9 JEsus / y rzełłā im : Wzieli p. An-
 10 nā z grobu ; a nie wiemy gdie go
 11 położyli. Tedy c wyszedł Piotr / y
 12 on drugi uczeń / a sli do grobu. Y
 13 bieżeli obā spolem ; ale on drugi
 14 uczeń wysciżnāl Piotra / y pier-
 15 wey przyśhedł do grobu. A nāchpy-
 16 łwshy sie / ujrzał leżace przyście-
 17 rādłā : wkāżje tdm nie wśhedł. Przy-
 18 śhedł tej y Symon Piotr idac zā-
 19 nim / y wśhedł w grob / y ujrzał przye-
 20 ścierādłā leżace : Y chustkē ktora
 21 była nā głowie jego ; nie y prze-
 22 ścierādłto położona / ale s osobnā
 23 nā jednym miejscu zwiniona. Po-
 24 tym wśhedł y on drugi uczeń / ktory
 25 był pierwey przyśhedł do grobu ; y
 26 ujrzał a uwierzył. A bowiem jeszcze
 27 nie rozumieli pisma / iż miał d
 28 smartychwstāć. Y odesli zāo oni
 29 uczniowie do domu.
 30 A Le Mārpa stād e u grobu nā
 31 dworce ptāczaj. A gdy ptādā.
 32 tā / nāchpyłā sie w grob. Y ujrzā-
 33 tā dwu Aniołow w bieli śiebżā-
 34 cych ; jednego u głowy / a drugiego
 35 u nog / tām gdjie było położone
 36 ciāto JEzusowe. Ktoręo jey rze-
 37 tli ; Niewiāsto / cjemu ptāczaj ?
 38 Rzełłā im : Jż wzieli p. Anā me-
 39 go / a nie wiem gdie go położyli.
 40 A to rzełłshy / obrociłā sie nā zād /
 41 y ujrzātā f JEzusa stojācego :
 42 lecj nie wiedziātā iż JEsus był.
 43 Rzełł jey JEsus : Niewiāsto / cje-
 44 mu ptāczaj ? togo szukā ? A onā
 45 mniemājāc że by był ogrodnie / rze-
 46 łłā mu : Pānie / jesiś go to wziāt /
 47 powiedz mi gdieś go położyl / a ja
 48 go wezmę. Rzełł jey JEsus : Mā-
 49 rya. Ktora obrociłwshy sie / rzełłā
 50 mu s Rābboni : co sie wyptada /
 51 Nāuczycielu. Rzełł jey JEsus ;

2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

g
land.
18. 14.
h Mar
18. 8.
Mark
16. 8.
Luka
24. 9.
E. na
N. I. po
Wiel-
kiej-
noży.
i
Mark
16. 14.
Luka
24. 34.
Korin
15. 5.
k
Iona.
16. 22.
l Esaj
61. 1.
E. na
dłien
S. T.
masła.
m
Matt.
16. 19.
n
1. 1.
1. 2.
o
Petr
1. 2.
p
Jana.
12. 25.

Nie dotyčaj się mnie / dom jekeże
nie wstąpił do Dział mego ; dle idź
do braci mojej / a powieź im :
Wstępuję do Dział mego g v Dział
wászego ; v do Bogá mego v Bogá
wászego. Tedy przysłał Mária Mía- 18
gdalend h / ogłaszając ucźniom że
widziła Płaná / á je jey to powie-
dźiat.
A Gdy był wieczor dnia onego i 19
Pierwszego po Sabbacie / á
drzwi były zamknięte / gđjie byli
ucźniowie gromáđzeni dla hojdziny
Żydowskiej / przyszedł JEsus v stá-
nął w pódrzodku nich. v rzekł im ;
Potój wam. A to rzekłszy / pokazał 20
im ręce v bok swój. Purábowáli
się ucźniowie k ujrzawszy Płaná.
Rzekł im gđois JEsus : Potój 21
wam. Jáko mie l postat Dzieć / táł
v Ja was posyłam. A to rzekłszy /
tchnął ná nie. v rzekł im ; Wejmie- 22
cie Ducha Świętego. Ktorymkto-
wiel m grzechy odpuszcicie / beda 23
im odpuszczone / á ktorymkto wiel
gátrzymacie / beda gátrzymáne. *
A Tomasz jeden ze drunastoi / kto- 24
rego gowię Dydymus / ntebtył
z nimi / gdy był przyszedł JEsus. V 25
rzekł mu drudzy ucźniowie : Wi-
dźielismy Płaná. Ale im on rzekł ;
Jeśli nie ujrzę w raku jęgo znákw
gojdzji / á nie włożę páłca mego w 26
gnáti gojdzji / v nie włożę ręki mojej
w bok jęgo / nie uwierzę. A po osmi
dni / byli gábie ucźniowie jęgo w
domu / v Tomasz z nimi : V przyszedł
JEsus gdy były drzwi zamknię-
ne / á stánął w pódrzodku nich. v 27
rzekł ; Potój wam. Potym rzekł
Tomaszowi : Włóż sám pálec twój /
á oglądaj ręce moje ; v pociągni rękę 28
twoją / v włoż n ją w bok moj : á
nie bądź niewiernym / dle wiernym.
Tedy odpowiedźiat Tomasz v rzekł 29
mu ; Płan moj / v Bog moj. Rzekł
mu JEsus ; Żeś mis ujrzat Toma-
szu. uwierzyłeś : Włogosławieni o 30
ktorzy nie widzieli / á uwierzyli.
Wieleć v innych cudow ucźniom
JEsus przed oczymá ucźniow swo-
jich / ktore nie są napisáne w tych 31
ksiągách. Ale te są napisáne / aby
ścio wierzyli / że JEsus jest Chry-
stus Syn Bóggy : á żebyście wie- 32

rgac / gwot mieli w Zmieniu jęgo. *
ROZDZIAŁ XXI.
PAnia pokazał Apostolom towia-
cym ryby. 6. Ktorego onś w cudownym
obtowie ryb poznáł. 15. PAn Piotrowi
ktory trzy król wyznáł ze go mituje.
x. lećit páiennie owieczek swoich. 18. Te-
muż jak á imiercia miał umrzet / opo-
wiadział.
1 Pótem się gáś ulagał JEsus
ucźniom u morzá Tyberpádo-
skiego : á ulagał się táł. Byli po-
spotu Symon Piotr / v Tomasz kto-
rego powie Dydymus / v a Nátádo-
nát / ktory był z Káno Galilejskiej
v spomnieb Zebedeeow / v drudzy
dwa ucźniow jęgo. Rzekł im Sy-
mon Piotr ; Pojđże ryby łowić.
Mówia mu ; Pojđziemy v my g
łeba. V sli / v wnet wstąpił w łodź :
á oney nocy nie nie pojímáti.
2 Gdy już było ráno / stánął JE-
sus ná brzegu : wstáłże nie wie-
dźiel ucźniowie / żeby był JEsus.
Rzekł im tedy JEsus : Dzieci / á
macie co jeść? Odpowiedźiatli mu :
Nie mamy. A on im rzekł ; Zá-
puścieć á sieć po práwej stronie ło-
dzy / á znajdziecie. Zápúściłi : á
juz dáłtey nie mogli jey ciągnęć
przed množstwem ryb. V rzekł on
uczeł / ktorego á miewat JEsus /
Piotrowi ; Płan jest. Symon tedy
Piotr ustyławszy iż Płan jest / prze-
pásat się łoskula / (ádowiem był
nádgi) v rzucił się w morze. A dru-
dzy gábie ucźniowie przysli w ło-
dźi ; (bo nie dáłteo dyto od brzegu /
áie jádoby ná dwu set łotiet) cią-
gnąc sieć g rybámi. A gdy wysta-
pili ná brzeg / ujrzeli węgle nio-
żone v rybe ná nim leżące / v chleb.
Rzekł im JEsus : Pragniecie g
toch ryb łtoreście e teraz pojímáti. 3
Wstąpił tedy Symon Piotr / v wy-
ciągnát sieć ná ziemię / pełną wle-
śich ryb ; Ktorých było sto pisdzje-
siaz v ryby : á choć był táł wiele by-
to / nie gárdáł się sieć. Rzekł im
JEsus : Pojđcie / obiedwáćcie. A
żaden z ucźniow nie óniat go ; v
tác z Ty ktoś jest / wiedząc że jest
Płan. Tedy przyszedł JEsus / v
wziát on chleb / v dáł im : tákże v
rybe. A to już kręcił rag ulagał się 14

Jana.
1. 47.
b
Matt.
4. 21.
Mark
1. 19.
c
Luka.
5. 40.
d
Jana.
13. 23.
19. 26
10. 20.
e
Luka.
24. 41.

Jeſus uczniom ſwojim po zmar-
twychwſtaniu.

A Gdy obiady odprawali / rzekł

Jeſus Symonowi Piotrowiſ

Symonie Jonafow / miſujef miſ

wiaſcey niſieli ci ? Rzekł mu ſ

jeſt Panie / ty wieſz je ciſ miſujſ.

Rzekł mu ſ Pás-je bárdnił moje.

Rzekł mu jásbis powłore ; Symo-

nie Jonafow / miſujef miſ ? Rzekł

muſ Lát jeſt Panie / ty wieſz je ciſ

miſujſ. Rzekł mu ſ Pás-je Dwce

moje. Rzekł mu potrzebicie ; Symo-

nie Jonafow / miſujef miſ ? P

jásmučiť ſie Piotr / je mu potrzebite

rzekł ; Miſujef miſ ? P odpowie-

dział mu : Panie ty wſyſtko ſ wieſz /

ty znaſ je ciſ miſujſ. Rzekł mu

Jeſus : Pás-je owce moje. Zá-

probds jáprawds powiádam p

bie : Gdybſ był mſodſpym / opáſo-

wateb ſie / y chodjíteb tedpſ chciat.

ſecj gdp ſie jártarjeſ / wyciágnieſ

reſce twojeſ á innp ciſ opáſe / y po-

promódygi gdiſebpſ nie chciat. A to

powiedział dawájac gndé / játo

ſmierciſg miał uwielbić Dogá. A

to powiedziámſ / rzekł mu : Podj

já mno.

A Piotr obrociwſy ſie / ujrzał o-

nego uczniá ſtorego miłował

Jeſus / poſad idacego ; ſtoroſ ná

tej był poſadyſ przp wiecjeryſ ná

pierſiách jęgo / y rzekł był : Panie /

ſtorjjeſ ten co ciſ wyda ? Zęgo

ujrzawſy Piotr / rzekł Jeſufowi :

Panie / á tenco ? Rzekł mu Je-

ſus ; Jeſlibpſm chciat jeby on zoſtat

á j przpds / co todie do tego ? Ty

pedj já mno. P wſyſtká tá powieſć

miedpſy dráciſ / jeby on uczeń um-

rzeć nie miał. Lecj mu nie rzekł Je-

ſus / i j nie miał umrzeć : Ale : Je-

ſli chę / áby zoſtat á j przpds / co j

tobie do tego ? Tenči jeſt on uczeń /

ſtoroſ ſwiadczy o tym / y to nápiſat :

á rięmp je prawdjime jeſt ſwiá-

dectwo jęgo.

Eſt teſ jeſeje y innpſy wiele h

ſrzęzſ / ſtore cępnit Jeſus ; ſtore

re gdpby miály być wſyſtkie goſo-

bná ſpiſáne / tuſe i j y ſam ſwiát nie

mogłby ogárnąć Kóſę / ſtore by

nápiſáne byłp. Amen.

DZIEJE SWIETYCH APOSTOŁÓW.

Z Kóſęgi Dziej / w Apoſtołſkich / wpiſuję co **S. S.** Apoſtotołmie / cjęſćcia wſyſcy / cję-
ſćcia nieſtorj / miánowicie / **S. Piotr / Jan / Jakub y Paweł / y inſp** męſzowie pobożni /
S. Stepan / á j y Wárndbaſ / pámiatęi godnego w Koſćiele Bożpſm cępnit / y cęrtieli / zárag
po w Niebowſłapieniu Páſtſkim / po obrániu **S. Máciejána** Apoſtołſtwo / y po przjſćciu
Duchá **S. A** naprzjod co cępnit / y cęrtieli w Jeruzalem / co ſie jámpta w pierwſpſch 7.
rozd. w Samárepy w rozd. 8. w Dámáſku / w Lybdzie y w Zoppie w rozd. 9. w Cęárpey
w rozd. 10. y 11. Znowu w Jeruzalem w Rozd. 12. 15. Co **S. Paweł** ná wielu mieſ-
ſcách cępnit / y cęrtiel / y cępnit od 13. rozd. á j do ſćńcá. Dyrcej tego / je w tpech Kóſęgách
jeſt ſtarb toſkowny uſáſony : Miánowicie. 1. Urtptuſy wiáry náſey Chreſćciánſtey / o
zmar twychwſtaniu / w Niebowſłapieniu / ná práwicy Bożey w ſiedzeniu Chryſtuſa Pána /
y o jeſtaniu Duchá **S. D**znieſienia Ceremoniey Zátonu Bożęgo y rognóſci miedpſy ſu-
dym / y potármp / przę Ewángeliá : Dnagłowniejſey náuce Chreſćciánſtey : Játo wſp-
ſcy ludjie / Zpdy / y Pogáni pod Stárym y Nowym Teſtámentem nie przę ucępnit Zátonne /
ále tpeko przę j áſte ſámęgo Chryſtuſa Pána uſpráwiedliwieni y zbáwieni bywáſ / o cępnit
w rozd. 15. y 11. 11. Sępnienie dawnpſch obietnic Bożpſch o powołániu Pogánom do
Koſćiołá Bożęgo / o wplaniu Duchá **S. ná** wſelkie kúdo / o obronie Koſćiołá **B.** od wſe-
látiſch niepryjációł / o rjgdzie y zátrpzmániu jęgo / á j do ſćńcá. 111. Pierwſy poczátę
Kóſćiołá Bożęgo játo był nie gndęny : ále potęm przę uſtuge Apoſtołow po áwicięie był
roſſzerzony. 14. Wigerunt Koſćiołá Apoſtołſkiego : gdię wſyſtko co do náuki y obpędá-
jow náležęto w dobrým porjgdętu byſo. Lát je wiele gndęnpſch cudow ſtoroſmi ſie ſtwir-
dzáttá náutá **S. Apoſtołow.** 15. Wiele przpłádownpſch ſtoroſch **Stubdy** Bożpſy ucępnit ſie mogá
játo piſmo **S. wſyſtká** / á j / Wrgód ſwoj przęciwto wſyſtkim odpráwowáć / y játo w wſyſ-
ſkich ſpráwách okolo rjgdę Koſćiołá Bożęgo ſobie poſtepowáć máję.

ROZDZIAŁ I.

Przedmowa S. Łukasza. 5. Rozmowa Chrystusa Pana z Apostoły. 9. Historia o Wniebowstąpieniu Pana / km. 12. Apostołów do Jeruzalem i zwrócenie. 15. Kazanie S. Piotra. 18. I na miejsce Judaszowe. 23. obrócenie S. Mácieja.

LE. na 12. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Jeremie wprawdzie 1 Kóieżą napisafalem / ó 2 Leofite ! o wshystkim 3 co pocjaf JEzus y cży 4 nic pucjpi: dż doadnid 5 oneqo/ ktore° dawfşy rozkazanie 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Edy sie wrocili do Jeruzalem 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

wesli/ wstapili na sale/ gdzie mie- 16. 27. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100

15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Matth 16. 27. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100

ROZDZIAŁ II.

Duch Święty w ognistych językach zstąpił na Apostoły. 8. Którzy rozmaitymi językami mówili. 13. Potwarz pijąca Piotr 8. zniósł. 16. A dawszy o wstąpieniu sprawę. 22. Jezusa Mesjaszem być uczył. 37. Słuchaczom do pokuty usługował. 41. Na co się ich do trzech tysięcy nawróciło.

LE.na
Niedł.
Swo-
teczno
a
1 Moj.
23. 14
5 Moj.
14. 9.
b
Dziej.
11. 15.
19. 6.
c
Dziej.
10. 14.

A gdy przypędzi a dzień pięćdziesiąty / byli wszyscy jednomyślnie pospołu. Teby się stał i pretekst i niebiaśny / jako by przypadającego widetur gwałtownego / y napełnił wstąpił dom teby siedzieli. Pukaliż się im rozdzielenie języki na kształt ognia / który usiadł na każdym y nich. Y napełnieni b są wszyscy Duchem Świętym / a porzeli mówić c innymi językami / jako im Duch on dawał wymawiać. A byli w Jeruzalem mieścącym Żydowie meżowie nabożni z każdego narodu tych którzy są pod niebem. A gdy się stał ten głos / żeśto się mnóstwo ludzi / y ztwarzyli się / że je się stał każdy z nich mowiac w własnym językiem swoim. Y zdumiewali się wszyscy / y dziwowali się mówiac jedni do drugich : Jżeli oto ci wszyscy którzy mówią / nie są Galilejczycy? A jakoż my od nich słyszemy każdy z nas swoje własne języki / y ktorymiś się urodzili? Partowie / y Medowie / y Elamitowie / y którzy mieszkamy w Mesopotamii / w Judei / w Syrii / w Kappadocji / w Poncie / y w Azji : W Frygji / y w Pamfolyi / w Egipcie / y w stronach Libii / która jest poblę Cyreny / y w przychodniowie Rzymscy / Żydowie / y nowo nawróceni : Kreteńscy / y Arabscy / słyszemy je mówiac językami naszymi wielkie sprawy Boże. Y zdumiewali się wszyscy / y dziwowali się / mówiac jeden do drugiego : Coż to wżdy ma być? lecz drudzy naszymi mówiac się mówili : Ci się młodym winem popili. *

A Stánawszy Piotr z jedenaściami / podniósł głos swój / y przemówił do nich : Meżowie Żyd-

scy / y wszyscy którzy mieszkacie w Jeruzalem / niech wam to jawno będzie / a przyjmicie w uszy słowa moje. Abowiem nie są ci / jako my mniemacie / pijani : gdyż dopiero jest trzeci dzień godzin : Ale to jest ono co przepowiedziano przez Proroka d Joela : Y będzie w ostateczne c dni (mowi BOG) Wyleje z Ducha mego na wszelkie ciasto : a prorokować będą synowie waszy y córki wasze : a młodzięcy waszy widzenia widzieć będą : a starcom wászym sny się snić będą. Nawet w onej dni / na sluzgi moje / na sluzebnice moje / wyleje z Ducha mego / y będą prorokować. Y utaje cudá ná niebie w górze / y známioná ná ziemi nisko / krewo / y ogień / y páz dymu. Cóżite f się obroci w ciemność / a káiszyc w krewo / przed tym niż przyjdzie on dzień Pana / si wielki y gńáczny. Y stánie się / że kto bykolwiek wyprał z Zmienia Pana / siego odwrócon będzie.

Meżowie Jazraelscy / słuchajcie słow tych. Jezusa onego Nazareńskiego / meżá od Boga wstawionego / y was mocami y cudámi / y známionámi / ktore czynił Bog przezek w pośrodku was / jako y wy sami wiecie : Tego gá ufózná ráda y przejęten : em Bożym wodánego wsiąwszy / a przez rece a niezbożników utrzymowawszy / subiliście : Ktorego i Bog w zbudził / rozwiązał wasy boleści śmierci : jakoż byśta do nie podobna / aby od niey miał być zótrzymán. Abowiem o nim mówi Dawid : Wpátronałem k gńáwby Pana przed obliczem moim : bo mi jest po prawicy / abym nie był wzruszony. Y przetoż rozweseliło się serce moje / y rozrádował się język moj : ná doty cisko moje odpoczyne w nádziejcy. Abowiem nie zostawił dusze mojej w grobie / a nie dosłówie temu twójemu oglądáć słázenia. Dnąjmieló mi drogi żywota / a napełnił mié radoscia przed obliczem twójim. Meżowie bracia / może będzie spiecznie mówić do was o Pátrýár. se Dawidzie / żeć i umarł / y po-

d
Joel.
2. 28.
e
Ezaj.
44. 3.
Exach.
34. 27.
Zachá.
12. 10.
Laná.
7. 38.
f
Ioel.
2. 31.
Ys.
33. 15.
Amos.
8. 9.
Micha.
3. 6.
g
Ioel.
2. 32.
Rz.
10. 33.
h
Dziej.
5. 30.
i
Dziej.
10. 40.
k
Psalms.
14. 8.
l
Krol.
2. 10.

m grzebiony jest / a grob jego jest u
 Psalm nas aż do dnia bżiebniejszego. Będgę
 132. 11 tedy m Prorokiem / y wiebdęc je
 n mu sie Bog obowięgał przysięga /
 Psalm yż z owocu biodr jego / wędług cęd-
 16. 10. kę miaf wgdubdżić Chrystusa / a po-
 Dziej sędżić nā stolicy jego. To prze-
 19. 35. glddājac / powiedziat o zmar-
 O Ian łwypchwfianiu Chrystusowym / iż
 15. 27. nie go stādā dusā jego w grobie / dni
 Dziej n cędko jego widziatō sājenia. Te-
 1. 2. goć JEzusa wgdubdżif Bog : cęgęgo
 P my w hyscy o jesteiny swardłkami.
 Mark. Prāmica tedy Boga bedac p wy-
 16. 29. wyżfony / a obietnicę Duchā Świe-
 Filip. tego wziawşy od Dcā / wylat to co
 2. 9. wykeraz widżićie y sfoşycie. Abo-
 q wiemci Dawid nie wstapif do nie-
 Psalm bā / lecz sam powiada s Kętel q
 110. 2. y PAnu p Anu memu / sgdę p prā-
 Korin wicy moşey : Aż połojs nieprzysja-
 15. 25. cęteşy twoje podnożciem nog two-
 Zyd. jich. Niechajjs tedy wie gāpewne
 1. 8. wşyştel dom Jzrdęstif / je go Bog
 10. 18. y PAnem y Chrystusem ucęynif /
 tego JEzusa / ktoregoście wy u-
 kęzjęwālfi.
 r Kę Toşofac / przetrājent sę r nā
 Zāch. Wercu / y rękli do Piotra y do
 12. 10. innych Apostolow s Coj mamy cęp-
 s nic s meşowre brācia ? Tedy Piotr
 Luk. rętel do nich y otużycie / a ochrāci
 1. 10. sie kājdy was w Imieniu JEzusa
 Dziej Chrystusa / nā odpuş : jenie grę-
 9. 6. chow s a wejmiecie dar Duchā
 Świetego. Abowiemci mam tā o-
 biętnicā należę y djiatkom wā-
 şym / y wşyştkim ktoryş dāleto sā.
 ktorebyştolwiek powoat PAn Bog
 nāş. Y wiela inşoch srow obwiād-
 cęjal sif / y nāpominat s mewiac s
 Wşywolcie sif od tego robdęsu
 przęwrotnego. Ktoryş tedy wdżie-
 cęnie przęjsli sromā jego / ochrācie-
 ni sę : y przęstālo dnia onęgo duş
 ototo kęzję tyşiecy.
 2 Trwālfi w nauce Apostol / wief /
 42 y w şpofecęności / y w samāniu
 43 cęlebā / y w modlitwāch. Y przęşedł
 11 sředę nā kājdy duş / a wiele sif
 44 gnāmion e y cudow przęşy Apostolę
 Dziej djiatō. A wşyşcy ktoryş uwięry-
 5. 25. li / byli pofpołu : y wşyştkie ręczę
 49 mieli şpolne. A obidęści y męjsę
 12 tnoćci przędawālfi s y dęje / ali ię

30 46 wşyştkim / jātō komu byto potęre-
 bā. A nā kājdy dżień trwājac gęo-
 dnie w kościelę / y kşel u tamacę
 y do dōch / przęjnomālfi potęrmę
 47 rādōścię / y w şpofocię serdecęne :
 21 Chwałac Boga / y mājac kāsę u
 wşyştkiego ludu. A PAn przęda-
 wāt Zborowi nā kājdy x dżień
 5. 14. tęch / ktoryş mieli być gāwienē.
 21. 21.

ROZDZIAŁ III.

Piotr z Janem do Kościola wstępu-
 jąc. 2. chromego uzdrowiło. 9. Ludowi
 nā cud sie zchodzącemu. Piotr S. sa-
 jannicę zhamania objawit. 14. Nę
 niewdzięcznieść sie ukarzał. 17. I do
 Pokuty lud nāpominat.

1 **P**iotr y Jan şpofem wştepo-
 wālfi do Kościolā / w godęine
 2 modlitwy dżiewiętę. A moş nie-
 3 ktory bedac a chromy / gāraz y ję-
 5 wrotā mātē swojęy byf noşony :
 6 ktorego nā kājdy dżień sadżano u
 3 drzewi kościelnych / ktore şwano
 4 Piętkę : aby proşif jātmużny od
 5 tęch / ktoryş wchodęjli do Kościolā.
 3 Ten ujęwşy Piotra y Janā / je
 4 mielfi wniōć do Kościolā / proşif ię
 5 o jātmużnē. A Piotr z Janem pi-
 6 nie nān pātęzac / rękli : Węjşę nā
 7 nas : Tedy on z pişnościā pātęzał
 8 u nief / spodbijędājac sif co wįcā
 9 od nich. Y rętel Piotr : Sębrā y
 10 sřotā nie mam s lecz co mam toć
 11 dawam : w Imieniu b JEzusa
 12 Chrystusa Nāzāreństęgo / wstān
 7 a chodę. A ujęwşy go gā prawā
 8 rękę sęgo / podnioş go : a gārdęem
 9 utwierdęone bştpęncęjęgo / y koşli.
 10 Y wşfocęwşy / sřanā y chodęit :
 11 a wşedł z nimi do Kościolā / cho-
 12 dęac y sřacęac a chwālac Boga. A
 13 widziat go wşyştel lud chodęcęgo
 14 y chwālcęcęgo Boga. Y poznāli go /
 15 iż to on byf / ktory dla jātmużny
 16 siadāt u drzewi Piętkęch kościel-
 17 nych : y nāpełnieni sę sřādęu y gđu-
 18 mienia nād tym / co mu sie stālo.
 19 **A** Gdy sif kęzjęmat on chromy
 20 ktory byf uzdrowiony Piotra y
 21 Janā / zbicęjal sif do nich wşyştel
 22 lud e do przęjśiontā / ktory şwano
 23 Sāşomonowym / gđumiatowyş sif.
 24 To widęcę Piotr / przęmewit do
 25 ludu : Meşowie Jzrdęstęcy / coş

z Mark 16. 27. Dziej 5. 25.

u Dziej 30. 11. x Dziej 5. 14. 21. 21. a Dziej 14. 2. b Dziej 4. 10. c Krol 6. 3. Jan. 5. 14. 21. 21.

d
 2 Moj. 3. e
 e
 Dziej 5. 31.
 Filip. 2. 9.
 f
 Matt. 27. 20.
 Mark. 15. 11.
 Luka 23. 18.
 Jana. 18. 40.
 g
 Jana. 15. 27.
 Dziej 7. 2.
 7. 2.
 h Jan. 28. 3.
 Karin 2. 2.
 2. 2.
 2. 2.
 i Esaj. 90. 4.
 35. 4.
 k
 Matt. 4. 17.
 l
 5. 10.
 18. 15.
 Dziej 7. 37.
 m
 Matt. 27. 5.
 Ma. k. 9. 7.
 n
 Rz. ym. 9. 4.
 o
 1. Moj. 12. 3.
 12. 18.
 12. 18.
 12. 4.

bie temu dżimujecie / albo czemu sie nam tak pilnie przypatrujecie / jako bpsmy to wasza moc / albo podobnościz uczylni / aby ten godził? Bog d Abrahamow / y Jsdkow / y Jsdobow / Bog Djcow udspch / uwielbit e JEUSA Syna swego / ktoregoście wy wybdliwy zaprelisście sie go przed twarzą Pisatow / ktory go sadził być godnym wypuszczenia. A wypście f sie onego swiste y sprawiedliwego zaprelisście z a praelisście o mego bojes / aby wam był drowany. Y gabilisście Dawca jprot / ktorego Bog wybudził od umarłych: czego my swiwdkami g jesteśmy. A przez wiars w Jmis jego / tego ktorego wy widżicie y anacie / utwirdżito Jmis jego: wiard mowis teora praeen jest / dala temu to zupełne zdrowie przyed obliczem was wyspłstich. Ale teraz bracia / wiem h jeście to z niewiadomości uczylni / jako y Krijstawaśe. Lecz Bog co przez usta wyspłstich Prorokow i swoich przedpowiedzial / iż Chrystus tego cierpieć mia / to tak zisfit. Przetoz potuluje cie / a nawroćcie k sie / aby byty gładzone g: gch wyśe: g dby przyfity cżas ochłoby od obliczności Pnistej / A postasby onego / ktory wam opowiedziany jest / JEUSA Chrystusa: ktorego jziste mnsa
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 26

WDB / wzbudziwszy Syna swego JEUSA / postas go / aby wam btogostawis jeby sie kżdy was odwrócił od złości swoich.

ROZDZIAŁ IV.

Piotr y Jan badac pojmani y sławeni przed Rada 7. imcle o Chrystusie świadełtwo wydawali. 12. A badac uwolnieni, P. Anu Bogu tia modlił. 32. Gdnie zgoda y miłoi zobopobna wirtnych tie opisuje.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13

U Gdy to oni mowili do ludu / Nadešli ich Kaptani y Hetmani Kościelni y Saduceusowie: Dbrajżac sie iż uczyli lud / d opowiadali w JEUSIE powstanie od umarłych. Y argucili na nie rece / d podali je do więzienia / aż do jutra: bo już był wieczor. A wiele z tych / ktorey one stward spfeli / uwierzyli: y byli liczbą meżow okoto pięci tysiec. Y stas sie nastajutra / je sie zebrałi Przetozeni ich y starshy y Nauczeni w prsmie w Jeruzalem. Y Annas Nawyżshy Kaptan / y Kajsas / y Jan / y Alexander z yle ich byto g dno nawyżshych Kaptanow. A postawisby je w posrgobtu / pydali ich: Ktore a moc / a ktoremście to imieniem uczylni?

8
 9
 10
 11
 12
 13

Y Gdy Piotr bdsce pełen Duchá swistego / rzetł do nich: Przetozeni ludu / y starshy Izrdelscy / Ponieważ my dżis mamy być sadżeni / dla dobrodżiestwa cżłowiekowi niemocnemu uczynionego. Jato by on był uzdrowiony: Niech wam wyspłstkim wiadomo bedzie / y wyspłstkiemu ludowi Izrdelstkiemu / je w Zmieniu JEUSA b Chrystusa Nauczycielskiego / ktoregoście wy ukragowali / ktorego Bog wybudził od umarłych: przez tego ten stoje przyed wami zdrowym. Tenci jest c kámieli on w gładzoney od was budżacch / ktory sie stas g dno wsgielny. Y niemaf w żadnym innym g bawienia. Aborcim niemaf g dno Zmienia d pod niebem / d nogo ludziom / przez ktore bpsmy mogli bydy g bawieni. Widżce tedy bezpiecność Piotrows y Janows / y gromiamshy / iż ludziom byli nie

Matt. 21. 23

Dziej. 3. 6.

Psk. 12. 23

Esaj. 28. 16.

Matt. 21. 42.

Mark. 12. 10.

Luka. 20. 17.

Rz. ym. 9. 37.

Piot. 1. 6. 7.

Matt. 2. 27.

Dziej. 12. 43.

uczynonymi wprostakami / djwiorwali
 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28
 e
 Iana.
 11. 47.
 f
 Dziej
 5. 40.
 g
 Dziej
 5. 29.
 h
 1 Moj.
 1. 2. 3.
 Psalm
 101. 16
 i
 Psalm
 2. 1.
 k
 Mast.
 26. 3.
 Luka.
 02. 2.
 Iana.
 11. 47.

29 aby sie stalo. Przetaj teraz P
 nie wehray na pogrozi ich z d
 30 31 32 33 34 35 36 37 38
 1
 Efes.
 6. 19.
 m
 Dziej
 16. 26.
 n
 Dziej
 2. 4.
 o
 Fisz
 3. 8.
 p
 Zach.
 12. 20.
 q
 Dziej
 1. 45

ROZDZIAL V.

Smierc Ananiasowa y zony jego. 12.
 Przez wiele cudow. 14. wiara pomno-
 zona. 18. Apostolowie z niezelenia wy-
 bawieni. 27. Znowu do Rady stawieni.
 35. Gamaliel ich ratuje. 40. Potym
 ubiezowani bedac. 41. Bogz chwalti.

1 2 3 4
 1
 2
 3
 4

Przećjęs te rzecę przypuścić do serca twego? Nie złamates ludzjom / ale Bogu. Tedy ustychawszy Ananiasz te słowa / padłszy zdechł. Y przyszedł strach wielki na wszystkie / ktorzy to słyseli. A wstawłszy młodziency / porwali go z d wyniosłszy / pogrzebli.

N Szło się pochwili / jakoby po trzech godzinach / że y żona jego nie wiedząc co się stało / wešla. Y rzekł jej Piotr: Powiedz mi / jestliście są tyle że rósł przedałi? A ona rzekła: Tak jest / są tyle. A Piotr rzekł do niej: Przećjęście się z sobą znowili / abyście kuliłi Duchá Pánstwiego? Oto nogi tych / ktorzy pogrzebli męża twego / u drzewa z y ciebieć wpińosa. Y pábla z d rósł przed nogami jego / y zdechł. A wshedłszy młodziency / znaleźli ja u marta z d wyniosłszy / pogrzebli ja podle meją jej. Y przyszedł strach wielki na wszystkie / ktorzy na wszystkie ktorzy to słyseli.

S Ecz przez rósł A Apostolskie działo się wiele znamion y cudow miedzy ludem: (A byli wszyscy jednomyślnie w przysionku b Szalomonowym; A z innych żaden nie śmiał się do nich przytoczyć / ale lud wiele o nich trzymał: Y wshem przybywało mnożstwo wierzących. Y Anu / między y niewiast.) Tak / że y na ulice wynosili chore / y kładli je na pościelach y łóżkach; aby przynamniey cieni Piotra przychodzącego zácienil niektóre z nich. Zchodżito się też y mnożstwo z okolicznych miast do Jeruzalem / przynosząc chore y nógabane od duchow nieczystych: a ci wszyscy byli c u zdrowieni.

E dy powstawszy Nawyższy Káptan / y wszyscy ktorzy z nim byli / ktorzy byli z Cetty Saduceusow / nápełnieni są ządrosćia. Y tárgnili się z sobą na Apostoty / y podáli je d do więzienia popoli-tego. Ale Anjot e Pánstwi w noc otworzył drzwi u więzienia / a w-wiodłszy je / rzekł: Jdźcie / d stawim-wy się / mówcie do ludu w Kościele wszystkich słowá tego żywota. Tedy oni ustychawszy / wešli na świad-

niu do Kościoła / y uczyli. A przy-szedłszy Nawyższy Káptan y ktorzy z nim byli / zwołali Rády y wszystkie Stársze synow Izraelskich: y posłali do więzienia aby byli przymiedżeni. A gdy studzy przysli / nie znaleźli ich w więzieniu: co / wrociwszy się / oznámili / Mówiąc: Więzieniec w prawdzie znaleźli-smy zámniione ze wszelką wśno-sćia / y stroże ná dworze przede drzwiami stojące: lecz otworzyli / y żadnegośmy w nim nie znaleźli. A gdy te słowa ustycheli / y Nawyż-szy Káptan / y Hetman kościelny / y Przedniejszy Káptani / wstąpiłi o nich / co by to było.

A Przyśledłszy ktos / oznámil im / mówiąc: Oto / między ktore-ście podáli do więzienia / stoją w Kościele / d ucją lud. Tedy poszedł Hetman z slugami / y przymiodł je bez gwałtu: (ho się ludu bał / aby nie byli ukámi-onowani.) A przy-wiodłszy je / stawili je przed Ráda. Y pytał ich Nawyższy Káptan / Mówiąc: Zgalsimy wam k surowie nie zágazali / abyście w tym Zmieniu nie uczyli? A oto nápełniliście Je-ruzalem náuta wód / y chcecie ná nas wprowadzić krew cizowiedá tego.

E dy odpowiadając Piotr y A-
postotowie rzekli: Wiecey trze-
bá g słuchać Boga / niż ludzi. Bog-
on Djeow nástych wzbudził / Egu-
sá / ktoregoście wyh zábili / zámie-
śiwłszy ná drzewie: Tego Bog i dá-
Kóráje y Zbáwiciela wywyżsł /
práwica swoja / aby dána byłá lu-
dowi Izraelskiemu potutá y odpu-
szczenie grzechow. A mysmy k swiá-
dkami jego w tym co mówimy: tak-
że y Duch Swisty / ktorego dáł
Bog tym ktorzy mu są posłusni. A
oni to słysząc / putali się / y rádzili
o tym jakoby je zágładzić.

E tory Zárzyeus / imieniem l Gá-
máliel Náuczyciel zakonny / zacy
u wszystkich ludu / rozkazał aby ná-
mála chwile precz wywiedziono A-
postoty: Y rzekł do nich: Mezo-
wie Izraelscy / miejsce się ná ba-
cjeniu z strony tych ludzi / co byście

a
Mark
16. 17.
Dziej
2. 43.
b
Krol.
6. 3.
Jan.
10. 23.
c
Dziej.
2. 7.
Jan.
12
d
G.
Pod
Straż.
e
Dziej
22. 7.

f
Dziej.
4. 17.
g
Dziej.
4. 19.
h
Dziej.
2. 23.
i
Filip.
2. 9.
k
Jan.
15. 16.
l
Dziej
22. 3.

m
Dziej. 21. 32.
n
Przyp. 21. 30.
o
Dziej. 9. 4.
p
Matt. 23. 54.
q
Matt. 5. 12.
Rzym 5. 3.
50
17
38
39
40
41
42
43

mieli czynić. Abowiem przed tymi dniami powstał był m Teudas/uda-
wając się że coś do którego się
przymiędzyło między w liczbę osto-
to czterech set z którego zabito: d
wysocy ktorzy z nim przedstawili/
rozproszeni są/ w niewieci się obro-
cisi. Po nim powstał Judas Galile-
jejsz jak dni popisu/ y uwiodł wie-
le ludu że sobą: ale y on zginął z
y wysocy/ ktorzy z nim przedstawili/
rozproszeni są. Przechój teraz po-
wiadam wam/ Dajcie pokoj tym
ludziom/ y zaniechajcie ich: Abo-
wiem jeśliżec się z ludzi ta n rada
albo ta sprawa/ wnievec się obro-
cisi: Ale jeśliżec jest z Bogą/ nie ba-
dziejcie mogli tego rozewrąć: by-
ście snadź o y z Bogiem walczą-
cy mi nie byli gnależeni. Y usłucha-
li go. A gawożawszy Apostołow/ y
ubiwszy je. gdażają/ aby nie mowi-
li p w Imieniu JEusowym z y
wypuścili je. A że oni sili od obli-
czności oney Kady/ radując się iż
się stali q godnymi odnośc zesp-
wość dla Imienia JEusowego.
Y nie przedstawili na żadny dzień
w Kościele y po domach nauczając/ y
opowiadając JEusa Chrystusa.

ROZDZIAŁ VI.

*Apostolowie Dyakony obrali. 5. A
mianowicie siedmi mężow. 8. Mieszcy
którymi Szczepan pełen wiatry. 12.
Ktorego pojmano. 13. Y okarżono.*

Nwonej dni/ gdy się przymna-
żyło uczniom/ wyszję do się hem-
ranie a Grekow przeciwko żydom/
pę były zaniechdywane w postlugo-
waniu powszednim wdowy ich. A
tę oni dwanaście gwożawszy mno-
stwą uczniow/ rzekli: Nie jest ku-
sna/ jedynsz my opuścimy słowo
Boże/ służpli stłom. Wpatrzącies
tedy bracia między sobą siedmi
mężow/ dobre świadectwo mają-
cych/ pełnych Duchą Swietego y
mądrości/ ktorebysmy postano-
wili nąd eg sprawa. A my modli-
tmy y usługi b Słowa pilnować
bedziemy. Y podobną się ta rzecz
onemu wyszstiemu mnostwu. Y o-
brali Szczepana/ z meża pełnego
wiedzy y Duchą Swietego/ y Si-

lipą/ y Prochorą/ y Nifanorą/ y
Tymoną/ y Parmenionem/ y d Nisto-
kiasą nowo-nawroczonego Antyo-
chejszki. Te stawił e przed A-
postoty: ktorzy pomodliwszy się/
stali na nie t ręce.

N Kosto słowo Boże/ y pomnajął
się bardo wężet uczniow w
Jeruzalem: wielkie też mnostwo
kriptonow było postusne wierze.

Szczepan będąc pełen wiatry
y mocy/ czynił cudą y známio-
ną wielkie między ludem. Y powo-
stali niktorzy z tych ktorzy byli z
bożnice ktora gowia libertynow/ y
Cyrenejszkiow/ y Alexandryanow/
y tych ktorzy byli z Eplisziey y z A-
syey/ gadając z Szczepanem. Lecz
nie mogli odporu g dać mądrości

y Duchowi/ ktory mowil. Tedy ná-
prawił meżę/ ktorzy powiedzieli:
Wysmy go szpeli h mowiącego
słowa blużnierstie/ przeciwko Mo-
żeszowi y przeciwko Bogu. A tąd
wyrzppili lud y Starże/ y Nauczajo-
ne w pióme: a powstawszy/ porwa-
li go/ y przymieśli do Kady. Y sta-
wili sędziow e świadki/ ktorzy rzekli:
Ten człowiek nie przedstawia mowić
słow blużnierstich/ przeciwko temu
swietemu miejscu y Zatonowi. A-
bowiemesmy go szpeli mowiące-
go: iż ten JEus Kądreński
gburg to miejsce/ y odmieni usła-
wp ktore nam podał Mojżesz. A pá-
trząc nań pilnie oni wysocy ktorzy
siedzieli w Kady/ widzieli obli-
cze jego jako oblicze Anielskie.

ROZDZIAŁ VII.

*Szczepan w obronie swojej pokazuje.
62. Ojcowia od Bogą są wybrani. 20.
Przed tym niż się Mojżesz narodził.
47. Y niż Kościół stanął. 44. A iż poz-
wierzone obrzady na wzor meleszki
porządzone były. 54. Ktorego Zymo-
nie, zgrzytając nam zabami, uká-
mnowali.*

Edy rzekl Nawyszy Káptan:
A idęże się ma ta rzecz? U on
rzekl: Mój wie bracia y Ojcowie/
słuchajcie: Bog chwaty ukazał się
Dcu nájemu Abrahamowi/ gdy
był w Mezopotamii/ y przed tym
niż mieszkał w Háraniu. Y rzekl do

a T.
Zydom
po Gre-
cku czy-
tają-
cych.
b G.
Ná u-
studo-
swad-
bodzio-
my.
h
Dziej.
21. 8.

d
Objaw.
2. 6.
d
Dziej.
1. 23.
Tym.
4. 24.
y 21.
Tym.
10. 4.
Luk.
21. 25.
h
Matt.
26. 62.
Mark.
14. 58.

niego: Wyndj z ziemi twojej y z
 3 twojej a rodziny / a idz do ziemi
 4 ktora ci ofaze. Ledy wyshedz z zie-
 10. 1. mie Chaldejskiej / mieszkał w Hará-
 5 nie: a z tamtegd gdy umarl Dciec
 6 jego / przeniost go Bog do ziemi tej /
 7 w ktorej wyteraz mieszkaćie. Y nie
 8 13. 15. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

zdrábliwie narod náš / trapił Dje-
 20 náse: eát / iž musieli wymiádté
 21 niemowiatka u swoje / jedy sie nie
 22 roztrzewiadly. Pod ten czas náro-
 23 džil sis z Mojzes / a byl krasnym
 24 y z daru Bógogo: ktorego chowa-
 25 no przez trzy miesiace w domu D-
 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

1. Moj
 50. 13.
 2. Moj
 13. 19.
 3. Moj
 24. 32
 4. Moj
 32. 19
 5. Moj
 1. 7.
 Psalm
 105. 24
 u
 2. Moj
 1. 22.
 z
 3. Moj
 9. 2.
 y. G.
 2. Moj
 z
 3. Moj.
 2. 11
 a
 3. Moj.
 8. 13.
 b
 3. Moj.
 8. 20.
 c
 3. Moj.
 2. 6.
 2. d.
 11. 20.
 d
 3. Moj.
 3. 50.
 e

e
 1. Moj. 2. 13. f
 2. Moj. 7. 8. 9. 10. 11. 14. g
 2. Moj. 16. 4. 3. 9. h
 5. Moj. 18. 15. Dziej
 i
 Mast. 17. 5. Mark
 9. 7. Luk. 9. 55. k
 2. Moj. 19. 3. Gal. 3. 19. l
 2. Moj. 28. 2. m
 Rzym 1. 23. n
 Amos 9. 25. o
 2. Moj. 35. 40. p
 1. Jofue 3. 14. q
 1. Sam. 8. 10. Pſalm
 124. 3. 125. 1. 2. 7. 3. 8. 1. e

posła cis do Egiptu. Lego Moj-
 żeśa ktorego śis byli zapraseli/mo-
 wias: Ktoż cie postawim e Kōia-
 żeniem y w pędwicielku postat /
 przez raka Anjotā ktory mu śis u-
 ſagał we tzu. A ten je wywiōdt
 cājnyac k cūdā y zndmtonā w zie-
 mi Egypſkiej / y nā morgu cjewo-
 nym / y nā puſzczy / przez cżterdzię-
 ści g lat. Tenci jeſt Mojżeś / kto-
 ry rzełt ſynom Ijrāelſtim: Proco-
 tā h wam w bzdwi PÅN Bog wāſz
 g braćci wāſzey / jātō mmē: Onego i
 ſuchādē bēdziecie. Tenci jeſt / ktory
 był w zgromādżeniu k nā puſzczy
 g Anjotem / ktory mowit do mego nā
 gorze Synā y g Dycnādſpmi: Kto-
 ry przycit ſłowā Boże jowē / dby je
 nam podał. Ktoremu nie chćieli po-
 ſuſzni być Djcmie nāſzy / ale go
 odrzucili / y obrociſi ſie ſercy ſwo-
 jmi do Egiptu / Mowiac do Anro-
 nā: Bchyn̄ nam l bogi / ktorych by
 ſli przed nami / abowiem Mojze-
 ſowi onemu / ktory nas wywiōdt g
 ziemi Egypſkiej / nie wiemy co śis
 kāło. Y ucājnyſi m w one dni ciel-
 cā / y ſprāwōwālī ofiārē onemu bēſ-
 wanowi / y wreſili ſie w ſprāwāch
 rak ſwojich. Y odwrōciſi ſie Bog /
 y podał ſie aby ſuczpli woſſtu nie-
 bieſtiemu / jātō napisano jeſt w
 Kōiegiāch Prococtich: Zageſćie
 mi n bies / y inne ofiārō ofiārōw-
 dli nā puſzczy / przez cżterdzięci lat /
 domie Ijrāelſti / w ſem noſiſćie
 namiot Molochow / y gwiazdz Bo-
 gā nāſzego Remfānā / te obrdzy
 ktoreſćie ſobie ucājnyſi / abpſćie
 ſie im kłaniādli: Przetōż was jā
 promādze jā Bābilon. Namiot
 ſwiādectwā mieli Djcmie nāſzy
 nā puſzczy / jātō był rozgadził ten /
 ktory powiedziat Mojzeſowi aby
 go ucājnyſi o według tſtatu ktory
 widziat. Ktorey wjāwſzy Djcmie
 nāſzy / wnieſli g Jozeem p edm
 gdzie bytā oſiādliſćie Poganow /
 ktore Bog wynal od oblicznoſći
 Djcw nāſzych / ā jdo dni Dawido-
 wych. Ktorey znaſzł q tādſe przed
 obliczēm Bogym / y proſit aby zna-
 ſzł r namiot Bogu Jākobowemu.
 A Salomon zbudowat s mu dom.

48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60

Ule on Diawoyſzy nie mieſta w to-
 ócielech e rēta ucājnyonnych / jātō
 Prorot morri: Niebo jeſt ſtołicā u
 mojā / ā ziemiā podnożet nog mo-
 jich. Coż mi jā dom zbudujecie /
 mowi PÅN / ā dbo ktore jeſt mieſce
 odpocājnienia mego? Iżali eſtā
 mojā tego r ſpſtykatego nieucājnytā?
 Ludzi twārdego x kārku / y nieo-
 brzeżānego ſercā / y puſu z wy śis
 gāwady ſprzećiwiacie Duchowi
 Świētemu / jātō Djcmie wāſzy
 rak y wy. Ktoregoſ g Prorotow
 nie przeſłāwōwālī Djcmie wāſzy /
 y niepozdābiādli tych / ktorey prze-
 tom opowiadālī o przpōciu tego
 Sprāwiedliwego / ktoregoſćie wy
 ſis terā / ſtālī gdrajcmā y morde-
 rjāmi. Ktoreyſi wjāſli y Jākon /
 przez rozgadżenie Anjēſkie / ā z
 nie ſtrzeżliſćie go.
 Eady ſuchājac tego / puſtali ſie
 w ſercāch ſwoch / y gżgotālī
 nāi gſbāmī. A on bēdzac peten Du-
 chā Świētogo / wātzejac pilnie w
 niebo / yrzgał chwacē Bożey / JE-
 ſuſā ſtojacego po prādwicy a Bo-
 gey. Y rzełt: Oto widz b niebio-
 ſā otworzone / y Synā cżłowiecje-
 go ſtojacego po prādwicy Bożey. A
 oni tręptawſzy głoſem wielkim / gā-
 t utulic e uſy ſwoje / y rgućili ſie nāi
 jednomyſlnie. A wycpchnawſzy go
 miſtā / tāmionowālī: ā ſwiādco-
 wie ſtożyli ſāt y d ſwoje u nog mto-
 djencia / ktorego zwano Saul. Y
 tāmionowālī Gęczepānā modla-
 cego ſie y mowiacego: PÅnie JE-
 ſu / przycmi e Duchā mojegō! A
 ełſtrawſzy nā tołānā / gāwōłat gto-
 ſem wielkim: PÅnie / nie poćyktaj
 im k tego jā gżęch / A to rzełt y
 gāſnat.

e
 1. Krol
 2. 28.
 Dziej
 17. 24.
 u
 Efaj
 66. 10.
 x
 5. Moj.
 9. 19.
 Jerem
 1. 10.
 29. 26.
 Ezzech
 46. 9.
 Y
 2. Moj.
 19. 2.
 z
 Jan.
 7. 19.
 a
 Mark
 16. 19.
 b
 Jan.
 1. 51.
 c
 Pſalm
 18. 5.
 d
 Dziej
 22. 20.
 e
 Pſalm
 31. 6.
 Luka
 29. 49.
 f. Mat
 5. 44.
 Luka
 23. 34.

ROZDZIAL VIII.

Gdy wierni: Szczepana ptakāl. 8.
 Saul Kolciot PÅnſki przelādowat.
 5. Filip w Sāmāryje wiyt. 19. Syma-
 nā Czārnek i ſi ſznka dla takomſtwā,
 Szātānono oddano. 26. Filip, Ocbmi-
 ſtrza Krob woy Murz y ſkiey ochrzcā.
 A Saul gezwōlił nā gābitćie je-
 go. Y wchāzłō ſie onegoj cčaj-
 ſu wielkie przeſlādowanie prze-
 cćiwō Zborowi ktorey był w Seru-

a
Dziej 11. 19.
b
Dziej 9. 1.
y 22. 5.
y 24. 10.
Korin 25. 9.
Galat 2. 13.
Tim 2. 13.
c
Matt. 10. 23.
d
Mark 16. 17.
Luka. 9. 33.
Dziej 5. 16.
y 16. 18.
y 19. 12.
e
Dziej 13. 8.
LE. na Wzor. Swia- toczny
f
Dziej 6. 6.

zalem : y rozproszyli sie wшыcy a po krajinach ziemie Judzkiej y Samaryjskiej / oprocz Apostosow. Y pogrzebli Szczepana mezworie bogobojni / y uczynili nad nim pfadz wielki. A Saul niszczyl b zbor wchodzac w domy i a wywloczajac meze y niewiasty / podawal je do wiezienia.

A Ci ktorzy byli rozproszeni / chodzili c opowiadajac slowo Boze. leci Filip szedlby do miasta Samaryjskiego / opowiadal im Chrystusa. A lud mial wglad jednomyslnie na to co Filip mowil / sluchajac y widzac cuda ktore czynil. Abowiem d Duchowie nieczynili od wiela tych ktorzy je mieli / wkladajac glosem wielkim wychadzali : a wiele powietrzem ruszonych y chromych / ugdromieni sa. Y ktada sie radość wielka w onym mieście.

A Niektory mąż imieniem Symon / byl przed tym e w onym mieście / bawiacy sie nauka czarokobielesta / y lud Samaryjski mamit / powiadajac sie bydy cymoi wielkim. Na tegoz sie ogladali wшыcy / obnamniejszego dż do nawistkego / mowiac : Teni jest oná moc Doza wielka. A ogladali sie nań przeto / yż je ob niemátego cjasu mamit czarokobielestwy swymi. A gdy uwierzyli Filipowi / opowiadajacemu krolestwo Boze / y Imie Jezusa Chrystusa / chrzcili sie mezwowie y niewiasty. Tedy y sam Symon uwierzył / a ochrzczony sie trzymal sie Filipa : a widzac cuda y mocy wielkie ktore sie dzialy / zdumiewal sie.

A Wskazywaly Apostokowie ktorzy byli w Jeruzalem / y Samaryca przyjezdź slowo Boze / posłali do nich Piotra y Janá. Ktorzy tam przyjezdź / modlili sie za nimi aby przyjezdź Duchá Swietego. (Abowiem jeszcze byl na jednego nich nie szepł z áte tpeło pokrzyczeni byli w Imie Pana Jezusa.) Tedy ná nie wkladali r rece / a oni przyjmowali Duchá Swietego.*

18 **A** Wskazywaly Symon / je przegladanym rat Apostolskich byl dawany Duch Swiety / przyniośli im pieniadze / Mowiac : Dajcie y mnie te moc / aby ten, na ktorego bymfolwiel rce wlozyl / wlozyl Duchá Swietego. Przetł mu Piotr : Pieniadze twoje niech i toba będa na zginienie / jesz mniemal / żeby dar Boży mial być za pieniadze g
21 nabywany. Nie masz w tey rzeczy 10. 8.
22 czejstwi ani losu : gdyż serce twoje nie jest proste przed obliczem Bó-
23 żym. Przetoż potuluj z tey twojey 24
25 złości / a prosz Boga i ować snadź 26
27 będzie odpuszczony ten zamysł serca 28
29 twoego. Abowiem cie widze być w 30
31 gorzkości josci / y w zwiázce nie- 32
33 prawości. Odpowiedziawaly tedy 34
Symon rzetł : Rodzicie sie wy za
mns PAN / aby ná nie nie
przysto z tych rzeczy ktore sie
wiedzieli. A tád oni oświadczywszy
y opowiedziawaly slowo PANskie /
wrocili sie do Jeruzalem : y w wiel-
lu miasteczkach Samaryjskich
Ewangelia opowiadali.

1 **S**ędz Anioł PANski rzetł do Filipa / mowiac : Wstań / a idź ku Potudniowi / ná drogę ktora od Jeruzalem idzie ku Gazie / ktora jest pusta. A on wstał y sełt. A oto mąż Muzyon rzezdnic / komornik Kándaces Krolowey Muzyonskiej / ktorzy byl nad wшыtymi skarbami jej : a przyjachal byl do Jeruzalem aby sie h modlit. Y wracal sie / sie dzajac ná woje swojim / a cypat 2
3 Jdajasa Prorota. Y rzetł Duch 2
4 Filipowi : Przystap / a przytacz 2
5 sie do tego wozá. A przybiezawaly 2
6 Filip / uslyszal go cypatájacego Jdajasa Prorota / y rzetł : Rozumiesz 2
7 co cypat? A on rzetł : Jákoż moge 2
8 rozumiec jeśliby mi to nie wyto- 2
9 żył? Y prosil Filipa / aby wstapil 2
10 y sie dzjal z nim. A miewse onego 2
11 pisma ktore cypat / to byto : Játo 2
12 omca tu zabićiu i wiedziony jest / a 2
13 játo báranet niemy przed tym kto- 2
14 ry go strazje / tád nie otworzył usł 2
15 swoich. W unizeniu jego / sad jego 2
16 gniesiony jest / a Rodzaj jego ktoż 2
17 wppowie? Abowiem gniesiony byl 2
18 z ziemie jpwot jego. A odpowiadá-

2
Matt. 10. 8.

h
Krol. 2. 42.
Janá. 10. 20.

i
Esaj. 53. 7.

k
Dziej
10. 47.

jac Kzejaniec Filipowi / rzekł: Proszę cis / o kim to Prorok mowi? Sam o sobie / czyli o kim innym? Ledy otworzywszy Filip usta swe / a począwszy od tego pisma / opowiedział mu Jezusa. A gdy jáchali drogi / przyspódzili nad jednę wodę. Ledy rzekł Kzejaniec: Dłoj woda. Coż nad przespódzicie k abym nie miał być ochrzczony? P rzekł Filip: Jesteż wierzący i całego serca / wolności. Kon odpowiedział mu rzekł: Wierzę iż Jezus Chrystus jest Syn Boży. P kazat stanać wozowi: i wstąpił obadwá w wodę: Filip y Kzejaniec: i ochrzcił go. A gdy wystąpił i woby / porwał Filipá Duch Pánstwy / y nie widział go wiecéy Kzejaniec: ale jáchál drogi swoje rádując się. A Filip az w Ułocie jest náleżony. A chodząc kazat Ewangelie po wśpółstich miastách / aż przyspódził do Cezárwey.

ROZDZIAŁ IX.

Saul jádac do Dámásktu. 4. od P Aná pogromiony. 10. Od Anániásá w Dámásktu náweleżony, y ochrzczony był. 25. Dla niebieszczeczności od Zydow przaz mur zpuszczony, usł. 33. Piotr Eneásá powierzem ruszonego uzdrowił. 36. A Tabite umarła. 40. wskrzesił.

LE. na
dziej
Nowo
con. S.
Pawła
a
Dziej
2. 3.
Galat
1. 13.
1 Tym
1. 1.
b
Dziej
22. 6.
22. 13
c
Kors.
15. 2.

A Saul jeszcze dychając groźba a y morderstwem przećwił u- czynom Pánstwu / przyspódził do Nazarejskiego Káptana: y prosił go o listy do Dámásktu do bożnic / iż je- stliby tam andłazł tej drogi ktore moze albo niewiásty / aby je zwią- záne przyprowad do Jeruzalem. A gdy jáchál / státo się gdy się przyspódził do b Dámásktu / je zpretá oświećitá go światłóć i nie dá. A padłszy ná ziemię / usłyszał głos do c siebie mówiacz: Saulu / Saulu / przecj mis przespódzujesz? Ledy rzekł: Ktoś jest Jezus? A Pán rzekł: Jam jest Jezus / ktorego ty przespódzujesz. Trudno tobie prze- cim ościeniowi wierząc. A Saul drząc y bojąc się / rzekł: Pánie / co chceś abym ja uczynił? A Pán do niego: Wstań / a wnidź do miásta i á tamci powiedzą / co byś ty miał czynić. I mówicie / ktorey y nim

był w drodze / stánstli zdumiawszy się i głos tyłto słyszał / ale nie było nie widząc. Wstał Saul / i zięmie: á otworzywszy oczy swoje / nie było nie widział. Ledy ujrwszy go já rzekł / promódził go do Dámásktu: Kedy był trzy dni nie widząc / ynie jád ani pit. A był niektorzy uczeń w Dámásktu imieniem Anániás: y rzekł Pán do niego w widzeniu / Anániásu. A on rzekł: D- tom ja Pánie. A Pán rzekł do niego: Wstań / a idź ná ulicę / ktora zowią Prosta / á tutaj w domu Judowym Saulá imieniem / Lár- jenczylá: ábowiem oto się modli. P widział w widzeniu meżá / imie- niem Anániásá wchodzącego / y re- te ná się wtkabójącego / aby prze- rzał. P odpowiedział Anániás: Pánie / słychatem od wielu o tym meżu / játo wiele złego czynił świe- tym twojim w Jeruzalem. Y tu ma- moc od Nazarejskich káptanow / aby wziętá wpiłtate wywróżyćce Zmie- nia tego. P rzekł do niego Pán: Zbije i ábowiem ten mi jest naczy- niem wyprátnym / aby nobis Zmis moje przed Pogány / y Krolmi / y przed syny Izráelskimi. Ábowiem Ja mu ukáže / játo wiele musi cier- pieć dia Zmienia mego. Y poszedł Anániás / y wśpedł do onego domu / á włożony był náń ruce / rzekł: Saulu brácie / Pán mis posłał / Jezus on ktoreć się ukazał w drodze ktoraś jáchál / ábyś przejrzał / á był nápeł- niony Duchem Świstym. Y zará- gem spády y oczu jego játo tułstis y wnet przejrzał: á wstałszy / ochr- czony jest. A wziąłszy pokarm / posiłk ów. Y był Saul y ucjńidami ktorey był w Dámásktu tyla dni. Y zaráz kazat w bożnicách Chry- stusa / je on jest Synem Bozym. P zdumiewáli się wśpółcy ktorey go słucháli / y mówili: Zgali to nie jest ten / ktory burzył w Jeruzalem ce / ktorey wzywáli Zmienia tego? Y tuć ná to przyspódził / aby je związa- wśy miódł do Nazarejskich káptanow. A Saul tym wiecéy zmaeniał się / y jádrostydzał Zbdy ktorey mieśláli w Dámásktu i dowodząc iż ten jest Chrystus.

8
55
36
9
10
37
38
39
40
13
14
15
16
17
18
19
20
21
f
6
22
7

d
Kor.
11. 32.

A gdy przesła niemáto dni/urá- 23
 dżili Zydowie miedzy soba/aby 24
 go zásadzic ich. Strzeżli á tež bram 25
 we dnie y w nocy aby go zábili. Lecj 40
 ucjníowie wzjawişy go w nocy/
 opuścili go po powrozie przez mur 26
 w kosu. A gdy przyszedł Saul do 27
 Jeryzalema/tużił się przylgając do 41
 ucjníow: ále się go wşyscy bali/
 nie mierząc aby był ucjńiem. Lecj 27
 Wárnáoś wzjawişy go / przywiodłi 42
 go do Apostolow: Y powiádał im/
 járo w drodze widział y Páná z á iż 43
 morił do niego: y járo w Dámáşku
 bezpiecźnie mówił w Imieniu JE- 28
 zusowym. Y mieszkał z nimi w Je- 29
 ruzalemie. A bezpiecźnie sobie po-
 czynał mówić y gadał z Bretámi:
 á oni się stáráli / játoby go zábić.
 Czego dowiedziawszy się bráćia / 30
 odprowadzili go e do Cesárpey / y
 odeśláli go do Lárfu.

e
Galár.
1. 21.

A ták Zbory powşyszticy Jud- 31
 stiey ziemi y Gálilejey / y Ed-
 márpey miały potój budując się / y
 chodząc w bojáżni Pánstiey z á
 przez počieche Duchá Swietego
 rozmnáżáły się.

Wstáło się / gdy Piotr obchodził 32
 wşyskie / przyszedł też do swie-
 tych ktorzy mieszáli w Lidjcie.
 Táżje gnálaż cjiowicá niektore- 33
 go imieniem Eneášá od ósmi lat
 ná teżu leżącego / ktorzy był pómie-
 trzem ruszony. Przekł mu Piotr : 34
 Eneášu / udráwia się JEzus
 Chrystus: Wstáńże / á posćrel so- 35
 bie. Y zárazem wstał. A widzieli
 go wşyscy ktorzy mieszáli w Lid-
 djcie y w Gáronie / ktorzy się ná-
 wrocili do Páná.

Wylá w Joppie niěkora ucjen- 36
 nicjána / imieniem Lábitá / ktora /
 wpożywşy / zowie się Dortá : Tá 37
 bytá petná dobrych ucjńutow y járo
 mużń ktore cjińitá. Y stáło się w 37
 one dni / że roznie mogşy się umá-
 rć. Ktora ompwşy / potozpli ná 38
 sáti. A iż Lidá bytá blisşo Joppy /
 ucjńiowie uştykawişy je táń jest 38
 Piotr / posláli do niego dwu meşow /
 proşąc go aby się nie lenił przyść 39
 do nich. Tedy wstałşy Piotr / sedł

z nimi : á gdy przyszedł / wprowá-
 dżili go ná sáti / y obstarpli go 39
 wşyskie wdomy pfáćjác / y ulázu-
 jąc sutińie y pfáćjác / ktore im Dor-
 tá robítá potí bytá z nimi. A Piotr 40
 wgnawşy precj wşyskie / tleknáł
 ná toláńá y modlit się : á obrociw-
 şy się do onego táitá / rzekł : Lá- 41
 bito wstań. A oná otworzýlá oczj 42
 swoje / y ujrzawşy Piotrá / uśidóła.
 A on podawşy jej ręké / podniósł ja.
 A záwofawşy swistych y wdomy 43
 stáwít ja jéwşo. Y rozzawitó się
 to po wşyszticy Joppie : owiele ich 44
 umierzýşo w Páná. Y táto się / że
 przez wiele dni zostal Piotr w Jop-
 pie u niejátego Symoná Gár-
 bárgá.

ROZDZIAŁ X.

*Korneliusz Setnik ná rozkazánie
 Anjelskie. 5. postak do Ieppy po Pio-
 trá. 11. Ktory przez widzenia upomniowy.
 15. 20. żeby nie gárdził Pogány. 34.
 Korneliusowi y jego domownikom Ewán-
 gelia opowiadał. 45. Ktorzy, przyjawi-
 şy Duchá Swietego, pchrzczeni byli.*

A w Cesárpey był maj niěkory 1
 imieniem Korneliusz Setnik / y
 Koty ktora zwáno Wlesta : Po- 2
 bożny y bojácy się Bogá je wşysko-
 lim domem swojim / y cjińiac já- 3
 mużny wielkie ludowi. A ten się
 záwzdy Bogu modliac / widziáł já- 4
 wnie w widzeniu játoby y dżiemiz-
 ley godżinie ná dżień / Anjotá Bo- 5
 żego / że wşedł do niego / y rzekł muš
 Korneliuszu. A on pilnie náit pá- 6
 terzác / á przestáşony bedąc rzekł :
 Coż jest Pánie ? Y rzekł mu: Mo- 7
 dlietwy twoje y játmużny twoje
 wstápişy ná pámieć przed obli- 8
 cjność Boża. Przetóż teraz posćl
 meże do Joppy / á przyzwow Symo-
 ná / ktorego zowie Piotrem. Ten
 ma goşpode u niěkorego Symoná
 Gárbárgá / ktorzy ma dom náń mo-
 rzemstenci powie / cobýś miał cji-
 Ńić ? A gdy odebedł Anjoté toczy mówit
 z Korneliuszem / záwofawşy
 dwu şlug swojich / y żołnierzá po-
 bożnego / z tych ktorzy przy nim u-
 stáwicznie byli: A rozpowiedziaw-
 şy im wşysko / postak se do Joppy.

A Násajutrz gdy byli w drodze /
 a przybliżyli się do miasta /
 wstąpił Piotr na dach aby się mo-
 dlił / otego godziny fostep. A będąc
 latnęcom / chciał jeść. A gdy mu
 oni jeść gotowali / przypadał nań
 gachwycenie. P ujrzał niebo o-
 tworzone / y zstępujące na sie-
 ną czynie niejącie / jakoby prześciera-
 dło wielkie / a cztery rogi uwiązane
 y spuszczone na ziemię. W teo-
 rom był wśledkie ziemskie cja-
 ronogie zwierzęta / y bestie / y gą-
 dziny y ptasno niebieskie. W stat
 się głos do niego: Wstań Pietrze /
 rzeż a jedz. A Piotr rzeżł: Żadno
 miarę Panie / gdyżem nigdy a nie
 jadł nic pospolitego / albo nieczys-
 tego. Tedy gąsie powtorek stał się
 głos do niego: Co Bog b oczyszcit /
 ty nie miej tego za nieczyste. A to
 się stało po trzy kroć. Y wzięte jest
 gąsie ono naczynie do nieba.

A Gdy Piotr sam w sobie wstąpił
 a co by to było za widzenie ktore
 widział: tedy oto ci mężowie / kto-
 rzy byli postáni od Korneliusza / py-
 tający się na dom Symonow / stali
 przede drzwiami. A zawoławszy /
 wypowiedzieli się jeśli by tam Sy-
 mon / ktorego zowią Piotrem / go-
 spode miał. A gdy Piotr wysłtł o
 onym widzeniu / rzeżł mu Duch: Oto
 cie rzeż mej mężowie kują. Przetoj
 wstawy / staj c a idz z nimi nie
 nie wstąpić: domci Ja je postat.
 Tedy Piotr zstąpiwszy do onych
 mężow / ktory od Korneliusza do
 niego postáni byli / rzeżł: Dtom ja
 jest ktorego kują: Coż za przygo-
 czyną dia ktoreyście przysli? A oni
 rzeżli: Korneliusz Cetnik / maż
 sprawiedliwy / y bojący się Boga /
 y mądry dobrze świadczo wo od
 wśystkiego narodu Żydowskiego / w
 widzeniu jest od Anjoła świętego
 nąpomniowy / aby cie wezwat w
 dom swoj / y słuchał słow od ciebie.
 Tedy zawoławszy ich do domu /
 przysłał je do gospody.

a
 1 Moj. 11. 3
 5 Moj. 14. 3.
 b
 Rz. 14. 14.
 1 Tm. 4. 4.
 1 Tm. 1. 15.
 c
 D. 15. 7.
 d
 D. 11. 12.

y blislich pragnaciot. P stało się e
 gdy wchodził Piotr / adbiejawszy D 20.
 mu Korneliusz / przyszedł do nog 14. 15
 jego / y poklonił się. Ale go Piotr 10 26
 podnosił mówiąc: Wstań / y sam- 19. 10
 ci też jest człowiek. A rozmawiając 27
 z nim wszedł / a znalazł wiele tych 11 28
 którzy się byli zeszli. Y rzeżł do 1 Moj. 43. 32.
 nich: Wy wiecie / że się nie godzi 5 Moj. 7. 2.
 mężowi Żydowinowi przysłać 14. 9.
 albo schadzać z cudzoziemcem: Lecj 14. 9.
 mnie Bog utagał / jebyn ja bnego 14. 9.
 człowieka nie nązwat pospolitym 14. 9.
 albo nieczysnym. Przetojem też 14. 9.
 niezbraniając się przyszedł / wezwą- 14. 9.
 ny będąc. Pptam tedy / dla czego- 14. 9.
 30 cie mis wezwali? A Korneliusz 14. 9.
 rzeżł: Od czwartego dnia / aż do 14. 9.
 tego godziny poświętem / a o dzień- 14. 9.
 31 tej godziny modlitem się w domu 14. 9.
 moym: a oto maż niektoży stągnł 14. 9.
 przede mną w odzieniu jaśnym / Y 14. 9.
 rzeżł: Korneliuszu / wysłuchana jest 14. 9.
 32 modlitwa twoja / a jaśmuzny twój 14. 9.
 przysły na pąnueć przed obliczność 14. 9.
 Boga. Przetoj posli do Jop- 14. 9.
 33 py / a przyswow Symoną / ktorego 14. 9.
 nązwają Piotrem. Ten ma go- 14. 9.
 34 spede w domu Symoną gąrdarż- 14. 9.
 35 nąd morzem / ktory przyszedłszy mo- 14. 9.
 36 wit z toba będzie. Zaraz tedy po- 14. 9.
 37 statem do ciebie: a tyś dobrze uczy- 14. 9.
 38 nił go przyszedł. Teraz tedy jeste- 14. 9.
 39 smo wśystcy przede obliczem Boga 14. 9.
 y przgotomi / abyśmy słuchali wśyst- 14. 9.
 40 tego co rozkazano od Boga. 14. 9.
Tedy Piotr otworzywszy usta 14. 9.
 rzeżł: Prawdziwie dochodzę te- 14. 9.
 41 go / iż Bog nie ma względu z na o- 14. 9.
 42 soby. Ale w każdym h narodzie / kto 14. 9.
 43 się go boi / a czyni sprawiedliwość / 14. 9.
 44 jest mu przyjemnym. A co się tknia 14. 9.
 45 słow dia postat synom Izrael- 14. 9.
 46 skim / opowiadając potoj i przysłał 14. 9.
 47 Jusa Chrystusa / ktory jest Panem 14. 9.
 48 k wśystkiego: Wy wiecie / co się 14. 9.
 49 działo po wśystkim Żydostwie po- 14. 9.
 50 czysnym od Gąstlecy / po chęć 14. 9.
 51 ktory Jan opowiadał. Jąto JE- 14. 9.
 52 zusa z Nągaretum pomągał Bog 14. 9.
 53 Duchem Świętym y mocą / ktory 14. 9.
 54 chodził czynić dobrze / y udrawia- 14. 9.
 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

o co czynił w królestwie Judyjskiej w Jeruzalem) którego zdążyli gwałcić w synagoge na drzewie. Tego Bóg wybudził o dniach trzeciego w przywrócił jeby był objawiony: Nie wstyżeniemu ludowi/ale świadkom przed tym sporządzeniem od Boga/nam stworzonym z nim jedni w pilni po jego znaczeniach wstawaniu. *

N Rozkazał g nam/abyśmy kazali ludowi / w świadczą/ że on jest onym postanowionym od Boga Świątym żywym r w umarłych. Temu wysłuchaj s Prorocy świadectwo wydawają / w przy Imię jego odpuśczenie grzechom meżmie każdy co weni wierzy. A gdy jeszcze Piotr mowit te słowa/ przypadł Duch Świątym na wysłuchane słuchające tych słow. W zdumienieli się oni ktorzy byli obrzędzenia wierzący ktorzy byli z Piotrem przypadł/ że w na Pogani bar Duch Świątym jest wysłany. Abowiem śpiewali je c mowiące jazykami rozlicznymi, w wielbiące Boga. Tedy odpowiedział Piotr: Jzaki kto może zabrać u wody/ żeby ci nie byli ochrzczeni/ ktorzy wzięli Duch Świątym jako w my? W rozkaz jest w ochrzcić w Imieniu Pł. Am. *

Prośbisi go/ aby u nich został na kilka dni.

ROZDZIAŁ XI.

Piotr dla Korneliusza okarżony. 5. Dawa o sobie sprawę. 22. Barnabasz do Antiochijczy posłany. 24. Gdzie uczyniono naprzód Chrześciana nazwani. 26. Agabus głód przedowiedział.

Wstąpiłi Apostołowie w bractwa ktorzy byli w Judyjskiej ziemi/ że w Poganie przyszli słowo Boże. A gdy Piotr przyszedł do Jeruzalem/ spierali się z nim ci ktorzy byli z obrzędzenia/ Mowiąc: Wpędzić do meżow nieobrzędzonych / w sadłość a z nimi.

Tedy poczyniwszy Piotr/ powiadał im porządnie mówiąc: Wolem w nieście b Joppie/ modłać się: w widziałem w zachwyceniu widzenie/ naczynnie niejakie szepujące jako przeświecałdo wielkie zą cze-

ty rogi *uwaga: anay* i puśczone z nieba z w przyśto aż do mnie. W które pilnie wejrzawszy/ obaczyłem w widziałem czworonogie zwierzę/ które zwierzęta, w bestye / w gądziny/ w ptactwo niebieskie. W usłyszałem głos mówiący do siebie: Wstań: Piętrze / rzeź a jedz. W rzekłem: Żadną miarę Wnie. Abowiem nigdy nie c pospolitego albo nieczystego nie wchodziło w usta moje. Tedy mi odpowiedział powtore głos z nieba: Co Bóg oczyszczył, ty nie miej tego za nieczyste. A to się stało po trzyproć: w zdążył to wszystko wciągniono do nieda. A oto zdarzem krzej meżowie stanęli przed domem w ktorymem był postłani bsdąc do mnie z Cesaryed. W rzekł mi a Duch/ abym z nimi siedł nie wstąpić. Szli też ze mną y ci jeszcze bracia: w weszliśmy do domu onego meżd. Ktory nam oznajmił/ jako widział Anioła w domu swym stojącego w mówiącego do siebie z: Pošli meże do Joppy/ a przygów Spmeną/ którego zowia Piotr. Dnić pomie słowa/ przez które zbrałwiony bsdzie/ ty w wysłet dom twój. A gdy ja począł mówić/ przypadł Duch Świątym na nie/ jako w na nas e na początku. W wyspo- uniałem na słowo Pł. Am/ jako był powiedział: Jani ci ochrzcił k woda, ale wy bsdziecie ochrzczeni Duchem y Świątym. Ponieważ h im tedy Bóg dał równy dar/ jako w nam wierzącym w Pł. Am z Eufus/ Chry- stus/ w ktorzym ja był/ abym mógł zabrać Boga? A to usłysawszy/ uspotojili się/ w chwaliłi Boga mówiąc: Toć tedy w Poganom dał Bóg pokute tu żywotowi.

Nci przed utrapieniem/ ktorze się stało dla Szczepana/ przeszli aż do Feniccy y Cypru y do Antiochii/ niomu nie opowiadając słowa Bożego, tylko samym Jodum. A byli niektórzy z nich meżowie z Cypru y z Cyreny/ ktorzy przyszedli do Antiochii/ mowili Grekom/ opowiadając Pł. Am z Eufus. W była z nimi k rsta Pł. Am/ a wielki poczet u wierzących/ nawrócił się do Pł. Am.

Dziej. 2. 24. 10. 24. Luk. 24. 25. LE na 42. Poni 43. dział. 44. Swia- 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

c
Ezech
4. 14.
d
Dziej.
10. 20.
y 15. 7.
e
Dziej.
21. 4.
f
Maj
3. 12.
3. 17.
Luka
3. 15.
Jan. 1.
33.
Dziej
1. 5.
g
Dziej
21. 3.
h
Dziej
15. 8.
i Dziej
8. 1. 4.
k
Dziej
2. 47.

Przyjść o nich wieść do usu 22
 Zboru który był w Jeruzalem:
 y postáli Barnabas i aby sedł aż
 do Antiochey. Ktory tam przy- 23
 sedłszy / a uirzawłszy także Bożo / ura-
 dowal się: y nąpominat w wysłtech /
 aby w przedświżeniu serca trwá-
 li przy 1 PAnu. Ktorem był maż 24
 dober / y pełen Duchá Świstego / y
 wiary. Y przybyło wielkie mno-
 stwo PAnu. Potym odszedł Bár- 25
 nabas m do Tarsu / aby szukał
 Saula: á gnąłszy go / przypromi- 26
 dził go do Antiochey. Y bawili
 się przez cztę rok przy onym Zbo-
 rze / y uczyli mnóstwo wielkie: á na-
 pierwey w Antiochey uczynowie
 nazwani są Chrześciany.

W one dni przyšli Prorocy 27
 Jeruzalem do Antiochey. A 28
 powstałszy jeden z nich n imieniem
 Agabus oznajmił przez Duchá / iż
 miał być głod wielki po wysłtem
 okręgu ziem: ms który też był áá
 Klaudiuszá Cesárzá. Tedy uczynio- 29
 wie tążdy z nich według przemożo-
 nia swego postanowili o posłać ná
 wspomnienie bráci / ktorzy mieszka- 30
 li w Judskiej ziemi. Co też uczynili z
 posławšy do Stáršych przez rękę
 Barnabaszowe y Saulowe.

ROZDZIAŁ XII.

Herod iisaz Jakubá. 4. A Piotra
 z więzienia. 2. Anioł wybrał. 20.
 Krol o'razony od Tyrzyčkow. 21. V-
 btagany był. 22. A iż imiał przyjac
 cześć Bogu należaca. 23. od robaków
 był rozstoczony.

Pod onje cżás / udał się ná to 1
 Herod Krol / aby trapił niektó- 2
 re ze Zboru. Y zabił Jákubá brá- 3
 tá Janowego mieżem. A widząc
 że się to podobáło Zbdom / umólił
 pojmać y Piotra: (á były dni 4
 Prządńitow.) Ktorego pojmanšy
 podał a do więzienia / poruczyłšy 5
 go b sześnaści żołnierzom / aby go
 strzegłi s cżac go po Wielkieyno- 6
 cy wypieść sudowi. Tedy strzeżono
 Piotra w więzieniu: á modliwá
 ustáwicznie dżiałá się od Zboru do
 Boga áá nim. A gdy go już miał
 wypieść Herod / oneże nocy spał
 Piotr między dwiema żołnierzami /

zwiazány dwiema káncuchami / á
 stroje przed drzwiami strzegłi wi- 7
 żenia. A oto Anioł c PAnšti przy- 8
 stopił / á światłość się rozgwieci- 9
 ta w gnáchu z á trąciwšy w dot
 Piotra / obudził go mówiąc: Wstań 10
 rychto. Y opády káncuchy z ręk
 jego. Y rzekł Anioł do niego: Opády 11
 się / á podwiją obuwie kroje. Y u-
 cżonil tak. Y rzekł mu: Odżyc się
 w rękę swojá / podjáz mna. Tedy 12
 w rękę Piotr. Sedł áá nim z á
 nie ziedził / że się to dżiało po
 pran dżie / co się dżiało przez Anjo- 13
 lá / lecz mniemat że widzenie wi-
 dżiat. A gdy mineli pierzśa y wto- 14
 ra straż / przyšli do bramy zeld-
 gney / ktora wiedźcie do miastá z á
 się im śmia przez się otworzyłá. 15
 A wyszedłszy przeszli jedne ulice / á
 zdążem odstąpił Anioł od niego.
 Tedy Piotr przyśedł do siebie / 16
 rzekł: Teraz á znam prawdżiwie /
 iż postal PAn Anioł swego / y 17
 wyprał mi z ręk Herodowe / y że
 wysłtego ożetawánia ludu z ręk
 dowštego. *

Obaczyłšy się, przyśedł do 18
 domu Márcey / mátki Jano-
 wey / ktorego nazwano Mártieni /
 gdzie się ich było wiele zgromá- 19
 dżilo / y modlili się. A gdy Piotr to-
 lát: á me drżwi u przyśiontá / wy-
 śła dżewecłá imieniem Koberá- 20
 by posłu háłá. A poznawšy głos
 Piotrow / ob rádosali się otworzłá
 drżwi / ále wbieżawšy / oznajmili 21
 iż Piotr stoi u drżwi. A oni rzekli
 do niego: Szalejęš. W śnie áá
 twierdziłá iż się táł rzecy m / oni
 rzekli: Anioł jego jest. A e Piotr
 nie przestál tośáć / A gdy otwo- 22
 rzyli / uirzeli go y zdumieli się. A
 zetańawšy ná nie reká aby umil-
 enili / rozpowiedźli im jákó go
 PAn wyprowadził więzienia / y rzekł:
 Dżądźmicie to Jákubowi y bráci.
 A wyszedłszy / sedł ná inne miešce. 23
Gdy był dżień / stał się rozruch
 w miešcie / co by się y Piotrem stáło. Leč
 Herod / gdy się z nim wywiadował
 á nie gnąłšy go / uczyniłšy sad o
 stróžách / szał je ná strácenie wy-
 wieść. A wyjáchwšy y Judskiej

1
 Dziej
 13. 43
 14. 23
 Dziej
 9. 30.
 n
 Dziej
 22. 10.
 1 Kor.
 16. 1.
 2 Kor.
 2. 14.
 LE. ná
 dziej S.
 Piotra
 Pawła
 4
 1. 12.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

c
 Dziej
 5. 19.
 d
 Dans.
 6. 22.

7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25

ienie do Cezaryey/ miekcal tam.
 A na ten czas Herod mpslit o woj-
 nie przeczino Lyrjczyptom y Cy-
 dończyptom. Ale oni jednomyślnie
 przysli do niego a namowioşy
 Władz Podkomorzego ktrolewskie-
 go/prosili o pokoj dla tego/ij krá-
 sind ich miáda żywność z dzierzaw
 ktrolewskich. A dnia pewnego / He-
 rod obleşy śie w śacie ktrolewsta y
 śiadşy ná stolicy/ uczyñit rzecę do
 nich. A lud wolal: Błos Boży / a
 nie cęśkowteczy. A żądajem uderzył
 go Anjoş Władz/ przeto/ że nie dał
 chwaly Bogu; a bedac rozgorżony
 od robájtwa / zdechł.

26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Stowo e Władz rozgráśláto
 śie y rognajáśo.
 Wárnábaf y Saul wrocili śie
 a Jeruzalem/wt konawşy k po-
 ślugę z wjáwşy a soba g y Janá/
 ktorego nájywano Wártiem.

ROZDZIAŁ XIII.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

*Pánia y Wárnábafa rozkazat śobie
 Duch Pánia odacczy. 6. ktorzy w
 Páśe bedac / mocá Bożá Elmáśa
 Czárnokieżoznika ślepili. 14. Potym z
 Antyochey odjachawşy. 17. Ewángelia
 opowiadali. 49. Którym śie zprzeći-
 wiali Zyd. wie.*

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Byli w Antyochiey we Zborze
 ktorzy tam byli / niektorzy Pro-
 rocy y náuczyciele / játo Wárnábaf
 y Symeon / ktorego zwano Nigez /
 y Lucius Cyrenejczyt / y Manáhen /
 ktory był w pchowány a Herodem
 Tetrárcza / y Saul. A gdy oni stu-
 jbs Władz jáwnie odpráwowali
 y pościli / rzekł im Duch a Swisto:
 Odtg: jcie mi Wárnábafa y Saul-
 á do tey spráwy / do ktoreym ich
 powoiał. Tedy poścjac b y modlac
 śie / y wśladájac ná nie rece / od-
 práwłi je. Dni tedy wyśłáni bedac
 od Duchá Swistego / przysli do
 Seleucey / a a támtad pşyneli do
 Cypru.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Gdy byli w Sáláminie / opo-
 wiadáli słowo Boże w bożni-
 eách Zydowskich / a mieli z soba y Jan-
 á do c usługi. A przesedşy on wy-
 sey / áż do Páśu / znaleźli tam d já-
 tiegoś czárnokieżoznika / káşpywego
 Proroká Zydá / ktoremu imie było

7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Wáriegus. Ktory był przy jacyñm
 Stároście Sergiusu Páwle / meşu
 rostopnym. Ten przyzwawşy Wá-
 rnábafá y Saulá / prágnáł sşucháć
 słowa Bożego. Lecę śie im przę-
 ciwit Elmás on Czárnotieżoznik /
 (ábowiem śie táł wśladá imie
 jego /) Stárájac śie játoby Stáro-
 ste od miáry odmrocit. Tedy Saul
 (ktorego zowá y Páwet) nápe-
 niony bedac Duchá Swistego / á
 pilnie náńpátrzac / rzekł: Y pşetny
 wśeltiey gdrády y wśeltiey prze-
 wrotności / sonu Dabelfi / nie-
 przyciatielu wśeltiey spráwiedli-
 wości / nie przęślániejşe podwa-
 cáć proştych drog Władz? A oto
 teraz restá Władz nádb toba; y be-
 dżesz ślepyñ / nie widzac skońcá áż
 do cásu. A żądajem przypáćlá-
 náñ cşmurá y cęśmność : á błąká-
 jac śie / sşukáć teoby go wiódł gá re-
 ce. Tedy widzac Stároślá co śie
 stáło / uwierzył / a dumiemájac śie
 nádb náuta Władz.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Y Púścivşy śie y Páśu / Páwet y
 ci ktorzy a nim byli / przysli do
 Pergu Pámskieşkiey. A Jan od-
 sedşy e od nich / wrocit śie do Je-
 rugalem. A oni odsedşy z Pergu /
 przysli do Antyochiey y Píşdeşkiey:
 á wśedşy do bożnice w dñien Bo-
 botni / usiedli. A po przęćptáñiu
 gatenu y Prorokow / postáli donich
 przętożem bożnice / mowic: Me-
 şowie bráćia / macieli wola játiená-
 pomindánie uczyñic do łubu / mo-
 wicie.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Tedy poróślawşy Páwet / á restá
 stungwşy rzekł: Meşowie z-
 gráelşey / y ktorzy bśie bożicie Bogá /
 sşuchájcie. Bog łubu tego Izráel-
 siego / wybrał Dje náśe / y wymy-
 şłit ł lud gdy byli przęchodniámi
 w ziemi Egypckiey / y w rámienu
 wyciágnionym wpwiódł je z nieo-
 18 Y przez cás cęsterdzestu h lat /
 19 gnośit obycáje ich ná púşczy. A
 20 wygłádbiwşy śiebñ národow w
 21 ziemi Chanáñeşkiey / łosem i roż-
 22 dzielit miedzyñie ons ziemię ich. A
 23 potym otofo cęsterceş set y pićci-
 24 dżiesigé lat / dawal im Sedze / á
 25 do Sámuelá k Proroká. A od o-
 26 nego cásu prośili o ł Krolá / y dał

e
 Esáj.
 55. 11.
 f
 Dziej.
 21. 40.
 g
 Dziej.
 13. 13.
 e
 Dziej.
 15. 38.
 f
 1. 1.
 g
 1. Moj.
 13. 18.
 2. Moj.
 28. 2.
 3. Moj.
 14. 54.
 Psalm.
 95. 19.
 Ezech.
 4. 6.
 i. Iosf.
 24. 2.
 k
 Sedz.
 2. 18.
 1. 1.
 1. 1.
 2. 5.

m in Bog Saula/syná Cpsowego/
 1 Sam. 28. 17. meżá z pokolenia Benjáminowe-
 9. 16. go/przez lat czterdzieści. A gdy
 n 1 Sa 15. 26. go n odrzucił/wzbudził im Dawi-
 13. 14. da ád Krolá; ktoremu tej ómiáde-
 17. 21. ctwom wydamájac/powiedział: Zná-
 18. 21. szajem o Dawidá syná Jessego/
 19. 21. meżá wedlug serca mego/ktory bę-
 Dziej 7. 45. dziej cýpnit wshyšte wola moje. Z
 p Psal 132. 11. jegoj nasienia Bog p wedlug ó-
 Esaj. 11. 1. bietnice wzbudził Izraelowi zba-
 Dziej 2. 30. wiciela Jezusa. Przed ktorego
 3. 1. przyściem q kazał Jan Chryst p-
 LE. 23. 29. stuemu. A gdy Jan dokonał biegu
 V. 17. swego, rzekł: Kim wis być e mnie-
 konoc. 1. 11. macie/nie jestem ja: ale oto idzie
 1. 17. q Mał. 3. 1. ád mná / u ktorego nog obuwiane
 11. jestem godzien rozwiázáć.
W Ejewie brácia / synowie na-
 26. rodu Abraháimowego / y to-
 43. rzy sie miedzy wámi Boga boja/
 27. wamci s słowozbáwienia tego po-
 27. stáne jest. Abowieu či co miesta-
 44. wy w Jeruzalem y Przesójeni e/
 28. niesnájac tego Jezusa y głosow e
 45. Protocelich / ktore przez káždy Sá-
 29. bbát bywája cýpnáne z wypetuli je-
 30. 46. osadziwszy go. A jadney przycýny
 31. smierci y nim nie znáwszy/prosili
 32. pisatá / aby byt u zábity. A gdy
 33. 48. wytknóli wshyšto co o nim byto
 34. napisano / zdiwszy go z drzewá/
 35. wlożyli go do grobu. Ale go Bog
 36. 49. wzbudził x od umártwych. Ktory
 37. 50. widziany y jest przez wiele dni / od-
 38. 51. tych ktorzy z nim pospóku przýšli z
 39. 52. Galilejey do Jeruzalem / ktorzy sa
 40. 53. ómiádekami jego do ludu. Y my
 41. 54. wam opowídamy ts obietnice/
 42. 55. ktora sie z Djcóm stála: i jé
 43. 56. Bog wypetnit/nam dziatkom ich/
 44. 57. wzbudziwszy Jezusa. Jzto też y
 45. 58. Psálmie wtorym napisano jest:
 46. 59. Spn moj jest e ty / Jam ciebie
 47. 60. dzis zplodził. A i jé go wzbudził od
 48. 61. umártwych / aby sie wiecey nie wro-
 49. 62. cił do Sázenia / táł powiedział:
 50. 63. Dam wam b swięte dobrodziej-
 51. 64. stwa Dawidowe wiečne. Prtego y
 52. 65. indziej powiáda: Nie daš Swi-
 53. 66. temu c tweemu widziéć Sázenia.
 54. 67. Abowiemci Dawid zá d wieku
 55. 68. swego uszlywszy woli Bozej / zá-
 56. 69. sná y przýjacýny jest do Djcom

37 swojich / á widziat Sázenie. Lecż ten
 38 ktorego Bog wzbudził, nie widziat
 39 Sázenia. Niechże wam tedy będzie
 40 wiadomo meżowie brácia / i jé sie
 41 wam przez e tego opowíada odpu-
 42 39. 40. sczenie grzechow: Y od wshyšte-
 43 39. 41. go / ó czegóście e nie mogli byé
 44 40. 42. przez Zaton Mojszebow uspráwie-
 45 41. 44. dliwieni/przez tego káždy wierzą-
 46 42. 47. cy uspráwiédliwiony bywa. A prze-
 47 43. 50. toj pátrácie / aby ná was nie przy-
 48 44. 51. stlo to co powiedziano w Proro-
 49 45. 54. cech: Dbaćcie g wyzgárdzicie-
 50 46. 57. le / y dżirujecie sie / á wntecż sie
 51 47. 64. obroccie: Bo Ja spráwusi spráwe
 52 48. 67. zá dni wshychy / spráws ktorey nie
 53 49. 74. wierzytacie / choćby wam kto o niy
 54 50. 81. powiádał.
 55 51. 88. **A** Gdy oni wyphodżili z bożnice
 56 52. 95. Zydow / kley / prosili ich Pogá-
 57 53. 102. nie / aby y w dru / i Sabbát mówili
 58 54. 109. do nich tej słowá. A po rozpucze-
 59 55. 116. niu zgromádzienia / poslo wiele Zp-
 60 56. 123. dow / y nabożnych Nowomiernikow
 61 57. 130. zá Páwtem y Wárnábásem: kto-
 62 58. 137. rzy h mówiac do nich / ródzili im
 63 59. 144. aby trwáli w káscé Bozej. A w dru-
 64 60. 151. gi Sabbát / niemal wshyšto miásto
 65 61. 158. sie zgromádzilo ná słuchanie slo-
 66 62. 165. wa Bożego. Tedy Zydowie widjac
 67 63. 172. lud / nápełnieni sa zádrości z y
 68 64. 179. sprzeciwiali sie temu co Páwec po-
 69 65. 186. wiádał / mówiac przeciwo temu y
 70 66. 193. bliżnjac. A Páwec y Wárnábás /
 71 67. 200. bespiecznie mówiac, rzekli: Wam-
 72 68. 207. ci napierwey miásto być opowíada-
 73 69. 214. ne słowo Boże z ále poniewaz je i
 74 70. 221. odrzucacie / á osadzacie sie byc nie-
 75 71. 228. godnymi jymotá wierznego / otóž
 76 72. 235. sie obracamy do Pogan. Abowieu
 77 73. 242. nam táł rzekazał PÁN / mówiac:
 78 74. 249. Fosóżysem cie k ómiátóści Pogá-
 79 75. 256. nóm / ábys był zbáwieniem dż do
 80 76. 263. krájoy ziemi. A szysac to Pogá-
 81 77. 270. nie / rádbowáli i sie / y wstébli slo-
 82 78. 277. wo PÁnkie: y uwierzyli ile ich
 83 79. 284. kólcwiec bylo sporządzonych do óžy-
 84 80. 291. wótá wierznego. Y rognóbito sie
 85 81. 298. słow PÁnkie po wshystkiey oney
 86 82. 305. krájinie. A Zydowie poduszczáli nie-
 87 83. 312. wiásty nabożne y ucziwe / y prze-
 88 84. 319. dniejse w mieście: á wzbudżili m
 89 85. 326. przesádomanie przeciwo Páw-
 90 86. 333. mi y przeciwo Wárnábánowi / y
 91 87. 340. wygnáli je z gránic swojich. A oni

1 Sam. 28. 17.
 9. 16.
 n 1 Sa 15. 26.
 13. 14.
 17. 21.
 18. 21.
 19. 21.
 Dziej 7. 45.
 p Psal 132. 11.
 Esaj. 11. 1.
 Dziej 2. 30.
 3. 1.
 LE. 23. 29.
 V. 17.
 konoc. 1. 11.
 1. 17.
 Mark 3. 16.
 Jana. 1. 20.
 5. Mar 10. 5.
 Dziej 3. 26.
 t Ian. 1. 30.
 Dziej 3. 17.
 1 Kor. 2. 8.
 Tym. 1. 13.
 u Mar 17. 20.
 Mark 15. 13.
 Luka. 23. 32.
 Jana. 8. 19.
 x Mar 12. 4.
 Mark 16. 7.

Y Mał 28. 17.
 Mark 16. 8.
 Luka. 24. 7.
 z Esaj 7. 14.
 39. 6.
 Luka. 6. 78.
 Iana. 1. 46.
 2 Psal 2. 7.
 Mał. 3. 17.
 317. 5.
 Zyd. 1. 5.
 35. 5.
 b Esaj 55. 3.
 c Psal 16. 10.
 Dziej 8. 31.
 d Krol 2. 10.
 e Luk 24. 47.
 f Jana 2. 2.
 f Tym 3. 26.
 y 8. 2.
 y 10. 4.
 Galát 2. 14.
 Zyd. 7. 25.
 g Abá 1. 5.
 h Dzie 11. 29.
 y 14. 23.
 i Mał 10. 8.
 c Esaj 44. 40.
 l Esaj 51. 5.
 m Tym 3. 11.

n
Marc
 10. 14.
Marc
 6. 12.
Luka.
 9. 5.
Dziej
 18. 6.

ożgaśnawszy proch n z nog swoich
 na nie / przysli do Jloniey. A uc
 cjniowie byli napełnieni radością
 y Duchą Świstego.

ROZDZIAŁ XIV.

Pawł a y Barnabasz. 3. z Ikonium
 wyrzucono. 6. Paweł w Listrze. 10.
 chromego uzdrowił. 13. Sobie ofiarować
 nie dopuścił. 19. Wkamionowany. 23.
 Wiele kościołów przeskąd. 26. Potym
 się wrócił do Antyochy.

Wstało się w Jloniey / że tąż
 wešli do bożnice Zydowskiej /
 tąd mówili / że umierzyło y Zydow
 y Grekow wielkie mnostwo. Lecz
 Zydowie ktorzy nie uwierzyli / pod
 burzyli y zasztrypili serca Pogā
 now przeciwto braci. Y byli tam
 przez długi czas / bspieczynie mo
 wiąc w PAnu / ktory dawał świā
 dectwo słowu a kāszi swojey / y czyni
 nił to / że się działy znamiona y cu
 da przez ręce ich. Prozerowało się
 mnostwo miejskie : y byli jedni z
 Zydami / a drudzy z Apostołami. A
 gdy się wzburzyli y Pogānie y Zyd
 dzi z Kościoła swojimi / aby je zesz
 zyli y ukāmionowali : Zrozumia
 ły to, uciekli do miasta b Lydnost
 stich / do Lustry y do Derby y do o
 toliczney krajiny. A tam kazali
 Ewāngelisa.

Aż niestety w listrze chory
 c na nogi siedział / będąc chro
 my z żywota matki swojey / ktory
 nigdy nie chodził. Ten słuchał Pāw
 łā mówiącego : ktory nań pilnie
 pdręgał y widząc iż miał wiara
 żeby mógł być uzdrowiony / Rzekł
 wielkim głosem : Stań prosto na
 nogi twoje : Y a wysłoczył / y cho
 dził. A lud widząc co Paweł uczyni
 nił / podnieśli głos swoj mówiąc e
 po Lydnostus Bogowie / stawży się
 podobni ludzjom / zstąpili do nas. Y
 nāzwali Barnabasz Jowisem / a
 Pāwłā Merturysem : ponieważ
 on prowadził rzeczę. Ledy Kāptan
 Jowisā / ktory był przed miastem
 ich / woły z wieńcami do wrot przy
 wiodszy / chciał ofiarę z ludem sprā
 wować. Co gdy uszyfeli Aposto
 wie Barnabasz y Paweł / rozdarły
 śaty swoje / wpadli między lud wo

15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 13
 14

tając / Y mówiąc : Mężowie / co
 to czynicie ? Y myślnie ludzie /
 tymże biedam jātō y wy poddani :
 ktorzy nam opowiadamy / abyście
 się od tych mārności nawrócili do
 Boga żywego / ktorzy uczynił nie
 bo y ziemię g y morze y wszystko co
 w nich jest. Który za przestępk wie
 tow dopuszczał wszystko h Pogā
 nom / aby chodzili za drogami swo
 mi. Uczelowiec nie zaniechał same
 go i siebie / prócz świādectwa / cży
 niąc dobre / dawając nam z nieba
 dżby y czāsy urodzajne z napełnia
 jąc potarmem y wefelem sercā nā
 fe. A to mówiąc / zaledwie uspo
 jili lud / że im nie ofiarował.

Nadefli z Antyochy y z Jlo
 niu Zydowie : ktorzy nāmō
 wiwszy lud / y ukāmionowawszy k
 Pāwłā / wyrwali go z miastem / unie
 mājac żeby umarł. Lecz gdy go uc
 cjniowie obstarpi / wstawy wszedł
 do miastā : a nāzjadł obfedy z
 Barnabaszem do Derby. A opowie
 dziawszy Ewāngelisa onemu miā
 stu / y wiele uczniow pozyskawszy
 wrócili się do listry / do Jloniey y
 do Antyochy : Dwierdżając dus
 ze uczniow / y nāpominając aby
 trwali i w wierze / y mówiac z
 przez wiele m ucisływ / musimy
 wnieść do krolestwa Bożego. A gdy
 im przez głosy postanowili Stārze
 w każdem Zborze / y mobilili się z
 postām / poruczyli je PAnu / w kto
 rego uwierzyli. A przechodży Pisy
 dyę / przysli do Pāmfitoy. Y opo
 wiedziawszy słowo Boże w Pergie
 jey / posli do Utliey. A z tamtąd
 pbynali do Antyochy : z ead byli
 oddani kāsce Bożej tu tey sprāwie
 n ktora wplonāl. A gdy tam przys
 gli y zgrodzili Zbor / oznajmili
 co Bog przez nie uczynił / a iż Pog
 ānom drżwi wiary otworzył. Y
 zmiestkali tam czas niemal z uc
 czniami.

ROZDZIAŁ XV.

*Niektorzy ochcieli kāsć jārzmō za
 konne nā Antyochencyki. 6. VV czym
 przy się radzono Apostolow / oni przez
 list spraws ozym dā. 13. A Paweł*

a
Marc
 16. 20.
 27. 4.
 b
Marc
 10. 23.
 c
Dziej
 3. 2.
 d
Ezaj.
 35. 6.
 e
Dziej
 28. 10.

f
Dziej
 10. 26.
 g
Moj.
 1. 1.
Rfalm
 33. 6.
 y 104. 2
 y 148. 6
lanā.
 1. 2.
Objā.
 14. 7.
 h
Pfalmo
 81. 13.
 i
Rzym
 1. 19.
 k
Kor.
 11. 25.
 l
Dziej.
 11. 23.
 y 13. 43
 m
Iob.
 7. 3.
Pfalmo
 34. 20
Marc.
 7. 16.
 y 10. 5
Luka.
 13. 24
 y 21. 14
Tym
 3. 12.
Pier
 5. 10.
Objāw
 13. 10.
 y 19. 11
 n
Dziej
 13. 3.

rozstawy i i z Barnabaszem, kaciody
Azjatyckie namsedz at.

Niektory przyszedly z Jud-
Niey *trzmie*, naucezali bracia z
Iy jests sie nieobrzezecie a wedlug
gwyczaju b Mojzeshowego/nie mo-
zeicie byc zbdawieni. A gdy roznice
y spor niemaly pawel y Barnabasz
mieli z nimi z postanowili / c aby
Pawel y Barnabasz y niektory in-
ni z nich szli do Apostosow / y do
Starshych do Jeruzalem z strony
tego sporu. Oni tedy bedac odpro-
wadzeni od Zboru / szli przez Jeni-
cypa y Samaryta powiadajac o na-
wroceniu Pogdnow : y uczynili
wielka radość wshystkiew bracia. A
gdy przysli do Jeruzalem/przysci
byli od Zboru y od Apostosow y
Starshych : y opowiedzieli cokol-
wiel Bog przez nie czynil. Ale
powstali niektory z Sekty Szary-
zeuszow ktoryy byli umierzyli / mo-
wiac : Ze ich trzeba obrzezac / y roz-
kazac im / jeby zachowali zakon
Mojzeshow. Zgromadzili sie tedy
Apostosowie y starshy / aby wejrzeli
w te sprawy.

A gdy byl mielti spor o tym powo-
stawy Piote / rzekl do nich :
Mezowie bracia / wy wiecie ze od
dawnych dni Bog wie obral miedzy
wami / aby przez ista moze Pogani
sluchali slowa Ewangeliey / y u-
wierzyli. A Bog d ktory zna serca /
wydal im swiadcetwo / daway im
Ducha Swietego jako y nam. Y
nie uczynil zadney roznošci e mied-
dy nami a nimi / wiara oczyszcwi-
ly serca ich. Przetoy teraz / przecz
tudicie Boga / kladac f jazyko na
szys uczniow / ktorego ani Dscowie
nashy / ani my / znoscielismy nie mo-
gli? Ale przez kaste PAna z Jezusa
Chrystusa wierzymy / i z bedziemy
zbdawieni / tym sposobem jako y oni.
Y milozalo wshystko ono mnostwo /
a sluchali Barnabasa y Pawla z
ktoryy opowiadali / jako wielkie
znamiona y cudy czynil Bog przez
nie miedzy Pogani. A gdy oni u-
milkneli / odpowiedzial Jakub mo-
wiac : Mezowie bracia / sluchacie
mie. Symon powiedzial / jako Bog
napierwey wejrzal n i Pogdn / aby

z nich wjzrl lud Zmientowi swe-
mu. A z tym sie zgadzaja mowy
Proroctie jako jest napisano : Po-
tym sie wroce / a pobudze ich zacie
Przobytel Dawidow upadly / a
obaliny jego zacie pobudze / y zno-
wu go wystawie. Aby ei co pogo-
skali z ludzi / sutali PAna z wshy-
scy narodowie / nad ktorymi wy-
wano Zmienia mozejo / mowi PAn
ktory to wshystko czyni. Znajomec
sa Bogu od wieku wshystkie sprdaw
jego. Przetoy moje zdanie jest / jeby
nie krwozyc tych ktoryy sie z Po-
gdnow do Boga nawracaja. Ale
raccy pisac do nich / aby sie wstrzy-
mawali i od zplugawienia bawna-
now / y od k wsteteczestwa / y od
rzeczy dawionych / y ode krwie. Abo
wiem Mojzesh od dawnych wielko-
ma w tajdym miešcie te / ktoryy go
opowiadaja z gdzy go w boznicach
na tajdy Sabbat czytaja.
Zedy sie zdalo Apostosom y
Starshym ze wshystim Zborem /
aby wybrane z poezod siebie meze
poslali do Antyochiey z Pawlem y
z Barnabaszem z to jest Judasa
teorego zwano Barsabaszem / y
Syla / meze Przedmejsie miedzy
bracia. Napisawly to przez rze-
kich Apostosowie y starshy y bracia
tym ktoryy sa w Antyochiey / y w
Syrzye y w Eliciey bracia / k-
torey sa z Pogdnow / zdrowia zyczy-
my. Poniewazesmy slucheli / ze nie-
ktoryy l wyszedly od nas / zartwo-
zpli was stomy / wotlac dusze wasze /
a mowiac : Ze sie musiecie obrze-
zowac / y zakon zachowwac / ktoryy
mesmy tego nie poruczpli : Zdalo
sie nam jednomyšlnie zgromadzom
nym / poslac do was meze wybrane
z mitymi naszymi / z Barnabaszem y
z Pawlem : z ludzmi ktoryy wydali
dusze swe dla Zmienia PAna nase-
go Jezusa Chrystusa. Przetoy
poslatismy Judasa y Syla / ktoryy
wam y usnie toz powiedza. Abo-
wiem zdalo sie Duchow Ewis-
temu y nam / abyśmy wiecey nie
kladli na was zadnego cięzaru / o-
procz tych rzeczy potrzebnych. Abo-
šcie sie wstrzymawali od rzeczy
bawnan ofiarowanaych / y od krwie.

a Galat 5. 2. b Moj 17. 10. c Galat. 2. 1. d Sam. 10. 7. 1 Kron 19. 17. Psalm 7. 10. Jerem 11. 20. 317. 23. e Dziej 10. 43. f Mast. 23. 6. g Ezez. 2. 8. 3 Tym 2. 1. Tytus. 3. 4.

h Amos 9. 11. i 2 Moj. 20. 4. k 1. T. ff. 4. 3. l Galat 2. 4.

y od rzeczy dawionych / y od wfete-
 czeństw : ktorých rzeczy jeśli się
 strzedz będziecie / dobrze ucynicie.
 Mieście się dobrze. A tak oni be-
 dac odprawni / przysli do Antyo-
 chiey : á zgronadziwszy mnostwo /
 oddali list. A przecztywшы / rado-
 wali się z onymy pocięch. A Judas
 y Eplás / będąc y oni Prorocdmi /
 sfugimi słowy nápomindli braciás /
 y utwierdzáli je. A gmieřtywшы tam
 do czásu / odprawnieni są z pokojem
 od bráci do Apoftosom. Lecż Eplás
 gdáto się tam gořtác. Tázże Páwel
 y Bárnabás gmieřkali w Antyo-
 chiey / náuczájac y opowiadájac z
 wiela inných / słowo Pánstie.
 A po kilku dni rzekł Páwel do
 Bárnabásá : Wrocíwszy się /
 náwiedzimy braciás náše po wfyst-
 kich mieřciech / w ktorých eřmy opo-
 wiádali słowo Pánstie / játoli się
 májs. Tedy Bárnabás rádžil / aby
 z sobą wzięli y n Janá / ktorego
 gwano Márkiem. Ale się to Pá-
 wowi o nie gdáto brác tego z sobą /
 ktory był eřsedł od nich z Pánstie-
 liem / á nie eředził z nimi ná oné
 prace. Y wfjechał się między nimi
 wielki gniew : á Bárnabás wzięw-
 шы z sobą Márka / plynął do Cy-
 pry. Ale Páwel obrawшы sobie Cy-
 ple wfjechał / będąc poruczony táńce
 Bożey od bráci. Y przechodził Cy-
 pry y p Cyliciey / utwierdzając
 Zbory.

ROZDZIAŁ XVI.

Paweł obrzeczł Tymoteusza. 12.
 Y Filippis mieszkając, Lydia ná
 wiara nawrócił. 16. Wřeřciego Duchá
 z dziewiczi wpedził. 20. Dla tego
 rozgámy ścieczony. 24. y z Syła do
 wiekienia podány. 27. Czernica się o-
 tworzyła. 31. Stróż uwrzety w Chry-
 stusa. 35. A Paweł y Syłas wypuszczeni
 40. wřli w dom Lydye.

2 Przechodzi do Derby y do listry.
 A oto tam był uczeń niektory
 imieniem a Tymoteusz / syn niekto-
 rey niewiařty Żydowki wierney / á
 Dica Greka. Temu świadectwo
 dawáli braciá ktorzy byli w listrye
 y w Ikoniey. Chciał tedy Páwel

2 Rzym
 16. 21.
 Filip.
 2. 19.
 1 Tess.
 1. 2.

aby ten z nim b fedł : ktorego b
 wzięwшы / obrzeczł dla Żydow kto-
 rzy byli ná oných mieřciech. Do
 wfystey wiedzili / że Diciego było
 Grekiem. A gdy chodzili po mie-
 řciech / potawali im tu eřowaniu
 ustáwy / ktore były postanowione
 od Apoftosom / y St. iřtych / ktorzy
 byli w Jeruzalem. A tak się Zbory
 utwierdzály w wierze z y przychy-
 wáto ich w liczbie ná każdy dzień.
 6 Edy przefedłszy Trygias y Ga-
 látska krajins / zámściagnieni
 będąc od Duchá Świętego / aby
 nie opowiadáli słowa B. izego w A-
 gny. Przechodził do Mizey / ku-
 ślił się iść do Biznyey / ale im
 Duch Jezusow nie dopuřcił.
 8 Edy minawшы Mizey / zřtapili
 się do Treády. Y potazáto
 się Páwłowi w nocy widzenie :
 9 Máz niejáci Mácedoncy stá-
 profác go / y mówiac : Przepraw
 się do Mácedonien / á ratuj nas. A
 10 ujravшы to widzenie / záczeřmy
 się stárali o to / játobyřmy się pu-
 ściłi e do Mácedonien : będąc tego
 pewni / iż nas Pán powótá abyšmy
 11 im takáži Ewángelisz. Puciłwшы
 się tedy z Treády / profosimy bieželi
 do Samotrácie : á názájuty z do
 12 Neápolu. A z támsz do Filippo-
 wá / ktore jest pierwsze miásto tej
 eřeřci Mácedonien nowo osádzone.
 Y gořtáliřmy w onym mieřcie przez
 e kilka dni.
 13 A w dzień Śábbatu / myřliřmy
 przed miásto nádrzek / g dzie-
 14 řny były bywác modlitwy : á usiá-
 řy / mówiliřmy do niewiařt ktore
 się tam były jeřty. A niekora nie-
 wiadłá imieniem libya / ktora eřeř-
 15 tat przedawála w mieřcie Lyatyř-
 tim / Bogá się bojáca / sřuchála :
 ktorey Pán otworzył serce / aby
 pilno sřuchála tego co Páwel mó-
 16 wiał. A gdy się ochřciłá y dom jej /
 prořitá mówiac : Ponieważ eřcie
 mis osádzili wierną bódż y Anu /
 wfedłszy do domu mego mieřtającie :
 y przemuřitá nas.
 2 Eřató się / gdyřmy sli ná mo-
 3 dliłw / iż niekora dziewiczežá
 co miáta Duchá wfieřego / gábie-
 4 łaťá nam : á tá wielki gpył pánom

c
 Dziej
 15. 10.
 d
 2 Kor.
 2. 12.
 e
 Dziej
 20. 1.

f swoim f przynosiłá wrogac. Lá 17
 f chodząc já Páwłem y já nami / wo-
 f káá mowiac: Ci ludzic slugámi są 18
 19. 24. Boga nawijszego / ktorzy nam opo-
 wiadają drogę zbawienia. Y to
 czyniá przez wiele dni. Ale Páwel
 bolejąc nád tym / y obrociwszy się
 rzekł onemu duchowi: Rozstá-
 jeś w Zmieniu JEzusa Chrystusa /
 ábys wyszedł od niej. Y wyszedł o-
 neyże godziny.

g 19
 2 Kor. 6. 5.
 h 20
 Dziej 17. 5.
 i 21
 2 Kor. 11. 25.
 22
 23
 24
 k 25
 Dziej 4. 21.
 i 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 m 33
 Dziej 2. 37.
 n 34
 Márk 16. 16
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 láná. 3. 16.
 37. 40.
 38. 1.
 39. 10.

A Widząc pánowie jey / iá zgins-
 tá nádziejá jysku ich / posimaw-
 sy g Páwła y Eplás / ciagnęli je ná
 rynek przed Bragó. A stáwwszy
 je przed hetmány / rzekł: Ci lu-
 dzie czyniá zámiaskanie w mieście
 náym / będąc Zydámi. Y opowia-
 dają swyczące / ktorzyh się nam nie
 godzi przyjmowác / áni záchowy-
 wác z ponieważesmy Zymniáne.
 Y powstało pospólstwo przeciwko
 nim: á hetmáni rozdarły háty ich /
 kazáli je i éciec rozgadmi. A gdy im
 wiele plag gádał / wrzucił je do
 więzienia / przetażawşy strojowi
 więzienia / áby ich dobrze opátarzyl.
 Ktory wżawşy táte rozkazanie /
 wsádzil je do naglébszego więzie-
 nia / á nogi ich zamknął w łańcuch.

A Potnoy k Páwel y Eplás
 modłac się chwalił Bogá pie-
 bniámi / táte je jesspeli wijsniowie.
 Y powstało z pretká wielkie trze-
 szenie zemi. Je się poruchyl grun-
 ty więzienia / y zaráżem się otwo-
 rzyły l wyszli drzewi y wyszli
 się zwiastli rozwiázaly. A ocuci-
 wsy się stroj więzienia / y ujrza-
 wsy otworzone drzewi w więzienia /
 dobył mieczá / chcąc się sam zabić
 mniemając iż więziniowie powóci-
 łali. Lecż Páwel zámowak głosem
 wielkim / mowiac: Oci czyni sobie
 nie ztego z bosmy sam wyszcy. A
 kazawşy zámwieć wpadł sam, á
 drżąc przypadł do nog Páwlowi y
 Epli. A wpywşy je z więzienia
 rzekł z Pánowie: co m mam czyni-
 ć / ábym był zbawiony? Oni rze-
 kli: Wierz w Páná JEzusa n
 Chrystusa / á będziesz zbawiony ty /
 y dom twój. Y opowiadáli mu slo-
 wo y Uásłie / y wyszli ktory by-
 li w domu jego. A wżawşy je onej

je godziny w noc / omyl rány ich: 17
 á ochrzcił się zraz en / y wyszcy 34
 domownicy jego. A wyprowadzwszy 18
 je do domu swego / nágotował im 19
 stol: y weselił się ze wyszłym do- 20
 mem swoym / uwierzywszy Bogu. 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40

A Gdy był dzień / posáli hetmá-
 ni szuzi mieście / mowiac:
 Wypuść one ludzic. Y oznámit
 stroj więzienia te słowá Páwlowi
 Jé hetmáni posáli / ábyscie byli
 wypuśczeni: teraz tedy wyszcy
 idźcie w pokoju. Ale im Páwel
 rzekł: Bóietşy nas jáwnie rozgá-
 mi nie przefonánc / góbięsmy są
 ludzic o Rozmianie / wrzuciłi do
 więzienia: á teraz nas potájemnie
 wyganiáją! Dite z tego: Ale sám
 niech przyjdá y wyprowadzá nas.
 Tedy powiedzieli hetmánom stu-
 daj mieşcy te słowá. Y szekli się /
 uslyşawşy że byli Zymniáne. A
 przyszedşy / przeprosili je: á wy-
 wódşy je / próbili ich áby wysli p
 z miástá. Wyszedşy tedy z więzie-
 nia / weszli do Lydiey: á ujrzawşy
 bráć / pocieşyli je y odešli.

ROZDZIAŁ XVII.

Páwel w Tessalencie Chrystusa o-
 wiadajac. 5. Od Jazoná przyjaty. 10.
 Do Berey wyprawiony. 15 Z tamtąd do
 Aten przyjedşy. 19. w Areopagu
 23. nieznanego Boga opowádá. 34.
 Zaczym niektórzy prz. stáli do wiary.

A Przyszedşy Amfipolim / y Apos- 1
 lonia / przysli do Tessaloniti / 2
 gdzie byłá bożnica Zydowska. Teo- 2
 dy Páwel wedug swycząsu swego 3
 wyszedł do nich: á przez trzy Sáb- 3
 báty kazal im z pismá. Wprowadząc 4
 y potáżajac toże Chrystus miał 5
 cierpieć á y powstać odumartoch: 6
 á iż ten JEzus jest Chrystusem / 7
 ktorego ja wam opowiadám. Yu- 8
 wierzpli niektórzy / nich / á przyto- 9
 cżyli się do Páwła y do Eple / y 10
 wielkie mnoştwo nabożnych Gre- 11
 tow / y niemniast przedniejszych nie- 12
 máfo. Ale Zydowie / ktorzy nieu- 13
 wierzpli / zjści zardobóć / przy- 14
 wżawşy do siebie niektóre lekko- 15
 mysłne y złe meşe / á zebrawşy lu- 16
 ps / uczynili rozguch w mieście: á 17
 nászedşy ná dom Jazonow / sukli 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40

Dziej 22. 25.
 P. 2. 34.
 Márk 5. 17.
 Luka 8. 37.

<p>b
Dziej.
10. 20.</p> <p>c
Esfaj.
8. 20
334. 16
Luka.
16. 29.
Lana.
5. 39.
1 Tym.
4. 16.
1 Piotr
1. 10.</p> <p>d G.
Bytza-
oftrze-
ny.</p> <p>e G.
Słowa-
stiewca</p> | <p>6</p> <p>7 22</p> <p>8 23</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12 16</p> <p>13</p> <p>14</p> <p>15</p> <p>16</p> <p>17</p> <p>18</p> <p>19</p> <p>20</p> <p>21</p> <p>22</p> <p>23</p> <p>24</p> <p>25</p> <p>26</p> <p>27</p> <p>28</p> <p>29</p> <p>30</p> <p>31</p> <p>32</p> <p>33</p> <p>34</p> | <p>ich/abyje wywiedli przed lud. A nie
gnalasz ich / ciagneli Jazona y
niektora bracia do Przetozonych
miasta/ wotajac : Oto ci / ktorzy
wyspeli b swiad wzruszyl / y tu tez
przysli! Ktore przysli Jazon : A
ci wshyscy czynia przeciwko detre-
com Cesarstwm powiadajac / iz jest
inshy Krol Jezus. A tat wzburzy-
li popoststwo y Przetozone miasta
ktorzy to spsheli. Ale on wzjawshy
sufnag sprawe od Jazona y od in-
nych / pubcili je.</p> <p>A Bracia wnet w nocy wyslali y
Pawla y Syla do Berey : kto-
rzy tam przyszedshy / weszli do bojni-
ce Zydowskiej. A ci byli zacniej-
szy nad one co byli w Tessalonice/
ktorzy przysli slowo Boze zewshy-
stga ochota / na kazdy dzien rozga-
dzajac c pisna / jessli by sie to tat
midto. Przetoz wiele ich z nich u-
wierzylo / y Grecich niewiast u-
czniwych / y mezoow niemalo. A gdy
sie dowiedzieli oni co byli z Tessa-
loniki Zydowie / jez w Berey opo-
wiadane bylo slowo Boze od Pawla
y przysli / y tam podburzajac po-
spolstwo. Ale bracia wnet wyslali
Pawla / aby sedl jakoby do morza :
a Syla y Tymoteusz tam zostali. A
ci ktorzy prowadzili Pawla / do-
prowadzili go dz do Aten : a wzjaw-
shy rozlaganie do Syla y do Tymo-
teusza / jezby co narychliwy przysli do
niego / odesli.</p> <p>A Gdy ich Pawel w Ateniech
czekat / a poruszał sie w nim
Duch jego / widzac ono miasto pod-
dane bawstwom / wstawil. A przetoz
miewal rozmow z Zydami / y zlu-
dzmi nabożnymi / w bożnicy y na
rynku na kazdy dzien / z kim sie mu
trastko. Tedy niektorzy z Epikurow
y z Stoikom Filozofowie / spierali
sie z nim : A niektorzy mowili :
Coz widzyten e plotka mowic chce?
A drudzy : Zda sie byc opowiadac-
czem obcych bogow. Wo im Jezusa
y smart wshwstanie opowiadat. A
porwawshy go / wiedzli do Areopagu/
mowiac : Mozemyli wiedziec co to
jest za nowa nauka ktora ty upo-
wiadasz ? Wo jakies obce rzeczy
przynosisz do uszu naszych. Chcemy</p> <p>tedy wiedziec / co widzy z tego ma-
byc? (A wshyscy Ateniczycy / y cu-
dzoziemscy goście niczym inshym
sie nie bawili / tylko powiaddaniem
albo sluchaniem nowin.)</p> <p>Tedy Pawel stanawshy w po-
czgodku Areopagu / rzekl : Moe-
zowie Atenscy / z kazdey miary was
widze naber nabożne. A bowiem
przechadzajac sie / y przypatrujac
waszym nabozenstwom / znalaztem
tez Altarz / na ktorym napisano z
Nieznajsomemu Bogu. Ktorego te-
dy nie znajac chwalic / tego ja
wam opowiadam. Wo ktory k uczy-
nik swiad y wshystko co na nim / ten
bedze Panem nieba y ziemie / nie-
miesta g w koscielach reka uczy-
niowych : Ani rektami ludzimi h
chwalony bywa / jakoby czego po-
trzebowat : poniewaz on dawa i wshy-
stem zywoe / y oddech y wshystko. Y
uczynil z jedney kwiety wshystel na-
rod ludzki / aby mieszkal po wshy-
stem obicich ziemie z zamierzynshy
przed tym rozrzadzzone czasy / y
zamierzone granice mieszkania ich :
Aby szukali Pana z omaby go snadz
namacali y znalegli : aczkolwiek od-
kazywano z nas nie jest daleko. A bo-
wotem w nim zywiemy / y ruchamy
sie / y jesteśmy z jato y niektorzy z
waszych Poctow powiedzieli : Ze-
smy y my rodzina jego. Bedze tedy
rodzina Boza / nie mamy k rozu-
miec jezby ztotu / albo srebru / albo
kamieniowi misternie rycemu / albo
wymyslowi czlowieczemu / Bog
mial byc podobny. Aczkolwiek tedy
przegladat Bog czajom ten nie-
wiadomosci : ale teraz oznajmuje l
ludziom wshytkim wshedy / aby po-
sutowali. Przetoz iz m postanowil
dzien / w ktory bedzie sadzil wshy-
stel swiad w sprawie niewiedzi przeg-
mezd / ktorego na s nagnadzyl / u-
pewniajac o tym wshystkie / wzbu-
dzimshy go od umarstych.</p> <p>A Wshyshawshy o ginartwch wstla-
niu / jedni sie nasmiwali z a
drudzy mowili : Wszyjemy cie gno-
wu o tym sluchac. Ptal Pawel
wshedl z poezgodku nich. A mezo-
wie niektorzy przyslac zywsy sie do
niego / umierzyli : miedzy ktorymi</p> | <p>f
1. Moj.
1. 1.
Psaln
33. 6.
1. ysa. 2
1. ysa. 6
g
2 Kron
6. 18.
Esfaj.
66. 1.
h
Psaln
50. 8.
i
Psaln
21. 5.
1. ysa. 7.
k
Esfaj.
40. 18.
l
Rzym
16. 26.
Esfaj.
1. 9.
1. ysa. 35.
Koloz.
1. 20.
1. Tym.
1. 10.
1. Piotr
1. 20.
m
Rzym
1. 16.</p> |
|---|--|---|--|

też był y Dyonizyus Arcopagitego /
y niewiastá imieniem Dámárys / y
inni z nimi.

ROZDZIAŁ XVIII.

*Pawła w Koryntie pracującego. 3
słowo Boże opowiadającego. 9. cięży
PAn. 12. Którego oskarżono przed
Gallionem. 14. Ale prozno. 18. A on
z tad do Syryey. 19. Potym do Efezu
szedł. 23. w Gallejey y w Frygjey
Zbory w wierze umiędzał. 24. A
Apollós od Akwiliá wyćnżony będąc
28. Pana Chrystusa z wielkim poży-
kiem opowiadał.*

Potym Paweł odszedł z Aten /
przyszedł do Koryntu. A zná-
laższy niektorego Żydá imieniem a
Rzym Ateuile rodem z Pontu / który był
16. 3 świeżo ze Włoch przyszedł z Prp-
2 Tym. cęllá joná swó / (dla tego iż był
4. 19. Klaudyusz postanowił / aby wshpocy
Żydowie z Rzymu wysłli) przyszedł
do nich. A iż był tegoż rzemieślá /
mieśtał y nich / y robił : ábowiem
rzemieśsto ich było robić namioty.
Zedy niewał rozmows w bożnicy
ná lájdy Sábbát / y pozysławat y
Żydy y Greki. A gdy przysłli z Máo-
cedonicy Eplás / y Tymoteusz / óci-
śniony był w Duchu Paweł / ó-
śmiabędząc Żydom / że Jezus jest
Chrystusem. lecz gdy się oni prze-
ciwiali y bluźnili / otrząsnawszy
b proch b z hat / rzekł do nich : Krew
wóhá ná głowe wáś z jam jest cięż-
10. 14. sty : od tego ciężu pojde do Pogá-
Luka. now. A odszedł z tamtąd / wśedł
10. 22. do domu niejakiego cizolniská / imie-
Dziej. niem Justá / służącego Wozu : kto-
23. 52. rego dom był poble śamey bożnice.
c lecz Krystus przetożony c bożni-
1 Kor. ce. uwierzył PAnu z wshpłkim do-
1. 24. mem swoim : y wiele z Koryntczy-
ków słuchając uwierzyli / y ochrzce-
ni są.
d **A**tem PAn d rzekł Pawłowi
Dziej. w nocy w widzeniu: Nie wój się /
23. 21. ále mów : á nie milcz. Wom Ja jest
z tobá : á żaden się ná cis nie tá-
gnie / ábyć miał co złego uczynić :
e ábowiem Ja wielki lud e mam w
tym mieście. Y mieśtał sám rok y
Jonas. 4. 10. sześć mieścy / náuczając u nich
słowá Wozego.

A gdy Gallio był Stárosta w
12. Akwii / y powstałi jednomyślnie
Żydowie przeciwto Pawłowi :
13. y przywiedli go do Sadu / mo-
wtac : Ten nádmawia ludzic / aby
przeciwto Zakonowi Wogá chwali-
14. li. A gdy Paweł miał usta otwo-
ryć / rzekł Gallio do Żydw : O
Żydowie / gdyby się wam było jákie
15. depprawé f státo / ábo jáka trąp-
da / słusniebym was gnośł. lecz je-
śli jest jáka gadá o słowich y ó
16. imowách y o zakonie wáshym / sámi
tego pátrzyć : ábowiem ja tego se-
dycia być niechc. Y odegnal je ód
17. Sadowey stolice. Zedy porwawszy
wshpocy Grekowie Gostend prze-
tożonego z bożnice / dlił go przed
Sadoma stolica : á Gallio ná to
nie nie śłofic.
18. **A** Paweł pomieśkawszy tam je-
śce przez niemáło dni / poze-
gnawszy się z diáci / y plynął do Sy-
ryey : á z nim Prpscylá / y Ateu-
19. ilás h ogólny głow w Ken-
hecách : b był uczynił ślub. Zá-
20. tym przyszedł do Efezu / y tam je-
śkwit : á sam wśedł y do bożni-
ce miał rozmows z Żydámi. A gdy
21. go oni przosli / aby u nich prze-
dtuższy cięż gnieśtał / nie gzwóul.
Ale się z nimi pożegnawszy / rzekł :
22. Koniecznie ja musz Świsto ná-
chodząc w Jeruzalem obchodzić :
lecz się záśis do was wroce / bsdzie-
li wola k Wozá. Y puscil się z E-
23. fezu. A gdy przyszedł do Cezárwey /
1 Kor. 4. 19. wstąpiwszy do Jeruzalem / á pogbro-
wimshy Zbor / seđł do Antyochey. Y
24. gnieśkawszy sám przez niektory
cżás wyszedł obchodząc porządnie
25. krajins Galátstá / y Frygja : u-
twierdzając wshpłkie ucnie.
26. **A** Żyd niektory l imieniem A-
1 Kor. 1. 12. pollos / rodem z Alexandrey /
y 6. 10. mąż wymowny / przyszedł do Efezu /
będąc możnym w piómiach. Ten był
wprawiony w droge PAnstá : á
patájac w Duchu / mówił y náuczal
pilnie o PAnu / wiedząc tylko ó
27. argcie Janowym. Ten pocjáz be-
spiecznie mówił w bożnic. Keore-
go uslyśawszy Ateuilás y Prpscylá /
przysłli go do siebie / y dostáte-
cjmney mu wysłppli drogá Wozá

f
25. 21
g
1 Kor. 1. 2.
h
4 Moj. 6. 18.
Dziej 22. 23.
Dziej 29. 2.
k
1 Kor. 4. 19.
Luka 4. 25.
l
1 Kor. 1. 12.
y 6. 10

A gdy chciał iść do Achaey / napomniawszy go bracia / pisali do uczyńców aby go przycyli. Ktory gdy tam przyjechał / wiele pomagał tym którzy umierają w świątyni Bożej. Abo wiem potężnie Bógdy przetykował; jawnie tego domowdając z Pisma; iż JEsus jest Chrystusem.

ROZDZIAŁ XIX.

Niektorzy uczniowie Efezie, naukę zbawienną przyjąwszy, ochrzczeni. 13. Zakładniacko Żydowscy od Djabła zranieni. 19. Księga czarnoksiążko szablone. 21. Paweł iść do Jerozalem gotował. 24. A Demetriusz. 29. Przeciwno niezmia lud buntować począł.

Mstało się gdy Apollon a był w Kor. 1. 12 Kor. 1. 12 gorne trójiny przyjechał do Efezu: A gnadałszy tam niektóre uczniu / rzekł do nich: Jzaliście wzięli Duchą Świątego umierając? A oni mu rzekli: Drobniemyśmi ani słychali jeśli jest Duch Świąty. Tedy rzekł do nich: W coście tedy ochrzczeni? A oni rzekli: W chrzest Janow. Zatem rzekł Paweł: Jani chrzcił chrztem b potu- b ty / mówiąc ludowi / aby w onego / który miał przode po nim / wierzyli / to jest / w JEsusa Chrystusa. 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Matt. 3. 11. Mark 1. 2. Luka. 3. 16. Jana. 1. 26. Dziej 1. 5. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100

27 przepadli obciadał jego y ochodji- ty od nich choroby / y duchowie jli wychodzili z nich. 13 28 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

f 3. 6. g 11. 12.

11 26 12 K po wpy.

po wszystkich Azey ten Pawel na-
 mowit y odwrócił wielki lud mo-
 wigac: *20.* Nie są h bogowie/któ-
 rzy są rękami uczynieni. Przetój
21. nam się obawiać potrzebá/aby nie
22. było rzemiosło nasze w lekkie po-
23. ważenie nie przyszło/ale aby y ko-
24. ściot wie kiej bogini Dyanę ni-
25. gacz nie był poczytany; á jedyn nie
26. przysło do słázy dostojestwo jej/
27. ktora wespół z Agya y wespół
28. świat chwali. A słuchając tego y
29. będąc pełni gniewu / krzykneli mo-
30. wigac: Wielka jest Dyaná Efe-
31. sa. Y było pełno po wszystkich mie-
32. ście gąmieśńdiaz y wpadli jedno-
33. mparśniena płac/porwanśy Gájá
34. y i Krystárchá Mácedonczykli /
35. podrożne towárzysze Pawłowe. A
36. gdy Pawel chciał wyńić do pos-
37. polstwá/nie dopuścili mu ucznio-
38. wie. A niektórzy tej z przedniejszych
39. meżow Agyjskich/będac mu przy-
40. jaćielmi/poslawśy do niego/prosi-
41. li go aby nie wychodził na płac. Le-
42. dy jedni tak/á drudzy ináčey wo-
43. śáli. Abowiem oná gromáda była
44. gámieśńana z á wiecey ich nie wie-
45. dźiáto/dla czego się gdiejeli. A z o-
46. ney zgráje wymysleli Alexandrá/
47. teorego popycháli Zydowie A Ale-
48. xándere śtinawśy rsta / chciał dáć
49. sprawe ludowi. Ale gdy poználi iż
50. był Zydem/wśjełá się jednóstájný
51. głos od wszystkich / jakoby przez
52. dwie godziny wotájacych: Wiel-
53. ka jest Dyaná Efesa. Tedy Pisary
54. uśmierzywśy onę zgráje/rzeli:
55. Meżowie Efescy/y ktorý jest cźto-
56. wiel coby nie wiedźiáł / iż miásto
57. Efeskie opieka się kościotem wiel-
58. kiej bogini Dyanę/y obrazem kto-
59. rzy spadł od Jowisza. A ponieważ
60. się temu nikt sprzećiwic nie może/
61. śkusna ábyscie się uspokojili/á nie
62. śwápsłiwiente czynili. Abowiem-
63. ście przywiedli te meże/ktoryz nie
64. są áni świstokrádźcami/áni blu-
65. źnierzćami bogini wáśey. A jeśliż
66. Demeteryś y ci ktorzy z nim są
67. rzemieśńnicy/máśy co przeciw to-
68. mu/wśák bywa práwo/sa tej Stá-
69. rostowie z niechje jedni drugiach po-
70. rywáją. Jeśli się też o cym inśym
71. pśtacie to się może w porządny

40) zgromádzieniu odpráwić. Abowiem
 trzeba się obawiać/abyśny oskar-
 żeni nie byli o rozruch dźwiejśy:
 27) gdy niemáś żadney przycjny /
 ktoreyabyśny mogli dáć spráwe/je-
 śny ó: z tu gdiejli. A to powie-
 dźiamśy/ rozpusćit ono zgromá-
 dzenie.

ROZDZIAŁ XX.

S. Pawel biorac się do Macedonicy.
 7. A w Troádie aż do polno-cy uczac. 9.
 Eutyfesa, który z ókna spadł. w skr. z.
 iul. 15. A do Milety. 17. przysłał.
 y zwołansy biskupow. 23. 28. co się
 z nimi, y z nim samym dźiac miał.
 opowiedział.

1) **A** gdy się on rozruch uciefy/
 zwoławszy Pawel ucjnowo / y
 z nimi się požegnawszy/wśfedi z
 tam. ad aby śedi a do Mácedonicy.
 2) A przeszedśy one strony / y nápo-
 1) Tym.
 1. 8.
 3) mniawśy je ferokimi śtopy/przy-
 śedi do Greczey. A tam gmeśt. wś-
 śy przez trzy miesiáce/gdie naś
 Zydowie zśadźle ucjynili / gdy
 miał plynáć do Sprozey/unysit
 4) się náwrócić przez Mácedonia. Y
 puścít się z nim áż do Azey Co-
 páter Bereecjcyt: A z Tessálo-
 5) cęptow b Krystárchus y Ceun-
 6) dus y Gájus Derbejcjś/y Zymo-
 7) teuf: A z Agyáncęptow/ Tytjusz
 8) y Trofimus: ktorzy w przod po-
 9) śedśy / cjełáli nas w Troádie. A
 10) my po dnách przáśniśow odpsne-
 11) śimśy z Filipponá/y przysłisimśy do
 12) nich do Troády zá piéć dni z gdieś-
 13) śimśy gmeśtáli siedm dni.
 14) **E**dy w pierwszy dźień po Gáb-
 15) hácie/gdy się ucjnowie zgro-
 16) mádzili ná tamanie c chleba/Pá-
 17) wel rozgámiáł z nimi / májac ióć
 18) precz názdjuty/y przedluzjś mo-
 19) we áż do polnoey. A było wiele
 20) śámp ná onę salí/gdie byli zgro-
 21) mádzieni. Tam śiedzac niektory
 22) młodźieniec/imieniem Eutyfusz/w
 23) ofnie z będąc cieżkim śnem gjeťy/
 24) gdy tak Pawel dśugo mowit / śnem
 25) zmorżony spadł ná dol z trzećiego
 26) piestrá: y podnieśiony jest umárty.
 27) A Pawel zśtapiwśy ná dol/przy-
 28) padł nań z á obśápiwśy go/rzeli:
 29) Nie trwoźcie się z bóć w nim jest

1) Tym.

b Dziej 19. 29. 32. 7.

c Dziej 7. 42.

duszą jego. A wstąpiwszy zabię /
 mać chleb / y jadł / y kazał im dżugo
 dż do świtania / s potym odjedł
 precj. P przyszedłi one / miodzienu
 cją zymego / y był nader uciekieni.
A My przyszedłszy wprzód do o-
 tretu / puściłiśmy się do Asso-
 nu / dbyśmy z tamtąd wjżeli Paw-
 łá: ábowiem ták był postánowit/
 májác sam pieśo isé. A gdy się z
 námi zjedł w Assonie / wjázłszy
 go / przjácháłiśmy do Mitylenu.
 A z tamtąd odbytnowłszy / drugiego
 dnia przogłisłiśmy przećim Chiu: á
 d trzeciego dnia przypytynisłiśmy
 do Samu: á pomieśkardłszy w Leo-
 gislu / názdá utrz przjísłiśmy do Mi-
 letu. Ábowiem Paweł umpólit był
 mingé Efes / áby mu nie przpós-
 cjadu trawic w Azey: bo się twá-
 pit / jeśliby mu można / áby ná dzień
 Świąteczny był w Jeruzalem.
Z Edy z Miletu posławłszy do E-
 segu / przzywát do siebie Stá-
 szych Zborowych. Ktorzy gdy do
 niego przjísli / rzekł im: Wy wiećie
 od pierwszego dnia / ktoregom przy-
 jedł e do Azey / játom z wámi po-
 wšpłst e dż do byt. Stuząc y Anu je
 wšfelko uniżonośćią / y z wielá teg y
 pokus / ktore ná mie przpchadzáł y
 záfadzeł Zydonskich. Játom się
 nie zcheaniał niczego / coby było poe-
 dyteczno / ábym wam nie ognájmil
 y nie uczył was jáwnie / y po do-
 miech. Świadectwo wydávájac y
 Zjdom y Gretom / o potucie tu f
 Wogu / y o mierze w Płná nášego
 Jezusá Chrystusá. A to teraz ja
 bsdac zwiázány Duchem / idz do
 Jeruzalem / nie wiedzác eo ták ná
 mie przpóc ma. Tylko że Duch
 Świety po mieśćiech g ówiadejy /
 powiádájac że mis wiejzenie y u-
 ćisłi czetájó. Wšák je ja ná nic
 nie dbam / y nie jeśt mi ták droga
 duszá moja: bym tylko bieg moj h
 rádośćią wykonał / y posługe kto-
 ram i wjázł od Płná Jezusá / ná
 óświadczenie Ewángeliej łáski
 Bożej. A teraz oto ja wiem / że już
 wiscey nie ogládacie oblicja moje-
 go w wšyfcy / miedzy ktorymim
 chodzít kázac krolestwo Boże. Prze-
 toż óświadcžam się wam dná dži-

d G.
 Innego
 e
 Dziej
 19. 9.
 f
 Luka.
 24. 47.
 g
 Dziej
 21. 4.
 h
 Tym
 4. 7.
 i
 Galát
 2. 1.
 Tytus.
 2. 3.

siejzego / żem ja jeśt k capłty ob-
 trwie wšpłstich. Ábowiem nie chro-
 nitem się jedym wam nie miał os-
 gnájmie wšelstiew rády Bożej. Pil-
 nućcie tedy sámpch siebie / y wšy-
 stkiey trzody / w ktorey was Duch
 Świety posłánowit Wistupámi s
 ábyście pášli Zbor Bożo / ktorego
 nábył przez wšafno krew. Boć ja to
 wiem / że po ódesćiu mojim wnidó
 miedzy was / wilecy okrutni / ktorey
 trzodjie folgowác nie beda. A z
 was sámpch m postánwa meżowie /
 mowiácy rzeczy przewrotne / áby
 záfobó poćiggnesli ucznie. Przetó-
 cžujecie / pomniac žem przez trój-
 látá w nocy y we dníe nie przesta-
 wát nápomindć że zámá láždego z
 was. A teraz bráćia poruczám was
 Bogu / y słowu łáski jego / ktory mo-
 że pobudowác y dáć wam dżiedzi-
 ctwo miedzy wšpłstimi poświeco-
 nymi. Crebrán / ábo ztoń / ábo
 sáty nie pogódatem od nitogo. Do-
 wšem o sámi wiećie / je mojim po-
 trzebám / y tych ktorey są ze mná /
 służyły te rzec. Wšpłstomći wam
 ókazat / iż ták prádcujác mudim y
 dejmowác słábe / á pámistác ná sło-
 wá Płná Jezusowe / je on rzekł:
 Ścześniejša jeśt rzec / dáwac / ni-
 jeśt bráć. A eo powiedzjáwł / k-
 tnat ná toldná swoje / y mobilł się
 z nimi wšpłstimi. Y stáł się wielki
 wšlctć wšpłstich: á upádác ná
 słyje Páwtow / cáfowáli go. Sme-
 ege się bázgo / nawiscey z tych słow
 ktore im rzekł: Że już wiscey nie
 mieli ogládac oblicja jego. Y pro-
 wádjili go do otretu.

ROZDZIAŁ XXI.

S. Paweł jádac do Jeruzalem. 2. w
 Cezárye do Filipá Ewáng. listy wsta-
 pń. 10. Ktoremu wieźzenie Agalás
 przedpowiedzias. 7. A przjbyłszy do
 Jeruzalem. 26. y do Kośćióła wstápi-
 sły. 27. gdy był od Zydow pojmany. 31.
 przaz Lyżyasá Rotmistrzá, wyba-
 wiony jeśt.

A Gdyśmy odjácháli / tożstawłszy
 się z nimi / prosto jádac prze-
 jácháłiśmy do Rou: á názd / utrz do
 Adnu / á z tamtąd do Pátáry. A tam
 gnálagły skret ktory miał plynąc

k
 S: m
 12. 3.
 2 Sam
 3. 28.
 1 Zech
 33. 9.
 1 Kor.
 1. 30.
 28. 20.
 17. 29.
 Efes.
 1. 7.
 Kolos.
 1. 20.
 Zyd.
 9. 12.
 2 Piotr
 1. 19.
 Objáw
 1. 5.
 35. 9.
 1
 2 Piotr
 2. 2.
 m
 1. 19.
 1 Kor.
 9. 11.
 3 Kor.
 11. 7.
 312. 13
 Dziej.
 18. 30
 1 Kor.
 4. 12.
 1 Tossá
 1. 9.
 2 Tossá
 8. 8.

do Fenickej w s'adachy wen jach'ali-
smy. A gdy sie nam ukazal Cypre-
teedy gostawimszy go po lewej stro-
nie/ plynelismy do Sypru/ y przy-
plynelismy do Tyru: abowiem tam
g'okretu towaryj z'kadat miano. A
g'ndaszky ucinie zmiest'alismy tam
siedm dni: ktorzy mowili Pawlowi
a przez Duch'a / aby nie chodzil do

Dziej 20. 29. **a**
Jeruzalem. Ale gdyśmy wymie-
stali one dni wyshedzy poslismy z
wshyscy nas prowadzili z jzonami y
g'dziatkami/ dz'ga miasto: a k'elno-
wshy na kolana b'na brzegu/modli-
lismy s'ie. A pojeznawshy s'ie jedni
drugimi/ wstapilismy w okret: a
oni s'ie wrocili do domu.

Dziej 20. 36. **b**
A My odprawimshy plynienie z
Tyru/przoplynelismy do Pto-
lemaidy: a pozdrowimshy bracia/
zmiest'alismy u nich przez jeden
dzien. A nazajutrz wyshedzy Pa-
wel/ y my k'ezymy z nim byli/ y izy-
slismy do Cezarey: a wshedzy w
dom Filipa c' Ewangelisty / ktory
byl jeden z onych siedmi/ gostalismy
u niego. A ten mial cztery corki
panny/ ktore prorokowaly.

Dziej 21. 28. **c**
A Gdyśmy tam przez nie m'ato
dni zmiest'ali/ przyshedz z Jud-
siej ziemi Prorok nietorpd' inter-
niem Agabus. Ten przyshedzy do
nas / y wziawshy pas Pawlow / a
zwiagawshy sobie r'ece y nogi/ rzekł:
To mowi Duch Swiety: Niez'aj
ktorego jest ten pas / tak zwiag'aj
w Jeruzalem Zydowie/ y podobaj'aj
go w r'ece Pog'anom. A gdyśmy to u-
stys'heli/prosilismy y my/ y ci ktorzy
na onym miejs'cu byli / aby on nie
chodzil do Jeruzalem. Tedy odpo-
wiedziat Pawel: Coz' czynicie p'ta-
c'ajac / y serce mi psujac? Abowiem
ja nie tyle byc zwiag'annym / ale y
umrzecc' jestem gotow' w Jerusa-
lem / dla Juienia P'ana T'egus'o-
wego. A gdy s'ie on nie dal namo-
wic/dalismy pokoj/ mowiac: Niech
s'ie stanie wola P'ans'a. A po onych
dniach / wziawshy rzecz'y swoje. k'li-
smy do Jeruzalem. A k'li z nami y
niektorzy uczniowie z Cezarey/
wiodac z soba tego y ktoregosmy
gospoda stać mieli / niej'atego

Dziej 20. 24. **e**
A Oni przyshedzy do Jeruza-
lem / wdziacznie nas bracia
przyjeli. A nazajutrz wshedz a na-
my Pawel do S'akub'a / g'djie sie
byli wshyscy z'ataryj zeshi. Ktore
pozdrowimshy / rozpowiedziat im
wshystko porzadnie co Dog uczniom
miedzy Pog'any/ przez uslug'e jego.
Co oni ustyszawshy chw'ali P'ana/
y rzekli mu: Widzisz bracie jako
jest wiele tysiecy Zydow / ktorzy
uwierzpli z a ci wshyscy gorliwi sa
mifobnicy Zatonu. Ale o tobie
wzieli spr'aw'e / je odwodzisz k'
Wojzesh'a / wshysciach tych Zydow
ktorzy sa miedzy Pog'any/ mowiac:
je nie m'aja obrzez'wac' dziatel ani
m'aja chodzic wedlug ustaw zakon-
nych. Coz' tedy jest? Koniecz'niec
s'ie musi zejsc' lud / bo ushys'h / jez'
przyshedł. A przetoz' c'ign' to coo mo-
wieny. Namy ta czterech me'ow/
ktorzy na s'obie g' s'lub m'aja. Tych
wziawshy do siebie/ oczy'p'c' s'ie z ni-
mi/ y uczy'ni nad'kad na nie aby ogo-
teli g'ow'ny a poznaj' wshyscy/ ze to/
co o tobie s'ys'heli/ nic nie jest: ale je
y ty sam chodzisz przestregaj'ac Za-
tonu. A o tych / ktorzy uwierzpli g'
Pog'anom / inysim pisali z stano-
wic / aby nic t'atowego nie s'cho-
wym'ali/ tyle aby s'ie wystrzegali
tego co jest ofiarowano h' b'atwa-
nom/ y od k'rwie/ y od rzeczy dawio-
nych / y od wshetecz'nstwa. Tedy
Pawel wziawshy z soba one me'ze/
nazajutrz oczy'p'ciony bedac z nimi
wshedł do ko'sciola / opowiadaj'ac
wypelnienie dniow i oczy'p'c'ienia/
dz'ga k'ajdego z nich oddana byla
of'arda.
A Gdy sie m'ialo wypelnic' siedm
dni/nietorzy Zydowie z Azyey
ujrzawshy go w ko'sciela / wshurzyli
wshystek lud / y wrzucili nań r'ecze/
wotaj'ac: Me'zowie Izraelscy/
ratujcie: Tenci to jest c'zlowiek/
ktory przeciwo ludowi y Zatonu-
wi y miejs'cu temu wshystkich wshedz
ucz'y: Nad to / y Greci wprowa-
dzil do ko'sciola / y p'lugawil to
miejs'ce swiete. Abowiem przed tym
widzieli z nim w mie'scie Trofima

Blazona Cyprycj'zela / starego
uczni'a.
17 **A** Gdyśmy przyšli do Jeruza-
18 lem / wdziacznie nas bracia
przyjeli. A nazajutrz wshedz a na-
19 my Pawel do S'akub'a / g'djie sie
byli wshyscy z'ataryj zeshi. Ktore
20 pozdrowimshy / rozpowiedziat im
wshystko porzadnie co Dog uczniom
miedzy Pog'any/ przez uslug'e jego.
21 Co oni ustyszawshy chw'ali P'ana/
y rzekli mu: Widzisz bracie jako
jest wiele tysiecy Zydow / ktorzy
uwierzpli z a ci wshyscy gorliwi sa
mifobnicy Zatonu. Ale o tobie
wzieli spr'aw'e / je odwodzisz k'
Wojzesh'a / wshysciach tych Zydow
ktorzy sa miedzy Pog'any/ mowiac:
je nie m'aja obrzez'wac' dziatel ani
m'aja chodzic wedlug ustaw zakon-
nych. Coz' tedy jest? Koniecz'niec
s'ie musi zejsc' lud / bo ushys'h / jez'
przyshedł. A przetoz' c'ign' to coo mo-
wieny. Namy ta czterech me'ow/
ktorzy na s'obie g' s'lub m'aja. Tych
wziawshy do siebie/ oczy'p'c' s'ie z ni-
mi/ y uczy'ni nad'kad na nie aby ogo-
teli g'ow'ny a poznaj' wshyscy/ ze to/
co o tobie s'ys'heli/ nic nie jest: ale je
y ty sam chodzisz przestregaj'ac Za-
tonu. A o tych / ktorzy uwierzpli g'
Pog'anom / inysim pisali z stano-
wic / aby nic t'atowego nie s'cho-
wym'ali/ tyle aby s'ie wystrzegali
tego co jest ofiarowano h' b'atwa-
nom/ y od k'rwie/ y od rzeczy dawio-
nych / y od wshetecz'nstwa. Tedy
Pawel wziawshy z soba one me'ze/
nazajutrz oczy'p'ciony bedac z nimi
wshedł do ko'sciola / opowiadaj'ac
wypelnienie dniow i oczy'p'c'ienia/
dz'ga k'ajdego z nich oddana byla
of'arda.
27 **A** Gdy sie m'ialo wypelnic' siedm
dni/nietorzy Zydowie z Azyey
ujrzawshy go w ko'sciela / wshurzyli
wshystek lud / y wrzucili nań r'ecze/
wotaj'ac: Me'zowie Izraelscy/
ratujcie: Tenci to jest c'zlowiek/
ktory przeciwo ludowi y Zatonu-
wi y miejs'cu temu wshystkich wshedz
ucz'y: Nad to / y Greci wprowa-
dzil do ko'sciola / y p'lugawil to
miejs'ce swiete. Abowiem przed tym
widzieli z nim w mie'scie Trofima

t G.
Vezh
dz'a-
piama

g
3 Moj.
17. 2.
4 Moj.
6. 18
y 9. 9.

h
Dziej
1. 20.

i
1 Moj.
6. 13.
Dziej
24. 18.

Esfeziego: o ktorym unniemali / jezby go Pawel wprowadzil do kosciola. Wyruszylo sie miasto wszystko / zbieg sie lud i a pojimawshy Pawla / wymleli go precz z kosciola / a zatym zaradzzy zamkniono.

A gdy sie starali jato by go zabili / dano znac hetmanowi wojsk wj sie wyruszylo wszystko z Jeruzalem. Ktory zaradzem wjzawshy s soga Jozniere z Cetunii / przybiezaf do nich. A oni uszawshy hetmana y jozniere / przeislali Pawla bic. Ledy hetman przyblizywszy sie pojimat go / y zaraf go dwiema lancuchami gwiazac : y wywiadowaf sie ktoby byl / y co by uczynil ? A jedni tak drudzynaczey miedzy ludem wofali. A gdy sie nie pozwonego dla gzieltu domiedzic nie mogli / rozezaf go wiec do obogu. A gdy byl u wshodu / przydalo sie ze go prawie jozniere mieli dla gwaltu onego ludu. Abowiem wielci lud sedz z nim / wofajac: Zgadaj k go. A gdy mial byc Pawel prowadzony do obogu / rzek hetmanowi : A godzi mi sie co mowic do ciebie ? A on rzek : Bniez po Grecu ? Y nie tyzef jest on i Egipcjanin / ktorzy przed tymi dniami uczynil rozruczyz wywiodes na puszczy cztery tysiacie mezwow zbowcow. A Pawel rzek : Jamci jest cizowiec m Zyd Jarsenczot / mieszcjanin nie z podlega miasta w Eplitecy. Przetoz profs cie / dopusc mi mowic do ludu. A gdy on dopuscil / Pawel stojac na wshodzie / stinat rzez na lud. A gdy bylo wielcie milczenie / uczynil rzecz do nich Zpdownskim jezyciem / mowiac:

ROZDZIAL XXII.

S. Pawla poczat wiary swojey wydawajacego. 22. zprzedku Zydowie smiali. 23. Potym k woli ich wotaniu. 24. Rozzani bys ubry. 27. Ktory dawsz zmacie jest mieszcjaninem Rzymski n. 29. Strachu nabawil nieprzyciel swoich. 30. Z okow uwolniony byl i a naradzurcz przed sad stanat.

S Ebowie bracia y Djcowie / sluchajcie mojej / ktora teraz do was cypnie / obmowy. A gdy u-

stypeli / i j do nich rzecz cypnie Zpdownskim jezyciem / tym sie barzziej uczynili / y rzek : Jamci jest maj Zyd / urodzony a w Jarsie Eplitey / kim i lecz wychowany w mieście tym u nog b Hamasielowych : y twiczony dostatecznie w Zakonie Djezstym / gorlwym bedac misoniemiem Bozym / jato wy wysocy dzie jesteście. Ktorym c przeslawowaf te droge dz na smierc : wiagac y podawajac do wiezienia y meze y niewidzy. Jato mi tego y Nasz wjzhy edyfan jest swiadkiem / y wysocy Starzy : od ktorych tez listy wjzawshy do braci / jachafem do Damasku s abym y te ktoryz tam byli / gwiazdane przywiodi do Jerezalem / aby byli karani. Y stato sie gdym jachaf / y gdym sie przyblizaf do Damasku o potudni / ze nagła ogarnsta mie swiatlosc wielka i nteba. Y upadlem na ziemie : A ustypafem glos mowiac do mnie : Saulu Saulu / czemu mie przeslawdujes ? A jam odpowiedzial : Ktos jest y Anie ? y rzek do mnie : Jam jest J Egoz Jarsarenski / etorego d ty przeslawdujes. A ci ktorzyz byli zeta / acz widzieli swiatlosc y onestali sie / ale glosu nie stypeli onego / ktory z mna mowil. Y rzek : Coz uczynis y Anie ? A y An rzek do mnie : Wstaj / idz do Damasku : a tamci powiedza o wszystkim co postanowiono / aby ty uczynil. A gdym nie widzial przed jasnoscia swiatlosci oney / bedac prowadzony za rzez ob tych co ze mna byli / przyszedlem do Damasku. Tam niejati Ananias e maj poboyny wedlug zakonu / majac swiadectwo obwspitich Zydow tam miescizacych / Przesedhy do mnie y przostawily sie / rzek mi : Saulu bracie / przejrzo. A tam teze godziny wezraf naiz. A on rzek : Bog Djcow nashych obrat cie / abyś poznat wola jego i a jbyś ogladat onego sprawiedliwego / y sluchat glosu ust jego. Abowiem mu bedziesz swiadkiem u wshpitych ludzi tego / coz odwacajsz ? Wstaj / a ochrzci cie : a onmyrzecy twoje wyzwa-

k
Dziej
22. 23.
I
Dziej
5. 36.
m
Dziej
9. 22.
22. 23.

30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
12
13
14
15
16
2

f Jac Iuiena f Płáskiego. P itato 17
 sie potym gdy m sie wrocił z do
 1. 32. Jeruzalem/á modlitsem sie w ko-
 Rzym 18
 10. 13. ściele/jem był w áchwytceniu. P
 g widzialem go mowiaccego do sie-
 Dziej 19
 9. 26. bie: Spięsz sie/á wyndź w rękę do
 h Jeruzalem i ponieważ świadectwa
 Dziej 20
 8. 3. twego nieprapyma o mnie. A jam
 i rżekł: Płnie/onic wiedza h jem-
 Dziej 21
 7. 52. ci ja podawał do więzienia/pbijaf
 w bożnicach ktoryz wierzyli w
 30 1. cis. Y gdy wysławano i krew Szęje-
 Dziej 22
 7. 52. paná świadeda twójego/jam też tu-
 dżież stat/ y zęzwalałem ná zabicie
 jego/ y strzegłem stat tych ktoryz go
 21 2. zabicjali. Y rżekł do mnie: Jdź/
 k boć Ja ciebie do Pogánów k dále-
 Dziej 23
 9. 15. ko pošle.
 13. 2. **A** Stucháli go áj do tego słowá: 22 3
 Gal 1. 15. 26. Y yodnieśli głos swój / mo-
 Efesz. 3. 7. wiac: Zgładź i ziemię i táltego i
 Tym. 2. 7. bo nie słuśna/áby miał żyć. A gdy
 Tym. 1. 11. oni wstáli/ y mietáli śaty/ y ciśláli 23 4
 21. 26. proch ná powietrze / Rozkazal go 24 5
 Hetman wieść do obozu/ y kazal go
 25 6. biczmi zprobować/ żeby sie dowie-
 dział dla ktorepby przęczył ná
 26 7. śat wofano. A gdy go rozciagnio-
 no/áby go biczmi bito/ rżekł Páwet 25 6
 do Setnika ktory tuż stat: Jżeli 26 7
 27 8. śis wam godzi cżłowieka Rzymia-
 niná nieofadzonego / biczmi bić?
 Co uslyśawšy Setnik / przęsta-
 27 9. piwšy do Hetmána / powiedział
 mu/ mowiac: Pátrz co cżłowiek
 28 10. ten cżłowiek jest Rzymianinem. A
 przęstapiwšy Hetman rżekł mu:
 29 11. Powiedz mi jeśliś ty jest Rzymia-
 ninem? A on rżekł: Tak jest. Y od-
 30 12. powiedział Hetman: Jare ja wiel-
 ko summe tego miejskiego práwa do-
 31 13. stat. A Páwet rżekł: A jam sie y
 32 14. urodził. A wnetże odstąpił od nie-
 go ci ktoryz go nireli wjác ná pro-
 33 15. by. Do tego. y Hetman sie bat/do-
 34 16. wiedziawšy śis ze był Rzymiani-
 nem i á ij go był kazal zwiázat. A 30 17
 35 18. śat nájąłuty cheg sie pewnie do-
 wiedzieć tego/ o coby był ofszęzony
 od Żydow / uwolnił go od onych
 36 19. zwiázek: y rozkazal śis zejść
 37 20. Przedniejšym Káptanom y rofy-
 38 21. śkiey Rádjie ich: á wywiódłšy
 Páwśa/ ślamił go przed nimi.

ROZDZIAŁ XXIII.

Páwśa o sobie sprawo dawajacego.
 1. Ananiáš udarzył rozkazal. 5. Pa-
 wet obmaniwšy sie. 6. mowilo zmar-
 twych śtánus. 7. Z kad sie śáto roz-
 zerwanie między ofszęzycielami Páw-
 bowymy. 10. Zydů nan zafszadzke uczy-
 nił. 20. Cżęgo dowiedziawšy sie He-
 tman. 23. odeszał go noca do Cezary-
 24. ję Feixowi Śtároście.

A Páwet pilnie pátrząc ná ons 1
 Ráde/rżekł: Wszowie brácia/ 2
 ja ze wšpółtego a sumnienia do- 3
 brego chodzitem przed Bogiem/ áj 4
 do dnia tego. Ledy Ananiáš Pa- 5
 wóššy Káptan / rozkazal go tym 6
 ktoryz przę nim stali b bić w gebo. 7
 Ledy rżekł Páwet do niego: Wde- 8
 rzy ćis Bog ściána pobielána i y 9
 ty siedziš sádjac miś wedyg Za- 10
 tonu/ á rozdzójęš miś bić prze- 11
 ćiwko Żatonowi? Játym ci ktoryz 12
 tójm stali/ rżekli: Náwóššemu tá- 13
 pšanowi Wożemu żtorzećyš? A 14
 Páwet rżekł: Nie wiedzialem brá- 15
 ćia / żeby był Náwóššym Kápta- 16
 nem. Do nápisano: Kóizęćiu lu- 17
 du twego c żtorzećyš nie będzieš. 18
 A poznawšy Páwet / że ich jedná 19
 cżęść byłá Śáduceufow/ á druga 20
 Żaryzeufow/ śáwofat w oney Rá- 21
 dżie: Wszowie brácia/ jam ješ 22
 Żaryzeuf á syn Żaryzeufow i o 23
 nádzjeje y o powštánie e umártych 24
 25 26. mnie tu dżii sádjá. A gdy on to 25
 27 28. mowil/ wšęćof śis rozgruch między 26
 Żaryzeufšami y Śáduceufšami: y 27
 28 29. rogerwofat śis ono mnośtwo. Abo- 28
 29 30. wrem f Śáduceufowie mowia/ i 29
 30 31. niemáf zmartwychwofidánia/áni An- 30
 31 32. jótá/áni Duchá: dśe Żaryzeufowie 31
 32 33. to oboje wyznawája. Y wšęćof 32
 33 34. śis wofanie wielkie. A powštawšy 33
 34 35. Náuczeni w piśmie z strony Żáry- 34
 35 36. zeufow/ spieráli śis/ mowiac: Ni- 35
 36 37. cęsmy g złego nie gndęzli w tym 36
 37 38. cżłowieku: y jeśli mu co powie- 37
 38 39. dział Duch/ ábo Anjot/ nie wal- 38
 39 40. cżnyš Bogiem. A gdy śis wšęćaf 39
 40 41. wielki rozgruch/ obawiając śis He- 40
 41 42. tman/áby Páwśa między soba nie 41
 42 43. rozszárpáli / rozkazal ićc żołnie- 42
 43 44. rzom ná dot / á wybręć go z po- 43
 44 45. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

h Drugiey noc stanałszy **h** przy
Dziej
12. 9
 nim **P**awł / rzekł : Wadź dobre-
 go sercá **P**awła. Abowiem játos o
 mnie świadezył w Jeruzalem / ták
 musif świadeżné v w Rzymie.

A Gdy był dżien / zjedzył się nie-
 12 27
 26
 13 27
 14
 28
 15 29
 30
 16
 17 31
 18 32
 19 34
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

124-
 125-
 126-

11
 24
 12 27
 26
 13 27
 14
 28
 15 29
 30
 16
 17 31
 18 32
 19 34
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ROZDZIAŁ XXIV.

Totullus skarzył na Pawła, 10. Paweł sie bronił. 25. Staroście v jego żenie Chrystusa opowiadał. 27. Feliks nie wstawy piomędzy ktorych sie spotkewał. 28. z Star. stwa odjedzał, Pawł w więzieniu zosłwał.

A Po pięci dñiach jachał **P**awł
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

L.
 Konie
 k
 Dziej.
 21. 32.
 1
 Dziej
 22. 30.
 m
 Dziej
 25. 29
 Dziej
 21. 2.
 21. 2.

ważejmym wielkiego potęgu doszłymi
 w wiele się dobrego temu narodowi
 stało przez twoje opatrzenie
 w zdrowy w wśędzi to że wśelą-
 kim dżestowaniem przysławiamy/
 wielmożny Felixie. Ale jeżeli cię
 długo nie bawim / proszę abyś nas
 mśluczo posłuchał według zwykłej
 swojej ludzkości. Zbowiemestny
 znaleźli tego męża zdrążliwego / w
 wśelającego rozruch między
 wśpółtymi Żydami po wśpółtym
 świecie / w hersta sep Sektu b Na-
 gajrejcytow. Który się też ważym
 przysławim łobiot: ktoregośmy też
 pojimawym / według Zatonu udę-
 go chcieli sądzić. Lecj przyszedł
 Hetman Lizpaf z wielkym mo-
 cym / wziął go z ręk nśpych. Rozkaza-
 wym tym ktorzy nań straża / iść do
 ciebie / od ktorego się sam będziesz
 mogł wywiadując się dowiedzieć
 tego wśpółtęgo / o co my nań strą-
 żymy. Na co się zgodzili w Żydo-
 wie mówiąc: że się tak rzecj ma.
Edy Páwet odpowiedział / gdy
 nań Śędrosła śniat aby mo-
 wit: Wd wielu lat wiedząc że bydy
 Śędjig tego Narodu / tym och-
 tniey dą sprawy o tym co się nimie
 dotycje. Gdyż ty wiedzieć mojesz /
 iż niemniej wśędzi dni tyłto dwana-
 ście / jałom ja przyszedł do Jeruza-
 lem abym się modlił. Do tego
 ani mi znaleźli w łobście z kim
 gadającego / albo buntującego
 lud / ani w bojnicach / ani w mie-
 ście. Ani tego moga dowieść / o co
 tu teraz na mi straża. To jednat
 przed tobą wyznamam / że według
 oney drogi / ktorą oni powiadają
 być c heretyctwem / tąd ślucje Dżej-
 stemu Bogu / wierząc wśpółtému
 cokolwiel napisano w Zatonie w w
 Procoech. Mójak nądzije w Bo-
 gu / że będzie / ktorego y oni cje-
 tają / smartwyczwśtanie w sprawo-
 dliwych w niesprawiedliwych. A
 sam się o to yimie d śtaram / abym
 gawpke miał sumnienie bez obraże-
 nia przed Bogiem w przed ludźmi.
 A po wielu lat / przyszedłem abym
 przynioł jałmuzny e narodowi
 memu / w oskarz. Na tym znaleźli
 mis w łobście o cępbćioneo (nie

z ludem ani z rozruchem) niektory
 19 Żydowie z Agrey: Ktorezy tej
 tu mieli śtając przed tobą w śtar-
 żyć / jeśli by ci mieli przeciw-
 20 unie. Albo niechaj ci śdmi powie-
 dzo / jeśli we mnie znaleźli jałm
 prawość gdyśm śtat przed Káda:
 21 Dprocz tego jednego gśofu / jem
 miedzym nimi śtojąc gśowotał: Dla
 śmartwyczwśtania g umarłych / ja
 dżiś śadżony bymam od was. g Dtefj 23. 6. 22. 20
 22 **A** Bstysławym to Felix / o dżo-
zfrans ich / mówiąc: Gdy się o
 tej drodze dostateczniey wywiem
 kiedy tu Hetman Lizpaf przysędje
 23 / rozegnam śprawy wáse. Prosta-
 zat Śermitowi aby śtrzegł h Páw-
 tá / w pofolgował mu z w aby nie
 bronit jańcau z przysjaciol jego
 pofolgować mu / albo go nąwie-
 dżać. h Dtefj 27. 2. 28. 10
 24 **A** Po kilku dni przysjáchawym Że-
 luy z Drusylla żona swoja /
 ktora była Żydowka / śtała gśwo-
 tać Páwta z w śluchał go o wterze
 w Chrystusa. A gdy on rzecj cę-
 nit w sprawiedliwości w o powość-
 gliwości w o przysłtym śadzie / u-
 lett się Felix w odpowiedział: Jyż
 10 25 teraz odejdy: a gdy cżas upątrze-
 łujś cę gśwotać. A przy tym spo-
 dżemat się że mu Páwet miał dąć
 11 26 pieniądze / żeby go wypuścić: dla
 tego też tym cżęściey go wywádżac
 27 do siebie / rozmawiał z nim. A po
 wysćciu dwu lat / miał po sobie Felix
 Namieśniká / Porcupuś Śestá.
 A cęgc sobie Felix táske gjednat
 u Żydow / postáwiti Páwta i w wis-
 gieniu. i G. Zwis- 20nego

ROZDZIAŁ XXV.

Festus nastąpiwszy po Felixie. 5. ka-
 zat sobie Páwta prz. ywicić. 11. Páwet
 do Cesarza appellał. 14. A Festus
 Agryppie Krolwi *zfrans* Páwlowe
 przedłożymy. 23. Páwta przedon śtá-
 wil. 27. aby rozsądził *zfrans* jego.

Edy Festus wśáchawym ná
 w dństwo / po trzech dniach przys-
 2 jáchal do Jeruzalem z Cezárpey. W
 śtáwili się przed nim Nawyży
 2 Káptan w przedniejšy z Żydow prze-
 3 ciewto Páwlowi z w pobiłi go / za-
 dżac táske przeciwto niemu / aby

b Dtefj 28. 20.
 c A. Kácer śtem d Dtefj 23. 1. e Dtefj 11. 29. Rzym 15. 26. f Dtefj 11. 24.

11. 22
12. 1
13. 2

go kazał przynieść do Jeruzalem :
uczyniwszy sąsady / aby go zabi-
li na drodze. Ale Jezus powiedział z
Nj Paweł jest pod strażą w Cezar-
rye / a iż sam tam w rękę pojedzie.
Ktorez tedy / mówi / a was moga /
niechże z nami jada : a jest jest ja-
ka winą w tym moju / niechże nasz
strąga.

4

A Znieklamy u nich nic więcej
tylko dżecieście dni / jachat do
Cezarye : a nądzjutrz usiadły na
Sądzie / kazał Páwła przynieść.
Ktorez gdy przyszedł / obstąpił go ci
ktorez byli przysli z Jeruzalem
Zydowie / przynofac wiele y cie-
żkich słaz przeciwko Páwłowi /
ktorez dowieść nie mogli. Gdż
on spráws dawał a sobie, Zem áni
przeciwko Zákłowski Zydowskiemu /
áni przeciwko kościołowi / áni prze-
cimko Cezaryowi nie nie grzechył.

a

Dziej

24. 11.

25. 17

Ale Jezus chce sobie zjednać ta-
kła u Zydow / odpowiedziawszy Pá-
włowi / rzekł : Chcechże iść do Je-
ruzalem / a tam o te rzeczy sądzony
býć przede mną ? Ale Paweł rzekł :

b

Dz. 27

28. 12.

Przed Sadem Cezaryim stojs /
gdzie mis sędzić przedab : Zypo-
nem ni w czym nie utrzywdził / ja-
ko y ty lepiej wieś. Do jeslim
czym b niepraw / y co godne śmier-
ci uczynił / nie brantam się u-
mrzeć. Ale jeśli niemáš nic tálic-
go z tych rzeczy o ktore ná mis strą-
ga : niek mis im wydać nie moze.
Appelluje do Cezaryá. Tedy Jezus
rozmowiwszy się z Káda / odpowie-
dzał : Do Cezaryá áppellował ?
Do Cezaryá pojedzie.

c

Dz. 27

24. 43.

A Gdy wyšlo kilć dni / Krol A-
gryppá y Bernice przysłachali
do Cezarye / witáć Jezá. A gdy
tam miało dni zmiechali / Jezus
przetęł Krolowi spráws Páwło-
ws / mówiac : Mąz niektorez gośta-
wiony c jest od Jezá w więzieniu.
Dla ktorego gdym był w Jeruza-
lem / stáwili się przede mną Prze-
dniejšy Káptani y Starşı Zydow-
scy prośac o dekret przeciwko nie-
mu. Ktorepmem odpowiedział / że
tego nie máją w swyćgáju Rzy-
mianie / aby ktorego cżłowieka
mieli wydać ná strázenie / áżby

4

17

5

18

6

19

7

20

8

21

22

9

23

10

1

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

pierwep oskarżony / miał przed soba
te co nasz strąga zy danoby mu płác
do odpowiedzi ná to w czym go wi-
nuja. Gdy się tedy tu ješli / bez
wskelicy odmłoty nądzjutrz jábiad
sy ná Sądzie / kazałtem przynieść
tego mezd. Przeciwo ktoremu stá-
nawşy ci co nasz strągł / jádnep
winy nie przynieśli z tych ktorep-
chem się ka spodziemal. Lecż jákieś
spory o swoyich Zabobonicz mieli
przeciwko niemu / y nie jákim JE-
zudie umárłum / o ktorepm Páweł
twierdził że bywie. Ja tedy war-
piac o tym czym ten spor był / rze-
kłem : Jezusy chciał iść do Jeru-
zalem / a tam o tym byđ sądzony.
Lecż iż Paweł áppellował / ády zá-
chodny był do Augustowego co-
segnánia / rozkazałtem go chwóć áż-
bym go postął do Cezaryá. Záтым
Agryppá rzekł do Jezá : Chciał-
bym ja tego cżłowieka kłoseć. A on
rzekł : Jutro go uslyşysz.

A Agryppá tedy / gdy przyszedł A-
gryppá y Bernice z wielką ota-
żakością / y wesli w dom Sądowy /
z Hetmánami y mezdami przednie-
şymi miásta onego : ná rozstánie
Bestowe przynieđżiono Páwła. Y
rzekł Jezus : Krolu Agryppo / y
wşyřcy mezdowie ktorezycie tu z
námi / widżicie tego o ktorego mis
wşyřtel lud Zydowśł : prośił / y w
Jeruzalem y tu wostájac / Ze nie
stusna aby ten dżużey żyć miał. A
ja przogumiawşy że nie uczynił d
nie śmierci godnego / a iż y on sam
áppellował do Augustá / uczynilem
dekret aby był postány. O ktorepm
cobym Páwu pewnego pisáć miał /
nie mam. Przetoż kazałtem go przed
was przynieść / a nawisecy przede
ćis Krolu Agryppo / ádpm porozsa-
dzeniu spráws jego miał co pisáć.
Bo mi się nie stusna widzi / postáć
wieżntá : a tego / o co go winujó /
nie oznájmit.

d

Dziej

23. 9.

24. 22

ROZDZIAŁ XXVI.

Páweł przed Agryppá. 4. młodeg
lat swojich sprawy. 20. y powótanie
swoje przedkładać tak przetráćliwie.
28. yż też serce Krolowske poruřit. 30.
Jednak nie niespráwioşy. raz. 28. ita

panowie, sadz ac go bydz mowinnym.
 1 **A** tym Agryppa rzekl do Pawla: **P**ozwolat sis abys mowil sum od siebie.
 2 **E**dy Pawel wydragmowil reke teta sprawe dat. Na to wshystko / s czezo mie winuja Zydowie / Krolu Agryppo / poczytam sie bydz za szczedliwego / iz dzis mam odpowiadac przed tobq. A zwlaszcza jes
 3 **t**ep powiadam tych wshystkich / ktore sa miedzy Zydami / zwyczajom y sporow : Przetoj cis prosi jezby mis cierpliwie posuchac. Co sie tedy tnie spowta mego odmowosci / jaki byl od poczatku miedzy
 4 **n**arodem mojim w Jeruzalem / wtedys wshystcy Zydowie / Wedac mie swiadem i dawna (gdyby swiadectwo wydac chcieli) iz webtuz nadostonalshy Sektu nabozenstwa
 5 **n**aszego / jstem a bedac Farizeusem. A teraz o nadszies b oney obietnice Djeom od Bogá uczytnoney / stojs przed sadem z Ktorey /
 6 **d**wojemaście nasze pokolenie ustaowiczenie dniem y nocz sluzac Bogu ma nadszies dostapic : **D** te nadsziesie starza na mis Zydowie / o Krolu Agryppo ! Coz ? Za rzecj do wiary niepodobna u siebie sadzicie / ze
 7 **B**og umarte w budza ? **W**niec sie mprawdzie samemu zdato / zem byl powintne przeciwto Zmieniowi Jezusa Nazarenskiego wieleprzeciwnych rzeczy czynic. Com tej c czo
 8 **n**ik w Jeruzalem : y wielem ja swietych sadzał do wiezienia / wsiagmshy moc odPrzedniejszychKáptanow : **A** gdy mieli bydz zabijani /
 9 **w**etowalem przeciwto nim. **Y** yo wshystkich boznictach czestotret je trapic / przy musatem bluznic : **a** naber wscietke przeciwto nim powstapujac / przebladowalem je dz y
 10 **d**o obcych miast. **W** czym gdm tez do Damásku jachal / majac wladza y zlecenie od Przedniejszych Káptanow / **W** potudnie w drodze bedac /
 11 **w**idzialem / o Krolu ! swiáctosc d i nieba / **a** inieszka nad jasnosć stonocyna / ktora eswiecila mnie / y te
 12 **s**torzy jachali ze maq. **A** gdy smy wshystcy upadli na ziemie / uslysatem głos mowiacy do siebie. **a** mowia-

1 **c**y Zydowstiem jezptiem : **S**aulu / Saulu / przecz mie przebladujes ?
 2 **t**rudno tobie przeciwto ościeniami wierzác. **A** jam rzekl : **K**tos jest pAnie ? **A** on rzekl : **J**am jest **Z**ezus / ktorego ty przebladujes. **A**le
 3 **w**stań / **a** stań na nogach twojich ; **g**dy emci sis dla tego pokazat / **a** **d**bym cie uczytnil sluga y swiádeciem tate tych rzeczy ktora widział / **j**ako
 4 **y** innych / w ktorychci sis poznaj.
 5 **W**yrwajac cis od tego ludu / y od Pogánow / do ktorych cis teraz posytam. **K**u otworzeniu oczu ich / **a** **b**y sis náwrócili z ciemnosci e do
 6 **s**wiátkosci / **a** z mocy sáatáshy do Bogá ; **a**by tak wziesi odpuszczenie grzechow / y dzial miedzy powmowco
 7 **n**ymi przez wiara ktora jest w mis.
 8 **P**rzetoj Krolu Agryppo / nie bystem nieposluszny temu niebieskiemu
 9 **w**zgeniu. **A**le naprzod tom / ktorey sa w Damásku f y w Jeruzalem /
 10 **y** we wshystkiet krajinié Judshy / y Pogánom / opowiadalem aby powstowáli y náwrócili sie gdo Bogá /
 11 **c**zyniac uczytni godne Pokuty. **I**erem Dla tych rzeczy Zydowie w koscie.
 12 **l**e mis pojimamshy / chcieli mi zabic. **A**le za pomocq Bojza / **j**estcie
 13 **á**z do dnia tego stojs swiadcjac y **u**matemu y wielkiemu z nic nie mo
 14 **w**iac o przecj tego / co opowiedzieli Prorocy y Mojzesz ze sie stac mia
 15 **to** : **T**o jest. **J**é Chrystus h miał cierpieca bedac pierwszym z **z**mar
 16 **t**nych wslania i opowiadac miá swiáctosc ludowi temu / y **p**o
 17 **g**ánom.
 18 **E**dy gdy on tu obronie swojey powiebzial / rzekl Festus glossem wielkim : **S**zalejes Pawles wielka náuda przywodzi cie do salenswá. **A**le on rzekl : **N**ie szalejs.
 19 **N**amozniejshy szescie / **a**lec prawdjime y zdrowe slowa powiadam. **W**ie bowtem y Krol o tych rzec
 20 **z**ach / przed ktorym bezpiecnie mowis : **g**dyj nie tuhs / **a**by co z tych rzeczy y niego byto tájino / **p**oniewaz
 21 **s**is to nie w lacie dzialo. **W**ierzysz Krolu Agryppo Prorokom ? **W**iem iz wierzysz. **Z**atym
 22 **A**gryppa rzekl do Pawla : **N**áto
 23 **b**ys mie nie nármowil / jezbym zostal

a
 Fiip.
 3. 5.
 b
 Moj.
 3. 15.
 322. 12.
 349. 10.
 5 Moj.
 28. 15.
 2 Sam.
 7. 12.
 1 Sam.
 132. 11.
 Ezaj.
 4. 2.
 37. 24.
 39. 6.
 Jerem.
 23. 5.
 33. 15.
 Ezach.
 34. 23.
 37. 24.
 Danie.
 9. 24.
 Msch.
 5. 2.
 c
 Dziej.
 2. 2.
 d
 Dziej.
 9. 3.

e
 Ezaj.
 42. 6.
 362. 1.
 f
 Dziej.
 9. 20.
 g
 Ierem.
 12. 2.
 Ezach.
 18. 21.
 33. 14.
 Mast.
 3. 2.
 34. 17.
 39. 13.
 Luka.
 12. 3.
 24. 47.
 Dziej.
 2. 28.
 3. 19.
 7. 30.
 Rz.
 2. 4.
 2. 17.
 3. 9.
 Objaw.
 2. 10.
 3. 3.
 Mast.
 16. 21.
 i
 1 Kor.
 15. 20.

Chrześcianinem. Ale Paweł rzekł: 29
 Zyczołbym od Boga / aby y w małe
 y w wielu / nie tylko ty / ale y wby-
 sey ktorzy mie dziś słuchają stali
 się ciałimi jakimi y ja jest / oprocz
 tych zwieszet.

A Gdy on to rzekł / wstał Krol / y 30
 Stárosta / y Wernice / y ci teo-
 rzy siedzieli z nimi. A ustąpiwszy
 ná stronę / rzekli jedni do drugich /
 m. wiąc z Nic godnego k śmier-
 ci albo więzienia nie czyni ten
 człowiek. Lecz Agrippa rzekł do 32
 Festá: Mogł ten człowiek być u-
 wolniony / by był do Cesarzá / nie
 appealował.

ROZDZIAŁ XXVII.

*Pawła. 7. 9. Niebezpieczno ze-
 glowanie opowiada; acem. 11. niewie-
 rzone. 14. Pot; w odwiatrow porwani be-
 dac. 21. 41. z okretem sie rozbił. 34.
 w sficy jednak zarowo. 44. do brzegu
 przypłynali.*

A Gdy słazano / jebyśmy plyneli 1
 do Wloch / oddano y Pawła / y
 niektore inne więźnie / Setnikowi /
 imieniem Juliuszowi / Roty Angu-
 stowej. Ledy wsiadłszy w okret A-
 drámiteński / mając plynąć podle
 trójny Agrey / puściliśmy się od 2
*br. equ. : a był z nami Krystarchus z
 Macebonii / z Tessalonii. A dru-
 gego dnia przypłynęliśmy do Cy-
 pnu: kedy Juliusz ludźto się Pa-
 wlowi stawiłszy / pozwołił mu b iść
 do przysiaci / aby wejściu gdy był. A
 z támtąd się puściliśmy / przypłyne-
 liśmy pod Cypr : dla tego że był y
 wiatry przeciwné. A przepłynaw-
 śmy ono morze ktore jest podle Cy-
 liccy y Pámfiliey / przypłynęliśmy do
 Miery masia Ipcyjskiego. A tam
 Setnie znalazłszy okret Alexandryj-
 ski / ktory plynął do Wloch / wsi-
 dził nas weni. A gdyśmy przeg wiele
 dni z wolną plynęli / y gá ledwie
 przeciwko Knidowi przypłynęli /
 przeto że nam wiatr nie dopuszczal /
 pedyliśmy pod Kretę podle
 Salmonu. A ledwie ja przemię-
 wamy / przypłynęliśmy ná miejsce niektó-
 re / ktore zowią Pistne Porty / od
 ktorego blisko było miasto Lásca.*

A Gdy cjas niemady wyszedł / y 9
 już było niebezpieczne jezlo-
 wanie / przeto iż już był y post c
 przemięta / nápominał je Paweł / 3 Moj.
 16. 29.
 10 Mowiac do nich : Mójowie / wi-
 dze ja iż z utrapywdzeniem y z wiel-
 tą stobą nie tylko towarom y z ostra-
 tu / ale też y dusz nástych będzie to 4 Moj.
 29. 7.
 11 jezlowanie. Jednak Setnie wicep
 usal sprawcy okretu y Sternitowi
 12 ániż temu co Paweł powiadał. A
 gdy nie było portu sposobnego tu
 zimowaniu / wiele ich ráds dawáło
 puścić się z támtąd : owaby jakoj-
 kolwiek mogli przeprawnić się do
 Feniccy / przejmować u portu
 Kretéjskiego / ktory leży miechy
 wiatrem Poludniowym y Zach-
 13 dniowym. A gdy powionel wiatr z
 Poludnia / mniemając je swego
 przedziwizicia dopieli / puścili 14
 się od brzegu / plynęli bliżko Krety.
 Lecz nie długo potom uderzył ná
 nie wiatr gwałtowny / ktory zowią 15
 Eurylydon. A gdy był okret por-
 wany / á nie mogli się oprzec wi- 16
 trowi / puścili się plynęli. A
 gdyśmy pod niektory máty wysp
 przypłynęli / ktory zowią Klauda /
 17 ledwieśmy mogli bacit zatrymac.
 Ktory wciągnąłszy okret / ratunku uży-
 wali / podpasłszy okret / á bojąc się 18
 żeby nie wrpad ná hal / spuścili 19
 jagle / ták plynęli. A iż námi ná-
 wadności bázgo mietali / nádzástrę 20
 towary á wyrzucili. A trzeciego
 dnia rękami nástymi okretowe ná-
 21 czynia wyrzucili. Lecz gdy się
 áni słońce / áni gwiazdy przeg wiele
 dni nie ukazyły / á náwdność nie-
 máta nálegála / nádstátel obje-
 22 była wshyła nádzieja / jebyśmy
 byli mogli bydż zchowani.
A Gdyśmy długo nie jedli / tedy 23
 Paweł stojac w posrodku ich /
 rzekł: Mielicie záprawda / o mezo-
 wie ! usłuchawśy mie / niepuszczá 24
 się od Krety / á rak ujdé też stráty
 y zguby. Lecz y teraz nápomina-
 was / ábyście byli dobrej myśli /
 boć nie aginie z was jedna duszá /
 oprocz okretu. Abowiem stánal
 25 przy mnie tej nocy Anjól Boga / tego
 ktorego ja jest / y ktoremu służę /
 26 Mowiac : Nieboj się Pawle / mu-

k
 Dziej
 23. 9.
 25. 25
 a
 Dziej
 19. 29.
 22. 4
 Kolos.
 4. 10.
 d
 Dziej
 24. 23.
 28. 16

c
 3 Moj.
 16. 29.
 4 Moj.
 29. 7.
 d G.
 Wczyni
 li ny-
 miot.

sif sławiony bydy przed Cesarzem: 41
 a oto dawał cis Bog wespółkami /
 ktorzy plyną z toba. Przetoj bady 25
 cie dobrej myśli moziej. Abs-
 wem wierze Bogu / je tak bedzie
 jako mi powiedziano. A musimy 26
 opadé e na niektorym wyspie. A 27
 gdy przysia noc cieternasta / a my-
 smo sie bialdli po morzu Abria-
 tycim / ofoso polnocy zdalo sie zo-
 slarcom / i sie im otawadła nie-
 ktora trójina. Tedy spusciwszy 28
 snur z otowem / znalezi glasy
 dwadzieścia sojen: a malucjco
 obpłynawshy / a sie spusili otow / y
 znalezi pistnacie sojen. A hojac 29
 sie aby snady na miejscu ostre nie
 wpadli / przuciwszy cztery kotwice
 z stropu / przazneli aby dzień był. A 30
 gdy jezlarze mpsili z okretu u-
 cieć / y spusili bacil na morze /
 chocę rzkomo od przgodtu okretu za-
 rzucac kotwice / Azell Pawel Se- 31
 tnikowi y żołnierzom: Jesli ci nie
 zostana w okrecie / wy zachowani
 być nie mozeć. Tedy żołnierze ob- 32
 cisli powrozy u bacit / y dopnócili
 mu odpadé.

A Wiedzy tym niz sie rozednia- 33
 to / naryminat Pawel wespółkie
 aby pokaz przysli / mowiac: Dzij 34
 temu cieternasty dzien / jako cjeta-
 jac trwacie bez polarmu / nic nie
 jedzac. Dla tego proste was / aby 35
 scie pokaz przysli / do to fluzj tu
 zachowanu waszemu: gdyj jadne- 36
 go z was wos f z gtowy nie spa-
 dnie. A to rzeszy wshled wjagwshy /
 g podjistelował Bogu przed wshst- 37
 timi / y slawawshy pocjal jedc. Za-
 tym wshscy bedac leshy mpsli / y 38
 sami polarmy przujmowali. A byso
 nas wshstlich dusz w okrecie dwie 39
 scie siedmdziesiat y seoc. Bedac
 tedy potarmem nadszeni / ulzenie 40
 czynili okretowi / wyrzucajac go-
 je w morze.

A Gdy był dzien / nie poznali zie- 41
 mie / wshlje obaczpli niejaka
 odnoga majaca brzeg: do ktorego
 uradzili / jesliby moglo bydy / przp-
 bic okret. A wycisgnawshy kotwice /
 pnócili sie na morze z a spusci-
 wshy zamiasu stropow / y podnioshy
 jagiel po powietrze / mieli sie do brze-

ga. Ale nadpshy na h miejsce / ktore 41
 miało z obu stron morze / otracili 2 Kor.
 okret: a przgodet okretu umiezna- 11. 25.
 wshy zostal nie ruszajac sie / lecj gad
 rozbijal sie od gwaltownych w-
 slow. Tedy żołnierze radzili / aby
 wieznie pozabijali / izby który wy-
 plynawshy nie uciekl. Ale Setnik
 chocę zachowac Pawla / pohame-
 wal je od tego przedwstwiecicia z y
 rozkazal tym ktorzy mogli plynac /
 aby sie w przgod w morze pusčili /
 y na brzeg wysli. Inni z ad sie / nie-
 ktorzy na deskach / a niektory na
 skutach okretu. Y tak sie stalo / ze
 wshscy zdrowo wysli na ziemie.

ROZDZIAL XXVIII.

Pawla z inshymi, z ochota Paganie
 przyjali. 3. ktoremu zmija nie zafko-
 dzita. 2. Ojca Publiusowego y inno
 uzdrawil. 10. A od Melity sie pusciw-
 shy. 16. do Rzymu jachali. 17. Tam
 Pawel Zydom 20. i praw s swoja przed-
 t. zymshy. 30. przoz dno lotis Ewan-
 gelie kazal.

A Gdy zdrowo usli / dopiero a po 1
 znali iz on wshcy Melita na- 2
 gwano. Ale on gruby lud / potagal 27. 26.
 nam nie lada ludzosc: abowiem
 spalinwshy stos drew / przysli nas
 wshstlich / dla defcju padajacego /
 v dla zimna. A gdy Pawel nadgr- 3
 net z gromade chrostu / y kladł na
 ogien / wyrwawshy sie zmiya z go- 4
 raca / przypielala sie do reti jego.
 A gdy on lud gruby ujrzał one gdo- 5
 dzine wshcy / y reti jego / mowili
 jedni do drugich: Pewnie ten ciz- 6
 wiec jest mezbobojca z bo choc z mor-
 zja usedł / przecie mu pomsta izwym
 być nie dopuscila. Lecj on b otrza- 9
 snawshy one gadzine w ogien / nic
 stego nie ucierypat. A oni cjetali 16. 12.
 jeby opuchł / albo nagle upadshy u-
 mart. A gdy tego dsuga cjetali / d 10. 19.
 widzieli iz mu sie nic stego nie sta-
 lo / odmieniwshy sie / mowili ze jest
 c Bogiem.

A Przo onych wiejscach miał fol- 7
 warki przedniejshy onego wy-
 spy imieniem Publius: który przp-
 jawshy nas / przez trzy dni przpja-
 cielestie podejmował. Y stalo sie 8
 ze Dziec onego Publiusa majac

c
 Dziej
 22. 2.

f

Sam.
 24. 45.
 Sam.
 14. 11.
 Marc.
 20. 30.
 Luka.
 12. 7.

g

Sam.
 9. 12.
 Mark.
 6. 41.
 Iand.
 6. 11.

Rzym.

14. 6.
 Kor.
 10. 30.
 1. 7m.
 4. 5.

a
 Dziej
 27. 26.

9
 Mark.
 16. 12.
 Luka.
 10. 19.

e
 Dziej.
 14. 12.

d goracjsze d ybiegunke / leżat: do
 1. *Matej* 24. 24. *Mark* 7. 30. *Luka* 4. 32. *Mark* 16. 18.
 2. 24. *Mark* 7. 30. *Luka* 4. 32. *Mark* 16. 18.
 3. 30. *Luka* 4. 32. *Mark* 16. 18.
 4. 32. *Mark* 16. 18.
 5. 18. *Mark* 16. 18.
 6. 1. *Bli-*
 7. *knista*
 8. *Dziej* 24. 23. *27. 3.*
 9. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 10. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 11. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 12. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 13. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 14. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 15. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 16. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 17. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 18. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 19. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*
 20. *Dziej* 24. 23. *30. 8.*

goracjsze d ybiegunke / leżat: do
 ktorego Paweł wśedłszy / modlił się
 a włożony był nań e ręce / uzdrowił
 go. Co gdy się stało / tedy drudzy /
 ktorzy byli skłonni chorobami na
 onym wyspie przychodzili / y byli
 uzdrowieni. Ktorzy nam tej wielkiej
 ucęciwość wyrażali. A gdyśmy
 precj płynąć mieli / naktądli nam
 cjęgo było potrzebą.

A Po trzech miesiącach / puścili-
 śmy się w okręcie Aleksandryj-
 skim / ktory zimował na onym wy-
 spie / mającym ją herb / k Kistora y
 Polluxa. A przyppłynawszy do Sy-
 ratus / zmięskaliśmy tam trzy dni.
 A z tamtąd płynąc kofem / przyby-
 śmy do Regium. A po jednym
 dniu / gdy powstał wiatr Posudnio-
 wy / ktorego dnia przyppłynęliśmy
 do Puteolow. Gdzie znalazłszy brá-
 ćcia / uprośeniśmy byli od nich / je-
 byśmy zmięskali u nich przez siedm
 dni: a takęśmy śli do Rzymu. Z
 tam / gdy usłyszeli bráćcia o nas / wy-
 śli przeciwko nam aż do rynku Ap-
 piusowego / y do Trzech kłozem:
 ktore gdy Paweł ujrzał / podzięko-
 wawszy Bogu / wżiał śmiáctwo. A
 gdyśmy przyšli do Rzymu / Setnit
 oddał więznie Hetmánowi wojska:
 ale Pawłowi dopuszczono z mie-
 skąd osobno / żołnierzem / ktory go
 strzeżł.

N ektódo się po trzech dniach / je-
 zwolał Paweł Przedniejszych z
 Zydow: a gdy się zeszli rzekł do
 nich: Mężowie bráćcia / ja nie nie
 ucęzyniwszy przeciwko ludowi / y
 zwycząsom Dziejstwu / będąc zwiá-
 żany w Jeruzalem / podobnym jest w
 ręce Rzymianów. Ktorzy wysłu-
 chawszy mnie / chcieli mnie wypuścić
 dla tego / że we mnie żadney winy
 gódney śmierci nie było. Lecz gdy
 się temu przeciwwidli Zydowie / mu-
 siałem appellować do Cesarz: nie
 jedym unak naród moj w cępm o-
 strażać. Dla tej tedy przyjęny

21. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 22. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 23. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 24. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 25. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 26. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 27. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 28. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 29. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 30. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 31. *Dziej* 23. 6. *24. 22*
 20. *Dziej* 23. 6. *24. 22*

zwolałem was / abym się z wami
 ujrzał y rozmawiał: abowiem dla
 nábzieje ludu i Izraelskiego / tym
 śancuchem jestem wyśłany. Lecz
 oni rzekli do niego: My / ániszmy
 listow dostáli o tobie z Judskiej
 ziemi / áni kto z bráćci przypśedłszy
 oznájmił albo mówił o tobie co-
 ślego. Wśáćżędźśmy rádzi od
 śiebie śpyseli co rozumiesz. Abowiem
 o tej śetćie wiemy iż wśedzie prze-
 ćiwko niey mówią.

A Postánowiwszy mu dzień / przy-
 śli ich do niego do gospodyn-
 máto: ktorym z pómiábkániem
 wyśładał krolestwo Boże / nma-
 wiájąc ich do tych rzeczy ktoreśa o
 Jezusie / z jatonu Roźjęwego
 y z Prorokow: z od poradęu aż do
 wieczjora. Tedy niektórzy uwierzy-
 śli temu co mówił / a niektórzy nie
 uwierzyli. A będąc niezgodnymi
 między soba / rozęśli się / gdy Paweł
 rzekł to jedno słowo: Jż dobrze
 Duch Świety powiedział przez I-
 zajasza Proroka do Dscow nářych /
 Mówiąc: Jż do tego ludu / á
 mów / śłuchem k śłucháć będąć-
 ćie / ale nie zrozumiecie / á widząc
 widząc będąććie / ale nie uszycie.
 Abowiem zgrubiáto serce ludu te-
 go / á śięćto uszyma śpyseli / y zá-
 mrużyli oczy swe: aby śnadź ośny-
 má nie widzieli / á uszyma nie śpy-
 śeli / y sercem nie zrozumieli / y nie
 náwrócili się / á uzdrowiłbym je.
 Niechże wam tedy wiadomo be-
 dzie / iż Pogánom postáne jest to
 śbáwlenie Boże / á oni śłucháć be-
 dą. A gdy to on rzekł / odesłł Zyo-
 wie / májąc między soba wielki
 spor. Y mieśkał Paweł przez cás-
 dwie łecie w najemney gospodzie
 swozey / y przyjmował wśystkie eto-
 rzy przychodzili do niego: Káżąc o
 krolestwie Bożym / y ucęjąc tych rze-
 czy ktore śa o Pánu Jezusie Chry-
 śtusie / ze wśelkim bęspiećjęń-
 Źtewem / bez przesładzi.

Dziej 23. 6. *24. 22*
Exaj. 6. 9.
Exach 12. 2.
Matej. 13. 14.
Mark 4. 12.
Luka. 8. 10.
Jana. 12. 40.
Rzym 11. 8.

LIST SWIETEGO PAWLA APOSTOLA, DO RZYMIANOW.

Łist Ś. Pawła do Rzymianow / zámpła w sobie trzy cęśćci. I. Przedmowa z ktorey
 pocjawszy śa od pocjátku 1. rozđ. aż do v. 16. Apostol do wdźięcznego przyśćcia listu

tego Rzymianom usluguje. Gdzie opisuje osobę Chrystusa Płna. Z jich wiary się cieszy / y o swoim onych nawięzieniu / obietnicę czyni. II. Summa nauki Chrześcijańskiej z w ktorej. 1. Nauka jestiny wspan / to jest y Zydzi y Poganie grzesznymi / a grzechy nasze są przeciwko Bogu / y przeciwko ludzjom / a to albo tajemne albo jawne / czyni w Rozd. 1. 2. 3. 2. Usprawniedliwienie / w kim jest zdokojone / jako go dostąpię / y co y tak są y. Jyter w rozd. 4. 5. 3. D nozym rodzie : y jako ci co go dochodzą boż Duchowny wieść musią / y czym się w utrapieniu cieszyć mają w rozd. 6. 7. 8. 4. Wybrani do żywota wiecznego : A tu / kto / tego / dla czego wybiera / w rozd. 9. 10. 11. 5. D powinnościach ludzi usprawiedliwionych przeciwko Bogu / y pospolitych y osobnych w rozd. 12. przeciwko ludzjom na Brzędach badacym / oświectim y w Kościele Bożym / w rozd. 13. 14. 15. III. Zamiętnie całego tego listu : Gdzie. 1. Pokazuje przyczynę ten list pisać. 2. Dopowazuje Brzędu swego Apostoła Rzymianów prowadzi. 3. Do Rzymianów przysię obiecuje. 4. D mośditwo są się probi. A to wszystko od v. 14. rozd. 15. aż do końca tegoż rozd. 5. Pozdrawia od siebie y od rżonych osob niektore podobne ludzie. 6. Od fałszywych Chrześcijańców y naucejciełców wystrzega. 7. Dżistęz niem zamyła.

ROZDZIAŁ I.

Paweł S. powołania swoje Apostoła. skie, y chce Rzymianom, ktorych wiara była sławna oświadczyć. 16. Ewangelia y sprawiedliwość B. iza. 18. a z całym gniew jego przeciwko niepobożnym opowiedział. 27. Złocić ich nylizca.

Amel sługa JEzusa Chrystusa, powołany Apostoł / odczający ku liety Bożej z Reorg zdawna obtecal b przez Proroki swoje w piśmich świętych : D Synu swoim, ktory się narodził z nabięcia Davidowego c według ciasta : A posłał sie Synem Bożym d możnie / według Ducha poświęcenia przez zmartwychwstanie z jest, o JEzucie Chrystusie Płnie nąnym. Przez ktorego wzięliśmy e dste y urząd Apostoła / ku postuśeństwu wiary między wszystkimi narody / dla Zmienia jego. Między ktorymi sleszcie y wy pomosani od JEzusa Chrystusa : Wszystkim ktoryście w Rzymie / umiłowanym Bożym powołanym świętym : Łaśła niech będzie wam y pokoj / od Boga Dżca naszego / y od Płna JEzusa Chrystusa.

M przod tedy dżieluje Bogu S mojemu przez JEzusa Chrystusa są was wszystkim / iż wiara w dśła słyne k po wszystkim świecie. Świadkiem mi dowiem jest on Bog ktoremu służę w Duchu mojim w

10 **Z**awsta w modlitwach g moich prośać / iż by mi się wzdę tyedypolwiel droga zdaryła są wola Boża

11 **przysię do was. Adowiem pragne was h widzieć / abym wam mogł udzielić jądiego dżru Duchownego / ku utwierdzeniu waszemu : To je / abymy się i u was zoboponie nciehli przez spofeczną wiare, y w dśe y mojs. A nie chce / abyście wy wiedzieć nie mieli bracia / jem cżesto zamyślał przysię do was : (Ale m był do tąd zawięziony) abym miał jęti pożytek y między wami / i do y między inšymi Pogan. y Grekom / y grubym narodem, y mądrom / y głupim, jestem k dłużny kiem z tąd / iż ile jem nie test / gotowem jest y wam ktoryście w Rzymie Ewangelia opowiadać. A boż wem nie wstydam się są Ewangelia Chrystusowa : ponieważ jest Moc m Boża ku zbawieniu kąd demu wierzącemu / Zydowi naprzod potym y Greczynowi Bo sprawiedliwość Boża n przez nie bywa objawiona z wiary w wiare / jęto napisano z Ze sprawiedliwym y wiary o jęc będzie.**

18 **Z** D gniew Boży objawia się z niebą / przeciwko wśledkiety niepobożności y niesprawiedliwości tych ludzi / ktory zdręzmawają praxę Bożę w niesprawiedliwości. Przeto iż co może p być wiedziano o Bogu / jest między nimi

2
Dziej.
13. 2.
Gal.
1. 15.
b
Luka.
1. 70.
Iana.
1. 46.
c
Marek.
1. 2.
y 20. 30.
d
Ezaj.
9. 6.
Marek.
17. 5.
y 27. 54.
Iana.
5. 20.
e
Dziej.
9. 15.
f G.
Opo.
wiada.
ja.

Rzym.
15. 23.
h 1. 10.
Rzym.
15. 29.
k 1. 10.
1. 16.
1. 1. 10.
Marek.
8. 38.
2 Tym.
1. 8.
m 1. 10.
1. 24.
y 25. 2.
2 Kor.
2. 15.
Zyd.
4. 12.
1. 1. 10.
n Rzym.
3. 21.
Filip.
3. 9.
o Abd.
2. 4.
Iana.
3. 36.
Galie.
3. 11.
Zyd.
10. 38.
p
Lkiet.
14. 17

19. 1. *Pfal* Jarwoes gdyj im Bog objawit Bo
 25. 2. *Moj* rzeczy jego niewidzialne q odstwo-
 28. 29. *Lob.* rzenia swiata / przez rzeczy uczy-
 5. 14. *Ezaj.* mione / widzialne bywaja: to jest /
 59. 10. *Efoz.* ona wierzna jego moc y bosstwo
 9. 18. *Moj* na to / aby oni byli bez wymowki.
 32. 4. *Jerem.* Przekto iaj pogawny Bog / nie
 2. 27. *Madr* chwaili jako Bog / ani mu dzieto
 21. 24. *Jerem.* wali: on sem znieczemnieli w my-
 2. 27. *Madr* slach swoich / y zdemito sie r bez-
 21. 24. *Jerem.* rozumne serce ich. Nienigc sie
 2. 27. *Madr* byc miedrymi / gzlupieli. Y podmie-
 21. 24. *Jerem.* nili s chwate niesdzitelnego 'Bo-
 2. 27. *Madr* ga / w podobienstwo obradu slazi-
 21. 24. *Jerem.* telnego czlowieka / y platow / y
 2. 27. *Madr* cjiworonogich *zmiernat* y plajow.
 2. 27. *Madr* A przetoj podat je Bog pozadliwo-
 2. 27. *Madr* ścią serc ich ku nieczystosci / aby
 2. 27. *Madr* lzyli ciata swoje miedzy soba. Jako
 2. 27. *Madr* te, którzy odmiensli prawde Bozga
 2. 27. *Madr* w kłamstwo / y chwaili siworzenie /
 2. 27. *Madr* y sluzyli mu rdczyz niej Stworzony
 2. 27. *Madr* cielowi / ktory jest bżogostwoy
 2. 27. *Madr* na wieci / Amen. Dla tego podat
 2. 27. *Madr* je Bog w namistnosci fromotne :
 2. 27. *Madr* gdyj y niewiasty ich odmiensli uży-
 2. 27. *Madr* wanie przyrodzone / w ono ktora jest
 2. 27. *Madr* t przeciwno przyrodzeniu. Latje y
 2. 27. *Madr* mezejzny opuscicmy przyrodzone
 2. 27. *Madr* używanie niewiasty / gajalili sie w
 2. 27. *Madr* smey pozadliwosci jedni ku dru-
 2. 27. *Moj* gim / mezejzny z mezejzna hait-
 2. 27. *Moj* be u ptozacy : a nadgrode nale-
 2. 27. *Moj* jacy bledowi swemu na sie bio-
 2. 27. *Moj* rac. A jako sie im nie upodobalo x
 2. 27. *Moj* miec w znajomosci Boga / tak se z
 2. 27. *Moj* Bog je podat y w umyfl opaczny /
 2. 27. *Moj* aby czynili co nie przystoji. Napeł-
 2. 27. *Moj* nieni bedac wfelatney nieprawo-
 2. 27. *Moj* ści / wseteczestwa / przewrotno-
 2. 27. *Moj* ści / takomstwa / zlosci / petni ga-
 2. 27. *Moj* drosci / morderstwa / sporu / zdrady /
 2. 27. *Moj* stoch obpczajow : Zaufnicy / ob-
 2. 27. *Moj* mowcy / Boga nienawidzacy / po-
 2. 27. *Moj* twarcy / pyfni / chlubni / wynalezcy
 2. 27. *Moj* stoch rzeczy / rodzicom nieposlufni :
 2. 27. *Moj* Bezrozumni / przymierza nietrzy-
 2. 27. *Moj* majacy / bez przyrodzoney mito-
 2. 27. *Moj* ści / nie przejednani / y niewi-
 2. 27. *Moj* sierni. Ktorey pogawny prawo
 2. 27. *Moj* Boze / i z ci co talowe rzeczy czynia /
 2. 27. *Moj* godni sa smierci : nie uplo sami je
 2. 27. *Moj* czynia / ale te z przedstawia z
 2. 27. *Moj* tymi co je czynia.

ROZDZIAL II.

1. *Wysk* W Wysskich przed sad Bozy powa-
 2. *Wysk* tywa. 12. Poganom wymowki. 14. nio-
 3. *Wysk* wiadomosci odejmuje. 17. Zydzy zako-
 4. *Wysk* nem Bozym pisany. 23. ktorym sie
 5. *Wysk* oni chlubil, przakonywa. 27. Zydow
 6. *Wysk* y Paganow z soba porownywa.

1. *Wysk* **P**rzetoj jestes bez wymowki o
 2. *Wysk* czlowieczej / ktory a osadzaj.
 3. *Wysk* Bo w czym drugiego b osadzaj /
 4. *Wysk* samego siebie osadzaj : poniewaz
 5. *Wysk* toj czynis / ktory drugiego osa-
 6. *Wysk* dzaj. Lecz wiemy iaj sad Bozy jest
 7. *Wysk* wedlug prawdy przeciwko tym /
 8. *Wysk* ktorey takowe rzeczy czynia. Czy
 9. *Wysk* mniemasz o czlowieczej / ktory osa-
 10. *Wysk* dzaj tych co takowe rzeczy czynia /
 11. *Wysk* d sam je czynis / ze ty ujdziez sadu
 12. *Wysk* Bozego? Czy bogactwy dobrokli-
 13. *Wysk* wosci jego / y cierpliwosci / y nie-
 14. *Wysk* stwaplivosti c pegardzas? Nie
 15. *Wysk* wiedzac iaj cis dobrokliwosc Boza
 16. *Wysk* d do pokuty prowadzi? Ale po-
 17. *Wysk* dtug gawardzidlosci twojej / o
 18. *Wysk* serca nie pokutujacego / skardisz / so-
 19. *Wysk* bie samemu gniew na dziei e gnie-
 20. *Wysk* wu / y objawienia sprawiedliwego
 21. *Wysk* sadu Bozego. Ktorey odda kaidemu
 22. *Wysk* podlug t uczynkow jego. Tym kto-
 23. *Wysk* rzy przez wytwanie w uczynku
 24. *Wysk* dobrym / suktaj stawy / y cji / y nie-
 25. *Wysk* slajitelnosci / odda żywot wieczny.
 26. *Wysk* A zis swarsimym / y prawdzie nie-
 27. *Wysk* poslufnym / te z poslufnym nie-
 28. *Wysk* sprawiedliwosci / odda g adpacz-
 29. *Wysk* wosc y gniew : Dtrapienie y ucisl-
 30. *Wysk* dny kaidego czlowieka ktory
 31. *Wysk* zlosc popetniaz Zydá naprzod / po-
 32. *Wysk* tym y Greka. A chwate y czesć y
 33. *Wysk* potoj / wfelatiemu czyniacemu do-
 34. *Wysk* bro / Zydowi naprzod / potym Gre-
 35. *Wysk* kowi.

1. *Wysk* **N**owiem niemasz h wzgledu na
 2. *Wysk* dosoby u Boga. Ale ktorey kol-
 3. *Wysk* wiet bez zatonu zgrzesyli / bez za-
 4. *Wysk* tonu te z pogina : a ktorey kolwiel
 5. *Wysk* w zatonie grzesyli / przez zaton sa-
 6. *Wysk* dzeni beda. (Gdyj nie sluchajce
 7. *Wysk* Zatonu sprawiedliwymi sa u Bo-
 8. *Wysk* ga : ale czyniciele zatonu uspra-
 9. *Wysk* wiedliwieni z beda. Bo poniewaz
 10. *Wysk* Poganie nie majacy zatonu / y przy-
 11. *Wysk* rodzenia czynia co jest w zatonie :
 12. *Wysk* ci zatonu nie majacy / sami sobie sa

2
 7. 2.
 Luka.
 6. 37.
 1 Kor.
 4. 5.
 b
 2 Sam
 12. 5.
 c
 2 Ps. 17
 3. 15.
 d
 Ezaj.
 30. 19.
 2 Dziej
 17. 30.
 2 Tym.
 2. 4
 c
 1 Jakub
 5. 3.
 f Job.
 34. 11.
 Psalm
 6. 11.
 56. 13
 Jerem
 17. 10.
 Objaw.
 22. 12.
 g Esaj
 13. 5.
 yz 4.
 Jerem
 23. 19.
 Zyd.
 10. 27.
 2 Piotr
 3. 10.
 h
 5 Moj.
 10. 17.
 10 Kron.
 19. 70
 Job.
 34. 19.
 i Mad
 7. 22.
 Jakub
 1. 22.

gatnem. Ktorzy usazują stulec
Zatonu napisany na sercach swych /
z poświęceniem sumnienia ich / w
mocy wrespot siebie oskarżających /
albo tej wymawiających. W dzień
gdz sędzić będzie k Bog (Prze-
ręczy ludzkie/według Ewangeliey
mozey / przez Egiusa i Herustu).

Do sis ty nazywasz Żydem /
y polegasz na Zatonie / a chlu-
bisz sis Bogiem : Y znasz wolę je-
go. Y rozejnawasz rzeczy rozne ad
niez, wycwiczonj bsdac z Zatonu :
Y masz za to jes jest wodzem śle-
pym / światłością tych ktorzy sa
w ciemności : Wliżręzem bezro-
zumnym / z nudzycielem niemow-
tek i mając kstak znajomości y
prawdy w Zatonie. Ktory tedy u-
czył drugiego / siebie samego nie
uczysz ? Ktory opowiadał jedy nie
kradziono / kradnieś ? Ktory mo-
wił / żeby nie cudzołożono / cudzo-
łoż ? Ktory sis brzydził białwa-
ny / święte rzeczy kradnieś ? Kto-
ry sis chlubil Zatonem / przez prze-
stęstwo zatonu Woga i żył. Ab-
owiem Zmie Boże dla was blu-
żnione bywa między Poganym / jako
napisano l.

W De obrzezanie jest pożyteczne /
Jestlibyś pełnił Zaton : ale je-
stlibyś był przestępcą Zatonu / two-
je obrzezanie stało sis nieobrzezta.
Jestliby tedy nieobrzezta przestę-
gata praw zatonych / ażaj sego
nieobrzezta nie będzie poczytana
za obrzeztą ? Y osądzi nieobrzezta
z przyrodzenia zakon pełniaca / cie-
bie / ktory przez literę y obrzeztę je-
steś przestępcą Zatonu. Abowiem
m nie ten jest Żydem / ktory jest
Żydem na jawie i ani to jest o-
brzeztą / ktora jest na jawie na cie-
le : Ale ktory jest n w skrytości
Żydem i y obrzeztą serca ktora o-
jest w duchu / nie w literze : ktorey
chwala nie jest z ludzi / ale z Woga.

ROZDZIAŁ III.

Żydom uszakiey z przywiera z a-
znaici pozwolowiszy. 4. (ktora jednak
na samym mislieraku Bozym zawie-
da) 9. Żydy y Poganym grzesznikami
był. 11. z pisma świętego dowodzi 19.

Przytek zakonu pokazawszy. 18. V-
sprawiedliwienie z wiary stanowi. a
1 **C**zymże tedy zacniejś Żyd / albo
2 co za pożytek obrzeztę ? Wiel-
3 ci / z kądżeby miary. Abowiem so
4 wyroli a Boże. Wo coż na tym.
5 jesti niektorzy b nie umiergosi ?
6 Ażaj niedowiadstwo c ich zniescy
7 wiars Boże ? Nie daj tego Boże !
8 Y omsem niech Bog będzie d praw-
9 dżym / a wszelki cżkwiet e kłam-
10 cą : jako napisano z Abys k bpt u
11 sprawieśliwiony w mowach two-
12 szych / a żebyś zwyciężył / gdnbyś sa-
13 dżit. Jestli tedy niesprawiedliwość
14 nafs Bożę sprawieśliwość galeca /
15 coż rzeczym ? Ażaj niesprawie-
16 bliwy jest Bog / ktory gniew przy-
17 wodzi ? (Y o ludzku mowis) Nie
18 daj tego Boże ! Abowiem jakożby
19 Bog z sędził świat. Wo jesti praw-
20 da Bożę przez moje kłamstwo. obfi-
21 towata ku chwale jego / cżjemuż je-
22 scej wyabynam sadzono jako grze-
23 sznik ? A nie rączey tdt mowimy /
24 (jako nas śledzi / y jako nietero-
25 udawadza / żebyśmy mowili) Wo-
26 dziemy cżynie zte rzeczy / aby przy-
27 sty dobre ? Ktorcy potępienie jest
28 sprawieśliwe.

Czy tedy ? Mamjś h nád nie ?
29 Żadnym sposobem. Gdyżosmy
30 przed tym dowiedli / iż Żydomie y
31 i Bretomic / wchscy sa pod grze-
32 chem : Jako napisano z Niemafś
33 sprawieśliwego k ani jednego. Nie-
34 mafś rozumnego / y niemafś ktoby
35 szukał Woga. Wchscy sis l obch-
36 lili wrespot sis stali niennyteczny-
37 mi / niemafś ktoby cżynil dobre / nie-
38 mafś aż do jednego. Grobem otwo-
39 rzonym m jest gardło ich / jezycami
40 swymi zdradziłi / jad żmiesz n pod
41 wargami ich. Ktorcy usta napet-
42 nione sa o prześlitania y gorzko-
43 ści. Nogci ich prekie sa p lu wy-
44 lewaniu krwi. Strusenie z biedo-
45 ną drogą ich : A drogi pokoju nie
46 poznali. Niemafś q bośdżni Bożey
47 przed oczyma ich.

Wiemy iż cokolwiec zakon
48 mowi / tymi ktorzy sa pod zako-
49 nem mowi : aby wszelkie usta były
50 gatlone / y aby wchscet świat pod-

k
Mistr.
25. 31.
Jana.
5. 22.
Dkjes
10. 42.
Kor.
5. 10.
2 Tess.
1. 7.
1 Tym.
4. 1.
Pistr
4. 5.
Judar.
v. 17.
Obyaw
20. 12.
I
Ez aj.
52. 5.
Ezech.
36. 20.
m
Iana.
8. 44.
Rzym
9. 9.
n
Rzym
4. 13.
o
5 Moj.
10. 16.
Jerem
4. 4.
Kolo.
2. 31.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

1 legat Ładaniu Wożemu. Przeko r 20
Gal. uczyntow zatonu nie bedzie uspra-
 2. 16. wieblimione żadne ciato/ przed o-
 73. 10. blicznoscią jego: gdyż s przez zaton
 5 jest poznanie grzechu. Lecż z-
Rzym 7. 7. roz bez zatonu sprawiedliwosc z
 2 Woza objawiona jest/ mąjaca swi-
 2 decyto z zatonu y z Prorokow.
Rzym 2. 17. Sprawiedliwosc mowia Woza /
Filip. 3. 9. przez wiars Jezusa Chrystusa
 ku wysztkim/ y na wysztkie wierze-
 ce: boć rognosci niemaj. Abowiem
 wyszcy zgrzesyli/ y niebestawa im-
 chowaty Wożep. A bywaja uspra-
 wiedliwieni darmo z łasni jego
 przez odkupienie/ ktore *ie sta* w
 Chrystusie Jezusie. Ktorego
 Bog wystawil ublaganiem przez
 wiars we łrwi sro/ tu olaganiu
 sprawiedliwosci swojey/ przez od-
 pusczenie przed tym popelnionych
 grzechow / w cierpliwosci Wożep.
 Ku olaganiu sprawiedliwosci swo-
 26 jej w terazniejszym czacie: na to
 aby on byl sprawiedliwym y uspra-
 wiedliwidajacym tego/ ktory jest z
 27 wiary Jezusowep. Gdziez tedy
 jest chluba? Odrzucona jest. Przez
 ktoryz zaton? Czply uczyntow?
 28 Nie: Ale przez Zaton wiary. Prze-
 29 koj mamy u za to/ że cztowiek by-
 wa usprawiedliwiony wiara / bez
 30 uczyntow zatonu. Zgali Bog jest
Rzym 0. 3. tytko Bogiem Zydow? Zgali tej nie
 31 Pogadnow? Zajiste w Pogadnow.
Gal. 2. 16. Poniewaz jeden z jest Bog/ ktory
 32 usprawiedliwi obrzege z wiary/ y
 33 nieobrzege przez wiars. To tedy
 34 Zaton nisczym przez wiars? Nie
 35 Daj tego Woje! y owsem zaton sta-
 36 nomimy.

ROZDZIAL IV.

1 Copred tym powiadzial o wierze
Rzym 10. 12. usprawiedliwajacej. tego przykladem
 Abrahamowym. 3. 6. I swiadczym
 pisma swiatego potwirdza, y dzieciać
 kroc w tym rozdziale przyzycania
 wzmianke czyns.
 1 Gdz tedy / rzeczym y gnalazj A-
 2 braham Dziec nas z wedsug
 3 ciata? Wo jest Abraham z uczynt-
 4 ow jest usprawiedliwiony/ ma bis-
 5 czym chlubić/ ale nie u Boga. Awo-
 6 wiem koj pismo mowi? Wwierzyl

4 Abraham b Bogu / y przyzycano
 5 mu to za sprawiedliwosc. A robia-
 6 cemu zaplata nie bywa przyzycana
 7 na podlug łasni/ ale podlug dlugu.
 8 Nie robiacemu z ad/lecż wierzece-
 9 mu w tego ktory usprawiedliwia
 10 niepobożnego / przyzycana bywa
 11 wiara jego za sprawiedliwosc. Z-
 12 to y Dawid powiada / Ze bto gosa-
 13 wienstwo cztowieka jest / ktoremu
 14 Bog przyzycza sprawiedliwosc bez
 15 uczyntow / *wowiac*: Bto gosa-
 16 wienstwo ktorych odpusczone sa c nieprawo-
 17 sci / a ktorych gdrztye sa grzechy.
 18 Bto gosa-
 19 wienstwo mag / ktoremu y An-
 20 grechu nie przyzycza.
 21 Gdz tedy bto gosa-
 22 wienstwo tytko
 23 nad obrzege przychodzi, czy tej
 24 nad nieobrzege? Gdz mowimy/ Z-
 25 wiara Abrahamowi jest przyzyc-
 26 zana za sprawiedliwosc. Zatoz mu
 27 tedy jest przyzyczana? Gdz byt w
 28 obrzege? Czply w nieobrzege?
 29 Nie w obrzege z ale d w nieobrze-
 30 ge. Y przyjal gnaz obrzege z ga-
 31 pieczec sprawiedliwosci oney wy-
 32 ry / ktora byla w nieobrzege: Na-
 33 to / aby byl Djeem wysztkich wie-
 34 rzacych w nieobrzege/ aby y onym
 35 przyzyczana byla sprawiedliwosc:
 36 Y aby byt Djeem obrzege/ nie tytko
 37 tych ktoryz sa z obrzege / ale tej y
 38 tych ktoryz chodza stopami wiary
 39 Dja nasego Abraham / ktora byla
 40 w nieobrzege.
 41 Womieni nie przez zaton *ie sta*
 42 Na obietnicz Abrahamowi albo
 43 nabieniu jego/ aby byl z dziedzicem
 44 swiata z ale przez sprawiedliwosc
 45 wiary. Wo jestli g ci ktoryz sa z ga-
 46 tonu/ dziedzicim sa z tedy gniscz-
 47 ka wiara / y wniwecz bis obroczka
 48 obietnicz. Gdz zaton gniew spr-
 49 wuje. Abowiem gdzie zatonu h nie-
 50 maj/ sam dni przestysm. A prze-
 51 koj z wiary jest dziedzictwo, aby by-
 52 to z łasni / y żeby byla warowna o-
 53 bietnicz wysztkiemu nabieniu: nie
 54 tytko temu ktore jest z zatonu/ ale y
 55 temu ktora jest z wiary Abraham-
 56 mowep / ktory jest ojcem nas wysz-
 57 tich / (Zto napisano: Djeem i wie-
 58 la narodow wystawilem cis) przed
 59 Bogiem / ktoremu uwierzyl / ktory

b
 1. Moj
 15. 6.
 Gal.
 3. 6.
 Iakub
 2. 23.
 c
 Psalm
 22. 2.
 d
 1. Moj
 15. 6.
 e
 1. Moj.
 17. 11.
 f
 1. Moj.
 15. 18.
 g
 Gal.
 3. 18.
 h
 Rzym
 5. 20.
 y 7. 7.
 Gal.
 3. 19.
 i
 1. Moj.
 17. 6.

ożymia umarłe; y który przywo-
 tawa tych rzeczy ktorých niemáš/
 jakoby były. Ktory *Abraham* prze-
 ciwko nądziciej w nądziejś uwie-
 rzył; że się stanie ojcem wiela naro-
 dow/według tego *co mu* powiedzia-
 no: Tę będzie k nasienie twoje. A
 nie będąc słabym w wierze; nie pá-
 trzał ná ciáto swoje już obumarłe
 mające okolo stá lat/dni ná obumar-
 ty ájmot *Sary*. Y obietnicy tedy
 Bóżej nie wątpił; y niedowiárstvá
 ále się umocnił wiárg; y dáłchwał-
 te Bógu. Będąc też tego pewien/
 że cokolwiek *on* obiecał; y mocen jest
 y ućpińić. A przetoż przyczytano
 mu to zá spráwiedliwość.

A Nie nápisano tego dla niego sá-
 mego / iż mu to przyczytano:
 Ale y dla nas; ktorým má być przy-
 czytano; y ktorým wierzymy w tego/
 ktorý y zbudził *Jeżusa* *Páná* ná-
 šego z martwych. Ktory wydány
 jest dla grzechow nášých; á wstá-
 zmartwych dla uspráwiedliwienia
 nášego.

Jana.
14. 27.

ROZDZIAŁ V.

Pozyski uspráwiedliwienia z wiáry
 w *Chrystusa* / *rozswodk.* 5. Ktory dány
 jest z a niemocne. 8. y *grzeszno.* 14. Po-
 rownánie czyni między *Chrystusem* y
Adámem. 17. *Smierć* á y *żywotem.*
 20. *Zakonom* y *táka.*

Będąc tedy uspráwiedliwieni
 z wiáry; y pokoj á miáry z Bó-
 giem przez *Páná* nášego *Jeżusa*
Chrystusa. Przez ktoregosmy też
 przystęp otrzymáli wiárg b łutey
 łásc; w ktorej stojimy; y chlubimy
 się nádziejg chwáty Bóżej. A nie
 tylko to, ále się też chlubimy y uć-
 pińić. Pow: wiedzgc iż d ućpińić
 wość spráwuje; y á cterpliwóść do-
 świádenie; á doświádenie ná-
 djieł; y nádziejd nie e pohánbta;
 przeto; iż miłóść Bóža rozlána jest
 k *Efes.* w sercách nášých przez *Duchá*
Świátého / ktorý nam jest dány.
 Abowiem *Chrystus*; gdyśmy jęścje
 byli k mdyim; według cásu umarł
 zá niepobójne. Choć ledwieby kto
 umarł zá spráwiedliwego; wśátje
 zá dobrogo snabžby się kto umrzeć
 wáżyl. lecg áleca g Bóg miłóść

k
Moj.
15. 5.
Zyd.
11. 12.

a
Ez. aj.
9. 7.
y 10. 3.
y 32. 17.
y 57. 19.

Jana.
14. 27.

Efes.
2. 14.

Kol. 3.
1. 20.

b
Iana.
6. 44.

310. 9.
314. 6.

Efes.
2. 12.

2. 12.
Zyd.
3. 5.

3. 5.
Iak.
1. 3.

1. 3.
Psal.
37. 10.

37. 10.
312. 7.

k Efes.
2. 5.

2. 5.
Kol. 3.
2. 13.

2. 13.
Ian.
3. 16.

3. 16.
Iana.
4. 9.

4. 9.

swoje tu nam; je gdyśmy jęścje byli
 grzesnymi / *Chrystus* zá nas u-
 marł. Dáto tedy wiecey teraz us-
 spráwiedliwieni będąc ktwig jego/
 zachowani będziemy przezę od
 gntewu. Bo jeśli je będąc nie przypja-
 ciowmi / pojednáni smy z Bógiem
 przez śmierć Syná jeho; y dáto
 wiecey będąc pojednáni/zachowani
 będziemy przez żywot jego. A nie
 tylko to, ále się też chlubimy Bó-
 giem przez *Páná* nášego *Jeżusa*
Chrystusa; przez ktoregosmy teraz
 pojednánie otrzymáli.

Przetoż jako przez jednego k
 cztowiętá grzech wśedł ná-
 ówiát; á przez grzech śmierć; ták
 też ná wśytkie ludje śmierć przy-
 stá; ponieważ wśyscy zgrzesyli.
 Abowiem áž do zátonu grzech był
 ná ówiecie; ále grzech nie bywa
 przyczytány; gdy zátonu niemáš.
 lecg śmierć krolowáá od *Adámá*
 áž do *Moizesa*; y ná d tyni ktorý
 nie grzesyl; ná podobieństwo prze-
 stępstvá *Abáwamiá*; y ktorý jest
 wzorem onego ktorý miał przysć.

Ale nie jako upadł; ták y dar z
 lástki. Abowiem jeśli przez upa-
 dek jednego wiele ich pomárto; dá-
 to wiecey lástki Bóža; y dar z lá-
 stki onego jednego cztowiętá *Jeżusa*
Chrystusa; ná wiele ich optywá-
 tá. A dar nie jest láti jako to co
 przyslo przez jednego ktory zgrze-
 syl; Abowiem miá jask z jedného
 upadku tu potępieniu; ále dar z lá-
 stki z wiela upadkow tu uspráwi-
 dliwieniu. Abowiem jeśli dla je-
 dného i upadku śmierć krolowáá
 przez jedného; dáto wiecey; kto-
 rzy obftość oney lástki y dar sprá-
 wiedliwóci przýjmuja; w żywócie
 krolowáć będą przez tegož jedného
Jeżusa *Chrystusa*.

Przetoż tedy jako przez jedného
 upadł; ná wśytkie ludje przy-
 stá miá tu potępieniu; ták też przez
 jedno uspráwiedliwienie; ná wśy-
 stie ludje przýstedi dar. tu usprá-
 wiedliwieniu żywotá. Bo jako
 przez nieposłuszeństwo jedne^o cztow-
 ietá wiele dia ich státo grzesnymi;
 ták przez posłuszeństwo jedne^o cztow-
 ietá wiele dia ich stánie spráwie-

h
Moj.
3. 1.
Kor.
15. 22.

i
1 Kor.
15. 22.

blimymi. A jako przetoym nastę- 20
pił/aby obfitował grzech. Lecz gdzie
bis grzech rozmnóżł / tam iasła 21
tym wiscey obfitowała. Aby jako
grzech krolował tu śmierci: tak też
aby iasła krolowała przez sprawie-
dliwość tu żywotowi wiecznemu/
przez JEzusa Chrystusa Pana
naszego.

ROZDZIAŁ VI.

*Wprawaedłomieni w Chrystusie nie
waja = grzechach trwać, ale w nowości
kynoka chodzić. 3. Czego dowod bierz
od tajemnice chrztu. 12. Ku iniste-
blawości upomina. 19. Grzechom koniec
a pożytek postuśenstwa pokazujac.*

1 **C**dy tedy rzeczymy? Zostanie-
2 **C**moż w grzechu/aby iasła obfi-
3 **C**tomwała? Nie daj tego Boże! **A**-
4 **l**bowiem ktorąsmy umarli grzechu-
5 **o** / jakoż jechże w nim żyć be-
6 **d**żiemy?

7 **Z**aj nie wiecie iż a ktorąkol-
8 **w**iewet ochrzczeni jesteśmy w
9 **C**hrystusa JEzusa / w śmierć jego
10 **o**chrzczeni jesteśmy? Pogrzebieni-
11 **o**śmy tedy z nim przez chrzest w
12 **o** śmierć: aby jako Chrystus wbu-
13 **d**żony jest zmartwych tu chwale **O**je-
14 **o**rowstiej / tak jebyśmy w tym w no-
15 **w**ości b żywota chodzili. **W**o jeśli-
16 **o** jesteśmy z nim wchrzczeni c w po-
17 **d**obienstwo śmierci jego: tedy też
18 **w** w podobienstwo zmartwychwsta-
19 **n**ia wchrzczeni z nim będziemy. **T**o
20 **w**iedzac / że stary nasz człowiek po-
21 **s**potu z nim jest utrpydowany / aby
22 **o**ciato grzechu było zniszczone: jeby-
23 **o**śmy już wiecy nie słuzpli grzechu-
24 **o**wi. **W**o t. oć umarł / usprawiedli-
25 **w**iony jest od grzechu. **J**esliżmy te-
26 **d**y z Chrystusem d umarli / wie-
27 **r**czymy iż też z nim żyć będziemy.
28 **W**iedzac że Chrystus powstawszy
29 **e** zmartwych / wiscey nie umiera /
30 **w** śmierć mu wiecy nie panna
31 **W**o iż umarł / grzechowi raz umarł :
32 **a** iż żywie / żywie Bogu. **T**ak też w
33 **w**y rozumiećcie jeście wy umarły-
34 **o**mi grzechowi : aleście żywymi **B**o-
35 **g**u w Chrystusie JEzusie Panu
36 **n**aszym. *

37 **N**iechże tedy nie kroluje grzech
38 **w** śmiertelnym cieie waszym /

39 **ż**ebście mu postuśni byli w poja-
40 **d**liwosciach jego. **N**ie stawiaćcie
41 **c**złotek waszych orężem niespra-
42 **w**iedliwości grzechowi : ale sta-
43 **w**iaćcie siebie f sámych Bogu /
44 **o** z umarłych żywi z y człotki wa-
45 **o**reżem grzechu sprawiedliwości Bogu.
46 **A**bowiem grzech pánować nad was-
47 **o**mi nie będzie : boście nie pod za-
48 **o**konem / ale pod iasła.

49 **C**dy tedy? **W**edziemyż grzechyli
50 **o** jesteśmy nie pod zakonem / ale pod
51 **i**asła? **N**ie daj tego Boże! **A**ż
52 **o** nie wiecie / że temu z óie stawiaćcie
53 **o** sługi tu postuśenstwa / tegoście
54 **o** sługami konuście postuśni z badż
55 **o** grzechowi tu śmierci / badż postu-
56 **o**śenstwa tu sprawiedliwości. **A**le
57 **o** chwata Bogu / że bymsy sługami
58 **o** grzechu / uszczaliście z serca spo-
59 **o**sobu oney náuti kłosećcie się
60 **o** poddali. **A** bedac h uwolnieni od
61 **o** grzechu / stáście się niewolniká-
62 **o**mi sprawiedliwości.

63 **P**o służu mówię / dla mdłości
64 **o**ciata waszego. **A**bowiem iasła-
65 **o**ście stawiali człotki wasze na słu-
66 **o**bs nieczystości y nieprawości / tu
67 **o** czynieniu nieprawości : tak teraz
68 **o** stawiaćcie człotki wasze na słu-
69 **o**bs sprawiedliwości tu poświęceniu.
70 **W**o potáście byli sługami grzechu /
71 **o** byliście wolnymi od sprawiedli-
72 **o**wości. **J**áti jeście tedy ná on cjas
73 **o** pożytek mieli onych rzeczy. **A** kłose-
74 **o**cie die teraz wstydzićie? **W**o koniec
75 **o**nych / jest śmierć. **L**ecz teraz bedac
76 **o** uwolnieni od grzechu / a zniewoleni
77 **o** Bogu : macie pożytek swoj tu po-
78 **o**święceniu / d koniec żywot wie-
79 **o**czny. **A**bowiem zapláta są i grzech
80 **o** / śmierć : **A**le dar z iasła **B**ożey
81 **o** jest żywot wieczny w Chrystusie
82 **o** JEzusie Panu naszym. *

ROZDZIAŁ VII.

*Pokazuje, co jest był pod zakonem.
2. przykładem od małżeństwa wia-
3. tym. 7. A żeby nie była przygana
4. zakonowi. 14. uczy, iż za nasza wino.
15. zakon słab ísa nam przycyna
16. śmierci. 17. Ktory był dany ku żywota-
18. wi. 21. Pojedyny duch z iasła opisuje.*

1 **Z**aj nie wiecie bráćia / (bo po-
2 **w**idbemyż zakonem mówię) iż

LE.ná
N.VI.
po S.
Trojcy
a
Galat
3. 17
Kolos
2. 12.
Piotr
3. 21.
b
Efes.
4. 24.
Kols.
3. 10.
Piotr
4. 1.
c
Rzym
2. 11.
Kor.
6. 14.
Kor.
4. 14.
d
Tym
2. 11.
e
Objaw
2. 12.

f
Luka.
1. 75.
Galat
2. 19.
Zyd.
9. 14.
Piotr
4. 3.
g
Lana.
2. 34.
Piotr
2. 10.
h Iam.
8. 36.
Galat
5. 1.
Piotr
2. 16.
LE.ná
N.VII
po S.
Trojcy
i
Moj.
2. 17.
Ezech
8. 18.
y 18. 8
y 18. 8

Zaton panuje nad cztowietiem po-
 te byje? Abowiem niewiadła/ kto-
 ra jest a ja niejem/poti żyw maż/
 obowiazana mu jest zatonem: a
 jesliby maż umarł/umolniana jest
 od zatonu mażowtęgo. Przetoj te-
 dy poti maż żywie/ bedzie b zwána
 cudzokętnica/ jesliby żona inšęgo
 maża poštála: ale jesliby maż jej
 umarł/ wolna jest od zatonu one-
 go/ aby nie była cudzokętnica/
 choędy sis inšęgo maża żona stá-
 lá. A ták brędcia moji/ y wypście c
 umartwieni zatonowi przez ciáto
 Chrystusowe/ abyście sis stáli in-
 šęgo/ to jest tego ktory wzbudzony
 jest zmartwych/ abyśmy owoc przy-
 nosili Bogu. Abowiem gdyśmy by-
 li w cieie / namiseności grzechow
 ktore sa wzniecády przez Zaton/wo-
 cy dotázowádly w cztontách nášych
 ku przynoseniu owocu śmierci.
 Lecż teraz stálsimy sis wolni od za-
 tonu/gdyż już umarł ten/przez kto-
 regośmy byli zátezymáni: i abośmy
 Bogu skużyli w nowości ducha/á nie
 w ślárości litery.

Gdy tedy rzecżemy? Wż Zaton
 jest grzechem? Nie daj tego
 Boże! Y owšemem d grzechu nie
 poznal/tylko przez zaton: Wá y o
 pojadliwoscibym byl nie wie-
 dzial/by byl zaton nie rzetł: Nie
 bedzieś e pojadat. Lecż grzech f
 wżiawšy przycyńs przez ono przy-
 kazanie/spráwił we mnie wšelátę
 pojadliwość. Abowiem bez zatonu
 grzech jest martwy. Y jam jst nie-
 liedy bez zatonu. Lecż gdy przyšto
 przykazanie / grzech ożył: i jam
 umarł. Y zndáśto bis/ je to przy-
 kazanie/ktore málo byt tu żywoto-
 w/ jest mi tu śmierci. Gdyż grzech
 wżiawšy przycyńs przez ono przy-
 kazanie/zwiódł mi/ y przegnie zá-
 bit msa. A ták zaton jest g świsety/
 y ono przykazanie owstę y sprá-
 wiedliwe/ y dobre. To tedy dobre/
 stáłoż mi bis śmierci? Nie daj
 tego Boże! Y owšem grzech/ aby
 bis pokazal bydż grzechem/ sprá-
 wil mi śmierć przez ono do-
 bre: jeby sis stál nader grzech-
 cym on grzech przez ono przyka-
 zanie.

Kor. 7. 39.
 b
 Mart. 5. 30.
 29. 9.
 c
 Kor. 5. 15.
 Galat. 2. 19.
 2 Tess. 5. 10.
 d
 Rzym. 5. 00.
 e
 Moj. 00. 17.
 5 Moj. 5. 21.
 f
 Rzym. 9. 15.
 35. 00.
 Galat. 3. 19.
 g
 Pfalm. 19. 8.
 1 Tym. 1. 2.

14 **B**o wiemy iż Zaton jest duch-
 15 wny: ale ja cielesny/gdprze-
 dány h pod grzech. Abowiem tego
 co czynię / nie pochwalam: bo nie
 co chce/to czynię: i ale cżęgo niema-
 16 widzę/ to czynię. A jeśli cżęgo nie
 chce/to czynię i przyzwalam Zato-
 17 nowi je dobry jest. Już tedy teraz
 nie ja to czynię / ale grzech we mnie
 18 niesłójacy. Gdyż wiem / je nie
 mięska we mnie (to jest / w cieie
 mojim) dobre. Abowiem chce jest
 4 we mnie i ale wytonác to co jest
 19 dobrego, nie znájdus. Wo nie czyn-
 nie dobrego ktore chce: ale je kto-
 20 rego nie chce/to czynię. A jeśliż ja
 to czynię/cżęgo nie chce: już ja wis-
 5 cey nie czynię tego/ale grzech kto-
 21 ry we mnie mięska. Znájdus tedy
 ten Zaton w sobie i gdy chce dobre
 22 czynić/je bis mnie złe trzyma. A
 bowiem kocham bis w Zatonie i
 6 Bożym/według wstręznego cżto-
 23 wietá. Lecż widzę inšy zaton k w
 cztontách mojih/odporny zatono-
 wi umyśtu mego/ y ktory mié znie-
 wala pod Zaton grzechu/ktory jest
 7 24 w cztontách mojih. Rzednyż ja
 cztowiek! Ktoż mié wytáwi z te-
 25 go ciátá śmierci? Dzieluje Bo-
 gu przez JEzusa Chrystusa Wlá-
 ná nášęgo. Przetoj tedy ja sam u-
 myślem służe zatonowi Bożemu/
 8 lecż ciáfem zatonowi grzechu.

ROZDZIAŁ VIII.

Nie maś żadnego potopienia tym
 9 ktory sa nšcżepieni w PANá Cbry-
 stusa przez je, o Duchá. 9. Abowiem
 tym Duchem żywia. 10. Ktorego śnia-
 10 dedkwo. 15. wápliwóć o zbráwieniu
 zbijja. 16. Y trudności wšelákich ulżyma.

11 **P**rzetoż teraz żadne potopienia
 1 Pniemáś tym/ktorey bedac w
 Chrystusie JEzusie nie według
 12 ciátá chodza/ale według Duchá. A
 bowiem Zaton Duchá żywotá/ktory
 13 jest w Chrystusie JEzusie/ uwol-
 nił mié od zatonu a grzechu y
 3 śmierci. Wo co niemożnego byt b
 zatonowi / w cżym on byt śláby dla
 ciátá: Bog postawšy Syná swęgo
 w podobienstwie grzechu e ciátá/ y
 dla grzechu/ potopił c grzech w cie-
 4 le: Aby oná spráwiedliwość za-

2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 3
 4

h
 Ezaj. 50. 3.
 i
 Pfalm. 10. 20.
 k
 Galat. 5. 17.
 a
 Jana. 8. 30.
 Galat. 5. 10.
 b
 Rzym. 3. 28.
 2. 14.
 Zyd. 7. 19.
 c
 Kor. 5. 21.
 Galat. 3. 10.

tonna była wypełniona w nas / kto-
 rzy nie według ciada / chodzimo / ale
 według Duchá. **A**bowiem á ktorzy
 sa według ciada / o tym mysla co
 jest cielesnego: ale ktorzy sa we-
 dług ducha / mysla o tym co jest du-
 chownego. **G**dyż gmysl ciada / jest
 śmierć: ále gmysl ducha / jest żywot
 y pokój. **P**rzeto / iż gmysl ciada jest
 nieprzychocilem Bogu: ho sie za-
 tonow: **B**ojemu nie poddawa / gdyż
 też y nie moze. **P**rzetoż ktorzy sa
 w cieles / Bogu sie podobac nie mo-
 ga. **E**cż my nie jesteście w cieles / ále
 w duchu / á gdyż Duch Boży mieszka
 w was. **A** jeśli kto Duchá Chrystu-
 sowego nie ma / ten nie jest jego. **A**
 jeśli Chrystus w was jest / tedy
 ciada jest martwe dla grzechu / á
 Duch jest żywy dla sprawiedliwo-
 ści. **A** jeśli Duch tego / ktorzy JE-
 zusa wzbudził / martwych / mieszka
 w was / ten ktorzy wzbudził Chry-
 stusa / á martwych / objawi y śmier-
 telne e ciada w was / przez Duchá
 swego / ktorzy w was mieszka.

A **Z**abrácia / dłużniámi jeste-
 smy nie ciada / áby smy według
 ciada żyli. **A**bowiem jeśli byście
 według ciada żyli / pomrzecie: ále
 jeśli byście Duchem sprawy ciada
 umarowali / żyć będziecie. **W**o kto-
 rzyśkolwiek Duchem Bożym / á pro-
 wadzani bywają / ci sa syndny Bo-
 żymi. **G**dyż jesteście nie wzięli Duchá
 g niewoli / nowu / ále jesteście
 wzięli Duchá / ábyśposobienia h
 synowstego / á przez ktorego wota-
 my **A**bdá / *sa jest*. **D**jeje. **T**enże Duch
 powiada o i Duchowi násemu /
 wjesmy dżeciámi Bożymi. **A** jeśliż
 dżeciámi / tedy y dżiedżicámi: dżie-
 dżicámi w prawdzie Bożymi / á spó-
 dżiedżicámi Chrystusowymi / jeśli
 tyśto k / á nim cierpimy / áby smy
 też / á nim byli uwielbieni.

A **B**owiem / **N**am / á to / iż nie sa
 równe / utrapienia terážniśhe-
 go / cjasu / á ona / przysta chwata
 ktorzy sie ma objawic w nas. **W**o
 łotrskiwe / wygladanie / stworzenia /
 oczekawa / objawienia / synow Bo-
 żych? **G**dyż / stworzenie / márnosci
 jest / poddane / nie dobrowolnie / ále
 dla tego / ktorzy je / poddał: / pod ná-

dżieja / á je / ysamo / stworzenie / będzie
 umolnione / á niewoli / stáženia / ná
 wolność / chwaty / dżiatel / Bożych.
Wo wiemy / iż / wśystko / stworzenie
 wespól / wzdycha / y wespól / boleje /
 áż / do / tąd. **A** nie / tyśto / *ono stworzenie* / m
 ále / y my / ktorzy / nam / pierwiástei / *Lukasz*
 Duchá / y my / sami / w / sobie / wzdycha- / 21. 28.
 my / oczekawájac / przystosobienia / n
 synowstego / *to jest* / odkupienia / m
 ciada / nášego. *

A **B**owiem / ná dżieja / smy / gżawieni / *Lakub*
 ná dżiejá / widoma / nie / jest / ná- / 4. 3.
 dżiejá: / ho / co / kto / widá / / przecż / sie / o
 tego / spodziewa. **A**le / czego / nie / wi- / *Sam.*
 dziemy / tego / sie / spodziewamy / y / 16. 7.
 tego / przecż / cierpliwó / oczekawamy. / *Psaln*
Tak / że / też / y / Duch / dopomaga / mdo- / 7. 10.
 ściám / nášym. **A**bowiem / o / coby smy / *Jerem*
 sie / modlić / n / mieli / / jáko / potrzeba / 11. 20.
 nie / wiemy: / ále / tenże / Duch / przys- / 317. 10
 cżyma / sie / á / námi / wzdychániem / 320. 12
 niewypownym. **A** / ten / ktorzy / sie / *Lukasz*
 fere / o / bada / / wie / ktorzy / jest / gmysl / 16. 15.
 Duchá / / poniewáż / według / Bogá / *Dżinj*
 przycżymia / sie / á / ówistymi. / 1. 24.

A **W**iemy / iż / tym / ktorzy / misuja / *LE ná*
 Bogá / / wśystkie / rzeczy / dopo- / *dżiá S.*
 magája / ku / dobremu / á / *to jest* / tym / *Lakub*
 ktorzy / według / postanowienia / Bo-
 że-
 go / powotáni / sa. **A**bowiem / ktore / on
 przecż / á / *to jest* / przéná dżiejá / áby
 byli / przypodobáni / obrázowi / **S**yn-
 ná / jego / á / żeby / on / był / wiecporo-
 dnym / między / p / wielá / bráci. **A** / *Kolos.*
 ete / przéná dżiejá / *te jest* / powotak: / á
 ktore / powotak / *te jest* / uspráwiedli-
 wit: / á / ktore / uspráwiedliwit / *te jest*
 uwielbit. **C**oż / tedy / rzeczym / ná-
 to? **J**esli / **B**og / q / á / námi / / *1. 9.*
 przecż / *to nam? / Ktorzy / áni / wśa-
 snemu / á / Synowi / nie / przepuścili / á-
 le / go / á / nas / wśystkich / wydat: / y /
 jáko / żeby / nam / wśystkiego / á / nim / nie
 dárowat? / Ktoż / będzie / stá rżyc / ná
 wydráne / Boże? / **W**og / *jest* / ktory / s
 uspráwiedliwia. / **K**toż / *jest* / coby / 10
 potepit? / **C**hrystus / *jest* / / ktory / u-
 mártz / owsem / y / *zmarłych* / wstá / *á /
 ktory / też / jest / ná / práwicy / Bożen /
 ktory / sie / też / przycżymia / á / námi. /
 Ktoż / ná / odbá cż / od / miłosci / Chry-
 stusowej? / czyli / utrapienie? / cżpli /
 uciśt? / cżpli / przesá dżewánie? / cżpli /
 li / gto / cżpli / nágośt? / cżpli / nie-**

d
 1 Kor.
 14
 e
 1 Kor.
 6. 24.
 1 Kor.
 5. 21.
 Filip.
 3. 21.
 LE. ná
 VIII.
 No. 10
 1 Gal.
 4. 6.
 G
 1 Tym.
 1. 7.
 h Gal.
 3. 26.
 y 4. 5. 6
 i 1 Kor.
 1. 22.
 y 5. 5.
 Efes.
 1. 13.
 y 4. 3.
 k 1 Tim.
 4. 12.
 LE. ná
 N. IV.
 po S.
 Trojcy
 1 Mat.
 5. 19.
 y 19. 29
 1 Kor.
 4. 17.

22
 23
 6
 7
 8
 24
 9
 25
 10
 26
 11
 27
 12
 28
 13
 29
 14
 30
 15
 31
 17
 32
 16
 33
 18
 34
 19
 35
 20
 21

bespieczeństwo? czyli niecz? Ją-
 to napisano: *Diabie ciebie cały r-
 dżien gąbżani bywamy pocztani-
 sany jako owce/ná rzej wáznaczo.*
1 Kor. 4. 9. My przez tego/ktory nas umiłowal.
4. Kor. 4. 11. Abowiem pewienem tego/ iż dni
śmierci/ani żywot/ ani Aniołowie/
ani śśiestwa/ ani mocarstwa/ ani
ceráżniejsze/ ani przepste rzeczy: A
ni wysokość/ ani głębołość/ ani ja-
dne infse stworzenie/ nié będzje nas
mogto obdlaćjné od miłóci Bożej/
ktora jest w Trójści Trójstwie
*Płnu nášym. **

ROZDZIAŁ IX.

*Wczy że dwójacy są synowie Abrahámowi. 15. Z którymi Bog wedlug wo-
 li swojey. 20. jako gárnarcz z glna
 wolnie sobie poczyna. 24. 30. Potym
 wezwania Pogánow. 31. a Żydow od-
 ro ucenia. 25. 27. z Prorokaw dowodki.*

Prawde mówis w Chrystusie/
 a nie ślamam i w całym mi po-
 śmiadeja szumienie moje przez
 Ducha Świstego: Że mam wielki
 smutek/ y nieustawiają y ból w sercu
 mojim. Abowiem żadam ja sam
 abym a się stał obdlaćjonym od
 Chrystusa zd bráćji mojs/ zd po-
 trowne moje wedlug ciáta. Ktory
 są Żydelcójcy/ ktorych b jest pryo-
 sposóbienie synowstie / y chwátá/ y
 przymierza/ y zalonu c dante/ y stu-
 jba Beza, y obietnice. Ktorych są
 Dycowle / y z ktorych postáti Chry-
 stus ile wedlug ciáta/ ktory jest náđ
 wšyřtými Wog bógostawiony ná
 wieli. Amen.

Nęcy nie mozna / żeby miało d u-
 spáść słowo Boże. Abowiem nie
 wyszcy ktory są e z Jerúsála / są
 Jerúsalem. Yni iż są nabieniem
 Abrahámowym / wšyřcy są dzie-
 śmi: *ale rzeczonę W Trójści bę-
 dżie tobie náđwáne nabienie. To
 jest nie dżieci ciáta/ są dżieci mi Bo-
 žymi: ale dżieci g obietnice/ bywá-
 ją w nabienie policzone. Abowiem
 obietnice słowo to jest: D tym wta-
 ónie b cjąóie przayde / d Garáb-
 dżie miáta syná. A nie tylko to, ale
 y Rebełá i gdy z jednego Dycá ná-
 řego Trááta brzemienná postáta:*

Psalms 44. 23. 1 Kor. 4. 9. 4. Kor. 4. 11. 1 Moj. 31. 32. 33. 37. 38. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

6 11 **B**dy sie jescyje byly *dziatki* nie ná-
 rodzity / ani co dobrego albo złego
 uczynity / aby sie ostáło posláno-
 wienie Boże wedlug wybránia/ nie
 z uczynkow/ ale z tego ktory powo-
 lcywa / Rzeçjono jey. Ze wieřty bę-
 dżie szuyřk mniejšemu z Jákó ná-
 pisano: *Jákobám l umiłowal/ álem*
Esawá miał w nienawióci.
 12 13 **C**dy tedy rze: *żem? Jesteř nie-*
 sędziwedłwosóćm u Boga? *Rie*
 14 15 **daj** tego Boże! *Abowiem do Mojs*
 16 17 **żesá** n mowi: *Zmituję się/ náđ tim*
bie zmituję: a glistuję się/ náđ tim
 18 19 **bie** glistuję. *A przetož nie nalezy ná*
 tym co chce / ani ná tym co bieży /
 ále ná Wogu ktory się gmitowyywa.
 20 21 **Abowiem** mowi pisimo do *Járádo*
 ná: *Ná tem o cie sámó wzbudżif/*
 22 23 **abym** okazał moc mojs ná tobie: z
 24 25 **izby** opowiadáne bylo *Zmie* moje
 26 27 **po** wšyřtkej ziemi. *A táł náđ tim*
 28 29 **chce / gmitowyywa** się: *a tego chce*
 30 31 **gátwardżá.**
 32 33 **U**le mi rzecżes? *Przeçjżje* się je-
 34 35 **żçje** wustarżá? *bo któj* się gprze-
 36 37 **ciwiř** woli jego? *Y owšem: D cjąo-*
 38 39 **wieçje!** *Ktojes ty jest ktory gpor-*
 40 41 **wiedżies** z Bogiem? *Yali* sepián-
 42 43 **ta,** *przeçje* sepiarżowi? *Przeçjżes*
 44 45 **mis** eáť uczyñit? *Yali* nie ma mo-
 46 47 **cy** gárnarcz *q náđ glna/ żeby* z tej-
 48 49 **że** bryty uczyñit jedno naczyñie ku
 50 51 **uczyñiwoóci / á** drugie ku gęłżywo-
 52 53 **óci?** *A jestř* Wog *çhac* okagać
 54 55 **gniew/ y** náđhomg uczyñie możnoóć
 56 57 **swoje/ g**nořit w wielkiej cierpliwo-
 58 59 **óci** naczyñia gniewu ná gżinienie
 60 61 **ggotowane:** *A izby* gżánjome uczy-
 62 63 **nif** bogáctwo chwaty swojey ná-
 64 65 **naczyñiem** miřócierdżia/ ktore ggo-
 66 67 **tomá** ku chwale: *Ktorych y powo-*
 68 69 **tał** *z to* wšř / nas: *Nie* tylko z Ży-
 70 71 **dow / ále** y z Pogánow: *Jákó* też u-
 72 73 **çhac**á mowi: *Názowis* lud ktory
 74 75 **r** nie był mojim / ludem mojim: *d*
 76 77 **one** ktora nie byłá umiłowána / ná-
 78 79 **zomw** umiłowána. *Y stánie* się / je-
 80 81 **ná** tym mieřcu/ gđżie im mawianoř
 82 83 **Nie** *jestćie* wy z ludem mojim z
 84 85 **edm** názwáni będa spnámi *Bogá*
 86 87 **żywego.** *A Trájás* wola náđ *Járá-*
 88 89 **elem/ mowi** *ac z* Choçby *teçjba* z sy-
 90 91 **now** *Jydelřtich* byłá *jáko* piaseł
 92 93 **morřti/ ostáni** gáçhowáne będa. *A*

1 Moj. 25. 23. 1 Mala. 1. 2. 1 Moj. 32. 4. 2 Kor. 1. 9. 1 Moj. 28. 10. 1 Moj. 33. 19. 2 Moj. 9. 16. 1 Ez. 45. 9. 1 Jer. 48. 8. 1 Iz. 40. 6. 1 Mat. 5. 7. 1 Syr. 33. 13. 2 Tym. 3. 20. 1 Ose. 1. 10. 2 Pi. 11. 2. 10. 1 Ose. 1. 10. 1 Ez. 10. 22. 1 Am. 9. 8. 1 Zach. 13. 8.

u
Ezaj. 1. 9.
x
1. Moj. 19. 21.
Ezaj. 13. 19.
Ierem 50. 40.
Ezech 16. 55.
Rzym 10. 2.
11. 7.
z Psal 118. 22.
Ezaj. 8. 14.
32. 16
Matr. 21. 42.
Mark 12. 10.
1. Piotr 2. 6.
z Psal 118. 22.
Przyp 16. 20.
Ierem 17. 7.
a
Rzym 9. 31.
b
Matr 5. 17.
Dziej 13. 38.
Kor. 9. 13.
Galas 3. 24.
c
3. Moj. 28. 5.
Ezech 10. 11.
Galat 3. 11.
dsMoj 30. 12.

bowiem spráwe Kónczyz y stroci w
spráwiedliwosci z spráwe gájsite
strocong uczyni PAn ná ziemi. P
jako przed tym powiedziat Izajas :
Wy nam byt PAn zastepow u nie
gostáwi nasienia / bylbyśmy sie
státi jako x Eodomá z y Gomorze
bplybśmy podobni.
Dj tedy rzeczem? To, ij Po
ganie / ktorzy nie futáli sprá
wiedliwosci / dostapili spráwiedli
wosci z á spráwiedliwosci / ktora
jest z wiary. A Izrael futajac y
Zakonu spráwiedliwosci / nie do
státi z zakonu spráwiedliwosci. Na
czegój? Pnie z wiary / ále jako z
uczynkow zakonny *zey sukali* : Abo
miec áis obrázili o kámién obrá
zienia z Jako nápisano : Oto káms
w Syonie z kámién obrázienia / y
opoká otrgienia : A wśkeli a ktorzy
weń wierzy / nie bedzie pohámbiony.

ROZDZIAL X.

Pokazuje skutki wybrania, 3. Yż
jedni odrzucaja, druzzy przysnuja.
4. Chrystusa, który jest celem zakonu.
15. Powrotanie Poganow przez Mojsza.
16. a Zydow przez Izajasza prze
powiadkiáne jest.

Bkacia / przypchna wola serca
wego / y modlitwa ktora czyni
niez do Bogá zád Zyrdelem / jestci tu
gáwienieniu. Abowiem dawam im
á gáwienictwo / ij gorlivosc a tu Wo
gu mája z ále nie wedlug wiádo
mosci. Wo nie znájac spráwiedli
wosci / Bozcy s á thec wlasno sprá
wiedliwosc wystáwi / spráwiedli
wosci Bozcy nie byli podobni. A
bowiem toniec zakonu jest b Chry
stus / ku spráwiedliwosci kájdemu
wierzácemu. Gdzy Mojszesz pise o
spráwiedliwosci ktora jest z Zako
nu / ij ktobyśkolwiek te rzeczy czyni
/ przez nie żyć bedzie. Ale sprá
wiedliwosc / ktora jest z wiary / ták
mowi : Nie mow w sercu swym /
Kto d wstápi ná niebo? to jest
Chrystusa ná dosá prowadzić.
Albo kto zstápi do przepáci? to
jest / Chrystusa od umártych wy
prowadzić. Ale cój mowi? Blisko
ciebie jest słowo w ustach twójch /
y w sercu twojim : Toć jest słowo

9 widry / ktore opowiadamy : Ze jest
bys usly wygnat y PAn z Egiptá / y
uwierzył bys w sercu twojim że go
Bog smártwych wzbudził / gáwio
ny bedzieś.
10 A BOWIEM sercem wierzono by
owa ku spráwiedliwosci / ále áis
usly wygnanie djeje ku gáwieniu tu.
11 Wo písmo mowi : Wśkeli / kto weń
f wierzy / nie bedzie pohámbiony.
12 Gdzy niemáś roznosci między Zy
dem y Greciem. Wo tenje y A N
wśkeli / bogáty jest tu wśkeli /
13 ktorzy go wywája. Kájdó bowiem
ktoby g wywáł Zmienia PAn /
14 go / gáwiony bedzie. Jakoż tedy
wzowác beda tego w ktorego nie u
wierzyli? A jako uwierza w tego o
ktorym nie ślybali? A jako uslybá
bez kágnodjeje? Jakoż tej beda
kádé / jeśli by nie byli posláni? (Ja
to nápisano : D jako ólicznie sa nogi
h tych / ktorzy opowiadája potój z
tych ktorzy opowiadája dobre rzec
czy. Aleć nie wśkeli postusni byli
Ewángelicy. Abowiem Izajas i
mowi z PAnie / Ktoż uwierzył ka
ganiu násemu. Widet tedy jest z
stuchania / á stuchanie przez słowo
18 Dzye. Ale mowie z Izali nie śly
bali? y owsem k ná wśkeli zemié
wśkeli głos ich / y ná kónczyz o
terzy zemié słowá ich.*
19 Ażle mowis : Izali tego nie po
znat Izrael? y Pierwśy Mojs
zesz mowis : Ja was do gádrości po
budze / przez naród ktory / nie jest
narodem z / przez naród nierogumny
20 rozdrágnis was. A Izajas ómia
łości używájac mowi / Jesteś gáde
giony m ád tych / ktorzy mis nie fu
edli / y jestem objáwiony tym kto
21 rzy áis o mnie nie pytáli. Ale prze
ciwko Izraelowi mowi z Cály
dziej wyciągatem n este moje do
ludu upornego y sprzeciwiające
go áis.

ROZDZIAL XI.

Zoby o ludu Bozym y o Kótiále we
dlug zwiierzchnego pozoru nie sadz o
no. 4. niewiádomosci Eliásowa dowo
dki. 16. Zydowie choć przodki twiete
mieli. 29. nie wśkeli sa wybráni. 28.
24. Tak też nie wśkeli z Pagan przy

85. Moj 10. 14.
Ezaj. 51. 16.
159. 21
LE. ná dzie S. Andr.
f
Ezaj. 28. 16.
Rzym 9. 33.
1. Piotr 2. 6.
g
Joa. 1. 29.
Dziej 20. 22.
h
Ezaj. 52. 7.
Náhu. 1. 15.
i
Ezaj. 53. 1.
Jana. 12. 38.
k
Psal 19. 5.
l
3. Moj. 32. 31.
m
Ezaj. 52. 15.
165. 2.
Jerem 35. 10.

jesi. 30. Pogány do pokory upomina.
33. Głębokim iis sadom Bozym dziwuje.

a
Pśalm
19. 14
Jerem
31. 37.
b
Krol.
19. 10.
c
Maj.
9. 4.
d
Rzym
9. 31.
e
Ezaj.
6. 9.
y29. 10
Ezech
12. 2.
Matt.
13. 14.
Mark
4. 12.
Lukasz
8. 10.
Iana.
10. 40.
Dziej
2. 24.
f
Pśalm
69. 23.
g
Rzym
10. 19.
h
Dziej
9. 15.
y13. 2.
y12. 20
Galat
2. 16.
y1. 2.
Efr.
8. 2.
Tym
2. 7.

SWdwis tedy : Izali a Bog odrzucił lud swoj ? Nie daj tego Boże ! Abowiem y jam jest Izraelczyk y nabienta Abrahamowego / y pokolenia Benjaminowego. Nie odrzuciłci Bog ludu swego ktory przejrzał. Użaj nie wiecie co mowi pismo o Eliasz / jako bis przycjnia do Boga przeciwo Izraelowi / mowiacs Panie / Prorocti b twoje pomordowali / y ostarge twoje zburzyli s / a zostalem ja sam / y sukija dusze mojej. Ale coj mu mowi Boska odpowiedz ? Zostawim sobie siedm tysicy megow / ktorych nie stonili kolana Baalowi. **T**at tedy y terdzniejszego czjasu / ostanki podusz wybrania y kásl: gotkásy. A poniewaj c y kásl / tedy juz nie zuczynowt y inaczey kásl / juzby nie byla kásla : a jesli s uczynowt / juzci nie jest kásl : inaczey uczynel juzby nie byl uczynkiem.

Cz tedy ? Czego Izrael a sukta / tego nie dostapil s / ale wybrani dostapili / a inni zátwardzeni s. Jako napisano : Dat im Bog e Duchá twardego snu y oczj aby nie widzieli y sz aby nie slyszeli / a j do dzisiejszego dnia. A Dawid mowi s Niechaj im bedzie k stol ich sidtem / y usomieniem / y otraceniem / y odpátas. Niech gácmione beda oczj ich aby nie widzieli / a y grabietu ich zámjzby náchylaj.

SWdwis tedy : Użaj bis potkniesz / aby padli ? Nie daj tego Boże ! Ale przeg ich upadel dostabawienie g Pogánow / aby je do gawiości przywiodł. A poniewaj upadel ich jest bogactwem swiata / a umniejszenie ich bogactwem Pogánow s jakoj daleko wiscy ich gupelnobé. Abowiem mowie h wam Pogánom / ilem ja jest Apostofem Pogánow / usługowanie moje gálecac : Użabym jako tu gawiości pobudził ciasto moje / y gáwiskibym niektore z nich. Abowiem jesli odrgucenie ich jest pojednaniem swiata / coj badzo przyjście ich / tylko

16 ożcie od umarkych ? Poniewaj jesli pierwiastki swiste / tedy y gácmynienie : a jesli torzeń swisty / tedy y gácmje. A jesli niektore g gácmji odlamane sa s / a ty ktorys byl psonna oliwo jesteš wšczepionym miasto nich / y stales bis uczestnikiem i torzenia / y estustosci oliwonego drzewa : Nie chudze bis przeciwo gácmjiam. Bo jesli bis chudisz / wiedzo yz nie ty torzenia nosisz / ale torzeń ciebie. Ale rzejcjes s Odlamane sa gácmje / abym ja byl wšczepionym. Dobrze : Dla niedowiastwa odlamane sa / ale ty wiara stojisz s Nie badzje hardey mysli / ale bis boj. Abowiem jesli Bog przyrodzonym gácmjam nie przepuscil / wiedz je y cobie nie przepuscil. / Dbarzje tedy dobroctwoe y frogobé Bozo : przeciwo tym wyprawdzje ktoryy upadli / frogobé s ale przeciwo tobie dobroctwoe / jesli tyš trwal w dobroci : Znaczey y ty bedzies wycisty. Alee y oni jesli nie beda trwali w niedowiastwie / wšczepieni zai beda : gdy morny jest Bog one gácmi wšczepic. Abowiem jesli ty jest wycisty g oliwy g przyrodzenia psonney / a przeciwo przyrodzeniu jesteš wšczepionym w dobre oliwo : jakoj daleko wiscy ktorys sa wedlug przyrodzenia / wšczepieni beda w swojs wlasna oliwo. Bo nie ches abyście nie mieli wiedzye bracia tey tajemnice (zebyste nie byli sami u siebie mardymi /) i zátwardzenie g cjasóci przysto ná Izrael / poliby nie wstál k gupelnobé Pogánow. A tat wšyšet Izrael bedzie gáwmiony / jako napisano : Przydzje s Synu l Wyobawiciel / y odmroci niepodobnosci od Játobá. A toe badzo m przymierze moje g nimi s gdy odejme grzechy ich. A tat wedlug Ewangeliev / nieprzyjacielni sa dla was : lez wedlug wybrania sa wami dla ojcow. Abowiem dárow sw. ich y wezwánia Bog nie jatuje. Bo jako wy y niektedy byliście n nieposluzni Bogu / ale teraz dostapiliście miłobierdzia / ale ich nieposluznistwa : Tat y oni teraz stáli bis

Jerem
11. 16.

Lukasz
21. 24.

Pśalm
14. 7.

Ezaj.
19. 20.

Er.
27. 9.

Jerem
31. 33.

Zyd.
2. 8.

110. 16.
n
Efr.
2. 2.

nieposlušnym / aby dla miłośnier-
dja wam okazał nego y oni miłośnier-
dja dostąpili. Abowiem żądają
je Bog występnie w nieposłuszeń-
stwie / aby się nad występnymi nimi
żmłował.

LE.ná 33
N. S. 34
Trójcy 35
Ez. 36
40. 13. 37
Madr. 38
9. 13. 39
Kor. 40
2. 16. 41
P. Iob. 42
41. 2. 43
9. 44
Kor. 45
8. 6. 46
Rzym. 47
10. 27. 48
LE.ná 49
N. I. 50
po 3. 51
Krol. 52
a 53
Filip. 54
4. 18. 55
1 Kor. 56
2. 5. 57
b I. k. 58
4. 4. 59
lana. 60
3. 15. 61
c Efez. 62
5. 17. 63
Tassá 64
4. 3. 65
d 66
1 Kor. 67
12. 13. 68
e Efez. 69
4. 16. 70
f I. Kor. 71
12. 25. 72
g 73
I. Kor. 74
13. 4. 75
Efez. 76
4. 7. 77
h Piot. 78
4. 11. 79

Słabości bogactwa y mo-
drości y gładzności Bożej!
jakoś nie wybadane sody jego! y
nie doścignione drogi je! Wo ktoż
pogwałt umysł o Władzi? albo kto
był rajca jego? Albo kto mu co-
piernicy dał / a będzie mu znis-
oddano? Abowiem q s niego / y prze-
jęni / y w nim są wszystkie rzeczy:
Zemu r niech będzie chwala ná
wieti / Amen.*

ROZDZIAŁ XII.

Vpomina do rozumney służby Bożej.
9. T do nieobudney, keoraly przez
cnoty jawna była, miłości. 14. 20. A
ktoraby isy y ku nieprzyciasom zka-
niła.

Proś was tedy bracia przez
miłość Bożę / abyście stawiali
ciata wasze a ofiara żywa / święta /
przyjemna Bogu / to jest, rozumna
służba wasza / a nie przywydobywa-
cie się b temu światu / ale się prze-
mienicie przez odnowienie umysłu
waszego: ná to / abyście doświadczyli
ktora c jest wola Boża dobra / przy-
jemna / y doskonała. Abowiem po-
wiadam / przez tąś kłora mi jest
dána / każdemu co jest między wami
aby wieciey o sobie nie rozumieli /
niżeli potrzebą rozumieć / ale żeby
o sobie rozumieli stromnie / ták jako
tomu d Bog ubjelił miarę wiary.
Abowiem jako w jednym e cieie
wiele członków mamy / ale wszystkie
członki nie e jednoż dzieło mają: / ták
wiele nas jest jednym ciałem w
Chrystusie / aleśmy g osobná jedni
drugich członkami.*

Mając tedy rozne dary g we-
dług łásti ktora nam jest dá-
na z jeśli prorocetwo / niech będzie
wobług snuru wiary: Jeśli h po-
sługowanie / niech będzie w posłu-
gowaniu z jeśli kto náucza / niech
sowa w náuczaniu: Jeśli kto nápo-
mina / w nápominiu z kto i rozda-
wa / w sejeróciście przyetojony jest /

w pilności z kto k czyni miłośnier-
dnie / niech czyni a ochota.

Młoda. Mięście w obrzydli-
ści / imując się dobrego. Mi-
łość braterska jedni tu drugim
m słoni badźcie: / Wejścieście
n jedni drugich uprzedzając. W
pracy nie leniwi: Duchem wá-
cy: Wánu słuscy. W nadziejey
sice o weselcy: W ucisku p cier-
plimi: W modlitwie q ustawiejni.
Potrzebam r swiętch udzieltaj-
cy: / Góścinności s náśladujacy.
Dobroreczejcie tym / ktorzy was
prześlinajcie: Dobroreczejcie a nie-
prześlinajcie. Weselcie się g we-
selęcymi a płacjcie g płaczącym.
Wadźcie między u soba jedni-
myślni / wysoko o sobie x nie roz-
miejcie / ale się do niśtych ná-
tając.*

Ne badźcie y mądrymi sami u
siebie. Bzdnemu głym ja g z
nie oddawajcie: obmýslając a
to co jest uczciwego przed wyst-
kami ludźmi. Jeśli można / tse g was
jest / je występnymi ludźmi b potój-
mieście. Nie móćcie się c sami c
Damiłszy: ale dajcie miejsce gnie-
wowi. Abowiem nápisano z / Nie
d pomstá / a ja oddam, mowj Wá-
ni. Jeśli tedy táknie nieprzyjacieli
twoi / nártar mo z jeśli przagnie / ná-
poj go: bo to czyniac / wagle rozpa-
lone g gárnich ná głowe jego. Nie
daj się zwyciężyć gtemu / ale gte do-
brzy zwyciężaj.*

ROZDZIAŁ XIII.

Przykazuje aby wszyscy poddani
byli wślasku zwierzchności. 8. Bliźni
swoje miłowali. 11. Sprawiedliwie żyli.
14. y Chrystusa prz. obłoczyli.

Niech dusza niech będzie zwiery-
żnością wyśpym poddána.
Wóćniemáś zwierzchności, tpylo b
od Boga: / ale ktore są zwierzchno-
ści / od Boga są postanowione. /
ták kto die zwierzchności sprze-
wia / Bożemu się postanowieniu
sprzećiwia: / a ktorzy die sprze-
widają / sami sobie potępienie gje-
dnają. Abowiem Przełożeni / nie są
ná postřach dobrym ucjpnem / ale

1 Mar. 6. 1.
LE.ná N. II. 6. 2.
po 3. 6. 3.
Kzol. 6. 4.
Kor. 6. 5.
1 Amar. 6. 6.
5. 7. 6. 7.
1 Efez. 6. 8.
4. 9. 6. 9.
2. 10. 6. 10.
10 Filip. 6. 11.
12. 12. 6. 12.
13. 13. 6. 13.
14. 14. 6. 14.
15. 15. 6. 15.
16. 16. 6. 16.
17. 17. 6. 17.
18. 18. 6. 18.
19. 19. 6. 19.
20. 20. 6. 20.
21. 21. 6. 21.
22. 22. 6. 22.
23. 23. 6. 23.
24. 24. 6. 24.
25. 25. 6. 25.
26. 26. 6. 26.
27. 27. 6. 27.
28. 28. 6. 28.
29. 29. 6. 29.
30. 30. 6. 30.
31. 31. 6. 31.
32. 32. 6. 32.
33. 33. 6. 33.
34. 34. 6. 34.
35. 35. 6. 35.
36. 36. 6. 36.
37. 37. 6. 37.
38. 38. 6. 38.
39. 39. 6. 39.
40. 40. 6. 40.
41. 41. 6. 41.
42. 42. 6. 42.
43. 43. 6. 43.
44. 44. 6. 44.
45. 45. 6. 45.
46. 46. 6. 46.
47. 47. 6. 47.
48. 48. 6. 48.
49. 49. 6. 49.
50. 50. 6. 50.
51. 51. 6. 51.
52. 52. 6. 52.
53. 53. 6. 53.
54. 54. 6. 54.
55. 55. 6. 55.
56. 56. 6. 56.
57. 57. 6. 57.
58. 58. 6. 58.
59. 59. 6. 59.
60. 60. 6. 60.
61. 61. 6. 61.
62. 62. 6. 62.
63. 63. 6. 63.
64. 64. 6. 64.
65. 65. 6. 65.
66. 66. 6. 66.
67. 67. 6. 67.
68. 68. 6. 68.
69. 69. 6. 69.
70. 70. 6. 70.
71. 71. 6. 71.
72. 72. 6. 72.
73. 73. 6. 73.
74. 74. 6. 74.
75. 75. 6. 75.
76. 76. 6. 76.
77. 77. 6. 77.
78. 78. 6. 78.
79. 79. 6. 79.
80. 80. 6. 80.

4
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

ROZDZIAŁ XIV.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

p jindach / a wadze chęć przysię do was
 p obmielu lat: Kiedykolwiek poj-
 Reym de do Hiszpanicy / przysię do was:
 1. 11. **W**o się spodziewam / że tam tedy i-
 Tessał dze / ujrze was / a że wy mnie tam
 2. 17. poprowadzicie / kiedy się pierwej
 wami troszeczkę uciefe.
 q **A** Teraz idź do Jeruzalem / g u-
 Dziej 25 26
 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 r 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100.
 Dziej 11. 29. 1 Kor. 10. 3. 4. 5. 1 Kor. 9. 11. Galas 6. 6. r 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 1 Kor. 9. 11. Galas 6. 6. r 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 Reym 1. 11. u G. Boja- wals. 1 Kor. 1. 11. x 27. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 y Reym 1. 10.

24 5 **A**le y w spisie Zboru Pogodnie.)
 6 **L**atze Zbor który jest w domu ich.
 7 **P**ogdrowcie Epeneta miłego moje-
 8 **g**o / który jest pierwasztami Achá-
 9 **j**es do Chrystusa. Pogdrowcie
 10 **M**arku / ktora wiele pracowalá
 11 **d**la nas. Pogdrowcie Andronika y
 12 **S**uniasa krewnie moje / y spowis-
 13 **z**nie moje: ktorzy gancznymi sa
 14 **m**iedzy Apostolami / ktorzy y prze-
 15 **d**em byli w Chrystusie. Pogdrow-
 16 **cie** Ampliasa miłego mojego w
 17 **P**aniu. Pogdrowcie Rebaná po-
 18 **m**ocnita naszego w Chrystusie / y
 19 **S**techinda miłego. Pogdrow-
 20 **cie** Appellesa doświadczonego w
 21 **C**hrystusie. Pogdrowcie te ktorzy
 22 **s**ą z domu Arystobulowego. Po-
 23 **g**drowcie Herodona potrzebego
 24 **m**ojego. Pogdrowcie te ktorzy są z
 25 **a**mu Marcionowego / te ktorzy są z
 26 **P**aniu. Pogdrowcie Tryfena y Tryfo-
 27 **se** / ktore pracuja w Paniu. Pogdrow-
 28 **cie** Persoda miłego / ktora wiele pra-
 29 **c**owalá w Paniu. Pogdrowcie Ru-
 30 **sa** wybranego w Paniu / y máte-
 31 **j**ego y mojs. Pogdrowcie Asynkry-
 32 **t**á / Zegontá / Hermáná / Patroba /
 33 **H**ereméná / y bracia ktorzy są z ni-
 34 **m**i. Pogdrowcie Filologa / y Julia /
 35 **N**erego / y siostrze jego / y Olimpá / y
 36 **w**szystkie swiate ktorzy są z nimi.
 37 **P**ogdrowcie jedni drugie z pochto-
 38 **w**aniem b swietym. Pogdrowiaj-
 39 **sa** was Zbor Chrystusowe.
 40 **A** Prosis was bracia / abyscie u-
 41 **p**atrowalé te ktorzy c cagnia
 42 **o**zgerwania y d zgorzenia / prze-
 43 **ci**wto tey nauce ktorejście się wy-
 44 **n**adncjli z y chrońcie się ich. Abow-
 45 **ie**niem eadowi Paniu naszemu JE-
 46 **s**usowi Chrystusowi nie sluzá / ale
 47 **f** wlasnemu brzuchowi swemu: a
 48 **pr**zez tagodny mowę y pochlebstwo /
 49 **f**erca prosich zwodza. Do postu-
 50 **s**ienstwo wasze w spisiech dostó. A
 51 **pr**zetój raduje się z was. Ale chce
 52 **ab**yscie byli mądrymi z ná dobre /
 53 **a** prostymi ná złe. A Bog pokoju
 54 **z**etrze y sádná pod nogi wasze
 55 **w** ryzle. Istná Páná nášego JE-
 56 **s**usa Chrystusa / niech bádzie z wa-
 57 **m**i / Amen.
 58 **P**ogdrowiaj i was Tymoteusz
 59 **p**omocnik moj / y k Lucuf / y i

b
 1 Kor.
 16. 2.
 1 Kor.
 13. 12.
 1 Tessał
 5. 26.
 2 Piotr
 1. 14.
 1 Kor.
 2. 8.
 1 Tym.
 3. 9.
 d
 1 Matt
 18. 5.
 1 Tessał
 3. 5.
 1 Tym.
 3. 100.
 e
 1 Land
 1. 10.
 f
 1 Filip.
 3. 19.
 g
 1 Matt.
 10. 16.
 h
 1 Kor.
 14. 33.
 i
 1 Dziej
 16. 1.
 1 Filip.
 2. 19.
 1 Tessał
 3. 1.
 k
 1 Dziej
 13. 1.
 1 Dziej
 17. 7.

ROZDZIAŁ XVI.

Zaleca Febe. 3. V Viele ich potira-
 17. A niozody wstazyna / acych
 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Zalecam nam Febe siostrę ná-
 1 **s**zą / ktora jest sluzebnicą Zboru
 2 **K**enchreeskíe. Abyscie ją przysiali
 3 **w** Paniu / játo przystoji swietym / y
 4 **s**tali przy niej / w ktoreby was tol-
 5 **w**iek rzezy potrzebował. Abow-
 6 **ie**m y oná wiele gospody ucy-
 7 **ci**alá / az y mnie samemu.
 8 **P**ogdrowcie Priscylla y a Akwi-
 9 **le** / pomocniki moje w Chrystu-
 10 **s**ie JEsusie / ktorzy są dusze mo-
 11 **je** swojey wlasney byle nádsta-
 12 **w**idli z ktorym nie ja sam dżetuja /

m Jazon / y m Cosypater / pokrewi
Dziej. moji. Pozdrawiam was w PAnu 22 26
 20. 4. ja Terceus / ktorym ten list pisat.
n Pozdrawia was n Gajus gospo- 23
1. Ker. darz moj y wspotnego Zboru. Po-
 1. 14. zdrowia was o Erastus sáfary
o miejski / y Quartus brát. 27
2. T. m. **Usta** y **A N A** násego **IE**zusa 24
 4. 20. **E** Chrystusa **n**iech **bedzie** gwámi
4. Efes. wspotekimi / Amen. A temu ktory p 25
 7. 30. was moze utwierdzić według Ewán-
4. Efes. gelley mojej / y opowiadania **IE**-
 2. 9. zusa **E** Chrystusa / według objawie-

nia q edjemnice ob czasow wie- 18. 9.
Kolos. czných zamileczáney : Lecj teraz 21 2m
 objawionej y przez pismá Proro- 1. 10.
 ctie według postanowienia wie- *Tym.*
 cznego Boga tu posláwistwú wid- 1. 2.
 ry miedzy wspotkimi narody ogná- 1
 mionej : Temu sámemu magdremu *Pisz.*
 Bogu **n**ech **s** **bedzie** chwala / przez 1. 20
IEzusa **E** Chrystusa ná wieki / Amé.
Ten List do Rzymianow / nápisany
jest y Korintu / przez Pet / stu-
jednice Zboru Kenchresn-
skiego. *Rzym*
 11. 23.

LIST PIERWSZY SWIETEGO PAWLA APOSTOLA DO KORYNTOW.

Pawel / Apostol **E** Chrystusa **P**ana / pozdrowiwszy **R**obót **W**ojny w **K**oryncie / y wspotkie /
 gdzietolwiel sa / wierne **W**ojce / dwie rzeczy im przektada. **I**. **W**spotkimi w **p**ospolitość
 należąca y służąca tu ich nápráwie. **A** to 1. y **s**trony **z**yćia ich / aby miedzy srbá rogerwánia
 y przebieránia w sługách **W**ojnych nie mieli / ani w **m**adrości **s**wiédá **s**ie nie **t**ocháli / w **r**ozd.
I. 2. 3. 4. **W**steteczniá miedzy srbá nie **ci**erpieli / w **r**ozd. 5. **p**řed **p**ogány **s**ie nie **s**o-
 dzili / **á**le y **p**odrózdu **s**iebie **S**edzje **o**biéráli : **O**rzeczami **w**spetkimi / wolni y niewolni **s**ie
 brzydžili / w **r**ozd. 6. **W** **r**zeczách **w**olnych **á**lbo **n**iewolnych / ná **m**de **z**áwády **w**zglád **m**ieli :
 esdy **s**ie **m**iánuje **S**tan **m**akjeński / y **w**olze **u**żywánie **n**iektórych **p**okármow / **á** **z**wáscjá **d**á-
 wonom **o**ffákoráných. **D** **kt**órych **u**áuczja **p**okl ich **u**żywáć **á**lbo **n**ie **u**żywáć / **á** **c**zymby **s**ie
 pobudzáć **d**o **t**ego / y **d**o **u**ciétánia **p**řed **b**átwochwałstwem / **m**ieli / w **r**ozd. 7. 8. 9. 10. **I**dzje
 aby **r**ząd **d**obry **w**e **Z**borze **s**wojim **m**ieli / y **s**trony **f**at / w **já**tkich **h**odžić / y **s**trony **u**stugi
Wieczjery **P**ana / y **s**trony **z**áwápnánia **z**ęptow / y **i**nných **d**ukówných **d**árow **W**ojnych w
rozd. 11. 12. 13. 14. **2**. **Z**strony **w**iádry / **á** **z**wáscjá / o **p**owsechnym **z**martwýchwstánú.
Gdzje **d**owodzi **p**rawdžiwego **z**martwýchwstánia / y **já**tkie **bedzie** y w **já**tkich **ci**elech / **á**co **s**ie
stánie y **t**ymi / co **z**ywo **d**niá **s**ádnego **d**oczétájs. **I**I. **N**iektorym y **o**sobná **o**sobám **u**áležácc :
Redy **s**ie **m**iánuje ; **Z**biérká ná **u**dogie / obietnicá **p**rzyšćia **d**o **n**ich **A**postolskiego / **z**lecente o
Lymoteufu / **w**ymowienie **A**pollosá / ná **p**omnienie **d**o **st**áteczności w **w**ierze y w **m**ilostí /
swiádecstwo **S**tefanowi y **d**omowi **j**ego **d**áne / **p**ozdrowienie **r**ozmážitých **o**sob / **e**stgwá ná
obsudníci **E** Chrystusa **P**ana **n**ie **m**isujące / **M**odlitwá **A**postolská / y **j**ego **s**ie **o**swiádzénie
 w **m**ilostí **p**zeciwno **K**orintczykom : co **w**spsté **s**ie **z**ámpla w 16. **r**ozdžiale.

ROZDZIAŁ I.

a **Po záloceniu** **K**orintow. 12. **j**ich **n**ig-
Dziej. **z**gedy **s**trófuje y ná **h**árdóci **d**o **p**okory
 13. 2. **p**rowadži. 19. **P** **A**n **R**oz **m**adroci **n**ie-
b **bie**ška, **n**ie w **m**adroci **t**ego **i**wtá á, **á**le
Dziej. w **g**lupstwie **p**odawa. 16. **Z** **m**istley
 12. 17. **cz**etli **p**áde **s**obie **o**foby **o**biérs. 19. **A**by
c **Jan** **s**ie **cz**łowiek **n**o w **s**obie **á**le w **P**anu
 17. 17. **o**chlubił.
Dziej. 15. 9.

I **A**wetpowołány **A**po- **d** **R**zy.
 stol **IE**zusa **E** Chrystu- 1. 7.
 2 **s**á **p**řez **w**olá **W**ojsa / y **E**fes.
b **S**ostenes brát. **Z**bo- 1. 1.
 rowi **W**ojemu **kt**ory **Kolos.
jest w **K**oryncie / **p**oświeconym **c** w 1. 20.
E Chrystusie **IE**zowie / **p**owolánym **Tym.**
d **s**wiátym / **z** **w**spotkimi **kt**orzy **e** 1. 9.
wyrwájs **I**niénia **P**ana **n**ásego **co** **T**aw
IEzusa **E** Chrystusa ná **w**spetkim 1. 19.**

miejsca / y ich y náfego P. Ana. Láska
 f wamy y pokój f m. ch. b. d. k. e. od Wogá
 1 Piotr D. Já náfego / y od P. Ana. J. E. z. u. s. á
 1. 2. E. H. r. y. s. t. u. s. á.
 LE. n. á **O** z. i. s. t. u. j. e. W. o. g. u. m. o. j. e. m. u. z. g. á. w. o.
 XVIII he. g. á. w. a. s. / d. l. a. t. á. s. t. i. W. o. j. e. y.
 N. p. o. s. k. t. o. r. a. w. a. m. j. e. s. t. d. á. n. a. w. E. H. r. y. s. t. u. s. i. e.
 Trojcy z. e. g. u. s. i. e. z. e. d. e. c. i. e. w. e. w. s. p. i. s. t. i. k. i. m. u. b. o. g.
 E. f. e. s. o. g. á. c. i. n. i. h. w. n. i. m. w. e. w. s. f. e. l. k. i. e. y. m. o. w. i. e.
 1. 3. y. w. e. w. s. f. e. l. k. i. e. y. z. n. a. j. o. m. o. s. i. c. i. / J. á. t. o.
 1 Tessa ó. w. i. á. d. e. c. t. w. o. E. H. r. y. s. t. u. s. o. r. e. u. t. w. i. r. -
 1. 3. d. y. j. o. n. e. j. e. s. t. w. a. s. / z. á. l. i. j. z. w. a. m. n. á. j. a.
 h Kolo d. n. y. m. d. á. r. z. e. n. i. e. z. g. o. d. b. i. / e. t. o. r. z. y. i.
 1. 9. 10. o. c. z. e. k. a. w. á. c. i. e. o. b. j. á. w. i. e. n. i. a. P. Á. n. á. n. á. -
 5. 2. 7. f. e. g. o. J. E. z. u. s. á. E. H. r. y. s. t. u. s. á. / K. t. o. r. y.
 1 Filp w. a. s. t. e. j. z. u. t. w. i. r. d. i. k. i. k. á. j. d. o. t. o. i. n. c. á. /
 3. 20. á. b. y. s. i. e. b. y. l. i. b. e. z. n. á. g. á. n. y. w. d. z. i. e. n.
 1 Tytus P. Á. n. á. n. á. f. e. g. o. J. E. z. u. s. á. E. H. r. y. s. t. u. s. á.
 1. 13. **W** i. e. r. n. y. c. j. e. s. t. / W. o. g. p. r. z. e. j. t. e. t. o. r. e. g. o.
 1 Tessa j. e. s. t. e. b. i. e. p. o. w. o. l. á. n. i. k. u. s. p. o. t. e. c. i. o. n. o. s. i. c. i.
 3. 13. m. E. y. n. á. j. e. g. o. J. E. z. u. s. á. E. H. r. y. s. t. u. s. á. /
 35. 23. P. Á. n. á. n. á. f. e. g. o. *
 1 **P** r. o. s. i. e. w. a. s. b. r. á. c. i. a. p. r. z. e. j. t. z. m. i. e.
 Rzym P. Á. n. á. n. á. f. e. g. o. J. E. z. u. s. á. E. H. r. y. s. t. u. s. á. /
 3. 4. á. b. y. s. i. e. t. o. j. m. o. m. i. t. i. n. w. s. p. i. s. t. y. /
 1 Tessa á. i. z. b. y. n. i. e. b. y. l. y. m. i. e. d. z. y. w. á. m. i. r. o. z. e. r. -
 5. 24. w. á. n. i. a. : á. l. e. á. b. y. s. i. e. b. y. l. i. z. p. o. j. e. n. i.
 m j. e. d. n. á. t. i. m. u. m. y. s. t. e. m. / y. j. e. d. n. á. t. i. m.
 1. 7. z. d. á. n. i. e. m. / U. b. o. w. i. e. m. z. g. á. d. n. i. m. o. n. i. o.
 1. 7. m. i. o. / o. w. a. s. / b. r. á. c. i. a. m. o. j. i. / o. d. d. o. m. a. w. n. i. k. o. w.
 n **C** h. l. o. s. i. : i. j. p. o. s. w. a. r. t. i. s. a. m. i. e. d. z. y. w. á. m. i.
 Rzym **A** l. e. o. p. o. w. i. á. d. a. m. / i. z. t. á. j. z. y. w. a. s. m. o. -
 15. 5. w. i. z. J. a. m. e. i. j. e. s. t. o. P. á. w. ł. o. w. / á. j. a. m. p.
 1. 14. F. a. l. p. A. p. o. ł. o. s. o. w. / á. j. a. m. E. e. f. á. s. i. o. w. / á. l. e. m. j. a.
 1. 14. E. H. r. y. s. t. u. s. o. w. / R. o. z. d. z. i. e. l. o. n. y. j. j. e. s. t.
 1 Kor. **E** H. r. y. s. t. u. s. ? **U** g. á. j. P. á. w. e. ł. j. á. w. a. s. u.
 3. 5. t. r. z. y. j. o. w. á. n. y. ? **U** b. o. s. i. e. w. i. m. i. e.
 3. 5. P. á. w. ł. o. w. e. o. c. h. r. z. e. j. e. n. i. ? **D** z. i. e. k. u. j. e.
 1. 5. W. o. g. u. / j. e. m. j. á. d. n. e. g. o. z. w. a. s. n. i. e.
 1. 5. c. h. r. z. e. j. t. / o. p. r. o. c. j. q. K. r. y. s. t. á. y. P. á. j. u. s. á.
 1. 5. **A** b. y. t. o. n. i. e. c. h. r. z. e. j. t. / j. e. m. c. h. r. z. e. j. t.
 1. 5. w. i. n. i. s. m. o. j. e. / **O** c. h. r. z. e. j. t. e. m. t. e. j. y. d. o. m.
 1. 5. q. **S** t. e. f. á. n. o. w. / **N** á. d. t. o. n. i. e. w. i. e. m. / j. e. o.
 1. 5. **S** t. i. m. t. o. g. o. d. r. u. g. i. e. g. o. o. c. h. r. z. e. j. t. / **B** o. c.
 1. 5. **W** i. s. n. i. e. p. o. s. t. á. t. E. H. r. y. s. t. u. s. c. h. r. z. e. j. t. /
 1. 5. **A** l. e. E. w. á. n. g. e. l. i. s. t. a. j. á. d. á. c. : **W** s. á. k. z. i. n. i. e.
 1. 5. w. m. á. d. r. o. s. i. c. i. s. m. o. j. y. / á. b. y. n. i. e. b. y. l.
 1. 5. w. y. n. i. s. t. o. j. o. n. y. t. r. z. y. j. E. H. r. y. s. t. u. s. o. w. / **U**.
 1. 5. **U** b. o. w. i. e. m. m. o. w. á. o. t. r. z. y. j. e. m. t. y. m. t. o. r. z. y.
 1. 5. **K** o. r. / j. e. s. t. g. ł. u. p. s. t. w. o. m. z. á. l. e. n. a. m. /
 1. 5. 2. 4. e. t. o. r. z. y. b. y. w. a. m. y. z. á. w. i. e. n. i. / j. e. s. t. m. o. c. a.
 1. 5. **P** i. o. t. r. / **W** o. j. á. **W** o. n. á. p. i. s. a. n. o. z. **W** i. n. i. w. e. j.
 1. 5. **O** b. r. o. c. m. á. d. r. o. s. i. c. u. m. á. d. r. o. s. y. / á. r. o.
 1. 5. **U** m. t. o. g. u. m. t. o. g. u. m. n. y. o. d. r. u. c. a. **O** d. j. i. e. j.
 1. 5. **J** e. s. t. m. ó. d. r. y. ? **O** d. j. i. e. j. j. e. s. t. z. u. c. i. o. n. y.

w. p. i. s. t. i. e. ? **O** d. j. i. e. j. b. á. d. á. c. j. w. i. e. k. u. n. **E** s. á.
 t. e. g. o. ? **J** a. l. i. w. g. ł. u. p. s. t. w. o. n. i. e. o. b. r. o. c. 29. 14.
 c. i. t. y. **W** o. g. m. á. d. r. o. s. i. c. i. ó. w. i. e. d. á. t. e. g. o. ? **A** b. d. y.
 21 **U** b. o. w. i. e. m. p. o. n. i. e. w. a. j. z. m. á. d. r. o. s. i. c. i. 1. 5.
W o. j. e. y. ó. w. i. á. c. i. e. n. i. e. p. o. g. n. a. t. **W** o. g. á. 20. 14.
 p. r. z. e. j. m. á. d. r. o. s. i. c. i. u. p. o. d. o. b. á. t. o. ó. s. i. e. **W** o. 33. 18.
 g. u. p. r. z. e. j. g. ł. u. p. i. e. t. a. j. á. n. i. e. z. á. w. i. e. c. i. 1. 5.
 w. i. e. r. z. g. a. c. e. **O** d. j. i. y. p. z. y. d. o. m. i. e. ó. s. i. e. c. u. 11. 25.
 d. o. m. z. d. o. m. á. g. á. j. a. / á. **G** r. e. t. o. w. i. e. m. g. a. **L** u. k. á. s.
 23 **d** r. o. s. i. c. i. f. u. t. á. j. a. : **A** l. e. m. y. k. a. j. e. m. y. 20. 21.
E H. r. y. s. t. u. s. á. u. t. r. z. y. j. o. w. á. n. e. g. o. z. y. d. o. m. 2. **M** á. t.
 w. p. r. a. w. d. z. i. e. a. z. g. o. r. z. e. n. i. e. / á. **G** r. e. t. o. m. 12. 38.
 24 g. ł. u. p. s. t. w. o. : **L** e. c. j. s. á. m. y. m. p. o. w. o. l. á. 2. **J** a. n. o.
 n. y. m. y. z. y. d. o. m. y. **G** r. e. t. o. m. k. a. j. e. m. y. 5. 6.
 25 **E** H. r. y. s. t. u. s. á. / e. t. o. r. y. j. e. s. t. h. m. o. c. a. **W** o. 1. 5.
 j. a. / y. m. á. d. r. o. s. i. c. i. a. **W** o. j. á. **U** b. o. w. i. e. m. **R** z. y. m.
 g. ł. u. p. s. t. w. o. **W** o. j. á. j. e. s. t. m. e. d. r. z. e. / n. i. j. l. u. 1. 14.
 d. z. i. e. : á. m. á. d. l. o. s. i. c. **W** o. j. á. j. e. s. t. m. o. c. n. i. e. j. **K** o. l. 1.
 s. á. / n. i. j. l. u. d. z. i. e. 2. 3.
 26 **W** i. d. j. i. e. j. á. j. i. s. t. e. p. o. w. o. l. á. n. i. e. w. á. c. c.
 s. e. b. r. á. c. i. a. / i. j. n. i. e. w. i. e. l. e. c. m. á. **I** a. n. á.
 d. r. o. c. h. w. e. d. ł. u. g. ó. w. i. á. t. á. / n. i. e. w. i. e. l. e. m. o. 7. 48.
 27 **g** n. y. c. h. / n. i. e. w. i. e. l. e. g. a. c. n. e. g. o. r. o. d. u. : **A** l. e. 32. 63.
 c. o. g. ł. u. p. i. e. g. o. j. e. s. t. u. ó. w. i. á. t. á. t. e. g. o. / r. o. **L** a. k. u. b.
 w. y. b. r. a. t. **W** o. g. / á. b. y. z. á. w. s. ł. y. d. j. i. t. m. á. 2. 50.
 d. r. e. : á. c. o. m. á. d. l. e. g. o. u. ó. w. i. á. t. á. / w. y. b. r. a. t. d.
 28 **W** o. g. / á. b. y. z. á. w. s. ł. y. d. j. i. t. m. o. c. n. e. **U** p. o. **K** o. l. o. s.
 d. t. e. g. o. r. o. d. u. u. ó. w. i. á. t. á. y. w. á. g. á. r. d. z. o. n. e. 2. 3.
 w. y. b. r. a. t. **W** o. g. z. o. w. s. p. e. m. t. e. t. r. z. e. j. c. y. 1. 5.
 e. t. o. r. o. c. h. n. i. e. m. á. s. / á. b. y. t. e. t. o. r. e. s. a. **J** e. r. e. m.
 29 z. n. i. s. z. c. h. y. ł. : **A** b. y. ó. s. i. e. n. i. e. z. ł. u. b. i. t. o. j. a. 23. 4.
 30 **d** n. e. ó. w. i. á. t. á. p. r. z. e. d. o. b. l. i. c. z. e. m. j. e. g. o. **L** e. c. j. **R** z. y. m.
 z. n. i. e. g. o. w. y. j. e. s. t. e. b. i. e. u. m. **E** H. r. y. s. t. u. s. i. e. 5. 9.
 31 **E** z. u. s. i. e. z. **K** t. o. r. y. ó. s. i. e. n. a. m. s. t. á. t. d. **J** a. n.
 m. á. d. r. o. s. i. c. i. u. m. **U** b. o. g. á. / y. e. s. p. r. á. w. i. e. c. 17. 19.
 d. l. i. w. o. s. i. e. c. i. a. / y. f. p. o. d. w. i. e. c. i. e. n. i. e. m. / y. g. **G**
 o. b. t. a. p. i. e. n. i. e. m. : **A** b. y. j. á. t. o. n. á. y. p. i. s. a. n. o. z. **D** z. i. e. j.
K t. o. ó. s. i. e. z. ł. u. b. y. / w. **P** Á. N. **W** h. ó. s. i. e. 20. 8.
 z. ł. u. b. i. t. **h**

ROZDZIAŁ II.

vv przykładać swoim pokazuje
 roz. n. e. ł. e. B. a. j. i. n. y. m. á. d. r. o. s. i. c. i. o. d. i. w. i. e. c. k. i. e. y.
 s. á. k. i. e. N. a. u. z. y. c. i. e. l. o. w. E. w. á. n. g. e. l. e. j. y. w. i. a. t. o. y.
 o. d. K. r. e. s. t. a. m. o. w. o. w. i. w. i. e. c. k. i. e. h. 14. Z. á. t. y. m.
 p. o. k. a. z. u. j. e. r. o. z. d. z. i. a. t. D. u. o. b. o. w. n. e. y. y. c. i. e. l. e. -
 s. n. e. g. o. c. i. ł. o. w. i. a. k. á.

A z. a. g. d. y. m. p. r. z. y. s. z. e. d. i. d. o. w. a. s. b. i. d. 1.
 ó. c. i. a. / n. i. e. p. y. s. z. e. d. e. m. z. w. y. n. i. s. t. o. 2.
 ó. c. i. a. m. o. w. y. á. l. b. o. m. á. d. r. o. s. i. c. i. o. / o. p. o. 2. **K** o. r.
 w. i. á. d. á. j. a. c. w. a. m. ó. w. i. á. d. e. c. t. w. o. **W** o. j. e. 1. 17.
 2 **U** b. o. w. i. e. m. n. i. e. o. s. á. d. j. i. e. m. z. á. r. z. o. z. 2. **P** i. o. t. r.
 p. o. i. z. o. b. n. a. c. o. i. n. f. e. g. o. u. m. i. e. c. i. m. i. e. d. z. y. 1. 16.
 w. á. m. i. / t. y. ł. o. J. E. z. u. s. á. E. H. r. y. s. t. u. s. á. / y.
 t. o. o. n. e. g. o. u. t. r. z. y. j. o. w. á. n. e. g. o. **P** y. s. t. e. m.

b ja u was w skabosci b y w dojadni
 w strachu wielkim. A mowa mo-
 ja p kazanie e moje nie bylo w po-
 wabnych mgdrosci ludzkiej sto-
 wiech/ ale w okaganiu ducha y mo-
 cy. Aby sie widra wafsa nie grun-
 towarda na mgdrosci ludzkiej/ ale
 na mocy Bozej. A mgdrosc mo-
 wimy miedzy dostonadnymi: ale mg-
 drosc nie d tego swiata e ktory ginie:
 jat tego swiata e ktory ginie:
 Ale mowimy mgdrosc Boza k w
 tajemnicy/ ktora jest aderyta/ ktora
 Bog przeganajaciyt przed wieta lu-
 chwale nafsey. Ktorey jadeny/ Kto
 dot g tego swiata nie poznat: Wo-
 godyby h byli poznali/ nigdyby by-
 li p Ana chwaty nie utrzyszowali.
 Ale opowiadamy jako napisano; Cze-
 go i oko nie widziato/ y ucho nie
 styszalo/ y na serce ludzkie nie wstao
 pito/ co nadgotowal Bog tym kto-
 ry go misuja:
 Ale nam e Bog objawil k przez
 Duchá swego. Abowiem Duch
 wshstiego sie l baba/ y gskobosci
 Bojnych. Wo ktory j udji wie co jest
 w cztowieku/ tpioto duch cztowieczy
 ktory w nim jest: e taje wie y tego
 co jest w Bogu nikt nie wie/ tylo
 Duch Bojy. Ale smy my nieprzy-
 josi Duchá swiata/ lecj Duchá kto-
 ty jest w Bogu/ aby smy wiedzieli
 ktore rzeczy nam sa od Boga darto-
 wane.
 Ktorech tej mowimy nie tymi
 slowy m/ ktorych ludzka mg-
 drosc nauceja / ale ktorych Duch
 Christy nauceja; do duchownych
 rzeczy duchowne stosujac. Ale cie-
 lejny cztowiek u nie pojmuje tych
 rzeczy ktore sa Duchá Bojzego: abo-
 wiem mu sa gupstwem/ y nie moze
 ich poznac / przeto / i j duchownie
 bywaja rozsadyne. Ale c duchowny
 rozsadya wshstos; lecj sam od niko-
 go nie bywa rozsadyony. Abowiem
 ktory poznal gmyst o p Anisti? Kto
 go bedzie uczyt? Ale my gmyst
 Chrystusow mamy.

ROZDZIAL III.

Dawny sprawa e unisony nauca swo-
 jey. 4. pokazuje w jakim powaznem
 studzy Chrystusowi byc maja. 6. taki

ich niz ad. 10. Jaki sposob budowania.
 11. Ktory jego fundament. 16. Nepo-
 mina Koryntczyki, zeby dusz swych nie
 kalali. 18. barda ciata madroscia.
 Ja bracia nie mogtem wam
 mowic jako duchownym / ale
 jako cielesnym / y jako niemowiat-
 tom w Chrystusie. Napawatem
 a was mietem/ a nie karmitem was
 polarmem/ bo scie jesteze nie mogli
 zniet: i owsem y teraz jesteze nie
 moze cie: Gdyz jesteze cielesnymi
 jesteze. Wo poniewaz miedzy was-
 mi h jest gzydrosc / y swary y pro-
 stert / a gagecie nie cielesni / y
 wedlug cztowieka nie spodycie?
 Abowiem gdy kto mowi: Jam jest
 pawtow; a drugi/ jam Apolosowi
 daj cielesnymi me jesteze?
 Wo ktory jest Pawet? Kto Ap-
 olos? Jedno stady przez
 ktore scie uwierzyli; a to jako taj-
 demu p An dat. Jam sejept/ Ap-
 olos e polewal; ale Bog wyrost
 dat. A ead ani ten co sejept jest
 cym/ ani ten co polewa; ale Bog
 ktory wyrost dawa. Lecj ten ktory
 sejept/ y ten ktory polewa/ jedno sa:
 a tady swoje gaptate d wegmie
 wedlug prace swojey. Abowiem je-
 stesmy pomocnikami e Bojym:
 Vy Boga rola / Bojym budow-
 niem k jesteze. Wedlug tasi Bo-
 jey ktora mi jest dana jako madry
 budowniczy gtecytem grunt / a
 drugi na nim buduje: w sadz tady
 dy niechaj baczy jako na nim buduje.
 Abowiem gruntu innego g nikt
 nie moze gtecyt: oprocz tego ktory
 jest gtecyony/ ktory jest Jegus
 Chrystus. A jesli kto na tym
 giuncie buduje / gto/ srebro/ ta-
 mienie drogie/ drwa/ siano/ stome;
 Rajzego robota janna bedzie: bo
 to djien potaje. Gdyz przez ogien
 objawiona bedzie; a tadyzego ro-
 boty jaka jest / ogien dozwadcy.
 Jesli cija robota goslne ktora
 na nim budowal/ gaptate wegmie.
 Jesli cija robota gcore/ ten ktore
 podejmie: lecj on sam bedzie gcho-
 wany w sadz e tady jako przez ogien.
 Zaj h nie wiecie / i j tosciotem
 Bojym jesteze/ a Duch Bojy
 mietu w was? A jesli kto gwaltci

Ezaj. 32. 9.
 Zyd. 5
 12. 13.
 Piotr 2. 2.
 b Kor 2. 11.
 Galas 5. 20.
 lakub 3. 14.
 c
 Dkies 12. 24.
 319. 2.
 d
 Pslm 62. 13.
 Mat. 16. 27
 Rzjm 1. 6.
 Galas 6. 5.
 e Kor 6. 1.
 f Efer 2. 20.
 g
 Pslm 118. 22.
 Ezaj. 12. 16.
 Mark 16. 18.
 h
 Kor 6. 19.
 Kor. 6. 19.
 Zyd. 3. 6.
 Piotr 2. 5.

i
Iob.

5. 13.
k

Psaln
94. 11.

LE. 14
N. III

Adwrt
a

Mat
24. 45.

b G.
Dnia.

c

Iob.

9. 21.

72. 20.

d
Muz.

7. 11.
Rym

2. 1.
e

Przyp
3. 7.

f
Tan.
3. 27.

kościot Wojs/tego Wog Rązi: do-
wkiem kościot Wojsy swizxy jest/
ktorym wy jesteście. Niechajże nieś-
fálnego siebie niegodzi. Jestli się-
kto sobie zda być mądrym między
wami na tym świecie, niech się sta-
nie głupim aby się stał mądrym.
Abowiem mądrość tego świata/
stłupimem jest u Boga. Wo napisano:
i Który chwyci i mądro w chy-
trości ich. Pzajście: PAK znamy-
li k mądrych/ iż są marności. A
kāt niech się nie nie chlubi ludym:
abowiem wyhszłte rzeeczy są wśfe.
Wadź Páweł/ bądź Apollos/ bądź
Cefis/ bądź świat/ bądź żywot/
bądź śmierć/ bądź przytomne/ bądź
przytł. rzeeczy i wyhszłte są wśfe.
Kieście wy Chrystusowi/ i Chry-
stus Wojsy.

ROZDZIAŁ IV.

Prawdliwego Ap. Páwa opisawšy. 7.
za cześć sobieraczy w r. za h. b. o uni-
żanie przj. 2. 9. I znaki pewno przy-
wodzi, a których nie polka uje. 10. Iż się
ar. o chwale swoje. 11. ani o bż. uż.
svoj. 12. 17. Tymoteusza zaleca. 12.
I sam przyje do nich o. i. uje.

Niechaj o nas ciałowieł rogu-
mych, p. s. f. sądz. sądz. sądz. a Wo-
j. a. tegoc. wiec. sądz. sądz. sądz.
s. f. sądz. / aby sądz. sądz. sądz. był
wiernym. Ale u mnie to jest nam-
niejsza / jezym był od was sądzony /
albo od b. sądz. sądz. sądz. : lecz y
sami siebie nie sądz. Abowiem choł-
nie na się nie wiem / wśfe nie
przyje jestem c. usprawiedliwiony /
ale ten ktorym się sądzi / PAn jest.
Ale nie sądz. a przed ciałem /
s. f. sądz. y PAn przyjeł z ktory cę-
odwodzi co s. f. sądz. jest w ciemno-
ści / y objawi sądz. s. f. : a tedy sądz.
dy będzie miał chwale od Boga.
A I rzechy / bracia / w pobodien-
stwie obrotilem na się y na A-
pollosa dla was : abyście się nau-
czyli nas enad to co napisano nie
rozumieć / Iżhódie się jeden dla
drugiego nie n. b. sądz. / przeciw to
drugiemu. Abowiem teoy cis ro-
gnyh c. f. n. y cę f. wśfe sądz. sądz.
nie w. i. a. ? A jeśli jedyni są / przeci-

je cis głubsi / jakoby nie w. i. a. ?
8
Jużecie n. b. sądz. / jużecie uboga-
ceni / bez nas krolujecie : a będą-
ście krolowali / abysmy y my z wa-
mi pospolu krolowali.

Jam aż to / iż Bog nas ośła-
eni Apostoły wystawil / jako-
by na śmierć y Paonie. Abowiem
staliśmy siedziw. w. i. a. światu /
y Aniołom / y ludjom. Mądrym
głupi dla Chrystusa / aleście wy-
rostropni w Chrystusie : mądrym
stłubi / aleście wy m. i. a. : wśfe
gacni / aleśmy my bezceni. Jesteście
a. j. do tey godnym y t. i. a. niemy y
pragniemy / y n. b. sądz. jestesmy / y bo-
wamy policzowani / y tutaj sądz. :
12
Y pracujemy / robieć k. w. i. a. nym
retami. Chy nas i. a. b. i. a. / do bro-
r. e. c. y. j. e. m. y : gdy nas przesładują /
13
gnošimy : Gdy nam g. o. r. e. c. y. j. a. / m. i. a. b. i.
d. l. i. m. y. s. i. a. z. a. m. e. Staliśmy się jako-
śmierci tego świata / y jako omie-
14
ciny u w. i. a. f. t. i. c. y. / a. j. do t. a. b. To p. i. e.
s. i. / nie przyje / abym was sądz. sądz.
d. j. i. t. i. a. d. l. e. jako d. j. a. t. i. m. o. j. e.
m. i. a. n. a. p. o. m. i. n. a. m. Wo ch. o. d. b. o. p. a. c. i. e.
m. i. e. s. i. e. t. y. s. i. e. c. y. k. P. e. d. a. g. o. g. o. w.
15
Chrystusie / wśfe nie wiele. D. i. e. y.
c. o. w. m. a. c. i. e. : bom ja was w J. e. s. u.
s. i. e. l. Chrystusie przyje Ew. a. n. g. e. l. i. s. t. y.
16
p. t. o. d. j. a. t. i. a. s. w. a. s. m. t. e. d. y. b. a. d. j. e.
17
cie n. a. s. l. a. d. o. w. e. c. a. m. i. m. o. j. i. m. D. l. a.
tegom postal do was Tymoteusza /
ktory jest syn moj m. i. a. y w. i. e. r. n. y.
w. P. A. n. u. : ten mam przyjemni drogi
moje w Chrystusie / jako wśfe dy
s. d. j. b. y. m. B. o. r. g. e. n. a. u. c. h. a. m.

Ale nie miał przyje do was.
18
Lecz przyje rychlo do was / jeśli
19
PAn n. b. będzie c. i. a. l. / y pognam
20
nie mows tych n. b. sądz. / ale moc. Ab. o.
w. i. e. m. n. i. e. w. m. o. i. e. o. z. a. l. e. z. y.
21
k. r. o. l. e. s. t. w. o. W. o. j. e. / a. l. e. w. m. o. c. y. C. o. j. c. h. e. c.
c. i. e. ? y r. o. z. g. a. l. i. m. a. m. p. r. a. y. d. e. d. o. w. a. s. /
c. a. j. l. i. y. m. i. t. o. s. t. o. c. i. a. y. p. y. D. u. c. h. e. m. c. i. c. h. o.
s. t. c. i. ?

ROZDZIAŁ V.

Grom Kornyczyki, je srofnego wśfe-
szcznika między siba tierpial. 3. Ke-
rego Szatanowi oddawa. 4. A ich har-
dole zganiszy. 9. uczy, które wyta-

Pjaln
44. 23.
Rzym
2. 36.
Kor.
4. 11.
h
Dktyj
18. 5.
y. 34.
Iessal
2. 9.
Matt.
5. 44.
Lukas
23. 34.
k. T.
Dku-
bowo-
dzow.
1
Dktyj.
18. 11
Galat
4. 19.
Filom.
w. 10.
m
Filyb.
3. 17.
Iessal
1. 6.
Iessal
3. 7.
n
Dktyj
18. 21
Zyd.
6. 2.
Iakub
4. 15
o
Kor.
2. 4

czat, y jako sie przeciwko wyznaczonym zachowac maja.

Pewne slyszac ze jest miedzy wami wfetecznosc i d tate wfetecznosc/jacie y miedzy Pogany nie bywa mianowane/ dby kto mial niec a jone osca swego. A wy

a
3. Moj 2. 8. y 20. 11. 5. Mo 22. 3. y 27. 10.

b
Koloz. 2. 5.

c
Galas 5. 9.

d
1. Moj 12. 7. 10. 3.

e
1. Moj 22. 17. Tessa 3. 19.

Pisalem wam w listcie/dbyście Pias nie miszali wfetecznicami. Ale nie zgoda wfetecznicami tego swiata/albo sfatomcami/albo drapiezcami/albo b dktwochwdcami: b tnaczej/mubiesidbyście y tego swiata wynisc. Lecz ktora pisalem wam/dbyście sie nie miszali: jesliby kto mienieg die byc bratem/by wfeteczniem/albo sfatomcy/albo dktwochwdca/albo obinowca/albo pijdnica/albo dziercy/abyście y sfatomcy e ynie jadali. Abowiem coz ja mam sadyje y obec? Azaż w tych co sa domowi nie sadyje? Ale te teozry sa obcyml/Bog sadyi. Przetoz usprzetnicie tego zlobnica y porzgodtu samych siebie.

ROZDZIAL VI.

Vierny Chrzescianin nie ma tie z Chrzescianinem do sadu ludzi niewiernych wystacac. 7. Ale raczoy krzyzwa cierpiet. 9. Niczyfolt y w sfelakich grzechow ma tie pizne w sfzrzegal. 19. Bo jeit koistodny Duch S. 20. y drogo kupiony.

Siedz to z was majac sprdaws z drugim/sadyic sie przed niesprawiedliwymi / a nie przed swietnymi? Azaż nie wiecie/iż swiacti beda sadyili swiact? A jesli swiact od was bdjcie sadzony y caglicie niegodni/dbyście sady mnielje odprawowali? Azaż nie wiecie / iż Anjoly sadyic bdziemy? A coz ych

7
7
6
6
7
7
8
9
9
10
10
11
11
12
12
13
13
14

a
Przyp 20. 22. y 24. 29
Mars. 5. 40.
Lukas 6. 29.
Rzym 12. 19
1. Tessa 5. 15.
1. Piotr 3. 9.
1. Tessa 4. 6.
Galas 5. 19.
Efea. 5. 5.
Efea. 2. 2.
Koloz. 3. 7.
Tysa. 3. 3.
1. Kor. 11. 2.
1. Kor. 10. 21.
Dz 2. 32.
Rzym 2. 4.

Każdy tedy jatum jest powołany/ bractwa/ takim niechaj zostawa przed Bogiem.

A O Pannach rozkazania Pana/ niego nie mam: wkażcie rade dawać jako ten, ktoremu P. A. N. z misobierdżia swego dał / aby był wiernym. Wziemam tedy / że to jest rzecz dobra / dla następować potrzeby: że jest rzecz dobra / dla wiekowi tak być. Przewiązalesz się do żony: nie szukajcie rozwiązańia: rozwiązańis od żony? nie szukajcie żony. Jeślibyś się ożenił / nie sgrzebyłes: jeśliby też Panna była za mąż / nie sgrzebyła. Wszakże utrapienie h w ciełe takowi mieć będa: lecz ja was ścinuję. A toć mowis bractwa / ponieważ czas potomny utrocony i jest: aby y ci ktoray żony mają były / jakoby ich nie mieli. A ktoray płaczą / jakoby nie płakały: a ktoray się radują / jakoby się nie radowały: a ktoray kupują / jakoby nie trzymali. A ktoray używają tego świata / jakoby je nie używali: do przemijsa kęstali tego świata. A chce abyście wy byli bez kłopotu. Do kto nie ma m żony / stara się o rzeczy Pana / te / jakoby się podobat P. A. N. Ale toć się ożenił / stara się o rzeczy tego świata / jakoby się podobat żenie. Jest różność między mężatą y panną: Ktora nie była za mąż / stara się o rzeczy Pana / aby była święta y cieżem y duchem: ale ktora była za mąż / stara się o rzeczy tego świata / jakoby się podobat mżowi.

A Teć mowis tu dobremu wafemu: nie abym się do na was wrzucił: ale abyście słusnie y przystojnie stali przy P. A. N. bez rożerwania. A jeśli kto mniema / że nie przystojnie sobie poczytna panna swoja / gdo by ją lat swoich wstała / y do tego by ją przysto: co chce niechaj czyni / nie grzeby: niechaj idzie za mąż. Ale kto śkatecznie postanowił w sercu swym potrzeby tego nie mając / lecz ma w mocy wstasna swoje wola / y to uszadził w sercu swym / aby zachował panna swoja / dobrze czyni. A tak ten kto

dawa ją mąż z dobrze czyni: ale który nie dawa ją mąż / lepiej czyni. Żona zwiagana n jest Zakonem / yeli żowie mąż jej: a jeśliby umarł mąż jej / wolna jest / aby była do tego chce z tyłem w P. A. N. Ale chce / słiwka jest / jeśliby tak została wdług rady mojej. A niniemam że y ja mam Duchą o Bożego.

ROZDZIAŁ VIII.

Od tad aż do końca dziełiatego rozdziału upomina, aby się od nieczystych batwanjskich pokarmow Koryntczycowio wstrzymawali. 2. Złe używanie wolności Chrześcianskiej naprawuje. 9. Y aby wiadomość y wolność nabyła miodłica miarkowana była, uczy.

A Przeważa które batwanom oświadczone bywają wieiny / iż wbyścym umiętność mamy. Wniętność nadybać / ale miłość buduje. A jeśli kto mniema / żeby co umiał / jeśże nie nie umie / tak jakoby miał umieć. Lecz jeśli kto miłuje Boga / ten jest wyuczon y od niego. A przetoż o pokarmie które bywają batwanom oświadczone / wżem y ja batwan na świecie nie nie jest / a iż niemiędzy żadnego innego Boga / tylko jeden: Wo chce / sa / ktoray bogami nazywani bywają y na niebie y na ziemi: (jakoby jest wiele bogow y wiele panow.) Ale my mamy c jednego Boga / Jęca / ktorogo wbyścilo / a my w nim / y jednego d P. A. N. / Jęca / Chrystusa / przez ktorego wbyścilo / a my przeżeni. Ale nie we wbyścili jest ta umiętność. Abowiem niektory c sumnienie mając dla batwanom aż do tad / jedga jako rzecz batwanom oświadczona / a sumnienie ich będgc mde / potalane bywa. Ale naw potarm nie zaleca Bogu: Wo chce / byśmy jedli / nic nam nie przysto / a chce byśmy y nie jedli / nic nam nie ubywa. Jedną k bacżcie / aby madyła wolność wafą nie była mdytu ku zgorzeniu. Abowiem jeśliby kto ujrzał / żeby który mąż umiętność w batwachmalni siedzący / goz / ażaj sumnienie onego który jest mdy / nie będzie podobzone ku jedngeni / rzeczy batwanom oświadczo-

Rzym 7. 2. o Tessa 4. 2. a Ko 10. 19. b 1 Mojs 4. 25. 32. 39. Mar 12. 31. c 1 Mojs 6. 4. Efez 4. 6. d Jan 1. 13. 1 Kor 12. 3. e 1 Kor 10. 2. f Galas 5. 23.

h Moj 3. 16. 17 i 1ob 7. 1. 29. 25. y 14. 1. Psalm 103. 15. k Ezaj 40. 5. 1 Petr 1. 24. 2. 17. Iakub 1. 10. y 14. 1. Lukasz 12. 15. m 1 Tym 5. 5.

g
Rzym
14. 15.

h
Rzym
14. 21.

nych ? W gzinie dla oney twojey g
umieszności brat wdpył/ a którego
Ehytus umarł. A grzesząc tak
przećiwko braci w mte ich sumnie
nie obrażając/ grzeszyście przeciwko
Ehytusowi. Przetoy jest pokarm
gorzky bracia h mego / nie beda jadł
miejsa na wietr/ ałym bracia mego
nie zgorzyl.

ROZDZIAŁ IX.

Pokazuje jako wolności Chrześci-
anijscy z używając. 15. dobrowolnie się
wstrzymawał. 18. 21. żeby kogo w rzo-
czach irzodnich nie zgorzyl. 24. A nast-
żywał do zawodu przycowny wa.

Zalim nie jest Apostotem ? Za-
lim nie jest wolnym ? Zalim
Zausa Ehytusja Pana a nadse-
go nie widział ? Zali wy nie jeste-
ście pracą b moja w Panu ? Choć-
bym innym nie był Apostotem/ ałem
wam jest / abowiem pieczęcia A-
postostwa mego wy jesteście. w
Panu. Tak jest obrona moja prze-
ćiwko tym ktorzy mnie sądzą. Zali
nie mam wolności jeść w pić ? Z-
gali nie mam wolności wodzić z
sobą siostry żony/ jako y drudzy A-
postotowie y bracia PAnsi/ y p
Ces-
fas ? Zali ja rzeko y Barnabas nie
mam wolności / abyśmy nie pra-
cowali ? Ktoż tedy służy wolności
swojim tostram ? Ktoż sądzi winni-
ce/ a owoc jay nie pojywa ? Albo
któj trzode pasie / a mleka trzody
nie pojywa ? Zali to obrażająm
ludzim mowa ? Zali y zakon
tegoj nie mowa ? Abowiem w Za-
kone Mojzesowym napisano/ Nie
zabijajesz c goły wlowi młocze-
mi : Zgali nie Bog o woty stara ?
Czyli zgotła dla nas to mowa ? Abo-
witem dla nas to napisano / Gdym
to nadziejemy ma ordek ten co orze : a
eto młoci w nadziejey / nadzieje
swojey nie był / mjesnitem. Po-
nie w zeszay mowa m duchowne do-
wólności w nadziejey / nadzieje
mojej / a mielkaj to abyśmy
w dse wielofne jest / Zali inż ley
wolności nadzwami używają / cje-
muż mterdziejemy ? A wót zeszay
tey wolności e nie używają / ale
y ista gnafany / abyśmy jądiego
y. w kretu Ewangeliey Ehytus

a
Dko
21. 17.
Kor.
15. 2.
b
Ker.
9. 15.

c
5 Moj.
25. 4.
Tym.
31. 18.
d
Rzym
15. 17.
e
Dko
20. 33.
Kor.
11. 7.
y.
3. 12.
f
1.

11 13
12
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

wep nie uczyni. Aż nie wieciec
iż ci ktorzy woto rzaczy swiętych
prędzają / y swiętych rzeży / jedają /
a ktorzy ostary pilnusa / spolna
ejasle y ostarem maja. Tak teg
Pan postanowit tym / ktorzy E-
wangelia opowiadają / aby Ewan-
geliey był. Ale ja nie y tym rze-
czy nie używał. Siy i ymowa si. w
N Diepisotem tego / aby sie tak
pry moie dzialo : bo nime da-
leso lepicy mteży / aży y to prze-
chwalanie moje mtał przynim u-
czynić. Wy jesti Ewangelia apo-
stolow / wie mam sie / y m chlubis
gdym ta powinności na mnie leży ?
A biada unic jesti bym Ewangeliey
nie opowiadat. Abowiem jesti to
dobrowolnie czynię / mam zapłata :
jesti yni ewolnie / sąsiarstwa ni po-
wierzono. Żalaj tedy mam zapła-
te / a bym Ewangelia opowiad-
jąc / bez aaktadu wyłamit Ewan-
gelia Ehytusowa / na to jedym
ale nie używał wolności mojey przy
Ewangeliey. Abowiem bedac wol-
nym od wpystkich / samem sobie
uczynit niewolniczem w kretu /
ałym w wicey pozostat. Y statem
sie Żydom jako Żyd / ałym Żydy
pozostat : a tym ktorzy są pod za-
konem / jako bym był pod zakonem /
ałym te ktorzy są pod zakonem po-
zostat : Tym ktorzy są bez zakonu /
jako bym był bez zakonu / nie beda c
bez zakonu Bogu / ale bedac pod za-
konem Ehytusowi / ałym po-
zostat te ktorzy są bez zakonu :
Statem h sie mdy m jako mdy /
ałym m dse pozostat. W kretu
statem sie w kretu / ałym pracie
mteż gdwit. A to czynię dla E-
wangeliey / ałym sie jest stat ucze-
sntiem.
Zgali nie wiecie / iż ci ktorzy w
gamob biega w kretu / wiec bie-
ga / a cż jeden garlad bierze ? I dże
biercie / a bpacie otrzymali. A dże
dy teory i sie porofa / we w kretu
sly powściąga : omc wprawdy te
aby w kretu korona / aże się / ale
my k nie sądzitelna. Ja tedy tak
bierę / nie jako na mterpna : tak
formuje / nie jako wiatr byje / ale
carze ciato moje / y m niewola pod-

5 Moj.
18. 20.
g
Mat.
10. 10.
h
14. 17.
i
14. 17.
j
14. 17.
k
14. 17.
l
14. 17.
m
14. 17.
n
14. 17.
o
14. 17.
p
14. 17.
q
14. 17.
r
14. 17.
s
14. 17.
t
14. 17.
u
14. 17.
v
14. 17.
w
14. 17.
x
14. 17.
y
14. 17.
z
14. 17.

Zborowi Bożemu. Jąto y ja we
wyszkłym sie wyszkłym podobam
nie kufajęce w tym swego pożytku
ale wielu ich aby byli abdroieni.

ROZDZIAŁ XI.

Vczy aby sie w Zborze męczyła na
y białe głowy przystajnie a uczciwie
zachowab. 10. Z tym lekkomyślności
przyzywaniu Włascarzy y P. Anskoy.
21. y bieżący przy niay grom. 23.
A one do usławy Chrystusowey. 33. y
do porzeczku dobrego prowadzą.

a
1 Kor. 4. 16.
Filip. 3. 17.
1 Tess. 1. 6.
2 Tess. 3. 9.
b
Efer. 5. 23.
c
1 Moj. 1. 26.
y 1. 1.
Madr. 2. 23.
Efer. 2. 24.
Kolar. 3. 20.
1 Moj. 1. 28.
e T. 1.
Rę-
krycie.
znak
władcy
ma-
żowey
nad
sobą.

B Adzicie nasładowcedmi a moji-
mi / jakom y ja Chrystusom.
A chwals was bracia / iż pamię-
tacie wszystkie moje nauki, a ja-
kom wam podał / podobna trzymać.
A chce abyście między / iż
tążdego meżja głowa jest b Chry-
stus / a głowa niewiasty meżja / a gło-
wa Chrystusowa Bog. Każdoy meż-
ja gdy sie modli albo prorokuje o
przykryta głowa / speći głowe swo-
je. Y każda niewiasta gdy sie mo-
dli albo prorokuje nie nakrywy
głowy swojej / speći głowe swojs
boć to jedno / a toż jest jakoby ego-
lona była. Abowiem jeśli sie nie
nakrywa niewiasta / niechże sie też
strzyże. A jeśli śpecna rzecz jest nie-
wieście strzyżę sie albo gościć
niechże sie nakrywa. Abowiem ma-
ż nie ma nakrywać głowy / gdy jest
c to podobrazieniem y chwala Boga
ale niewiasta jest chwala meżowa.
Bo maż nie jest z niewiasty / ale nie-
wiasta z meżja. Abowiem maż nie
jest stworzony d dla niewiasty / ale
niewiasta dla meżja. A przetoż nie-
wiasta powinna mieć chwale a na-
głowie / dla Anskom. A wsatę meż-
ja nie jest bez niewiasty / ani niewi-
sta nie jest bez meżja w Płnu. Abow-
wtem jako niewiasta z meżja jest /
e tak też maż przez niewiastę : je-
dnak wszystkie rzeczy są w Bogu. Co-
mi u siebie rozgadżcie / przystojli
niewieście bez nakrycia modlić się
Bogu. Użaj was y simo przyrodę
nie nie uczo / iż meżowi / gdyby wło-
so gąpuszczaj / się mu tu używomości.
Ale niewiasta jeśli gąpuszcza włosy /
jest sey ku poczciwości z przeto iż
sey włosy däne są gąpuszczaj. A

13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
jeśliby sie to gdał być swarskomy
my takiego obyczaju nie mamy / ani
Zboru Boże.
A To opowiadając / nie chwale /
że sie nie tu lepszemu ale tu
gorsemur zgodzicie Abowiem na-
przod gdy sie wy zgodzicie we
Zborze / słyże iż rozserwint a bym-
ja między wami : y poniekad wie-
rę. Boć musza być k kacerstw
między wami / aby ci ktorzy są do-
swiadczeni / byli jawnymi między
wami. Gdy sie wy tedy wywoł
zgodzicie / nie jest to używać Wie-
rę y Płnstey. Abowiem każdy
wieczera swojs pierwej jada / y
jeden kłnie / a drugi jest pijany.
Użaj domow nie macie do jedzenia
y do picia ? Albo Zborem Bożym
gardzicie / y zawstydzacie te ktorzy
nie mają ? Coż wam rzęta ? Po-
chwaleć was ? W tym nie chwale.
A Bowiem jam wziął g od Płna
y com też wam podał : Ję y A y
Zęus też nocę ktorę był h my-
dan / wziął chleb : A podzielowany
glamał / y rzęł : Diercie / jedzcie :
To jest ciało moje które da was by-
wa kamane : to cypnie na pami-
tke moje. Także y kielich gdy było
po wieczery / woział : Ten kielich
jest nowy Testament we krwi mo-
jej : eo cypnie / ile troć pic będzie-
cie na pamiatke moje. Abowiem
ile troć byście jedli ten chleb / y ten
kielich / byście pili / śmierć Płnstę
opowiadajcie / ażby przybył. A tak
ktoby jadł ten chleb / albo pił ten
kielich Płnsti niegodnie / będzie
winiem ciała y krwi Płnstey.
Niechże tedy cztowiek samego cie-
bie i doświadczy / a tak nich je
chleba rogo. y y kielich tego niechaj
pije. Abowiem kto je y pije / nie-
godnie / sad sobie samemu je y pije / nie
rozgadżaję ciała Płnstiego. Dla
tego między wami wiele jest s-
brych y chorých / y nie mało ich za-
sneło. Bo gdybyśm sie ślimi ro-
gadżali / nie byłobyśm sadzeni. Teraz
gdy sadzeni bę wamy / od Płna by-
wamy episcieni / abyśm s-
widtem nie byli potępieni.
A Tak bracia moji / gdy sie zgo-
dzicie ku jedzeniu / oczekawaj.

f
Jan. 2. 19.
LE. na
Wielk
zwar-
tek.
G
Galat
1. 12.
h
Matt. 16. 26.
Mark
14. 22.
Luk.
22. 17.
1 Kor.
12. 13.

cie jednt dengich. A jeśli to śanie/ niechje se domá z ábyséie sie ná sgd nie zchodjisi. A intieraczéj gdy przjdy/póstanowis.

ROZDZIAŁ XII.

Jako rozne dary duchowne. ku spólemu budowaniu. 12. y zgodze w jednym cieie Chrystusowym, ligalac sie miedzi. 14. y podobienstwie czlonkom ciada zřonaczego. 28. Zarj m rozne wrzedy ktore sa w Kořciele Křzym, wypisuje.

A dary duchownych darzech, bráćia! nie chce ábyséie wiedziec nie mieli. Wiećie ij gdyćie Pogány bysi / do bákwanow niemych / jako was wodzono / dajicie sie prowadzić. Przetój ognájnásje wam / ij nift przez Duchá a Bożego mowiac/nie rzecze Jezusá býc przetłocwem: y nift nie moze nádwáć Jezusá b y Anem/tylto przez Duchá Świętego. A rozneć sa cđary / ále tenje Duch. Y rozneć sa posługij/ále tenje y An. Y rozneć sa spráwy/ále tenje Bog tđdry spráduje wšystko we wšystkić. A rázdemu bywa dáne objázniecie duchá ku pożytkowi. A bowiem jednému przez Duchá bywa dána mowá mądrosć / a drugiemu mowá náfesnořć / przez tegož Duchá: A drugiemu wláda w tym je Duchu: a drugiemu dáń usdráwiania/w tñzije Duchu: a drugiemu cñynienie cudow: a drugiemu proroctwá: a drugiemu rozegádnie duchow: A drugiemu rozjánsjé ja wybi: a drugiemu wypráwdánie ja wyron. A to wšystko spráduje á jedne á tenje Duch/wdjeldjác zřořbná rázdemú jako chce.

A bowiem játo ciádo jedno jest/á wřzřotkow e ma wiele: ále wšystie cřfontki ciáda jednego chce ich wiele jest sa jednym ciádem: tđe y Chrystus. A bowiem przez jednego Duchá mny wšystcy w jedno ciáto jestesmy ochřczeni / bádž yzdomie/ bádž Gřetowie/ bádž niewolnicy/ bádž wolni: a wšystcy nápojeni jestesmy jedným Duchem. A bowiem ciádo nie jest jedny w cřfontřem/ ále wiele. Jesli by rzejtá nogá: Poniewájem nie jest rzej / nie jestem

ciáda: Jesli dla tego nie jest á ciáda? A jeśli by rzejto ucho z Poniewájem nie jest otiem/ nie jestem z ciáda: Jesli dla tego nie jest á ciáda? Jesli wšystko ciádo jest otiem/ gđjéć słuch? A jeśli wšystko słuchem/ gđjéć powontenie? A le teraz Bog uořpř cřfontki/ kájdý z nich zřobná w cieie jako ćciá. A jeśli by wšystkie bysi jednym cřfontiem/ gđjéć bysi ciádo. Ale teraz áć jest wiele cřfontow/ leć jedno jest ciádo. Niemože tedy rzec oko rzeć: Nie potrzebuj cie: A lbo gđž gřowá noqam z Nie potrzebuj was. Y owšem dáleko wiecey cřfonti / ktore sie gđžba być ná młesje w cieie / potrzebne sa. A ktore mamy zá ná niepoćámsje w cieie/ tym wistkó poćáimóř wprzábzamy: a niepoćáimé cřfontki náře/ otřřřs poćáimóř mđja. Wo poćáimé cřfontki: náře tego nie potrzebujá: leć Bog káć umiádkowáć ciádo/ dáwšy cřfontkowi, ktoremu cřćnie dostawa/ obřřřs poćáimóř: Aby nie byto rozegárania w cieie: ále ij by jedne cřfonti o drugich jednářiež stáránie mđřty. A przetój jeśli je jeden cřfontec cterpi/ cterpi z nim wšystkie cřfonti: á jeśli bywa nećřsony jeden cřfontec/ ráduje sie z nim wšystkie cřfonti. **E**ć wšy jestéie t ciádem Chrystusowym y cřfontámi kájdý gř osobná. A niektore Bog póstanowit we zborze: napřob g Apostoty / potym Proroki / wterćie h Ráucřpćiele / potym i cudoworce/ potym dáry usdráwiania / pomocni / rěbce/ rozjánsjé je gořow. Jesli wšystcy sa Apostolámi? Jesli wšystcy Prorokámi? Jesli wšystcy Ráucřpćielámi? Jesli wšystcy cudoworámi? Jesli wšystcy mđřá dáry usdráwiania? Jesli wšystcy jeřpćámi mowic? Jesli wšystcy ćmáćácy. Cđáćie sie usłnie o leppě dáry. A ja wám jeřćje z ácniejsřo droge utáje.

ROZDZIAŁ XIII.

Zaleca mláć, bez ktorey by náznámsje dáry Boze, nie sa pożyteczne. 4. Pokázuje wřřřnořć jeř z námsje

LE. n. 4.
N. X.
pa S
Troycy.

a
Mark.
9. 39.
b
Janá.
13. 13.
Kor.
8. 3. 6
Filip.
2. 11.
c
Rz. 7.
12. 6.

d
Rz. 7.
12. 3.
Kor.
7. 7.
e
Rz. 7.
11. 4.
Efez.
4. 4.

f
Efez.
1. 23.
g
Efez.
4. 11.
h
Dkij
15. 1.
i
G.
Moc.
7. Moc
cudow
czymonia.

nite. 10. Dla swatosci nad wyszkolenie
inse swoty jest racniejsza.

IE. na
N. Za-
pustna

1 **G**oebym mowil jezycami ludz-
kimi y Anielskimi a milosci-
bym nie miał / słasem bis jako mieb
brgalajca albo cymbal bezmitycy.
2 **Y** goebym miał proroceno / y wie-
djalbym wshytkie tajemnice / y
wshytko umiejtnosc / y goebym
miał wshytkie a wiars / tak jezby
gory przemosis / a milosciobym nie
miał / nicem nie jest. **Y** goebym
wynaklozyl nad ymnowosc wshy-
3 **tkie** mdszttnosc moja / y goebym
wydal cidsa moje abym byl spaso-
ny / a milosciobym nie miał / nic mi
to nie pomoze. **Milosc** jest dluga
b cierpliw / dobrocslw / jest: in-
4 **tosce** nie galszy / milosc nie jest ro-
spustna / nie nabyma bis: **Nie** cpa-
ni nie nieprzystojnego / nie szuka
5 **swojich** c / rzeczy / nie jest rozpymca
do **znovu** / nie myli zlego: **Nie**
6 **raduje** bis y niesprawiedliwosci /
ale bis raduje / prawdy: **Wshytko**
7 **okrywa** wshytkiemu wshytko / wshy-
tkiego bis / przykrywa / wshytko cier-
8 **pi**. **Milosc** nigdy nie ustawa: **Bo**
9 **chot** sa prorocem / te gniscieja /
choc jezyci / te ustawa: **choc** umie-
10 **jettnosc** / wniczy bis obraci. **Abom**
11 **wiem** po czedci znamy / y po czedci
prorokujemy. **Alle** gdy przydyje to
co jest dostojnego / tedy to co jest
12 **pojedeci** / gniscieje. **Pocim** byl
13 **dzieci** ciem / mowim jako dzieci /
rozmintatem jako dzieci / rozmyn-
14 **slatem** jako dzieci: **lecz** gdy bis
15 **slal** miem / gantekatem / rzeczy
dziejnissio. **Abowiem** teraz widze-
16 **ny** a przez gwierciadla / y wy ro-
17 **gadec** / ale na on czas twarz ro-
18 **twary**. **Teraz** poznawam po cze-
19 **sci** / ale na on czas poznaw / jakom
20 **widac** / ale teraz poznawam /
21 **widac** / ale teraz poznawam /
22 **widac** / ale teraz poznawam /
23 **widac** / ale teraz poznawam /
24 **widac** / ale teraz poznawam /
25 **widac** / ale teraz poznawam /

Mas.
17. 26
y. 21.
Mark.
11. 23.
Przyp.
10. 12.
1. Piotr.
4. 2.
Filip.
2. 4. 21

Kor.
13. 12.
13. 7.

12
13
14
15

orzabo. 34. Niemalstam i woz
P. Anskim uczyt zagadke.

1 **N**aladajcie milosci / szkalcie
bis uilnie o dary duchowne /
2 **lecz** namiecy / chycie / proroko-
wani. **Abowiem** kto mowi jezycami
3 **obym** / nie ludziam mowi / ale Bogu:
4 **Do** jaken nie sluchaj / **lecz** on duchem
5 **mowi** tajemnice. **Alle** kto prorokuje /
6 **mowi** ludzjom a budowaniam / y na-
7 **ponuwanie** / y pociecha. **Kto** jezycami
8 **obym** mowi / **samego** siebie buduje /
9 **ale** kto prorokuje / **ten** Bzor buduje /
10 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /
11 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /
12 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /
13 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /
14 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /
15 **ale** kto mowi jezycami / **ten** Bzor buduje /

Luk. 11.
24. 37.
2 Tym.
2. 16.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

ROZBIYAL XIV

Dary w koiscie Bozym jedna / nad
danie mizje / y racniejsza / y
y ku mysladaru pism / y ku budowaniam
wshytkiego koiscia / Pozego uzywac po-

inobli p wyrozumieniem. Bede
 spiewat duchem/bede też spiewat p
 rozumieniem. Wo jeslibyś bła
 gossławit duchem / jakoż ten ktorj
 jest p poczku proskatow na twoje
 dżiętwańte rżęże Amen? pntę
 waj nie wie co mowiś. Wo choć ty
 wprawdżię dobrze dżiętujesz / ale
 dżię drugi nie cuduje.

Dżiętuję Bogu mojemu / iż wis
 cęj niż wy wszyscy żępłdmi
 mowiś. A wśatżę we Zborze wols
 piść słow rozumieć / nie przemo
 wieć słow p drugich nauczyc / ni jeśi
 dżiębiśc epłeter słow żępłtem
 obcyem. Bracia / nie bōdżcie b dżię
 cmi wyrozumieniem / ale bōdżcie
 dżięcni c żęstōści / a wyrozumie
 nien / dorostymi bōdżcie. W jako
 nie napisano: Jż obcyi d żępłc
 mi / p obcyim wargami mowić bede
 sūdowit temu / a pżęcis miś p cāt
 nte usłuchajś / mowi p An. Pżętoż
 d żępłci są gōdub / nie tym ktorj wie
 cę / ale niewiernym: a prorocwo
 nie niewiernym / ale mtergacym.

Jeslibyśis tedy wśpłel Zbor nā
 jedno mēssęc żędł / a wśpłębyś
 żępłdmi obcyim mowit / a wśpłębyś
 cām pżęstaj / albo niewiernie żęsi
 nie rżężę je katejećie? Ale jesliby
 wśpłębyś prorokowāł / a n kędbyś
 ktorj niewierny albo pżęst / od
 wśpłętych pżętonāny p od wśpłę
 tych sūdowit dwā / a tāt sroto
 āt sęrcā jego bywajā objāwione: a
 on upadby nā dōlżę / pōsōni dō
 Boga / wygnanōdāc je Bog jest
 wprawdżiwie miedzy wām.

Cżępłdżię / kōdbyś was ma
 wśpłę / ma naukę / ma żępł / ma
 objāwione / ma kłumācżę / wśpł
 sęty / a niech dżięje lu gubowā
 niu. Jesli tto żępłtem mowi / nich
 wo bōdżcie po dwu / albo nawisec p
 tżęch / p tō nā pżęmianj: a jeden
 niech kłumācżę. A jesliby kłumācżā
 nie byś / niechże we Zborze miltj
 ten ktorj obcyim żępłtem mowi / a niech
 mowi sobie p Bogu. Ale pżęrocy
 niech mowia dā / albo tżęci / a dru
 dy / niech rōssōdajā. Jesliby tżę
 infemu siedzacemu co byś objā
 wiono / on pżęrocy niechaj miltj.

31 Wo możecie wszyscy jeden po dru
 gim prorokować / aby śis wszyscy
 uczyli / p wszyscy pōcłeseni byśi. P
 duchowicē prorokow / są pōddāni
 Prorokom. Abowiem Bog nie jest
 pōwōdām niergadu / ale pōkōjś / jako
 p we wśpłętych Zborāch sōwisłych.

32 **N**iewiadajcie wāsę niech miltj
 we Zborāch: abowiem nie pō
 żwōlono im āby mowit / ale āby ś
 pōddānyni byśi / jako p salon g
 mowi. A jesli śis cżęjo nāuczyc
 cę / niechże domā mejom swojich
 pptajā: poniewaj sromotā niewiā
 ślan we Zborze mowic. Jesli od
 was słowo Bōżę wśpłō? Jesli tō
 to do was sāmych pżęstō? Jesli
 tto gda śis byś Prorokiem ālbo du
 chorownym / niech wgnā iż tē rżęcy
 sroto wam piść / sōp Anstīm rōżęc
 żęniem. A jesli tto nie wie / niechaj
 je nie wle. A tāt bracia / stārācżę
 dżię usłinnē / a pżęcācie prorokowā
 ni: a żępłdmi obcyim mowic nie gā
 branijszcie. Wśpłęto śis niechaj
 dżięje pżępłōjnie p pōrządnie.

ROZDZIAŁ XV.

Dowodis, że jako Chrystus P A N
 maca swoją zmarł wśpłęst. 1. Tak
 żęmy moca jego wzbudzeni bādżemy.
 35. Dżępłob żęmarł wśpłęstania. 41.
 Roznōci wchco pōstāna. 51. Pżęmē
 niēnie żęwśch. 53. Cāt żęmarł wśpłę
 stānie.

1 **A**żęnimujē wām / bracia / cō
 wāngelija srotoem a wām opō
 wiedzial / tōrōgōcie tēż prawili / p
 w ktoręj sōjicē. Pżężę sroto b tēż
 gōwienā dōsłępucēcieś / jesli pā
 miltācie / sāmim sōpōdem opowie
 kżiam wām / gōpā jesłōcie pō
 żno uwierzyli. Abowiem nāpżęd
 pōdatem wām / com tōż wjāł: Jż
 Chrystus c uwarł / a grāchō nāsę
 wēdług piśm. A iż byś d pōgrębio
 ny / a iż żęmarł wśpłęst dñiā tżę
 ciego / wēdług piśm. A iż wiedziany
 jest od c Cēsā / potym od onęch /
 6 dżęwnāści. Potym wiedziany jest
 wisecy niż od pīā cī sēt brāci orāz:
 7 s ktoręch wisē icz gōstawa dż do
 8 cād / a niektorj tēż sōsneli. Pō
 tym jest wiedziany od Jātubā / pō
 tym od wśpłętych g Apōstōw. A

LE. nā
 N. XI
 pō S.
 Trojcy
 a Gal
 1. 11.
 b Rzy
 5. 16.
 c Pśal
 22. 1.
 Eżaj.
 53. 5.
 d Iona
 2. 1.
 e Luk
 24. 34.
 f Mār
 28. 14.
 g Ian.
 20. 14.

Efex.
 9. 24.
 c.
 Mess.
 12. 3.
 a Pior.
 2. 1.
 d.
 5 Moj.
 2. 10.
 Eżaj.
 28. 11.
 Jerem.
 5. 15.
 e.
 Kolor.
 3. 10.

niestawie s i bedzie wzbudzone w
 stawie. Wyina wsiane w sladości s
 bedzie wzbudzone w macy. Wywa
 wsiane cialo cielesne; bedzie wbur-
 dzone cialo duchowne. Jest cialo
 cielesne / jest tez cialo duchowne.
 Tadei tej napisano : Stat sie
 pierwio cialowiel i Adam w dusze
 zjwys i ale poledni Adam w ducha
 ozywajacego. Wskazje nie jest
 pierwio duchowne / ale cielesne s
 potym duchowne. Pierwio cialo-
 wiel z ziemie ziemski wotry cialo-
 wiel sam PAN i nieba. Jaki jest
 ten ziemski / tako tez y ziemscy s
 jaki jest niebieski / taki tez beda
 niebiescy. A iatosmy nosili wpo-
 brazjenie ziemskiego s tak bedziemy
 nosili wpobrazjenie niebieskiego.
 To jednat powiadam bracia / i j cialo
 so p trow kroicelwa Duzego odjie-
 dzicjyc nie moza s dni slazite nosc
 nie odziejicjyc niefalazitelnosci.

Sto taje mniemam powiadam :
 Nie wstydze u admiem / ale
 wstydze przemienieni bedziemy :
 Wazgo przeto w ota mgnieniu / na
 trzbie ostaterca. Abowiem x
 trzbi s a umarli wzbudzeni beda
 nieslajitelni / a my bedziemy prze-
 mienieni. Woc musi ta co jest slaj-
 itelnego prapoble nieslajitel-
 nosc : y co jest smiertelnego / prap-
 oblec nie smiertelnosc. A gdy to co
 jest slajitelnego prapoblecie nie-
 slajitelnosc / y to co jest smiertel-
 nego prapoblecie nie smiertelnosci
 tedy sie wpyetni ono slowo ktore
 napisano s Postionio y jest smierc
 w zwoycielstwie. Gdziej nst o smier-
 ci z bodzies tmoj ? Gdziej jest pier-
 eto zwoycielstwo twoje ? Lecz bodzies
 smierci jest grzech / a moc grzechu
 jest zakon. Ale niach bedzie Wozu
 djista / ktory nam a das zwoyciel-
 stwo przez PAnu nasego JEZUSA
 Chrystusa.
 Idt bracia moji miil / bodzcie
 w moeni nieporufeni / oblitujacy
 w uczynka PAnstiu zambe s wie-
 dsze i j proca wafsa nie jest darc-
 unna w PAnu.

ROZDZIAL XVI.

Napomina aby na ulozu bazzenie

miel. s. N. wiedzic se obicucio. 10. Ty-
 mozeysd smzalica. 17. Do stacozno-
 lci sch. 25. y powiazana wierzty z Bo-
 zych upomina. 22. Do wstosci Chrystu-
 sa P. Ana. prawadzi. 1004. gniem 10

A oto s gkladnia na swiate /
 j idom postanowim wr Zborach
 Galatskich / tak tez y wy czoscicie.
 Rkym 12. 13.
 Rkidego pierwego dnia w tego-
 dnu / edzdy z was niest odtfada u
 siebie / zbierajac wedlug tego jado-
 mu sie powodzi : aby nie dopiero gdy
 przads / gkladnia czynione byly.
 A gdy przads / ktorekolwiek uchwa-
 li e przez listy / ee posle / aby odmie-
 bli b dobrodziejstwo wafse do Je-
 ruzalem. A jestliw slafna rzeci
 byla jekym y ja fedt / wespatek ge-
 mino pojdo.
A przads do was / gdy przejde
 Macedonia : / bo pojdo przez
 Macedonia : / A podobno pomis-
 slam u was / dko y przejdziemy :
 aby scie wy nnie odprowadzili / te-
 dy otowiel pojds. Abowiem nie chce
 was teraz widziec mijajac / ale
 spodziejam sie / i j pomieszam s
 wami r s dniejdi / bodziete PAn-
 chial. A gozdne w Efezie dj do
 Swigater. Abowiem dzie i mi sa
 otworzone wielkie y moenes y mam
 d wiele przeciwnitow. *101 sin au*
Esthy tedy przyszedt. Tymo-
 teusz / patrzcie aby bez bozajni
 byl medzy wami : bo dzieje PAn-
 stie sprakuje / jato y ja. Przetoz
 niechaj go nitt lece niewazy : ale
 odprowadzcie go w pokoju / aby
 przyszedt do mnie s bo go cietam s
 bractw. *101 sin au*
A dorzcie Apollodie / dazie / zem
 go bargo prosit aby fedt do
 was s bracia : ale zgota niemial
 woli aby teraz fedt s przyszje je-
 dndt gdy cialo po temu ariet bodzje.
Szulciez / stojcie w mierz / m-
 entajcie sie. Wstytie rzecjow i-
 se niest i e dzieje w milosci /
A Prosz was bracia / wieleja i j
 dom e Geseinow jest piecwja
 stami Uchajep / i j siani si etne od-
 dali na postugowanie swiatym.
Aby scie y wy poddani byli sato-
 wym / y slazdemu pomagajacemu y

1. 7.
 1. 10.
 1. 15.
 1. 16.
 1. 17.
 1. 18.
 1. 19.
 1. 20.
 1. 21.
 1. 22.
 1. 23.
 1. 24.
 1. 25.
 1. 26.
 1. 27.
 1. 28.
 1. 29.
 1. 30.
 1. 31.
 1. 32.
 1. 33.
 1. 34.
 1. 35.
 1. 36.
 1. 37.
 1. 38.
 1. 39.
 1. 40.
 1. 41.
 1. 42.
 1. 43.
 1. 44.
 1. 45.
 1. 46.
 1. 47.
 1. 48.
 1. 49.
 1. 50.
 1. 51.
 1. 52.
 1. 53.
 1. 54.
 1. 55.
 1. 56.
 1. 57.
 1. 58.
 1. 59.
 1. 60.

1. 12.
 1. 13.
 1. 14.
 1. 15.
 1. 16.
 1. 17.
 1. 18.
 1. 19.
 1. 20.
 1. 21.
 1. 22.
 1. 23.
 1. 24.
 1. 25.
 1. 26.
 1. 27.
 1. 28.
 1. 29.
 1. 30.
 1. 31.
 1. 32.
 1. 33.
 1. 34.
 1. 35.
 1. 36.
 1. 37.
 1. 38.
 1. 39.
 1. 40.
 1. 41.
 1. 42.
 1. 43.
 1. 44.
 1. 45.
 1. 46.
 1. 47.
 1. 48.
 1. 49.
 1. 50.
 1. 51.
 1. 52.
 1. 53.
 1. 54.
 1. 55.
 1. 56.
 1. 57.
 1. 58.
 1. 59.
 1. 60.

tatego nie pojąrt. Przetog proba
was / dypocie miosc przetmto
niemu utwrdziti. Abowiem y bla
tegom byl napisat / dypm dwa wta
ezenia wafego doznal / jeslije we
wofstkim postafim jestebcic. A to
mu my co odpuscjacie / temu y ja.
Gdyj y ja jestim co odpuscit temu
komu odpuscit / uczynitem co dla
was przed oblicznoscia Chrystu
sowg / aby was satan nie podsedk.
Abowiem przemyfj jego nie sa
nam cajtne.

A Gdy m przysedk do Troady dla
opowiadania Ewangelioy Chrystu
stusowey / a dypm ni dypm otwo
rgone w PAmu s nie mialem ulje
nia w duchu mojim / a krey jemu nie
znalazj Izusa / brata mego. Ale
roystawj sie z nimi / pokedtem do
Macedoniey. Lecj chwata Bogu
ktory nam gajzdy swjatoswo da
na w Chrystusie / y womnosc gajz
joimosci swojey objawia przy nas
na kazdym mieysca. Wofny dobra
womnoscia Chrystusowa Bogu
w tych ktorzy gawieni bywaja / y
w tych ktorzy gny. Tymci woa
noscia smierci b na smierc / ale
onym womnoscia jywota tu jwo
towi / lecj do tego ktos jest sposo
bny? Wo nie jesteimy jato wiele c
ich / ktorzy d fufujaj siomu Bogu /
ale jato g fajerocci / ale jato z
Boga / przed oblicznoscia Boga z
Chrystusie mowim.

ROZDZIAŁ III.

Dofic zalecam z tad. 3. gdy w
rze s wad heda. 5. Pomada isa byc
sluga nie litery, ale Duchu. 8. Reamie
zakopy ed Ewangelioy w tym. 12. iz
jajmte nakunuczyciocy przerazaja
nie ajnieca. 12. Lecj imiackie Ewan
gelioy jajna nazywazj K. Anfska o
kazuje.

Pozymamy z adie zalecac sa
pampj siebie? Czyli potrzedyca
my jato niektorzy listow galeimych
do was / albo tezhim galeimych od
was? Listem naszym wy jesteacie /
napisany na ferdach kasych / kto
ry znaja y cyprejaj wofst ludjie.
Gdyj co jatenaj jest / zebcie listem z
Chrystusowym / przez uslugi nifj

dygowanym / napisanym nie mo
kaustem / ale Duchem b Boga jw
wego: nie na tablicach kamien
nych / ale na tablicach serc mie
snych.

A Zatek usanie mamy przed
Chrystusa tu Bogu. Nie ig
bopmy byli sposobni co miedic sa
mi z siebie / jato sami z siebie: ale
sposobnosca nasza z Boga jest. Kto
ry nas tej ucyni sposobnymi / su
gami nowego Testamentu / nie litem
ry / ale Duchu: abowiem litera / k
bija / ale Duch ozywia. Wo jeste
postugowanie smierci literami wy
tajone na tablicach kamiennych
bylo chwalebne s tatej spowie J
zraelcy nie mogli smierc c pa
trajaj na oblicje Mojzesowe / dla
chwaly oblicja jego ktora miata
bydaj stajona: Jatoz daleko wie
cey uslugowanie Duchu jato nie mo
bydaj chwalebne? Wo jeste uslu
gowanie pocypienia byto chwale
bne / daleko wiecey uslugowanie
sprawiedliwosci oofituje w chwa
le. Abowiem y to co chwale miato /
nie miato chwaly w tej czejci / co
sie tnie oney przemyfjajacyey
chwaly. Wo jeste to co nifjzese
byto chwalebne / daleko wiecey to
co gostawa jest chwalebne.

Prietoj majac tatej nadziej
wielkiej bezpiecnosci / mow
uzowamp. A nie jesteimy jato
Mojzes ktory etad jastons d na
oblicje swoje / aby spowie Jzrael
scy smierc nie patrzyli na koniec
onego co znifjzaj miato. Ale gaj
emardjono sa zmyfjtych: abowiem
aj do dzejiejzego dnia / edj jastona
w cypdaniu starego Testamentu go
stawa nie odtajna / ktora przy
Chrystusa krajnie bierze. Prze
toj aj do dnia dzejiejzego gdy
Mojzes cyprejaj bywa / jastona jest
na ferce ich polozona: lecj gdy
sie do PAmu obróciti / odjaja ba
djia ona jastona. Ale PAm jest
cym Duchem. Wgdjie jeste ten Duch
PAmi / tam y woiatob. Lecj my
kfyfjcy ktorzy odtajnym oblicjem
na chwale PAmi / a to w zwier
ajedre patrajamy w toj wyobrajaj

Lukas
2. 37.
c
2 Kor.
4. 2.
Przekl
pu. 9.

b
Ezech
11. 190
Zyd.
2. 100
LE na
Niedk
XII.
po S.
Trojcy.
2. Moj
34. 300.
d
ano
e
21
30
d
Moj
54. 33.
an. 3.
12. 2.
1000
b
11
11

nie przemienieni b'wamy / chwasty w chwasty / jako od Ducha P'li-
stiego.

ROZDZIAL IV.

Pokazuje iż tak w opowiadaniu E-
wangelij pracowad, iż od Szatania e-
stlepeni być musza, ktorzy jaśniejsi jey
nie widza. 2. Ażebyarb zensludzy
P'anszyno narytmach zlinianych nosz.
20. Kadar wielom trudnoscia puddam 16.
Przykladom swojmi do Szatanie! w
mrazo. 17. A d'w'z g'aryz ymra d'woz
f'nego wspomina.

Dla tego mając to uslugowa-
nie / tak jasnosmy miłosierdzie
otrzymali / nie stabiemy. Ale smy
sie odrzegli / strykej sromoty / nie
obchodzic sie a wytrze / dni f'alu-
goc s'lowa B'ozego : ale objawie-
niem prawdy j'scedajac samych sie-
bie u kazdego sumienia subytego /
przed obliczem B'ozym. Jestli tedy
g'akrota jest Ewangelia n'asza / g'ak-
rota jest przed tymi ktorzy g'ina.
W ktorych bog Swiatl'atego wole-
pił g'mystry / to jest w niemiernych :
aby im nie zwieciła swiadlosć E-
wangelijey chwaly Chrystusowey /
ktory jest w podobrazentem B'ozym.
Abowiem nie samych siebie opo-
wiadamy ale Chrystusa Jezusa /
ze jest P'aniem : a samych siebie su-
g'ani w'asnymi dla Jezusa. Ponie-
waz Bog ktory rzekł / aby sie z cie-
umosci swiatlosć rosg'wieciła / ten
sie rosg'wiecił w sercach w'asnych /
ku rosg'wienieniu w nas j'ndajomosci
chwaly B'ozey w obliczu Jezusa
Chrystusa.

Mamy ten s'arb w naszyjniu
z gliniany : aby doslojnosć tey
mocny była z Boga a nie z nas. Gdy
g'ew'ad uciemieni b'wamy / ale nie
b'wamy potoczeni : pomag'p'wa-
my / ale nie g'mag'piamy. Przeg'ad-
dowanie cierpiemy / ale nie b'wamy
opu'f'zeni : b'wamy potoczeni / ale
nie ginemy. Z'aw'se umartwienie
P'ana Jezusowe na ciełe uc'is-
my / aby w'zpmot Jezusow na cie-
le n'aszym był objawiony.

Ale bowiem z um'ktory j'p-
w'iem / b'wamy wyprawdani na
smierć dla Jezusa / aby tej j'p'wot-

Jezusow był objawiony w smier-
telnym ciele n'aszym. Dla tego
smierć mocny swojej w nas dot'aga-
je / ale w was j'wot. Majac tedy
tegoz Ducha widry / tak jako f' na-
pisano : Dwieraptem / przetom
tez mowit : Y my wierzymy / prze-
to tej mowimy. Wiedzac iż ten
ktory wzbudził g' P'ana Jezusa /
nas wzbudzi przez Jezusa / p'of'ad-
wi z wami. Doć so w'zpmot
dzioje sie dla was : aby t'asza o-
na ob'itujaca / przez dziedzowanie
wielu z' rognmowyla sie tu chwale
B'ozey. Dla tego nie stabiemy /
ale choc' sie tej n'as j'ewnetezny
cz'owiek t'aji / w'zpmot on wew-
tezny odnawia sie ode dnia do dnia.
Abowiem ten kroctachny y t'akti b-
uc'isł n'as / w'ad'zacney chwaly wie-
ciny w'as nam s'rad'wuje. C'by
nie p'at'ezny na rzeczy widzialne /
ale na niewidzialne. Abowiem
rzeczy widzialne / sa doczesne / ale
niewidzialne sa wieczne.

ROZDZIAL V.

Casty nadzieja odmiary przyz'yrku
ziem'skiego w budowanie nie z kamia w-
czynione z nieba. Czego teraz pil'g'rey-
mujac od P'ana m'ara w nadzieje
czekamy. 9. Stanać sie oto, alysmy sie
P'ana Bogu podobals. y na siad P'ana
s'ka ponownie. 10. Kwali Chrystusow. 15.
ktory z' nas umart. 17. w odnowiemy
z'wio ie alysmy z'yb. 18. Tego p'of'el'swa
doludki P'AN isa slugom swojimi po-
wier: yk.

Domem domiem / je jestli tego
n'aszego ziemskiego mieszkania
namiot g'burzony bedzie / budowa-
nie mamy ob Boga / dom nie r'eko-
m'ad urobiony wieczny w niebre-
siech. Abowiem w tym namiecie a-
w'zbdychamy / domem n'aszym ktory
jest / nie d'ad / ig'dajac być przoble-
czeni. Jestli t'akto prz'oblec'zomy
mi / a nie n'agimy b'znalegiem be-
d'ziemy. Wo ktorzy j'p'my w tym na-
miecie / w'zbdychamy bedac obcia-
zeni : poniewaz nie j'adamy być
zewlec'zeni / ale prz'oblec'zeni / aby
p'og'ad'ra była c' smierćelnosc' od j'p-
wot'a. A ten ktory nas ku temu
w'asnie prz'og'otowal / jestli Bog z

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

f
Psalm
116. 10.
g
Kor.
6. 14.
h
Rzym
8. 12.
i
P'otr
6. 6.
a
Rzym
8. 23.
b
Objaw
6. 15.
c
Kor.
15. 50.

ktory nam tej dat zabadet Duchá. Przetoj májác zámzdy ufaóó / y wiebdac je potk miefstamy w tym cieie / wielce gnyujemy ob PAná. (Do przeg wiáds chodzim / á nie przeg widzenie.) Lecj dufamy / y wolemy rácej d wpióó z ciátá / á ióó ná miefstanie do PAná. Przetoj tej uditujemy / bádž w cieie miefstamy / bádž z ciátá wychodzim / óne mu óie podobác. Abowiem muráiny óie wyspce e potázé przed sádowná stolica Chrystusowa / ábp tájdy odnióó co czyniá t w cieie / wedlug tego co czyniá / sub dobre / sub zle.

Przetoj wiebdac o tym stráchu y PAná / ludži do wiády náma- wotamy / á Bogu jáwnym i jestešmy : y mam nádžiejs / iž w sumnienách wášpč jáwnymi jestešmy. Abowiem nie sámpč siebie wam gno- wu gásecamy / ále wam dawamy przycjnye / ábp ócie óie sčubili námi / y žebýócie mieli co moniá prcetiwo tym / ktorzy óie sčubia z powiercznyč rzecj / á nie z ferd. Wo choc od rogunu obcho- dzim / Bogu odchozim : choc przj rozumie jestešmy / wam jestešmy. Abowiem mióóó Chrystusowa przj- čista nas / áto te ktorzyšmy to u- sádzili / iž poniewáž jeden gá wš- kóie umárt / teby wšpce byli u- mártymi : á je gá wšpóte z umárt aby éi ktorzy žyja / juž wiešce h so- bie nie žyli / ále temu ktorzy gá nie umárt / y jest wgbudžony. Dla tego my ob tego cžásu niógo wedlug čidá nie znamy : á chociašmy tej gáni Chrystusa wedlug ciátá / lecj juž teraz wiácy nie znamy. A ták jesti teo / ješ w Chrystusie / nowym ješ stworzeniem : stáre rzeczy i przc- minety / óo óie wšpóte nowymi státy.

Ato wšpóte k Bogá / ješ / ktorzy nas z sáwym soba pojedná / przj Chrystusa Chrystusa / y dáł nam usługowánie tego pojednácia. Poniewáž Bog byl w Chrystusie / ówiát z sáwym soba jednájac / nie przjpcéjac im upádkow ič : y potóžyt w nas to słowo pojedná- nia. Przetoj ná miejscu Chrystu- sowym weseliwo spráwuujemy / já-

d
Filip.
1. 23.
e
Matt.
23. 32.
Rzym
24. 10.
f
Iob.
34. 21.
Matt.
10. 27.
Kor.
3. 21.
34. 1.
g
Tessal.
5. 10.
h
Rzym
24. 7.
i
Ezaj.
43. 19.
Orijan
21. 5.
k
Koloz.
2. 20.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

toby was Bog upominat przez nas :
Prošim ná miejscu Chrystusowa /
w my jednácie óie z Bogiem. Abó. Ezaj.
wien on tego ktorzy nie znáł l grze-
chu / gá nas grzechem ucjyniá / áby-
šmy óie my stáli spráwiedliwóóó.
Božá w nim.

ROZDZIAŁ VI.

*Vpomina aby póbánie žyli / stájac
tis o zbawienie swoje. 5. Včikami á-
by tis nie brzožyli. 9. Chwata tis nie
mynáli. 14. Strzegli tis smárzžjwa
z tychž batwockwaštwá. 16. gády sa
Kalciošem Boga žywiácego.*

Przetoj pomagájac ma / nápo-
minamy was / ábp ócie ná dáre-
wno tákž / Božj nie przjpmowáli.
Wo mowi Bog z Cžásu przjpmnego
a wysłuchatem čis / á w džen gá-
wienia porátowalem čis. Oto teraz
čhás przjpmny / óto teraz džen
gdáwienia. Zádneho niwczym nie
dáwájac zgoršeniz / aby nie bylo
nágánie ušługowánie nasse. Me-
we wšpóte gásecájac sámpč sie-
bie / játo sčudy Božj b w wielkij
cierpliwóóó / w učišdč / w niedo-
státtách / w utrapienách : W rá-
žiej / w wiáženjach / w postuláni /
w pracč / w niedo spjáníách / w
poóteč : W cžpóóóó / w unieš-
tnóóó / w niestwápliwóóó / w do-
broétnóóó / w Duchu Swistym /
w mióóóó nie obtudny : W mowie
prawdy / w mocy Božej / przj óce je
spráwiedliwóóó ná práwo y ná-
lewo : Przeg chwals y želšpwoóó ;
przeg niestaw y dobre staws ; já-
toby wóóóžicie / wšdžje prawdzi-
wi : Játo nie gádzomi / wšdžje gá-
džomi : Játo umierájac / á óo žy-
wiemy : játo pokarani / ále nie gá-
biči. Játo sméni / wšdžje jáwle
weseli : játo ubodžy / wšdžje wielu
uogacájac : játo nie mážocy /
wšdžje wšpóte trzymájac.

Dstá náše stworzone sa lu-
wam o Koruptowis / ferce náše
rožferzone jest. Nie jesteóóie gci-
ónieni w nas / lecj gciónieni jeste-
óóie w wnetgnowóóóách wášpč. D
wáženno teby nádgrodo játo džia-
etom mowis : rožfercój óie y w.
Nie čigánieš nierownego / á gá-
má

LE. ná
N. I.
wšpó.
Ezaj.
49. 8.
Kor.
4. 20.

Zborom Maceońskim. Pó w ro-
glicznym doświadczeniu utrapie-
nia/obfita ich radość y bardo wiel-
kie ubóstwo ich obfitowało w bo-
gactwo ścierzości ich. Wo dawam
im świadectwo / że według możno-
ści / y nád możność ochotnymi się
pokazali. Z wielką prośbą nas ja-
dając / abyśmy to dobrodziejstwo y
spolne udzielenie / ktorym się usu-
guje śmiałym / przyjęli. A nie tylko
tę sobie postąpił. Jakiśmy się spo-
dziewali / ale naprzód śmiałych ście-
bie oddali Płnu / por. w y nam ją
wolał Bogu: Tak, jesteśmy musieli na-
pomnieć Lpłusa / aby jako przed
tym poczł / tak aby też dokonał
u was tegoż dobrodziejstwa. Prze-
toż jako we wszystkim obfiteście
w wierze / y w mowie / y w umiejs-
tności / y we wszelkiej pilności /
y w miłości wásep przeciwto nam
tak y w tym dobrodziejstwie obfi-
tuję. Nie mówis jako rozkazu-
jąc: ale przez pilność innych / jako
jest święta miłość wáś / ná święta
wystawiając. Abowiem znacie ta-
kę Płnń náfego JEsusa Chry-
stusa / je dla was stał się ubogim
budąc bogatym / abyście wy ubo-
stwem jego ubogaceni byli. A w
tym podawam wam zdanie swoje:
abowiem to wam jest pożyteczno/
ktorym nie tylko czynię / ale y chęć
przed tymczasem poczłsi roku prze-
stęgo: A teraz to cośie czynię
poczęs / wytonajcie / aby jako była
ochotna myśl tu cheni / tak też aby
była y dokonanie z tego a co ma-
cie. Abowiem jeśli przed tym była
ochotna myśl / raz przyjemna jest
według tego co kto ma / á nie we-
dług tego czego nie ma. Do nie chce
aby inhy mieli ulżenie / á wy ucio-
śnienie / ale żeby ją równo ná ten
czas wáś obfiteść / ich niedostá-
tkowi uszuła. Aby też y ich obfi-
tość wásemu niedostátkowi uszu-
ła / żeby się stało porównanie z
Jako napisano: Kto wiele b na-
bierá / nie miał názył / á kto
máto nabierá / nie miał máto.

Ule chwala Bogu / ktory dał tá-
kie ślárnie o was do serca Lp-
lusowego / Já ono náfominanie

przyjął: á sławby się pilniejszym/
dobrowolnie pokęł do was. A po-
stálismy wespół z nim bráć / ktory
ma chwale w Ewángeliiy po wsp-
stich Zborách. A nie tylko to, ale
obradny jest przez głósy od Zborow
zá towárzysá drogi náfey z tym
dobrodziejstwem / ktorym się dzieje
usługá od nas tu á male jámezo
Płnń / y tu osmádożaniem oponentego
umysłu wáfego: Wchódzje tego /
aby nam kto nie przyjął dla tej
obfiteści / ktora się przez nas usu-
guje: Pilnie się starając c o u /
ćwie rzeczy / nie tylko przed Pł-
nem / ale też y przed ludzmi. A po-
stálismy z nimi bráć náfego / kto-
regosiny często doświadczyli w
wielu rzeczách byé pitnym / á teraz
dáleko pilniejszym dia wielkiej do-
wierności ktora ma przeciwto
wam. A jeśli áżis o Lpłusa / ten jest
mojim towárzysym / y u was pomo-
cnikiem: á /eł / też o bráć náfey /
postámi są Zborow y chwala Chry-
stusowa. Przetóż oswiádenie
miłości wásep y ślub náfey z
was / pokazicie przeciwto nim przed
obfiteścią Zborow.

ROZDZIAŁ IX.

Czemby naprzód pomocnik swoje
do Kerint. w postá / przyczyno daje.
6. Jakimby sercem gábmuzny czynię.
10. Jakiej się za to odpáty spodzie-
wał.

1 **S**ęć o usłudze ktora się dzieje
śmiałym / nie potrzebna mi jest
2 wam pisać. Wo znam ochotę umy-
3 słu wáfego / ktora się ja ślubis z
4 was u Maceończyków: Pó Achá-
5 ja gotowa była od przeszłego roku /
6 á tá wáś gotliwość wiele ich po-
7 budziła. Postatem tedy zó bráć /
8 żeby ślub náfey ktora mamy z
9 was / nie była daremna z tymi árp-
10 ale abyście (jakom powieđział)
11 gotowymi byli. Abyśmy śnadz / se-
12 śliby zémma przyjęli Maceończy-
13 cy / á nászli was niegotowymi / nie
14 gáfstydziłi się my / (je nie rzeki
15 my) zá táł bezpieczna ślub. Zdá-
16 lo mi się tedy zá rzecz potrzebná
17 napomnieć bráć / aby do was w
przód posli / y pierwey zgotowá

Luka.
11. 43.

b
Moj.
10. 12.

c
Rzym
12. 17.

przed tym opowiedziana wasze
scjodrobliwosc i aby byla goto-
wa tak jako scjodrobliwosc / a nie
jako rzecz przymszona.

LE. 24. 4. **A**le to *monia* i kto a stapie sie- 6

Waw- **A**le / stapie tez jać bedzie: a kto 3

rzyna **K**ażdy jako umpsit w sercu swym / 7

a **sak** niech ucz; mi, nie z gamarkeje- 4

Przy **n**iem dni b z przymszenia i abo- 8

29. 17. **w**iem ochotnego dawce Bog mis- 5

22. 9. **je**, A mocen jest Bog uczynić / a y 8

b **ob**stowata na was wszelka tasta / 7

9 **ab**yscie mdsze we wysztim gmsze 9

15. 8. 1. **w**szelaki dostatek / obstowali tu 10

Rzym **J**ako napisano i Rozprosyt / cdat 9

12. 8. **u** bogim / sprawiedliwosc jego go- 7

c **sl**awa na wieki. A ten ktory dawa 10

Pfal **u** nasienia bieszcemu z Niechje y 7

17. 26. **w**am da chleb tu jedzeniu / y roz- 7

3. 11. 9 **z**namoży nasienie wasze / y przysporzy 7

urodzajow sprawiedliwosci wa-
szej: *

A *Bylicie* z kazdey miary byli ubo- 11

gaceni tu wszelkiej prostosci / 8

ktora sprdmuje przez nas / aby dzie- 12

ti Bogu cymione byty. Abowiem 9

uslugowadnie tej ofiary / nie tylko 10

dopełnia niedostatk swistych / ale 13

tez opytwa przez wielkie dzietcy- 11

nienia na Boga / przez pochwal- 14

tey poslugi: **G**dy Bog chwala za 12

wasze poddankstwo Ewangeli- 15

ey Chrystusowej / za sejerose w u- 13

dzieldaniu przeciwko sobie / y prze- 14

ciwko wysztim *innym*: **P** modlo 12

cie ja wdami i jadajac was dla sa- 15

si Wojey obfistujacey w was. **L**ecz 13

Bogu niech *badzie* chwala ja nie- 14

wypowiedziana dar jego. 15

ROZDZIAL X.

*Pokazuje jaka nadzieja. 4. bro-
niami. 6. y jaka pomsta byla zbro-
jony przeciwko niezboznych ludzi po-
swarcem. 7. Okazuje katym ja nie
mnszy miat obecny moey w sprawach.
12. jako necessary poznawali w
mowie.*

A *tez* wdawel sam was prosi 1

Przez cieposc y dobrocliwosc 1

Chrystusowa / ktory gdym jest wam 15

przytomny / jestem pokorny wiebdy 1

wami i lecj gdym nie jest przyto- 1

mnym / jestem smidty przeciwko wa- 2

A *prosi* abym bsdac przytomny / 2

nie musial byc smiaty / ta smiat- 2

oscio o ktorej mysle i abym smid- 2

ty byt przeciwko niektórym / ktory 3

was saduja jakoby smym wedug cia- 3

ta chodzili. **A**bowiem w cieie cho- 3

dyac / nie wedlug ciata walczymy. 3

(**A**bowiem brosi żołnierstwa na- 4

szego nie jest cielesna / ale jest z Bo- 4

ga mocna tu a gburzeniu niejsie o 4

bronnych.) **B**urzac rady y wsel- 4

ta wysokosc wynosaca sie prze- 4

ciwko gnajomosci Wojey / y podbi- 6

jdac wselata mysł pod postusen- 6

stwo Chrystusowe: **P** pogotowtu 6

mdsje pomste na wszelkie niepo- 9

stusenstwo / gdy sie wyptetni postu- 9

senstwo wasze. **N**ia toz tylko co 7

przed oczyma jest patrzacie? **N**ia- 7

li kto *es* nadziejs o sobie i j jest 8

Chrystusow / niechj: **te**z to sam 8

o siebie uwoza / i j jako on jest Chry- 8

stusow / ede tez y my Chrystusow- 8

o myni *jesse*my. **A**bowiem chodzym 8

nie ja tez co wiscey chetpi i moey 8

naszej / ktora nam dat b *WAK* tu 8

zbudowaniu / a nie tu gepsowanu 8

waszemu / nie *zawstydze* sie: **A**by 9

nie zdat / jakobym was strahyl 9

przez listy. **A**bowiem / *monia*. **I**stny 10

wazne sa y potzajne / ale ciata o- 10

becnosc nie potzajna *jest*. y mowa 10

nie psatna. 10

Z *niechaj* myslie tdi / i j *z*afimo- 11

smym w mowie przez listy nie b- 11

sdac obecnymi / *talimij* *badzemy* y 11

w uczynku bsdac obecnymi. **A**bo- 12

wiem nie smiemy samych siebie w 12

porzet drugich klasc / albo poro- 12

wywdc / niektórymi / ktoryz sami 13

o siebie *z*sdacj: **A**le ci nie groze- 13

niemadsj / i j sie sami sobo midku- 13

ja / y sami sie do siebie przyptomny 13

wasz. **A**le my nie bedziemy sie 13

chlubili nad miars / ale wedlug snu- 13

ru c miars / ktora miars wmye- 13

Jerem
1. 10.

b
Ker.
13. 10.

c
Ezoz.
4. 7.

was/ pomnożymy się w my miedzy
wami wedlug sinuru naszego z ob-
stobicia: Ku opowiadaniu Ewán-
geliez w onych krájinách ktore leza
za wami / nie chlubić się z rzeczy
gotowych cudzego pomiaru.
Ale się tedy chlubi/niech się w
Pánu d chlubi. Abowiem nie
ten co się sam głoseca/ doświadczo-
ny jest/ ale ten ktorego Pán głoseca.

d
Ierem
o. 24.
Kor.
1. 31.

ROZDZIAŁ XI.

*Wielka miłość przeciw Koryn-
tom badac przywiadkion. 5. chwaty
swoje przypominat. 9. I to że
im 2 káski stuty. 13. By snadk w czym
nádán sátsf. wi Apostołowc nie mieli.
21. Ktore daleko w rzeczech prawdzi-
wie chwaty godnych, przewyżsa.*

Słyszcie chcieli na chwila gno-
szyć głupstwo moje: ale y zna-
kajcie mi. Bówmiem gorliwym je-
stem ku wam gorliwości Bożo:
bom was przygotował/ abym was
stawił czystą Pánną jednemu me-
żowi/ Chrystusowi. Lecj bojs się/
by snadk jako wój ofusat a Ew-
angelizacj swojz / ták tej stáżone
myśli wáse nie odpády od prostoty
oney ktora jest w Chrystusie. Bo
gdoby kto przyszedł coby inzego
JEsusa opowiadał ktoregośmy nie
opowiadali: albo gdobyscie inne-
go ducha wjeli/ ktoregoście nie
wjelisz albo inśa Ewangeliz/ kto-
reście nie przysli / dobrebyście
go znosili. Wóć mam ja to / jem
nie był wniczym podobiejsz niżeli oni
bárzo wielcy Apostołowie. Wo cho-
ciam tej y prostatiem w mowie /
wśkázje nie w umiejstności. Ale
zgólá jawnymy się státi we
wśpólstwie rzecjach u was Jzailim
się grzechu dopuścić/ jem samego
siebie unijst / abyscie wy byli wy-
wyższeni z. jem wam dármo E-
wangeliz Bożo opowiadał? Ztu-
piłem inne Zbory biorac od nich
jod/ abym wam służył: d bedac
u was / y cierypic b niedostátel/
nieobciężym progujac nitogo.
Abowiem niedostátel moj dopetá-
li brácia/ ktory przysli z Máce-
doniez y we wśpólstwie strzegłem
się/ abym wam cięższym nie był/ y

e
Moj.
o. 9.
5
6
7
8
9
b
Kor.
o. 10.

10 **n**á potym strzedz się beds. Jestci
prawdá Chrystusowa we mnie/ i
já chluba nie bedzie gáttumiona
we mnie w krájinách Aghátsich.
11 **D**la czegoż? czy je was nie mi-
12 **l**o? Bogci wie. Ale co cępnie/ cę-
nie jekeże beds dla tego/ abym od-
13 **ci**at przyciępnis tym ktorey przycię-
ny sátsf/ abym w tym z czego się
chlubi/ byli znáciejzeni tácy játo
y my.
14 **B**ówmiem tátowi sátsfowi Apo-
stolowie są robotnicy zbrádti
wi z ktorey się przemienidza w A-
15 **po**stoloty Chrystusowe. A nie dżim-
bo y sam Szatan przemienia się w
16 **an**ioła świátosci. Nie wielka
tedy/ jeśli tej sátsf jego przemie-
nidza się / játo był sátsfami
spráwiedliwosci / ktorych toniec
17 **o**dzie podlug uczyntow ich. Znowu
powidám / jeby miś to nie miał
já głupiego: jeśli indziej/ wiec
18 **l**do głupiego przysimicie miś/ abym
się ja też nieco málucjto przechrá-
19 **s**at. Co momis/ nie mowisz játo od
Páná/ ale játo w głupstwie/ z stro-
ny tej biespiecznej chluby. Ponie-
20 **w**aj się ich wiele chlubi wedlug
ciátsf/ y ja się chlubić beds.
21 **D**radzi gnosicie głupie/ bedac
sámi mądrymi. Wo gnosicie
choć was kto gniewał/ choć kto po-
22 **l**żera/ choć kto bierze/ choć się kto
wynosi / choć was kto policjkuje.
23 **M**owisz wedlug gęłymosci/ já-
to byśmy byli sátsfami: lecj w czym
24 **l**to śmátsfym jest/ (w głupstwie mo-
25 **w**is) y jam śmátsf. Zydowie c są/
jaskem y ja. Izráelciycy są / je-
stem y ja. Nasieniem Abráhá-
26 **m**owym są/ jestem y ja. Stugami
Chrystusowymi są / (głupie mo-
wis) wiscey ja: W pracách d ob-
27 **f**iciez/ w rájzech nád midz/ w wis-
28 **h**ienidch obficiez/ w śmierciách cję-
29 **l**troć. Od Zydow wjósłem piść
30 **l**troć y cjętrdziestu e plag/ dey
jednego. Trzy trociem k był bit ro-
31 **g**ami z razem g był kámmioná-
ny z trzy troć się je mng okret h
32 **l**rozbit z dñien y noc byłem w gtebo-
33 **h**rości morskiej. W drogách cjęsto-
34 **l**troć/ w niebiespieczeństwach ná rze-
35 **l**ciách / w niebiespieczeństwach od

LE. nd
Niedz
Moj
pufno
c
Filip.
3. 8.
d
Kor.
6. 5.
e
Moj.
25. 3.
f
Dziej.
16. 20.
g
Dziej.
14. 19.
h
Dziej.
27. 41.

gbojcow / w niebezpieczeństwach od swego narodu / w niebezpieczeństwach od Poganow / w niebezpieczeństwach w mieście w niebezpieczeństwach na puszczach w niebezpieczeństwach na morzu / w niebezpieczeństwach między fałszywą bractwem : W pracy w wtrudzeniu / w niedostydnieniu cieszko / w głodzie w wprężeniu / w podobieństwach cieszko / w zimnie w w nagości. Drocę tego co / tak inoż przypada ono nálezanie na mis na każdy dzień / ono stradanie o wszystkie Zbory. Ktoż choruje / a ja nie choruję ? Ktoż się gorczy / a ja się nie palę ? Jesli się mam chlubić : z krewości moich chlubić się bede. Bog w Dzieci PANA nálezko Jezusa Chrystusa / ktory jest bogostawiony na wieki / wie iż nie kłamam. W Damasku Hetman ludu Krola i Aret / osadzil był straża miasto Damask / choc mis pojimać : Alsem otnem po powrocie w tobu przez mur był spuszczonej w uszedlem rat jego.

ROZDZIAŁ XII.

Objawiona Boze. 7. pokusy w prace swoie. 9. w ktorych mis moc Chrystusowa pokazuje. 11. y inne dowody Apostolstwa swego wypisawszy. 14. Objawienie przyjsc do nich. 20. Wpomena. aby mis na jego przyjscie nagotowali, tak aby ani on, ani oni zadoici nie mieli.

W Prądziejcie mi się chlubić nie jest pożyteczno: Jedną przysła do widzenia y objawienia Pana swiego. Znam człowieka w Chrystusie przed czterdziestą lat (jesli sie to dał to w ciele, nie wiem i jesli procię ciada / nie wiem i Bog wie:) Których chwycony był aż a do trzeciego nieba. A znam takiego człowieka (jesli ino to dusza w ciele / jesli procię ciada / nie wiem i Bog wie:) Iż był chwycony do Raju: y słyszał niewypowiedziane słowa / ktorych się człowiekowi nie godzi mówić. Z takiego człowieka chlubić się bede: ale z siebie samego chlubić się nie bede: tylko z krewości moich. Abowiem jesli bym się chciał chlubić / nie bede głupim / bo prawde powiem: Ale

wstrzymam się: aby kto o mnie nie rozumiał nad to / czym mis być widzi / albo co słyszy ode mnie. A iż bym się jaczności objawienia nader nie wynosił / dany mi jest bodziej ciada / anioł śatan / aby mis poszczepował / jebym się nad miara nie wynosił. Dla tego mam trzy kroki Pana przesł / aby to odstapiko ode mnie. Ale mi rzekł: Dostę mas nálezko mojej: abowiem moc mojej wytonywa się w słabości. Różny się tedy wiscey chlubić bede z krewości moich / aby we mnie nie stała moc B Chrystusowa.

Dlatego się tożam w krewo. Ściada / w potwarzach / w niedostatkach / w przesławowaniach / y w uciążach / dla Chrystusa. Bo abym jest stały / tedy jest mocny. Stalem się głupim chludic się: wpaćie mis do tego przypuszcil. Wom ja od was miał być chwalone y ponieważem nie był polejszym niżeli oni bargo wielcy Apostolowie / chociażem nic nie jest. Jedną gnati c Apostola potażne są u was / we wszelkiej cierpliwosci / y gnanimionid / y cudach / y w morach. Bo coż jest w czymbyście podlejszy byli nad inne Zbory / estożem ja sam przynajac / nie obciężyl a was? Dopuszczę mi te krajow. Dwa trzeci raz jestem gotow przysła do was / a nie obciężę was przynajac. Abowiem nie szukam tego co jest wadzego / ale was samych: boć nie dżiatki moga rodzicom śarbić / ale rodzicy dżiatkom. Lecj ja bargo rad naktad ucżynis / y samego siebie wynadkożę ad dusę wadze: dżatol-wiel bargo was e mifujac / unniej bywam od was mifowanj. Ale niech ede bedzie Jam was nie obciężyl / estożem chytym bedac / ydradam was pojimat. Iżalim was przez ktorego z tych / ktorem do was poslat / ofutal? Wyprobitem Iptusa y poslatem z nim brata tego. Iżalim was Iptus ofutal? Iżalim wy nie jednym duchem postepowali? Iżalim nie jednymi stopami? Znowuż mniemacie / że się przed wami obmawiamy? Przed obciężności Boga w Chrystusie mówimy: a

i Dżej 9. 24.

a Dżej 9. 3. y 22. 17

b 4. 13.

c 1. Kor. 9. 1. 9.

d 1. Kor. 9. 12. 2. Kor. 12. 2.

e 2. Kor. 6. 12.

to wpyśle / namilko / dla wászego
 1 budowania. Wo ós bojs / bym
 2 snadź przyszedł nie znalazł was
 3 cętami / i / taktim bym nie cętał : á ja
 4 też jebym nie był znalazłony od
 5 was / á dtegiobyście wy nie cęcieli :
 6 by snadź *miedzy wami nie bylo f swa-*
 7 *tom / zagdrości / gniewow / zwab-*
 8 *obmowist / mruccion / nábdymnia /*
 9 *y rosterkow. Wy mis á dšis Bog mos*
 10 *gdy przyde nie ponizyt u was / y á-*
 11 *łowal bym wiela tych / ktorzy przed*
 12 *tym grzechyli / á nie potutowali á*
 13 *niecejlytości / y á wšteteczeństwa / y*
 14 *á roppušt / ktorzy popełaili.*

ROZDZIAŁ XIII.

Trzeci raz iis do Koryntow obiecujac. 2. sroziła pomsia im graki. 5. A zwałscia iz sama rzecz doznala mocy Chrystusowej w jego Aposto swie. 10. Na ostrak zyczy aby iis upamietala. 11. Ansyfkiego dobroze im powinšowanysy. 12. pozdrawia ich.

1 Trzeci to już raz iis do was.
 2 W ušciech dmu albo trzecz a
 3 1 Moj. Ÿwiádkow / stánie kájde słowo. Po-
 4 29. 15. wiedziatem przed tym / y znowu po-
 5 17. 18. widá játo powtore obecny : á te-
 6 16. raz nie bedac obecny piše tym kto-
 7 17. 18. rzy przed tym grzechyli / y wšpłstím
 8. 17. inšym : je jesti znowu przyde / nie
 9. 17. 18. przepuściz im. Poniewáż cęcie
 10. 18. 19. 20. dobwiádejcie tego który we mnie
 11. 18. 19. 20. mówi / Chrystusá ; ktorzy ku wam
 12. 18. 19. 20. nie jesti słaby / ale mocny jest w was.
 13. 18. 19. 20. Wo dęktolwiel utražowány jest
 14. 18. 19. 20. játo słaby / ale żywie z mocy Bożey.
 15. 18. 19. 20. A cęt y mysimy z nim słabymi / ale
 16. 18. 19. 20. żyć będjemy z nim z mocy Bożey

1 5 przećiwto b wam. Doświádejaj- b 1.
 2 6 ęcie sámpch siebie c jestiście w wie- *miedzy*
 3 7 ęze : sámpch siebie doznawoźcie. *wám.*
 4 8 Cęyli sámpch siebie nie znaćie / je *c*
 5 9 Jezus Chrystus d w was jest ? *Kor.*
 6 10 Cęhdá jebyście byli odrzuceni. *11. 20*
 7 11 Mam jedná nádzjejs je poznaćie / *d*
 8 12 iž my nie jestešmy odrzuconymi. *Efez.*
 9 13 **N**Wobls ós Bogu / ábyście nie *2. 17.*
 10 14 ós my doświádejonymi okázali / *e*
 11 15 ále ábyście wy to co jest dobrego *2 Kor.*
 12 16 cępnili / á my jebyšmy byli játo *10. 2.*
 13 17 odrzuceni. Dot nie możemy nie
 14 18 przećiwto prawdzje / ále zá pra-
 15 19 wda. Abowtem ós rádujemy / je
 16 20 cęciašmy my słabymi / áleście wy
 17 21 mocnymi : á tegož y žycymy / áby-
 18 22 ście wy byli došonáctymi. Prętož
 19 23 to piše / nie bedac obecny : á bym
 20 24 bedac obecny / nie musiał uży-
 21 25 wáć srogobci wedlug mocy / ktorzy
 22 26 mi dáł e Pátr / ná budowanie á
 23 27 nie ná zepsowanie.
 24 28 **N**ostátek bráćia / miejcie ós
 25 29 dobre z došonáctymi będjcie z
 26 30 cęcieście ós z jednomyšlnymi f bę-
 27 31 djcie z w poloju žyćie : A Bog mi-
 28 32 łości y poloju będziz z wami. Pog-
 29 33 drowiecie jedni drugich w šwistym g
 30 34 pocátowaniu. Pozdráwidzjo was
 31 35 wšpłcy šwisci. Lášá Pátrá JE-
 32 36 gusa Chrystusá / y miłość Božá y
 33 37 spolecjnosť Duchá Šwistego *nicht*
 34 38 bedzie z wami wšpłctimi / Amen *Toš.*
 35 39 *Liš wtoryp do Koryntow nápisá*
 36 40 *ny z Šilippis midžá Mácedon.*
 37 41 *Štego przez Łytusá y*
 38 42 *Łutásá.*
 39 43 *OS(O)SO*

LIST SWIETEGO PAWLA APOSTOLA DO GALATOW.

Światek Paweł Galatów w prawdziwym nabożeństwie będących pobudza. I. do prawdziwego wiary; to jest / aby wierzyli naprzód temu / á żeby go dowiernie w służbie B. przysiali / wgardzišmy faszwe Apostoty / w rozd. 1. 2. Zátym aby wierzyli w Chrystusá Pátrá w nim uspráwiedliwienia przez wiare dochodzili. P dowodzi tego potężnie / je w sámpym křto Chrystusie náše uspráwiedliwienie / á je go wiára dochodzimy. Pręćinnony gáš strony (ktora ná zelhenie spráwiedliwošci w Chrystusie Pátrie Záton y Ceremonie jego gášcáć) domody / rozmašitými ręczjám / á zwałscjá ušágowánim tego / je Záton y Ceremoniámí swojimi już przęhede do celu swego / potężnie gnošit / á do używánia wolnošci przez Pátrá zgotowáney nápomina / w rozd. 3. 4. y w 5. áž do v. 14. II. Pobudza do mi-

1000. y to oobrzec uczyntow s to jest do wykonwania powinności na ludzje usprawiedliwione nalezających. 1. Przeciwno sobie z miánowicie / umartwidć grzechy przys sobie do czego usluguje cel y summa Zatonu B. rozd. 5. w v. 14. Szloda z niemitości idca v. 15. nieogoda miedzy duchem odrodzonym a ciałem zepsowanym. v. 17. Pozytek pobożnego żywota. v. 18. srofnosć grzechu y woinła ja tym idca. v. 19. Znacność cnót y obfita nagroda v. 22. własność synow Bożych. v. 24. obwiadczenie tego je mamy Duchá S. v. 25. 2. Przeciwno bliżnim : á to we dwu rzeczách z w duchownych / áby jebni drugie znosiłi y náprawiali : w cielesnych / áby sie bjełili rzeczami doczesnymi / a Stugami Bożymi y z inoimi bliżnimi / a miánowicie z zgodnymi w nabożeństwie. Do czego wiele rzeczy prowadzi / á z tym list swoj zámpła / w rozd. 6.

ROZDZIAŁ I.

Porozrozmiejsz Gality, y zálátwysz Apóstelsko swoie. 6. gromi je o odstapenie od Ewángelicy. 25. pokazujac ze ja od Boga wiaat. 16. Pierwszy miz o mi y z ktorym z Apóstolow mowid.

Bawel Apóstol (nie od ludzi / ani przes cżłowiek / ále przes Jezusa a Chrystusa y Bogá Dca / ktory go wzbudził b od umartych) y wyspocz brácia ktorzy sa z emna / Zborom Gálátstkim. Listá wam ypołoj niech bádnie od Boga Dca y Wánádnáego Jezusa Chrystusa. Ktory wydat sánego siebie zágrzechy náse / áby nas wprwat c terdziejnego wietu ztego / webstug woli Boga y Dca násego. Ktoremu niech bádnie chwata ná wietiwietow / Amen.

Zirujcie sie / iż edt pretło dácie / áby przénosić / od tego ktory was powołał ku káscie Chrystusowej / do insey Ewángelicy. Keora nie jest infa : tyłto niektoryy sa / co was kurbuje / y chcá wprwotić Ewángelicy Chrystusowe. Ale chébyšmy y my / ábo Anioł z niebá opowiadá wam Ewángelicy mimo se ktorasmy wam opowiadáli / niech bédjie przetlety. Játosmy przed tym powiedzieli / y teraz znowu mowid / Jesliby wam kto inna Ewángelicy opowiadá / mimo te krogócie przysli / niech bédjie przetlety. Abowiem teraz do ludzi was námariam / czyli do Boga ? Albo szukamli ábym sie podobáł ludziom ? Zájiste / jeslibym sie jekeże ludziom d ciał podobáć / nie byšbym slugá Chrystusowym.

Zgadajmy e wam brácia / iż Ewángelicy ktora jest opowiadána odemnie / nie jest webstug cżłowiek. Abowiem ja ánim jey wjót ánim sie jey nduczył od cżłowiek / ále przes f objáwienie Jezusa Chrystusa. Wóście slyšeli o mojim obcowaniu niekiedy w Zydostwie : jem g náder przesádbowáł Zbor Boży / y burzylem go. Y postepowalem w Zydostwie nádwiele rowiennikow mojih w narodzie mojim / bédac náder gorliwym misobnitsem ustaw mojih ojczyštych. Ale gdy sie upodobáło Bogu / ktory mis odgrył jzywotá h máłti mojej / y powołał z káski swojej : Aby objáwif Syná swego Iorem we mnie / ábym go opowiadáł mie. dy i Pogány / wnet je nie rád jitem áby ciałá y ktwie : Anim sie wroćit do Jeruzalem / do tych ktorzy przeđe mna byli Apóstolámi : A sem sedł do Arábije / y wroćitem sie zá ábie do Dámásku. Potym po trzech lat wstápitem k do Jeruzalem / ábym sie uształ y Pódktem : y mieštam u niego l pístnáócie dni. A inšezom z Apóstolow nie widziáł z oprocz Jákubá bráta Panašiego. A co wam piše / oto sie przed Bogiem mowiadám jeć nie kramam. Zéymem przyszedł do ktrájin n Cyrcy y Elycepy. Y byšlem nieznájomym z twarzy Zborom Zydowstkim / ktore sa w Chrystusie. Lecj tyłto byli uslyšeli / á ten ktory przesádbowáł nas niefedy / teraz opowidá wiárs ktory przed tym burzył : Y chwálił Bogá je ranie.

ROZDZIAŁ II.

Za nie przelidownego jego Ewángelicy

103 jey jego Apostolowie nie szymali. 3. Przykładem Tytusa niebrzazanego dowodzi 11. A iż jey przeciw zmyślanu Piotrowemu bronit. 17. Następak, summa Ewangelicy, która zawiera w daremnyu usprawiedliwieniu przez Chrystusa przedkłada.

Po tym po czteremst lat/wspittem gadsie do Jeruzalem a Barnabaszem / wzywony z soba y Tymoteusz. A wstapitem wedlug objawienia: y przetojstem im Ewangelicę ktorą takze miedzy Pogány/dziwofajcją zacniejshym: bym śnadź na daremno nie diejał/ albo przedy tym nie biegał. Ale ani Tymoteusz ktory je mną był/ będac Greciem/ nie był przymuszony obrzezać się. A to dla wyprawdajomych faszymych będcich/ ktorzy się ukradli/ aby wysspiegowali wolność nąsę/ ktorą mamy w Chrystusie Jezusie / aby nas w niewola podbili: Ktozymesmy y na chwilkę nie ustapili y nie poddali się/ aby u was prawda Ewangelicy zostata. A od tych ktorzy się zdadają być cępmosi: (ać iaktimi nieśiedy byli/ nic mi na tym i bo osoby a cęfomicęcy Bog nie przysnuje)

a
 5 Moj. 10. 17. 1 Kron. 19. 7. Job. 34. 19. Dziej. 20. 34. Rzym. 2. 11. Efez. 6. 9. Kolos. 3. 25. Piotr. 1. 17.

b
 Rzym. 9. 25. 1 Kor. 10. 1. 1 Kor. 9. 1.

A Bdy przyszedł Piotr do Antiochicę/ przyćwitem się mu w twarz i był godzien nągano. Abowiem przed tym niź przysli niektorzy od Jaktuba/ wespol z Pogány jadal: a gdy ci przysli/ zchamał się y odcaćzał/ bojac się tych

13 ktorzy byli obrzeżania. A wespol z nim obłudnie się obchodzili y drubay zpdży: takt/ że y Barnabasz umiedziony był tak obłud. Ale gdy obcaćpt iż nie prosił chodzą w prawdzie Ewangelicy / rzekłem Piotrowi przed wshystkim: Poniemaj ty będac zpdem w Pogány/ staj jowież a niepo zpdowstu/ cęemuż Pogány przywusaf po zpdowstu jęć? *Wz/ ktorzysmy przycobzenia c zpdowie a nie z Pogąnow grzesznicy: Wiedząc a iż nie bowa usprawiedliwiony cęfomiet z ucęjntow Zakonu/ ale przez wiasę w Jezusa Chrystusa; y wshymy w Jezusa Chrystusa uwierzyli/ abyśmy byli usprawiedliwieni y wiasę Chrystusowę / a nie z ucęjntow Zakonu: przeto/ że e nie będyte usprawiedliwione z ucęjntow Zakonu jadęciato. A jeśli my sutajac a byśmy byli usprawiedliwieni w Chrystusie / znadujemy się k tej grzesznici/ tedyć Chrystus jest sluga grecku? Nie daj tego Boże! Abowiem jeśli to com gburzył gnowu gadsie buduje/ przestępa sámeo diebie cępnie. Bom ja przez zakon zakonowu umart/ a bym jęć g Bogu. z Chrystusem jestem utręjowany/ a jysie już nie ja/ lecz jysie we mnie Chrystus. A to je teraz w cieie jysie i w wierze Spnd Bojogo jysie/ ktorz h mis umisowal/ y wydal sámeo diebie gá mis. Nie obręcam tey kásti Bojey. Bo jeśli przez zakon jest sprawiedliwość/ tedyć Chrystus prožno umart.*

ROZDZIAŁ III.

Gromi Galaty, że się od znacney kásti Bojey, która zawiera w usprawiedliwieniu przez Chrystusa Pana, odwieć dali. 1. Pokazujac że y Abraham tak był usprawiedliwiony. 20. Co spraważy Zakon. 21. y czemu jest podany.

Stupi Galátowie! Ktoż was a omamit / abyście prawdzie nie byli posłusni / ktorym przed oćymá Jezus Chrystus przed tym był wymálowany/ y miedzy wami utręjowany? Lego tyto raddym

F. Lip. 3. 4. d Dziej. 13. 28. Rzym. 3. 21. Filip. 3. 9. e Rzym. 3. 20. f Rzym. 3. 19. B Tessel. 5. 10. Zyd. 9. 10. Piotr. 4. 3. b Galos. 1. 4.

a Galos. 5. 7.

dozoreciami / aż do cjaśsu gámierzenia Djeuowskiego. Taktę y my gdyśmy byli dziećmi / pod żywioły świątą byliśmy gniewoleni. Lecj gdy przysko wypelnienie cjaśsu / postat Bog onego Syna swego / ktoryż się urodził z niewolnicy / ktoryż się stał pod Żatonem. Aby te ktoryż pod Żatonem byli wplupili / żebyśmy prawda przysposobienia ad a syny dostąpili. A iżście się nowicie: Przetoż postat Bog Duchą Syna swego w serca wiaśe wolającego Abba / to jest, Djeje. A tak już wiecyp nie jesteś niewolnitiem / ale synem: a ponieważ synem / tedy w dziedziem Wojym przez Chrystusa.*

Alec na on cjaśnie znając Bog / a iżście tym ktoryż przysprobenia nie są bogowie. A teraz poznawaj Bog / owsem y poznani badac ob Boga / jakoż się gład na jad wracacie ku żywiołom mrdym y misernym / ktorym jaśis gnoum słuypć chcecie? Przestregacie c dni / y niedziogom / y cjaśm y lat. Bojs się owas / bym snadz dżemo nie pracował otoko was.

Bądźcie jako ja: gdyżem y ja y jako my bracia / prosz was. Ni wczymiecie mis nie uctypw dżiti. Wo wiecie żem w słabości ciałá wam przpoddku Ewángelija opowiadat. A pokuśenia mego ktore bylo w ciele mojim / nie letcećcie sobie wajpli / aniście nam gárdżili / aleście mis jako Anjola Bożego przysli / y jako Chrystusa Jezusa. Jaktież tedy bylo błogostawieńśtwo wiaśe? Abowiem wam dawam świądecstwo / yż / by był rzećż można / dajibyscie mi byli wplupiwşy ocjy swoje. Taktęm się stał nieprzyspociem wiaśm prawde wam mówiac? Patájs tu wam misoćcia nie dobrzej owsem Ńca nas oddrępnat abyscie je misowdli. A dobrać rzećż patat misoćcia w dobrpm gawjdy / a nie tyko gđym jest obecny u was. Dżiatki moje / ktore gnoum z bolećcia rodz ajdy Chrystus był wpręstakowano w was: Chętaśbym teraz być u was / y odmienić glos mojs / ponieważ w tpsie o was.

Powiedzcie mi / ktoryż pod Żatonem chcecie być / nie słuchacież Żatonu? Abowiem napisano / Że Abraham miał dwa synow: jednego z niewolnice: a drugiego z wolney. Lecj ten ktoryż był z niewolnice / wedlug ciałá był urodził: a ktoryż z wolney / wedlug obietnice. Przez co znájsa się inke rzećż. Abowiem te są one dwa Testamenty. Jeden z gory Synajskiej / ktoryż rodził w niewola / a ten jest jako Ugár. Abowiem Ugár ten jest gorá Synaj w Arábiey: a stosuje się do niej teradziejśke Jeruzalem / bo jest w niewoli z dżiatkami swojimi. Lecj ono gorne Jeruzalem / wolne jest / ktore jest mátsz wyspłstich nas. Abowiem napisano: Rozwesel się g nęplodna / ktora nierodźiś / porwi się z jawotia / ktora nie pracujeś w porodzeniu: bo tá opuściona wiele ma dżiatel / wiecyp niy tá ktora ma męjsz. My tedy bracia takt jako h Jzák jesteśmy dżiatkami obietni. Ale jako ná on cjaś ten ktoryż się był urodził wedlug ciałá / przęśladował tego ktoryż się był urodził wedlug ducha / takt iśa dże o yteroz. Ale co mowi pismo? Wozuc i niewolnica y syná jej: Abowiem nie będżie dżiedzićyś syn niewolnice z synem wolney. A tak bracia / nie jesteśmy dziećmi niewolnice / ale wolney.*

ROZDZIAŁ V.

Jako uctie prawdziwey Chreściánśkiej wolności używać májs. 10. Tey wolności summa z mitowac Boga y błętnego. 10. Owoc ciałá y ducha, y obnųch ko 10.

Słóście tedy w tey wolności ktora nas Chrystus wolnym i ucjpnit / a nie poddawajcie się gnoum pod jargmo niewoli. Oto / ja Páwet mówie wam / iż jesti się o bęregowad a będżiecie / Chrystus wam nie nie pomoże. A oświadcjam się gájs przed káđym cęto: wickiem ktoryż się obręgnie / iż powinien wşpłtć żaton pełnić. Pogbdwilibie się Chrystusa / ktoryż się kolwieć przez Żaton uspráwie-

LE. 14
Niedk
Szodo
pafno
d
1. Moj
10. 15.
e
1. Moj
21. 2.
f
Objaw
21. 2.
g
Ezaj.
14. 2.
h
G.
wedlug
12. aa.
ka.
i
1. Moj
21. 10.
a
Dżej
13. 2.

Abysmy my byli tu chwale sławy 12
 jego / ktorzyśmy pierwcy nądjieja 13
 mieli w Chrystusie. W ktorym y 14
 wy nądjieja macie; usłyszawszy słow 15
 o prawdy / to jest Ewangelija gba- 16
 wienia wńsego / przez ktora teju- 17
 wierzywszy / jesteście gpieczesto- 18
 wani Duchem k onym Świstym 19
 obiecany. Ktory jest gbatkiem 20
 djedjictwa nńsego / ną wykupie- 21
 nie nąbtey własności / tu chwale 22
 sławy jego.

Prietoj y ja usłyszawszy o tey g 23
 Kolos. 1. 4.
 wierze / ktora macie w Płnu 24
 JEzusa; y o miłości ku wszystkim 25
 świstym : Nie przedstawam djiesto- 26
 wac h gá was / wzmiankę czyniac 27
 w was w modlitwach moich : Aby 28
 Bog Płnń nńse° JEzusa Chrystusa / Dziec on chwały / dał wam 29
 Kolos. 1. 3.
 Ducha mgdrości y objawienia / tu 30
 poznaniu sńmego diebie : A żeby o- 31
 swiecił oczymyśli wńsey / abyście 32
 wiedzieli ktora jest nądjieja powo- 33
 łania jego / y ktora jest : bogactwo 34
 chwały djedjictwa jego w świs- 35
 tych : Y ktora jest oną przewyjszą 36
 jaca wielkość mocy jego przećiwto 37
 nam / ktorą wierzyliśmy wedlug stu- 38
 teczney mocy i siły jego : Ktorey 39
 dotknął w Chrystusie / gdy go 40
 wzbudził od umarłych / y posądził 41
 ną prawicy swojej ną niebiesiech : 42
 Wysoko nąd wszystko kószstwa y 43
 gwierzhności / y mocy / y pństwą / 44
 y nąd wszelkie imię ktore się mid- 45
 nuje / nie tylko w tym wieku / ale y 46
 w przyszłym. Y wszystko poddał k 47
 pod nogi jego : á onego dał gá słow 48
 i nąd wszystkim łóciolowi : 49
 Ktory jest ciątem jego / y pełnością 50
 tego / ktory wszystko we wszystkim 51
 nąpełnia.

ROZDZIAŁ II.

Zaby wielkoć łaski Bozay objąłnoś, 52
 prz.ywodzi im ną pamiac. 5. iż kła- 53
 35. 21.
 zani będąc ną potępienie. 8. z łaski 54
 Kolos. zbawieni sa. 13. Y bliskunó się Boga 55
 1. 12.
 łali. 16. zń prz.ejednaniem przez 56
 Chrystusa uczynionym. 17. á przez 57
 Ewangelia ogłoszonym.

MWas ożymis; ktorzyście byli u 58
 Kolos. 1. 13.
 mądri a w upadkach y w grze- 59
 chach : W ktorychście nie kiedy b 60

chodzili / wedlug zwyczajnó świa- b
 tego / y wedlug tórzajęcia / ktory ma- 1
 1. 12.
 wadza ną powietrzu / ducha tego 2
 Efez. 2.
 ktory teraz jest skuteczny w syniech 3
 1. 12.
 my wchpszy obcowaliliśmy nie kiedy 4
 Koks. 3. 7.
 w pogąbliwościach ciada nńsego / 5
 czyniac to co dzie podobáło ciadu 6
 y mpsław / y byliśmy g prz.prodzenia 7
 4
 dziećmi gniewu jáde y drudgo. Lecż 8
 Bog teory jest bogaty w miłosier- 9
 dju / dla wielkiej miłości swojej 10
 15 7
 teora nas umiłowat : Y gdyśmy 11
 byli umarłymi w grzechach; ożywili 12
 pospety y Chrystusem : (gdy łaska 13
 16 6
 c gńwieni jesteście.) Y pospota y 14
 nim wzbudził / y pospota y nim po- 15
 17 7
 sądził ną niebiesiech w Chrystu- 16
 sie JEzucie : Aby okazał w prz- 17
 18 8
 stych wiekach ono nader obfite bo- 18
 gactwo łaski swojej / y dobroćliwo- 19
 ści swojej. przećiwto nam w Chry- 20
 21 8
 stusie JEzucie. Abowiem łaska 21
 jesteście gńwieni przez widr / y to 22
 9
 nie jest g was / dar to B. g jest : Nie 23
 g uczynkow / aby się kto nie chlubit. 24
 19 10
 Abowiem czynem jego jesteśmy / 25
 stworzeni w Chrystusie JEzucie / 26
 tu uczynkow dobrým / ktore przed 27
 20
 tym Bogogotowat / abyśmy w nich 28
 chodzili.

Prietoj pámistajęcie; że wy nie- 29
 11
 kiedy będąc Pogány w cieles / kora 30
 12
 rządyce byli gwan nieobrzęca; od 31
 13
 onych ktore zwano obręca; w cieles / 32
 ktora się reka dzieje : Jesteście byli 33
 22 22
 ną on czas bez Chrystusa / oddaleni 34
 od spoleczności Izraelstien / y obcy 35
 mi od umow d obietnice / nądjieje 36
 nie mdajacy / y bez Boga ną świećcie. 37
 23 13
 Ale teraz w Chrystusie JEzucie wy 38
 14
 ktorzyście nie kiedy byli dalećimi / 39
 stajisicie się bliskimi przez krew 40
 14
 Chrystusowa. Abowiem on jest po- 41
 15
 kojem nńszym s ktory oboje jednym 42
 uczynił / y s rzednia sćiana / ktora 43
 15
 była przegroba / rognął. Niepry- 44
 16
 jają; to jest Zaton e prz.pazaj; / kora 45
 16
 ry zalażat w usławach sńjżiwych 46
 16
 przez ciąto swoje / aby dwu stworzył 47
 w sńnym sobie w jednego nowego 48
 16
 cńlowieca / czyniac pokój. Y poje- 49
 17
 dnat obudru w jednym cieles y Bo- 50
 17
 giem przez krew / gńgdajwszy nie- 51
 17
 prz.paj; przegen. Y prz.psedzo 52

f
 Efez. 4. 30.
 g
 Kolos. 1. 4.
 h
 Filip. 1. 3.
 Kolos. 1. 3.
 1. 3.
 1. 3.
 i
 Efez. 3. 9.
 Kolos. 1. 12.
 k
 Psalm. 8. 7.
 Mat. 22. 12.
 Zyd. 1. 2.
 l
 Efez. 4. 15.
 35. 21.
 Kolos. 1. 12.
 1. 12.
 a
 Kolos. 1. 13.
 1. 13.

b
 Koz.
 Efez.
 Koks.
 c
 Dziej. 15. 12.
 d
 Rz.ym 9. 4.
 e
 Kolos. 2. 14.
 1. 13.

14. 47. *Luka* opowiedział położył wam / stworzy-
 15. 47. *Ście* dąkami / y stworzyście bliskimi.
 16. *g* Abowiem przezęch mam praprzęstę g
Rzym obie stronie w jednym Duchu do
 17. 2. *Dłca*.
 18. *LE.na* **U**Przetęj już wlecey nie jeste-
 19. *dti*Ś. **U**ście gościmi y przychodniami :
 20. *Falipp.* dte spot-mieścijęz swiętych / y do-
 21. *lkub* mownikami Bożymi. Zbudowani
 22. *h* na fundamencie Apłstolow y Pro-
 23. *Erzaj.* rotorow / ktorego jest gruntownym
 24. *22. 10.* węgietnym tamieniem h sam JEsus
 25. *22. 10.* Chrystus : Na ktorym wespół
 26. *22. 10.* budowanie wespół spłone /
 27. *22. 10.* robcie w tościot swięty w Płnu :
 28. *22. 10.* Na ktorym tej y wy ście wespół
 29. *22. 10.* budujecie / abpście byli mieścā-
 30. *22. 10.* niem Bożym w Duchu Swięzym.*

ROZDZIAŁ III.

Apłstol dla tego od Zydow wiele u-
 1. *Esefon* cierpiał, że tajemnicę o powołaniu Po-
 2. *4. 1.* gānow. 8. 2. rozkazania Bōżego, zwi-
 3. *Kols.* dawał. 13. Potym upomniał Efszow,
 4. *4. 9.* żeby dla przeladowania nie użławali
 5. *Rzym* w powołaniu swoim. 14. Proci Bōgo.
 6. *15. 12.* 18. żeby im dat zrozumił, jaka jest
 7. *Kol. 1.* miłość Chrystusa Płna.

Dla tego ja Płwel jestem wis-
 1. *Kol. 1.* zniem Chrystusa a JEsusa
 2. *1. 26.* gā was Pogāny. Jesliście tyłto
 3. *Efszon* styfeli o udzieleniu łāsti Bożey /
 4. *1. 19.* ktora mi jest dāna dla was. Jā mi
 5. *Kolas.* Bōg przez objāwienie ognājmil
 6. *6. 12.* tajemnicę (z jātōm wam przed
 7. *Korin* tym troto nāpisał / Z ead chtëjgō
 8. *15. 9.* możecie obaczyć wiadomość moję
 9. *1. 15.* w tajemnicy Chrystusowej. Kto-
 10. *Galat* ra inych wietow nie była bgnā-
 11. *1. 26.* soma synom ludzitim / jātō teraz
 12. *Rzym* objāwiona jest swiętym Apłstolom
 13. *10. 25.* jego / y Prorokom / przez Duchā :
 14. *Kolas.* To jest. Jā Pogānie są spot-dziej-
 15. *1. 26.* cāmi y spłnym ciātem / y spłucze-
 16. *Rzym* stnitāmi obietnice jego w Chrystusie
 17. *10. 25.* die przez Ewāngelie. Ktoey sta-
 18. *Kolas.* stem ście slyg wedlug dāru łāsti
 19. *1. 26.* Bożey / ktora mi jest dāna / wedlug
 20. *1. 26.* skutku c moey jego. Wnie mowio
 21. *1. 26.* namniejszem ze wespółciā d swię-
 22. *1. 26.* tych: dāna jest tā łāstā / abym nie-
 23. *1. 26.* dyp Pogāny opowiadat te e niedo-
 24. *1. 26.* ścigle bogactwā Chrystusowe : A
 25. *1. 26.* ijbym objāwili wespółciem jātōby
 26. *1. 26.* była f spłeczność oney tajemnice

18 10 gātrytę obwielow w Bogu ktory
 19 11 wespółto stworzył przez JEsusa
 20 12 Chrystusa. Aby teraz przez Zbor
 21 13 wiadoma była tościotwom h y mo-
 22 14 cam ad niebiebiech nāder rozlicznā
 23 15 mądrość Bōża. Wedlug postanō-
 24 16 wienia wiecznego / ktore ucjgnit w
 25 17 Chrystusie JEsusie PłNB nā-
 26 18 slym. W ktorym mam i bspie-
 27 19 cjęność / y praprzęstę z duszności
 28 20 przez wiārę jego.

29 21 **P**retęj proci abpście nie. Kā-
 30 22 dzieci dla ucistow moich gā
 1 23 was / co jest chwālā wāszā. Dla
 2 24 tego stāniam kolānā swoję przed
 3 25 Bōżem PłNB nāśwego JEsusa
 4 26 Chrystusa / z ktorego ście wśelā
 5 27 rodzinā nā niebie y nā ziemi nāgō-
 6 28 wa : Aby wam dat wedlug bogō-
 7 29 ctwā chwāly swey / jebyste byli
 8 30 mocą utwierzeni przez Duchā jego
 9 31 we wnętrzym cjęwiewie. Aby
 10 32 Chrystus przez wiārę mieścāt w
 11 33 sercch wāszych. Zebycie w miłōści
 12 34 wforgenieni y ugruntowani bādāc /
 13 35 mogli doścignāc ze wespółciem
 14 36 swiętymi / ktora jest serokōść / y
 15 37 dlugōść / y gōbokōść / y wpsokōść :
 16 38 y pogānie miłōść Chrystusowā
 17 39 przewyśzājōc wśelōgnājōmōści
 18 40 abpście nāpnetieni byli wśelā
 19 41 zupłności Bōżey. A temu ktory
 20 42 moję nāde wespółto ucjgnit dāleto
 21 43 obfctęy niżej prosimy / ālbo my-
 22 44 ślimy / wedlug oney mocy / ktora
 23 45 skutcznā jest w nas : Temu k niech
 24 46 bōdkie chwālā w Kōściele / przez
 25 47 Chrystusa JEsusa / y wespółcie
 26 48 cjędny nāwie. *Łow / Amen.**

ROZDZIAŁ IV.

1 *W* tych trzech ostatnich rozdzia-
 2 *łach* są nauki o żywōcie pobożnym.
 3 *A* w tym, Wpominania do pilnowania
 4 *w*zwanania swego y do spłney zgody.
 5 *7. Bog* dla tego rozno dāry dawa. 16.
 6 *Ab*o był budowany Kościół Bōży. 17.
 7 *Od*wodki od prozności niewiernych. 25.
 8 *od* kłāmstw. 29. y od plugānych mow.

9 1 **P**łkōs was tedy ja wieścię w
 10 2 Płnu / abpście chodjiti tā jātō
 11 3 to a przystoj nā powołānie / kto-
 12 4 rym jesteście powołāni : Ze wśelā-
 13 5 cę poloro y cichōści / y gniewnā-
 14 6 plıwōści z gnōc jedni drugich

Dłstj. 14. 25.
17. 24
Kolas. 1. 16.
h PłNB 1. 17.
i Efsz. 2. 18.
LE.na XV I.
N. po S. Troj

Rzym k
16. 27.
Pi. 67
6. 21.

Filip. 2. 27.
Kolas. 1. 10.
Tessal 2. 20.
LE.na XVIII
N. po S. Troj

w miłości. Stądżac się do bóstwa
 gachowali jedność ducha w zwio-
 sę i potojno. Jedno jest ciało i jeden
 duch i jato tej jestebie powotani
 w jedney nadjie; ey powołania wa-
 fego. Jeden b p AN / jedna wi-
 da / jeden chrzest. Jeden Bog w D-
 cie w spytich / ttoro jest nade wpy-
 sito / p po wpytich / p we wpytich
 was. *
 E tej kłademu z nas dana jest ta-
 sta według miary dary c Chry-
 stusowego. Dla tego pismo mowi z
 Wstąpił na d w spyt / wiodł
 pojimane wisznie / p dal dary lu-
 djiom. Ale e to z w spyt / coj jest /
 jedno ij pierwej był zstąpił do na-
 nijszich stron ziemie? A ttoro zst-
 pił / ten jest ttoro y wstąpił wpy-
 to f nade wpytke niebios / aby na-
 pełnił wpytke. Y tenże dat niekt-
 re g Apostoly / a niektore Proro-
 ci / a drugie Ewangelisty / drugie
 tej Pasterze y Nauczyciele : Ru-
 ppojeniu Swistych / tu pracy B-
 stngowania tu budowaniu h cida
 Chrystusowego. Abyśmy się wpy-
 sey jeshi w jedność miary / y nado-
 mości Syna Bożego / w mezd do-
 stonatego / w miare zupełnego wie-
 ku Chrystusowego. *
 Abyśmy wiecy nie byli i dzieł
 Ami chwiejacymi się / y unoszacy-
 mi się kładym w istrem nadej przez
 fortel ludzki / y przez chytrość po-
 dedcia biadem. Ale sejerymi be-
 dze w miłości / roścny k w onego
 we wpytke / ttoro jest l glosa /
 to jest w Chry- sta. Z ttorogo
 wpytke cida prap- ojnje zlozone y
 spojone we wpytich stawicich /
 przez ktore jeden cikonet drugiemu
 pobitku dodawa przez moc ttoro
 jest w edjnym cikonku / według mi-
 ary jego wprost cida należacy bie-
 rze / tu budowaniu samego siebie
 w miłości.
 Z d tedy mowis y odwiadgam
 Bis przez p AN / abyście już
 wiecy nie postępowali jato inpy
 paganie postępuj w progności m-
 umyślu swego : Zaćmiony mdsze
 roszad / bsdze oddaleni od żywota
 Bożego dla nieumiejstności / ttoro
 w nich jest z gawardzenia serca tch.

19 Ktoro z gładami wpy udali się na
 rozpuste n tu popełnianiu wśled-
 ciej nieczystości i chytowości. Lecj
 wy nie kadeście się nadezpli Chry-
 stusa : Jesliście go epito słuchali /
 p onim wpuczeni byli / jato jest ta
 prawda w Jezusie.
 Z d jest bezpóćco zlozpli według
 pierwej obcowania starego
 cistowiel / ttoro bis psuje przez po-
 jadliwość ofusawajace : A odno-
 wili się duchem umyślu waszego i
 y obekli się w onego p nowego
 cistowiel / ttoro według Weg-
 stworzony jest w sprawie dliwości /
 p w świstobliwości prawdy. Prze-
 tej q zlozpwpy k tamstwo / mowcie
 prawds kładby z bliżnim swoim :
 bóstie cikonkami jedni drugich.
 Gniewajcie się / a nie gzejście :
 Słońce niech nie gachodzi na roz-
 gniewanie wasze. Nie dawajcie
 mieśd z dyadku. Kto rad / niech
 wiecy nie trądnie : ale t radcy
 niech pracuje / robiac restom co jest
 dobrego / aby miał z kad udzielać
 potrzebujacemu. *
 Jedno mowd plugawa niech u
 Z ust waszych nie pochodzi : ale je-
 sli ttoro jest dobra tu potrzebne
 zbudowaniu / aby była przylenna
 słuchajacym. A nie gajnucajcie
 Ducha Świętego Bożego / ttoro
 gajperzetowdni jestebie x na dzień
 odkupienia. Wśleda gorzkość / y
 gajpalcjwość / y gniew / y wra-
 g- p bliżnierstwo / niech bedzie obje-
 od was / ze wśleda zlościa. Ale
 bójcie jedni przeciw drugim y
 dobrociliwi / miłobierni / odpuszc-
 jae sobie / jato wam Bog w Chry-
 stusie odpuscił.

ROZDZIAŁ V.

Do nalladowania Boga napomnia-
 wpy. 3. Zaby sebio lekco przestrog zego
 nie ważly. 5. sroza grozba ich prz-
 graza. 22. Osobne powinności Zonam.
 25. y Meizm należace pisy.
 1 Z Abdciej tedy nalladowcami
 2 Bożymi / jato dzieci miłe. A
 chodźcie w miłości / jato p Chry-
 stus a umiłowat nas / y wydat sa-
 mego siebie na ofiars y na gajbie
 Bogu / tu wdajacjny b wonności.

b
 Mala.
 1. 10.
 Mark.
 12. 29.
 1 Korin.
 13. 12.
 LE. na
 dts S.
 Marko
 13. 1.
 c
 Rzym
 12. 3.
 1 Korin.
 11. 21.
 1 Kor.
 12. 13.
 d
 Psal
 119.
 e
 Jan.
 1. 18
 Mark
 16. 19.
 g
 1 Kor.
 11. 28.
 h
 Efezow
 6. 23.
 i
 1 Korin.
 14. 20.
 k
 Kolos.
 1. 10.
 l
 Efezow
 1. 20.
 15. 23.
 Kolos.
 1. 18.
 m
 Rzym
 13. 29.

n
 Rzym
 1. 14.
 LE. na
 XIX.
 N ps
 Trojcy
 Kolos.
 2. 11.
 13. 9.
 p
 Rzym
 6. 9.
 Kolos.
 1. 10.
 1 Post
 2. 2.
 10. 2.
 q
 Zacha
 8. 15.
 1 Post
 2. 2.
 r
 Psalm
 2. 5.
 1
 Iakub
 4. 7.
 t
 1 Tessal
 4. 1.
 Efezow
 5. 4.
 x
 Efezow
 1. 13.
 y
 Kolos.
 3. 12.
 z
 1
 13. 14.
 LE. na
 N. III
 1 Post.
 b
 Moj.
 6. 21.

c
Koloz. 3. 5
Ef. 3. 3
Ef. 4. 29
1 Kor. 6. 9
Galat. 5. 21
Koloz. 3. 5
M. 22. 4.
Mark. 13. 5.
Lukas. 21. 2.
Ef. 3. 3.
h
1 Tes. 5. 1.
1 Korin. 5. 11.
1 Tes. 3. 4.
k
Ezaj. 60. 1.
LE. 12.
Niedz. XXV.
S. 7.
1 Koloz. 4. 5.
m
Rzym. 12. 2.
1 Tes. 4. 3.
Pz. 23. 20.
Luka. 21. 30.
1 Tes. 6. 13.

A wsteczeństwo w wślela c nie-
cżyłość albo tatomstwo / niechaj
nie będzie ani mianowane między
wami / jako przysłoji na świecie.
Taktę d sprosność / w blagieście mo-
wov / jarty ktoremie przysłoja: ale
rącej dytowanie. Wo to wiecie /
iż jeden c wstecznie / albo nieczy-
sty / d bo tatomca (ktory jest k bat-
woctwalc) nie ma bjdiedzictwa w
krolestwie Chrystusowym y Wo-
gym. Niechaj was nikt nie zwodzi
g przynajm mowami : abowiem
dla tych rze: jn przychodzi gniew
Woju na sony uporne. Nie bądziej
tedy ucześnikami ich. Abowiem
ści byli nieiedy ciemnością : ale
ście teraz h światełcia w PAnu.
Chodźcie jato dżiatki światłości.
Bo owoc Duchá zalez y w wśle-
kiep dobrociwości y w sprawiedli-
wości y w prawdzie.*
D Biedząc co byś się podobáto
PAnu. A nie spokujcie s u-
cynkami i niepożycęnymi cie-
mności / ale je rącej strofujcie.
Abowiem co śis potájemnie od nich
bądziej / sromotá s mowie. Lecj to
wśysto gdy bywa od światełcia
strofowano / bywa objáwiono. Abo-
wem to wśysto co bywa objáwio-
no / jest światełcia. Dla tego mo-
wi pisno: **D**ucé śis k ktory spisy y
powstań od umarłych s á oświeci-
cie Chrystus.
P Strójciej tedy jdobycie o-
brojnie chodźcie / nie jato nie-
mądry / ale jato l mądry. Cias
odtupując s bo dni glesá. Przetój
nie bądźcie nierozumnymi / ale roz-
gumniejszymi m ktora jest wola
PAnsta. A nie upijajcie śis w wi-
nem / w ktorym jest rozpuszt s ále
bądźcie nápełnieni Duchem : Roz-
mawiając s soba przez Psalm y
hymny / pyśni duchowne / śpie-
wając y grząc w sercu swoim
PAnu. Dżiatki cępnie: o zámbe já
wśysto / w Imieniu PAnd p náse-
go Jezusá Chrystusá / Wozu y
Dscu. Będąc poddáni jedni drugim
q w bojájni Wojey.*
Dwo bądźcie poddáne z mojom
PAnu. Abowiem
mój jest s głowá jony / jato y

24
4
25
26
27
6
7
8
9
10
11
12
13
14

Chrystus z głowá Kościola : á
on jest zbmáwicielem ciáta. Jato
tedy Kościol poddány jest Chry-
stusowi / ták teź jony naszym swo-
jim / we wśystkim.
N Eżymie miłujcie jony u wa-
sę / jato y Chrystus umiło-
wał Kościol / y wydal sáme go z
diable jań. Aby go pówziót / o-
cępcómwy omyciem wodny y przez
słowo. Aby go sobie wystámit chwá-
lebnym Kościolem / nie májącym
gmacz / d bo gmarzu / d bo cżego tá-
tego : ále iżby był z światy / y bez
nógány. Ták powinni naszymi mi-
łowác jony swoje / jato swoje wśa-
sne ciáta. Kto miłuje jons swoje /
sáme go dziebie miłuje. Abowiem
jeden nigdy ciáta swego nie miał
w nienawiści : ále je jżwy y ogrze-
wa / jato y PAn Kościol. Gdyje-
smy cęstónkami ciáta jego / ciáta
jony y s cęści jego. Dla tego opu-
ści cęstowiet a ojca swego / y má-
tes / y przylączj śis do jony swojej :
y będa dwoje b jednym ciátem.
Tájemnicá to wielka jest : lecj ja
mowię o Chrystusie y o Kościole.
A wśákie y lájdy y was s osobná /
niechaj miłuje jons swoje jato dzie-
bie sáme go s á jóná niech śis boji
mój swego.

ROZDZIAŁ VI.

O powinnościach dzieci. 4. redki-
cow. 5. slug. 9. y pán. w. 10. Boj zó-
nierzow PAnskich. 13. y bronie.

1
2
3
4
5
6
7

Dziatki / bądźcie a poslušne
rodzicom waszym w PAnu :
boć to jest sprawiedliwa. Cęci ojca
b twego y mátes : (toć jest pierw-
se przylákanie s obietnic.) Abyć
śis dobrze dżiate / y abyś dżugo jżt
ná ziemi. A wy Dscowie nie poby-
dżajcie do gniewu dżiatel waszych :
ále je wychowywajcie c w tárnó-
ści / y w nápomínaniu PAnstím.
G ludzy poslušni bądźcie d pá-
nom wedlug ciáta / s bojáznia
y ze drżeniem w prostóci serca wá-
sego / jato Chrystusowi. Nie ná o-
to służyć / jato cęi ktory śis ludzjom
pobobác cęg / ále jato służyć Chry-
stusowi / cępnie c dusze wólc Woje.
s dobro wólc służyć jato PAnu / á

PKol. 3. 17
9 Piot
5. 5.
1 Koloz
3. 8.
Tyrus.
2. 9.
1 Piotr
3. 8.
5. Kor
12. 13.
1. Efes.
1. 22.
2. 15.
Koloz.
1. 18.
u
Koloz.
3. 19.
1 Piotr
3. 7.
x
Galat
1. 4.
y Tyt.
3. 5.
1 Piotr
3. 21.
2 Koloz
1. 22.
a
1 Moj
3. 24.
Masz
19. 8.
b Ker
6. 16.
2 Koloz
3. 20.
b 1 Moj
20. 11.
20. 11.
Masz
15. 4.
c Przp
13. 24.
y 19. 18
y 29. 13
d Koloz
3. 22
Tyrus.
2. 9.

lippijs Biskupami, a Dyakonami. 1
 Iż Pa wam p potoj *necb badis* od 2
 Bogá Djea nášego/pod PAná JE-
 zusa Chrystusa. 3
Dzielujs a Bogu memu/ile troć 4
 ná was wspomnam: (Zawidp 5
 w kájdęy modlitwie mojej ná wy- 6
 stich was z radością projs cyp- 7
 nia c.) Zá spotecznóć was w E- 8
 wángelien / od pierwszego dnia aż 9
 do tad. Pewien tego bedac / iż ten 10
 ktorz pociął w was dobre spráwy / 11
 dotona aż do dnia JEzusa Chry- 12
 stusa. Jácz spráwiedliwa jest / 13
 abym sa to rozumiał o was wysta- 14
 tich / dla tego / iż was mam w sercu 15
 mojim / y w wozieniu mojim / y w 16
 obronie / y w utwierdzeniu Ewán- 17
 gelien / was *nowis* wystich / kto- 18
 ryście je mna ucześnikami łásti. 19
 Abowiem ówiádbiem mi jest b Bog 20
 játo was wystich prágne we 21
 wnstrznościách JEzusa Chrystu- 22
 sa. P o to *sis* modls / aby urzóć c 23
 wáśá im dálesz tym wiecej po- 24
 mnjáłá *sis* w znájomóci / y we 25
 wśelkim smyśle. Abyście mogli ro- 26
 zegnáć rzeć ję rozne / zebpóćie byli 27
 śczerymi p bez obráżenia ná dzień 28
 Chrystusow. Bedac nápełnieni 29
 owocem spráwiedliwości / ktore 30
 przynóćie przez JEzusa d Chry-
 stusa ku chwale Bojey.
A chec bráćia / abpóćie wie- 1
 djeli / iż to co *sis* je mna djieje 2
 ná wiesze pomnożenie Ewángelien 3
 wyszo. Jáť pá zwiaśli moje dla 4
 Chrystusa / rozgłoszone sa po wy- 5
 stich pátacu Cesarstwu / y u wy- 6
 stich insoch. A wiele ich z bráći w 7
 P A B serca nádywsoy z moich 8
 gwiázel / śmielshymi sa bezbojájni 9
 mówić słowo. Wśát je niektórzy 10
 zágrozić w z sporu : á niektórzy 11
 tej z dobry woli Chrystusa tája. 12
 A ci ktorzy z sporu Chrystusa opo- 13
 wiáddá nieścierze / mniemája iż 14
 przębowája ucisłu gwiáśtom mo- 15
 jim. A ktorzy z mitóći / wiedzá 16
 jem jest wystáwiony ku obronie E- 17
 wángelien. Ale coż ná *ym* ? Dwóm 18
 jákimkolwiet sposobem / lub *po* tá- 19
 wnie lub w prawdjie Chrystus 20
 bywa opowiádzany / y z tego *sis* tá- 21
 duje / y jeśc je *sis* rádomáć bede.

LE.ná
 XXII
 N. po
 S. Troj
 a
 Efasow
 r. 10.
 Tefsal
 v. 2.
 b
 Koles
 v. 23.
 c
 Efasow
 v. 16.
 Koles
 v. 9.
 Tefsal
 v. 11.
 d
 Efasow
 v. 20.

19 Oby wtem iż mi to wpidzje ná 2
 gbowienie / przez modlitws wáśe 3
 y pomoc Duchá JEzusa Chrystu- 4
 sa. Wedlug trośliwego ocjela- 5
 wánia y nádbjeje mojej / iż *sis* w 6
 nieczym niezawstydze / ále je wśe- 7
 lákim bspiecjenstwem / játo gáwfe 8
 sak y teraz uwielbtonym bedzie 9
 Chrystus w cieie mojim / lub przez 10
 gowót / lub przez ómierć. Abowiem 11
 mnie jęć / jeśť Chrystus / á uwrzeć / 12
 ópł. A jeśli jęć w cieie / jest mi to 13
 owocem prace mojej / jednáť nie 14
 wiem cobym obráć miał. Abowiem 15
 jeśtem ócióniony od tego óbojgá : 16
 prágnac sbyć rozwiázány / á być 17
 Chrystusim / á bo *zo* dáleko lepiec. 18
 24 Ale góśláć w cieie / potrzebny jest 19
 dla was. A bedac tego pewien / 20
 wiem iż góśláne / y gwámi wysta- 21
 timi pomieśtam / tu wáśemu po 22
 mnożeniu y weselu wdry. Aby 23
 óbśtówáć kłubá wáśá w Chry- 24
 stusie JEzúsie je mnie / gdy do 25
 was gáśis przybde. Tyszo *sis* táł 26
 g spráwujecie játo przpłózi Ewán- 27
 gelien Chrystusowey : abym / lub 28
 przyde y ogládam was / lub nie 29
 przyde / ślykał o was / iż stojicie w 30
 jednym duchu / jednomyślnie boju-
 joc w wierze Ewángelien. Ani w 1
 cým nie stráchájach *sis* przeciwo- 2
 nitow / á to od Bogá. Oby wam to dano 3
 dla Chrystusa / á bpoćie nie tpió 4
 weń wierzyli / ále abpóćie tej dla 5
 niego cierpieli : Ten je boj máj / 6
 jáćróćie widzieli we mnie / y jáki 7
 teraz o mnie ślypćie.

e
 Dziej
 4. 25.
 y 23. 5.
 Rzym
 15. 30.
 1 Kor.
 1. 24.
 Efez.
 4. 19.
 Kol. 1.
 4. 9.
 2 Tef.
 3. 2.
 Zyd.
 11. 6.
 1 Kor.
 5. 2.
 2
 Efez.
 4. 2.
 Koles.
 1. 10.
 Tefsal
 2. 22.
 h
 1. 20.
 Lu. 11.
 4.
 Dziej
 18. 9.
 1 Piotr
 3. 14.

ROZDZIAŁ II.

Obowiazuje Filipsonow do tego, aby 1
 sobie unizonicé powazalo. a. przykt adam 2
 P Ana Chrystusowym. 19. Obowiazuje om 3
 Tymoteusza patać. 26. A Epafródita 4
 iż nie przyśódť rychley, wymawia. 5

1 **J**essi tedy *masz* játa poliechs w 2
 Chrystusie / jeśli játa uciechs 3
 mitóći / jeśli játa spotecznóć du- 4
 chá / jeśli sa jácie wnstrzności zli- 5
 towánia *was* : Dopelnítez wesela 6
 mojego / abpóćie jednoz rozumieś / 7
 jednośtájni mitóć májác / *bedac* 8
 jednomyślni y jednoz rozumiejący.

d sie mieć d usanie w ciełe / bąrgtey
 Kor. e ja. Dbrzeżny badac ofnego
 10. 5. dnia / zarobu Izraelstiego / z ro-
 e tolenia Benjdminowego / byd z Jo-
 Korin dom / wedlug Zafonu f Fargzusz.
 11. 11. Wedlug gorliwości przesiadow-
 f cą g Kościół / wedlug sprawie-
 Dziej dliomości oney ktora jest z gatonu
 23. 6. będąc bez przpgany. Ale to co mi
 g było zyskiem / tom poczytał dla
 Dziej E Chrystusa za sctos. Dżsem w
 9. 1. wyszko poczytam sobie za sctos
 22. 4. dla gacności gnójomości h Chry-
 h stusa Jezusa Płana mojego / dla
 Ezaj. ktoregom wyszko utrącił / y mam
 13. 12. to sobie za gnój / abym E Chrystus
 Izrem wystal : Y byl gnójczony w nim
 9. 24. nie mając sprawiedliwości moicy /
 Madr. tey ktora jest z gatonu : ale te ktora
 15. 3. jest przez wiare Chrystusowa : to
 Jan. 3. jest sprawiedliwość i z Bogą / kto-
 27. 3. ra jest przez wiare : Jednym go po-
 Kolos. gnał / y moc zmartwychwstania je-
 2. 2. go / y spoleczność ucierpienia jego /
 i Ian. przystalkowany będąc k śmierci
 5. 24. jego. Dżabym jakimkolwiek spo-
 Rzym. sobem doszedł powstania zmar-
 3. 22. twych. Nie iżbym już ucwpił / do-
 4. 3. bo już doskonalszym był / ale ścigam /
 20. 8. ażbym tej ucwpił / aż na com tej
 yd. 2. od E Chrystusa Jezusa udwycony.
 4. 3. Bracia / jać o sobie nie rozumiem
 1. Psal. iżbym już ucwpił. Ale jedno czy-
 2. 6. nie. je tego co ja iung jest I zpa-
 k. miecny / jać / a do tego się co prze-
 Rzym. dżmna jest srieć / bieje do kresu
 6. 2. m ku gąktadomi powołania onego
 I. Wójego / ktore jest z gory w E Chry-
 Luka. stusie Jezusie. Je tedy nie do sctos-
 9. 62. nąctych / toż rozumiejmy : a jeśli co
 1. Mac. inaczey rozumiecie y toć wam Bog
 16. 27. objawi. Wśatje w tym cżegolimy
 1. Korin. dosti / wedlug jednegu sfnuru n po-
 9. 25. stępujemy / y jednoż o rozumiejmy.
 LE. na B. Udzicież wespol nadsadowcami
 N. 23. 3. mojimi p bracia / a upderuj-
 1. S. cie te ktoryy tak chodzą / jako nas
 Trojcy. gą wgor macie. Abowiem wiele ich
 11. chodzą q o ktorychem wam cżesto
 Rzym. powiadał / a teraz y pśtącem mo-
 11. 16. wis / iż so nieprzypłacielmi kradź
 o E Chrystusowego. Ktorey koniec
 Rzym. jest zadržanie / ktorey Bog jest
 15. 5. brzech z a chwata w hąbicie ich /
 ktoryy się o rzeczy niemstie stardzą.

10. Aleć nąśa Rzeczypospolita jest w
 niebieśie / y z tad tej Zbawiciela
 21. 1. wejelawamy P A R A r Jezusa
 E Chrystusa. Który przemieni ciał-
 to nąśe podte / abyś się podobnie stá-
 6 2. to chwalebnemu ciału jego / wedlug
 7 1. skuteczej mocy / ktora jest wsho-
 8 1. stkie rzeczy sobie podbić moje. *

ROZDZIAŁ IV.

Od osobnych. 4. do spolszizch tie
 namk udawsty. 10. swierdki z nich sctos-
 droblności z tak bytuwofelony. 12. że
 też był gotow wśelki niedostatek czer-
 plności pomocić.

1. 1. P. Ktetoż bracia moji mili y po-
 2 1. gadini / radości y korono moją /
 2. 1. edł stojcie w Płanu / namilshy moji.
 2. 2. Ewodyep profe y Spnytych profe /
 3 1. aby jednegu a rozumienia byty w
 3 2. Płanu. Profe teyż siebie towárzo-
 10 1. su wierny / bądź tym ná pomoc / kto-
 11 1. re w Ewángielteg wespol je mng
 12 1. pracowaty y z Klementem / y z in-
 13 1. gnymi pomocnikami mojemu / ktorych
 14 1. imiona są b w kóieżgch żywota.
 4. 1. R. Udzicie się gawse c w Płanu / z
 5 1. ynomu mowie radujcie się.
 5 2. E. Stromność wáśa niech będzie
 6 1. wiadoma wyszkitim ludziom. Płan
 6 2. błisko est. Nie troszcie się d o
 13 1. żadng rzeczy : ale we wyszkitem e
 14 1. przez modlitwe y prozib z dżist-
 7 1. waniem gadości wáśe niech będą
 7 2. gnójome u Boga. A potoj k Bogu /
 15 1. ktory przewyjsza wśelki rozum / b-
 16 1. dzie strzegł serc wáśych y wśelki
 17 1. wáśych w E Chrystusie Jezusie. *

8. 1. 2. Dáitje mamac bracia / cokol-
 2. 1. wiet jest prawdziwego / cokol-
 3. 1. wiet poczytewego / cokolwiel sprá-
 4. 1. wiedliwego / cokolwiel cżystego / co-
 5. 1. solwiel przjemnego / cokolwiel
 6. 1. chwalebnegu z jeśli ktora cnota / y
 7. 1. jeśli ktora chwata / o tym przem-
 8. 1. ólajcie. Czegeście się tej náuczili /
 9. 1. y coście przysłisli y wysłisli / y widzieli
 10. 1. przy mnie / to cżynicie z a Bog po-
 11. 1. toju g będzie z wami.

10. 1. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

h niedoſtatek: bomci ſie ja naucejſz
 h na tym przeſtawac co mam. **B.** 12
 i Tym niem y unigac ſie/umiem i y ob-
 o e. ſteowac: wſe dy y we wſyſtkich rze-
 i cjadch jeſtem wrocwicjony i y naſy-
 Kor. conym byc y ſalnac y obſitowac y
 11. s. niedoſtatek cierpiec. Wſyſtko mo-
 ge w Chryſtusie/ ktory mie poſi-
 la. Wſtatke do brzebiec ucjynili/
 14 gebiec ſpolecjnie dogodjili ucjſto-
 wi mojemu. A wiecie y wy Filip-
 15 penſowie/ i j na poczjatku Ewange-
 k lier/ gdym wyſzedl k z Macedo-
 2 Kor. nien/jaden mi ſhor nie udzielil na
 11. 9. rachunek dawania y brania/ tylko
 wy ſami. Poniewaj y do Teſſalo-
 16 niki raz y drugi/ cjeggo potrzeba
 bylo/ poſtaliſcie mi. Nie przeto/
 17 jebym dalſu ſukal: a e ſukam po-
 jntku ktoryby obſtawal na ra-
 chuntu waszym. Gdyjem odebral 18

wſyſtko/ y mam doſtatek i pelenem
 wjawiſy od Epafrodjta/ co poſtano
 od was/ wonnoſc dobrego zapachu/
 ofiars przjjemny y Bogu ſie po-
 19 dobajaco. A Bog mo j napeſni
 wſeleg potrzebe wasz/ wedlug bo-
 gactwa ſwo^o chwalebnie w Chry-
 20 ſtusie JEſusie. A Bogu y Di-
 cu napeſnu *niech bedzie chwala na
 wieki wiekow. Amen.*
 21 **P**ozdrawicie wſyſtkich ſwiſtych
 w Chryſtusie JEſusie. Po-
 22 zdrawiſz was bracia ktory ſa ze
 mna. Pozdrawiſz was wſyſcy
 23 ſwieci i die ofoblinie ktory ſa z
 Ceſarskiego domu. Laska PAna na-
 ſzego JEſusi Chryſtusi *niech be-
 dzie z wami wſyſtkimi. Amen.*
*Ten liſt do Filippenſow napi-
 ſany jeſt z Rzymu przez
 Epafrodjta.*

LIST S. PAWLA APOSTO- LA DO KOLOSSENSOW.

Tym liſcie Ewangeljſt Pawel weſpoſet z Tymoteuszem powinſkowawſy Kolosſenſom od
 PAna rzecej pſtawiennych/ y odwiadcjwſy przed nimi modlitwy ſwoje/ ktore ja nimi
 cijnit do PAna Boga/ piſc rzecej podawa. I. Nian- z Apoſtoſtwa / ktorey edjeſt Summd.
 1. o Pſobie Chryſtusa PAna dwienaturge majacey / y o Brzodjcie jego / w rozd. 1. ob v.
 12. aj do 23. 2. Do ſtatecnoſci przy tey nauce prowadzi jalecujaco S. Ewangelja / y
 Apoſtoſtwa ſwego dotajujac/ w rozd. 1. ob v. 23 aj do v. 4 rozd 2. 3. Nianke temu prze-
 cizmna obrzuczajc / ktora poſta cjeſcia z Poganiſtwa albo z rogunu cieſelnego z cjeſcia z
 2. ob v. 4. aj do v. 18. 4. aj do v. 1. w rozd. 4. III. Ewangelja do pobo-
 jnego jymota. A tu wyſtawia powinnoſci Chreſcjanſkie / ktorym do tego pobjdga / aby
 ſtarego cztowietia y z jego ucjyntami z diebie gſtadali/ a w nowego cztowietia/ albo w cnoty
 ktorych nie mſto wplyca / aby ſie przjobjocjnt / w rozd. 7. ob v. 18. y w 4. ob v. 2. do 7.
 Potym nietylorym ofobam wlaſnie nalejace i miſnowicie mejom y zomam / djecciom y
 rodzicom/ ejetajdji y goſpodarom w rozd. 3. ob v. 18. aj do v. 1. w rozd. 4. III. Coby ſie
 z nim djalo/ dawa gnac przez dwu mejow pobojnnych. IV. Pozdrawia od roznajitich ofob
 y od ſiebie. V. A glecjwſy im liſt ten przjecjntac / y napomniawſy miaz nietylcorego do po-
 bojnoſci / jebym na j w wiejzeniu pamietali proci / a winſujac im laſki Bozej / Liſt ten
 gdmpla.

ROZDZIAL I.

Chwali K. I. ſzczylk, cleac ieh pu-
 budkie do ſluchansa. 7. Sniedelstwo
 dobre wydawa n. uco. ktora od Epafy
 ſiſſels. 13. Lahe Bozz przecimko
 nim wylawia. 20. Wſyſtki zbanie-
 nianafego ſtrawa w ſamym Chryſtusie
 z. I. z. na jof.

Awel z: eſtot JEſusa
 Chryſtusa przez wola
 2 Bozja / y Imoteusz
 brat. Tym teory ſa
 w Kolosjciech ſwietych
 y wierney braci w Chryſtusie JE-
 ſusie. Laſka wam y pokoj *niech be-
 dzie* od Boga Dica nſzego / y od
 PAna JEſusa Chryſtusa.

LE.na
XXI
N. 20
Trojcy
Filip.
1. 3.
b)
Filip.
1. 7.
c
Efezow
1. 1.
Filip.
1. 17.
1 Tesal
1. 12.
d
Efez.
4. 15.
f
1 Pt 1
1. 9.
Ma 2
3. 17.
1 Pim
1. 17.
h
2 Kor.
4. 9.
Zydow
1. 13.
i
Przyp
1. 24.
k
1 Jan.
1. 3.
Objaw
1. 10.
l
Efez.
4. 13.
m
Efez.
1. 22.
15. 22.
n
1 Korin
11. 20.
Objaw
1. 18.

Dziśujemy a Bogu w Dcu
Płan nąsęzo Eguś Ehy-
stus / gawę modlac się gawas.
Wstosawby o wierze wafey w
Ehypluśie Eguśie / y o miśości
oręciwto wbyłstkim świstym. Dla
nabżieie oney wam obkożoney w
niebieśiech / o ktorejście przed tym
stęfeli / przeżę stowu prawdy / to jest
Ewāngelicy / ktora przępsta do
was / jato y nā wbyłst świd / y
pręgnobi omoc / jato y u was / od o-
nego dnia ktoregoście ustyfeli y
pognādłi tāsle Boga w prandżie. Jā-
łoście się tej nāuczynli od Epāstry
miego spōt-ſlug: nāsego / ktory jest
wiernym ſlugu Ehypluśowym dla
was. Ktorey tey ogādłmit nam mi-
łość wafy w Duchu. Dla tego y
my od onego dnia / ktoregośmy
uſtyfeli / nie przęstawamy się gā
was ab modlić y prośić / abpācie byli
nāpełnieni gādnościā woli jego /
we wśelctey mādrosći y w pro-
gumieniu duchownym Abyscie
chodzili c przęstojnie przed Płanem
tu wśelctemu jego uwodobāniu / w
kājdnm d uczyńku dobrym omoc
pręgnosac y roślac w gādności
Bogey: Wśelctā mocs umocnieni
bedac wedlug chwalebney mocy
jego tu wśelctey c. erpimōści y nie
śwodyłmōści / rādōści. Dziś u-
jac Dcu / ktory nas gędnymi uczy-
nił / abysmy byli ucześniādmi dzie-
liciwā świstęch w świdłōści:
Ktorey nas wyrwat g mocy f cte-
mności / y pręntośt do krolestwā
Epnā g swęzo miego: W ktorym
mamy odkuyenie przeżę strow jego /
to jest. odpuszczenie gręchow. *

Ktorey jest obęgdem Bogā h nie-
widjālnego / y pierworodny i
wbyłstkich ręchōw stworęnych. Ab-
wiem przeżęni stworęne k sa wby-
łste ręci y / ktore sa nā nienie y nā
jemi / widjāline y niewidjāline /
bōdż Trony / bōdż pāńśtwā / bōdż
Kōśiśtwā / bōdż Zwieręchnōści /
wbyłstko przeżęni y dla niego stwo-
ręno jest. U on jest przed l wbyłst-
tymi / wbyłstko nim stoji. On tey
jest głowa m ciałā / to jest Kōściōłā /
ktorey jest n pōczętkiem y pierwo-
rodnym / umārtłych / ab y on me-

3 19
4 20
5
21
6
22
7
23
8
9
10
24
25
26
11
12
13
14
15
16
17
18
1
2

day wbyłstki o pręgdłowal. Po-
niemaj się uwodobāto Ojeu / ab y
nim wbyłstā p gupelność miēśtādā.
Y jęby przeżęni g soba q pojednal
wbyłstko / uczyńnimy poloj przeżę-
strow kężyjā jego: przeżęni monsa.
tāt to co jest nā ziemi / jato y to co
jest nā niebieśiech. Y was ktorey-
ōcie niētiędy byli r oddaleni / y nie-
pręgnajācie s umpstem w głōści-
wōch uczyńkōch / teraz tey poloj-
dnal / Ciatem własnym swoim /
y przeżę śmierć / ab y was wystānił c
świste y niepokādne / y węz nāgāny
pręgd obliczem swoim. Jesli tyko
trwācie w wierze u gruntowani y
utwierdzeni / d nieporuśeni od nā-
bżieje Ewāngelicy ktoraście stę-
feli / ktora jest kādāna wśelctemu
stworęniu / ktore jest pod niebem /
ktorey ja Pāwel stalem się ſlugu.
Ktorey się teraz rādusę w doległ-
ōciāch moich dla was / y dopełniam
ofśtłow uēśłow Ehypluśowych
nā ciele mojim / gā ciatō jego / ktore
jest x Kōściōł. Ktoregośm się ja
stal ſlugu / wedlug dāru Bōżego
ktorey mi jest dāny dla was / abym
wypelnil stowo Bōżę: To jest.
Tājeannic ons ktora y byłā gā-
lerytā od wśelctow y od rodājōw dāle
teraz objāwiona jest śwēłtym jego.
Ktoreym cōciāl Bōg ogādłmi c / jātē
jest bōgactwo tey tādēnnicy chwā-
lebney miedzy Pōgāny / ktora jest
Ehypluś / miedzy z wāmi nabżie-
jā onā chwāly: Ktorego my opo-
wiādamp / nāpominājac kājdego cję-
tōwielā w wśelctey mādrosći / ab y
śm wśłāwlił kājdego cjętōwielā
dōśnōdām w Ehypluśie Eguś-
ōie: W cjępm tey prādusę / bōwujac
wedlug ſłutecjney mocy jego / ktora
we mnie dāiela swojō potęgnie sprā-
wuje.

ROZDZIAŁ II.

Pro-moicisā jest ckołōwieck jest oproz
Chryłstusa. 11. O obrzezec. 14. O wstřy-
māniū iū od pokārmow 18. O chwā-
le Anjōłow. 20. Od Ceremoniēy Zakon-
nych przez Chryłstusā woliēnia.

Udowiem cęcs abpācie wiedżie-
li jato wielęg trūdność mam o

o
Rzym
1. 29.
p
1 Jan.
1. 10. 10
Koloz.
2. 3. 9.
q
Rzym
3. 29.
r
Efez.
1. 13.
s
Rzym
5. 10.
t
Lukaz
1. 25.
K. 100
1. 2.
Efez.
1. 4.
15. 27.
Tytus.
1. 14.
u
1 Jan.
15. 47.
x
Efez.
1. 23.
15. 23.
y
Rzym
16. 25.
Efezow
3. 9.
2 Tym
1. 9.
Tytus.
1. 2.
1 Korin
1. 20.
z
1 Tym
1. 20.

was/y o tych ktorzy sa w Laodycey
y ktorzy polowiec nie widzieli obli-
cka mego w cieie: Aby potiesone
bly serca ich / beda spolone miso-
scia: a to tu wsteliemu bogactwu
guzetnego y pewnego wyrozumie-
nia/tu poznaniu tajemnice Boga y
Stca y Chrystusa: W ktorym
stoyte sa a wplystie starby mdro-
sci y umiejtnosci. A tot mowia

a
Kerin
1. 30.

b
Efsow
5. 5.

c
Kerin
5. 3.

d
Tessal
2. 17.

e
Kerin
1. 5.

f
Jan.
1. 14.

g
Kolos.
1. 19.

h
Rzym
1. 29.

i
Rzym
1. 4.

j
Galat
3. 27.

k
Efsow
1. 19.

l
Efsow
3. 7.

m
Efsow
1. 19.

n
Efsow
3. 7.

o
Efsow
1. 19.

p
Efsow
3. 7.

q
Efsow
1. 19.

r
Efsow
3. 7.

s
Efsow
1. 19.

t
Efsow
3. 7.

u
Efsow
1. 19.

aby was nie falszypni b dowo-
dmi nie osutal / przez wyslawna
mowe. Bo dzieiowiel nie jestem c
obecny ciadem / ale duchem jestem
z wami / radujac sie y widzac po-
rzadek was / y utwierdzenie wiary
waszy w Chrystusa. Przetoy ja-
toscie prapysli y A R A J Chusa
Chrystusa / ale w nim chodzicie:
Badae wtorgenseni y wzbudowani
na nim / y utwierdzeni w wierze z
jednoscie sie nauczyli / obfityjcie d
w niego z dzieiowaniami.

Przetoy jeby was kto s: bio w
Pretorye nie obracil przez Fi-
losofia / y przez prozne osukanie z
uczac wedlug ustaw ludzichy / wed-
lug gwioslow swiata / a nie wed-
lug Chrystusa. Gdyz w nim
miechla wplystet a guyetnos b
stwa cielesnie: Y jestebcie w nim
dopelnieni / ktorzy jest glowy wsteli-
tweo kaisstwa y gwietchnosci. W
ktorym y obrzejani jestebcie / o
brzejcie nie raka fucyjntona z to
jef. gwetelky ciato wplystki grze-
chow przez obrzejke Chrystusa-
wa: Pogrzebieni z nim beda w
z chrycie z w ktorymescie tej spo-
tem z nim wzbudzeni przez widra-
ktora sprdmuje h Bog / ktor go
wzbudzil od umartych. Y was gdy-
scie byli umartymi i w grzechach
y w nieobrzejce ciata waszego / we-
spol z nim ozywil z odpuosciwshy
wami wplystkie grechy / Zmawshy
on ktor byl przeciwno k nam Chy-
tograf w ustawach zakonay, ktor
nam byl przeciwny / zniest go z po-
sredtku / prapymy go do trypid:

Y zlywshy taisywa y mocy / wiody
je na podziw / jawnie trypumfujac
z nich sam przez sie.

Nechajze was tedy i niee nie
sadzi dla poodrnu / albo dla

najow / albo zstrony Ewstida / albo
Nowiu niedigca / albo Chabda-
tow: Ktore sa cieniem rzejcy m
prapystoch z ale prawda jest ciato
Chrystusowe. Niechaj was niee
wygrdnego zalkadu nie obfady /
ktorzy sie dobrowolnie w potors y
w sluzbe Aniofow / ktorzy nie wi-
djal / wdawa / prozno sie nadyd-
jac z umyslu ciata swego. A nie
trypmujac sie glowy n Chrystu-
sa, z ktorego wplysto ciato przez
stany y gwiazdania positel biogry-
y wespol spolone beda / roscie
wzrostem Wojym. Jestebcie tedy
umartli o Chrystusom gwioslom
swiata tego z przecyje sie / jado-
boscie jescze byli swiattu / ustawa-
mi bawicie? (Moma niekorzy)
Nie dotpaj sie / dni tofuy / dni ru-
chaj: Co wplysto kaji sie samym
uzymaniem / Wedlug y prapya-
gali y nauk ludzichy: Ktore maja
stfakt mdrosci w nabojenstwie
dobrowolnie obranym / y w polo-
rze / y w niesolgowanii y ciatu z
wstaje nie maja jandney wagi / tyl-
ko do nasprenia ciata sluzi.

2 17

18

3

4 19

5

20

6

21

7

22

23

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

ROZDZIAL III.

Duchowne cwiczonia przeciwko cia-
lesnemu, ktora falszowi Apostofowie
wstawiali, zalca. 1. A oumarwie-
niu ciata powiedztawshy, 2. powinnoici
niektora przypomina.

Uzad jestebcie powstali z Chry-
stusom / tego co jest wzgore su-
kajcie: gdzie Chrystus a na pre-
wicy Bozey siedzi. O tym co jest
wzgore mpslcie / nie o tym co jest
na ziemi. Abowiemescie umartli:
y jywot wasz steyty b jest z Chry-
stusom w Bogu. Ale gdy sie Chry-
stus on jywot nasy c potaje / tedy y
wy z nim okazecie sie w chwale.
Wartwajescie tedy d zifonty
wasze / ktore sa na ziemi z wse-
tecejnstwo / nieczystosc / namis-
tnosc / zta pojablivosc / y tatom-
stwo ktore jest bawochmialstwem.
Dla ktorych rzejcy prapystoch
gniew Bozy e na spny odporne. W
ktorychescie y wy niekiedy f cho-
dylil / gdnoscie byli w nich. Ktore
tag zlozcie g y wy to wplystos / y

m

Zydow
1. 1.

710. 1.

n

Efsow
1. 15.

o

Galat
1. 1.

p

Mark.
12. 3. 9

q

Tym
4. 1.

a

Mark
16. 19.

b

Rzym
1. 16.

c

Kor.
5. 9.

d

Jan
3. 2.

e

Efsow
4. 22.

f

Kor
6. 9.

g

Galat
5. 21.

h

Kor
6. 22.

i

Rzym
6. 4.

j

Efsow
4. 20.

k

Pierr
2. 2.

l

gniew / sąpdcijność / złość / blu-
 znierstwo / y sproszną mowsę y ust
 wśpchy. Nie tkamajcie jedni prze-
 ciwko drugim : gdyżście jesteście
 ciałowięta starego y uczyntkami je-
 go ; Abotkeliście h nowego tego /
 ktory bis odnawia w gnąjomość /
 podług obrzągu tego i ktory go stwo-
 rzył. Gdzie niemają Grędy y Zy-
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24

gapiata djedjictwa. Abowiem
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

ROZDZIAL IV.

VVraca tia zał do pospolitych nauk. 3. napominajac do modlitew. 5. y do obyeczajnych mow.

P Anomie / sprawiedliwie y słu-
 nie a bis y slugami obchodźcie ;
 wiedząc yj y wy Płaná macie w
 niebiesiech.
M odlitwach b trwajcie / cju-
 jąc w nich z dżistowaniem :
 Modląc się spotecznie c y gá ná-
 si y aby nam Bog otworzył drzwi
 słowá / jedysmy mówili o tajemnicy
 Chrystusowej / dla ktorey tej je-
 stem świadny : Abym ja obja-
 wiał / jako mi bis godzi mówić.
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

h
 Efesow
 4. 23.
 i
 1. Moj.
 2. 27.
 3. 1. 1.
 3. 9.
 L.E. 2nd
 N. V.
 po 3.
 Krol.
 k
 Efesow
 4. 22.
 I
 Efesow
 5. 19.
 m
 1. Korin
 10. 11.
 n
 Efesow
 5. 22.
 1. Piotr.
 3. 1.
 o
 Efesow
 5. 25.
 1. Piotr.
 3. 7.
 p
 Efesow
 6. 1.
 q
 Efesow
 6. 4.
 r
 Efesow
 6. 5.
 Tytus.
 2. 9.
 1. Piotr.
 2. 16.

3
 Efesow
 6. 9.
 a
 Efesow
 6. 9.
 b
 Lukasz
 12. 2.
 c
 1. Tessal
 5. 27.
 Efesow
 6. 19.
 d
 1. Tessal
 3. 2.
 Ef. sow
 5. 15.
 e
 Efesow
 5. 16.
 f
 Dziej
 20. 4.
 g
 Falem.
 7. 10.
 h
 Dziej.
 27. 2.
 i
 2. Tym
 4. 11.
 k
 Kolos.
 3. 7.

1 Łdodycey y ttorzy sa w Hierápolu. 14
 2 Tym ty / tdtje y Demás. Pozdrowcie 15
 3. 11. brácia ttorzy sa w Łdodycey / y
 4 Nimsáfá / y Zbor ttorzy jest w domu
 5 jego.
 6 **A** Gdy ten list u was przeczytany 16
 7 **A** bdzcie / sprawcie to aby tej byl 17
 8 w Łdodyceńskim w Zborze przeczy-
 9 tany : á tenttorzy jest pisany z Łdo-

17 dycey / y wy tej przeczytajcie. A po-
 18 wiedzcie Archippowi : Pátraj ná
 19 to postugowanie / ktoreś przysjał w
 20 **P**łanu / abyś je wypełnił. Pozdro-
 21 wienie resz n moja Pámłowa. Pá-
 22 migtajcie ná wizjienie moje. Łáská
 23 niech bedzie z wámi / Amen.
 24 Ten list do Kolossensow / nápisany
 25 jest z Rzymu przez Tytikhá y
 26 Onesymá.

n
 Tessał
 3. 17.

LIST S. PAWŁA APOSTO- LA DO TESSALONICENSOW PIERWSZY.

W Tym liście nápomina Świsty Páwel. I. do státeczności w wierze z dawając świad-
 decstwo / y onym / y Ewángeliej E. y sobie / Tymoteuszá sluge Bożego do nich wystawy /
 w rozd. 1. 2. 3. II. Do pobożnego żywota / ttorzy zależy / rzejście w wystrzeganiu się rzeccy
 sęobliwých / ttorze się jesteście między nimi gnájdowały / jako nierządu / kátomstwa / uciśniania
 bráci / nieczystości / prognowania / niemiernego náduńsktymi frásunku : gózje po smar-
 tnych wstánu nászym / y o sádzje Bożym przegráżliwie mowi : Czesćcia w przestreganiu do-
 brých rzeccy / miánowicie sformości / ludzkości / trzejwóści / widry / láski / nádzjeje / slug Bo-
 żych považánia / mślym w wierze pomoc cypnienia / cierpliwóści / w modlitwach gorliwo-
 ści / dziełowdnia / y písneho słowá Bożego słuchánia / w rozd. 4. 5.

ROZDZIAŁ I.

*Dziękowanie im przedkłada. 4. A
 żeby znali że to plynie z káski Bożey.
 cokolwiek w nich godnego chwasty opo-
 wiada. 8. y to że inšym byłikę przykła-
 dowo, nápomina.*

a **A** wś y Epsłwan y Tymo- 1
 2 teusz / Zborowi Tessaloni-
 3 ceńskiemu / w Bogu Ojcu
 4 y w **P**łanu Jezusie Chr-
 5 stusie. Łáská a wam y pokoj niech
 6 bedzie od Boga Ojca násego / y od
 7 **P**áná **J**ezusa E Chrstusa.
 8 **D**ziękujemy b Bogu gdwse gd
 9 was wśstich / wzmiank e cyp-
 10 nige o was w modlitwach nášych.
 11 Bez przestanku przypominájac stu-
 12 teczná one wiare wáśs / y one prá-
 13 cownicá miłóść / y one cierpliwá ná-
 14 dzjejs w **P**łanu nášym **J**ezusie
 15 **C**hrystusie przed Bogiem y Djeem
 16 nášym. **W**iedzjac / brácia umi-
 17 wánio wáśm od Boga wybránii.
 18 **G**dyż Ewángelia náśa e nie była
 19 u was tpsło w mowie / ále tej y w
 20 mocy / y w Duchu d Świsłym y w

21 wśkeltim upewnieniu : jako wieście /
 22 jakimismy bols między wámi dla
 23 was. **A** wóćie się náśládomcámi
 24 nášymi y **P**łásktymi stáci / przys-
 25 wpy słowo we wśkeltim uctónienit
 26 y rádóscia Ducha Świstego. **T**ák /
 27 **h**ebćie się wy stáligá wgor wśst-
 28 etim wiergocym w Mácedoniej y
 29 w Acháiej. **A**bowiem od was się
 30 roggóóito słowoy **P**łásktíe / nie tpsło
 31 w Mácedoniej / y w Acháiej : ále
 32 się tej roggóóit ná wśkeltie miejsce
 33 wiárá wáśs / ttoro jest w Bogás tdt
 34 y nam nie trzeba e **y** m nic mowić.
 35 **P**oniewáż oni sámi ognájmusa o
 36 was jakie byto przysćie náśe do
 37 was : y jakóćie się náwrócili do
 38 Boga od báłwanow / abyćie stu-
 39 dli Bogu żywemu y prawdzime-
 40 mu : **P**ocjetáwali Epsná jego z
 41 niebia / ttorogo e wázbudził od u-
 42 mártwých : eo jest **J**ezusa / ttoro nas
 43 wyprwat od f gniewu przyspłego.

ROZDZIAŁ II.

*Pokázuje z jaká Tessalonicensom
 sćieróćie Ewángelia opowiada. 1. A*

e
 Korin
 6. 14.
 f
 Rzym
 5. 9.

12. ano. yku. 6. ani chwaty swojej suk-
 kat. 10. Tego ich wiadomościem dowodzi.
 17. życzy sobie wielkie ilo rychto z
 nimi.

Abowiem my sami wiecie bracia / że pragnęcie nadsze do was a
 nie było prozno. Ale choćśmy y przed tym b
 cierpieli / y zelżeni byli (jako wiecie) w miastie Filippiech /
 wszakże bezpiecześnieśmy sobie poczęli w Bogu nasyym / w opowiadaniu u
 was Ewangelien Bożey / z wielkim bojem. Abowiem nąpomindnie nadsze

nie było c z osuńcia / ani znieczy-
 stości / ani gdrady: Ale jako nas
 Bog sobie upodobal: żeby nam była
 gwierżona Ewangelia / tak mowi-
 myz nie jako ludjom się d podob-
 dając / ale Bogu / ktorzy sobie upodo-
 bywa serca nadsze. Abowiem nigdy-
 smy nie wyprawili e mowy pochle-
 bney / jako wiecie z anismy pod ga-
 stiong cżego sctomstwu dogadali:

Bog jest świadkiem. Anismy su-
 kati od ludji chwaty / ani od was /
 ani od inych: mogac wam byd
 cieżystimi / jako Apostofowie z Chry-
 stuforei. Alesmy byli Stromnymi
 miedzy wami / jako gdy mamta od-
 chowywa dziatki swoje. Tak wam
 jęczyli wami bedąc / gotowisiny byli
 wjchyc wami nie tylko Ewangelien
 Bożey / ale też y dusz nasych: z bla-
 tego iżście nie misymy byli. Abo-
 wiem pamiętaće bracia prace nadsze
 y trudy z gdyz w nocy y we dnie
 h robiac / abyśmy jadnego z was nie
 obciażyli / kazalisiny u was Ewan-
 gelia Bożo. Wpście dwadkaint y

Bog / jesmy światlowie y sprd-
 wiadlowie y bez nagany byli miedzy
 wami / ktorzyście uwierzyli. Jaktój
 wiecie / jesmy tądżego z was / jako
 Dótec dziatki swoje nąpomindli y
 cieżyli: Y oświadcjali się / aby-
 ście chobzili godnie i Bogu / ktorzy
 was powolał do swego krolestwa y
 do chwaty.

Protoż y my djestujemy Bogu
 k bez przestanku / iż przyslawy
 stowo Boże / ktoreście stżeli od
 nas / przysłisście nie jako stowo lu-
 dziek / ale (jako y prawdzie jest)
 jako stowo Bożo: z tore też stle-
 cje jest w was / ktorzy wierzyće.

Abowiem my bracia staliście się
 nadsładowcami Zborow Bożych
 ktore są w Zydostiej ziemi w
 Chrystusie Jezusie: boście y ry-
 toj cierpieli od ziemkow swoich /
 jako y oni l od Zydow: ktorzy y
 Pán Jezus zabili / y swoje wta-
 siny Proroki / y nas wgnali / a Bogu
 się nie podobają / y wosyftim lu-
 dzjom są przeciwni. Zabraniając
 nam / żebyśmy nie mowili Poganom
 żeby byli bawieni: aby tak jwse
 dopelniali grzechow swoich. Abo-
 wiem przyszedł na nie gniew aj do
 koncá.

Lecz my bracia będac pogda-
 niemi w nácm zchwiteczki / obli-
 cjem nie m sercem / tym pilnisiny
 się stardli ogladać oblicze wáse n
 z wielką jędością. Dla tegośmy
 chcieli przysć do was / (zwatjącá
 ja Páwel) y raz y drugi: ale nam
 o przestáit sctan. Abowiem ktoraż
 jest nádziejá nadsza albo radość / albo
 koroná y chluby? Bzali nie wy-
 przed obliczności Pána nadszego
 Jezusa Chrystusa / w pragnię-
 cie nadsze y q radości.

Rozdział III.
 Oimadzeza misoić swoje y m. iá do-
 nich Tymoteusza postal. 4. Z hciłi-
 wogo powadzania ich isa cisy. 12. Mo-
 dlitwa zamyka.

Proto nie mogac bliżej znosić /
 y podobadoć się nam / abyśmy sá-
 mi w Ateniech zjostali. Y poslá-
 smy Tymoteusza b brata nadszego y
 sluga Bożego / y pomocnitá nadszego
 w Ewangelien Chrystusowey: a
 by was utwierdził y nąpominal z
 stromy widry wásey. Aby się żaden
 nie poruśal e w tych utiślách: z
 gdyz sami wiecie jesmy ná to wps-
 stáwieni. Abowiem gdyśmy byli u
 was / opowiadalisiny wam / jesmy
 mieli byd utiönieni: jakoż się też
 to stáło / y wiecie o tym. Dla tego y
 ja nie mogac tego bliżej znosić /
 postatem go, abym się dowiedział
 o mierze wásey: by was snadz nie
 ludził ten co lusi / á nie była dáre-
 mná pracá nadsza. Lecj teraz Tymo-
 teusz od was do nas przyszedł / y

ROZDZIAŁ III.

Oimadzeza misoić swoje y m. iá do-
 nich Tymoteusza postal. 4. Z hciłi-
 wogo powadzania ich isa cisy. 12. Mo-
 dlitwa zamyka.

Proto nie mogac bliżej znosić /
 y podobadoć się nam / abyśmy sá-
 mi w Ateniech zjostali. Y poslá-
 smy Tymoteusza b brata nadszego y
 sluga Bożego / y pomocnitá nadszego
 w Ewangelien Chrystusowey: a
 by was utwierdził y nąpominal z
 stromy widry wásey. Aby się żaden
 nie poruśal e w tych utiślách: z
 gdyz sami wiecie jesmy ná to wps-
 stáwieni. Abowiem gdyśmy byli u
 was / opowiadalisiny wam / jesmy
 mieli byd utiönieni: jakoż się też
 to stáło / y wiecie o tym. Dla tego y
 ja nie mogac tego bliżej znosić /
 postatem go, abym się dowiedział
 o mierze wásey: by was snadz nie
 ludził ten co lusi / á nie była dáre-
 mná pracá nadsza. Lecj teraz Tymo-
 teusz od was do nas przyszedł / y

Proto nie mogac bliżej znosić /
 y podobadoć się nam / abyśmy sá-
 mi w Ateniech zjostali. Y poslá-
 smy Tymoteusza b brata nadszego y
 sluga Bożego / y pomocnitá nadszego
 w Ewangelien Chrystusowey: a
 by was utwierdził y nąpominal z
 stromy widry wásey. Aby się żaden
 nie poruśal e w tych utiślách: z
 gdyz sami wiecie jesmy ná to wps-
 stáwieni. Abowiem gdyśmy byli u
 was / opowiadalisiny wam / jesmy
 mieli byd utiönieni: jakoż się też
 to stáło / y wiecie o tym. Dla tego y
 ja nie mogac tego bliżej znosić /
 postatem go, abym się dowiedział
 o mierze wásey: by was snadz nie
 ludził ten co lusi / á nie była dáre-
 mná pracá nadsza. Lecj teraz Tymo-
 teusz od was do nas przyszedł / y

Proto nie mogac bliżej znosić /
 y podobadoć się nam / abyśmy sá-
 mi w Ateniech zjostali. Y poslá-
 smy Tymoteusza b brata nadszego y
 sluga Bożego / y pomocnitá nadszego
 w Ewangelien Chrystusowey: a
 by was utwierdził y nąpominal z
 stromy widry wásey. Aby się żaden
 nie poruśal e w tych utiślách: z
 gdyz sami wiecie jesmy ná to wps-
 stáwieni. Abowiem gdyśmy byli u
 was / opowiadalisiny wam / jesmy
 mieli byd utiönieni: jakoż się też
 to stáło / y wiecie o tym. Dla tego y
 ja nie mogac tego bliżej znosić /
 postatem go, abym się dowiedział
 o mierze wásey: by was snadz nie
 ludził ten co lusi / á nie była dáre-
 mná pracá nadsza. Lecj teraz Tymo-
 teusz od was do nas przyszedł / y

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

I Zyd. 10. 34. m 1. Koron 5. 3. Kolos. 2. 5. n Rz. ym 1. 21. o Rz. ym 1. 23. y 15. 22. p 1. Kor. 2. 14. q Feli. p. 4. 1. a Dsiej 17. 5. b Dsiej 16. 1. c Efsesow 3. 15.

d
Ker.
7.
e.
Filipp.
9.
I.
f.
Efeſow.
1.
15.
g.
Rzym.
1.
10.
125.23.
Tym.
1.
1.4.
h
Kerim.
1.
0.
Teffal.
0.
20.
LE.na
N. II.
w Poſt.
a
Kerim.
1.
10.
b Efez.
4.
1.
g. s. e.
Kolez.
4.
s.
c Rzym.
12.
s.
Efeſow.
3.
27.
d Dziej.
15.
20.
e Efez.
4.
17.
f Kor.
6.
8.

gwidſtował nam weſole nominis o
wierge p miłości wáſey / á tj nas
gáwſe dobrze wſpominate / jádá-
jac nas widzie / táť játo p my was
Dla tego pocieſzeni jeſteſmy bráćia
g was / w eájdym d utrapieniu v
potrzebie náſhey / przez wiáre wáſe:
Do teraz my jyjemy / jeſli wy ſtoji-
cie e w PÁnu. Abowiem játiej
djiſtowánie ſ mojemý Bogu ob-
dáe já wáſ / á wſeltie weſele / ſto-
rym ſie weſelimy dla was przed
Bogiem náſzym. W nocý w we dnie
bárge g ſie gorliwie modlá / aby-
ſmy ogłóbdli oblicze wáſey / p do-
weſ-
nili niedoſtátow wiáry wáſey.
G Ecy ſam Bog v Dáiec náſ / v
PÁN náſ JEſus Chryſtus
niech wyproſtuje drogę náſſe do
was. A was PÁN niech pomnoży
p obſtú / ſcy mi ucjójni / w miłości
jednego ku drugiemu v ku wyſp-
ſkim / játo p nas ku wam. Aby u-
twierdzone byty / ſerca h wáſe nie-
nágánione w ſwiſtobliwoſci przed
Bogiem v Dáiec náſzym / ná przy-
ſcie PÁná náſzego JEſusa Chry-
ſusa / ze wyſpſtymi ſwiſtymi Jego.

ROZDZIAŁ IV.

Nápmína o ſwiſtobliwoſci żywo-
td. 9. y do zobopolney miáſci. 13. Bro-
ni im Poganſkiego ſmútku. 15. ſpoſób
zmartwychſtánia náſſego opiſaſy.

A Dáciep mowiac, bráćia / proſi-
o
my a was v nápmínamy przez
PÁná JEſusa / játoſcie przyſli
od b nas / játo b pſcie ſobie mieli po-
ſtepować v Bogu ſie podobáć / á
b pſcie tym wáſcey obſitowáli.
Gdyj wiecie játieſmy wam roſta-
gánia dáli / przez PÁná JEſusa.
Abowiem tá jeſt wola c Boja / to
jeſt / pómwiſcienie wáſe / z jeh pſcie
óſ powódzágáli d od wſetecz-
ſtwa. A jehy umiał eájdý g was
náczyniem ſwojim wſadac w ſwiſ-
tobliwoſci / v w ucjówſci. Nie w
namieſtnoſci jádze / játo v e Pogá-
nie ſtorzy nie gánja Bogá. P aby
niko nie uſtáláť v nie ofulawał w
eádnay ſpráwie brátów ſwego: Wo
PÁN jeſt zemócićielem tego wyſp-
ſkiego / játoſmy wam przed tym
powiádáli v obwiádajáli. Wo nas

nie powołał Bog g ku niecjyſto-
ſci / ále ku pómwiſcieniu. A przetoj
eto to odrzucá / nie odrzucá cjoſo-
wiedá dla Bogá / ſtorý nam tej dáť
h Duchá ſwego ſwielego.
A Trzebá i wam piſdác: boſcie nie po-
ſami od Bogá náuczeni / abyſcie
miſtowáli jedni drugich. Abowiem
tej to cýntjece przeciwko wyſpſtym
bráći ſtorý ſe wo wyſpſticy Wá-
cedonicy. Ale was nápmínamy
bráćia / iż b pſcie tym wáſcey obſito-
wáli: P piſnie óſ ſtáráli / abyſcie
ſpotojſmy ni bpli / v rzeçýj ſwojej
pilnowáli / v prácowáli k wáſny-
mi reſtámi ſwoimi / játoſmy wam
przypájdli: Abyſcie ucjówſcie ſo-
dgiſi przed obcy mi / á w niecy m á-
b pſcie nie mieli niedoſtátu.
A Nie cpe bráćia abyſcie wie-
dziejec nie mieli o tych ſtorýj
gáſnely / iż b pſcie óſ nie ſmúćili já-
to p drugi / ſtorýj nádzije nie má-
je. Abowiem jeſli wierzymp ij JE-
sus umárt v zmartwychſtál / táť
Bog v te ſtorýj gáſnely v JEſusie
prázwiedzie z nim. Bóc to wam po-
wiádámy ſłowem PÁniſkim / ſe my
l ſtorýj żywi pogoſtániamy do
przyſcicia PÁniſkiego / nie uprzędzi-
my onych ſtorýj gáſnely. Gdyj ſam
PÁN á okrzepiem á głoſem m Ar-
chánjelſkim / v á tróſe Wójſa gſtapi
g niebá / á pomádeli w Chryſtuſie
n powſtána napierwep. Játy m
jomy / ſtorýj pogoſtániamy / weſpo-
ſet / z nimi gáchwyceni bedziemy w
obſtótách náprzeciwko PÁnu ná
powietrze: á táť z wáſe g PÁnem
bedziemy. Przetoj pocieſzajcie je-
dni drugich tymi ſłowý.

ROZDZIAŁ V.

Niepotrzebne o czáſi przyſcicia PÁ-
niſkiego badánia gánac. e. nápmína,
żeby ná to przyſcicie z áwidy byty go-
towi. 12. Potym do inſzych cnot wiekcie.

A D cjdáſiech v o ſhwilách / brá-
ćia / niepotrzebujecie aby wam
piſano. Abowiem ſami doſtátecznie
wiecie / iż on dziej PÁniſki / játo gło-
dziej e w nocý / táť przýbje. Wo
gdy mowic będą z Potój v beſpie-
cnejſtwo: tedy ná nie nagle gginie

g
Kerim.
2.
2.
h
Kerim.
7.
40.
i
Janá.
13.
24.
15.
12.
Janá.
3.
23.
k
Efeſow.
4.
28.
Teff.
3.
10.
LE.nd
XXV.
p. S.
Trojcy
I
Kerim.
15.
51.
m
Mass.
24.
28.
n
Kerim.
15.
22.
a
Mass
24.
42.
2Petr.
3.
10.
Objaw
8.
3.
126.
15

	nie przyjdzie / jako bol na niewiaste
brzemienne ; a nie ujdą. Lecj wy
bracia nie jesteście w ciemności /
dby was on dzień jako srodziej da
chwycić. Wchycy wy jesteście sy-
nowie światłości / y synowie dnia:
nie jesteście synowie nocy ani ciem-
ności.	4	bojdzliwie / gnasajcie ich ślady / nie-
śwątliwymi badzcie przeciwko
wszystkim. Patrząc aby to głym
i ja ste tomu nie oddawał : ale ja-
widy dobrego nadsłuchajcie / y śmi-
miedzy sobą / y tu wszystko. Zawsze
sis radujcie. Bez przestanku k bis
modlicie. Za wszystko l dziękujcie.
Abowiem eże jest wola Boga w
Chryście Jezusie przeciwko
wam. Duchą nie gnasajcie. Pro-
roctwo lecce niepowajajcie. Wszy-
stkiego m doświadczajcie : a to jest
dobrego / tego sis trzymajcie. Od
wielkiego podobieństwa złości
sis wstrzymujcie.	5
16
17
18	k
Lukaś
12. 2.
1 Efez
5. 20.
m
1 Jana
4. 1.
Luka.
21. 30.
d	Przetoniemy jato y infy-
zacje / jymy / y badzmy d trze-
gwimi. Abowiem ktorzy spia / w
nocy spia ; a ktorzy bis upijają / w
nocy bis upijają. Lecj my snami
dnia bedac / badzmy trzewnymi ;
oblety sis e w pancerz wiary y
miłości / y w przykryciu nadjiese
związania. Gdyż Bog nie postawił
nas tu gniewu / die tu nadyściu zba-
wienia przez Pana naszego Jezusa
Chrystusa ; Ktory f umarł za nas :
abyśmy lub cjujemy lub spiemy /
wespół z nim żyli. Przetoj nado-
minajcie jedni drugich ; y budujcie
jeden drugiego / jato y czynicie.	6
7
8	U sam Bog potoji / niech was zu-
pełnie n poświści : A cały duch
wasz y dusza y ciało / niech beda bez
nagany na przyście Pana naszego
Jezusa Chrystusa zachowane.
Wierny jest o ten ktorzy was po-
wołal / ktorzy też u uczyni. Bracia /
modlicie sis z nami. Pozbromie
bracia p wszystko z pocztowaniem
świetym. Poprzyściegam was przez
Pana / dby ten list przeciwstawny był
y wszystkiej braci swietey. Łaska
Pana naszego Jezusa Chrystusa
niech b. : : : z nami. Amen.	9
23
10
11
24
25
26	n
Kerin
1. 2.
1 Tessał
3. 13.
O
1 Korin
1. 9.
P
Rzymo
16. 16.
1 Kryn
16. 20.
y 13. 12
1 Piotr
1. 10.
e
Efezow
6. 10.
f
Ker.
5. 15.
g
1 Tessał
3. 12.
h
Rzym
10. 2.
i	U prośimy was bracia / dbyście
poznałite ktorzy przedysa mie-
dzy wami / y ktorzy są przetożo-
nymi wami w Panu / y nado-
mnia was. Dbyście je jak nadbr-
zicy mifomáli dla ich prace. Petoj
też zachowajcie miedzy sobą. U pro-
simy was bracia / nado-
minajcie te
ktorzy nie stoją z w rzadzie / cieście	12
13
14	Ten list pierwszy do Tessałoni-
censow napisany jest z
Aten.	15
16
17
18
19
20
21
22	Q
Kol. 3.
4. 15.
Prz. 1 p
20. 22.
Matt
3. 39.
Rzym
12. 17.
1 Piotr
10. 2.					

LIST SWIETEGO PAWŁA APOSTOLA DO TESSALONI- CENSOW WTORY.

W Tom liście / jako y w pierwszym / S. Paweł Tessałonicensow upomina. I. do ślę-
czności przy prawdziwej wierze / a to wybitniem świadectwá ich wierze / miłości y ná-
dziejcie / z náuki słowa Bóżeo nábytny / a trójy ich nadgródá wiecznego żywoté / y pomsta
nád nieprzyjaciółtych ich srodzeniem / w rogd. 1. Zátym od faktywny náuki sádnym dniu od
niektorých podobny ich wystregajac / y o dwójatim biegu Rescióid Bóżeo ognidmujac :
Naprzód / Zátosnym ; dla tego je zwojdzićiele násláć mieli w Kosciéle B. y wielu od wiary
odwieci : Ze sobie Antychryst w nim miał gniazdo usláć. Potóm / Bócięnym ; Ze wybráni
B. od trój zwojdzićielow mieli bydż ochronieni y żywot pobożny promáhć / rogd. 2. II. Do
prine je wykonwania pominnóci ich z miánowicie ; zedy sis ja prandjime flugi B. y Panu
Bogu pilnie modlili / w rogd. 3. v. 1. dla miósci wóbráných od wiary nie odstawał. v. 2.
Ze Pan Bog przy nich spráwy záchstey dotona / dusáti. v. 3. Ránte Apostolsta za práwi-
dso żywotá swego mieli. v. 4. Dla prawdy P. n. ewejašy wśláćte rábji ponósił. v. 5. Ze
głymi nie spóskowáli / die żywotá pobożnego y pracowitego Apostolstiege ndslábowáli. v.
6. 7. 8. 9. 10. 11. Spráwiedliwie żywósci sobie nábywali. v. 12. w cęmieniu mifó-
dierných uczynków pilnymi byli / v. 13. Prandjie S. nie poskusne precj wytręzáli v. 14.

ROZDZIAŁ I.

Zaleca je z tego, że brak wzrostu wiarze, w miłości. 4. y w cierpliwości. 6. A sadem Bożym grozić niebezpieczeństwom. 10. wierne przyściemu Pana Jezusa.

Wielki Sylwan y Tymoteusz / Zborowi Tessalonicy / w Bogu Ojcu naszym y w Panu Jezusie Chrystusie : Laska wam y pokój a niech będzie od Boga Ojca naszego / y Pana Jezusa Chrystusa.

Powinności Bogu b. zawse oddzielić się od was bracia / tak jako się godzi iż dąrożność widać wam / y pomnają się miłość każdego z was / jednych przy drugich. Tak iż y my sami chwylimy się z was we Zborach Bożych z waszą cierpliwością y wiarą / we wszelkich prześladowaniach waszych / y w uciskach które ponosicie. Co jest jawnym dowodem sprawiedliwego sądu Bożego : abyscie godnymi byli poczytani królestwa Bożego / dla którego też cierpicie. Ponieważ sprawiedliwa jest u Boga / żeby wujem oddał ucienienie tym którzy was uciskają. A wam / którzyście ucienieni / odpocznienie z nami przy c. objawieniu Pana Jezusa z nieb. Anioły mocy jego : W ogniu y w tlenie / oddając poimie tym którzy Bogą nie znają / y tym którzy nie są postępnymi Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa. Którzy poimie odniosą / wieżne sątrącenie od obliczności Pana Jezusa / y od chwaly mocy jego : Gdy przypadzie / aby był uwielbiony w świętych swoich / y aby się dziwnym okazał we wszystkich wierzających (dla tego iż uwierżono namemu świadectwu u was) w on dzień. Dla czego też modlimy się za was / aby Bogu nasz godnymi was uczynił powołaniami tego / y wypełnit wasz wyubobanie dobroćmi swojej. y skutek wiary w moc. Aby było uwielbione imię Pana naszego Jezusa Chrystusa w was / a wy w

nim według listy Boga naszego / y Pana Jezusa Chrystusa.

ROZDZIAŁ II.

Dzien Pana Jezusa nie przyjdzie aż twias w odstąpienie wspane. 3. y objawiony będzie Antychryst. 8. Ktorego zginienie opisuje. 15. A za tym do skuteczności upomina.

A prosimy was bracia przez przysięgę Pana naszego Jezusa Chrystusa / y nasze zgromadzenie do niego : Abyscie się nie zarażali grzechem z sursu waszego, ani soba trwożyć / lub przez duchy / lub przez mowę / lub przez list jakoby od nas pisaną, jakoby nadechodył dzień Chrystusowy.

Nech was nikt nie zwodzi a / jakby w sposóbem. Abowiem nie przyjdzie on dzień, iżby pierwszy przyšlo odstąpienie. y byłoby objawiony człowiek on grzechu / on syn sątrącenia. Który się sprzeciwia y wynosi nad wszystko co się go wie Bogiem / albo co ma Boga cześc : tak iż on w Kościele Bożym / jako Bóg uwidzie / ubawając się za Boga. Yżali nie powiedział / iż jeszcze z wami będąc o tymem wam powiadał? A teraz wiecie co przedstawia / aby był objawiony czas swego. Abowiem się już sprawnie tajemnicą nieprawości : tylko że ten który teraz przedstawia / prześladować będzie iżby był podporządku objęty. A tedy objawiony będzie on niegodziwiec / ktorego Pan Jezus zabije b. Duchem u swoich / y znieście objawieniem przysięgi swego. Ktorego niebezpieczeństwo / jest podług skutku śądniejszego / że wszelka moc y władza / y cudami / kłamliwymi : y wszelkim oszucaniem nieprawości w tych którzy gina / y przeto / iż miłości prawdy nie przysięgi / aby byli zbawieni. A przetoż pośle im Bóg skutek błędów / aby wierżli kłamstwu : Aby byli oszucani / oszycy / którzy nie uwierżyli prawdziwie / dla siebie upodobali niesprawiedliwość.

Seć mi powinniśmy Bogu dziękować za was / bracia u-

a
Galas
b
1. 3
Tessal
1. 2.

c
Tessal
4. 16.
d
Piotr
3. 10.

a
Matt
24. 4.
Efea.
5. 6.

b
Iob.
4. 9.
Ezaj.
11. 4.

mitowani od PANA / iż was Bog od
 poczętłu wybrał tu gdwieniu / w
 powołaniu Duchá y w wierze
 prawdy : Do czego was powołał
 przez Ewangelia náše / tu dosto-
 pieniu chwaly PANá nášego JE-
 gusa Chrystusa. Przetój bráčia
 stojcie : á trzymajcie się náuti
 podány / ktorepócie się náuczyli
 lub przez mowa / lub przez list náš.
 A sam PAN náš JEsus Chry-
 stus / y Bog á Díec náš / ktory nas
 umiłowal / y dał poćiech wiecej
 y nádjiej dobra przez káśt : Niech
 ciehy serca wáše / y utwierdza c
 was w kájdzy mowie y ucynku
 dobrým.

c
 1 Tess.
 2. 3.

ROZDZIAŁ III.

*Każę przez pobożno modlitwy opo-
 wiadanie Ewangelii roz. mnaiał. 6. y
 odbacząc iis od tych którzy pro-
 nu-
 ja. 11. y którzy swoja pichoćia do-
 bry rzad psuja. 14. Ktore są z ob-
 cowania wiernych wydzia.*

A Kóstłel bráčia / modłcie się
 ná d a námi / aby się stowo PAN-
 sie hergpo y rozstawiło jako y u
 was. Y abyśmy byli wyrwáni b
 od niezbednych y złych ludzi : abo-
 wiem nie wśpłstich jest wiárá. Aleć
 wierny jest PAN / ktory was c u-
 twiebdzi y strzeży á bedzie od złego.
A dusany w PANu owas / iż to co
 wam rozkázujemy / y czynicie / y
 czynić bedziecie. Y PAN niech
 spráwuje serca wáše tu miśoći
 Bojey / y tu ćterpliwemu ocęta-
 waniu Chrystusa.
A Rozkázujemy wam bráčia / w
 Zmieniu PANá nášego JE-
 gusa Chrystusa / abyście się odg-
 cżyli od kájdzy bráta nieporzą-

a
 Matt.
 9. 18.
 Efez.
 6. 19.
 Kolos.
 4. 3.
 Rz. 7m
 15. 31.
 c
 Korin.
 1. 8.
 1 Tess.
 5. 17.
 d
 Janá.
 17. 15.

dnie chodzącego / á nie według po-
 dány náuti / ktory wjáz od nas.
A bowiem sami wiećie jako nas po-
 trzebd á nábládomáć / ponieważ-
 śmy nie byli między f wámi niepo-
 rządnie. Inismy bárho chlebd je-
 dli u tego : ále y pracę y y k-
 potem we dnie y w nocy robiąc / á-
 byśmy nikomu y was ćieźtmi nie
 byli. Nie iżbyśmy sey mocy h nie
 mieli : ále iżbyśmy wam sami dzie-
 bie i gá przystáw podáli / abyście
 nas nábládomáli. Abo wiem gdy-
 śmy byli u was / tośmy wam rozká-
 záli : je jeśli kto nie chce robić /
 niechajże seć nie je. Wo śpójmi iż
 niektoryy między wámi nieporzą-
 dnie chodzą / nie nie robiąc y ále się
 niepotrzebnymi rzecjámí bdmąc.
Przetój kázowpm k rozkázujemy
 y nápominaemy seć przez PANá ná-
 šego JEgusa Chrystusa / aby w
 pokoju l robiąc / swoj wlasny
 chleb jedli.
A Wybráčia / nie ślabiejcie m do-
 brze czyniac. A jeśli kto jest nie
 poslušny stowu nášemu / wrzes list
 pisanemu / tego nágnáćcie. Á nie mi-
 śajcie u się y nim / aby się gáwsty-
 dżi. Wśdęjenie nie miećcie go gá nie-
 przycięcia / ále nápominajcie jako
 bráta.
A Sam PAN o pokoju / niech
 wam da pokoj gáwše / y wśel-
 lim sposobem. PAN nech bádzie y
 wámi wśpłstini. Pozdrowienie
 eśg y moja Páwłowa : co jest
 gnátiem w kájdym lićie ; eśt pi-
 se. Káśtá PANá q nášego JEgusa
 Chrystusa / niech bádzie y wámi
 wśpłstimi / Amen.
 Ten list wtory do Tessalonicen-
 sow / nápiśany jest á Uten.

7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 2
 15
 16
 4
 5
 17
 18
 6

e
 1 Kor.
 10. 14.
 11. 1.
 f
 1 Tess.
 4. 12.
 g
 Dákoj
 10. 34.
 1 Korin.
 3. 13.
 1 Tess.
 2. 9.
 h
 1 Korin.
 9. 4.
 1 Tess.
 2. 6.
 i
 1 Kor.
 11. 2.
 k
 1 Tess.
 6. 11.
 l
 1 Efi.
 4. 28.
 m
 Galas
 6. 9.
 n
 Matt.
 18. 17.
 1 Korin.
 5. 11.
 o
 Rz. 7m
 15. 33.
 p
 Kolos.
 4. 18.
 q
 Filip.
 4. 23.

LIST S. PAWLA APOSTOLA DO TYMOTEUZA PIERWSZY.

Ten list / w náuti y w nápominańia bárgo bogády / o dwu rzecjách naprzédniej mowi.
T I. O tym co należy do nabożeństwa prawdziwego : eby miánuje naprzód siągše W-
 tóra się w gromádzieniu S. odpráwuje / á to przez słowo B. ktore do wiary y miśoći chry-
 ściaństey prowadzi / dla czego się go trzymáć / á jemu odporne niscipé rádzi ; wieć y przez
 spolecjne modlitwy / o których mowi / kto je ? kiedy ? eby ? jako wemnaty y powierzyćnie
 odpráwować wa / w rozd. 1. 2. Potpm o slugách Kościoła B. Dobrych / ktorych rognájcie

enoty wplieja z 3 tych / ob ktorých náuti satfomey odwoďz / á do pilnego cęptánia Pisind
 E. y do pobožności flug B. nápomina w rozd. 3. 4. II. D tym co nalezy do rzadu dobre-
 go zástrymánia. Reby náuta o sposobie caránia osob rozmaitych z o wdomách / ktore
 mája bydy obradne do uslug ubogim y chorým z o sporządzeniu flufnego opatřenia flugom
 B. o cęladži y niewolníkách z o nabywánii y užíwánii majetności y dobre.

ROZDZIAŁ I.

VVzor prawdziwego pasterzá poká-
 zując, gdyż naprzędniejsza jest po-
 minalé jego uczyć. 4. nápomina, żeby
 niepotrzebne gadki opulcówfy, tego
 uczył. 5. co do miłości wiary promá-
 dtis. 12. A żeby go sobie kto lekco nie
 wazył, nápomina.

B Awet Apostol 3 Eusá
 E Chrystusá / podług roz-
 rządzenia Boga 3 bawí-
 ciela nášego / y Pána
 3 Eusá E Chrystusá / ktorý jest á ná-
 dzieja náša / Tymoteuszowi / wstane-
 mu h synowi w wierze / niech badzie
 kásta / miłosierdzie / potój c ob Boga
 3 Dica nášego / y E Chrystusá 3 Eusá
 Pána nášego.

Kolob.

2. 27.

b

Dkiej

12. 1.

c

Galas

2. 8.

d

Tym.

4. 7.

y 6. 4.

Tysus

2. 14.

e

Tym.

6. 4.

f

Rzym

13. 10.

g

Rzym

7. 22.

Alon tis proší / abyś goštat w
 3 Efezie / gdy m sedł do Mácedo-
 niey / patrže abyś roztagat niekto-
 rym / żeby ináčey nie ucpli : y nie
 bawili śis baśnitámi y wswobámi
 d nieśtácjónpmi rodájú / ktore
 wiecey sporow e przyňoś niž gbu-
 dowánia Bóžego / ktore w wierze
 zalezy. Lećj toniec przytagánia jest
 f miłóś e cęystego sercá / y 3 sum-
 nienta dobrego / y wiary nieobtu-
 dney. Eżego niektorzy sáto cęlu
 uchybimfy / obroćili śis tu pro-
 gno-
 mownóci : Eżac byé náuczyć
 sámi gátonu / nie rozumiejs áni
 tego co mówia / áni co gá pewne
 twirdę. A wiemy że dobry jest g
 gáton / jeśli by go kto przyśtojnie u-
 3pwał. Wiedgac to / je spráwiedli-
 wemu nie jest gáton postánowiony :
 ále nieśpráwiedliwym / y niepoddá-
 nym / niepobožnym / y grzešnióm /
 3tośliwym / y niecęystým / ojcomor-
 dercom / y máttomordercom / mežo-
 bojcom : Wstecęjnimom / sámofo-
 jnikom / ludokrádcom / etámcom /
 3trypwoprępiášcom z y jeśli co in-
 nego jest przećiwneho gdrawey
 náduce. Według 3wáledney Ewán-

geliey błogóśláwionego h Boga / h
 ktora mnie jest 3wierżona. *Tym.*
 6. 15.

12 **P** Rzetój dkiejnie temu ktory
 Pmis umocnił / E Chrystusowi 3 E-
 usowi y Pánu nášemu z ij mie gá
 wierneho osádjil / ná usługowánie
 postánowimfy moe. Ktorým pier-
 wey był i bluzniercem / y przyślá-
 dowca / y gwátowánimem : Ale m
 13 miłóśierdzia došpít / bém to 3
 niewiádomóści k cępnit badac w
 niewierze. Lećj náder obftomáti
 14 kásta Pána nášego / wiáro y 3
 miłóśiercá / ktora jest w E Chrystusie
 3 Eusie.

15 **W** ierna jest tá mowá / y wśel-
 tego przyćicia godná / ij
 E Chrystus 3 Eus przyśedł i ná
 ówiát aby grzešnił gáwít / y kto-
 16 rch jawn jest pierwšy. Ale m dla
 tego miłóśierdzia došpít / aby ná
 mnie pierwšom etagat 3 Eus
 E Chrystus wśelto ćierpiáwoś / ná
 4 przyślad tym ktory wśit umiezyć
 mája tu 3ywotowi wiecznemu.
 17 Przetój Krolowi wielom nieśmter-
 telnemu / niewidziálnemu / sámo-
 mu nádemu Bogu / niech badzie
 5 cęćeć y 3wáślá ná wieki wieków /
 Amen. *

18 **E** tó roztagánie glecóm sponu Ty-
 moteufu / abyś według m pro-
 roctw / ktore uprzedžyły o tobie /
 7 bojował w nich on dobry y boj :
 19 Wdžac w táre o y dobre sumnienie /
 ktore niektorzy odrzucimfy / stoda
 8 pobjeli w wierze. 3 ktorých jest
 20 hymeneus / y p Alexándre : ktorem
 oddał y sáćánowi / aby potaráni
 bedgac / náuczył śis nie bluznić.

ROZDZIAŁ II.

VV pośliszyc h modlitwach káze w 3y-
 skio flany P Ánu Boga oddawáć.
 8. VVšyškých do modlitew upomná-
 wšy. 9. w jakóm wizerze. 11. y z jaká
 skroznoćia miáłyby lie noubjły wá
 Zborz P Ánu flami á uczy.

Tym.

6. 15.

Dkiej

i

2. 2.

y 22. 4.

k

Janá.

2.

14. 2.

LEnd

dkiej

Mag-

dalczy

1

Mass.

y 2.

Mark

2. 17.

m

Dkiej

16. 2.

n

Tym.

6. 12.

o

Tym.

3. 9.

p

Tym.

6. 10.

q

1 Kor.

8. 5.

a **N**apominam tedy / aby przed **a**
Felip. **W**spostkami rzeczami czynione
 4. 6. były prośby/modlitwy/pracyjny/
 y dzikowania są wyszkie ludzie:
 Są Krole y są wyszkie w przelo-
 żenistwie bedące / abyśmy cię y
 spokojny żywot wiedzi/me w szkie
 pobożności y uczyńności. **A**bo
 wiem to jest rzecz dobra y przyje-
 mna przed Bogiem Zbawicielem
 naszym: Ktory chce aby wyszcy b
 1 **Pist.** ludzie byli zbawieni / y tu najo-
 3. 9. mości prawdy przysli. **W**oś jeden
 jest **B**og / jeden także **P**ośrednie
 między Bogiem y ludzmi / ciałowiek
Chrystus **J**esus. Ktory dał sa-
 mego siebie c na okup są wyszkie/
Galat 1. 4. **N**ad com ja jest c postanowiony są
 d **G**. **R**óżnójcie y **A**postola / (prawd
Vita- **f** mowie w **C**hrystusie / nie kła-
syn mam) są **N**auczyciela **P**oganów/
czas w wierze y w prawdzie.
c **C**hce tedy aby się mówienie mo-
 1. 11. **d**liło na różnym miejscu/podno-
f **s**oc cysze rzece / bez gniewu y bez
Rzym **p**oswarku. **L**atę y niewiadły g aby
 9. 1. się ubiorem przystojnym y wysto-
g **d**dem y skromności zdożyć / nie z
 1. 1. 3. **tr**ąskonymi włosami / albo szotem/
 albo perłami / albo szatami kosztow-
 nyymi: **N**ie sąto przystoi niewia-
 śtam / toteż się ogrywają do pobo-
 żności) dobrymi uczynkami. **N**ie-
 wiadła niech się h uczy w miłczeniu
 y w szkim poddaństwem. **W**o nie-
 wieście nie pozwałam uczyć / ani
 władze mieć nad mężem / ale aby
 był y miłczeniu. **W**o **A**dam pier-
 wy stworzony jest / potem **E**wą. **Y**
Adam nie był y zwiędzony / ale nie-
 wiadła zwiędzona bedąc / przestę-
 pstwa przycięny był. **L**ecz zba-
 wiona bedzie przez rodzenie džia-
 tel / jestli y zosłata w wierze / y w
 miłości / y w szwistobliwości / y
 mierności.

ROZDZIAŁ III.

*R*óżnój. 8. y *D*yakony *C*hryścian-
skie, zony, dżiości y czeladka uch, opi-
san 15. *K*ościółem je *B*ożym nazy-
wa. 16. *P*o tym o *s*amym *P*. *C*hryście
*m*owi.

Werna jest są mowa: **J**esli
 1 **t**o **B**iskupstwa sąba / dobrej
 2 **p**race sąba. **A**le **B**iskup ma bydy
 3 **n**ie nągániony / mgj jedney a jony
 4 **c**zysty/trzeźwi/poważny/gościnnny/
 5 **t**u nąuczaniu b sposobny / **N**ie pi-
 6 **j**anicá winá / nie bitny / nie spro-
 7 **s**negno zysku chęmy / ale szusność
 8 **m**ilujacy / nie swarłiwy/nie táto-
 9 **m**y: **K**torzby dom swoj dobrze
 10 **r**ządził / ktorzby dżiatki miał w
 11 **p**oddánstwie / ze wšelata uczywo-
 12 **s**cia: (**W**o jestli kto nie umiał
 13 **s**wego wśafnego domu rządzić/sá-
 14 **t**oj pieczę bedzie miał o **K**ościelie
 15 **B**ożym?) **N**ie nowotny / sąb be-
 16 **d**ac nądsey / nie wpadł w sad c po-
 17 **t**warce. **M**usi też mieć świade-
 18 **c**two dobre ob cępy / aby nie
 19 **w**padł w háńsę y w sídło po-
 20 **t**warce.
Dpatonowie d także maja być
 1 **p**owážni / nie dwójstego sto-
 2 **w**á / nie pijánicy wiela winá / nie
 3 **h**ciwi sprosnego zysku: **M**ajacy
 4 **t**ajemnicę wiary c w cęstym su-
 5 **m**nieniu. **A** ci też niech będą pier-
 6 **w**ęp doświadczeni / zátym niech
 7 **s**łużą jestli są bez nągány. **Z**ony tak-
 8 **ż**e **n**iech maja powážne / nie potwar-
 9 **l**iwę / trzeźwie / wierne we wysz-
 10 **k**im. **D**patonowie niech będą me-
 11 **z**jami jedney zony / ktorzby dżiatki
 12 **d**obrze rządził / y wśafne domy. **A**-
 13 **b**owiem ktorzby dobrze służył /
 14 **s**topień sobie dobry zjednája / y
 15 **w**ielkie bęspieczestwo w wierze /
 16 **k**ora jest w **C**hrystusie **J**esusie.
Zde tobie pýs / májac nądziejs
 1 **z**ę w rychle przysd do ciebie. **A**
 2 **j**estli bym omisłat / abyś wiedział
 3 **j**áto się masz w domu **B**ożym sprá-
 4 **w**owác / ktory jest **K**ościółem **B**o-
 5 **g**á **i**ywego / silarem y utwierdzeniem
 6 **p**rawdy. **A** záprawde wiela jest
 7 **t**ajemnicá pobożności / że **B**og ob-
 8 **j**awiony jest w ciele / uspráwiedli-
 9 **w**iony jest w **D**uchu / widziany jest
 10 **o**d **A**njosów / tagány jest **P**ogánom /
 11 **u**wiergono mu ná świecie / wáistý
 12 **j**est wágorz do chwaty.

ROZDZIAŁ IV.

*F*alszywa náuka o małżeństwie y o
*b*rakowaniu w pokármiecb. 2. *Z*aleca

Tym.
1. 4.
b
Tym.
2. 24.

c 1.
Dya-
*bel*ki.

d
Dziej
e. 3.

e
Tym.
1. 19.

pobożność, 13. y uświadczenie Pisma S. /
czytanie.

a
Tym. **A** Duch jawnie mówi / iż w osta-
tecznej a cjaśy ofstąg b nie-
ktoryy od wiary / suchajac duchow
wrodzacych / y nduē dyabelstich. W
Piotr **W** obłudzie kłamstwo mowiacych / y
3. 3. piątnowane mających sumnienie
Iudas. **swoje** : Zabraniadsacych wstępowadē
w. 18. w matjeistwo : rozkazuacych
b
Tess. **wstrzymawac** sie od polatrom/
2. 3. ktore c Bog stworzył tu prapymo-
waniu y dziskowaniem wiernym / y
Kerim **tych** ktoryy poznali prawde. **Do**
10. 30. **wskeltie** stworzenie Boze dobre jest /
d
Dt. 17. **ā** nie nte ma byc obrzucono / co y
dziskowaniem bywa prapymowano.
Ubowiem powiescono bywa d
przez slowo Boze / y przez modli-
27. 35. tws. **To** przedkładajac braci / be-
dziej dobrym sluga Chrystusa
c
Tym. **Ze** zusa / wychowanym w slowiech
1. 4. wiary y nduki dobrych / ktore y nā-
yc. 20. sladowat.

a
Tym. **U** swieciach y bābiach c baśni
2. 23. chroń sie : **āle** sie cwiēz w po-
Tysus. **bożności**. **Abowiem** cielesne cwi-
1. 24. czenie **nāto** jest pojęteczne : **lecj**
f **y** pobożność do wyspkiego jest poję-
teczna / mając obietnice k żywota
3 Moj. **terāczniejszego** y przyszłego. **Wier-**
24. 3. **na to** jest mowa y wskeltiego prap-
Psalm **ycia** godna. **Abowiem** przeto tey
34. 20. **prācujemy** y sjeni bywamy / je nā-
g **dzieje** g mamy w Bogu żywym /
Kol. **ktory** jest h zbawicietem wszystkich
1. 5. ludji / ā namisecy wiernych. **To**
h **prapędaj** y teo nducāj.

a
Tym. **N**aden mfođoćia i twoja niech
Tysus. **nie** gārbzi : **āle** bādż prapktādem
2. 15. k **wiernych** w mowie / w obcowā-
niu / w miłości / w duchu / w wierze /
k **y** cypstōći. **Poli** nie prapds / bādż
1. 3. **piłen** cypstānia / nāpomindnia / y
nduki. **Nte** gānieđbywaj dāru Bo-
zego **ktory** w tobie jest / ktore c dā-
ny jest przez l prorokowānie / y
1. 18. **w**tożeniem rāł Stārých. **W** tym
rozmpslaj / tym sie gābawaj / āby
postepet twoy jawny był w wyspkim.
Pisnuj sāmego siebie y nducājānia /
terwaj w tych rzecziach : **Do** to cyp-
nic / y sāmego siebie gāwisi / y
tych ktoryy cie suchājā.

ROZDZIAŁ V.

Sposob nāpominiānia kāżdego. 1. O
wdomach ktore nā ten cziās do posługi
Kościołney obierane byty. 17. O star-
kych, y jakis nā nie ma byc bāczenie.

E **L**arsemu nie taj / āle jākō ojcd
nāpominajs / mfođse jākō brā-
2 **ćio** : **Stārše** niewiādy jākō māt-
3 **ci** / mfođse jākō diostryze wselāg
cypstōćio.

W **D**owp miej w ucjtiwōći /
3 **ktore** prawdjwite sā wdowā-
4 **mi**. **U** jeśli ktora wdowā **dzieci** ā-
4 **bo** wnuczētā ma / niech sie ucjg
pierwey prēcimko domowi swemu
bpc pobożnymi / y wjajem obda-
wāc rođzicom. **Abowiem** to jest
5 **rzecz** chwalelnā y prapjemnā **przed**
6 **obliżem** Bozym. **U** ktora jest
6 **prāwdjwite** wdowā y obierōciā s
7 **ma** nādziejē w Bogu / y trwa w
7 **projbāch** y w modlitwāch w nocy
8 **y** we dnie. **Āle** ktora w rozspāch
8 **żyje** / ā żyje / umārtg jest. **To** tedp
9 **rozkāj** y jeby byty nienāgānione.

U **jeśli** tto o swojich / ā nawisecy o
9 **domowch** stārānia nie ma / wiary
9 **sie** gāprgaj / y gorjy jest niy nie-
10 **wierny**. **Wdowā** niech bādje obrā-
10 **na** / ttoraby niemiatā mniel seōci-
11 **dziejist** lat / ktora bytā jōng je-
11 **dnego** mejā : **Mājaca** świādectwo
12 **w** dobrych ucjntāch / y jeśli dzieci
12 **wychowātā** / jeśli goście prapymo-
13 **wātā** / jeśli swiectych nogi umywātā
13 **/** jeśli utrapionych wspomagātā /
14 **jeśli** kājdego ucjntu dobrego nā-
14 **sladowātā**. **Wdow** gāsie mfođ-

15 **stich** / chroń sie : **Do** gdyby sie ābe-
15 **stity** prēcim Chrystusowi / chg
16 **gd** māj iōc : **Mājac** ofadzenie / iā
16 **pierwō** wiārs odrucicity : **Dwsem**
17 **tey** prapnujac / ucjg sie chōdżic od
17 **domu** do domu : ā nie tplko sā pro-
18 **nujace** / āle tey swiegotłwe / nie-
18 **potrzebnymi** rzecziāmi sie bāwio-
19 **ce** / memiāc co nieprapstoji. **Chc**
19 **tedp** āby mfođse ā sty gā māj /
20 **dzieci** rođjity / gospodymidni byty /
20 **prēcimwitiwō** y jādne prapchpny
21 **nie** dawātā ku obmowisku. **Abowiem**
21 **sie** już niektore obroćity gā
22 **stānēm**. *Przetōz.* **Jeśli** ktory wier-
22 **ny** ā-

ny albo ktora wierna ma wdomy/ niechże je opatruje: a niech Zbor nie będzie obciążony/aby tym/ktore są prawdywie wdomy/dostarczyło.

b
Filipp.
2. 29.
Iessal.
5. 11.
c
5 Moj.
25. 4.
2 Kor.
9. 9.
d
Mat.
10. 10.
Lukas.
10. 7.
5
Tym.
6. 13.

Słuchaj / ktorzy się w Przeko-
żeństwie b. dobrze spracują/
niech będą miłani za godne dwój-
kiej cjęci: a aważajcie ci / ktorzy
pracują w słowie y w nauce. Abo-
wiem pismo c. mowi: Wotowi
mteczemu nie gawią się geby i P/
Bogiem a jest robotnik gapłaty
swojej. Przekimko Starcemu nie
przyjmij skargi: chyba ją dwiema
albo trzema świadkami. A te kto-
rzy grzechu / strofuj przed wszystki-
mi: aby y drudzy bojaźni mieli. O-
świadczajcie się przed e Bogiem y
PAnem JEsusem Chrystusem / y
pr. ed Anioły wydrżnymi / abyś-
tych rzeczy przestępca/ w osobach
nie bratując / nie nie czyniac z
pragryplności. Nektu z przetka na
nifogo nie wstawaj / ani bądź ucze-
snikiem cudzych grzechow. Same-
go siebie cępnym zachowaj. Same-
go wody więcej nie pijaj: ale używaj
potrofe winy dla zofabdy twego
y częstych chorob twoich. Grzechy
niektorzych ludzi przed tym są jaw-
ne / y uprzedzają na sąd: a są nie-
ktorzymi idą pogad. Także tey do-
bre uczynki przed tym są jawne:
ale ktore są inakże / utajcie się nie-
mogą.

ROZDZIAŁ VI.

Opisują powinności stug. 10. I jaka
jest zaraza takomstwo kazują. 11.
Do pobożności. 11. y wdobrym do state-
czności napomina. 17. Nauki bogatym
dawa. 20. Przesłuzega żeby się nie
parali niepotrzebnymi naukami.

a
Efezow.
6. 5.
Kolo.
3. 21.
Tytus.
2. 9.
1 Piotr.
4. 12.

Noroytolwiec studaj się a pod-
jaranem / niech rozumieją PAnu
swe godne być wśelactey cjęci: aby
Zimis Boze y nauka nie była blu-
żniona. A ktorzy mają PAnu wier-
ne / niech nim nie gardzą / dla tego
iś sa bracia: ale tym raczej niech
służą iś sa wierni y miłi / dobro-
dziejstwa Bazege ucześnicy. Tego
naucają / y do tego upominaj.

JEstli kto inaczej uczy / a nie
Przystepuje do zdrowych mow
PAná nášego JEsufa Chrystusa /
y do tey nauki ktora jest według
pobożności: Taki nádsty jest y nie
nie umie / ale háleje o to b. gabel
y sporow o słowa: z ktorych pochod-
dą zagroś / swar / ztorżczenia /
z te podejrzenia: Przewrotne cwi-
czenia ludzi umrśtu skážonego / y
ktorzy pogábieni są prawdy: kto-
rzy rozumieją / że pobożność jest
zostiem cielesnym. Odstapje od
tátić.

A Jestli wielki zyst pobożność / a
y przedstawianiem na swym. Abo-
wiem ncesny c. nie przyneśli na
ten świat: bez pochyby je tey wy-
nieść nie nte możemy. Ale mając
żywność y objenie / ná tym prze-
stawac mamy. Do ktorzy chcą d.
bogátymi bydź / wpadają w poku-
szenie / y w śidto / y w wiele złupich
y skodlimych pogáblivosti: ktore
pográżają ludzi na zátroczenie
y gginienie. Abo wiem torzeń wśy-
stkiego ztego / jest miłość pieniedzy:
ktorzy niektorzy prágnoe / poba-
dżili ob wiary / y poprzebijałi się
wiele bledci.

Ale ty cęstowieczje Bozy / chroń
się tátić rzeczy / a nádsłduj
sprawiedliwość / pobożności / wi-
ry / miłosci / cęerplivosti / cęichosci:

Bojuj on dobry boj e wiary / chwyc
się żywota wiecznego: do ktore-
goś tey powołany / y wynafes do-
bre wygnanie przed wielo świad-

Kow. Rogázuć k przed Bogiem /
ktory g. wśytko objawia / y przed
Chrystusem JEsusem / ktory o-
świadczył przed h. yontsim Pifa-

Was to Prępkazanie / beśae bez
zmadzy / bez nágány / aż do objawie-
nia PAná nášego JEsufa Chry-

Stusa. Ktore cęafow swoich okaze
on i bfgostawiony / y sam možny
Krol krolujacych y PAnánują-
cych: Ktory sam ma niesmiertel-

Noś / y nieśta w światkości nie-
prępkstpey: ktorego nie widział
żaden z ludzi / ani widzieć może:
Ktoremu niech beakto cęśbć y moc
wieczna / Amen.

b
Tym.
1. 4.
Tym.
2. 14.
c
1. 21.
Ekkles
5. 15.
d
Przyp.
15. 27.
y 2. 10.
e
Tym.
1. 18.
f
Tym.
3. 11.
g
5 Moj.
32. 39.
Sam.
1. 6.
Dziej
17. 12.
h
Matt
27. 11.
Janá.
18. 37.
Tym.
1. 11.
k
Objaw
17. 14.
y 19. 16.
l
1. 18.
Jana
4. 20.

Bogacjom w tym terażniejszym
 m wietu rozstaj/aby nie byli wy-
 Luka. 12. 15. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 sofompolnymi / ani nadjicze polka-
 dali m w bogactwie niepewnym/
 ale w Bogu żywym / ktory nam
 wspanielego obficie u używaniu do-
 dawca. Aby innym dobrze cjonili/ w
 ucynnei dobre bogatymi byli/ rādži
 dawali / y rādki udzielali. Star-
 bise sāmī sobie n grunt dobry nā
 przyspy cāts, aby otrzymali żywoi
 wieczny. Luk. xvi.

STymoteusu! strzeż tego, o cze-
 20. goć sis powierzono / a brzdę-
 sie świeca y prognomownością y
 21. sprzecjanem okoto fakhywie nā-
 gwāney umiejtności. Ktora sie
 niektory scjycac zstrony wiary/
 celu uchybili. Lāsā nech badie y
 tobg / Amen. 2 Tym. 1. 4. 7. 2 Tym. 2. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 Pierwszy List do Tymoteusza/nāpi-
 sany jest z kōodycey / ktora jest
 głownym Mīdkiem Frygry
 pātācpāństey.

LIST S. PAWŁA APOSTOŁA DO TYMOTEUZA WTORY.

EWisty Pawel pobudzając Tymoteusza do stateczności / y ciekac w rozmajitych utra-
 pieniach/ pozdrowiwszy go/ y przystep sobie do niego ucynniwszy/ mowi o dwu rzeczach.
 I. Tymoteusowi y innym slugom Bozym y pobożnym ludziom nalezacey do przestrzegania
 żywota pobożnego / y w prześladowaniu do stateczności / w rozd. 1. do v. 13. A tu z aby
 cępska nauka podawał / o nis sie zstawił / y godnym osobom do opowiadania jey sie zwie-
 rzał / w rozd. 1. od v. 13. aż do 13. w 2. rozd. Ztych rzeczy / ktore spca dobra nauki / aby
 sie y sam y inzy sludzy B. wspstrzeżaf : mianowicie z niezgody ofoto słow/ prognych tryfow
 o Ceremoniach zakonnych/ mlodziejskich pejadliwosci / gadel y roznow niebudujacych/ nie-
 umiejstnego powstawania przeciwo ludziom z niewiddomosci sie sprzeciwiadajcym / w 3.
 rozd. v. 10. Ztym wrocivszy sis do glownego napominania / znou Tymoteusa do state-
 czności w pokusach / a do przestrzegania zdrowey nauki / od v. 8. w rozd. 4. rozmajicie pro-
 wadzj. A to wspanio w rozd. 2. od v. 14. y w rozd. 3. y w 4. II. Samemu Pawlowi na-
 lezacey z Gdjie rozkazuje Tymoteusowi y Markowi do siebie przysc / nā Demasa y nā
 nieprajacioty swoje narzeka / a inze z krewlosci upadajace obmania z pozdrowia rozma-
 jite od samego siebie y od innych. Rāosłatek modlitwa zwyczajna sampta / w rozd. 4.

ROZDZIAŁ I.

*Napomina żeby w urzędzie swym statecznie trwał. 9. A żeby dla jego wiktrenia. 12. albo dla inšych odpada-
 ma sobe nie tworzył. 14. A zleciłszy strzadz tego, czego mu is zwiersono.
 16. 1. Onexjora zaleca*

Bawet Apostol JEzusa I
 Chrystusa przez wola
 2. Bozj/ według obie-
 3. tenice żywota onego
 4. ktory jest w Chrystu-
 5. sie JEzucie : Tymoteusowi mi-
 6. semu a synowi niech badie b lāsā/
 7. mlōosierdzie y poloj/ od Boga Dca
 8. y Chrystusa JEzusa y N N
 9. ndkego.

Zistuje Bogu ktoremu c sluzę
 3 y przodkow w cępszym sumnie.

niu / je cie bez przestanku wspom-
 nam d w prozbach moich/ w nocny d
 4. re dnie : Zabajac cie widziec / Tessa
 5. wspominajac na twoje tzy / abym 8. 10.
 6. byt radości nāpetnieny. Przymo-
 7. dze sobie nā pāmiec one / ktora w
 8. tobie jest nieobudna wiara/ ktora
 9. pierwey miekła w habce twojej
 10. loidzie / y w matce twojej Eunice/
 11. a wieniem je y w tobie mi-ska.
 12. Dla ktorey przycępn przypo-
 13. minamci abys wniecal dar
 14. Bozj/ ktory w tobie jest przez wfo-
 15. zenie rōt moich. Abowiem nie
 16. dal nam Bog Duchā bojājni z ale
 17. mocy / y mlōosci / y zdrowego smy-
 18. słu. Przetoj nie wstydj sie zā swiā-
 19. decwo. Nā nākego / ani zā mnie
 20. wiejnij jego z ale ciery zte z E-
 21. wāngeliā / według mocy Bozej.

a
 16. 1.
 b
 Galat
 1. 3.
 IIym.
 1. 8.
 c
 Dkraj
 22. 3.
 22. 1.
 Rzzym.
 1. 9.
 Filipp.
 3. 3.

Ktoro nas zbawit y powołał e powońaniem świstym : nie według uczynkow náfych / ale według postanowienia swego y łásti / ktora nam jest dána w Chrystusie JEzusbie przed táfym wiecnyimi : A teraz g objáwiona jest / przez okazanie sie Zbawiciela nátego JEzusa Chrystusa / ktory y ónieré zstájdzie / y áywoł ná jádnis wpródt y nieómiertelności / przez Ewángeliá : Ktory jam jest postanowiony h Káynodziejz y Apostofem y Náuczycielem Pogánom. Dla ktorey tej przyczyny te rzeczy cierpis : áleć áis nie wáhdz. Gdys wiem komum uwierzył / y pewniem iż on mocen jest / tego cjezo mi áis powierzył / strzedz áz do one^o dnia. **U**trzymaj wgor zdrowych słow / Ktoreś ode mnie slykał / w wierze y w miłóści / ktora jest w Chrystusie JEzusbie. Duchz i dobrego postádu przez Córzá Światego ktory w nas mieszka.

Wiesz to iż mis odstąpili wsfscy / ktorzy są w Apeps / ktorzy jest Figellus y Hermogenes. Niech da PÁN miłóserdzie swoje Dnegyforowemu domowi : iż mis cjezo ochłodził / y zá káncuch áis moj nie wstydził. Niebada e w Rzymie / bárzo mie pitno sukát / y ználagz. Niech mu PÁN dá / áby ználagz miłóserdzie u PÁná w on dziek : A ty sepiez wieś / játo mi wiele usługował w Efezie.

ROZDZIAŁ II.

Statoczność w ryozerz Chrciściánskím zaleca. 3. biorac przyklad od żołnierzow. 6. 7 od oraczow. 15. Napomina zeby słowem prawdy dobrze sfárowat. 17. A przowrotnych przyklady miájac. 22. zeby skromnie wsfsko wykonywał.

Przetoj ty spny moj / znacniaj áis w łásci / ktora jest w Chrystusie JEzusbie. A cóś slykał ode mnie przed wiecá swiddwom / tegoż áis powierz miernym ludziom / ktorychby swofobni bps y infsch náuczáé. Przetoj ty cierp ste / játo do brzy żołnierz JEzusa Chrystusa. Zaden ktory żołnierz slysz / nie

wille áis sprdámi tego áywoła / áby áis temu / od ktorego já żołnierzá przysjety jest / podobat. A choćby áis tej teo popykał / nie bywa teo nowány / jeśli by áis przyslojnie nie popykał. Drácz ktory prácuje / ma napred pozostá oddieráć. Rozumiej co mówis : A PÁN niechci dá we wsfstem wyrozumienie.

PAmistaj iż JEzus Chrystus wzdudzon jest zmarłych / ktory jest z nasienia Dawidowego / według Ewángeliey mojej. **W** ktorey cierpis ste / játo by y stojá wicá / áz do zwizet : áleć słowo Boze nie jest zwizáne. Przetoj wsfsto a znofs dla wdbránych : áby y oni zbáwienia doszypili / ktore jest w Chrystusie JEzusbie z chwafy wiecny. **W**iera jest sá mowá : **A**bowiem jeśli my z nim b umárlis / z nim też żyć bódziem. Jeśli cierpiemy / z nim też krolowác bódziem : jeśli áis go c zápieram / y on áis nas záprze. Jeśli my niewiernymi / on wiernym d zostawa / y záprzeć sámezo siebie nie moze.

Fczájac przed obliczem PÁnskím / áby áis nie wdawáli w spory okoto słow / co ku nicjemu nie jest pójteczné / tytko tu podmroceniu eych ktoryz slychá. **E**taraj áis d bps áis doświádzá wnym słáwi Bogu / robotnictwem ktorychby áis nie záwstydził / y ktorychby dobrze rozbierat słowo prawdy. A świeckim prognowownościam e cýjn wstret : ábowiem postepuja tu wiefsep nie pobożności. A mowá ich serpy áis játo táncér / z ktorych jest f Hymeneusz y Filetus. Ktoryz wágládem prawdy celu uchýlili / gdy powiádjá / iż áis już státo zmarłych wsfstanie / y podwracájá wiáre niektorých.

A Wsfáje mocny stoi Grunt Bojz / májac te pieczec : Zná PÁN ktoryz sa jego. **P** / Niech odstápi od niepráwiedliwości wsfelli ktory miánuje Imis Chrystusowe. A w wielkim domu g nie tytko sa náczýnia stote y óbredne / ále też drewniáne / y gliniáne : á niektóre ku ucýćwóści / drugie zá-

Efesow 1. 13. Kolos. 1. 27. Rzymo 6. 5. 17. 1. 10. 10. 33. Luk. 9. 26. 1. 22. d Rzym 5. 3. 1. 20. e 1 Tym 4. 7. Tytus 1. 14. f 1 Tym 1. 20. g Rzym 9. 21.

bie tu jeżywości. Jesliby tedy kto 21
 sámezo siebie oczyścił od tych rzo-
 czy, będzie nacjpnem tu uczyt-
 ści / podobizną y użyciecznym
 w Anu / do wysłátek dobrej spráwy
 ggotowanym.

Chroń się też pojádlivosti 22
 / mrdobijestich / á náslábnj h
 spráwiedliwości wiáry / miłosci /
 pokóju / y tymi i ktorzy wywá-
 d. Chroń sá 23
 sie táž gadeł k głupich y nieu-
 miejstnych : wiedząc iż rodzą wá-
 d. Ule stuga w Anu nie ma bydź 24
 / wádlivy : lecz ma być ukladny
 / przeciwno wšystkim / sposobny i tu
 náuczániu / wšich cierpliwie zná-
 25
 jacy : Ktorzy w ciáhości m ná-
 26
 cjał te ktorzy się sprzeciwiáją : o-
 27
 waby im tiebż Wóg dáł Potule tu
 ugnániu prawdy. Aby obacjowšy
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ROZDZIAL III.

Mowi o wielkiej ludzkiej niezbo-
 zności czasów óstátnich. 5. Napomina
 Tymoteusza aby się wlił ludzki strach
 9. Dawa znáć że pofwankuje. 10.
 Prorádko go do tego aby się teo wry-
 mał cizgo iis od niego náuczył.

Zo wiedz / iż w óstáteczne a dni 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ludzie rogumu stáżonego / odrzuceni
 9
 z strony wiáry. Ale nie postąpiá
 dáley : ábowiem głupstwo ich sá-
 wne będzie wšostkim / jáko y onych
 było.

Ale ty dosedł násti mojej / spo-
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ROZDZIAL IV.

Obowezuje Tymoteusza do tego, aby
 jánse Ewángeia opowiadá. 6. Dáť
 mu znáć obliškcy imserci swojey. 8.
 ale : ak, sz pemien był, że sie jako zwy-
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Za tedy oświádeżám się przed
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

h
 1 Tym
 e. 11.
 i
 1 Kerin
 1.
 k
 1 Tym
 1.
 y 4. 7.
 ya. 4.
 Tysu
 3. 9.
 l
 1 Tym
 3. 2.
 m
 Galat
 e. 1.
 a
 1 Tym
 e. 1.
 2 Lotr
 3. 8.
 Juda
 v. 14.
 b
 2 Moj
 7. 11.

c
 Dziej
 13. 14.
 y 14. 1.
 d
 Dziej
 14. 22.
 e
 1 Tym
 a. 2.
 f
 1. 11.
 a Post
 1. 11.

wyśkitim / cierp głe / wykonujaj
 uczynek łagodniejsze / usługowania
 twego zupełnie dowodź.
 a **A**bowiem ja już bymam a ofiá-
 Fili p. 2. 17. **U**romiany / á czásto rozwiążania
 2. 17. mego nádhodźi. Dobrym boj bo-
 2. 17. jowat / biegać wykonać / widrem
 2. 17. zachował. Zátym odfोजना mi jest
 b **koroná b spráwiedliwosci / ktora**
 1. 14. **mi odda w on dñien PAn / Sedzia**
 1. 14. **spráwiedliwy: á nie tyśto mnie / áte**
 1. 14. **wyśkitim ktorey umiłowali sta-**
 1. 14. **wne przysćie jego.**
E **łaráj śis ábys do mnie przy-**
śedtroćśo. Abowiem Demás
mis opuścít / umiłowawśy ten
świd / y posedł do Tessaloniti:
Krescens do Galáciey / Tytus do
 c **Dálmáciey. Sam tyśto Łukás c**
 4. 14. **ze nna jest. Márta á wjawiśy**
 4. 14. **przywiedź z soba: bo mi jest bázgo**
 d **pożyteczny tu posudze. A Tychi-**
 4. 10. **tám postak e do Efegu. Dronćja u**
 4. 10. **ttoram gośtawit w Troadzie u**
 e **Kárpusa / gdy przyjdzieś przynieś z**
 4. 10. **soba / y Kólegi / zwiáscjé mem-**
 4. 10. **brány.**
 f **A** **łexánder k kotlarz wiele mi**
 1. 20. **użtego wyrádjít / niech mu PAn**
 1. 20. **odda wedlug uczyńsw jego. Kto**
 1. 20. **rego y ty śis strzeż / ábowiem śis**

bágo przećimít słowom náśym.
 16 **W** **Pierwszey obronie mojej ja-**
 16 **ben przy mnie nie stał / áte**
 17 **nie bódjé przyćjétno. Ale PAn**
 17 **przy mnie stał / y umocnit mie z áby**
 17 **przeć mis zupełnie utwierdzone było**
 17 **łagánie / á iżby je śyćfeli wśyśp**
 18 **Pogánie: y bysem wyrádný y pá-**
 18 **śećjéti świeć: A wyrwie mis PAn**
 18 **z łáźdego uczyńtu ztego / y záchoma**
 18 **do kroleśtwá śwego niebieśniego z**
 18 **ktoremu chwáćá ná wieśi wielow /**
 18 **Amen.**
 19 **P** **Ódrow przyśłé y Alwils / y**
 19 **pdóm z Onegzyforow. Erástus**
 20 **gośtawit w Koryncie: á Trofimán**
 20 **gośtawit w Milećie chorego. Stá-**
 21 **raj śis ábys przyśedł przed jím.**
 21 **Pozdráwia śie Eubulus / y Pudens**
 21 **y Linus / y Klaudia / y bráćia wśy-**
 21 **śep. PAn z Egeus z Herypus nzech**
 22 **bódźe z dnćem h twojim. Łáśćá Boża**
 22 **niech bókłie z wámi / Amen.**
 22 **Ten list wtory nápisány jest z**
 22 **Kyomu do Tymoteusza / (ktory był**
 22 **pośtánowiony pierwszym Biskupem**
 22 **w Efegje) gdy Páwet powtore był**
 22 **śtáwniony przed Cesarzá**
 22 **Neroná.**
 22 **22**

LIST SWIETEGO PAWLA APOSTOLA DO TYTUSA.

Tym listie usługuje Apostof Kretenscykom do tego / áby dowiernie przyšli zá słuźi
 Boże y onego y Tymoteusza / przedkładajac im dwie rzeczy. I. Wospolite z ktorych
 niektore należa do náuśitety p ráđzi Apostof / godne osoby do Brzódu Pásterśkiego obierac /
 od niegodnych Brzód wjác y one karac / w rogd. 1. Niektore do życia porządne nale-
 żące. A tu Dobne / játo są powinności Stárym / Młozym y Pániam / Pánám y Młodzień-
 com / Kágnodziejom y Czładec w rogd. 2. do v. 11. Wospolite z przećiwko Bogu / y ludziom
 wyśibym y sobie równym / y odśi jępieńcom należące / w rogd. 2. od v. 11. áż do 12. w rogd. 3.
 II. Własne swojé Tytusowi do śiebie przyśé rozgáduje. Żená y Apollosá potrzebámi ná
 drog opátrzyć śleca.

ROZDZIAŁ I.

Wczy jakimi być mája studzy Boży.
 1. Pokázuje, jakoby zámýkać usźá
 1. 1. przácłownikom. 12. Obyczáje Kreten-
 1. 1. cýkw gáni. 14. Y Zydów, którzy w
 1. 1. poz wier. chnych obrzédách świátośli-
 1. 1. wość pokádali.

A **wet słuđá a Woźy / y a Reym**
 1. 1. **Apostof z Egeusa z Hery-**
 1. 1. **pusá / wedlug wiáry b Rey.**
 1. 1. **wybránych Woźnych / y**
 1. 1. **znájomosci prawdy z**
 2. **ktora jest wedlug pobożności. Ru**
 2. **nádhjétyć bywotá wiecznego / ktory**
 2. **obiecáł przed czáśy b wieśujáćymi**
 1. 26.

ten/ Ktory nie kłama / Bog 3 á ob-
 jawni cjaśow swoich / To słowo 3
 swoje / przez kładnie ktore mi jest
 gwierzone / wedlug rozgadzenia
 Zbawiciela náfego Boga. Tytu-
 somi włafnemu c snowi wedlug
 1 Tym 2. 2. 4
 2. 2. 4
 d
 Rzym
 1. 7.
 5
 6
 7
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20

La tegom cie gośtawif w Kre-
 cie / ábyś to co tam jesteś zo-
 stawa/w rzad dobrej wpráwif / y po-
 stánowif w miastách sárśe / ja-
 tomci ja byl rozkazal. Jesli kto jest
 e bez nágány / máj jedney żony/
 1 Tym 5. 2. 2. 4
 2. 2. 4
 e
 1 Tym 5. 2. 2. 4
 2. 2. 4
 f
 1 Tym 5. 2. 2. 4
 2. 2. 4
 4. 1.
 5. 2. 2. 4
 6. 2. 2. 4
 7. 2. 2. 4
 8. 2. 2. 4
 9. 2. 2. 4
 10. 2. 2. 4
 11. 2. 2. 4
 12. 2. 2. 4
 13. 2. 2. 4
 14. 2. 2. 4
 15. 2. 2. 4
 16. 2. 2. 4
 17. 2. 2. 4
 18. 2. 2. 4
 19. 2. 2. 4
 20. 2. 2. 4

ROZDZIAŁ II.

Pokazuje Tytuśowi do czego by sta-
 rzych obójcy pác. 4. y młodych pan-
 6. y młodzienców. 9 y ctug nápmi-
 nat, á jako aobrym przyktdadem w sfs-
 kim iwi. 6. 11. Summá Chrze-
 ścianstwa náfego.

1 Ty mow co należą ná zdromą
 2 náuke. Stárcy áby byli trze-
 3 gwi/poważni/ roztropni/ zdrowi w
 4 wierze/ w miłości/ w cierpliwości.
 5 Tájé y stáreniewiáśty á niech cho-
 6 dą w ubierze przystojnym / jako
 7 przystoji świety m / niech nie będą
 8 potworliwe / nie kochające się w
 9 wielu winá / poczytych rzeczy
 10 náuczające : Aby miłobych pan-
 11 rozumu uczyły / jakoby męże swoje
 12 y dziatki miłowát miáły : A byty
 13 roztropne / czyste / donu pilne / do-
 14 brotliwe/ meżom b swym poddane /
 15 áby słowo Bóże nie bylo bluźnione. Efes
 6. 2. 2. 4
 7. 2. 2. 4
 8. 2. 2. 4
 9. 2. 2. 4
 10. 2. 2. 4
 11. 2. 2. 4
 12. 2. 2. 4
 13. 2. 2. 4
 14. 2. 2. 4
 15. 2. 2. 4
 16. 2. 2. 4
 17. 2. 2. 4
 18. 2. 2. 4
 19. 2. 2. 4
 20. 2. 2. 4

c
 1 Tym
 2.
 d
 Rzym
 1. 7.
 5
 6
 7
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 g
 Kolos.
 2. 16.
 1 Tym
 1. 4.
 y 4. 7.
 h
 Matt.
 15. 17.
 Dktiej
 10. 15.
 Rzym
 14. 20.

a
 1 Tym
 2. 9.
 b
 c
 1 Tym
 4. 12.
 1 Petr
 5. 3.
 d
 Efes
 6. 5.
 e
 3. 12.
 1 Petr
 2. 12.
 f
 1 Tym
 6. 1.
 LE. ná
 dktien
 7. 20.
 g
 Galat.
 3. 4.
 h
 Efes
 2. 10.

i wselka powaga. Zaden tobz i
1 Tym niechaj nie gardzi.
4. 11.

ROZDZIAL III.

Zleca aby ogotem wyslych do
postupstwa zwierzchnosci upominat.
3. Przechle zywio wspomniany. 7. u-
czyz aby usprawiedliwienie samey tasee
Bozey przypisowali. 9. A jazyaby kto
krabrnio temu byl odporny. 10. zakiiego
opuszczat.

Napominaj je / aby zwierzchno-
sciam a y przelozeniu pod-
danyimi y poslusnymi byli : y aby
do kazdego dobrego ucynku goto-
wymi byli. Nikogo nie lazli / nie
byli gwadliwymi / ale ukladnymi s
odkazyjac wselko stromnosć prze-
cimko wysostim ludjom. Abowiem
y wysmp byli b nietiedy stupimi /
upornymi / bsdzajacymi / slujac po-
zadliwosciam y rostoskam rozma-
zitym s w zlosci y w zagdrozbi
mieszkajac / przemierzajomi / jedni
drugich nienawidzajacymi.

Ale gdy sis okazala dobrostli-
wosc y miłosć ku ludjom Zba-
wicela nasego Bogá : Nie g u-
czynkow sprawiedliwosci k tlore-
bysmy my czyni: i ale podług mto-
sierdzia swego zbawit nas / prze-
omycie d odrodzenia y odnowienia
Ducha Swietego s Ktorego wylat
na nas obficie przez Jezusa Chry-
stusa Zbawicela nasego : Abyśmy
y usprawiedliwieni bedac lasza jego /

stali sis bdziejacami wedlug na-
bdzieje jymota wiecznego.*

Najernac to mowa: A chce abyś
tyto twierdzil s aby sis sta-
radli / jakoby w dobrych ucynkach
przobdtowali / ktoryz uwierzyl Bo-
gu. A te rzeczo sa dobre y ludjom
pozyteczne. A stupich e gabel y wy-
liczania rodzajow / y sporow / y swa-
row Zatonnych pohamuj : abowiem
sa niepozyteczne y prozne. Ežo-
wielci heretyka po pierwym y
wtorym napominaniu / strzej sis :
Wiedzac iz taktow jest wyvro-
cony / y grzechy / bedac sam wlosnym
sadem swoim ofszadzony.

Gdy posle do ciebie Artema-
na / albo Tytusa / staraj sis
abyś do mnie przyjedl do Nikopo-
lim : bom tam postanowit jimo-
wac. Zenasz nauzonego w Zato-
nie / y Apolosza k pilnie odpro-
wadz / aby im na niczym nie zcho-
dzilo. A niech sis uczaj y nasy w
dobrych ucynkach przobdtowac /
gdzie tego potrzeba s żeby nie byli
nieuzytecznymi.

Pogdramidaz cis ktoryz sa je
Panna wsfycy. Pogdrom te kto-
ryz nas misluz w wierze. Lasza g
Boza niech beatus je wsfykimi wa-
mi Amen.

Ten list do Tytusa / ktory byl po-
stanowieny pierwzym Dykupem
Zboru Kretenskiego / napisany
jest z Nikopolu miasta Ma-
cedonskiego.

LIST SWIETEGO PAWLA
APOSTOLA DO FILEMONA.

ROZDZIAL I.

O pewny sprawio mowiac. od Boga
jo zacznyna. 8. A asztajac stuzo.
ktory byl zbiezaj od pana. za nim sie
przyczynia. y o dobrostliwosci Chrześci-
anlkoz piskno nauke podawa.

Pawel wiszcień Chrystusa
Jezusa / y Tymoteusz
brat / Filemonowi misz-
mu / d pomocnikowi na-

2. sennu. Y Apstey misz y Archippo-
wi spolecznemu nashemu bojowni-
cowi / y Zborowi ktory jest w domu
twojim. Lasza wam a y poloz niech
bedzie od Boga Dzia nasego / y PA-
na Jezusa Chrystusa.

Dzielus b Bogu mojemu / daw-
ke wymiane czyniac o lobbie
y modlitwach moich. Styszac o
miłosći k twojej y o wierze ktoryz
masz pegicwito y Panu Jezusowi y

b Efez
1. 16.
Tessal
1. 2.
Tess
1. 2.
c Efez
3. 15.
Kolo.
1. 4.

przećiwko wszystkim świętym: Aby
 spoleczność wiary twojej była
 skuteczna tu poznaniu wszystkim
 dobrego / ktore w was jest przez
 Chrystusa Jezusa. Abowiem ra-
 dosć wielką mamy w pościech z mi-
 łości twojej bracie / w wstrzności
 świętych są ochodzone przez cie.
 Przetóż choć mam wielką be-
 spieczność w Chrystusie / do-
 bymci rozkazał co przynależo: Je-
 dnaż dla miłości radejz proste / ta-
 towym będąc / to jest Paweł słaby /
 a teraz w wyszjen Jezusa d Chrystu-
 susa. Proste eis tedy za synem
 mojim e Dnezymem / ktoregom uro-
 dził e w wyszjeniu mojim. Ktory
 tobie niekiedy był niepożyteczny /
 ale teraz tobie y mnie biergo poży-
 teczny: Ktoregom edeszał. Przetóż
 zo ty / jako wstrzności moje /
 przyjmi. Ktoregom ja chciał przy-
 sobie zadržymać / aby mi posługo-
 wał miłoś. o ciebie w wyszjeniu dla
 Ewangeliej: Ale bez woli twojej
 nie chciałem nic uczynić / aby do-
 bry twój uczynok nie był jako przyni-
 szenia / ale z dobrej woli. Abowiem
 snadź dla tego obściznył eis
 byt ná chwile od ciebie, abyś go jako

6 16 miał wiecziej: Już nie jako slugę /
 ale wiecey niż slugę / to jest brata
 milego / gwałtając mnie / a jako da-
 leto wiecey tobie y według ciada y
 7 17 w Płnu. Przetóż masli mis za
 towarzysz / przyjmi go jako mnie.
 18 **A** Jesli e w cym niepram / albo e
 co winien / to mnie przyczujtaj.
 19 Jam Paweł napisal rety moja / ja
 nadzrodze: Jeć nie rzete / ijes mi y
 9 20 samego siebie winien. Tak bracie /
 niech eis w tym użyje w Płnu: o
 chodź wstrzności moje w Płnu.
 10 21 **P**ewien będąc posłuszeństwa
 22 twego / pisalemci: wiedząc je w
 wiecey niż mowie / uczyniś. Zaraz
 mi tej y gospode zgotuj: abowiem
 spobziemam eis / iż wam przez mo-
 dliwszy wáse dárovány bede.
 12 23 **P**odramiśis eis e Epafrás
 13 spot-wiszien moj w Chrystu-
 24 sie Jezusie: Marek / Krystarchus /
 Demás / y Lukáš pomocnicy moji.
 14 25 Listá P A N A násego Jezusa
 Chrystusa niech będzie z duchem
 wáspim / Amen.
 Ten list do Filemoná / napisany
 jest z Rzymu / przez Dne-
 zymá slugę.

LIST SWIETEGO PAWLA APOSTOLA DO ZYDOW.

W tym liście S. Paweł dla utwierdzenia Żydów w wierze / y dla pobudki ich do pobo-
 żności / podawa. I. Nauka o Chrystusie PAnie. A naprzód z strony osoby jego
 dwie natury miścacy / Wsta w rozd. 1. Kiedy wielkimi dowodami Bołstwo jego wymodził
 ludzka / w rozd. 2. Potym o Wzrzedzie jego trojaktim / to jest / Prorocim albo Káznodziej-
 stkim / Káptáństkim / od słarogakonných biergo roznyim / w Krolewstkim. Co cąpni dwojaktim spo-
 sobem / naprzód o wszystkim tych trzech Wzrzedziej summownie pisac / w rozd. 1. Potym o
 edźdym Wzrzedzie z osobná. O Prorocim / w rozd. 1. 2. 3. 4. O Káptáństkim / w rozd. 5.
 6. 7. 8. 9. 10. O Krolewstkim ná mieřcách roznych w tymże liście w rozd. 1. v. 2. 3. 8. 13.
 w rozd. 2. v. 9. w rozd. 7. v. 2. w rozd. 8. v. 1. II. Nápomina Żydów do śláteczności w
 wierze / do dobrých uczynków z tej wiary pochodzących / do cierplivosti / do pokoju / do ochoty
 przy nabożeństwie / do miłości / cąpności ducha y ciada / do brzydzenia eis łátomstwem / jás-
 mużny dawania / posłuszeństwa / przy modlitwach gorliwości: co tájze dwojakim sposobem
 odpráduje. W przodná roznych mieřcách do wiary usluguje / w rozd. 2. v. 1. w rozd. 3. v. 1.
 6. 12. 13. w rozd. 4. v. 1. 11. 14. 16. w rozd. 6. v. 12. w rozd. 11. cąpym. Potym nihy
 w gromádzie / a ná mieřcách śiebie eis trzymających porjáwšy od v. 19. rozd. 10. do v.
 20. rozd. 13. A táim modlitwo ten list zámpła.

ROZDZIAŁ I.

Aby nauka Chrystusowa zaleciła, naprzód o Oświeceniu jego mowi. 4. A przedkładając go nad Anjoły. 10. z roznych miejsc Psjma S. Bożstwa jego do wodzi.

Zestokroć w wielo sposobow mawiał nie tiebdy B D G Dicom przez Proroki : a w te dni ostateczne mo-

ruk nam przez a Syna swego. Kto tego postądnowif bje dziejciecm wwszystkich rzeczy / przez b ktorego w wieki uczynif. Który bedąc iśnościo chwaly w wyrażeniu c podstaci jego / w sdrzym mawiając wwszystkie rzeczy słowem mocy swojey / o czyszczeniu d grzechow nashych przez samego siebie uczyniwszy / uwiadł na wrawicy e mąiektatu na wysłociściach. Tym sie zamięjszym staro wshy nād Anjoły / czym zamięjsze nād nie odziejdziczył Imie. Abowiem ktoremuz tiebdy z Anjołow rzełł : Tyś f jest syn moj / Sam ciebie dżis spobdzif ? Wzādie : Ja mu bede g Dicom / a on mnie bedzie Synem ? Wzādie gdy wprowadza pierworodnego nād okrąg swiatā / mowi : A niech sād mu ktanidā h wwszycy Anjołowie Boży. Wzādie o Anjołach mowi : Który Anjoły swoje czyni i Duchy / a slugi swoje płomieniem ognistym. Ale do Synā mowi : Stolicā twojā k o Boze nād wieki wiekow ; lasłā prāwosci / a sł lasłā krolestwā twoego. Wmifowateś sprādniedliwoci / a nienawidziatēs nieprāwosci : przetoż pomdżaf cie g Boze ! Bog twój / olejkiem wesela nād ucześni i twoje. W Tyś PAnie l nād poczętku ugruntowaf ziemię / a dziełem rāł twojich sā niebiosā. Dneć pomina / ale ty go sławaf : a wwszystkie jādō kātā zwieśsejā. A jādō objienie gwimieł je / w bede obmienione : ale ty m tenjes i sād / a l dā twoje nie uślāng.*

U Do ktoregoż kiedy z Anjołow rzełł ? Ciadż n po prawicy mojej / do kād nie potaje nieprzyjaciol twojich / podnożkiem nog two-

LE. nā dkiem S. Iana w trze- ci dżie B. N. i rodź. a Jan. 2. 26. b Jan. 1. 3. Kolo. 1. 15. c I Kor. 4. 4. d Efez. 1. 7. e Mar. 16. 9. Z. d. 8. 1. y 12. 2. f Psal. 2. 7. Dżiej 23. 33. Zydow 5. 5. g 1 Sa. 7. 14. 1 Kron. 22. 10. y 2. 7. h Psal. 97. 7. i Psal. 104. 4. k 2 Sa. 7. 15. 1 Kron. 17 14. f Psalm 46. 7. l Psal. 102. 26. m Malac. 3. 4.

o usługujacomi / ktorzy nā posługę bywājā postāni / dla tych ktorzy zbāwienie odziejdziczyć mājā ?

ROZDZIAŁ II.

Pokazuje ze Nowego Zakonu nauki bartey przestrzozac mamy niz Starogo. 9. iz Chrystus P An stat tie cito- wiekiesm, umart y zmartwychwstat. 11. dla zbawienego pozryku naszego.

Przetoż musimy tym pilniey przestrzegac tego cosmo sly- felibysmy snadz nieprzećiecli. Wo- ponieważ przez Anjoły mowione slowo bylo pewne / a kādze przeste- pstwo w nieposłuszeństwo wzioło sprāwiedliwā gāpłatę pomsty : Jād- koż my ućiećiemy / jeśli a znieidba- my tād wielkiego zbāwienia ? Kto- re wjāgwsy pocjatel opowidānia przez samego PAnā / od tych ktorzy go slyšeli / nam jest potwirdzone. Ktorem w Bog świadectwo wyda- wal / przez znmionā y cudā / y roz- liczne mocy / y przez ubżielanie Duchā Swistego / wedlug woli swojey. Abowiem nie Anjołom pod- dal swiat przypky / o ktorym mo- wimp. A swiadczyl ktos nā wie- ktorym miejscu / mowiac : Coż jest b cżłowiec i nā pāmistaf : albo syn cżłowieczy / i j g nādowiedzaf ? Māto mniejszym uczyniśes go od Anjołow / chwafā y cżci g ukorono- wafes go / y postādnowifes go nād ucześniām i rāł twoich. Wwszystko poddal pod nogi jego. A poddawşy mu wwszystko / nie nie zostāwif coby mu poddānego nie bylo : lecz teraz jeseż nie widziemy / aby mu wwszyst- ko poddano bylo. Ale tego (ktorzy māto co mniejszym stat sie c niżej Anjołowie) Z Eusa widziemy / dla ucierpienia smierci / chwafā y cżci g ukoronowanego s aby z tādli Bożey zā wwszystke smierci sroko- waf. Abowiem należało nā tego dla d ktorego jest wwszystko y przez ktorego jest wwszystko / aby wiele sy- now do chwafy przawodżac / wodzā e z bāwienia ich przez ućierpienie f doślonātm uczynif. Wo ten ktory pobmiga c / y ci ktorzy bywājā p- swiećeni / z jednego s z wwszycy / dla ktorey przegziny nie wstydā sie

I 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

n Psal. 110. 1. Mart. 22. 24. Mark 12. 36. Lukasz 10. 42. o Psal 34. 2. y 91. 11. Dżiej 12. 15. b 10. 4. 7. 17. Psalm 8. 5. y 144. 3. c Filipp. 2. 8. 9. d Rzyp 16. 4. Rzypm 11. 36. e Dżiej 3. 15. f Lukasz 24. 26.

ich bracia nazywac / Mowiac: Do
 5 powiem Znisz twoje g bracia mojej /
 Psalms 22. 23. w porzeczku zgrupowania spie-
 wacici beda. Pzabie: Za w nim h
 2 Sam 23. 3. dusak beda. A zabis: Wlo ja y dzie-
 ci i ktore mi dak k Bog. Poniewaj
 Psalms 18. 3. tedy dzieci spotecznosc maja ciada
 y ktwie / y on tatej stat sie ich ucze-
 1 i snikiem / aby przez l smierci zniszczyl
 Ezaj. 2. 18. m tego ktory mial w sadz smierci /
 k to jest Dpabta: A izby w swobo-
 1 ana. dzyte / ktory dla bozajni smierci
 17. 6. 9. po wchyltel czas zywoa podlegli
 1 byli niewoli. Bo zyjaste nigdy nie
 13. 14. przysjal Anjotow: ale nabienie A-
 17. 6. 9. brachamone przysjal. Z tad mial
 13. 14. byc we wchyltelim zedobny braci /
 17. 6. 9. aby byl n misafiernym y wiernym
 13. 14. Nawozysym Kaptanem w tym / co
 17. 6. 9. iie u Boga tu oczyszczeniu o grze-
 13. 14. chow ludzitych dziać miado. Abo
 17. 6. 9. wiem ze sam y cierpiat bedac tu-
 4. 15. sony / moze tych ktory sa w poku-
 4. 15. sady ratowac.

ROZDZIAŁ III.

5. 1. *Mojez est mniejszy od Chrystusa PA-
 5. 1. na. 5. Tak jako mniejszy jest sluga od
 5. 1. pana swego. 7. Pominania y przegroz-
 5. 1. ko z imiadelstwa Dawidowego. 8. Ie-
 5. 1. slyby kto odpernym byl. 12. albo ku
 5. 1. postawieniu leniymy, aby tego za-
 5. 1. niechal.*

1 18 **P**ozetoz bracia swietci / powolania
 1 18 niebieskie / uciesnicy / obaczcie
 1 18 cie Apostola y Nawozyszego Kapi-
 1 18 plana wyznania naszego Chrystusa
 1 18 Jezusa: Wiernego temu / ktory
 1 18 go postanowil: jako y Mojzesz byl
 1 18 a we wchyltelim domu jego. Abo-
 1 18 wiem tym wistsey chwaly ten nad-
 1 18 Mojzesza godzien / imi wietke cieszac
 1 18 ma budownik domu nizeli sam dom.
 1 18 Bo kadzy dom bywa budowany od
 1 18 foga: ale ktory wchyltelie rzeczy
 1 18 zbudowal / Bog jest. A bylci Mo-
 1 18 jesz wierny we wchyltelim domu jego
 1 18 jako sluga / na swiadectwo tego / co
 1 18 postym miado byc mowiono. Ale
 1 18 Chrystus jako Syn panuje nad
 1 18 domem swoim: z ktorego domem
 1 18 my jestesmy / jelli wlotko es pewna
 1 18 usnosć y es chwate nadzieje aż do
 1 18 konca statecznego zachowamy. Prze-

12 12 **t**oz jako mowi Duch Swisty: /
 8 8 Dziej / ieslibyscie glos jego b usly-
 13 13 feli / Nie zatwardzajciej serc was-
 9 9 szych / jako w rozdragnieniu w dzieci
 14 14 onego polukenia na pusczy: Kiedy
 10 10 mi kusili ofcomie wafsy / dozwia-
 10 10 czali mi: y widzieli sprawy moje
 11 11 przez czterdzieci lat. Dla tegom
 11 11 bis rogniewal na ten narod / y rze-
 11 11 ktem: Ci zdmie bładza sercem / a
 11 11 nie poznaraja drog mojej. Prze-
 11 11 toj / przysiglem c w gniewie mo-
 12 12 jim / ze niewidz do odpozynienia
 12 12 mojego. Patrzciej bracia / by snadz
 12 12 nie bylo w ktorym z was serce zte-
 12 12 y niewierne / ktoreby odstepowalo
 13 13 od Boga jzowego: Ale napominaj-
 13 13 cie jedni d drugie na kadzy dzien /
 13 13 poli sie Dziej nazywa / aby kto z
 13 13 was nie byl zatwardzony ofu-
 13 13 taniem grzechu. Abo wiem stalsimy
 13 13 die c uciesnikami Chrystusa / je-
 13 13 stlije tylo wozajtel tego gruntu
 13 13 aż do konca statecznego zachowamy.
 15 15 **P**rzezoz poli bywa rzecjeno: Dziej /
 15 15 ieslibyscie glos jego / uslyfeli / nie
 15 15 zatwardzajciej serc swoich / jako w
 15 15 onym rozdragnieniu. Abo wiem nie-
 15 15 ttorzy uslyshawy / rozdragnili PA-
 15 15 na, ale nie wchylscy ttorzy byli wy-
 15 15 sili z Egiptu przez Mojzesza. A na
 15 15 ktorej bis gniewal przez czterdzie-
 15 15 sci lat? Izali nie na te / ttorzy
 15 15 grzechyli / ttorzy ciada g polegty
 15 15 na pusczy? A ttorzymze przysigal /
 15 15 ze nie mieli wnioc do odpozynite-
 15 15 nia jego? A za nie tym / ttorzy byli
 15 15 nieposluszny? Y widziemy / y ja-
 15 15 sam nie mogli wnioc dla niedo-
 15 15 wiadrlwa.

ROZDZIAŁ IV.

*Do grozby przydawa Żydow upo-
 4 4 minanie, by snadz jako ich o:cowie
 4 4 odpozynienia zgotowanego nie utra-
 4 4 cili. 11. ale aby iie o to jak by do niego
 4 4 wstli, pilnie stawali. 14. A z tym mo-
 4 4 wi o Kapłanlwie Chrystusowym.*

1 1 **B**ozmyj die tedy / aby snadz za-
 1 1 niedbawly obietnice o wedciu
 1 1 do odpozynienia jego / nie zdat bis
 1 1 kto z was bydz uposledzony. Abo-
 1 1 wiem y nam wiadlowana jest E-
 1 1 wangelia jako y onym: ale im nie
 1 1 pomoglo slowo ttorze slyfeli / prze-

b
 Psalms 95. 8.
 Żydow 4. 7.
 e
 4 Moj. 4. 21
 5 Moj. 1. 34.
 d
 1 Tessal 5. 11.
 Żydow 10. 25.
 e
 Rezym 8. 17.
 f
 Żydow 11. 1.
 g
 4 Moj. 16. 37.
 11. 49
 Korin 10. 5.

to iż nie było głaczone z wiara tych
ktorych słyseli. Abowiem wchodź-
my do odpożyczenia ktorozymy u-
wierzyli / jako powiedział: Prze-
tożem przepięgi a w gniewie mo-
jim / że nie wniada do odpożyczenia
mojego: choć dotądne są dzieła
Boże od zdożenia świadki. Abo-
wiem tak powiedział na jednym
miejsku o śłodimym dniu: Y odpo-
czynął Bog b dnia śłodirego od
wszystkich spraw swoich. A tu zdo-
bie: że nie wniada do odpożyczenia
mojego. Ponieważ tedy to gosa-
wa / że niektorzy mają wniad do
niego / a ci ktorym pierwey zwi-
astowano / nie wesił dla niedowiad-
stwa: Zdoście nagnacza dzień nie-
ktory: Dziej / mówiac c przez Da-
widá / po tak dlużim czasie (jako
powiedziano) Dziej / jeśli byście
głos jego usłyszeli / nie zaktwarzają-
ciej serc waszych. Abowiem jeśli by
im Zoguc odpożyczenie sprdawisł
nie mówiby był potym o inšym
dniu. A tak gosałwa jesiće odpo-
życzenie ludowi Bożemu. Abo-
wiem ktokolwiek wśedł do odpoży-
cienia jego / y on także odpożynał
od spraw swoich / jako y Bog od
swoich. Starajmyż się tedy / aby-
śmy wesił do onego odpożyczenia /
jeby kto nie wypadł w tenże przepad
niedowiadstwa. Woć żywe jest sto-
wo Boże / y skuteczne / y przerażli-
we nad wszelki d niaczj po obu
stron ostry / y przeniakšace aż do
rozdzielenia y duše y ducha / y śla-
wow / y spítow z y rozeznawšace
myśli y zdania serdeczne. A nie-
máš żadnego e stworzenia / ktoreby
nie było jawne przed obliczem je-
go: owšem wszystkie rzeczy obná-
żone są y obkryte oczom tego / o kto-
rym mówimy.

Przeboż májac Nawyższego
Káptana wielkiego / ktory prze-
niekná g niebiosá / Jezusa Syná
Bożego z trymajmyż się tego h
wyznaniá. Abowiem niemamy Na-
wyższego Káptana / ktoryby nie
z. 1. mógł i z námi cierpieć krewtości
i nášych: lecz ślufonego we wšy-
ktim ná podobieństwo nar. oyczej
a. 12. grzechu. Przystapmyż tedy z duszą

ścis do Tronu káski: abyśmy dosta-
pili miłosierdzia / y káski gnájeści
ku pomocy czasu przystodnego.

ROZDZIAŁ V.

Nawyższego Káptana Vrzad. 6.
Chrystus nam od Boga postanowiony
Nawyższym Káptanem. 7. A on to co
mu wśalnie należało prawdziwie od-
prawił.

Abowiem kásky Nawyższy Ká-
ptan z ludji wśisty / ná ludjie
bywa postanowiony / w tych rzeczech
ktore do Boga należa: to jest, aby
ofiarował dány / y ofiary z grze-
chy. Ktoroby mógł jako przystoji
użalić się niemiejstnych y bła-
dżacych / bsdacy sam obsożony
krewtości. A dla tej jest powi-
niem / jako ná lud / tak y sam ná się
a ofiarować ná grzechy. A nieł so-
bie tej cęci nie bierze / tylko san kto-
ry bywa powołány od Boga / jako
to b y Náron. Tak y Chrystus nie
sam sobie tej cęci przystołać / a-
by się stał Nawyższym Káptanem z
ale ten ktory mu rzekł: Syn moj c
jestes ty / Jam ciebie dziej przodził.
Jako y ná inšym miejscu mowi:
Tyś jest d Káptanem ná wieli /
według porządku Melchisedekowe-
go. Ktory z d dni káski swego /
mólitany y unijone e próżby do
tego / ktory go mógł zchować od
śmierci / z wódnem wielkim y ze
łzami ofiarował: y wysłuchány
jest w tym strachu. A choć był Syn-
nem Bożym, wśátłże z tego co cier-
piał / náuczył się posłuszeństwa. A
ede dośnadnym bsdac / stał się
wśyktim sobie posłusznym / powo-
nym bsdacienia wiecniejszego. Nágrá-
ny bsdac od Boga Káptanem Na-
wyższym / według porządku Mel-
chisedekowego.

Sktorym wieleby się miáło
mówić / y trudnych rzeczy do
wytożenia: álećcie się wy stáli le-
nivi ku słuchaniu. Abowiem má-
jac bydž Aduchycielami względem
czasu / zdoście potrzebujećie / aby
was ucjono / ktore są pierwe po-
cjaci mori Bożych: y stálićcie się
jako inlećki potrzebujący / a nie
twárdego potármu. Wo kásky co

3 Moj.

10. 3. 4

b

2 Moj.

28. 1.

1 Kron

23. 12.

c

Psa: m

2. 7.

Zydow

1. 50

d

Psa: m

110. 4.

Zydow

7. 17.

e

Mat.

27. 39.

Mark

14. 36.

Luka

22. 44.

Lana.

12. 27.

śis tylko młotem karmi / ten nie
jest powiadomy mowy sprawiedli-
wości: (gdym jest f niemowię-
ciem.) Alec dostojnym należą
kwadry potarm: to jest tym/ktory
przez przapwzięcie mają sym-
fity wycwiczone / tu rozegądaniu do-
brego y złego.

ROZDZIAŁ VI.

*Duchowne listwo Żydom strofuje. 4.
Stara pomsta odliczujacym od prawdy
B. opowiada. 7. Do jhney stuzby Bazy
upomina. 13. Przykład Abrahamow
przypomina. 17. Widze na stowu Bo-
żym polegajaca. 19. do kotwicy przy-
rownyma.*

Pozetoy ganiecarny pocjate-
cznych ndul o Chrystusie /
miejmy śis tu dostojności: nie
znomu jatkadając grunty pokuty
oduczynkow martwych / y widry w
Boga. Nauki o chrystie / y o wsta-
daniu rze / y o powstaniu umar-
tych / y o sadzie wiecznym. A to uc-
czynniemy / jeśli tylko Bog dopuści.

Awowiem a nie można jest / aby
ci ktory sa raz oświeceni / y
postowali daru niebieskiego / y uc-
czesniecami śis stali Duch Świs-
tego: Stofowali też dobrego slo-
wa Bożego / y mocy przysłego wie-
ka: Gdymy obydali: aby śis zaś od-
nowili tu potucie / jako ci ktory
sobie znomu trzymują Syna Bożego
/ y jawnie go sromca. Awowiem
ziemia / ktora cześto na śis przy-
chodzący deszcz pije / y rodzi jiele
praggodne tym / ktory ja spram-
ja / bierze błogosławieństwo od Bo-
ga: Lecj ktora przynosi ciernie y
osty / obrzucona jest / y bliska prze-
electwa / ktora na toniec bywa
spalona.

Awśdżje namilejszy / pewnissny
o was coś lepszego y gbawienia
bliższego / chociaż tąd mowimy. A-
bowiem nie jest Bog niesprawie-
dliwy / aby zapomietat prace was-
hey y pracowitey miłości / ktora-
ście otazyli tu Zmienu jego / y g-
bście stuzyli świetym / y jeshce st-
lucyie. A gadamy / aby każdy z was
tęj stranie potajował / tu nalyćim
supetney nadjjeje aż do końca: A-

byście nie byli gnusnymi / ale na-
śladowcami epy / ktoryy przez wia-
re y cierpliwość objedzicijali obie-
tnice. Awowiem Bog obietnice
czyniac Abrahamowi / gdy nie miał
przez tego wistego przysiac / przy-
siągł b przez śiebie samego / Mo-
wiac: Zająste błogosławiac c bło-
gostawic cie bede / y rozmnożę-
jac / rozmnożę cie. A tąd długo cze-
lając / dostajit obietnice. Ludziej
wprawdzie przez wistego przy-
siągają: d przysięga ktora śie
dziejze tu potwierzeniu jest miedzy
nimi końcem wshyctich sporow.

Dla tego też Bog chce dostate-
cznie okagac djedzicom obietnice
nieodmienność raby swojey / uczy-
nit na to przysięgs. Abyśmy prze-
dwie rzeczy nieodmienne / (w kto-
rych niemożna aby Bog kłamał)
wdrówna potiechs mieli / z my, kto-
ryśmy śis ucieli tu otrzymaniu
wystawionej nadjjeje: Ktorey ma-
my jako kotwicy dusy / y belpie-
czny / y pewny / y wchodzący aż we-
wnatry zą gassone: Gdziej Prze-
wodnik dla nas wśedt Jezus /
stamys śis według porządku Mel-
chisedekowego Nawyższym Kaptanem
na wieci.

ROZDZIAŁ VII.

*Co potrzeba uważać w Melchisedeku.
15. W czym mu podobny jest Chrystus.
20. Ciemu Zakon Ewangehy ustępo-
wał ma.*

Awowiem ten a Melchisedek był
Krol Edem / Kaptan Wdgá
Nawyższego / ktory zaszedł droge
Abrahamowi / gdy śis wracał od
porazki Krolow / y błogosławit
mu. Ktoremu y djedziciny ze wsh-
stiego udzielił Abraham: ktory
naprzod wykłada śis Krol sprá-
wiedliwości: petym też / Krol Ed-
lem / co jest / Krol pokoju. Bez ojca /
bez matki / bez rodu / ani pocjatu
dni / ani końca żywota nie mając:
ale przypodobany będąc Synowi
Bożemu / zostawa Kaptanem na
wieci.

Dzaczęćje tedy jako wielki ten
był / ktoremu też djedziciny y
supow dał Abraham Paterarchá.

f
Korin
3. 1. 8.

Matt
12. 45.
Żydow
10. 26.
Piotr
2. 22.

14
13
14
15
16
17
18
19
20
5
6
7
8
9
10
11
12

b
1 Moj.
22. 16.
i salm
105. 9.
Luka.
1. 73.
1 Moj.
12. 30.
y 17. 4.
y 28. 17

a
1 Moj.
14. 12.

b
4 Moj. 12. 21. 5 Moj. 12. 5. c
1 Moj. 14. 20. d
Zydow 5. 10. e
1 Moj. 49. 2. Matt. 2. 6. Objaw 5. 5. f
Psal 110. 4. Zydow 6. 6.

Uci ktoryy sa z synow Lewiego b
urząd Kaptanów przymujszy / roz-
kazanie mają / aby bracia dzieś-
ćcine od ludu wedlug zatonu z to-
jest / od braci swoych / choc wplyli z
biode Abrahamowych. Ale ten kto-
regu rod nie jest poczytny miedzy
nimi / dzieśćcine c wzias od Abra-
hama / y temu ktoryy miał obietnice
błogosławit. A bez wszelkiego sporu
mniejszy od wielkiego błogosławień-
stwo bierze. A tuć dzieśćciny bio-
rg / ludzie ktoryy umierają: tam są
ścis on o ktorym świadczono iż ży-
wie. Nij tak rzekł / y sam lewi teory
dzieśćciny bierze / dał w Abraha-
mie dzieśćcine. Abowię jeszcze był
w biodrach ojcowstkich / gdy wyszedł
przeciwo niemu Melchisedek.

A Przetóż byśli dośkonałość
przez kaptanstwo Lewitkie /
(gdny są niego wybdany jest zakon
ludowi) jakąż tego jescze byt
potrzeba / aby infty kaptan wedlug
porządku Melchisedekowego pow-
stał / a nie był d wedlug porządku
Aronowego midnowany? A po-
niważ kaptanstwo jest przemiesio-
ne / musi też y zakon przemiesionny
być. Bo ten o ktorym się to mowi /
iniego jest potolenia / z ktorego ja-
den niestujysz Ofkarzowi. Abowiem
jawną jest / iż z potolenia Judowe-
go e posebny A N nasi : o ktorym
potoleniu nie ystrony kaptanstwa
niemowit Mojsef. Dwfem obfcie
to jescze y z tego jawną jest / iż po-
wstał infty kaptan wedlug porząd-
ku Melchisedekowego: Ktoryy się
stał nie wedlug zatonu przytazá-
nia cielesnego / ale wedlug mocy
żywota niestajitelnego. Abowiem
zak świadczy: Ipy jest kaptanem
ná wieli / wedlug porządku Mel-
chisedekowego. Wo się stało znie-
śienie onego przestego przytazá-
nia dla słabosci jego / y niepojętku:
Bo niczego do dośkonosci nie
przywiodł zakon / ale ná miejsce jego
wprowadzona jest lepsza nádziejá /
przez ktora się przybliżamy do Wo-
gá. A to y względem tego / że nie
bez przysięgi jest wprowadzona. Wo-
śis oni bez przysięgi kaptany sta-
wdli: a ten z przysięgi przez tego /

5
22
6 23
24
7
25
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

ktoryy rzekł do niego: Przysięgł
g PAn / a nie będzie tego kaptanem /
Ipy jest kaptanem ná wieli / wo-
dlug porządku Melchisedekowego
22
Tak dálece lepszego przywierga
23
stał się rekolmia: Jezus. Wiac
też onych wiela bywáto kaptan /
dla tego iż im śmierć nie dopu-
24
ściła żywidy trwać: Ale ten iż ná
wieli zostawa / wiecznie ma kaptan-
25
stwo. Przetóż y dośkonale zbawić
może te / ktoryy przez ten przystępują
do Wogá: gámsie żyje / aby orędo-
26
wał za nimi. Lástiego sąjiste przy-
stato nam mieć Nawyjszego Ká-
27
ptana / swietego / niewinnego / nie-
potalánego / odszczynego od grze-
śnitow / y ktoroby się stał wyjszy
nád niebiosá: Ktoroby nie potrze-
28
bowal ná káždy h dzień jako oni
Nawyjszy Kaptani / pierwey są
swoje grzechywasne / ckar spráwo-
wác / a potom są ludzie: bo to u-
cájnit raz / samego siebie ofiaro-
wawszy. Abowiem zakon / ludzie
podlegle kretkości / stánowił są
Nawyjsze kaptany: ale słowo przy-
śięgi / ktore się stało po zatoni-
postánowiło Syná Wzkiego dośkona-
tego ná wieli.

ROZDZIAŁ VIII.

Abym tym pewniey znieśienienia cere-
monii Zakonnych dowiedł. 5. Przypo-
mnia, że dla tego byty postánowione,
aby niebieskiemu przyżytkowi służyty.
z. Z Ieremiafa. 13. pokázuje że Stary
Testament poprawy potrzebował.

1
2
3
4
5

Ale suminá tego co się mowi ná
Wesli, iż cástiego mamy Nawyjsze-
go Kaptana / ktoryy usiadł a ná prá-
wicy stolicy wielmożności ná nie-
biesiach: Stuga będąc swiętnice
a prawdziwego onego Przybptku /
ktoryy P A N zbudował a nie cżto-
wiel. Abowiem káždy Nawyjszy
Kaptan tu ofiarowánium dárów y
ofiar bywa postánowiony: Z kąd
potrzeba było / aby y ten miał coby
ofiarował. Wo gdyby był ná ziemi /
nie byłby Kaptanem / potiby go sta-
wali oni kaptani ktoryy wedlug za-
tonu dary ofiarują: Ktoryy służy
faktowi b y cieniowi rzejcy nie-
bieskich / jako Mojsefowi od Wogá

g
Psal 110. 4.h
3 Moj. 9. 9.
yic. 6.
Zydow 30. 30.a
Mark 16. 19.
Zydow 1. 3.
yic. 2.b
Kolo 2. 17.

powiebjano byto/gdy miał doświ-
 czyć przybytku: *Patrzajże/(mowi)*
 25. 40. *abyś e uczytnił wespół we drug*
 2 Moj. *ęstaktu/ktoryc jest okazyany na tej*
 25. 40. *gorze.*
 7. 44. **A**le teraz *nieś* Kapłan tym ga-
 7. 44. *dnieszego urzędu dostąpił im*
 d *jest pozbrednieniem lepszego d przy-*
 Zydow *miernia/ktore lepszymi obietnicami*
 9. 15. *jest utwierdzone.Wogdyby ono pier-*
 wse bylo bez przysgany /tedyby
 wtoremu nie szukano miejsca. *Abow-*
 wiem ganiąc *Zydy/e mowi*: *Oto*
terem idę/wmowi *WAn* / *gdy uczytni* g
 31. 31. *domem Izraelstym y z domem Jud-*
 31. 31. *stym przymierze nowe: Nie wedrug*
 31. 31. *Przymierza ktorem uczytni* g *oicy*
 Rzym *ich/wdzyen ktorem je uia* g *za re-*
 11. 27. *ts ich/abytn je wywiode* g *zicmie E-*
 Zydow *gipkiey: abowiem oni nie zostali*
 10. 16. *w tym przymierzju mojim / d Jam*
 ich *gdniedbał/mowi* *WAn*. *Przeteż*
 toć *jest* *Przymierze* g *ktore posta-*
 nowie z *domem Izraelstym po tych*
 dniach / *mowi* *WAn*: *Dam prawa*
 31. 33. *moje w mpsł ich / d na sercach ich*
 Ezech *napisze je z y bede z Bogiem ich / d*
 11. 29. *oni beda ludem mojim. Y nie be-*
 11. 29. *dzije uczył jaden bliźniego swego/ y*
 Zacha *żaden brata swego/mowi* g *Po-*
 2. 8. *gnaj* *WAn*. *Abowiem wyspy mis*
 2. 8. *pognają/ od namnieszego z nich/ aż*
 6. 16. *do nawieszego z nich. Wo miłosćim*
 Objaw *bede nieprawościom ich / d grze-*
 21. 3. *chow ich y nieprawości ich nie*
wspomnis wiecey. A gdy mowi/
Nowe z Pierwsze czyni wiotchym.
A to co wiotkaje y gtarzeje się/
bliskie jest gnieszenia.

ROZDZIAŁ IX.

Postanowienie przybytku. 10. y
obrzedu Zakonne do prawdy w Chry-
stusie okazany stusj/ac. 13. Zamyka,
iz nam wiecey żadnego innego Kapła-
ná nie potrzeba. 24. gdyż sam Chry-
stus w Nowym Testamencie ten Wzrad
nykorywa.

A *Miastoc* y *piertwe* ono przy-
 2 Moj. *merze ustáw okolo służby* *Bo-*
 26. 2. *zey,y swiętnicy swięcty. Abowiem*
 b *spráwiony a był przybytek pierw-*
 2 Moj. *szty/w ktorym był swięcznik/y stot/*
 15. 23. *y postádné b chleby/ktory swa-*
no swiętnicę. A zá drugę gásto-

4 *no był przybytek/ ktory swano*
 4 *swiętnicę nánwieska: Májac*
 4 *stota kádjilnic/y szęcznie przy-*
 4 *miernia/ gęwśad stolem powleczo-*
 4 *ng z w ktorey była d miádro stole/*
 4 *inájące w sobie Mánne y laste*
 4 *Náronowe ktora była gádwietná/*
 4 *y e Tablice Przymierza. A ná d*
 4 *szęznica był f Cherubinowé*
 4 *chwaly / ktoryy gáćienidli* *Wbta-*
 4 *gálnia: o ktorych rzecząch teraz*
 4 *nie potrzeba mowić o kádjey go-*
 4 *sobná. A to gdy ták przęgotowa-*
 4 *no/ do piertwego przybytku gáwśe*
 4 *wchodzą Káptani/służby Boze ob-*
 4 *práwujac. Ale do drugiego rąg g*
 4 *w rot sam Náwójky Káptan/ nie*
 4 *bez trwie ktora ofiáruje sam gá h*
 4 *śie y zá ludkie niewiádomości.*
 4 *Przęz co dáwa gnić Duch swię-*
 4 *ty/ iz jęszce nie była objáwiona*
 4 *drogá do swiętnicy/ potl jęszce*
 4 *trwał piertwy przybytek. Ktorey*
 4 *był wzorem ná ten terázniejszy*
 4 *czás: w ktorym dáry y ofiáry by-*
 4 *wája ofiárowáne/ktore nie mogó w*
 4 *sumnieniu doskonálym i uczytnić*
 4 *tego/co służbe Wójá odpráwuje:*
 4 *Zytko w pokármách/y w napojách/*
 4 *y w roznych ompráwiniách/y w usta-*
 4 *wách cieleśnych/ aż do czásu náprá-*
 4 *wienia włożone były.*
Ale *Chrystus przęszedł/ Ná-*
 4 *wójky Káptan przęstych dobr/*
 4 *przęz wistly y doskonályy przębd-*
 4 *tek nie restę gbudowány/to jest/ nie*
 4 *tego budynku z Ani przęz trefw ko-*
 4 *ziow y cielcow: ale przęz własná k*
 4 *tręw swoje wśedt raz do swiętni-*
 4 *cy/ gnáłáshy wiczejné odkupienie.*
 4 *Abowiem jeśli trefw wosól i y ko-*
 4 *stól/ y popiół jáfowice potrápiá*
 4 *jac/y zplugáwione podmígca tu o-*
 4 *czępóćieniu ciátá: Jáfóž dáleko*
 4 *przęz Duchá wiczejnego sámego*
 4 *śiebie ofiárował nienágánionym*
 4 *Wogu/ oczępóći sumnienie wáśe ob-*
 4 *uczytnowó martwých tu słuženiu*
 4 *Wogu n jzwemu? Y dla tego jest*
 4 *Nowego Testámentu Poźbredni-*
 4 *kiem: aby/gdyby o śmierć násta-*
 4 *pilá ná odkupienie onych wśstep-*
 4 *ow ktore były pod piertwym Te-*
 4 *stámentem/ ci ktorey są powótá-*

c
 2 Moj.
 25. 10.
 d
 2 Moj.
 16. 33.
 4 Moj.
 17. 10.
 e
 5 Moj.
 10. 1.
 f
 1. 9.
 2 Kron.
 5. 10.
 g
 2 Moj.
 25. 12.
 h
 2 Moj.
 30. 10.
 3 Moj.
 16. 2.
 i
 Zydow
 7. 27.
 j
 Zydow
 7. 19.
 k
 10. 16.
 LE. na
 Nredá
 Biatá.
 k
 Dziej
 10. 22.
 Zydow
 10. 12.
 l
 2 Moj.
 16. 24.
 m
 1. 7.
 1. 7.
 1. 7.
 n
 1. 7.
 o
 Rzym
 6. 13.
 p
 5. 6.

ni/wzięli obietnicy wiecznego dzie-
 djactwa.*
2 Powiem gdzie jest Testament/
 i potrzebą aby śmierć nastąpiła
 tego / skoro czyni Testament. **16**
3 Testament p tych ktorzy zmarli
 moony jest : gdyż jeszcze nie jest
 ważny jeśli żyw ten co Testament
 uczynił. Zgad ani on pierwszy Te-
 stament bez krwi nie był poświę-
 cony. **17**
4 Abowiem gdy Mojżesz wpy-
 sło przysięganie według zagonu o-
 powiedzial wespółkiemu ludowi/
 wzięawszy krew cielcow y kozłow s
 wodą y z wina śariatow/ y z hi-
 sypem i y śmie rōięgi y lud wpyślet
 potropił. **18**
5 Mowiac: Ląc jest q krew
 przymierza ktore wam Bog przys-
 ięgał. Do tego y przysięte y wpy-
 sło nacyjnie do służby Bożej nale-
 żęce/krwią także r potropił. **19**
6 A nie-
 mał wpyślo według zagonu krwi
 oczyszczenie bywa : a byś roztania
 krwi nie bywa odpuszczenie grze-
 chow.
7 Ląc potrzeba było/aby śkatek
 onych rzeczy/ktore są na niebie/
 tymi rzeczjami były oczyszczone : a
 same rzeczy niebieskie lepszymi ofiá-
 rami / niżeli te. **20**
8 Abowiem Chry-
 stus nie wśedł do świątynie rsta
 uczynionej / skoro był wizerun-
 kiem prawdziwej / ale do samego
 nieba : aby się teraz okazywał
 przed oblicznością Bożą są nami.
9 A nie iżby cęsto ofiarował samego
 siebie / jako Dawnyśy Kaptan
 wchodzi do Świątynie co rok ze
 krwią cudzo: (Bo inaczej musiał-
 by był cęstotroć czterech od po-
 cętku świata) lecz teraz przy
 poświęceniu wiecow / raz objawiony
 jest tu ogładzeniu grzechu przez
 ofiarowanie samego siebie. **21**
10 A jako
 postanowiono ludjom raz a u-
 nrzeć / a potem i będzie sad : Ląc y
 Chrystus u raz będzie ofiarowany
 na ogładzenie wielu grzechow z
 drugi raz się bez grzechu ołaje
 tym / ktorzy go ośietawia x tu
 zbawieniu. **22**

ROZDZIAŁ X.

Niedoskonaleść ofiar Zakonnych. 0.
 iż na każdy rok powarzane były. 5.

Chrystusowa ofiara jedyna, wieczna. 6.
 Dawidowe o tym świadectwo. 19. Su-
 rowa groźba tym ktorzyby Chrystusa
 we łaskę odrzucili. 26. Ciężliwość.
 32. z wiary pochodząca zalecona.

1 Powiem jakon mając a cieni
 przysiętych dobr/ a nie sam obraz
 rzeczy / jednatimij ofiarami / ktore
 na sądy rot ustawnicnie ofiarują/
 nigdy nie moze tych / ktorzy do nich
 przysiępują / doskonalszymi uczynić.
2 Do inaczej / przestano by ich byśo
 ofiarować : Przeto / jeśli już nie
 mieli żadnego sumnienia o grzechy
 ci ktorzy ofiarują / będąc raz oczy-
 ścieni. **3** Ale przy tych ofiarach dzieje
 się przypominanie grzechow na
 każdy rok. **4** Abowiem nie można
 rzecz aby krew b wosow y kozłow
 niada ogładzić grzechy. **5** Przetoż
 wchodząc na świat / mowi : Ofiary
 y obdarty c nie chciales i ales mi
 ciadło sposobił. **6** Cętopalenia y ofiá-
 ry są grzech / nie upodobająć się.
7 Lędm rzekł : Dto idz : (Na po-
 cętku świata napisano d o mnie)
 abym czynił o Boże wola twoje.
8 Powiedziawśy wżęcy z się ofiary/
 y obdarty y cętopalenia / y ofiary są
 grzech nie chciał / ani sobie upodo-
 bał / (ktore według zagonu bywa-
 ja ofiarowane.) **9** Lędy rzekł : Dto
 idz / abym czynił o Boże wola two-
 je i znosi pierwe / aby wtore po-
 stanoził. **10** Przez ktora wola jeste-
 smy pośmieni / przez ofiars ciała
 Jezusa Chrystusa raz uczyniona.
11 A wśelcić kaptan stoi na sądy
 dzień służby Bożej odprawując / a
 jednatimij ofiary cęstotroć ofiaru-
 jąc / ktore nigdy grzechow ogładzić
 nie mogą. **12** Lęcy ten jedn ofiars o-
 fiarowawśy są grzechy / na wieki
 siedzi e na prawicy Bożej : Na to-
 nec ośietawiając / a aby pokojeni f
 byli nieprzysięciacie jego podno-
 Źeniem nog jego. **13** Abowiem jedn ofi-
 arą doskonalszymi uczynił na wieki
 e / ktorzy bywają poświęceni. **14** A
 świadcy nam to y sam Duch
 Świety. **15** Abowiem powiedziawśy
 pierwe : Ląc jest przymierze kto-
 re g postanowio i nmi po onych
 dniach / mowi y An : Dam prawá
 moje do serca ich / a na wysłach ich

p Galat. 3. 15.
 q 1 Moj. 26. 2.
 r 1 Moj. 40. 2.
 s 1 Moj. 3. 17.
 t 1 Moj. 14. 14.
 u 1 Moj. 2. 17.
 v 1 Moj. 30. 23.
 w Syrach 14. 12.
 x Filip. 3. 12.

a Kolos. 2. 17.
 b 1 Moj. 16. 14.
 c Psalm 10. 7. 8.
 d Iana. 5. 46.
 e Mark. 16. 19.
 f Dziej. 2. 33.
 g 1. 3.
 h Psalm 110. 1.
 i 1. 13.
 j 1. 13.
 k 1. 27.
 l 2. 8. 10.

nąpiše je: A grzechow ich y nieprá-
wosci ich / nie wspomnisz wiecey. A
gdziś jest odpuszczenie ich / jużci
wiecey ofiary nie potrzeba są
grzech.

Mając tedy / bracia / wolność
wrócić do Świątyni przez
krew Jezusową; (Droga nowa
y praw / ktora nam poświęcił przez
śmierć; to jest / przez ciałko swoje.)

P Kapłana wielkiego naddomem
Wojym: Przystąpmyż / prawdy-
wym sercem / w zupełności wiary /
mając oczyszczenie serca h od sum-
nienia złego: **P** omyle ciałko wo-
dą czystą / trzymajmy wyznanie na-
dziejne niechwiejące się: (Woc
wielny jest ten ktory obiecał.)

P przypuszczajmy się jedni drugim ku
pobudzaniu się do miłości / y do
dobrych uczynków. Nie opuszczaj-
jąc społecznego zgromadzenia na-
szego / jako niektorzy obyczaj mają:

Ale nąpomindajcie jedni drugich, a
to tym wiecey / całym wiecey widzi-
cie że się on dzieje i przybliża. Abo-
wiem jeśli byś upodobowałnie grze-
szyć po wzięciu znajomości pra-
wdy / nie go stawiałabyś już ofiarą są
grzechy: **A**le straszliwe niejakie o-
czekawanie sadu / y zapalenie ognia
ktory pożreć ma przestępni. Kto-
by odrzucił Żakun k Mojżeshow /
bez miłosierdzia są świadectwem

I dwu albo trzech m umiera. Co się
wam zda? **J**akóż przegożego karania
gobjien jest ten / ktoby Syná Wo-
żego podespał; y krew przypierga /
przez ktora był poświęcony / są po-
spolita miar / y Duchą świętym?

Abowiem znamy tego ktory powie-
dźiał: **W**nie n pomst / Ja oddam /
mowi Pan. **P**żasie: **P**an sadzić
o będzie lud swój. **E**strasznać rzecz
jest wpaść w ruce Boga żywego.

Wspomniacie ná dni pierwej / w
ktorych będzie oświeceni / gnosili-
ście wielki boj utrapienia: **Ł**ubo to
gdysie byli y uczynieniem y utra-
pieniem ná podzim y wylądowaniu /
y subteż gdpście się stali ucześni-
mi tych / ktorymi się ták odchodzi-
no. **A**bowiemście y z więzienia

Mego że mną utrapieni byli / y roz-
chwycenie q majątności waszych

przejśćcie r z radością / wiedząc
że macie w sobie lepszą majątność
w niebie / y trwając. **P**rzetoż nie
odrzucacie duszności waszej / ktora
ma wielką wartość. **A**bowiem ciera-
pliwości wam potrzeba / a bdyście
wola Boga czyniąc / odnieśli obie-
tnic. **W**oc jeżeje bargo bargo má-
luczo / a oro ten ktory ma przy-
brzdję / a nie omieśta. **A** sprawie-
dliwyż wiary są być będzie: a jeśli-
by się kto zchraniał / nie tocha się w

Abowiem przez nie świadectwa
dosli przodkowie. **W**iaira rozumie-
my iż świad a jest sprawiony sto-
wem Wojym: **t**ak yż rzeczy ktore
widziemy / nie staly się z rzeczy wi-
działnych / ale z niczego. **W**iaira se-
pfa ofiars ofiarowat Abel Boga /
niżeli Kajin: przez ktora świade-
ctwo otrzymał / że jest c sprawiedli-
wy / jakóż sam Bóg świadectwo
dał o darczech jego / a przez te umar-
ły d jeżeje mowi. **W**iaira Enoch e
jest przemieśiony / aby nieogładat
śmierci / y nie jest przemieśiony prze-
to / że go Bóg przemieśił. **A**bowiem
pierwey niż jest przemieśiony / miał
świadectwo / że się podobat Bogu.

A bez wiary nie można podobać
się Bogu. **A**bowiem ten co przyste-
puje do Boga / wierzyć musi że jest
BOG / a że nadgrode dawa tym / kto-
rzy go szukają. **W**iaira nąpomni-
ny będzie od Boga f Noe o tyn-
czego jeżeje nie było widzieć / bojąc
się / przygotował Korab ku zachow-
waniu

ROZDZIAŁ XI.

*Powiedziawszy co jest wiara. z. do-
wodzić nie śniący wszyscy ktorzy od po-
czatku świata z bawieni byli. 4. Bogu
służyli. 35. meki cierpieli y Bogu im
podobali, tylko przez wiara: Aby wie-
dzieli Żydowie że tylko przez same
wiara w święta jedności z ojzami mogą
być zbawieni.*

Wiaira jest gruntem: tych rza-
czy ktorych się spodziewamy y
domodem rzeczy niewidzialnych.
Abowiem przez nie świadectwa
dosli przodkowie. **W**iaira rozumie-
my iż świad a jest sprawiony sto-
wem Wojym: **t**ak yż rzeczy ktore
widziemy / nie staly się z rzeczy wi-
działnych / ale z niczego. **W**iaira se-
pfa ofiars ofiarowat Abel Boga /
niżeli Kajin: przez ktora świade-
ctwo otrzymał / że jest c sprawiedli-
wy / jakóż sam Bóg świadectwo
dał o darczech jego / a przez te umar-
ły d jeżeje mowi. **W**iaira Enoch e
jest przemieśiony / aby nieogładat
śmierci / y nie jest przemieśiony prze-
to / że go Bóg przemieśił. **A**bowiem
pierwey niż jest przemieśiony / miał
świadectwo / że się podobat Bogu.

A bez wiary nie można podobać
się Bogu. **A**bowiem ten co przyste-
puje do Boga / wierzyć musi że jest
BOG / a że nadgrode dawa tym / kto-
rzy go szukają. **W**iaira nąpomni-
ny będzie od Boga f Noe o tyn-
czego jeżeje nie było widzieć / bojąc
się / przygotował Korab ku zachow-
waniu

Abowiem przez nie świadectwa
dosli przodkowie. **W**iaira rozumie-
my iż świad a jest sprawiony sto-
wem Wojym: **t**ak yż rzeczy ktore
widziemy / nie staly się z rzeczy wi-
działnych / ale z niczego. **W**iaira se-
pfa ofiars ofiarowat Abel Boga /
niżeli Kajin: przez ktora świade-
ctwo otrzymał / że jest c sprawiedli-
wy / jakóż sam Bóg świadectwo
dał o darczech jego / a przez te umar-
ły d jeżeje mowi. **W**iaira Enoch e
jest przemieśiony / aby nieogładat
śmierci / y nie jest przemieśiony prze-
to / że go Bóg przemieśił. **A**bowiem
pierwey niż jest przemieśiony / miał
świadectwo / że się podobat Bogu.

A bez wiary nie można podobać
się Bogu. **A**bowiem ten co przyste-
puje do Boga / wierzyć musi że jest
BOG / a że nadgrode dawa tym / kto-
rzy go szukają. **W**iaira nąpomni-
ny będzie od Boga f Noe o tyn-
czego jeżeje nie było widzieć / bojąc
się / przygotował Korab ku zachow-
waniu

Abowiem przez nie świadectwa
dosli przodkowie. **W**iaira rozumie-
my iż świad a jest sprawiony sto-
wem Wojym: **t**ak yż rzeczy ktore
widziemy / nie staly się z rzeczy wi-
działnych / ale z niczego. **W**iaira se-
pfa ofiars ofiarowat Abel Boga /
niżeli Kajin: przez ktora świade-
ctwo otrzymał / że jest c sprawiedli-
wy / jakóż sam Bóg świadectwo
dał o darczech jego / a przez te umar-
ły d jeżeje mowi. **W**iaira Enoch e
jest przemieśiony / aby nieogładat
śmierci / y nie jest przemieśiony prze-
to / że go Bóg przemieśił. **A**bowiem
pierwey niż jest przemieśiony / miał
świadectwo / że się podobat Bogu.

A bez wiary nie można podobać
się Bogu. **A**bowiem ten co przyste-
puje do Boga / wierzyć musi że jest
BOG / a że nadgrode dawa tym / kto-
rzy go szukają. **W**iaira nąpomni-
ny będzie od Boga f Noe o tyn-
czego jeżeje nie było widzieć / bojąc
się / przygotował Korab ku zachow-
waniu

h
1 Piotr
1. 2.

i
1 Iand.
8. 18.
k
5 Moj.
17. 2.
I
Matt.
18. 14.
Iand.
8. 17.
Ker.
13. 1.
m
5 Moj.
29. 15.
n
5 Moj.
32. 15.
Rzym
12. 19.
o
5 Moj.
30. 9.
p
1 Kor.
13. 9.
q
1 T. ff.
2. 14.

Dziej
5. 21.

s
Abak
2. 4.
Rzym
6. 17.
Galas
3. 11.

1 Moj.
5. 6.
b
1 Moj.
4. 4.
c
Matt.
23. 15.
d
Żydow
13. 24.
e
1 Moj.
5. 24.
Syrach
44. 18.
f
1 Moj.
6. 13.
Syrach
44. 17.

g	wantu domu swego/przez ktory po-	23	rozglazaj. Wiadra narodzinowy sie	x
1 Moj.	tepił świat: y stat się dziedzicem		u Mojżesz / był utrzuty przez try-	2 Moj.
12. 1.	sprowadliwości tej która jest z		nieścigac od rodziców swoich/prze-	1. 16.
Dziej	widry. Wiadra powołany będąc	8	to je widzieli nadobnedzicicątko x/	y 2 Moj
7. 2. 3.	Abraham g usuchał Boga, aby po-		y niebali się wyrotu krolewskiego.	2. 11.
h	sedł na ono miejsce store miał	24	Wiadra Mojżesz y będąc już doros-	22 Moj
Zydow	wziąć ją dziedzictwo/y wyszedł nie		stym/zbraniał się być zwany sy-	11. 4. 5
12. 22.	wiedząc dotąd idzie. Wiadra mie-	9 25	dem coki Záráonowey: Nádziej	22 Moj
23. 14	skat w ziemi obiecanej jako w cu-		sobie obrawły te rzeczy cierpieć z	2. 28.
Objaw	dzej/ mieścił je w namieścich z		ludem Bożym/nizeli doczesną mie-	22 Moj
21. 14.	zadaniem y z Jákobem / spolnemi	26	z grzechu rostkę: Zá wieśte po-	12. 21.
i	dziedzicami tejże obietnice. Abo-	10	kladał je bogactwo nád starby E-	22 Moj
1 Moj.	wiem uczejawiał miásta h maig-		girsie/ uragánie Ehyptusowe z	14. 21.
17. 19.	cego grunty z ktorego sprawca y	27	bo się ogładat ná obpdáte. Wid-	d 12 Moj
21. 2.	budowniczym jest Bog. Wiadra	11	ro opuścił z Egiptu nie bojąc się	2. 20.
Rzym	táże Sará wzięta moc i ku przy-		gniewu a krolewskiego: bo jákoby	e 12 Moj
4. 12.	jęciu nasienia/y mimo cjas wietu		widział niewidziadnego/mężnie so-	2. 1.
k	porodziła: gdyz miał ją wierne-	28	bie poczynat. Wiadra odchodził b	26. 23.
Rzym	go tego ktory obiecał. Uprzedził z	12	Wielkánoc wylanie krwi z aby	f 1 Sedk
22. 13.	jednego/y to k obumarłego/ roz-		ten ktory trócił pierworodne / nie	6. 21.
l	plodziło się potomstwo jáko mno-	29	dotknął się ich. Wiadra przešli	g Sedk
1 Moj.	stwo l gwiazd niebieskich / y jáko		przez morze c czerwone / jáko po-	4. 6.
15. 5.	piasek nieszczęny / ktory jest ná		sufy: o co kudziwy się Egiptczá	h Sedk
22. 17	brzegu morstym. Wędug widry	13 30	nie/potonesi. Wiadra mury Jeru-	13 24.
m	umarli ci wszyscy nie wzięwszy o-		chá d upábly / gdy je odchodzono	i Sedk
1 Moj.	bietnic/dáe z dáletá je upátrujac/	31	przez siedm dni. Wiadra Rácháb e	11. 15.
23. 4.	y cieszyli się nimi / y widali je/y		wspetecznicá nie zgináły wespót	k 1 Sedk
247. 9.	wprowadzi/ je są gościmi y przy-	14 32	niepostuśnymi/ przjawiały spo-	16. 13.
n	chodniámi na ná ziemi. Wó ci kto-		czny spiegi do gospody. A cóz wis-	12 Sam
2 Moj.	ryz táł mowiz / jáwnie okázujá/ i		cey mam mowic? Woby mi cjasu	1. 20.
3. 6.	ojezyczny futáje. A wyprawdzie	15	nie státo/gdybym miał powiáddé o	m Dan
Matt	gdymby byli ná ons pamiétáti z		f Edeonie/y o g Wárátu / y o h	6. 16.
22 32.	ktorey byli wysli / mieli dást cjasu		Sányonie/y o i Jekte. y o k Da-	n Dan
o	wrócić się zás: Ale oni lepszey zá-	16	widzie/y o l Sámuelu/y o Proro-	3. 25.
1 Moj.	dáje/ to jest niebieskiej. Przetój y	33	kách. Ktorey przez widra zwalczy-	o 1 Krol
22. 9.	sam Bog niewstydzi się nazwać n		li krolestwa / czynili sprawiedli-	19. 2.
p	Boziem ich / bo im miásto zgoto-	17 34	wość/dostspowáli obietnic / lwom	p Sedk
2 Moj.	wat. Wiadra ofiarował Abraham		pásejeli m zámieráli: Zágáśáli	3. 15.
31. 12.	o Jádáta będąc kufony: á ofia-		moc n ognia / uchodzili ostrzód o	y 16. 18
Rzym	rowat jednorodzonego/ ten ktory		mieczyw / mocnymi p się stwáli	q Sedk
9. 7.	był wziął obietnicę: Do ktorego	18	z niemocnych/ meźnymi bywáli q	3. 3.
g	rzeczono: W Jádátu tobie bádzie	19 35	ná wojnie) wojská cudzoziencow	1 Sedk
1 Moj.	y nazwano nastienie: Wwózając		r do uciekania przawodźli: Nie-	7. 21.
27. 28.	to / i j Bog moze y od umártych		wiásky odbieráły s umárte swoje	s 1 Krol
r	wzbudzić: z tad go tej w podoben-		wzbudzone z á drudy sá ná r pro-	17. 23.
1 Moj.	stwie zmartwychwstánia przylat.	20	bách roziagnieni / nie przjawiały	22 Mac
48. 18.	Wiadra ofoto przystych rzeczy bte-		wpáwienia/ aby lepszego dostapili	6. 9.
s	gostáwli Jádát q Jákobá y E-	36	z martwychwstánia. Drudy zásie	u 2 Mac
1 Moj.	sawá. Wiadra Jákob umierając	21	posmiemist u y biczwánia do-	7. 22.
47. 31.	ekádemu z synow Josefowych r		świadczyli z nád to y gwiazet y x	x 12 Moj
c	blagosławił/y poklenił się s pod-	37	więzienia. Wpli y kámiowáná/	20. 2.
1 Moj.	parły się ná wiercy lasti swojej.		pię przecieráni / tufeni/miecżem	y 1 Krol
50. 24.	Wiadra Josef t umierając o wy-		zábijáni/chodzili w owezpy z y w	21. 13.
u 1 Moj	ściu synow Izráelskich wzmianc	22	tozich storácz: byli w niedostátku/	22 Krol
2. 1.	uczynił / y strony kóści swoich	38	w ucisku/w niewcádiech. (Kto-	11. 2.

ropch nie był świadk godzien) Żydzi
 sił się po pustyniach / y po górch / y
 jaskiniach / y jamach ziemie. A ci
 wszyscy świadectwo otrzymawszy
 przez wiars / nie dosłapili obietni-
 ce: Przeko / je Wog o nas coś lep-
 tego przejrzał / aby oni bez nas nie
 stali się dostojnymi.

ROZDZIAŁ XII.

Y od tych Ojcow ktore wylicz, 1, 2, 3, 4, y od Chrystusowego przykladu Żydy do cierpliwosci y siateczności upomina. 11. Wezy ze doczesnego nawiedzenia P. Anskiego nie mamy według zdania cielesnego ścować. 12. A niechy miedzine jako cel, do ktorogo bieżemy, przed oczy sobie wysławiać.

Pokoto siebie leżacy obfot świad-
 bów / złożywszy wśelali a ciężar y
 grzech ktory nas śnądnie obśkpu-
 je: przez cierpliwosc bieżmy w za-
 wodzie / ktory nam jest wystawio-
 ny. Patrząc na Jezusa wodzą /
 y dośnościciela wiary / ktory dla
 wystawionego sobie radosci / pobijał
 b trądy wgardzimyś smote / y
 uśiadł na prawicy stolice w Bożey.
 Przekoż uważajcie jaki jest ten /
 ktory podejmował takowe od grze-
 sznitow przećmko sobie / przećmwa-
 nie z abyście osłabiwszy w umy-
 słach wśpuch / nie uślawiał. Jeste-
 ście się aż do d kwie nie / przećmo-
 wili / walcząc / przećmko grzechow-
 wi. Cypłioście / gypamiśtali / nāpo-
 minania / ktore wam jako synom
 mowi? Synu e moj / nie setce so-
 bie powożaj / kaźni Włóstey / a nie
 kręć serca / gdy od niego bywaś ka-
 rany. Abowiem / togo WłA n mifu-
 je / tego karsz / a śnaga / kąddego /
 ktorego / a śnā / przymuje. Jestli
 gności cie karanie / Wog się wam o-
 śturuje jako synom. Abowiem / to-
 rż jest syn / ktorego / b Dziec nie
 karat? A jeśli jesteście bez kara-
 nia / ktorego / wszyscy są ucześni-
 mi / zedyście / bętarćami / a nie sy-
 nami. A nād to / cielesne / Dziec nāsę
 mielismy / ktory w karad / a ba-
 lismy się ich: / Zaj daleko wiecey
 nie mamy / bę / poddni / Dcu / f du-
 chow / abyśmy żyli? Abowiem oni

Rzym 4. 4. Efezow 4. 22. Kolos. 3. 2. 1 Piotr 2. 1. Lukasz 24. 16. Filip 2. 2. 9. 1 Piotr 2. 11. Żydow 2. 2. 7. 8. 1. d 1 Korin 10. 12. e Frzy 3. 11. f 4 Moj 6. 22.

nā nāsę dni / jako się im / aśto nas
 karad / a te ten / y pożytkowi / nāsę-
 mu. nā to / bę / ucześni-
 mi / światobliwosci byli. A wśelkie
 karanie / gdy / przytomne jest / nie / aś
 się być / wesole / ale / smatne: / lec /
 potym / omoc / światobliwosci / spo-
 tojny / przyności / tym / ktory / są
 przez / nie / wycwiczeni.

Pokotoż opuścione / ruce / y / zem-
 dlone / kolana / wyprostujcie: / A
 czynicie / koleje / proste / nogami / wś-
 spmi: / iżby / to / co / jest / chrome / g /
 drogi / nie / uśtapilo / ale / rādziej / u-
 drowione / bę. / Pokoż / g / nāsłā-
 dujcie / ze / wśpłtami / y / h / świato-
 bliwosci: / bez / ktorey / jeden / nie / o-
 glda / WłA. / Wpātując / żeby / kto
 nie / obpād / od / łāsti / Bożey / a / żeby
 ktory / torż / gorzkości / nie / podroś-
 d / nie / przekā / j / y / przeć / aby / się
 ich / wieś / nie / pokalāto. / Aby / kto / nie
 był / wśeteczny / albo / sprośny / aś-
 to / Eśaw: / ktory / aś / potrdm / jedne
 przeć / i / pierworodztwo / swoje. / i
 Abowiem / wiecie / iż / y / potym / gdy /
 ściał / objędzic / by / błogostawieś-
 two / był / odrzucon: / Wo / nie / z-
 laż / k / mieśca / pokuty / choć / sey / a /
 płacem / sukā. / Wosć / nie / przyś-
 pili / i / do / gory / etora / się / do / dośnā-
 y / do / ognia / gora / aś / do / w-
 chru / y / do / ciemności / y / do / burzy: / y
 do / dzwiśtu / traby / y / do / glosu / stow / z
 ktory / ci / co / spłeli / probili / aby / wie-
 cey / m / do / nich / nie / mowiono: / (/
 Abowiem / niemogli / znieś / tego / co / im
 rozgdymano. / Gdyby / się / y / byś /
 gory / n / dośnā / b / aś / dzie / utāmio-
 norāne / albo / pocistiem / przeć / b /
 A / tād / strādne / to / byś / co / widzieli /
 ze / t. z. / Mojż / rzedi: / Błetkem / się /
 y / drze.) / Ale / ci / wystapili / do / go-
 ry / Spon / y / do / miāśā / Wog / o / ży-
 wego / do / Jeruzalem / niebieskiego / y
 do / niezliczonych / tpsiecy / Anjofow: /
 Do / wādne / zgromādzenia / y / do
 zebrań / pierworodnych / ktory / w /
 spłani / w / niebie: / y / do / Wog / aś-
 dziego / wśpłt / y / do / Duchow /
 światobliwych / y / dośnādnych: / p
 y / do / Pośrzednik / nowego / Zestā-
 mentu / Jezusa / y / do / kwie / potro-
 pienia / lepse / rzedz / mowiącey / ni /
 p / Abłowā.

Rzym 12. 18. 2 Kor 12. 11. h Matt. 5. 2. i Moj. 25. 33. k 1 Moj. 27. 28. l 2 Moj. 19. 11. m 2 Moj. 29. 19. 5. Moj. 5. 5. 178. 6. n 2. Moj. 29. 13. o Galat. 4. 26. Objaw 21. 2. p 4. 10. Żydow 11. 4.

Wszystkie swiate. Pozdrowiać was
bracia ze Włoch. Łaska niech be-
dzie z wami wszystkimi / Amen.

Ten List do Zydom / napisá-
ny ze Włoch przez Lp.
moteufá.

LIST POWSZECHNY SWIE- TEGO JAKUBA APOSTOLA.

W tym liście Święty Jákub / do wniecienia świętey pobożności przy niektórych o-
biektach Chrześcijańskich osobdch / usługując. I. od rzeczy niektórych skodliwych
bracia odwołgi: od niecierpliwosci w tryzju / w rozd. 1. od v. 2. aż do 13. od czynienia
przejrzyna grzechu samego Boga / od v. 13. do 19. od gniewu / od v. 19. do 26. od pozwiere-
chney obłudney pobożności / od v. 26. do końca rozd. od pochlebstwa bogatym / a od wagár-
dy ubogich / w rozd. 2. od v. 1. do 14. od Śwáwienia przypisowania śmemu rozwiere-
chnemu wiary wyznaniu / od v. 14. do końca rozd. od bliżnich świádomania / w rozd. 3. od v.
1. do 9. od zgorzecczeństwa / od v. 9. do 13. od nienawiści y niezgodny / od v. 13. do kon-
ca rozd. od lekkomyślności y w modlitwach ożrebteści / w rozd. 4. od v. 1. do 11. od
urgania bliżniemu / od v. 11. do 13. od złego cjasu żyzowania y o miu rozumienia a w
nim się kłopotania / od v. 13. do końca rozd. od ślaniastwa w rozd. 5. od v. 1. do 4. od
zapłaty zátrzymania y od swowolnego życia / od v. 4. do 9. od trywch / od spof braci sie-
bie urażania / od v. 9. do 12. od lekkomyślney przypięzi / od v. 12. do 13. II. Do cnot
niektorych usługuje: trzyn ćierpliwie ności / w rozd. 1. od v. 1. do 5. Modlitwy z wiara
odstawiać / od v. 5. do 13. zndé zepswanie ludzkie y dobroć Boga / od v. 13. do 18.
Słowa B. pilnie słuchac y przestrzegac / jezptá hánowac / dobre uczynki czynic / swidtem
śis nie kalcic / od v. 19. do końca rozd. ucżciwość wprędzic bogatym y ubogim / w rozd.
2. od v. 1. do 14. Zywotem pobożnym wiare wyswiadczac / od v. 14. do końca rozd.
Znowu rádzy jezptá hánowac w rozd. 3. od v. 1. do 13. Pokoj obmystawiac / od v. 13. do
konca rozd. unizac śis przed Bogiem y ludzmi / w rozd. 4. od v. 1. do 7. Dyablu śis
sprzeciwic / od v. 7. do 8. Pokutowac zá grzechy / od v. 8. do 13. usac y. B. od v. 13.
do końca rozd. hpdz długo ćierpliwu / w rozd. 5. od v. 7. do 13. w cżas feżesćia y nie-
feżesćia Jms Boże wielbic w v. 13. y 14. modlitwy zá chore w ciele czynic / a ducho-
wnie chorujacych náprawiac / od v. 14. do końca.

ROZDZIAŁ I.

Zalca i wsta ćierpliwic. 5. modli-
tmy. 6. wdre. 10. skromnoś. 13. Po-
kusy ku ztemu nie sa od Boga. 19.
Gdyz on jest wstykab dobrych z cży-
sprawca y Panem. 22. Iako się mamy
z słowem B. obchodzić. 25. y czym
nabożnstwo naše oświadczac.

Aktub sługá Boży y
płná Zęzusa Chry-
stusa / dwimánadzie
pokoleniom ktore sa
w rozproszenu / zdro-
wia zyczy.

A nawietka a rádobc mieście
bracia moji / gdy w rozmáiste
potusy wypadacie. Wiedzac iż do-
świadczenie wiary wásey sprawu-
je ćierpliwosc. A ćierpliwosc niech

madostóndy ucżonek / zebycie
byli dostónali y zupelni / ktorymby
na niechym nie zgodzito. A jeśli ko-
mu z was zgodzít ná mgdrości /
niech prosi u Boga / ktory je feżes-
tze wstykim dawa / a nie wyina-
wia y w bádzie mu dána. Ale niech
probi z wiara b nie niematwic:
Abowiem kto wápi / jest podobny
wałowi morsieniu / ktory od wid-
trupedzony y miotány bywa. Wo-
niech / nie mniema ten cżowiel /
aby co miał wjac od płná. Wjac
umyśtu drożstego / jest niestáteczny
we wstykich drogách swoich. A
niech się chlubi bráć niestego stanu
w wywyższeniu swoim: A hegdé-
w ponizzeniu swoim: bo jako twiá-
trawy c przeminie. Abowiem jak-
stónce sieby wéśie z gorgocócia /

b
Matt.
7. 7.
yaz. 22
Mark.
11. 24.
Lukasz
11. 9.
Janá.
14. 2.
yia. 23
c
Psaln
102. 12.
yiaz. 13
Ez. 45.
40. 4.
y Piotr
1. 24

1 ufuszyto trawę a twiad jey opadł / y
 2 oginstá oná śliczność kŕeaktu
 3 jegoś ták pŕogdy w drogách swo-
 4 jich umiśdnie. Wrogostáwiony mają
 5 ktory gnośi á pokuszenie : bo gdy
 6 bedzie doświadeżony / weźmie e ko-
 7 rons jymotá / ktora obiecat Pán-
 8 tym ktory go miŕują.
 9 **A**lden gdy bywa kusony / niech
 10 nie mowi : Od Woga kusony by-
 11 wam. Wo Bog nie moze kusony byc
 12 we gzym / á sam nikogo nie kubi.
 13 **A**le káždy bywa kusony / gdy od
 14 swoich własnych požádlivosti by-
 15 wa pociągiony y przynecony.
 16 **Z**átem požádlivosti pociągwy /
 17 rodzi grzech / á grzech bedgc wyto-
 18 nány / rodzi śmierc. Nie bádżcież
 19 bráćia moji miłi.
 20 **W**szelki datet dobry y wśeláti
 21 dar dośkonáły z gory jest / z kŕe-
 22 pujuacy od Djeá świátości / u kto-
 23 rego niemáś odmiany / áni zámie-
 24 nia ná wstecz śis wracájącego.
 25 **K**tory przeto je chciá / porodziť nas
 26 słowem prawdy / ku temu / żebyśmy
 27 byli niejákami pierwiastkami ŕwo-
 28 rzenia jęgo. A ták bráćia moji miłi /
 29 niechś bedzie káždy cłowiel przeti-
 30 ku słuchániu / ale nierychty ku g mo-
 31 wieniu y nierychty ku gniewowi. Wo
 32 gniew mąz / nie spráwuje spráwie-
 33 dliwosci Wozey. A ták odrzućiwŕy
 34 wśelátie plugástwo y bytet złości /
 35 á cichosci przymicie stow wścže
 36 pione / ktore moze zbráwić duśe
 37 wáśe.*
 38 **A** bádżcie cępnicielsm h stowá /
 39 á niesłucháćiami tyko / ofuśa-
 40 wájącymi sámpych siedie. Abowiem
 41 jeśli teo jest słucháćem stowá / á nie
 42 cępnicielem : ten podobny jest me-
 43 łowi przypárującemu śis obliczu
 44 národzenia swego we zwierciedle. Wo
 45 sámeo siebie obejrzał y odśedł / á
 46 wnet záponniał jákim byt. **A**le
 47 ktoby wejrzał w on dośkonáły zá-
 48 kon wolności / y gośtawáby w nim /
 49 ten nie bedgc słucháćem zápámiś-
 50 tliwym / ále cępnicielem uczynku ś
 51 ten błogostáwionym bedzie w u-
 52 czynku swoim. Jestli kto miedzy
 53 wámi zba śis byc nábożnym / nie
 54 kiesznájac języczá swęgo / ále zwo-
 55 dżgc serce swe / tego nábożniśtwo

27 prozne jest. Nábożniśtwo cępste y
 28 niepotáline u Woga y Djeá to jestś
 29 Náwiedzáć śieroty y wdowy w u-
 30 ciśtu ich / y záchowáć sámeo siebie
 31 niepotálinym od świdtá.*

ROZDZIAŁ II.

Brákwáno w osobách z wiára Chry-
 2 stusowa iie nie z gádzá. 14. Która nie
 3 dośjc jest wyrzáć stowy. 15. ale ja
 4 trzeba uczynkám miłosiernym o-
 5 świadcáć. 21. Przýktdem Abráh-
 6 má Patrýarchy. 25. y Ráehaby.

1 **B**ráćia moji / nie miejcie z brá-
 2 tówaniem a osob wiary PÁn-
 3 náwego JEZUSI CHRYSUSA / ktory
 4 chwalebný jest. Abowiem gdyby
 5 wśedł do zgromádzenia wáśęgo
 6 moź májgc pierścién stowy w śácie
 7 świetney / á wśedłby teź y ubogi y
 8 podłym objzieniu : Y wejrzelibyście
 9 ná tego co ma świetná śiś / á rze-
 10 klibyście muś Ty siádz sámp porá-
 11 ćcie : A ubogiemubycie rzekliś
 12 Ty ták stoj / ábo siádz tu pod po-
 13 nożkiem mojim : A zajeście juź nie
 14 uczynili roznosci miedzy sobá / y
 15 nie stálibie śis s. d. j. áni mpyśli
 16 gtych ? **S**łuchájcie bráćia moji
 17 miłi / á záz Wog nie obrat ubogich
 18 ná tym ówiecie / aby byli bogátni
 19 w wierze / y bádżcie ámi kroleśtwá /
 20 ktore obiecat tym ktory go miś-
 21 ła ? **A**lećie wy zniwázápli ubo-
 22 giego. **A** záz bogáće gwástem was
 23 nie ućiślá / y do sádom was nie
 24 pociągá ? **A** záz oni nie błuźnił
 25 onęgo gácnęgo Zmienia / ktore jest
 26 wygwáne ná wámi. A jeśli zę-
 27 nicie zákon kroleśti wedlug pi-
 28 smá : **B**ádżieś miłowáć b bliźniego
 29 twęgo játo sámeo siebie / dobrze
 30 cępnicie. **L**ecz jeśli osobámi bráćiu-
 31 ście / grzech popełniacie / y bywacie
 32 przelónáni c od zákonu / játo prze-
 33 stępc. Abowiem ktobykolwiel zá-
 34 chowáć á wśyślet zákon / á w se-
 35 dny mby upadł / ślác śis winien wśyś-
 36 tlich przýkazan. **W**o ktory rzekłś
 37 Nie bádżieś e cudzołóž / ten teź
 38 rzekłś : Nie bádżieś zábijáć. **A** jeśli
 39 byś nie cudzołóž / ále byś zábít /
 40 stáćeś śis przestępcá galonu. **T**ák
 41 mowicie y ták cępnicie / játo ci ktory
 42 wedlug zákonu wolności macie

d
 Jobá.
 5. 17.
 Przyj.
 3. 11.
 Zydow
 12. 5.
 Objaw
 8. 19.
 e
 1. Kerin
 9. 24.
 2. Tym.
 4. 7. 2.
 LE. ná
 N. IV.
 10. Wiel
 kiejroc
 f
 Ekkies
 5. 1.
 Syrách
 5. 13.
 g
 Przym
 17. 27.
 Ekkles
 7. 10.
 Matt
 7. 21.
 Rzym
 8. 13.
 LE. ná
 N. V.
 10. Wiel
 kiejroc
 h
 Matt.
 7. 21.
 Rzym
 8. 13.

a
 3. Moj.
 19. 15.
 5. Moj.
 10. 47.
 2. Kron
 19. 7.
 Jobá.
 34. 19.
 Przym
 24. 23.
 Dziej
 19. 34.
 Rzym
 12. 11.
 b
 3. Moj.
 19. 2.
 Mat. 2.
 12. 39.
 Mark.
 12. 31.
 Rzym
 13. 9.
 Galat
 5. 14.
 c
 3. Moj.
 19. 15.
 5. Moj.
 2. 17.
 y 16. 19.
 d
 Matt
 5. 19.
 e
 2. Moj.
 30. 14.

f bydź sadzeni. Abowiem sad bez mi-
 tościerdžia t bedzie temu / co nie
 czynił miścierdžia: ale miścier-
 dżie chlubi się pręciwto sądowi.
 g Dż pomoże bracia moi, jeśli by
 to rzekł iż ma wiara / a uczyn-
 towdy nie miał / igali go oná wiadrá
 może zbawić ? A gdyby brát albo
 siostra byli g nieobdżiani / y zcho-
 dżićoby im ná powśednicy żywno-
 ści: Przetkby im kto z was i Dż-
 ćie w potoku / Ugrajćie się / y ná-
 jedźćie się: ale ná dóbćie im po-
 trzeb ciátu nalazćych, coż to po-
 może ? Tákże y wiadrá / nie mali
 uczynków / martwa jest sáma wfo-
 bie. Ale rzecze kto i Ty masz wiadrá /
 a ja mam uczynki i utaj mi wiadrá
 twoje bez uczynków twojich ? a ja
 tobie utaję wiadrá moje z uczyn-
 ków moich. Ty wierzyś iż jeden
 jest Bog i dobre czyniś: y dyablic
 temu h wierzą / wśótje drżá. Ale
 chceśli wieźćie ó cżłowicze már-
 ny, iż wiadrá bez uczynków martwa
 jest ? Abrahám Oćiec náś / igali nie
 z uczynków usprawiedliwiony jest /
 gdy ofiarował i Izááta syná swo-
 go ná Oltarzu ? Widziś iż wiadrá
 spólnie robili z uczynkami jego / a
 uczynków wiadrá doskonała się stá-
 tá. A ták wypelnio się pismo / kto-
 re k mowi: Y uwierzyś Abrahám
 Bogu / y przepcykano mu to ku
 spráwiedliwości / y przajacielem i
 Bogym názwáný jest. A widzićie
 iż z uczynków usprawiedliwiony
 bywa cżłowiek / á nie z wiary tytko.
 Tákże też y m Adám wśetecznica /
 igali nie z uczynków jest uspra-
 wiedliwiona / gdy przyszedł one po-
 sły / y inśa droga wypuścítá ? A-
 bowiem jákto ciáto bez dusze jest
 martwe / ták y wiadrá bez uczynków
 martwa jest.

ROZDZIAŁ III.

Ięzyk cżłowieka Chrześciańskiego
 zwiaśkami wiary y miłóci S. ma być
 hánowány. 9. Pożytk y niepożytki ja-
 zyka. 15. Madrości ludzkiej roznośi.
 17. od niebieskiej.

a Niechaj was nie wiele będzie a
 i Inducyjcielsmi / bracia moi /
 wiedząc że ci się sad obnieśiem.

2 Abowiem w wielu upadamy wśy-
 scy: Jeśli kto b nie upada w ślowie-
 ten jest doskonałym męzem / ktory
 też może ná wodzy trzymać y wśy-
 sto ciáto. Do toniom wśyjdá w-
 geby wyprawujemy / aby nam po-
 wolne były / y wśyśtkim ciátem ich
 tierujemy. Oto y okrzyć hocé ták
 wielkie są / y tegimi wiátrami ps-
 dzono bprwáją: wśát y namniejszym
 śtyrem bprwáją tierowane / gdżie-
 toświeć jest woła sternikowa. Ták
 y jezyl / máty jest cżłonek / wśátje
 bárzo się wnośi. Oto máłuczi
 ogień / játo wielki lás zápala: Y
 jezyl jest ogień y áwiat niepra-
 wiedliwości. Tákci jest postáno-
 wiony jezyl między cżłontami ná-
 śnymi / ktory speći wśyśtko ciáto / y
 zápala tolo urodzenia náśego, y
 bywa zápalony od ognia pielielne-
 go. Abowiem wśelkie przyrodo-
 nie / y dżitich zwierzat / y ptaków / y
 gádjín / y morskich ptwor bywa o-
 krocone / y jest okrocone od ludżi.
 Ale jezylá jeden z ludżi okroćci
 nie może: Ktory jest nie okrocone
 ste / y pełne jádu śmiertelnego.
 Przezeń błogosłáwimy Boga / y
 Dżcá: y przeń przektinamy lu-
 dżie / ktory ná podobieństwo Boga
 stworzeni są. Z jednychże ust wy-
 chodźi błogosłáwienie y prze-
 electwo. Nie ták to ma być / bracia
 moi. Iżali zdroy z jednego źródołá
 wypuścá y śłodká y gorzká wodę ?
 Iżali c może / bracia moi / figowe
 drzewo przynosić oliwki / albo win-
 na máćic figi ? Ták jeden droj
 śłoney y śłodkiej wody oraz nie
 wydawa.

13 Jeśli kto jest mądry y umie śtny
 śmiedzy wámi? Niech potaje do-
 brym obcowániem uczyni swoje
 w mądrej śichości. Ale jeśli macie
 gorzká d gawioć y zájatrzenie w
 sercu wáśym / nie chlubić się dñi
 tlamajáćie pręciwto prawdy. Nie
 jestci tá mądrosć / y goryś step-
 jaca: ale ziemśta / byśleca / dyabel-
 śta. Wo gdżie jest gawioć y záj-
 atrzenie / tam y rostertki y wśelká
 zła sprdá. Ale mądrosć ktora jest
 z gory / naprzodci jest cżyśta / potym
 spokojna / mierna / powolna / pełna

b
 Strach
 14. 1.
 19. 16.
 25. 11.
 c
 Matt.
 17. 16.
 Lukasz
 6. 44.
 d
 Korin
 1. 3.

miłosierdzia / y omocow dobrych / nieposadajaca / y nieobłudna. **Uc** 18
omoc sprawiedliwości w pokoju
bywa słany tym ktorzy pokój
cżynią.

ROZDZIAL IV.

Niepożytki z uczynkow cieleśnych
idaca wylecia. a. Pokora zaleczajac.
y odpychy. 10. słacowania inszych. 14.
y krawkoici swych z pomnienia, od-
wodzi.

Wadze są waży y wadzy mie-
dzy wami? **W**ali nie są tak? **Je**
jest, y lubości wáshych / ktore walczą
a w ciałach wáshych. **P**ogadacie /
á nie macie: gástrzyćcie y gawidzi-
ćcie / á nie możecie dostać: wádzicie
śis y walczyćcie wódtę: nie otraw-
mawacie / przeto iż nie prosicie.
Prosicie / á nie bierzećcie: przeto
iż jle prosicie: ábyście to ná ro-
stosy swoje obracali. **C**udzofo-
jniczy y cudzofojnicze / nie wie-
ciej iż przyjąj c świaćta / jest
nieprzyjąjnia **B**ożja? **P**rzetoż /
ktobykolwiek chciał być przyja-
cielem tego świaćta / stawa śis
nieprzyjacielem **B**ożym. **A**lbo mnie-
macie / iż próżno pismo d mowi:
Izali tu zagrośóći pojedá duch
ktory w nas mieszka? **W**sem hoj-
niejsza dawa táśle: bo mowi: **B**og
śis e pyśnym przeciwnia / ále po-
kornym táśle dawa. **P**oddajciej śis
sedyf **B**ogu / á dajcie odpor g dya-
błu / á utiecze od was. **P**rzybliźcie
śis ku **B**ogu / á przybliży śis ku
wam. **O**bedojćcie h rece grzesznicy /
y oczysććie serca / stórzycie umy-
ślu dmojstego. **W**adźcie utrapieni /
y jákujcie / y pńćajcie: śmiech wáś
niech śis obroci w jákóś / á rádobé
w smet. **W**nijajcie śis przed obli-
cjem **P**ánstím / á wpyśy was.
Nie obmawiajcie jedni drugich /
bráćcia: **K**to obmawia bráćta / y po-
tespia bráćta swego / obmawia za-
kon / y potespia zakon: á jeśli potes-
piś zakon / nie jesteś czynicielem
zakonu / ále sedyja. **J**eden jest **Z**a-
konodawca / ktory może zdáwić y
háćraćć. **U**le to ktoś i jest co pots-
pias drugiego?

Wadze teraz wy k co mowicie:
Wdzió / áibo jutro pojedym do

tego miśta / y gniemy tam przeg-
jeden rok / á bedziemy kucyjóc / y
zost sobie przywiedzijem: (**K**to-
raz nie wiećie co jutro bedzie: **W**o
coś jest żywot wás? **P**órá gáijste
jest / ktora śis ná masy czas potá-
zuje / á potym nifczaje.) **W**iaćto
tego cobyście mieli mowić: **W**e-
dźieli **P**án m chciał / á bedziemy
żywi / uczynimy to áibo owo. **U**le
teraz głubicie śis w pyśe swojej.
Wśesta głubá tákowa / gta jest.
Przetoż / kto umie dobre czynić: á
nieczyni / grzech na.

ROZDZIAL V.

*Bogaczom saku Bożego srogóći opa-
máda, gramac ich hardái. 7. aby ubo-
dzy sthac o nieścieszonym bogaczom
dokonaniu. skromnie znowils ućikj. 12.
Odwodzi od lekkomyślnych przysiąg.
13. VV utrapieniu y w chorobie coby
czynić.*

Wadze teraz bogacie / pńćajcie ná-
przetajac ná dęgámi wáshymi
ktore przpda. **B**ogactwo wáśe
zgnito: á háty wáśe mośe zgrzyty.
Zto wáśe y srebro wáśe porozes-
wiaćto: á rdz iśch bedzie ná świa-
decwo przeciwto wam / y požrže
ciáśta wáśe játo ogień. **Z**gromá-
dźcie śis **S**arb ná ostatnie dni.
Dto zapláćta a robotnikow ktorzy
jeli trájiny wáśe od was zátrzy-
wana wola / á wóldna jeńcow we-
śty do usfu **P**áná **Z**astepow. **Z**oli-
śćie w rostosách b ná ziemi / y bu-
jajćie śie: wytuczyliscie serca wá-
śe / áto ná dżień zabijania ofiar. **P**o-
czepiliscie / zamordowaliscie sprá-
wiedliwego: á nie przeciwnia śis
wam.

Przetoż bráćcia badźcie ćierpli-
wymi / áj do przysćcia **P**ánstie-
go. **D**to oracj oczekawa drogiego
pożytku ziemie / ćierpliwie go oczek-
lawajac / dżyby otrzymal debęj rdn-
ny y wieczorny. **W**adźciej y wy c
ćierpliwymi / á utwierdźcie serca
wáśe: ábowiem śis przybliża przy-
śćie **P**ánstie. **N**ie wydpchajcie jed-
ni przeciwto drugim / bráćcia:
ábyście nie byli osadzeni: **D**to
Esbjta już przede brzwiami stoi.
Bierzcie ná przykład bráćcia moji /

a
Roz
7. 23.
b
Mat.
9. 22.
c
1. Jan.
2. 19.
d
4. Moj.
12. 29.
e
Job.
22. 29.
Przyp
3. 34.
y 29. 29.
Mat.
3. 12.
Luk.
14. 21.
y 12. 14.
1. Piotr
3. 5.
f
1. Piotr
5. 6.
g
Efe.
4. 27.
h
Ez.
1. 15.
i
Rzym
10. 4.
k
Luk.
12. 17.

I
Przyp
27. 2.
m
Dziej
12. 21.
Korin
16. 7.
2 Kor.
4. 19.
n
Luk.
12. 47.
a
5. Moj.
19. 13.
5. Moj.
24. 15.
b
Luk.
16. 15.
c
Luk.
21. 19.

Chrystusa od umarłych: Ku dzie-
 4 | dźictwu nieskazitelnemu y niepo-
 5 | kalánemu/ y niezwiódktemu/w nie-
 6 | bieśiech dla was záchowánemu :
 7 | Ktorzy mocą Bożą strzeżeni by-
 8 | wacie przez wiary w zbawieniu/
 9 | ktore zgotowane jest/ aby było ob-
 10 | jawione czasu ostatcznego. W
 11 | czym weselicie się/ teraz c má-
 12 | luczko (jesliże potrzebá) zámuce-
 13 | niem w rozmáitých pokusách/ Aby do-
 14 | 17. 3. | świadczenie wiary wáśey daleko
 15 | 10. | droższe niż było ktore ginie/ ktore-
 16 | d | go jednáť przez d ogień doświad-
 17 | Pr 17. 3. | cząja / znalezione było/ wam tu
 18 | e | chwale/ y tu cęci/ o tu stawie/ w ob-
 19 | Janá. | jawienie JEzusa C hrystusa. Kto-
 20. 29. | rego e nie widzianych misujecie :
 21 | e | ktorego teraz niewidząc / wśáđże
 22 | e | weń wierząc / weselicie się rado-
 23 | e | ścia niewymowną y chwalebną :
 24 | e | Obnosząc toniec wiary wáśey/ zba-
 25 | f | wienie dusz. *

D Ktorym z bawieniu mywiado-
 1 | wali się/ y badali się Proro-
 2 | 4. 38 | cy z ktorzy o tej fácie / ktora ná
 3 | g | was przyció miała / prorokowali.
 4 | Luka. | Wabając się/ ná ktory/ albo ná ja-
 5 | 12. 35. | ki czas objawiał Duch C hrystu-
 6 | h | sów ktory w nich był : świadczące
 7 | Luk 1. 75. | pierwey o utrapieniách/ ktore mamy
 8 | 2 | przyció ná C hrystusa/ y o wielkiej
 9 | 7. 1. | gátny chwałie. Ktorym objawio-
 10 | i | no jest/ iż nie s sámpm sobie/ ále
 11 | 3 Moj. | nam tym usługowali/ co wam teraz
 12. 44. | zwiádfowano przez te ktorzy wam
 13. 2. | kazáli Ewángelja przez Ducha
 14. 7. | Swiełego z niebá zeslánego / ná
 15 | k | ktore rzeczy prágna pátrzyć An-
 16 | 5 Moj. | jołowie.

P Ktetoż przepásawby biodrá z
 17 | 10. 17. | pmyśli wáśey/ y trzeźwimi be-
 18 | 2 Kron. | dąc/ dośkonáją miejcie nádbiejsz tu
 19 | 19. 7. | tej fácie/ ktora wam dána będzie w
 20 | 34. 19. | objáwienie JEzusa C hrystusa.
 21 | D 2. 10. | Jako synowie posłusni/ ktorzy się
 22 | 10. 37. | nie przypodobowacie prześtom w
 23 | Rz 2. 1. | nieumiejatności wáśey poządliwo-
 24 | Galat. | ściom. Ale jako ten ktory was po-
 25 | 2. 6. | wofał swięty jest/ y wy badźcie
 26 | Efe 1. | h swiętymi we wśelkim obcowá-
 27 | 6. 9. | niu: Dla tego że nápisano : Swie-
 28 | Kol 1. | ty mi i badźcie/ iżem Ja jest Swie-
 29 | 3. 25. | tego/ ktory bez k bráku osob káżdeá

go sádjí według uczyńku / pátrzyć
 1 | ábyście w bóžájni czas ptegrzy-
 2 | 18 | mowánia wóśwego trawili: Wie-
 3 | 10. 45. | dyc iż nie s kážitelnymi rzeczami,
 4 | 1 Korin. | órebrem ábo złotem wypuścieni je-
 5 | 4. 20. | steście/ od márníego obcowánia wó-
 6 | 37. 33. | śwego od ojcom pobánego: Ale bro-
 7 | m | go ktwig / jako m Wárdná nieo-
 8 | 9 14. | winnego y niepokalánego/ C hrystu-
 9 | 2. 1. | susa: Przejrzánego przed gátoje-
 10 | 1. 7. | niem s swiáta / á objáwionego
 11 | 21 | cjasów ostatcznych dla was: Kto-
 12 | 1. 5. | rzy go wzbudził od umarłych/ y dá-
 13 | n | mu chwale/ aby widrá y nádbiejá
 14 | Rz 2. 15. | wáśá była w Bogu. Ponieważ
 15 | 15. 25. | óste duse wáśe oczyścili posłuszeń-
 16 | Efe 3. 9. | stwem prawdy przez Ducha Swie-
 17 | 2. 9. | tego, tu nieobłudney o bráterstwie
 18 | Kolos. | miśóści/ z chtënego sercá jedni dru-
 19 | 1. 26. | gie miśujcie uprzyjmie: Odrodź-
 20 | Rz 2. 10. | ni bódąc y niez násiennia skážitel-
 21 | 12. 10. | nego/ ále z nieskážitelnego przez
 22 | 1. 17. | słowo Boże iżne y trwájące ná
 23 | p | wieki. Ponieważ wśelkie ciáto jest
 24 | 1. 18. | jako q trawá / y wśelka chwálá
 25 | 1. 18. | cjąstotek/ ále kwiat trawy: u-
 26 | q | widlá trawá/ y kwiat jej opad-
 27 | 102. 12 | Ale słowo Boże trwa ná wieki. A
 28 | 123. 15 | toć jest słowo/ ktore wam jest zwiá-
 29 | Ezej. | słowane.

ROZDZIAŁ II.

Vpamina, aby żywot prowadzili jako
 1 | ná odrodzone náleży. 6. y aby ich miá-
 2 | ra w C hrystusa nie stábiáta. 11. Ná
 3 | ostatok do posłuszeństwa przestímko prze-
 4 | dożonym. 21. y dá z noszema uśiżkow
 5 | przykładem C hrystusowym, prowadzci.
 6. 4.

P Ktetoż złożywszy á wśelá
 1 | 1 | Páźność/ y wśelá zbráde/ y o-
 2 | 4. 22. | btdue/ y gázdność/ y wśelácie obmo-
 3 | 3. 2. | wistá: Játo dopiero národzone
 4 | 12. 1. | niemowiętká/ scjerego młecá slo-
 5 | b | wá Bożego požádajcie/ ábyście przez
 6 | 34. 9. | nie urosli. Jesliście tyślo sfośto-
 7 | c | wáli b je dobrotliwy jest PáK.
 8 | 1. 6. | Do ktorego przypisując/ do ká-
 9 | 12. 1. | mienid iżwego z ácz ob sádjí odrzu-
 10 | 1. 6. | conego/ ále od Bogá wybránego/ y
 11 | 12. 1. | kóstownego: Y wy jako iżwe ká-
 12 | 12. 1. | mienie budujcie się/ w dom duchow-
 13 | 12. 1. | ny/ w káptánstwie c swięte/ tu
 14 | 12. 1. | ofiárowánium duchownych d ofiar/
 15 | 12. 1. | przyjemnych Bogu przez JEzusa

f Galat
1. 28.
LE. na
N. V.
p. S.
Trojcy
g
Rzym
is. 5.
Filipp.
3. 16.
Przyp.
27. 22.
Matt.
5. 39.
Rzym
12. 17.
Jesaja
5. 15.
Psalms
34. 13.
K
Izaja
1. 16.
I
Matt.
5. 10.
Piotr
2. 20.
m
Izaja
8. 12.
Matt.
10. 16.
II
P. rr
2. 11.
O
Rzym
5. 6.
Zyd.
9. 15.
P
I Moj.
6. 7. 14.
77. 1.
Matt.
14. 21.
Luk.
17. 26.

nienieściemu oddawajcie uczci-
wość / jako też spot- biedźcie się
kási f żywota: aby się modlitwy
wásze nie przerywały.

A Rá toniec / wchycy baktie g
jednomósl / spot- cierpiacy
doległości / bratersko miłacy /
mifobterni y dobrośliwi. Nie od-
dawajac złego za złe / dni tájania
za tájanie : lecz przeciwnym oby-
cądjem dobrozgeracj : gdyż wiecie
iż ná to powołani jesteście / abyście
błogosławienstwo objedźdźcysłi.
Abowiem kto chce żywót i mifó-
wódc / oglądać dni dobre / niech
pohámuje jezusa swego od złego / a u-
sta jego niech nie mowia zdrób.
Niech się odwróci k od złego / a
cýjni dobre : niech suta poloju y
ściga go. Abowiem oczy PAŃStie
otworzone są ná spráwneblwé / a uszy
jego ku próbie ich : Lecz oblicze
PAŃStie przeciwno tym którzy cýj-
nia złe rzeczo. Y ktoż jest coby
wam złe uczynt / jesteście dobre-
go náśladowcami byli? Ale chocia-
byście też i cierpieli dla spráwie-
dlivosti / błogosławieni jesteście : a
strachu ich nie letajcie się / dni
tęrowicie soba : a ié PAŃA Boga
poświacacie w sercach waszych.*

A Baktie sąmsz gotowi tu da-
nim odpowiedzi každemu doma-
gajacemu się od was ráchunku o
tey nádziejey ktora w was jest / z ci-
chostí y z bojáznia / májac n sum-
nienie dobre. Aby w tym w cým
was poinawiaja jako złoczyńce /
zawstydžili się ci którzy nágane
dawaja wásemu dobre mu obowód-
niu w Chrystusie. Lepiej bowiem
jest abyście dobrze cýjniac / jeśli
się tak poboba wóli Bózej / cierpie-
li / niżeli złe cýjniac. Wo y Chrystus
raz za grzechy o cierpił / spráwie-
dlivy za niespráwneblwé : aby nas
przywiedł do Boga / umartwiony
bedac ciátem / a i eożywiony Duchem.
Przez tegożo y tym duchem kto-
ray są w wiáženiu / przychodzą ka-
sat. Ktorzy nie będą nieposlušni
byli / gdy p raz oczekawáta Boga
cierpliwóść za dni Noego / kiedy
Korab gotowano ; w ktoru máto
(to jest ósm) dusz gáchowán : ja w

21 wodzie. Czego teraz Chrystus wpo-
rem bedac / gáchowywa nas (nie
zstádanie cielesnego plugástwa /
ale dopytanie się sumnienia dobre-
go u Boga) przez zmartwych-
wstanie Jezusa Chrystusa : Kto-
22 ry jest ná práwicy Bózej / będzie do
niebá / y pobdwił sobie Anjoły / y
gwierzchności / y moc.

ROZDZIAŁ IV.
Przykład ucierpienia Chrystusa
P. Ana nam wyświóły, napomina
nas abyśmy się grzechów strzegli. 7.
Zaleca modlitwę. 8. miłość. 9. gościn-
ność. 10. wierność w rzadkiem. 11. służbę
B. 12. y cierpliwóść dla imienia P. 17.
karanie Boże iie od domu jego r. czynna.

P Dniwaj tedy Chrystus ucier-
piał za nas w cieles / y wy też
tąż myśla bądźcie ubrojeni : że
ten co cierpial w cieles / y przestál
grzechu ; Aby wá wiecey nie cieles-
nym poządliwóściam / ale wóli
Bózej był ostátek cżásu w cieles.
Abowiem dospé nam / jesny a prze-
słego cżásu żywota / y poweńtálá lu-
bostí Poganów / chodzac w rozpú-
sták / w poządliwóścicach / w opú-
sták / w bieśiádkach / w pizáństák
y sprusnych bátwochwálstwák.
Przetóž / że się wy z nimi nie zba-
dacie ná táką zbyteczną rozpustę /
gda się im rzeczo obca / y bluznia
to. Ci bádžo licžbe temu / ktory go-
towy jest sábić żywe y umarłe.
6 Dla tego bowiem y umarłym ka-
zano Ewángelija : aby sadzeni byli
według Boga Duchem. A wchycy-
7 liemuc się toniec przybliža. Prze-
tož trzejmymi bądźcie / y cýnymi tu
modlitwam.

A Kláde wchycy miejcie uprzą-
wóć / i mo miłość jedni tu drugim :
abowiem miłość b gátruje mno-
9 stwo grzechów. Gościnnymi c
báćcie jedni tu drugim bez d hem-
10 rania. Ráźdy jako wjáł a dat / tak
nim jeden drugiemu usługujcie ;
20 jako dobray sáfárge rozliczney tá-
st. Bózej. Jeśli kto mowi / niech
11 mówi t jako wyroki Bóże : jeśli kto
posluzuje / niech to czyni jako z silny /
ktorey Bóg dodawa s aby we wfy.

ROZDZIAŁ IV.
Przykład ucierpienia Chrystusa
Esefow
4. 17.
Przyp.
10. 12
Jakub
5. 20.
LE. na
N. poB
V. sta-
p. omiu.
c Rzy.
12. 13.
d Filip
2. 17.
c Rzy.
12. 6.
f Jeré.
23. 22.

stkim chwalonej był Bog przez JE-
gusa Chrystusa / ktoremu należą
chwala i panowanie na wielkie-
stow / Amen.*

Namilejszy, niech wam nie będzie
Przejęcia dziwna ten ogień ktory
na was przypadł ku doświadcze-
niu waszemu / jako by co obcego na
was przypadło. Ale radujcie się
z tego / jeście uciesnieni i g ucie-
pienia Chrystusowego : abyście
sie w objawieniu chwały jego d
radością weselili. Jestli was sta-
dla Zmienia h Chrystusowego /
błogosławieni jesteście : gdyż on
Duch chwały a Duch Boży odpo-
cypna na was z ktory względem
niech bywa bluzniony / ale względem
was bywa umielbiony. A jeden z
was i niech nie cierpi jako m: jobo-
ca albo złodziej albo zloczynca /
albo jako w eudyj urgad sie wtra-
cający. Leć jesti ciera jako Chrze-
ścianin / niech sie nie wstydi z o-
wsem niech chwali Boga w tej
mierze. Abowiem cjas jest aby sie
sąd pojął k od domu Bozego. A
ponieważ naprzod zaczyna sie i od
nas / jatiż będzie koniec tych co sa
nieposlušni Ewangelisj Bożey. A
ponieważ sprawiedliwy m ledwie
gdawiony będzie: niezbożny y prze-
sny gdzież sie orażę? Przetoy y ci
ktorzy cierpią według wości Bożey /
niechaj jemu, jako wiernemu i swo-
grycielowi / poruczają dusze swoje
dobrze cypniac.

ROZDZIAŁ V.

Staršych, aby wiernie służyl Kę-
ściołowi Bożemu, y nie panowali nad
nim. s. Młodšych, aby Staršym pod-
danyimi: s. a wštykich, aby sie unizali.
z. trzeciymi y czujnymi badac. y. od-
por dajac: s. a mowa, napomina.

Elaršych ktorzy sa miedzy
wami / prosze ja społ-šaršy y
świadeł ucierpienia Chrystusa

g
2 Kor.
4. 10.
Filip.
3. 20.
a Piotr
1. 7.
h
Mast.
5. 20.
Lukasz
6. 22.
i
Piotr
2. 29.
32. 17.
k
Ierem
23. 23.
Ezech.
9. 6.
l
Lukasz
23. 32.
m
Przyp
11. 31.

wego / y uciesnit chwaly ktora ma
być objawiona. pascie trzody Bo-
ja / ktora jest miedzy wami / dogła-
dając y nie poniewolnie / ale do-
browolnie nie dla sprosnejo gysu /
ale ochotnym umyslem. Ani jako
panujac nad dziedziectwem Pa-
skim. ale wżorni a będąc trzody.
Kdy sie orażę ono Kóiaje pascie-
rzow / odnieściecie niezwiędła b ko-
rons chwały.

Akie miłosny bądźcie poddani
Staršym : a wštycy jedni dru-
gim bądźcie c poddani. Potoy
rg bądźcie wernymi y ogdobieni
gdj Bog wšnym sie d wyje-
cimia / a potornym także dawa. B.
nijajciej sie tedy c pod mocno-
retą Bożą / aby was wywysyl
cjasu swego. Wšystko staranie wa-
se f wrzutimšy na: gdyż on ma
pieczę o was. Trzej wmi bądźcie s
cujcie. Abowiem przeciwit waf-
dywał jako lew g tyczący obco-
dji / szukając koby pojął. Kto-
mu dawaćte odpow: mocni ledac w
wierze / wiedzac yj sie takowe u-
cierpienia nad braterstwem wa-
šym / ktore jest na świecie / wyfony-
waśa. A Bog weseliety łasni / ktory
nas powołał do wieczney chwały
swojej w Chrystusie JEzucie /
gdj maluczo h uciepście / ten niech
was doślanymi ucjnymi / utwier-
dji / umocni y ugruntuje Zemu w nich
bądźcie chwala y panowanie na wie-
ci wielow / Amen.*

Proze Eplwani / wam wiernie-
go brata jako rozumiem / tro-
tem pisal / napominając y swiad-
cząc / iż ta jest prawdziwa łasń
Boża / w ktorej stojcie. Pozdrowia
was społwbrány Zbar ten ktory
jest w Babilonie z y Marel syn
moj. Pozdrowcie jedni i drugich w
pocafowaniu miłosći. Potoy niech
bądźcie wam wštykim / ktorzyście
w Chrystusie JEzucie / Amen.

b
1 Korin
6. 34.
2 Tym
4. 8.
c
2 Tym
12. 10.
E. na
N. III
po S.
Trzej
d
Joba.
22. 29.
Przyp
3. 34.
y 29. 23
e
Luka.
24. 20.
y 12. 14
Isakub
4. 6.
f
Psal.
55. 23.
Mast.
6. 25.
Luka.
12. 22.
g
Iob.
1. 7.
y. 2.
Luka.
22. 31.
h
2 Kor.
4. 12.
Piotr
1. 6.
i
Rzym
16. 16.

LIST WTORY POWSZECHNY SWIETEGO PIOTRA APOSTOLA.

W Tym listie w ktorym sie stan Kościoła Bozego wesoły y smutny opisuje. I. napo-
mina Duch Boży wštykich / aby sie starali o znajemość y uciesnitwo zbawienych

dobrodziejstw B. należących / jako do rozmnożenia się w ściższej pobożności / tak służących do otręgnięcia żywota wiecznego / potym się starali o cnoty S. z wiary pochodzące i do tu przyjeżdżysz tego nąpominania stądzie w rozd. 1. II. Przestrzega od fałszywych Nauczycielow y ich fałszywej nauki / jakym od naśmiemcow niewierzących o sądnym dniu / y od ich żywota złego. Przyjeżdżym potężnie dowodzi prapćcia dnia sądnego / y jakim sposobem odprawowadny będzie / miaduje.

ROZDZIAŁ I.

Debrać Boża. 5. y skárby wiary przypomniany. 6. swieobliwość żywota zaleca. 12. A żeby było tym ważniejsze upominanie jego. 14. że już bliskim jest imierci, oznajmuje. 16. A że oczywistym jest prawdy Chrystusowej swiadkiem twirdzi. 19. Słowo Boże walec zaleca.

Ymon Piotr / stuga y Apostol Jezusa Chrystusa / tym ktorzy rownie z nami kosztowney wiary dostali / przez sprawiedliwość Boga naszego y Zdawiciela naszego Jezusa Chrystusa. Łaska y pokoj a niech się wam rozmnoży przez poznanie Boga y Jezusa Pana naszego : Jako nam jego Boska moc wyszła co b do żywota y do pobożności należą darówada przez poznanie tego / ktory nas powolał tu stawię y tu cnoćie : Przez co bardo wielkie y kosztowne obietnice nam są darowane z abyście się przez nie stali ucześniekami Boskiego przyrodzenia / uszedh pójżenia tego / ktore jest na świecie w poządliwostiach. Kulemu tedy samemu wśelkiej pilności przyktadając / przydajcie do wiary wafey cnoty / a do cnoty umiejtność : A do umiejtności powośćiagglitwość / a do powośćiagglitwości ćierpliwosć / a do ćierpliwosći pobożność : A do pobożności braterska miłosć / a do miłosći braterskiej sąstle. Abowiem gdy to będzie przy was / a obfćie będzie i nie prożnyjni / ani niepożytecznymi wystawi was w gnąjomości Pana naszego Jezusa Chrystusa. Wo przy tym tych rzeczy niemaj / ślepy jest i do tego co jest daleko / nie widzi / gąpominawh na oczyćienie od dawnych grzechow swoich. Prze-

Galat
1. 3.
Piotr
1. 2.
b
Korn
1. 5.

toj bracia / ráczey się starajcie abyście powośanie y wybranie wafę mocne czynili : abowiem to czyniac / nigdy się nie potćniecie. Tak bowiem hojnie wam dane będzie wesćie do wiecznego krolestwa / Pana naszego y Zdawiciela Jezusa Chrystusa.
12 **P**rietoj nie ządiedbam was gąwśe upominąc o tych rzeczach : choćiabście umiejtni y utwirdzeni w terażniejszey prawdzie. Boć to mam gą słusną rzecę potim jest w tym przybytku / abym was pobudzal przez nąpominanie. Wiedząc iż prettie jest złozenie przybytku mojego i jako mi y Pana nasz Jezus c Chrystus objawił. A starac się będs o to że wśelaciy miary z abyście wy y po jećcię moim te rzeczy sobie przypominali. Abowiem nie baśni jakich misternie d wymysłonych nąśladujac / uczyńnilimy wam gnąjoma Pana naszego Jezusa Chrystusa moc y przyśćie : ale jako ci e ktorzyśmy oczywąd swymi widzieli wielmożność jego. Wziął bowiem od Boga Djąć cęść y chwate / gdy mu był przyniesiony glos takt od wielmożney chwaty : Ten jest on k Syn mojmify / w ktorym mi się upodobáto.
18 **A** glos ten mysm stycheli z nieba przyniesiony / będąc z nim na oney gorze Swietey.*
19 **N**amymocniejsza mowa Proroka : Ktorey pisnując jako swiece w ciemnym miejscu świecaćey / dobrze czynicie / dżyby dñien oświtać / a jutrgentá weská w fercách wáfych. Tonapierwewie-
20 **d**zac / i j zabne Proroctwo Pisma / nie jest wśafnego wyktádu. Abowiem z woli ludzkiej y przyniesione jest niektedy Proroctwo : ale od Duchá Swietego pebdzeni będąc mowili swisci Bogu sędzie.

LE. na
dzien
Prze-
mień
Pansk-
c
laná.
21. 19.
d
Korin
1. 17.
2. 13
c
laná.
1. 24.
2. 9.
2. 25
laná
1. 2.
f
Mark
17. 5.
Mark
9. 7.
Luka.
9. 35.
g
Tym.
3. 16.

ROZDZIAŁ II.

Vpominánia potrzeba pokazuja dla fałszywych Nauczycielow. 3. Ich struکی zto y zgnienie opisu, e. 12. A one do niemych zwierzat. 17. y siuatien bez wody przynownya.

Bli też y fałszywi a Prorocy 1
5 Moj. między ludem / jako y między 13. 1.
wami będą fałszywi nauczyciele ; 14. 1.
ktory y sobę wyprowadzą kacer-
stwá hátráccenia ; y Páná / ktory je
24. 1. 1.
kupil / háprze się sámi / ná się przy-
wodząc prestkie zgnienie. A wiele
ich násládownáć będą zgnienienia ich /
przez ktore drogá prawdy będą
blużniona : Y przez táctmstwo
zmyślonymi słowy wami kuczyć
bada / ktorym sad y dawná nie o-
mieształa / y hátráccenia ich nie
dejemie.

Abowiem jeśli Bóg Aniołom b 4
17
ktory byli zgrzeszyli nie prze-
puszcil / ále zstráciłsy je do piekła /
podał táncuchom ciemności / aby
byli záchowani ná sad : Zátje y
5
pierwsiemu świátu c nie przepu-
ścic / ále Noego d sámo-osmego /
1 Moj. 7. 17.
hágnodjcie sprawiedliwości zácho-
wał / przywiodły potop ná świáta
d
niepobożnych : Y miáślá Sodom-
1 Moj. 7. 13.
ócytow y Homorry w popiół obro-
ciłsy podwroceniem potępit z wy-
słáwisy je ná przykład tym / kto-
ryby ntepoboj nie żyli : A sprá-
wiedliwego e lotá / onych niebo-
żników rozpustnym obcowaniem
e
ztráconego / wyrwał. Abowiem 19. 14.
widzeniem y slyšeniem on spráwie-
dliwy nieślájac między nimi / dzieci
po dniu duse sprawiedliwa ucępn-
kámí ich niebożnymi trapił. Wmie
y An pobożnych y potušenía wypr-
wác / á niespráwiedliwych ná dzień
sodu tu karániu chwác. A nawis-
cey tych / ktory y á ciátem w poja-
9
dliwości plugáśtwá chodzą / á
zwierzęcnóścá pogardzają / śmie-
li / y sobie się podobájacy / nie
wádrzają się blużnić przeto-
11
żeństw. Chociaż Aniołowie będą
wieszcy mi síta y mocá / nie przyno-
sá przeciwko nim przęd Páná blu-
żnierśkiego sodu. Ale ci játo bydo-
13
bezrozumie / ktore já przeprodze-

nien idźcie / spráwione ná utwie-
nie y háje / blużniac to czego f nie f
wiedzą / w tey háje swojey hági- Judas.
13
ng : Y odniosá hápláte niesprá- v. 10.
wiedliwości / játo ci ktoryy máją
já rostosť hágnodjienne lubóści :
badać plugáśtwe y hágná / rostosť
14
máją w zbrádách swojich / y wámi
bántietuacy. Dóży májac pefne cu-
dzośtwa / y bez przestánia grzeska-
ce. Przysudzając dusie nieskáte-
czné / májac sercowyćwiczone w tá-
ctmstwie / fencowye przestáctwa :
2 15
Który opuścisy prosá droge /
y hágdzili násládując g drogi Wá-
sáátná syná Bosorowego / ktoryy g-
3
pláta niespráwiedliwości umito-
wat / Ale miáł karánié já swoj wy-
16
stępel : poniewáz járgmu niema
ilicá poddána / chtoćwiczym gtosem
prgemowiwšy / hágnáwóślá háleci-
17
stwo Proróká. Ci są studniámi b
bez wody / obłoti od wštru pedzo-
18
ne / ktorym chmurá ciemności ná
wieti jest záchowana. Abowiem
nádeťá przgnóść mowicé / przytu-
dzący przez pojádlivosti ciáta / y
5
rospustnych / ktoryy byli prawdzi-
nie uciekli od obcujszych w bte-
19
dgie : Wolność im obiecując / á
sámi będą niewolníkámí hágo. A-
bowiem kto jest i od tego przewp-
ciójony / temu też jest zniemolony. i
20
Do penienáj oni usli plugáśt-
wá / przez poznánié Páná y
y háwóciéłá Jezusá Chrystusá / á
gnomu się háś nim k uwikławšy /
zwyciężeni bywájá z stáły się ostá-
teżné rzeczy ich gorše niż pierwše.
21
Boby im byto lepiej nie ugnáć dro-
gi spráwiedliwości / niżeli pogná-
wšy já, odwrócić się od podánego
22
im rozlágnániá świátego. Aleć się
im przýbáto wádlug onych prawdzi-
wey przýpowiédzić : Pies wrocił
się l do zwráccenia swego / á swiniá
umyla do wásániá się w błocie.

ROZDZIAŁ III.

*Potrzeba bráccia często u omináć.
4. dla niebospreczeństwa od najmiew-
cow. 3. Vpomina aby wedle smysłu cie-
leśnego. 12. o ániá P. Anj. im nie sa-
rozumieł 14. ale wiedzieli że już
wawie obecny jest.*

Namilejszy / już ten drugi list do was pisze / ktorzym wybudzam przez nąpomindnie uprzyjmg ną wś wafsz. Abyście pamiestali ną stową prępowiedzianę od swietych Prorokow / y ną przykazanie nąsze. ktorzysiny Apostołami PAná y Zbawiciela.

Ed a w ostateczne dni nasmie wcy / wedlug wofsznych swojich pojadliwosci chodzac y P mowiac y Gdziej jest obietnica b prępcia jego ? W jako ojcowie ząjstli wofszko tąd trwa od pocątku stworzenia. Tego ząjstie umpśnie wiedziec nie chcę / że sie niebiosá c dawno státy y ziemiá z woby y w wodzie stánsta przez słowo Boże. Dla cżego on pierwszy ówiá woda będg e zátopiony / zginat. Lecz te niebiosá ktore teraz są / y ziemiá / tymże słowem obtożony są y záchowane ogniami ną dzień sadu y zátóracenia niepowożnych ludzi. Ale tá jedná rzecz niech wam nie będzie tájna namilejszy / iż jeden dzień u PAná jest k jako tysiąc lat : á tyśiąc lat / jako jeden dzień. Nie omiştawáć g PAná obietnicę : (jako to niektory mąją zą omiştanie) ále używa h cierpliwosci pręciwko nam / nie chcąc aby ktory zginął / ále żeb y sie wofszcy do i potuty událi. A on dzień PAná si przyjdzie jako złodziej k w noc y : w ktory niebiosá z wielkim trąstkiem pręgmg / á żywoty rozpalone o-

gniem zstornieja / á ziemiá y rzeczo ktore są ną niey spalone będg. Powiadać sie tedy to wofszko ma rozptnác / zátimij wacie być swietych obcowaniách y pobożnościách : Ktorey ocjetawacie y spiehycie sie ną prępcie dniá Bożego y w ktory niebiosá gorąjce rozpfićja sie / y żywoty padajace stopnieja. Lecz nowych niebios y nowy ziemie l wedlug obietnice jego ocjetawamy / w ktorych spráwiedliwosc mieszka. *

Przetoż namilejszy / tego ocjetawajac / stárzajcie sie / abyście bez zmagá y bez nągány od niego zndziejni byli w pokoju. A nie- swápliwosc PAná náfego mieszcie zą zbawicnie swoj : jako wam y miy brát náf Páwel / wedlug dáney sobie mądrości pisał : Zále y we wofszkich listech m swojich mowic o tych rzeczách : Niedy ktorymi są niektore rzecy / trudne tu wpręgumieniu / ktore nicumiejseni y niestáteczni wytrcáją jako y inne pismá / tu swemu wofsznemu zátóraceniu. Wy tedy namilejszy / wiedzac to przed tym / strzeczcie sie abyście bledem tych niezbożnikow nie byli zwiędzjeni / y nie wypáli z wáfey státeczności. Ale ródcie w táste y w ząjzomosci PAná náfego y Zbawiciela Józefa Chrystusa. Ktoremu niech będzie chwála y teraz / y ną cásny wieczny / Amen.

k
Matt.
24. 43.
Teffál
5. 2.
Objaw
3. 13.
y 10. 5.

1
Jzaj.
65. 17.
y 66. 22
Objaw
21. 1.

m
Rzym
8. 29.
1 Korin
15. 24.
Teffál
4. 15.

68(0)50

LIST PIĘRWSZY POWSZECHNY S. JANA APOSTOLA.

W tym listcie / ktory w sobie zamyka náute wielce potrzebná o Chrystusie PAnie o wiernych jego / táżje o Antychrystusie y slugách jego / do rozmnózenia wiary y pobożności / w rozd. 2. v. 1. w rozd. 5. v. 13. Jan S. I. Bęć zndé Chrystusa PAná w ofobie jego / ktora ma dwie náture / Wofszá y ludzká / w rozd. 1. od v. 1. do 3. y w Brzędzie jego / w rozd. 1. v. 4. ygdjie indziej w tymże listcie. Bęćy też zndé wierne jego / ktorey zogni sa od obłudnych : á potym ich poznáć / że mąją wiáre prawdziwą / w rozd. 1. v. 4. y 3. v. 23. y 5. v. 1. Z wiary uczynet dobre / jako jest żywoł pobożny / w 1. v. 5. w 2. v. 1. w 3. v. 3. uznánie niebosstáctow swojich y wierney prace swojey / w 1. v. 8. miłosc pręciwko Bogu y bliżnim / w 2. v. 5. w 3. v. 10. w 4. v. 7. w Chrystusie PAnie nádzietje pokładáne / w 2. v. 2. w 3. v. 3. od swiáta nienawiści ponofeny / w 3. v. 13. sumnienia dobrego pręstręgánie y grzechámi óis brępdzenia / w 3. v. 20. w 5. v. 18. II. Pręstręga od słych rzeczy / miánowicie od miłosci swiáta / w 2. v. 15. od Antychrystusa y slug jego. fáfowy náuc / y báfowcháfstvá / w 2. v. 18. w 4. v. 1. w 5. v. 21.

wsplytko co jest ná świecie / jako po-
gódliwość ciáta / y pojadliwość o-
cynu / y pcha żywota / to nie jest z
Djca / ále jest z swiáta. Swiáta
przemija / y pojadliwość jego : ále
to czyni wola Boża / trwa ná
wieki.

Dziateczki / ofstáteczna godžina
jest : á játoćcie slyšeli / że An-
tychryst przyšed ma / y teraz wiele
Antychrystow powstało / y kad wie-
my iż jest ofstáteczna godžina. Z nas
wysli / ále nie byli z nas : ábowtem
gdymy byli z nas / goštáliby byli z
námi. Ale wysli f z nas, aby obja-
wieni byli / iż w wysly nie byli z nas.
Ale wy macie pomagánie od onego
Swistego / y wiecie wšytko. Nie
pisałem wam przeto, żebyćcie
prawdy nie ználi z ále ješy znacie /
á iż wšelkie kłamstwo nie jest z
prawdy. Ktož jest kłamež ? Ktož
nie ten / ktory zápiera / yž Jezus
nie jest Chrystusem ? Ten jest An-
tychryst / ktory šie zápiera / Djca y
Syná. Káždy co šie zápiera Syná
/ y Djca nie ma : A kto wyzna-
wa Syná / ma y Djca. Wy tedy
cošcie slyšeli od porjátku / to nie-
chaj w was goštawa. Ješliby w was
goštawało cošcie slyšeli od porjátu-
tu / y wy w Synu y w Djcu gošta-
niecie. A ták jest obietnica / ktora
on nam obiecał / to jest. žywot on
wieczny. Tom wam nápisal o tych /
ktory w was žwoda. Ale to pomá-
gánie ktorešcie wy wšili od niego /
goštawa w was / á nie potrzebuje-
cie aby was kto uczył : ále játo to
pomágánie uczył was o wšytkim / á
jest prawdziwe / y nie jest kłam-
stwem : á játo was náucžyło tak
w nim goštániecie. Y teraz džia-
teczki goštáćcie w nim : abyšmy /
gdymy šie otáże / usánie mieli / á nie
byli žawšyženi od niego w przy-
šciu jego. Poniewáž wiecie že on
spráwiedliwy jest : wiedžciež / tož
yž káždy ktory czyni spráwiedli-
wošć / z niego národžony jest.

ROZDZIAŁ III.

Zacnoš tego že nas Bog z ašny swo-
je przyjeł z álećmyšy. 7. nowošć ž; wota
dobrych uczynkami wšwiádać każe.

14. Tego pewnym znakuem jest mišošć.
19. y usnošć w Bogu.

Patržcie játo mišošć dał nam
Otec : to jest, abyšmy džiáta-
mi Božymi názwáni byli. Dla te-
gošć swiáta nie zna nas / iż onego nie
zna. Namisly / teraz džiáta mi Bo-
žymi ještemy : ále šie ješce nie
objáwilo cžym bádžtem : lečž wie-
my / iż gdy šis on objáwi / podobni
mu bádžtemy. Abowiem uszlyšmy
3 go ták játo jest. A ktokolwiek ma
es nážjejs w nim / ocžpáćia šie
4 játo y on cžyly jest. Káždy co cžy-
ni grzech / ten y Zákon przestepuje.
Abowiem grzech jest a przestępstwo
5 Zákonu. A wiecie iż šie on objá-
6 wil / aby grzechy b náše zžádžif.
7 A grzechu w nim niemá. Wšelki
tedy kto w nim miešta / nie grzechy /
8 Ale ktokolwiek grzechy / niewidžif
9 c go / áni go poznaf. Dziateczki /
10 ntechaj was nieš nie žwodzi. Kto
cžyni spráwiedliwość / spráwiedli-
11 wy jest / játo y on spráwiedliwy jest.
12 Kto cžyni grzech / z dyabla d jest :
13 gdmž od porjátku dyabel grzechy.
14 Ná to šie objáwif Syn Božy / aby
15 zepsował ucžynki dyabelskie. Wšel-
16 ti co šis národžif z Woga / grzechu
nie cžyni z iż nášienie jego w nim
goštawa : y nie može grzechif / iż z
17 Woga národžony jest. Po tym po-
18 gnać džiáti Bože / y džiáti dyabel-
19 skie. Wšelki ktory nie cžyni sprá-
20 wiedliwości / nie jest z Woga : y
21 ktory nie mišuje bráta swego. Abo-
22 wiem to jest pošelstwo / ktorešcie
23 slyšeli od porjátku / abyšmy jedni
24 drugie e mišowali. Nie játo f Ka-
25 jin / ktory był z tego žlobnika / y žá-
26 bił bráta swego. A dla cžegož go
27 žábit ? Ž ucžynki jeho šie dyty / á
28 bráta jeho spráwiedliwe.
29 **N**e džiuvajte šis brácia moši /
30 Ješli was šwáde nienawidži.
31 My wiemy ješny przeniešieni z
šmierci do žywota / iż mišujemy
32 brácia. Kto nie mišuje bráta / go-
33 štawa g w šmierci. Káždy co nie-
34 nawidži bráta swego / mžobojca
35 jest : á wiecie iż žaden mžobojca /
36 nie ma žywota wiecznego w šobie
goštawašacego. Przeg tošmy po-
gnáli mišošć Boža, iż on duše swo-

f
1 Kor.
11. 18.

a
Janá
5. 17.
b
Izaj.
53. 5. 9
2 Kor.
5. 21.
c
1 Pet
2. 22.
c
3 Janá
v. 12.
Janá.
8. 44.
e
Marc.
22. 37.
Janá.
13. 34.
y 15. 13
f
1 Moj
4. 8.
LE. na
N. II.
po S.
Trojcy
g
Janá.
8. 11.

h je zá h nas pokojf: v myslm po-
 Janá. winni křáfc duše zá brátc. A kto- 17
 15. 13. by mial májstnošc i šwiátá tego, v
 Efezov. widžiatby brátč swego potržebu-
 5. 2. šacego / á záwáršby wnetržnošci
 i swoje przed nim / játož w nim zo-
 Lukaf. stawa mitošc Boža ? Džiatecžei 18
 8. 11. moje / nie mišujm šlowem áni je-
 Jakub. zptiem s dle uczyntiem v pravdu.*
 2. 15. **A** Przej to poznawamy iž s pra- 19
 k wdy jestešm: v prjed nim u-
 Mat. społojem serc náše. Wo jestešby 20
 21. 22. nas potspidšo serce náše / dáleko
 Janá. wietšy jest Bog niž serce náše / v 21
 14. 13. wie wšpšto. Namilšy jestliby serce
 315. 7. náše nas nie potspidšo / ušanie
 316. 24. inamy tu Bogu : Po coto wietšy- 22
 11and. šm k prošli / bierzem od niego :
 5. 14. bo przpřagánia jeho šowamy / y to
 I co šis podoba przed oblicjem jeho
 Janá. cypniem. U toć jest przpřagánie l 23
 6. 29. jeho / dšofmš wierpšl šmieniowi
 11 Ešná jeho JEšusa Chryštusa : v
 Janá. mišowáli jedni drugich / játo nam 24
 13. 34. m przpřagaf. Wo tto šowa przpř-
 315. 13. řagánia n jeho w nim miešta / d on
 11 tež w nim : á přez to ožnamy iž
 Janá. miešta w nas / to ješž s Duchá kto-
 14. 23. rego nam dáf.

ROZDZIAL IV.

o
 11and. 4. 13. **D**oświadežánie duchow. 7. Mišic
 S. jako prawđiny powod y cel wššřř-
 kých rzecžy dobrých byé ma. 16. Prpř-
 řkad Bžy do mišošci bráterškej uklu-
 cuje.

Namilšy / nie káždemu duchowi
 1 x wierzćie : ále doświadežájcie
 duchow jesteš s Bogá ša. Wo wiele
 2 fakšymych prorofow wyšlo ná
 šwiát. Przej to poznawajšcie Du-
 3 chá Božego. Wšeli duch ktorý
 19 wyznawa vž JEšus Chryštus w
 20 čiele przpředf / s Bogá jest. Ale
 4 wšeli duch ktorý nie wyznawa že
 21 JEšus Chryštus w čiele przpředf /
 5 nie ješž s Bogá : ále ten ješ on duch
 Antychryštusow / o ktorým šecié špř-
 řeli iž idžie / v teraž juž ješ ná
 šwiećie. Wž s Bogá jestešćie džia-
 4 tečžei / vžwšćiež ošidžie je : iž wšřř-
 5 řy ješ ten ktorý w was ješ. niž
 Janá. 8. 47. on ktorý ješ ná šwiećie. Onic šř
 á šwiátá : přetož o šwiećie mowiš /
 á šwiát ič šřuša. Wž s Bogá a 6

jestesmy. Kto zna Boga / šřuša nas.
 Kto nie ješž s Bogá / nie šřuša nas.
 Przej to poznawamy ducha pra-
 wdy / v ducha šředu.
 7 **N**amilšy / mišujmšž jedni dru-
 8 gie : gdyž mitošc ješž s Bogá / v
 9 ešžby co mišuje / s Bogá ješž náro-
 10 dšony / y zna Bogá. Kto nie mišuje /
 9 nie zna Bogá : gdyž Bog ješ mi-
 10 tošc. Przej to obšřwiona ješ b mi-
 11 tošc Boža tu nam : iž Ešná swego
 12 jednorodžonego pošaf W D G ná
 13 šwiát / dšofmš žyli přzeješ. W
 14 tym ješ mitošc : nie iž dšofmš my
 15 umiřowáli Bogá / ále iž on umiřo-
 16 waf nas / y pošaf Ešná swego / aby
 17 byš ubtažaniem c žřežy náše.
 18 **N**amilšy / poniewaž nas táť Bog
 19 umiřowaf / y myšmš powinni jedni
 20 drugie miřowáf. Bogá žaden d
 21 nigdy nie widžiat. Ale ješli miřu-
 22 jemš jedni drugie / Bog w nas mie-
 23 šta / á mitošc jeho došřonáf ješ w
 24 nas. Przej to poznawamy / iž w nim
 14 mieštamš / á on w nas s iž s Duchá
 15 swego e nam dáf. A myšmš widželi
 16 šwiatečžymš / iž Dćiec pošaf Eš-
 17 náf / aby byš šřawćicielem šwiát.
 18 **K**to byštolwief wyznaš iž JEšus
 19 ješ Ešnem Božym / Bog w nim
 20 miešta / á on w Bogu.

Myšmšć poználi v uwieržšli
 16 o miřošci / ktorá Bog ma tu
 17 nam. Bog ješ mitošc : á tto mie-
 18 šta w miřošci / w Bogu miešta / d
 19 Bog w nim. W tym došřonáf ješ
 20 miřošc Boža s námi / dšofmš ušanie
 21 mieli w džien šadny : vž ždei on ješ /
 22 řacy y my jestešm ná tym šwiećie.
 18 **N**iemášć. bošážni w miřošci / ále
 19 miřošc došřonáf přečž wprřuca
 20 bošážniš bo bošážni ma udręczenie :
 21 á tto šis boži / nie ješ došřonáf w
 19 miřošci. My go miřujemš / iž on
 20 nas pierwey umiřowaf. Jestliby
 21 tto rzetš / Miřuješ s Bogá : á brá-
 22 řaby swego nienawidžiat / šřamca
 ješ. Abowiem kto nie miřuješ brátá
 swego ktorego widžiat / Bogá kto-
 rego nie widžiat / játož može miřo-
 wáf ? U toć rožřagánie mamy od
 21 niego / aby ten g co miřuješ Bogá /
 miřowaf v brátá swego.*

ROZDZIAL V.

b
 Rzym 5. 2.
 1 Janá 3. 10.
 c
 11and 2. 2.
 d
 11and 1. 10.
 Kel 2.
 1 Tym. 1. 15.
 6. 16.
 e
 11and. 3. 24.
 LE. ná
 N. I.
 po S.
 Trojcy
 f
 11and. 2. 4.
 g
 Mat. 22. 37.
 11and. 13. 34.
 315. 22

Młods braterska z miara zła-
czona jest. 10. Wiara w Boga bez wi-
ry w Chrystusa Pana być nie może.
11. Tawiare mających modlitwy Bog
mystuchyma. 12. Tacy umyślnie nie
grzesz.

Wszelki co wierzy / iż Jezus
jest Chrystusem / z Bogą się
náródził. A wszelki co mituje tego
ktory urodził / z mituje y tego ktory
z niego jest náródzony. Przez to
znamy iż mitujemy dżiatti Boże/
gdz Bogą mitujemy / y przysiążania
jego chowamy. Abowiem tã jest
mitość Boża / abyśmy przysiążania
jego chowali : a przysiążania jego a
nie są ciężkie.

Mat
21. 30.

IE. na
N. I.
po Wiel
koj noc

Korin
15. 57.

M. 22.
3. 16.

Jan. 1.
33.

Mat.
3. 17.

Jan. 3.
19.

Wszelko co się náródziło z
Bogą / zwęćsija świat : a to
jest zwęćsistowo ktore b zwęćsijstyo
świat / wiara nãśã. Ktoż jest co
zwęćsija świat / tylko kto wierzy iż
Jezus jest Synem Bożym? Tenci
jest ktory przyszedł przez woda y
krew Jezus Chrystus : nie przez
woda tylko / ale przez woda y krew.
A Duch jest ktory świadczy / iż
Duch jest prawda. Abowiem trzej
sã c ktory świadcziã nã niebie :
Dzicec / Słowo / y Duch Swiaty : a
ci trzej jedno są. A trzej są ktory
świadcziã nã ziemi : Duch y woda /
y krew : a ci trzej tu jednemu są.
Ponieważ świadcstwo y dzkie
przyjmujemy / świadcstwo Boże
wistje jest : abowiem to jest świá-
dectwo Boże / ktore świadczy o
Synu d swoim. Kto wierzy w
Synã Bożego / ma świáde. two
Jan w sobie.

No nie wierzy Bogu / kãmcã go
uczynił / iż nie uwierzył temu

świadcetwu / ktore Bog świadczy
o Synu swoim / A toć jest świáde-
ctwo / iż nam Bog dał jywot wie-
czny : a ten jywot jest w Synu
jego. Kto ma Synã / ma jywot :
Kto nie ma Synã Bożego / nie
ma jywota. Le rzeczy napisalem
wam / ktory wierzyte w Jmies
Synã Bożego : jebyście wiedzieli
pżg macie jywot wieczny / y aby-
ście wierzyli w Jmies Synã Bo-
żego.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

f
Jan.

g
Jan.

h
Jan.

i
Mat
12. 31.
Mark.

k
Luka
11. 10.

l
Jan.

m
Jan.

n
Luka
24. 45.

☉(O)☉

LIST WTORY SWIETEGO JANA APOSTOLA.

ROZDZIAŁ JEDEN.

Ten List pisany jest do jednej po-
bożny Pani, ktora dżiaski miãz w
bo sãni Bożey wychwãne. 3. ktora
pzdrowiwszy Apostol. 4. a że się w

prawdzie kochãã, z tego się ucieszywszy.
1. pros aby w miãstci Chrześcianikicy
trwałã. 7. A wiedzac że wiele jest
zwdzielow. 10. onych się piãsto
strzeżã.

Słarshy wybrány Páni /
 dżiatkom jey ktore ja mi-
 luje w prawdzie / a nie ja-
 tpyto / ale w wyspy ktory
 poznali prawde : Dla promdy kto-
 ra gestawa w nas / w g nami bedzie
 na wieci. Niech bedzie z wami ta-
 ska / miso sierdż / e / y woloj od Bogá
 Djeá / y od Páná JEJUSA Chry-
 stusa Syná Dżewego / w prawdzie
 y w miłości. Prádomatem ós
 bargo / jem gndlagz niektore dżiatel
 twojstá chodzące w prawdzie / jako-
 smy przopagánie wjiesi od Djeá. A
 ktoryz proše cie Páni nie jako przop-
 kagánie nowé a yfak ci / ale ktore-
 juy w nieci od początku / abysmy je-
 dni drugie b misowali. A téd c jest
 misość / abysmy chodżili wedlug
 przepkagán jego. A przepkagánie to
 jest jádóstie słyfki od początku /
 abyscie w nim chodżili. Bógż wiele
 dżwó dżicielow wysło na świáde-
 ktoryz nie wynáwdzja / je JEJUS

1 Jana
 2. 7. 2.
 b
 1. 14
 2. 12
 3. 11
 c
 1. 10
 2. 21
 d
 1. 10
 2. 1

Chrystus przyszedł w ciebie. Ten
 jest gwó dżicielem y Antychrystem.
 Strzeżcie sámych siebie / je dżysmy
 nie strácieli tego / kto cżegósmy
 pracowáli / ale je dżysmy obyáts
 pelną wjiesi. Wfakci co przeste-
 puje / a nie góstaw w náuce Chry-
 stusowej Bogá nie ma. Kto gó-
 staw w náuce Chrystusowej / ten
 y Djeá y Syná ma. Jesli kto przy-
 chodzi e do was / a tey nduki nie
 przynośi / nie przyjmujcie go w
 dom / ani go pozdrawiajcie. Albo-
 wiem kto ták tego pozdrawia / ucze-
 snikiem jest słyf u cżynow jego.
 Májac wam wiele písáć / nie chca-
 tem przez papiér y inkoust : ale
 umam ná dżycie je do was przys-
 usnie z wami mowie beds / aby
 rádóść náślá bylá fáupelna. Poz-
 drawiajcie cie dżiatki siostry two-
 jey w PÁNU wybrány /
 Amen.

8
 9
 10
 11
 12
 13

Rzym
 16. 17.
 1. Korin
 5. 12.
 Tytus
 3. 10.
 f
 1. 4.

☩(☩)☩

LIST TRZECI ŚWIĘTEGO
 JANA APOSTOLA.

ROZDZIAŁ JEDEN.

Jan Św. 1. powiśhowawshy szca-
 ćcia Ca: 1. 3. uprzyśmoić. 5. y goiń-
 nieć jego zá'eca. 9. Ale Diotrefes / owé
 hardóćiwunuje 10. Gája napomina. aby
 w dobrz / cżyniow trwał. 12. Demo-
 tryusja zá'elaca.

a G.
 Praw-
 átko.

Słarshy / Gájowi miłemu /
 ktorego ja miłuje w praw-
 dzie. Namilshy / naprgod-
 ja dam / abycie się dobrze po-
 wodżilo / y abyś był zdrow / téd jédo
 ós dobrze powódzi dusy twojey.
 Wbawiem wielem ós urádomat /
 gdy przysli bráćia / y dáli świáde-
 ctwo o twojey a fcherości / jako ty
 w fcherości chodżis. Wiakshy ná d-
 że rádóści nie mam / jako gdy sły-
 fe / iż dżiatki moje chodzą w fchero-
 ści. Namilshy / wiernie cżynis co-
 toświec cżynis / przeciwko bráci / y
 przeciw gościóm. Ktoryz świáde-
 ctwo wydáli o miłości twojey

przed B: orem : Y dobrze ucżynis /
 jeśli je odpromá dżis jako przysloji
 przed Bogiem. Abowiem dla Zmie-
 nia jego wysli / nie nie wjagwshy od
 Pogánecw. My tedy tákowe pomín-
 nismy / abyś był / abysmy byli
 y mocniśkami w prawdzie. Písalem
 do Zboru waszego : ale Diotrefes
 ktory chce by dż przedniejszy miédzy
 nimi / nie przyjmuje nas. Przeto
 jeśli przysde / przypomnis ucżynki
 jego ktore cżyni / sływ / gżym ob-
 mawiając nas : a nie májac dosyć
 ná tym / y sam bráći nie przyjmu-
 je / y tym coby przyjac cżieli / g-
 brama / y je Zboru je wyláca. Na-
 milshy / nie náśláduj z tego / ale do-
 brego. Kto dobrze cżyni a Bogá
 jest : Ale kto ále b cżyni / nie wi-
 dżiat Bogá. Demetriusowi ówiá-
 deczwo jest dáne od wshytkich / y od
 sámych prawdy / leć y my świáde-
 ctwo o nim dawamy / a mićcie iż

7
 8
 9
 10
 11
 12

1. Jan.
 3. 6.

świadectwo naše prawdziwe jest. Wielom miał pisać: lecz nie chciałem pisać inkaustem y piorem. Bo mam nadzieję, że ciś w rychle ujrzesz a

15] tedy ustnie powiędzbedziemy. Pokoj tobie. Pogzdrawiaja ciś przyjaciele. Pogzdrow y ty przyjaciofy y imienia.

LIST POWSZECHNY S. JUDASA APOSTOLA.

ROZDZIAŁ JEDEN.

Judas pozdrowiwszy wiernie. 3. napomina ich aby sie tych strzegli, którzy sąsiłki CHrystusowej do swyzwoli używają. 5. które jz Bog pokazuje, erzoma przykłada pokazuje. 14. Proroctwo Enochowe przywodzi. 20. Następnie sposob, jako sie wierni stak tych zwodzić: lew uszredz mają, pokazuje.

a
Iana.

17. 22.

b

Mat

10. 8.

c

4 Moj.

24. 29

31. 64

Iana.

8. 44.

e

1 Piotr

2. 4.

f

1 Moj.

29. 24.

Luka.

17. 29.

1 Piotr

2. 4.

Judas a sluga JE-
gusa CHrystusa / a
brat b Jakubow z od
Boga Oca woswie-
conym / w CHrystusie
CHrystusie zachowanym y powo-
lanym: Miłosierdzie y pokoj / y
miłość / niech się wam rozmnoży.
Namisł / wsielę piinność czyniac /
abym wam pisał o spotecznym gba-
wieniu / musiałem wam pisać: na-
pominając / iż byście bojowali o
wiedze rag świętym podaną. Ubo-
wiem wkradli się niektórzy ludzie /
darono już przed tym nagnąceni
na to potępienie / nierobożni / kto-
rzy sąsiłki Boga naszego obracają
w rozpustę / y siamego się wAną
Boga / y wAną naszego JEgusa
CHrystusa zapierają. Przetóż chce-
wam to przypomnieć / ktorzy już
rag o tym wiecie: że chociaż wAn
lud z ziemie Egypstey wyswobo-
dził / przeto potym te ktorzy e nie
wierzyli / potracili. Także Anioły /
ktorzy nie zachowali d pierwe-
go stanu swego / ale opuścili mie-
kśnie swoje / na sad dnia wielkie-
go e związkami wiecznymi pod-
czmurą zachował. Jako Sodoma
f y Gomorra / pokoliczne miasta /
gdy tymże sposobem jako y one

zwołeczniatę / y uduły się są cu-
dym ciadem z wystawione są na
pręklad / ognia wiecznego karanie
ponoszą. Także też y ci jako snem
zmorzeni / tidko g plugawia / ale
zwierchnością pogardzą / y prze-
teżniwają blujnią. Lecz Michał
Aniósł gdy się z dyaktem ro-
spierdając wdział o ciako Mojżeso-
we / nie miał podnieść przeciwko
niemu sadu blujnierstie / ale rzetł
Niech się h wAn Agromi. A ci cje-
go nie znają / to blujnią: a co z
przywrodenia i znają / jako bezro-
gumne bydło w tym się psują. Wid-
da im / bo się droga Rajnowa k
udali: a są bledem / Waldamo-
wey gapiaty puścili się / y prze-
wienstew Kozego m poginili.
Cie są na świętych ucztach wsielę
nagadami / ktorzy z wami godując
bez wstydu / sami się pda: sa o-
błoti o bezwodne / ktore od wia-
trow sam y sam ufonose bywają z
drzewa zwiędte / mieniętecznie / dwa
ktore gmarle y wptorzone: W-
słwo wóciete mostkie / wyrucające
swoie sprosności: gwiądy błędy-
jące się / ktorym ciemurą ciemności
zachowana jest na wieki. A pro-
tował też o nich stodun od Adama
p Enoch / mówiąc: Oto wAn idzie
y świętymi tpiąciami swojimi: A-
bo uczył sad wsielę / y karal
wsielę niebożni i między nimi /
ze wsielę niepobożności ich / kto-
re niebożnie podzieli: y ze wsi-
elę przępiłości / ktore mówili
przeciwko niemu niebożni grze-
snięcy. Ci są femracje utslujacy
sobie: według pogzblivosti swo-
jich chodzący / y ktorzy usta q mo-

S
1 Piotr
2. 10.

h
Zacha

3. 2.

i

2 Piotr

2. 12.

k

1 Moj.

4. 2.

l

4 Moj.

22. 13.

1 Piotr

2. 15.

m

4 Moj.

15. 1.

n

1 Pi 17

2. 13.

o

1 Piotr

2. 17.

p

1 Moj.

5. 18.

q

1 salm

17 10

1 Piotr

2. 12.

wia bargo harde słow z pochleb-
 jac osobam dla swego pojektu. Lecj 17 22
 wy namilshy/pamiestajcie na slowa
 przepowiedziane od Apostotow PA- 23
 na náfego JEzusa E Hrystusa.
 Jz mam powiadałi/ze w ostateczny 18
 r czas beda r nasmiwcy/ chodzacy
 : Tym wedlug swojch niezboznych poja-
 4. 1. dliwosci. Cii sa ktorzy sie sami 19
 : Tym obfaczaja/ bydlscy/ Duchá CHry-
 3. 1. stusowego nie mający. Ale wy na- 20 25
 : Piotr milshy budujac sie na nasmiwscy
 3. 3. wierzg wáfey/ y modlac sie w Du-
 chošci Swietyn: Samych siebtw 21
 mitošci Wojey zachowajcie/ ocze-
 kawajac mitošierdzia PAná ná-

sego JEzusa E Hrystusa/ku żywot-
 towi wiecznemu. Nád niektorpmi
 zmitujcie sie/rossadkiem sie rga-
 dzac. A drugie przez postrac do
 gbawienia przemodzcie/ z ognia je
 wprywajac i mając w nienawięci
 y sukniá / ktoraby była od ciatá
 24 poalána. A temu ktorzy was moze
 gchwardc od upadku/ y stáwic przed
 oblicznostíá chwaly swojey/ bez
 20 25 nágány z weselem i Samemu ma-
 dremu Bogu Zbáwicielowi náhe-
 mu/ niech bedie chwala y wielz-
 21 možnosť/ moc y zwierzchnošc/
 y teraz/ y po wšytkie wie-
 ci / Amen.

OBJAWIENIE S. JANA THEOLOGA.

Pu swista Ksiegd poprosilicie sie dzieli ná siedmioro widzenta. I. o siedmi Košciolach w Azrey/w rozd. 1. 2. y. II. O šiedze zápieczkowáney / w rozd. 4. 5. 6. 7. III. o siedmi trobach Anjelštych / w rozd. 8. 9. 10. 11. IV. o Niemiešcie rodzácyey/w rozd. 12. 13. 14. V. o siedmi Anjołách/w rozd. 15. 16. VI. Dosadzeniu nierozdnicy/w rozd. 17. 18. 19. 20. VII. o Niebiesim Jeruzalemie/w rozd. 21. 22. A moze byđ rozdzielona ná dwie cješci. I. ná przedmowe tej księzi/gdzie sie zámyta Tytuł jej y pozdrowienie/w rozd. 1. až do v. 8. y uslugá do przyscicia jej/gdzie sie widzenie Syná Wojey zámyta/ob. v. 8 až do końca. II. Ná te rzeczy ktore šis w niej opisujá. A te E Hrystus PAn dzieli ná dwoje/w rozd. 1. y 19. Ná te ktore šis juz byly slásky/ játo przy Košciolach / Efeškim/ Smyrneškim/ Pergámeškim/ Lydýrškim/w rozd. 2. Sárdýškim/ Filábelškim/ y Láodýceškim/ w rozd. 3. Y ná te ktore šis potym slác mišly i Jedne przy wšytkim šwiecie : á tu Jan S. Przedmowe cšpny ná wypisánie tych rzeczy/ y ktorey znomu do przyjecia tej księzi slásky/ potádujuc je powod swoj ma od Bogá Dscá/w rozd. 4. Syná/w rozd. 5. Potym te spráwy Woje przed ocjy wystawia ktore on wykonywa w podawánii do znájomosci šwiatá tych przyslych rzeczy/ słowem cudámi. w rozd. 6. w wprywánii pobožnych od bied nástępujacych/w rozd. 7. Pewnym karánia przepušczeniem ná stworzenie bezrozumne/ y ná ludzic / w rozd. 9. Drugie przyšámpm Košciolá B. A to naprzod w tym żywocie i gdzie sluchájom y cšytelnikom jej serca do niej dodawa / potádujuc je porzadnie do pišánia jej jest pon okány/ že E Hrystus PAn jest tego powodem/w rozd. 10. Potym opisuje to co šie bziaá mišly. Naprzod przy Náucžycielách Košciolá B. ktorzy wiele potrzeb przez 1260. lat odpráwili / y po 1260. letiech zwláská pod záwiedzeniem Antychrystusowym pobiti byly / á w náuce swey prawdziwey po záwiedzeniu ožyli / w rozd. 11. Potym przy cšlym Košciolá B. ktory posebd z Žydow/ y do niemilshy przypodobány i ktora utrapienie cierpiá od smoká przez porodzeniem/ przy porodzeniu/ po porodzeniu / w rozd. 12. A osobná przy Košciolá Chrzešciánškim/ ktorego opisuje naprzod : Potrzebe ktora mišly že dwiemá bešpámi ktore ná porožnie nácieráky/w rozd. 13. Lecj od Košciolá Wojey przez moc PAnšta znišczone byly/ w rozd. 14. 15. 16. y zwšycištvo w E Hrystusie PAnie odnoši nád nierozdnicá/w rozd. 17. 18. nád obiemá bešpámi/ w rozd. 19. y nád smokiem/ šmierciá y piektem/w rozd. 20. A w przyslym żywocie/ á to przy žmarťowštánii y przy sadzie / vo tym po sadzie oštátecznym až ná cšly wiecžne/ w rozd. 21. 22.

ROZDZIAŁ I.
 Proroštvo o přešlych zcáškách z
 Objáwiená. z tego ktory ješt pozča-

skiam y koncem. 12. pot. m šiedmi
 iwieczškow. 13. m. d. z y ktorými w-
 dtžáť polobnago Synowi cžlowečezemu.

stolami; á nie sa / y znalátes je je
sa kłami. **P** znafates / y maś
cierpliwosć / y pracowates dla J-
mienia mego z á nie ustates. **A**
mam meco przećiwko tobie : jeś mi-
tosć twojs pierwsza opuścic. **P**á
miestajze teby z ładés wypadł / á
pokutuf / y cjąn uczynti pierwsze. **A**
jeżeli nie chceś : **P**rygde przećiwko
tobie ryczo / á porufs świećnit
twoj z młesćá swego / jeślibys nie
pokutoraf. **A**le wzy to maś / iż nie-
nawidjis uczyntow **N**isoldáitow /
ktorych y **J**a nienawidze. **K**to ma
usy niechaj słuca / co **D**uch mowi
Zborom ! **T**emu co zwycięzy / dam
jeść z drzewá żywot / ktore sęst w
póbrgodku **R**áju **B**ojcao.

A **A**niołowi Zboru **S**myreneń-
Siego nápis : **T**o mowi pierw-
szy y ostatni z teory byf umarł / y o-
żył : **Z**nam uczynti twoje / y ucisł /
y uchofwo / (dleś bogáty) y blu-
nierstwo tycy ktorych sęs powiáda-
ja być żydami / á nie sa z die sa bo-
żnica kádnisza. **N**ie sęs nie boj te-
go co maś cierpieć. **O**to ma wrzu-
ćić dyabel **n**iektere z was do więzic-
nia / ábyście był dobwiádjenci : y
bedjiecie mieli ucisł przez djebieć
dni. **B**odj wierny áj do śmierci / á
damci koronę żywot. **K**to ma usy
niechaj słuca / co **D**uch mowi **Z**bo-
rom ! **K**to zwycięzy / nie bedje o-
bráżony od wtorey śmierci.

A **A**niołowi Zboru **P**ergámeń-
Siego nápis : **T**o mowi ten kto-
ry ma mieć ón z obudwu stron ó-
stry z **Z**nam uczynti twoje / y gđjie
miesć / *to jest* / gđjie sęst siołćá
kádnisza / á iż trzymas **J**mie mo-
je / y nie gáprzates sęs widcy mo-
je / y w one dni / w ktore **A**ntypas
świdet moj wierny gábity jest u
was / gđjie sátan miesća. **A**le mam
nie co przećiwko tobie : iż tdm maś
te ktory trzymája náute a **B**ilá-
mows / ktory uczył **B**iláta áby
wrzucił zgorfenie przed syny **J**-
rudelstie / jeby jedci rzećy bátwan-
nom ofiarowane / y wšeteczeństwo
pobjili. **I**áże maś y te ktory
trzymája náute **N**isoldáitow z co
ja mam w nienawidzi. **P**okutujze :
A jeśli nie bedzies / przyde prze-

ćiwko tobie w rycze / y bede wal-
czył z nimi miećjem ust moich. **K**to
ma usy niechaj słuca / co **D**uch mo-
wi **Z**borom ! **T**emu co zwycięzy /
dam jeść z óney mánnu **S**trytes z y
dam mu kámył biały / á ná ónym
kámputu imis nowe nápis / *ktore* /
go nite nie zna / *tylko ten ktory je*
prajymuje.

A **A**niołowi Zboru **L**patryskie-
go nápis : **T**o mowi **S**yn **B**o-
ży / ktory ma óczy swoje játo pło-
mien ognia / á nogi jego podobne sa
mosiędgowis **Z**nam uczynti twoje /
y miłosć / y postugi / y wádr / y ciera-
pliwosć twoje / y uczynti twoje z á
je óślátnich rzećy wšeczy jest niż
pierwszych. **A**le mam nieco prze-
ćiwko tobie : iż niewieśćie **J**egabe-
si / ktora sęs mieni być prorokinia /
dopuszczáś uczyć y swodzić slugi
moje / jeby wšeteczeństwo pobjili /
y rzećy bátwanom ofiarowane
jedli. **P**óatem jey cjąs / áby poku-
towáś / y wšeteczeństwo swego :
ále nie pokutowáś. **O**to **J**a porzu-
ce ja ná teze / y te ktorych nig cu-
dyctojá w ucisł wielki / jeśliby nie
pokutowáś / z uczyntow swolich. **A**
djiećci jey pobijs ná śmierć : **P**o-
gnája wšpłstie **Z**bor / jem **J** : jest
ten ktory sęs **K**adani b **K**eret / y b
sere / y dam kájdemu z was wedkug 1 **S**am
uczyntow wáśych. **A**wam mowis / 16. 7.
y drugim ktorych ócie w **L**patryck / **P**salm
ktorych półmiesć nie mája ten náuti / 7. 10.
y ktorych nie ygnáli gšebotóci *śid-* **J**erem
cánstich játo mowia : **N**ie wśoje ná 11. 20.
was innezo brzemienia. **W**šakje 17. 10
to co macie / trzymájcie / áj przyde. 20. 13
A kto zwycięzy y gáchowa áj do
łosćá uczynti moje / dam mu
zwierchnosć c náđ **P**ogány. **P**ó-
djie je rzdójit **L**asta jeldája z játo
stákti gárcárstie **S**trufeni bede :
jákom y **J**a wjáł od **D**ycá mego.
Pó dam mu gwizáde poránná. **K**to
ma usy niechaj słuca / co **D**uch mo-
wi **Z**borom !

ROZDZIAŁ III.

Lży do **P**asterzow Zboru **S**ardyn-
Skiego. 7. **F**iladelfskiego. 14. **L**adycon-
Skiego z ná to nápisana / áby były stu-
gom **B**ozym miáśto zwróćáć / z w

ktorym powinnicie swoje upatrować
maja.

A Anjotomi Zboru ktory jest w
Sardjich napisz: To mowi
ten ktory ma siedm Duchow Bo-
zich / y siedm gwiazd: Znam u-
czynki twoje / i jz masz imie je zy-
wiej z aleo jest umarło. Wadz chuj-
ny / a utwierdzaj inne ktoryz um-
rzec mteii. Abowiem nie znalaztem
uczynkow twojich zupełnych przed
Bogiem. Pamietaj tedy / jakos
wziat y slyszal / a chowaj y pokutuj.
Zelli tedy czuj nie bedziech / przys-
na cis jato a gdozbiez / a nie gro-
zumiesz ktorey godziny przys-
da cis. Ale masz niektore b osoby w
Sardjich / ktore nie pokalaly zat
swojich: przetoz chodzic beda ze
mna w sutach biatych / i jz godni sa.
Kto zwycisz / ten bedzie obleczony
w sady biate: y nie wymaze c i-
mienia jego z ksiag żywota / ale
wymnam imie jego przed obliczem
Djca mojego / y przed Anjoty jego.
Kto ma uszy niechaj slucha / co Duch
mowi Zborom!

A Anjotomi Zboru Fildelfstie-
ty y Prawdziwy / ktory ma klucz d
Davidow / ktory otwiera a nikt
nie zawiera / y zawiera a nikt nie
otwiera. Znam uczynki twoje: D-
tom wystawil przed koba drzewi o-
tworzone / a jaden nie moje ich
zamknac: Wz acz masz nie wielka
moc / przechis z zachowal slowo mo-
je / y nie zaprzales sie Zmienia me-
go. Otoe dam mektora z bojnice hie-
linskiej / ktoryz sie powiadaja byc
jodami / a nie sa / ale klamaja. Oto
sprawie je przysda / y beda sie kla-
niadli przed nogami twymi / y wozna-
ja jem Ja ciebie umitolowal. Zeb za-
chowal slowo cierpliwosci mojej z
Ja tej ciebie zachowam od godziny
pokuszenia / ktore ma przycac na
wspoliet swiat / aby doswiadczylo
miejstajacych na ziemi. Oto ide
rychto: trzymaj co masz / aby nikt
nie wzjal korony twojej. Kto zwyci-
sz / uczyni: s go filarem w Koscie-
le Boga mojego / a wiesz z niego-
juj nie wywidzie: y napisz na nim
Imie Boga mego / y imie miasta

Boga mego nowego Jeruzalem /
ktore zstepuje z nieba od Boga me-
go / y Imie moje nome. Kto ma u-
szy niechaj slucha / co Duch mowi
Zborom!

A Anjotomi Zboru Ladocyestie-
go napisz: To mowi Amen /
Swiadek on wierny y prawdziwy /
pocziatet stworzenia Bozego. Znam
uczynki twoje / zes nie jest ani zim-
ny / ani goracy: bodajzes byl zim-
ny albo goracy. A tak poniewa-
zes letny / a ani zimny ani goracy /
wyrzuc cis z ust mojih. Abowiem
mowis: Zelli bogaty y abogacia-
tem / a niczego nie potrzebujsz: a
nie wiesz zes ty biedny y mizerny / y
ubogi / y slepy / y nagi. Kdzec a-
bys kupil u mnie zstet y wogniu do-
swiadczonego / abyś byl bogaty: y
sady biate / abyś byl obleczony / a
zeby sie nie otazowala strometa
nagaoci twojej: a oczy twoje na-
maj mascia wyrol naprawiajaca /
abyś widzial. Ja ktorekolwiek mi-
tuje / strofuje e y karze. Wadz te-
dy gorliwym / a pokutuj. Oto stoje
u drzwi / y czekaj: jesliby kto usly-
szal glos moj / y otworzyl drzwi /
wzide do niego / y beda z nim wie-
czerzaj / a on ze mno. Kto zwyci-
sz / dam mu siedziet z soba na sto-
licy mojej: jakom y Ja zwycisz / psz /
y usiadtem z Djcem mojim na sto-
licy jego. Kto ma uszy niechaj slu-
cha / co Duch mowi Zborom!

ROZDZIAL IV.

*PAná siedzacego widzial na sto-
licy miedzy dwudziestá y czterema
starcow. 5. A przy tym, tyłkanie,
dzwiek, gromobicie, lampy. 6. Słklane
morze. 7. cizwora zwierzat. 10. starce
chwatace PAná.*

Poetyem widzial / a oto drzwi
byty otworzone na niebie / a
glos pierwszy ktorym slyszal mowil
do mnie jato traba y rzetti: Wstap
sam / a potozec co sie ma djac na
potym. A zarazem bytem w za-
chwyceniu Duchá: a oto stolicá
postawiona byla na niebie / a na
stolicy siedziáta sba. A ten ktory
siedziat / podobny byl na wietze-
niu kamieniowi Jaspisowi y Sar-

e
Przyp
z. 11.
Zydow
12. 5.

dynowi: á około oney stolice bytá
 1 escja / ná wejrzaniu podobna
 2 Szmaragdowi. A około oney sto-
 3 lice byto stolice dwádziestá y czte-
 4 ry: á ná onych stolicách widzia-
 5 sem dwudziestu y czterech stárcow
 6 siedzących / obleczonych w białe
 7 biatá: á ná głowách swoich mie-
 8 li korony złote. A y oney stolice wy-
 9 chodzily tysiące y groiny y gło-
 10 sy: y siedm lámp ognistych gorá-
 11 jących przed stolicá: ktore są siedm
 12 Duchow Bożych. A przed oná stoli-
 13 cica byto morze śláne podobne
 14 kryształowi: á w podrzodku sto-
 15 lice y około stolice / czworo zwi-
 16 erzął pełnych oczu / y przodku y ty-
 17 tu. A pierwsze zwierzę podobne by-
 18 to łwowi: á wtore zwierzę / podo-
 19 bne cielcowi: á trzecie zwierzę /
 20 miało twarz jako człowieka: á
 21 czwarte zwierzę / podobne byto or-
 22 łowi latającemu. A oto tądże y o-
 23 sobná y onych czterech zwierząt /
 24 miało sześć przodków około / á we-
 25 wnątrz byty pełne oczu: á odpo-
 26 czynku nie mają we dnie y w nocy /
 27 mówiąc z Światy / a Światy /
 28 Światy PAN Bog Wszechmogá-
 29 cy / ktory Był / Jest / y Przychá ma.
 30 A gdy one zwierzętá dawáły chwałę
 31 y cześć / y dziękowanie siedzą-
 32 cemu ná stolicy / y elniáli
 33 óie żywogemu ná wieki wieków: y
 34 rżnęáli korony swoje przed stoli-
 35 cą mówiąc z Godzienes jest PAN
 36 nie wziął chwały / y cześć / y moc:
 37 Bóg ty stworzył wszystkie rzeczy / y
 38 já wola twójá trwają / y stworzo-
 39 ne są.

ROZDZIAŁ V.

Księgi siedmia pieczęci zapieczę-
 40 towane. 3. ktorých żaden otworzyć nie
 41 mogł. 6. Tylko Baránek on Boży: kto-
 42 rego wszyscy mieszkańcy niebiescy chwa-
 43 lili, y wieczne chwaliłi boga.

44 Dłymem widział po prawey
 45 ręce siedzącego ná stolicy księ-
 46 żę napisáną / wewnątrz y zewnątrz /
 47 y zapieczętowáną siedmiá pieczęci.
 48 Y widziałem Anjola mocnego

49 waldzącego głosem wielkim z Kto
 50 jest godzien otworzyć te księgi?
 51 y odpieczętować pieczęci ich?
 52 A nikt nie mógł áni w niebie / áni
 53 ná ziemi / áni pod ziemią / otworzyć
 54 onych ksiąg / áni wejść w nie. Y
 55 płátatem bargo yż nikt nie był gná-
 56 legiony godny / aby otworzył y czy-
 57 tał księgi / y wejść w nie. Ledy
 58 mi jeden z onych stárcow rzekł: Nie
 59 płáć. Oto zwyciężył Lew / ktory
 60 jest z pokolenia z Judowego / torzeń
 61 b Dawidow: á aby otworzył księ-
 62 gi / y odpieczętował siedm pieczęci
 63 ich. Y pojrzałem z á oko między
 64 stolicá / y czteremá onymi zwierzę-
 65 ty / y między onymi stárcami / Bára-
 66 nék stał jako zabity / mając siedm
 67 rogów / y siedm oczu: ktore są
 68 siedm Duchow Bożych / posłanych
 69 ná wszystkie ziemie. Ten przyszedł:
 70 y wziął one księgi z prawey ręki
 71 siedzącego ná stolicy. A gdy wziął
 72 one księgi / zaraz ono czworo zwi-
 73 erzął / y oni dwádziestá y czterech
 74 stárcy / upáli przed Baránkiem /
 75 mając tądże z nich ctery y czíse
 76 złote / pełne wonnych rzeczy: ktore
 77 są medliwéy świętych. Y śpiewáli
 78 nowá pieśń / mówiąc z Godzienes
 79 jest wziąć księgi / y otworzyć pie-
 80 czeći ich: żes był zabity / y odupi-
 81 tes nas Bogu przez krew c swoje /
 82 y wszelkiego pokolenia / y języka / y
 83 ludu / y narodu: Y użyłites nas
 84 Bogu náśemu á Krolim / Káptá-
 85 ny / y krolowác będziemy ná ziemi.
 86 Y widziałem y słyszałem głos wiela
 87 Anjotow / około oney stolice / y onych
 88 zwierząt / y onych stárcow: á bytá
 89 śliczá ich / tysiąc tóć sto tysięcy /
 90 y dziesięć tóć sto tysięcy / Mo-
 91 wiących głosem wielkim z Godzien
 92 jest ten Baránek zabity / wziąć
 93 moc / y bogáctwo / y mądrość / y óie
 94 y cześć / y chwałę / y bogostáwien-
 95 stwo. A wszelkie stworzenie / ktore
 96 jest ná niebie / y ná ziemi / y pod zie-
 97 mią / y w morzu / y wszystkie co w
 98 nich jest / słyszałem mówiące z Sie-
 99 dzącemu ná stolicy / y Baránkowi /
 100 y bogostáwienstwu / y cześć / y chwa-
 101 łá / y óia ná wieki wieków. A
 102 czworo onych zwierząt rzekło / A-
 103 men. A oni dwádziestá y czterech

a
 101. 10.
 c
 102. 10.
 11. 1.

c
 103. 19.
 104. 1.
 105. 5.

a
 106. 3.

Starcy upadli / w ktaniáli sie gwiog-
cemu ná wielki wietow.

ROZDZIAL VI.

Baránek pierwsza pieczęć kłiąg o-
tworzył. 3. Potym wtora. 5. trzecia.
7. czwarta. 9. piata. 12. y szsta. Po
ktorych otworzeniu wstęży siemordy,
gdody, mory, uskarżenia iwietych, drz-
wia ziemi, y rozmájsze widziadła ná
mabie 17. Dzień sadny.

Widziałem / gdy otworzył Wd-
raniel jedne z onych pieczęci z y
słysiałem jedno ze czterech zwie-
rzgat mówiące jástobp głos gromu z
Chodź / á pátraj. Y widziałem z á
oto koń biały / á ten ktory ná nim
siedział / miał łul: y dano mu ko-
rons / y wyszedł jako zwycięzca / á
jebý zwyciężał. A gdy otworzył
wtora pieczęć / słysiałem wtore
zwierze mówiące Chodź / á pátraj.
Y wyszedł drugi koń rdyby / á temu
ktory ná nim siedział / dano áby
objął pokoj z ziemi z á jdybý jedni
drugie zabijáli / y dano mu miecz
wielki. A gdy otworzył trzecia
pieczęć / słysiałem trzecie zwierze
mówiące z Chodź / á pátraj. Y
widziałem z á oto koń wrony / á ten
co ná nim siedział / miał łul w re-
ce sweoy. Y słysiałem głos z po-
średku onych czworog zwierzgat
mówiący z Miarká pšenice zá
grof / á trzy miarki jecmienia zá
grof z á nie skodź oliwie y winu.
A gdy otworzył czwarta pieczęć /
słysiałem głos czwartego zwierze-
cia mówiący z Chodź / á pátraj. Y
widziałem z á oto koń płowy / á tego
ktory siedział ná nim imis byto
Smierć / á Pielko što zá nim: y
dána im jest moc náby czwarta czo-
ścia ziemi / áby zabijáli wiecjem /
y głodem / y morem / y przez zwie-
żgá ziemi / ste. A gdy otworzył pi-
ta pieczęć / widziałem pod Ota-
rzem dusie pobitych dla słowá Bo-
żego / y dla świadectwa ktore wy-
dawáli z Y wóáli głosiem wielkim
mówiące Dotądże Y Anie Swisty
y prawdziwo / nie sadzisz y nie
mócisz sie krwio násey náby tymi /
ktorych mieszka z ná ziemi? Y dnie
sa kájdny z nich páty białe: Y

powiedziano im / áby odroczywałł
jeszcze ná máty cjas / á jdybý sie do-
pełnit poczet srost-slug ich y bráci
ich / ktorych májg być pobici játo y
oni. Y widziałem gdy otworzył
fosta pieczęć z á oto státo sie wiel-
kie trzęsienie ziemi / á státo sie zę-
niáto játo wor wlosiány / y bós-
jyc wstętel stáł sie játo krew. A
gwiazdy niebiestie pádáły ná zie-
mie / káť játo drzewo figowe árucá
z siebie figi swoje niedosiáte / gdy
ob widtru wielkie zó bywa zách-
wiane. A niebo ustá rito játo kósi-
gi zwinione / á wšelka gorá y wy-
sp / z miešcá sie swego porušíly.
A krolowie ziemi / y kósigzst / y bo-
gacze / y hetmáni / y mocáry / y ká-
dy niewolnik / y kády wolny / po-
trepli sie z á wšlístie y wšlísty gor.
Y rzekli goram y státm z Dpá-
dnicie b ná nas / y zátręycie nas
przed obliczem tego / ktory siedzi
ná stolicy / y przed gniewem tego
Wdrántá: A bowiem przyšedł dzień
on wielk / gniewu jego: Y ktoj sie
bedzie mogł ostać.

ROZDZIAL VII.

Pustostary po imięcie Anjelowie. 3.
byli zahamowani / ázly wybráni ze
wszego pokolenia zapeczętowani. 9.
Nieliczone zastępy przed Tronem sio-
jace. 11. Anjeli B. z káicami chwa-
lacy PANA. 13. Ci co dla Imienia
PAnskiego cierpieli. 15. y wšcine
szczęście ich.

Potym widział czterech An-
jofow stojących ná czterech kó-
głách ziemi z kóymájszych czteroy
widery ziemi z áby nie wiał wiatr
ná ziemi / áni ná morze / áni ná
jádné drzewo.
Widziałem infego Anjola LE.ná
występującego od Wschodu
stónca / májącego pieczęć Bogá
Zwego / ktory zwołáł głosiem
wielkim ná onych czterech Anjo-
fow / ktorym dano áby skodzili zie-
mi y morzu / Mówią z Nie skodź-
cie ziemi / áni morzu / áni drzewám
áby popieczętujemy slugi Bogá ná-
hego ná czołách ich. Y uslyšiałem
liczne popieczętowanych: ktorych
sto y czterdzieści y ctery tybiące

Jzaj. 2. 19.
b
Ocass
10. 2.
Luka. 23. 30

popieczstowano / je wshstich po-
 koleń synow Izraelskich. Z poko-
 lenia Judowego / dwánaście ty-
 śisicy popieczstowánych. Z pokole-
 nia Rubenowego / dwánaście ty-
 śisicy popieczstowánych. Z pokole-
 nia Gadowego / dwánaście tyśis-
 icy popieczstowánych. Z pokolenia
 6 Aserowego / dwánaście tyśisicy po-
 pieczstowánych. Z pokolenia Ne-
 fedlimowego / dwánaście tyśisicy
 popieczstowánych. Z pokolenia
 Manasseffowego / dwánaście ty-
 śisicy popieczstowánych. Z pokole-
 nia Symeonowego / dwánaście
 7 tyśisicy popieczstowánych. Z pokole-
 nia Lewitego / dwánaście tyśisicy
 popieczstowánych. Z pokolenia Is-
 saszarowego / dwánaście tyśisicy
 popieczstowánych. Z pokolenia Za-
 bulonowego / dwánaście tyśisicy
 popieczstowánych. Z pokolenia Jo-
 seffowego / dwánaście tyśisicy po-
 pieczstowánych. Z pokolenia Ben-
 jaminowego / dwánaście tyśisicy
 9 popieczstowánych. Potymem wi-
 dział : á oto lud wielki / ktorego nie
 mogli mít zliczyć z edźdego narodu
 v pokolenia / v ludgi / v jazykow :
 ktory stali przed stolica / v przed
 oblicznością Baránta / obleczeni w
 10 śáty białe / á palmý by w ruku ich.
 V wótáti glosu wielkim / mowíce :
 Bzdwienie nalezý Bogu nášemu / v
 siedzącemu ná stolicy / v Baránto-
 wi. A wshscy Anjotowie stali oko-
 to stolice / v stárcow / v czimorgá
 gwiergát : v upádli przed stolica
 ná oblicze swoje / v kłaniáti síe Bo-
 gu / Mowíce : Amen / Wgostlá-
 12 wienšlwo / v chwálá / v mądrość / v
 dzietowanie. v cjęść / v moc / v sílá
 Bogu nášemu / ná wieli wiekow /
 Amen. *

Q Odpowiedział jeden z onych
 stárcow / v rzekł mi : Ci ktory
 są obleczeni w śáty białe / co jarz-
 sa ? V z kéd przyspłi ? V rzekłem
 mu : Pánie ty wieš. V rzekł mi z
 13 Cié sa / ktory przyspłi z ucístu wiel-
 etego : v omplł śáty swoje / v wy-
 bielili je we krwi Barántowey.
 Dla tego sa przed stolica Boží / v
 15 słuža mu we dne v w nocy w Ko-
 ściele jezo : á ten ktory siedzi ná

stolicy / jáko namiotem góšeni je.
 Nie beda wiscey a tátnac / v nie
 beda wiscey prágnać. v nie uderzą
 17 ná nie stóńce / dni gabnegoráco. U-
 domiem Barántet teory jest w po-
 brgodku stolice / bsdzie je pášš / v po-
 prowadži je do jowych gródel wod :
 v otrže Bog w wšelka tje / v ocju ich.
 25. 2.

ROZDZIAŁ VIII.

Gdy isodmá pieczęć otworzono. 3.
 asiarowane były modlitwy Świątých
 przez kádrzenie. 6. Siedm Anjotow
 wššo z trábami. 7. Gdy pierwšy czto-
 raj trábili, ogien spácl. 9. morze iso
 przyspłó. 11. wody zgarzákly. 12. v
 gwarzdy nie zámily.

Q Gdy otworzył siedm pieczęć /
 1 Anjotó isie milúžení ná niebie /
 2 játoby przez pol godžiny. V wi-
 działem siedm onych Anjotow / kto-
 3 rego stója przed obliczem Božímu / á
 dano im siedm tráb. A inšy Anjot
 przyspłó / v stánci przed Otkarzem /
 4 májgc kádjnice głóga : v dano mu
 wiele kádjzenia / aby, e ofšiarowát z
 modlitwami wshstich świątých / ná
 5 otkarzu stóym / ktory jest przed
 stolica : V wššpłł dym kádjzenia z
 modlitwami świątých / z ruki Anj-
 6 tá / przed obliczność Boží. V wššiat
 Anjot kádjnice / v nápełnit je
 ogniem z otkarzá / v przyciít / á ná
 7 ziemie : v státy síe grouy v glosy /
 v tššwice v tręśdzenie ziemie.

Q Dnych siedm Anjotow ktory
 8 síe aby trábili. V ztrábil pier-
 wšy Anjot / v stá síe grad v ogien
 9 gmišgány je trwá / v gwarcono to
 ná ziemie : á tręćcia cjęść drzew
 10 ggorzgdá / v wšelka trawá žielona
 spalona ješ.

P Dym ztrábil ktory Anjot / á
 11 játoby gorá wielka ogniem pa-
 tájaca wrzacona ješ w morze : v
 12 obrocona ješ w krew tręćcia cjęść
 13 morzá. V pogdycháta w morzu trę-
 14 ćcia cjęść rzeczy stworzónych / kto-
 midy dufš / v tręćcia cjęść okr-
 15 tow gžinšlá.

Q Ztrábil tręćci Anjot / v spáclá
 16 z niebá gwiazdá wielka / gorá-
 jaca jáko pochódnia / v upádla ná
 tręćcia cjęść rzeł / v ná gróbdá

J: a ja
49. 10.b
12a; a
25. 2.

mod. A imis oncy gwiazdy gwia-
piotynem: y obrociła sie trzecia
cześć wod w piotyn z a miele ludzi
pomarło od onych wod/bo sie slaty
gorzkie.

Po tym zadržabif czwarty Anjot/
á uderzona jest trzecia cześć
słońca / y trzecia cześć świeżycá / y
trzecia cześć gwiazd: tál iž sie
trzecia cześć ich zámilá / y trzecia
cześć dnia nie świeciła / tálže y
nocy. Y widziałem / y slyšalem jed-
nego Anjota lecącego przez po-
srpodek niebá / mowiącego glosem
wielkim: Biadá / biadá / biadá mie-
skájícím ná ziemi: dla innych gło-
sow trąby trzech Anjotow / ktorzy
zadržabif máj!

ROZDZIAŁ IX.

Gdy piaty Anjot zadržabif. 3. Sa-
rańca wysly. 13. A sasty zadržabif. 15.
wymiodł konne. 20. narod ludzki
pustosza.

Zadržabif piaty Anjot / y wi-
dżiatem je gwiazdą spádłą z
niebá ná ziemi: á dano jej klucż
studnie przepáści. Ktora otworzy-
ła studnia przepáści: y wystapif
dym z oncy studnie / jákoby dym
piecá wielkiego z y zámiló sie
słońce y powietrze / od dymu oncy
studnie. A z onego dymu wysly sa-
rańcze ná ziemi: y dano im moc /
jako máj moc niedźwiadkowie
ziemscy. Ale im rzecżono żeby nie
szodżif trawie ziemi: / ani żadney
rzecży zieloney / ani żadnemu drze-
wu: ale tylko sámym ludziom / eto-
rzy nie máj pierzeći Wożey ná
cłotách swoich. A dano im / nie je-
dy je zámijáć z ale dby je drzeżyfy
przez piść mieśiscy: á udrczenie
ich aby bylo jako udrczenie od nie-
dźwiadká / gdy cłłowieká ucaśi.
Przeżoż y one dni sukć beda lu-
dźie a śmierci / ale je y nie gnajdą
y beda cłcieli umrzeć / ale śmierć
od nich ućieże. A tśkate onych sa-
rańcży podobny był toniom zgoto-
wánym do bitwy z á ná głowách
ich dpy korony podobne storu / á
twarz y ich jako twarz y ludźie. Y
miały wosy jako wosy niewie-
ście / á gdy ich byly jako łwie. A

a
Oseas.
10. 8.
Luka.
23. 30.
Obján.
6. 16.

11 miały pancerze jako pancerze je-
lázne / á sum strydel ich jako
grzmot wozow / gdy wiele toni bie-
10 ży do bitwy. A ogony miały podo-
bne niedźwiadkom / á jadłá byly w
ogonách ich: á moc ich byla sło-
dżić ludziom przez piść mieśiscy.
11 A miały nád sobą krolá / á njota
przepáści: ktoremu imis po zy-
dowstwu Abaddon / á po Grecku ma
12 imis b Apollyon. Biadá jedno
przeżif / á oto jesteże idźie dwoje
13 biadá potym.

Edy zadržabif Anjot sasty / á sly-
šalem glos jeden ze cżterech ro-
gow ostarż zstego / ktory jest
14 przed oblicżnością Woja / Nowia-
cy sostiemu Anjotowi / ktory miał
trąbe z Rozwiżż onych cżterech
Anjotow związaných u wielkiej
15 rzeci Eufrates. Prozwiazáni sa
oni cżterej Anjotowie / zgotowani
ná godziny y ná dzień / y ná mieśicę /
y ná rok z dby pobili trzecia cześć
16 ludzi. A licżbá wojsłá jednego
była dwie ście trolć tysięc tysięc:
17 dom slyšal licżbę ich. Widżiatem
tálže kome w widżeniu: á ci ktorzy
sie dżieli ná nich / mieli pancerze o-
gniste hiacyntowe / y śiarcżane z á
głowy onych toni byly jako głowy
łwie z á gdy ich wychodżif ogień /
y dym / y śiarcżá. A od tego trosz-
18 pobita jest trzecia cześć ludzi / od
ognia / y od dymu / y od śiarcżi / ktore
19 wychodżif z gęb ich. A bowiem
moc ich jest w gębách ich / y w ogo-
nách ich. Wo ogony ich wsjom sa
podobne / májác głowy ktorymi
20 szodżą. A inni ludźie ktorzy nie
sa pobici tymi plagámi / ani potu-
5 kutowali od ucżynow ról swoich /
dby sie nie tkaniłi dyabłom / y
bátwanom zstotym / y drebnyim / y
miedżianym / y kámiennym / y drze-
wiánym z ktorzy ani widżieć c mo-
21 ga / ani slyšeć / ani cłodżieć: Ani po-
kutowali z meżobojstw swoich / ani
z cżładow swoich z ani z wśete-
czeństw swoich / ani z szodżiejstw
swojich.

ROZDZIAŁ X.

Anjot obłokiem przydziany. 2.
Klięga otworzone trzymájac. 9. lanowi

b T.
Zadrž-
cający

c
Psaln
115. 5.
y 15. 16

według objawienia one z ręką rozkazuje.

Widziałem drugiego Anjoła I
mocnego / wstępującego z niebá
odkrotem odzianego : á ná głowie
jego bytá teczka / á oblicze jego jáko
słońce / á nogi jego jáko słupy ognia.
A miał w ręce swojej ksiągę częsti
otworzoną : y posłał mi noge swoje
práwá ná morze / á lewą ná ziemi.
Y zdmótł głosem wielkim / jáko
lew ryczą : á gdy przestál wódcé /
mówiło siedm gromów głosu
swoje.

A gdy odmówiło siedm gromów 4
głosy swoje / miałem pisać :
álem usłyszał głos z niebá / mówiący
do mnie : Zapieczętuj to co mówiło
siedm gromów / á nie pisz tego. Le-
dy Anjot ktorego widział stojá-
cego ná morzu y ná ziemi / podniósł
ręce swoje tu niebu : Y przybił
przez Zwiącego ná wieli wieków /
ktory stworzył niebo y to co w nim
jest / y ziemię y to co ná niej jest / y
morsze y to co w nim jest / że czasu
już nie będzie. Ale we dni głosu
Anjoła siódem go / gdy będzie tra-
bił / dokona się tájemnica Wójá /
jáko opowiedział sługom swoim
Prorokom.

A głos ktorem słyszał z niebá /
zábie mówił że mną / y rzekł :
Idź / á weźmi te ksiągę częsti otwo-
rzoną / z ręki Anjoła stojącego ná
morzu y ná ziemi. Y siedem do
Anjoła / y rzekłem mu : Daj mi te
ksiągę częsti. Y rzekł mi : Weźmi /
á zjedz / a jes á uczynią gorzkość w
brzuchu twojim / álew uściech two-
jich słodkie będą jáko miód. Y
widziałem ksiągę częsti z ręki Anjoła /
y zjadłem je : á byty w uściech mo-
jich słodkie jáko miód : ále gdym je
zjadł / gorzko byto w brzuchu mo-
jim. Y rzekł mi : Mubisz zábie pro-
rotowácé przed wielá ludzi / y naro-
dom / y jezypom / y królom.

ROZDZIAŁ XI.

Anjot rozkazał kościoł rozmie-
rać. 3. P. Am ánu iwiadkom wzbudził.
7. ktorých od besty rozstąpanych. 8.
nikt nie pogrzebł. 11. Ale ich Bog wzbud-
dził. 12. do nieba wstąpił. 13. Strach
ná niezbożne przypadł. 15. Siedmego

Anjoła traba z martwych stanie. 18.
ysad Boży oznajmitá.

Dano mi trzęcine podobną sa-
sce : á Anjot státnął mówiąc :
Wstąp / á zmiórz Kościoł Wójá y
Ólstarę / y te ktorzy się modlą w
nim. Ale dzień ktora jest przed Ko-
ściołem wrzucé precz / á nie miórz
jej : ábowiem dána jest Pogánom /
á miásto świąte deptáć będą czter-
dzieści y dwá miesiąca.

Ale ja dam dwiema świadkom
w mojim / ktorzy prorokowácé będą
tysiąc dwie ście y sześćdziesiąt
dni / obleczeni będą w wory. Ci są
dwie oliwie / y dwá świeczniki / sto-
jące przed obliczem Wójá w sst-
kiej ziemi. A jeśli by im kto chciał
śledzić / ógień wyndzié z ust ich / y
pożrże nieprzyjacioly ich : á jeśli by
im kto chciał śledzić / musi też y on
być zabit. Ci moc mają zamknáć
niebo / áby defsz nie pádál zá dni
prorokowá ich : y mają moc nád
wodami áby je obročili w krew / y
uberzyć ziemię wśelką plagá / ile by
tróć chciaeli.

A gdy dołoseją świadectwá
swojego : bestya ktora wyste-
puje zprzepáści / zloży z nimi bi-
twę / á zwycięży je / y pobije je. A
trupych leżáć będą ná ulicy miásta
wielkiego / ktore nágrpną duchow-
nie Sodomá y Egypcem : gdzie
też Pán náš utrzyjowany jest. Y
widziéć będą wiele ich z ludzi z po-
kolenia y z jezypom / y z narodow
trupych / y przez potczwártá dni :
ále trupow ich nie dopuszczą wko-
pyć w groby. Wśsem mieszający
ná ziemi rádowné się ná nimi będą
dą / y wśelić z y pobła dárp jedni
drugim / iż ci dwá Prorocy descz-
pili mieszające ná ziemi. A po pot-
czwártu dni / duch żywota od Wójá
wstąpił w nie / y stáneli ná nogách
swojich : á bojąli wielka przypá-
dła ná te ktorzy je widzieli. Po-
tem usłyszeli głos wielki z niebá /
wstąpili ná niebo w obłoku / y pá-
tryli ná nie nieprzyjacioly ich. A
w ónsj godzinie stáło się wielkie
trzęsienie ziemi. Y upádał dzie-
siąta część miásta / y pobito w ó-

nym tręśbieniu ziemi / o sob ludzi
 siedm tyśięcy : á drubdy prześtrá-
 ſem ſa / y dńi chwale Bogu niebie-
 ſkiemu. Wiáda wtore przeſto : á
 oto Wiáda trzecié przędjie roſto. 14
Nátrędił Anjoł ſiódmy z y ſlá- 15
 ty ſis głoſy wielkie ná niebie
 mówiące : Kroleſtwa ſwiáta ſlá- 6
 ty ſis kroleſtwy PAná náſęgo / y
 Chrystuſa jego z y krolowác be- 16
 dżie ná wieki wiekow. Zedy oni
 dwádzieśóć / y czterej ſtárcy / kto-
 ry przed oblicznością Węga óie-
 dę ná ſtołicę ſwoję / upádlí ná
 oblicze ſwe / y potłonił ſis Bogu /
 Mówię : Dżiękujęm tobie PAn- 17
 nie Boże Wſzechmogący / ktorę
 Jeſt / y ktorý Był / y ktorý máſ
 Prędóć / jeć wjął moc ſwoje wiel- 18
 kę / y ujęł kroleſtwo. Prognie-
 wáli ſie narobowác / y przyſędł
 gniew twój / y cęś umártych : aby
 byli ſádjeni / y abyś oddał zapláty
 ſługom twojim Prorokom / y ſwíe- 19
 tym / y bojącym ſie Zmienia twe-
 go / máłym y wielkim : y abyś wy-
 trácił te co pſują ziemiá. Zedy o-
 tworzony jeſt Kóśćiół Wozy ná nie-
 bie z y widziána jeſt Strępnia
 przywierza jego w Kóśćiele jego.
 Y ſláty ſie tyſtáwice / y głoſy / y
 grąmienia / y tręśbienia ziemi / y
 grad wielki.

ROZDZIAŁ XII.

Niewiaſty w ſtonie przędzáney. 4.
 Smok siedmgłówny ſyna porzót chęiá.
 7. Ale go Michał porátił. 10. Náđ
 ktorým acz z wyćieſtwa ſtudzy Baran-
 kowi oſrazymali. 11. niewiaſta ná pu-
 ſzczę ucięła. 14. z ziemiá rzeka wy-
 pſła. 17. Jednák on z oſiarkom nier-
 mych walczyć nie przęſana.

Nęgał ſie cud wielki ná nie- 1
 bie : Niewiaſta oblerżona w
 ſtonie / á kęſęje pod nogami jej /
 á ná głowie jej dęſá koroná / á dwu- 2
 naſá gwiázd. A będąc bręgienna
 wotála prácuje tu porodzeniu / y
 męczyła ſie aby porodziła. Y uca- 3
 zał ſie drugi cud ná niebie / á oto
 Smoł wielki rydzy / wájac siedm 4
 głow / y rogów dżięśóć / á ná gło-
 wach jego siedm koron : A ogon je-
 go ciągnął tręciá cęś gwiázd

niebieſkich / y gręcił ſe ná ziemi : á
 Smoł on ſlágnął przed niewiaſtá
 ktora máſá porodzić / aby ſtoroby
 porodziła / y árt dżięcie jej. Y u-
 rodziła ſóná męczyżyná / ktorý má
 rędzic wſpſtie narobó laſta je-
 lágu : y porwáne jeſt dżięcie jej
 do Woga / y do ſolice jego : A nie-
 wiáſta ucięła ná puſtyniá / gđzie
 ma mieſce od Woga ágotowáne /
 aby ja tđm żywiono przez tyſięc
 dni dwieſcie y ſeſćdzieśóć.

Nętał ſie bitwá ná niebie. 7
 Michał y Anjołowie jego po-
 tęrali ſie z Smoćiem : Smoć kie-
 też potępał y Anjołowie jego. Ale
 nie przęmogli / áni mieſce ich dá-
 liey gnáteżiene jeſt ná niebie. Y
 gręcony jeſt Smoł wielki / woj on
 ſárodawny z ktoręgo gowia Dya-
 blem y Szátánem / ktorý zwođził
 wſpſteł cęrag ſwiáta : gręcony
 jeſt ná ziemi / y Anjołowie jego z
 nim ſa gręceni. Y ſtyſatem głoſ
 wielki mówiący ná niebie : Teręzi
 ſie ſládo gđawienie / y moc / y krole-
 ſtwo Woga náſęgo / y wierzęchnoſé
 Chrystuſa jego : iż gręcony jeſt
 oſtárępiel bráci uſępy / ktorý ná
 nie ſtárępy / przed oblicznością Wo- 11
 gá náſęgo we dnie y w nocę. Ale
 go oni zwoćięzpli przez krew Wá-
 rántá / y przez ſłowá ſwiádecztwá
 ſwego / á nie umiſowáli duſę ſwo-
 ję áđ do ſmierci. Prętoż rogne-
 ſeć ſie niebá / y wy ktorý mie-
 ſtaćie ná nich. *

Wiáda mieſkajacym ná ziemi
 y ná morgu : iż áſtapił Dya-
 bel do was / májac wielki gniew /
 wiedjac iż krolki cęś má. A gđy
 widziáł Smoł / iż był gręcony ná
 ziemi / przebládownął niewiaſtę
 ktora była porodziła męczyżyná. Y
 dano niewieſcie dwie ſtrępde Dr-
 tá wielkiego / aby leciála od obli-
 cžności wężowey ná puſtyniá / ná
 mieſce ſwoje z gđzieby ja żywiono
 przez cęś / y cęś / y potowice cęś-
 ſu. Y wypuſcił woj z gęby ſwojey
 á niewiaſta wode jáko rzekę / cęcac
 ſpráwić aby ja rzeká porwála. Ale
 žtemiá rátowála niewiaſtę : y o-
 tworzyłá ziemiá uſtá ſwoje / y wy-
 pſiła rzekę / ktorę był wypuſcił

L.E. ná
 dzien
 S. Mi-
 chála.

1 Kor. 6. 20. 1 Piotr. 1. 12.

b Psalm 146. 6. Dziej 14. 15. 17. 14.

c Izaj 21. 9. Ierom 51. 2. Objaw 18. 2.

d Iorem 25. 35. Objaw 16. 19.

sem głos z niebá jako głos wiela wod/y jako głos gromu wiekiego ; y slyszalem głos cytrystow grzających ná cetrach sycyich. A ście-wáli jakooby nowá pieśń przedSto-licą / y przedy onym czworziem gwiergat y przed stárcami : á ja-den śis nie mogł onep pieśni náu-czyć/ oprócz onych stu czterdziestu y czterech tysięcy ktorzy są z zie-mie a turieni. Cć są ktorzy śis z niewiáctámi niepokaláki Wo pán-námi są. Ci są ktorzy nástádują Barántá / gózielotwieł idzie. Ci kupteni są z ludzi/ áby byli pier-wiáctámi Woqu y Barántowi. A w uściach ich nie gniáziá śis zdrá-dá : ábowiem są bez zmiázy przed Stolicą Woja.

Widzialem drugiego Anjotá lecącego przez wószrodet nie-bá/ májącego Ewángelium wieczną/ áby ja zwiástował miéskájącym ná ziemi/ y wśelktemu narodowi/ y potoleniu/ y jezpkowi / y ludowi z Mowiącego głosem wielkim: Woj-ćie śis Bogá / y chwóte mu dajcie z gódy przyslá godzińá sadu jego : á kłaniajcie śis temu/ który uczy-nił b niebo y ziemię / y morze/ y jezródtá wod.

A Drugi Anjot lećiat zá nim mówiąc: Brádt/upádt c Bábilon/ ono miásto wielkie! bo win-nem gniemu wśeteczeństwá swego nápojł wśyśtkie narody.

Trzeci Anjot lećiat zá nimi/ mówiąc głosem wielkim: Jesli śis kto pokónti Wśtyey y obráżowi jey/ y jesli weźmie piatno ná cjęto swoje albo ná cels swoje : Y ten pić bedzie z miná d gniemu Boże-go/ z wini śczerego y náśanego w śielich gniemu jego: y bedzie me-ćjony w ogniu y śiárec przed obli-ćińnością Anjotow świsłych / y przed oblićińnością Barántá. A dym meti ich wyszpuje ná wieki wiekow. Y nie máją odpocznku we dnie y w noc/ ktorzy śis kła-niáją Wśtyey y obráżowi jey/ y je-sli kto bierze piatno imienia jey. Luć jest ćierpliwóść świsłych/ luć są ci ktorzy chwóią przylágniá Boje/ y wiáre JEusows.

Wysłyszałem głos z niebá mo-wiący do mnie: Diáptś z Wo-góśtáwient e sa od tąd umárlí/ ktorzy w Pánu umieráją. Zá-prawde mówi im Duch / áby odpo-czywáli ś od prac swojich/ á uczy-ni ich idá zá nimi.

Widzialem / á oto obśot siedziat ty: á ná onym obśoku siedziat pccobny / Człowi ćzłowierżemu/ ktorzy miał ná głowie swojej koronę złotá / á w ręce swojej śierp o-stry. A drugi Anjot wyszedł z Ro-ściótá wóśtájąc głosem wielkim ná tego który siedziat ná obśoku z Zápuść g śierp twój á jni/ gódy zobie przyslá godzińá / ábyś jst / y pomewáś śis dóśtáto žniwu žie-mie. Y zápuśćit ten który śie-dziat ná obśoku / śierp swój ná zie-mię / y pójeta jest ziemiá.

A Drugi Anjot wyszedł z Kośció-tá onego/ który jest w niecie / májoe y ten śierp ostry. Potym wyszedł drugi Anjot z óstáżá / kto-ry miał moc nádogniem z y záwo-tył głosem wielkim ná tego który miał śierp ostry mówiąc: Zápuść ten śierp twój ostry / á zieretá gro-ná winnicie žiemie z bo dógráźte są zágodby jey. Zápuśćit tedy Anjot śierp swój ostry ná žiemie / y zebrał grona winnicie žemie/ y wrzucił je w práśe wielką gniemu Bożego. Y stocjona jest práśá przed miástem/ y wyslá tiew z práśy áż do wś-dziádt óńślich przez tyciáe y heść set śkájan.

ROZDZIAŁ XV.

Siedm Anjotow májacych siedm plag óstátecznych. 2. Morze śkláne / y zwoycie rze nad bęśty. 3. ktorzy ipte-nali ná czeól Barántowi 6. á siedm An-jotow odebráto siedm óżáśt gniemu Bo-żego.

Potymem widzialem drugi cudná / niebie wielki y dżimny: to jest / siedm Anjotow májacych siedm ólag óśtátecznych z iż przez nie stóńcjoný jest gniem Bojo. Y wi-dzialem jakoby morze śkláne zmię-śláne z ogniem z á te co zwoyciśtwo otrzymáli náđ oná bęśty / y náđ obráżem jey / y náđ piatnem jey / y

Psalm 116. 15. 1 Tess. 1. 7.

g Joel. 3. 13.

nád ucjba imienia jey / stojace nád morzeni sftanow / májace Cytty Boje : A śpiewáli pieśń Mojżesá / 3 6
 sług Bożecw / y pieśń Bárántow /
 mówiąc : Wielkie a y djwne są 7
 spráwy twojey Pánie Boje Wśch-
 mogacy : spráwiedliwe y prawdj-
 we są drogi twoje / o Królu Świe-
 tny ! Ktoży byś ciebie nie bał b 4
 Pánie / y nie wielił imienia twe-
 go ? Gdyż sam Świsty / gdyż 8
 wśch narodowie przyjdą y kła-
 nąć się będą przed obliczem two-
 jum / że się okazyły spráwiedliwe 9
 sądy twoje.

A Pot mem widział / a oko otwo- 5
 rzeny był / a ósćciót przybył u
 kwidectwa nád niebie. Y wysłó 6
 Kóściótá siedm onych Anjołow /
 májacych siedm plag / obleczonych
 pftotnem / jóstym y świetnym / y
 przepásánych nád pierśich złotymi
 pásy A iedno je czworgá zwierzał / 7
 dáto ó edmi Anjołom siedm cjaś
 złotych / pełnych ynicw Bogá jw-
 wiącego ná wieli wielom. Y nád 8
 pełniony jest Kóściótá dymem od
 chwaty Bożey y od mocy jeyo : á
 nie mogł mieć wśiód do Kóściótá /
 áż się spóńchoty siedm plag onych
 siedmi Anjołow.

ROZDZIAŁ XVI.

*Siedm Anjołow wylałá iedm czaśt
 gni mu Bożego sfto zwierzonych, z á
 ktorých w łaniem rozmájite te plagi
 ná iniecie wśrżely. 18. Ku pśtrácheni
 mezbożnych. 19. y wielkiego miásta
 okhymárlow.*

N Słyszalem głos wielki z Ko- 1
 ściótá / mówiący siedmi Anjo-
 łom : Jdźcie / á wylejcie siedm 2
 cjaś zápnicy wódci Bożey ná zie-
 mie. Y wyszedł pierwy An- 2
 joł / y wylał cjaś swoję nád zemie : y
 wyszedł sie zty y sftodłmy wródo
 nád ludźe / ktorzy mieli piatno W-
 śtwey z y ná te ktorzy się kłaniali
 obráżoni jey. Y wysłał wtory An- 3
 joł cjaś swoję nád morze / y státo
 się jákoby krew umártego : á káżda
 duśá jymá zdechłá w morzu. Y w- 4
 ylał trzeci Anjoł cjaś swoję nád
 rzeki y jzgodłá wod z y obrociły się
 w krew. Y slyszalem Anjołá wó- 5

mówiącego : Spráwiedliwy jest 1
 Pánie / ktorýś Jest / y ktorýś Wól /
 y Świsty / żeś te rozsadził. Pon-
 wáż krew Świstow y Prorotow
 wplemáli / dáści im tej krew pić : do 7
 teg są godni. Y slyszalem drugiego
 od staryá mówiącego : Zájiste
 Pánie Boje Wśchmogacy / praw-
 dziwe y stráśliwe są sądy twoje.
 Potym / zwartý Anjoł wylał cjaś
 swoję nád stóńce z y dano mu mo- 8
 trapić ludźie gorácością ogná. Y
 byli upaleni ludźie gorácością
 wielką / y bluznili imie Bogá / kto- 9
 ry ma moc nád tymi plagami :
 wśkázje nie pokutowáli / aby mu
 chwata dáł. Tedy wylał piąty An- 10
 joł cjaś swoję nád stólicę Wśtwey :
 y státo się trólestwo jey zúctone /
 y wśáli jezylé swoję od bóleści. Y 11
 bluznili Bogá niedielstego dla bó-
 leści swojich / y dla wrzódow swo-
 jich : wśkázje nie pokutowáli z u- 12
 cżynkow swojich. Y wylał sftly
 Anjoł cjaś swoję nád óns wielką
 rzeká Eufrátés : y wyschłá wódá 13
 jey / aby zgotowána była drogá
 trółom od Wśchodu stóńca. Y wi-
 dzialem z usi Śmotowych / y z usi 14
 Wśtwey / y z usi fákšymego Prorotá
 trzy meczýsie duchy *wychodzące,*
 podobne Zábám. A wówiem są duchy 14
 tyabelstie / czyniace cudá / ktorzy
 wychodzą do trółow zemie / y ná
 wysłet otrąg swiátá / dby je zgro-
 mádzili nád wojne / nád on wielki 15
 dzień Bogá Wśchmogącego. Oto
 ide jákó zglódzjey : Stogostáriony 16
 etory cjaś y strzeże hat swojich /
 aby nie chódził nágo / y nie widzia-
 no sftomety jeyo. Y zgrómádzil je 17
 nád miejsce / ktore jomig po Jydow-
 stu Urmágedden. Tedy wylał śie-
 dmy Anjoł cjaś swoję nád powie- 18
 trze : Y wyszedł głos wielki z Ko-
 ściótá niebieskiego od stólicy / mó-
 wiący : Státo się. Y stáły się gło-
 sy y gromy / y isłáwicey / y státo się
 wielkie trzęśienie zemie / játiego 19
 nigdy nie było jákó są ludźie nád zje-
 mi / trzęśienia zemie ták wielkiego.
 Y státo się ono miásto wielkie nád
 trzy czéści rozewáne : Y miásta
 narodow upádyły : y Bábilon on
 wielki przyśedł nád pámić przyed

a

Mart.

24. 44.

Luka.

12. 39.

1. 39.

5. 2.

Piotr

3. 20.

b obliczeni Bożymy aby mu dał brie-
 Jerem lich winą zapalczywości gniewu
 25. 15. swojego. P wyspłkie wyspy uciekły /
 y gory nie są znależ: one. Y wielki
 grad jako cieżnatomy spadł z nieba
 na ludzkie: y bluznił ludzkie Bogą/
 dla plagi gradus: iż plagą jego
 była bąrzo wielka.

ROZDZIAŁ XVII.

Opisuje one wielką nierządnicę. 2.
 z ktora Krolowie ziemscy nierz ad pto-
 dza. 6. A ta sie upła krwia imietych.
 7. Y bestya ktora ja nozi: Tajemnice
 obojg. 11. y zginienie. 14. Naostatek
 z w. cieżno Barankowo.

2 Przepędł jeden z siedmi Anjo-
 tow ktorzy mieli siedm czaś / y
 rzekł do mnie mówiąc mi: Chodź/
 otając ofadzenie oney wielkiej
 wfetecznicę / ktora siedzi nad wo-
 dami wielkimi: Z ktora wfeteczni-
 stwo pfođgili krolowie ziemie / y
 upili się winem wfeteczniśtwá jej
 obywatelie ziemie. Y odnośt mie-
 na pusejż w duchu. Y widziałem
 niewiadstę siedzaca na śárkatno-
 czerwoney Bestwy / pełney imion
 bluznierstwa / ktora miała siedm
 głow y dziesięć rogow. A ona nie-
 wiadstá przyobleczona była w pur-
 pury y w śárkat / y użłocona głosem
 y drogim kámeniem / y perłami/
 mając kubek głoty w rśce swey pe-
 len obrzydliwosci y nieczystosci
 wfeteczniśtwá swego. A na czele
 jej było imię napisáne y Tajemni-
 cá / Babilon wielki / mactá wfete-
 czeństw obrzydliwosci ziemie. Y
 widziałem niewiadstę one pijána
 krwią świetych y krwią męczenni-
 tow Yezusowych. A widząc ja/
 dziwowalem się wielkim podziwie-
 niem.

2 Rzekł mi Anjot: Czemuż się
 dziwujesz? Ja tobie powiem
 tajemnice tej niewiadstý / y bestwy
 ktora ja nozi / ktora ma siedm głow
 y dziesięć rogow. Bestya ktoraś
 widział / była / á nie jest / á ma wy-
 stąpić z przepáści / á iść na zginie-
 nie: y oddziwują się mieszkańcy
 na ziemi / (ktorych imiona nie są
 napisáne w księgách żywota od za-
 łożenia świata) widząc Bestya

9 ktora była / á nie jest / á przecis jest.
 10 Już jest rozum mający mądrość.
 11 Ta siedm głow / są siedm gor / ná
 12 ktorých tá niewiadstá siedzi. A kro-
 low jest siedm. Piasć ich upádo / á
 13 jeden jest: infy jępcze nie przypedł:
 14 á gdy przybżę / ná máty cjas musá
 15 trwać. A bestya ktora była á nie
 16 jest / toś jest ten osmy / á jest zonych
 17 siedmi / á idzie na zginienie. A dzie-
 18 śięć rogow ktoraś widział / jest
 19 dziesięć krolow / ktorzy krolowá
 20 jępcze nie wziali / ále weźma moc
 21 jako krolowie / ná jedne godzine y
 22 bestya. Ci jedus ráds mája y moc /
 23 y zwierzchnosc swojs bestwy po-
 24 dązo. Ci z Barántiem walczy-
 25 jest a Plnem Pánem / y Krolom
 26 krolow / y ktorzy są z nim / powo-
 27 táni / y wybráni / y wierni. Y rzekł
 28 mi: Wody ktoraś widział gdzie
 29 wfetecznicá siedzi / są ludzkie y za-
 30 stępy / y narody / y języki. A dziesięć
 31 rogow / ktoraś widział ná bestwy /
 32 cie w nienawisći mieć będą wfete-
 33 cznice: y uczynią ja spuśłozona y
 34 nága / y cíaso jej będą jęć / á
 35 śmá ogniem spala. Ubowiem Bog
 36 podał do serc ich / aby cępnili wola
 37 jego / á cępnili jednomyślnie / y dási
 38 krolowstwo swoje bestwy / áżby się
 39 wypelnily słowá Boże. A niewia-
 40 stá ktoraś widział / jest miasto ono
 41 wielkie / ktore ma krolowstwo ná
 42 krolmi ziemie.

ROZDZIAŁ XVIII.

Przekie y strasne Babilonu zgro-
 nie pokazane. 11. Y narzekanie ná
 nim kupcow ktorzy nie z pompy y z
 zbytku jego bogacilo. 20. A radość
 y weselo wybnanych Bożych z tak sprá-
 wiadłmy pomś / Łozey nád niezbo-
 żnymi.

1 Potymem widział drugiego
 Anjota áskrujacego z nieba /
 2 mającego moc wielką: y obwieścił
 3 się ziemiá od chwastu jego. Y ad-
 4 wolał poleźnie głosem wielkim
 5 mówiac: Y spadł a upadł Babilon
 6 on wielki / y stał się przypiekieni-
 7 cąrtow / y y mieszkańcem wfelkiego
 8 ducha nieczystego y mieszkańcem
 9 wfelkiego pláctwa nieczystego y

2 Tym
 5. 15.
 Objaw
 19. 18

12. 9.
 Jerem
 51. 2.
 Objaw
 14. 8.
 12. 21
 13. 14
 14. 10. 39.

przemierze jego. **J**á w in zápalcý wósci wšeteczeństvá jeho wšy wšyſtíe narody: á krolowie zemie wšeteczeństwo z nim pšodžili z y tucý zjemſcy z pštecnej roſtořy jeho z bogáčili.

Mſyſtalem inřy glos z niebá mowiacy **W**nížďte z niego c ludu moř / á bſpštie ne bſt uczeſnitámi grzechow jeho / á iž bſpštie nie wjeli z plag jeho. **A**bowiem doſieřny grzech jeho áž do niebá / y wſpomnal Bog ná nepráwóſt jeho. **O**dbájcieř mu játo on dawal wam: á w dwoř nafob odbájcie mu wredřug ucęnyřow jeho: w ludřu který *nam* nářewal / nářećie mu w dwoř nafob. **J**áto ſie wiele ſlubil y roſtořowál / táť mu wiele dáćie moř y ſmetku: bo mowi w ſercu ſwojim **S**iedź *jako* á krolowa / á

nie jeſtem wdowa / y ſmetku nie uřře. **P**řetoj w jeden dñien přřpda plagi jeho / ſmierć / y ſmetek / y glos / y ogniem beďže ſpalony: bo mocny jeř **W**in **B**og který go ořadži. **P** beda go pšládć / y nářećáć náđ nim beda krolowie zemie / který z nim wšeteczeńſtvo pšedžili / y roſtořowáli / gdy uřřa dym zápalenia jeho / **Z** dářetá ſtořae dla bořájni meř jeho y mowiac: **W**idá / biadá / miřto ono wielkie **B**ábiſon / miřto ono mocne z iř w jedne godžine přřpředř ſad twoj. **D**o tego y tucý zjemſcy pšládć beda / y nářećáć náđ nim: přřeto iř towaru ich jaden wieceř tuřowác nie beďže: **T**owáru glos / y ſrebrá / y ſdñienia drogiego / y perel / y ſnćientiego / y purpury / y jedwabiu / y ſárkatu / y wšelkiego drzewá **Z**pinowego / y wšelkiego nacępnia ſtoniowego / y wšelkiego nacępnia z drzewá náteřtownieřnego / y z mieďži / y z želázá / y z mármoru: **P** cýndimonu / y edęhenia / y mářci / y řáđži bđř / y winá / y oliwy / y mářci řyřteř / y pšenice / y bęďki / y owiec / y koni / y wozow / y niewoľnikow / y

duř ludžich. **P** owoc pořadliwóſci duře twojey odeřly od ćiebie / y wšyſtíe rzećy ćuřte y ſwiećne odeřly od ćiebie. **A** eřy rzećy juř wieceř nie znajđieř. **A** ći tucý

ktory tym kupięřli y tym ſie z bogáčili / z dářetá ſtać beda dla bořájni meř jeho / pšećjac y nářećáć: **A** mowiac: **W**idá / biadá / miřto ono wielkie / ktore byřo oblećione w biátoř / y w purpury / y w ſárkatu / y uřtocone ſtoľem / y dñamienem drogin: / y perám: gdy w jedner godžinie zginet ćáť wielkie bogáčtvo. **P** wšelti ſternit / y wšyſto mnořtvo ludu ktore jeř ná okrećieř / y zęřareř / y toryřtoľ wiet ná mery porytu ſudáři / z dářetá ſtina. **P**á wóľdži widać dym zápalenia jeho / mowiac: **K**toręž miřto byřo podobne temu miřtu wielkemu? **A** mowiac proř ná gowy ſwoje / wóľáć beda pšećjac / y ſmęcąc ſie y mowiac: **W**idá / biadá / miřto ono wielkie / w którym z bogáčtmieli wšyřcy / který mřeli okrećy ná mory z dořáťkow jeho z iř jedner godžiny ſpustořáto. **R**ozřaduj ſie náđ nim niebo / y ſwiřci **A** poſtoľowie / y **P**rořocy: bo ſie pomóćit krzyřdž wářey **B**og náđ nim.

Podnioř jeřen **A**njoľ mocny / y wřećit ćo w mory mowiac: **T**áťim pedem wřećuony beďže **B**ábiſon / miřto ono wielkie / y juř wieceř nie beďže zgnęžiony. **P** glos cęřteřow / y ſpiewaľow / y piřećkow / y řeřáćeřow wieceř w tobie ſpřšány nie beďže z y jaden řemiećnie wšelkiego řemiećſtá nie znajđieć ſie wieceř w tobie z y gęřmot niřná nie beďže wieceř ſpřšány w tobie: **P** ſwiáťloć ſwieće nie beďže ſie wieceř ſwiećitá w tobie: y glos obudiećny y obľubtenie nie beďže wieceř ſpřšány w tobie: iř tucý twojí byři wieceř pánowie zjemſcy / iř ćjárdami twojimi byři zwiędziert wřyřcy narodomie. **P** w nim gnáľžáć ſie křew **P**rořow y ſwiřteř / y wřyřteř který ſę pobći ná zemie.

ROZDZIAŁ XIX.

*O*byńářele niabieřcy chwalać **B**ogá / iż ſie zamićit křwie ſwojich wternych náđ wšeteczeńſtwa 7. **A** iż weřle ſwojim přřygotowat. 9. **B**łogóř wieni ná ſo weřle woz w 1ms. 10. **A**njoľ ćáť **B**o-

C
Izaja
42. 10.
y 52. 11
Ierem
51. 45.
Zach.
2. 6.
d
Izaja
47. 2.

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

16
17
18
19
20
21
22
23
24

się lat : y wrzucił go w prze-
pásć / y admiłnął go / y adpieczęto-
wał z wierzchu nad nim / aby nie
zwodził wiecej narodow / dżby się
wypełniły tyśiąc lat : a potom
musi być rozwiązany ná máty
cjas.

Widziałem stolice z d ubiedli
ná nich / y dány im jest sad : y
duże posćinánych dla świadcemá
Agusowego / y dla słowá Bogęgo /
y ktoryz bis nie kłaniali bestyey
áni obrzówi jey / y nie przysięsi
piatná jey ná czoła swoje : y oży-
li / y krolowali z Chrystusem ty-
sięc lat. A inzy z umártych nie o-
żyli / dżby się skończyły tyśiąc lat.
Toć jest pierwsze smartwychwsta-
nie. Włogostawiony y świsty / kto-
ry ma cjasć w przerwym smar-
twychwstaniu. *Abowiem* nád tymi
wtora śmierć mocy nie ma : áte
beda káptanami Wojny y Chry-
stusowymi z y beda z nim krolowác
tyśiąc lat.

Adzy się skońcżą tyśiąc lat /
bedzie rozwiązany sátan z cze-
mnice swojej : y wynidzie aby
zwodził narody / ktore sa ná czte-
rech węgłách ziemie Bogá y ná Rá-
gogá / aby je zgromádził do bitwy /
ktorych liczbá jest jako piaseł mor-
sti. Y wstąpił ná ferokóć zje-
mie / y obcokpił obog swistych / y
miásło umifowane. Ale zstąpił o-
gień ob Bogá z niebá / y požárł je.
Adpabel ktoryz je zwodził / wrzucó-
ny jest w jezioro ognia / y siárki /
gdzie jest óná bestya / y sátkowy
prorok : y beda mczeni wednie y
w nocy ná wieki wiekow.

Widziałem stolice wielká bia-
łá / y siedzące ná niej : przed
ktorego obliczem uciekła y niebo
y ziemiá : á miejsce im nie jest zna-
teżione. Y widziałem umárte wiel-
kie y máte stojące przed obliczno-
ściá Bogá / á kósi otworzone sa :
y druga kósigá także otworzona
jest / to jest kisa / á y wólá. Y sa-
dzeni sa umárli według tego játo
nápisano było w onych kósigách / to
jest według uczyńkow ich. Y wydá-
li to morze umárte ktoryz w nim by-
li / káżde śmierć y piekło wydáli u

marke ktoryz w nich byli : y byli
sadzeni káżdy według uczyńkow
swojich. A śmierć y piekło wrzu-
ceni sa w jezioro ogniste. Ták jest
wtora śmierć. A ktoryz się nie zna-
łóg nápisany w kósigách jowólá /
wrzucony jest w jezioro ogniste.

ROZDZIAL XXI.

*Widzenie nowego Jeruzalema z nie-
bá zstepującego. 12. Tęgo budowane.
19. drogimi kamienmi ozdabione. 22.
ktorego Kościoła, jest Baránek. 23.
á imártołóca, chwála Boża.*

Po tymem widział niebo nowe a
y ziemię nowá. Abowiem pier-
wsze niebo y pierwsza ziemiá prze-
minetá / á morgá już wiecej nie
było. A ja Jan widziałem ono
świète miásło Jeruzalema nowe /
zstepujące z niebá ob Bogá zgo-
wóne / játo oblubienice abráng me-
żowi swemu. Y slykałem głos wiel-
ki z niebá mówiący : Oto przybył
jest Bog z ludźmi / y bedzie mieszkał
z nimi : á oni beda ludem jego / á
sam Bog będzie z nimi *bedac* Wo-
giem ich. Y otrze Bog wółeká b tás
z oczu ich : á śmierci wiecej nie bo-
dziej / áni smátku / áni trzpeku / áni
boleści nie będzie : abowiem pier-
wsze rzeczy pominet. Y rzekł ten
ktoryz siedział ná stolicy : Oto wspi-
sto c nowe cýnie. Y rzekł mi :
Nápis z do te słowá zó wiérne y
prawdziwe. Y rzekł mi : Stáło
się. Jam jest á Alfa y Omegá : y o-
czátek y koniec. Ja prágnaćem
dam darmo je żróbdá wody żywey.
Kto zyczy się / odjedzie ży w spisto :
y bede mu Bogiem / á on mi będzie
synem. Lecz bójąśliwym / y niewier-
nym / y obmierzłym / y męzobójcom /
y wstecznikom / y cżarownikom / y
bátwochwálcom / y wstętkim kłam-
com / cżeść ich dána będzie w je-
żierze gorájącym ogniem y siárkó.
Ták jest óna śmierć wtora.

Edy przyszedł do mnie jeden z
Onych siedmi Aniołow / ktorych
mień siedm cżás nápełnionych
siedmiá plag óstátcznych z y mo-
wił je mna / y rzekł : Chóź sam,
Dóżyć oblubienic / máżónkó Wá-
ránkowé. Y zántosił me w duchu

Etzech
38. 2.

b
Moj
32. 32.
Filipp.
4. 3.
Objaw
3. 5.
21. 27.

a
Izaja
65. 17.
y 66. 22
2 P 208 y
3. 13.

b
Izaja
25. 8.
Objaw
7. 17.

c
Izaja
43. 19.
2 Kor.
5. 17.
d
Objaw
1. 2.
322. 12

na górę wielką y wysoki: y okazał mi miasto wielkie / ono świecie Jeruzalem / y stojące z nieba od Boga: Mające chwale Bożę z ktorego światłość podobna była tamielowi natołstowniejszemu / jako tamielomieniowi Jaspisowi / na kształt kryształu przejroczystemu. Y mające mur wielki y wysoki: mające bram dwanaście. A na onych bramach / dwanaście Aniołow / y imiona napisane z ktore są dwanaście pokoleń synow Izraelskich. Od Wschodu bramy trzy: od Połnocy bramy trzy: od Południa bramy trzy: od Zachodu bramy trzy. A mur miasta miał gruntow dwanaście: a na nich dwanaście imion dwunastu Apostołow Barántowych. A ten co mówił ze mną / miał trzcinę złota / aby zmierzył miasto y bramy jego / y mur jego. A ułożenie miasta onego / jest czworokątne: z długosć jego taka jest jako y szerokosć. Y pomierzono miasto ono trzciną / na dwanaście tysięcy staján: A dlugosć y szerokosć y wysokosć jego / rowne są. Y zmierzzył mur jego na sto czterdzieści cztery łokcie / miary cztowierczej / ktora jest miara Aniołowa. A było budowanie muru jego z Jaspisu. A ściana miasta było złoto czyste / podobne kształtowi cztowierczemu. A grunty muru miasta / ozdobione były wszelkim kamieniem drogim. Pierwszy grunt był Jaspis: Wtóry Szafir: Trzeci Chalcodon: Czwarty Szmaragd: Piąty Sardonij: Szosty Sárdyus: Siódmi Chrysolit: Osmny Perplius: Dziewiąty Topázjus: Dziesiąty Chryso-pras: Jedenasty Hiadant: Dwunasty Ametyst. A dwanaście bram / jest dwanaście pereł: a każda brama była z jednego perłu: a rzeźbiona była jako cztworościan: Asem Kościół nie widział w nim: abowiem y An Bog Wszechmogący jest Kościołem je / y Baránet. A nie potrzebuje to miasto e stonca ani kłójczyca / aby świeciło w nim: abowiem chwale Boża oświeciła je z d światła jego jest Baránet. A narodowie / ktory

e.
Izaja
60. 19.

będą obdwinieni / będą chodźili w światle jego: a Krolowie ziemscy chwale y cześć swojej do niego przyniosą. A bramy jego nie będą gąmnione w dzień: abowiem tam nocnie będzie. Y wniosą do niego chwale y cześć narodow. Y nie wnidzie do niego nic nieczystego / y cztworościanego obrzydliwosć y kłamstwo: tylko ci / ktory są napisani w księgach żywota h Barántowych.

f
Izaja
60. 30.
g
Izaja
60. 12.
h
Izaja
30. 12.
Filippo
4. 3.
Objaw
3. 5.
y 20. 12

ROZDZIAŁ XXII.

Rzeka wody żywej. 2. Drzewo żywota. 4. Anioł mówiący o pretkim przyściu P Anskim. 10. Zapiski ktora odda P An dobrym y złym. 12. Przestroga o tych Księgach.

1 **N** Pokazał mi rzekę czystą wody żywota / i ściana jako kryształ wychodząca z stolice Bożej y Barántowej. A w pośrodek rżętu jego y w obu stron rżętu / było drzewo żywota / przynoszące owoc dwanaścioraki z na każdy miesiąc wydawające owoc swój: a liście jego służą do uzdrowienia Paganow. Y nie będzie więcej żadne przelśectwo: Ale stolica Boża y Barántowa w nim będzie z d sładz jego służyc mu będą. Y patrzyć będą na oblicze jego: a Imię jego na czołdach ich będzie. Y nocą tam a nie będzie: y nie będą potrzebować świecy światłości słonecznej: Bo je y An Bog oświeca / y rozświeca będą na wieki wieków.

a
Izaja
60. 19.
Objaw
21. 23.

2 **N** rzekł miś Te słowa wierne są y prawdziwe. A y An Bog świętych Prorokow posłał Anioła swego / aby okazał sługom swoim co się ma stać w rychle. Oto przychodzi rychło: A stogostawiony ktory zachowawa słowa proroctwa ksiąg tych. A ja Jan / widziałem y słyhałem te rzeczy. A gdym słyhał y widział / upadłem / abym się pokłonił przed nogami Anioła onego ktory mi to pokazywał. Ale mi on rzekł: Patrząc abyś tego nie czynił: bom jest sługą twój y braci twojej Prorokow / y tych co chwatają słowa ksiąg tych Bogu się kłaniają. Potem mi rzekł: Nie pieczętuj słow Proro-

24

ctwá kšiąg tych : Kbowiem cšáo
 bliſto jeſt. Kto ſkodzi / niech jeſzcze
 ſkodzi : á kto jeſt plugawý / niech
 jeſzcze bédzie plugawý : á kto jeſt
 ſpráwiedliwy / niech ſis jeſzcze u-
 ſpráwiedliwi : á kto ſwiety / niech
 jeſzcze bédzie pobnieconý. **A** oto
 przychodzi rychſo : á zápláca mojá
 jeſt genna / ábým oddaſ káždemu
 wedlug buczynkow jego. **Jam jeſt**
Alfá e y **Omegá** z **poczátek** y **ko-**
niec / **pierwſy** y **oſtátec**žny. **Blogo-**
ſławieni ktorzy cžynia **Przpláca-**
nia jego : ábý mieli práwo do drze-
 wá **žywoté** ; y ábý wéſli bramami
 do **miáſtá**. **A** ná **dworzé** **bedá** **póſt** / y
 cžárownicy / y wſetecžnicy / y mšžo-
 bojcy / y **bátwóchwalcy** / y káždý
 ktory **miſuje** y **cžyni** **kłamſtvo**. **Ja**
Jeſus **poſtaſem** **Anjoſá** **mojego** /
 ábý **wam** **ſwiadeczł** o **tych** **rzecžach**
we **Zboržech**. **Jam jeſt** **koržen** **d** y

rodzaj on Dawidow / gwiazdá ja-
 ſna y poránna. **A** **Duch** y **Odblubie-**
nica **mojig** ; **Przpdž** ! **A** **to** **ſtyſy** /
 niech **rzecž** ; **Przpdž** ! **A** **to** **prá-**
gnie / niech **e** **przpdž**ie. **A** **to** **chce** /
 niech **biérze** **wode** **žywotá** **dármo**.
A **oſwiadcžam** **ſis** **káždemu** **ſtuchá-**
jacemu **ſlow** **proroctwá** **kšiąg** **tych** :
Jeſliby **któ** **przpdž** **do** **tego** / **przpdž**
mu **tež** **Bog** **plag** **opiſánych** **w** **tych**
kšiąg **Proroctwá** **tego** / **odejmié** **tež**
Bog **czéſt** **jego** **z** **kšiąg** **žywotá** / y
miáſtá **ſwiétego** / y **tych** **rzecž**
które **ſá** **nápiſáne** **w** **tych** **kšiąg**.
Tak **mowi** **ten** **ktory** **ſwiadectwo**
dawa **o** **tych** **rzecžach** : **Zájiſte** **prz-**
pdž **rychſo** / **Amen**. **Y** **owſiem** **przpdž**
y **Anie** **Jeſusie** !
Alfá **y** **Omegá** **A** **náſzego** **Jeſusa**
Chryſtuſá **niech** **bedže** **z** **wámi**
wſyſtými / **Amen**.

e
 Izaja
 55. 5.

K O N I E C.

